

རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་

ཚུ་འགྲེལ་སྐྱུར་མ།

། ལྷོ་མ་ །

ཚུ་བ་མཛད་པ་པོ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས།
འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།
མེད་ལྷོ་ས་རིག་མཛད་ཆེན་མོའི་ཚུ་མ་སྐྱིག་ཁང་།

༡༡། །ཚུད་མ་ཉམ་འབྲེལ་བྱི་ཚིག་ཡེའུར་བྱས་པ་འི་ཉམ་བཞག་
ཟར་པ་མ་བྱིན་ཅི་མ་ཡོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ། །

༡༢། །རྒྱས་པ་འི་བཟླས་བཅོས་ཚུད་མ་ཉམ་འབྲེལ་བྱི་
ཚིག་ཡེའུར་བྱས་པ་བརྒྱགས་སོ། །

། ལྷོད་ཆ། །

ཅུ་བ་མཚན་པ་པོ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས།
འབྲེལ་བ་མཚན་པ་པོ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རེན་ཆེན།
ལེར་བྲེས་རིག་མཚོད་ཆེན་མོའི་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱི་འཇུག་ཨང་།

SJRB-0425

ཚུ་བ་སྤྱི་དགོ་དང་འབྲེལ་པ་བཀག་སྡོམ་གྱི་ཁོ་བོ་ལ་གཞི་བཅོམ་བ་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ཞུ་སྤྱོད་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྲེལ་དེབ་ཏུ་བཅོམ།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེལ་སྤྱོད་བྱས།

༢༠༡༣ ལོའི་ལྷོ་ལྷོ་བཅུ་གཅིག་པར་ཚོམ་སྤྱོད་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་བྱ་བུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྱོད་བྱས།

བསྐྱོད་ཀྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

ངོ་སློད་མདོར་བསྟུན།	iii
ཞུ་སྐྱིད་པའི་གསལ་བཤད།	vii
ཚོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་ བྱེད་པ།	༡
སློག་གྲུར་ངེས་པའི་ཐབས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་བཤད་པ།	༡༩
ངེས་ལེགས་དང་དེའི་ལམ་ཚོད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་བཤད་པ།	༡༩མ
པར་བྱང་སློན་ཚོག།	༥༩

དོ་སྐྱོད་མདོར་བསྟུན།

སློབ་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་མཚོག་ནི། རྒྱ་གར་སློབ་ལོ་གསུམ་ཏེ་མ་ལ་ཡ་ཟེར་བའི་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས།
ཚུང་དུས་ནས་རིག་གནས་ལྟ་དང་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མཐའ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་སྦྱངས་ནས་
དགུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་སྦྱངས།

རྗེས་སུ་ནང་བའི་གཞུང་ལ་གཞིགས་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མཐའ་དོར་བས་མ་མ་ཞང་པོ་
དང་བཅས་པས་ཁྲིམ་ནས་བསྐྱད། རྒྱ་གར་ཡུལ་དུས་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མཐའ་སློབ་དཔོན་ཚོས་སློབ་ལས་
རབ་ཏུ་སྦྱང་ནས་ནང་བའི་གཞུང་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། སློབ་དཔོན་དབང་ལྷན་གྱི་ལོ་
དྲུང་དུ། ཚང་མ་ཀུན་བརྟུན་ཚང་གསུམ་གསལ།

ན་ལེ་རྒྱར་ཚོད་པ་ལྟེང་དུ་འོངས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མཐའ་ལ་གྲགས་ཚབ་མང་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
པམ་པར་མང་ད། སློབ་མ་ཁྲི་ལྷན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་མཉམ་དུ་གནས་པ་ནི་ལྡོག་ལས་མེད། སྤྱི་སྤྱོད་
མཐའ་རྒྱ་གར་སློབ་ལོ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བཞུགས་ནས། ཡུལ་ཀ་ལེ་རྒྱར་སྤྱོད་ལས་འདས།

སློབ་དཔོན་འདིས་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བཅུ་ལྷན་གྱི་ལོ་གསུམ་སྤྱོད་དུ་བསྐྱུར་ཡོད་
པ། ཚང་མ་རྣམས་འབྲེལ། ཚང་མ་རྣམས་དེས། རིགས་པའི་རིགས་པ་སོགས་བསྟན་འགྲུང་མདོ་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཀྱི་པོད། རྒྱ་ཅེ་། བར་བཞུགས། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སློབ་ལྟོ་སྤྱོད་ཚོས་འབྲུང་དང་། ཏུ་ར་
ལུ་མའི་རྒྱ་གར་ཚོས་འབྲུང་གཉིས་སྤྱོད་གསལ།

དགའ་ལྷན་ཁྲི་ལྷན་གཉིས་པ་རྒྱལ་ཚབ་དང་མ་དེན་ཚབ་མཚོག་ནི། རབ་བྱུང་དུག་པའི་
ཤིང་འབྲུག་(ལྷོ་ལོ་༡༩༤༤)ལོར་གཙང་ཉང་སློབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡབ་སློབ་པོ་རྣམས་རིགས་རྒྱུད་ཉ་

དཔོན་བ་དང་། ཡུམ་རྫོ་མོ་ཤེས་རབ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས།

དགྲའ་ལོ་བ་ཚུ་བར་གནས་སྡིང་དུ་མཁུན་པོ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་
མཚན་ལ་དར་མ་རིན་ཆེན་གསོལ། གངས་ཅན་བ་ཀུན་དགའ་དབལ་གྱི་བྱུང་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲོག་
སོགས་བསྐྱབས། བཀའ་བཞི་བ་རིན་ཆེན་རྫོང་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སྒྲོ་གྲོས་
དང་། ཉ་དཔོན་བ་སོགས་ལས་བྱམས་ཚོས་དང་རིགས་ཚོགས། མངོན་བ་གོང་ལོག། །ཚད་མ་སྡེ་
བདུན། འདུལ་བ་སོགས་མདོ་སྒྲོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་། གསང་བ་འདུས་བ་སོགས་གསང་སྐྱབས་
ཀྱི་གཞུང་མང་པོར་ཡང་མཁུན་བར་སྦྱངས། དགྲའ་ལོ་ཉེར་ལྔ་བར་ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དབལ་
བཟང་པོས་མཁུན་པོ་དང་། རེད་འདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་ལས་སྒྲོབ། གངས་ཅན་བ་ཀུན་
དགའ་དབལ་གྱིས་གསང་སྡོན་མཛད་དེ་མཁུན་སྒྲོབ་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་གི་དབུས་སུ་བསྡེན་
བར་རྫོགས། ས་སྦྱང་དང་། གསང་བ་ལྷ། ཅེད་ཐང་སོགས་སུ་དཀའ་བ་ཚུའི་བྲ་སྒྲོར་མཛད་དེ་མཁུན་
པོའི་གྲགས་བ་རྒྱས་ཤིང་དཀའ་བ་ཚུ་བ་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་ཐོགས། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དཀའ་བ་ཚུའི་
བྲ་སྒྲོར་མཛད་པའི་སྒོལ་ཡང་ཐོག་མར་འདི་ནས་བྱུང་བར་བྲགས།

འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་སྡོན་པའི་གྲགས་བ་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་གསན་ཅིང་
དབུས་སྒྲོགས་སུ་བྲ་སྒྲོར་དུ་ཕེབས་པ་ན་ཚོད་བ་དང་དོགས་བ་གཙོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྗེ་
ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་གཉལ་སྡོད་ར་གྲོང་དུ་སྒྲོབ་པའི་ཚོགས་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མ་ལ་བཀའ་ཚོས་གསུང་
བཞིན་བ་དང་དངོས་སུ་མཇམ་ཉེ་མདོ་སྐྱབས་ཀྱི་དཀའ་གནས་ལས་བརྒྱམས་པའི་འི་བ་དུ་མ་
ལུལ་བ་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དཀའ་གནས་དོགས་སེལ་གྱི་ལན་ཐོགས་མེད་དུ་གནང་བ་
དང་། རྗེ་ལྷ་མའི་མཁུན་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དབུགས་བར་དཀའ་བས་ཡིད་དབང་
མེད་དུ་འབྲོག་སྡེ་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་ལྷག་བྲས། རྗེས་སུ་འཇིན་བར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་སྒྲོབ་
པའི་གཙོ་བོར་གྱུར།

དེ་ནས་བརྒྱམས་ཉེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་མདོ་སྐྱབས་ཀྱི་བཀའ་ཚོས་མཐའ་ལས་བ་གསན་ཅིང་
མདོ་སྐྱབས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་ཐོགས་བ་མེད་པའི་མཁུན་པོའི་དབང་པོར་གྱུར། རྗེའི་སྒྲོབ་
མ་མང་པོ་འདི་པའི་སྒྲོབ་མར་ཡང་གྱུར་ཅིང་བྲ་སྒྲོབ་རྣམས་ལ་དབུ་ཚད་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་གྲང་

མང་དུ་གནང་།

རྗེ་སློབ་མཉམ་འབྲེལ་རི་པོ་ཚེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་བྱུག་འདེབས་མཛད་དུས་ལས་ཁྱེད་མཐའ་དག་གི་བྱུགས་འགན་བཞེས་ཤིང་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་མཛད།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་ཁར་བུ་སློབ་གཙོ་པོ་ཐམས་ཅད་གདན་འདྲེན་པའི་དབུས་སུ་རྗེ་འདི་ལ་དབུ་ལྷ་དང་སྐུ་བེར་གནང་སྟེ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བཞུགས་དགོས་པར་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད་ཅིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་དུ་གཤེགས་རྗེས་བུ་སློབ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲུང་ལོང་དུག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་མཁའ་(མི་ལོ་༡༧༡༩)ལོར་དགའ་ལྡན་གྲིང་མེབས་ཏེ་གདན་ས་བསྐྱངས།

ཞི་ལ་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་པའི་རིང་གཞི་གསུམ་གྱི་བྱུག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་འཆད་ཚོད་ཚེས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། མདོ་སྤོགས་གཞུང་ཆེན་མོའི་འཆད་ཉན་དང་། སྤྱགས་སྤོགས་སྤྱི་དང་ཁྱེད་པར་དུ་གསང་བའི་འདེགས་གསུམ་དགྲེས་རྟོག་དུས་འཁོར་རྣམས་གྱི་ཅ་བཤམ། རིམ་གཉེས་ཀྱི་ཞིང་སོགས་རྗེ་སློབ་མཉམ་འབྲེལ་པར་བཤམ་པ་མཐའ་དག་ལྷུང་རིགས་ཅི་མ་མེད་པའི་སློབ་འཆད་པར་མཛད་པས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁྱེད་པར་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་རྗེའི་སློབ་མ་ཡོངས་གྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲུ་བར་སྤྱི་པོའི་གཙུག་ཏུ་བཀུར་བར་མཛད།

མེ་ར་དང་འབྲས་སྐྱངས། གསང་བྱ། ལོལ་ལ། གནས་སྤྱིང་སོགས་སུའང་མེབས་ཏེ་གཉུག་མར་གནས་པ་དང་སྤོགས་ནས་མེབས་པའི་དགེ་འདུན་སྡེ་སྡོད་འདྲིན་པ་སྡོད་སྤྱག་བརྒྱལ་བ་ལ་ཚོད་མ་རྣམ་འབྲེལ། དབུ་མ་ཅ་འདུག །འདྲང་པེས་རྣམ་འབྲེད་སོགས་མདོ་སྤོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་གྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་བཤམ་པ་དང་དོགས་གཙོད་མཛད། ཡི་དམ་གསང་བའི་འདེགས་གསུམ་གྱི་བཤམ་ཞིང་དང་། དབང་ལུང་མན་དག་རྗེས་གནང་སྟོལ་བར་མཛད་པ་སོགས་འདམ་མགོན་སློབ་མཉམ་འབྲེལ་པར་བཤམ་སྐྱབ་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་ས་ཉིན་མོ་ལྷང་གསལ་བར་མཛད།

དགྲུང་ལོང་རེ་བརྒྱད་པར་དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོས་ལྷུང་བསྟན་པ་བཞེན་མཁས་གྲུབ་ཚོས་རྗེ་དགའ་ལྡན་གསེར་གྲིང་བསྐོ་བཞག་གནང་ཞིང་རང་ཉིད་ལྷུང་བཞུགས་གྱིས་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་གཉེས་ཀྱི་རྣམ་འབྲེད་སོགས་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད།

དགྲུང་མོ་རེ་དགུ་ལ་མེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཚུ་གི་(གྱི་ལོ་༡༧༧༩)མོའི་རྒྱ་ལྷ་བར་ཅེ་
མོ་ཉ་ལར་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པའི་ཚུ་ལ་བསྟོན།

སློབ་མ་ཡང་མཁས་བྱུང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་སོགས་རྗེའི་དངོས་སློབ་པལ་ཆེ་བ་འདི་
བའི་སློབ་མར་ཡང་གྲུང་ཅིང། མཁས་པ་རིན་ཆེན་བགྱིས། བཏུ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་བ། རིན་ཆེན་
དཔལ། འདུལ་དཀར་བ་གྲགས་པ་དཔལ་ལྡན་སོགས་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་དུ་བྱུང།

གསུང་ཚོམ་ལ་ཚད་མ་མདོའི་རྣམ་བཤད། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་
གསལ་གྱིང། ཚད་མ་རྣམ་རེས་ཀྱི་ལྷོ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཚད་མ་རིགས་ཐེགས་ཀྱི་
ལྷོ་ཆེན་པོ་ཆེའི་གཉེར་མཛོད། ཚད་མ་རིགས་གཉེར་གྱི་འགྲེལ་བ། མདོན་བ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་
བཤད། མདོན་ཉོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན། དབུ་མ་རིན་
ཆེན་ཐེང་བའི་རྣམ་བཤད། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་བའི་རྣམ་བཤད། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད།
སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་རྣམ་བཤད། ལྷུང་ལྷུང་མའི་ལྷོ་ཆེན་པོ་སོགས་པ་གཞུང་ཆེན་མང་པོའི་འགྲེལ་བ་
དང། མདོན་ཉོགས་རྒྱན་གྱི་བསྟུས་དོན། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བསྟུས་དོན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་
པའི་བསྟུས་དོན། རྗེའི་གསུང་ཐིན་གྱིས་སུ་མཛད་པ་ལྷ་ཚོགས་པ་བཅས་ཁྱོན་བསྟོམས་གསུང་
ཚོམ་པོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བཞུགས་སོ། །

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྐྱིག་པས་བཏུས་བསྐྱིགས་བྱས།
༢༠༢༣།༠༧།༢༡ ལ།

ལྷོ་སྤྱི་གུ་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོ་ངས་སྤྱོད་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་རྒྱུ་ལས། བོད་
མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉེང་བརྒྱད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོར་དུ་གྱུར་བའི་གསུང་རབ་
ཀྱི་སྐོམ་པའི་ཁྲི་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་གྱུར་མྱོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲུལ་དང་འགྲོགས་
བའི་མིའི་ཉེས་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་སྤྱིན་ཟེན་པ་དང་།
ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་
མཚོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་
ལས་འགན་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་
སྤྱི་གུ་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྤྱད་སྦྱོར་གྱི་ཆེད་དུ་ཚོམ་སྤྱི་གུ་གི་
ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྤྲུལ་བའི་དུ་སྤྱིན་པ་དང་བརྒྱུན་ལྷན་གསར་དུ་ཚོམ་སྤྱི་གུ་གྲས་
པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྲུབ་བརྒྱུ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྷ་གྲུར་
སྤར་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དབང་བརྒྱུན་དང་ལྷོ་སྤྱི་གུ་གྲེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་
ཤོར་ནའང་ཆོ་བས་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཆ་འབྲུང་གི་དབང་བསྐྱེད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་
འདོག་གིས་བདག་ཉར་བྱུ་ཆུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་བཅོས་དགོས་ལྗང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚོམ་སྤྱི་གུ་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལ་སྤྱིར་བརྒྱུད་ནས་དེའི་ཡིག་
འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚོམ་སྤྱི་གུ་གྲེད་རྒྱུ་ཅ་དོན་དུ་འདྲིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་
བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་རྒྱུར་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་འདྲ་གང་ལུས་ཤིག་སྤྱིར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་འོར་མའོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙུག་ཏེ་མཆན་གྲིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེ་བཟོག་སྐབས་ངེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་དོ་སློང་ཅུང་ཅམ་ལྟོན། གཞུང་གི་དགུས་སྲ་རྟགས་[ ]འདིའི་ནང་དུ་བརྟག་བཞེས་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དགུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དགུས་སྲ་རྟགས་ “ འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སླང་བྱ་དགོས་པའི་ཡི་གེ་འམ་ཆོག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྟམ་མཛོད་ཀྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་ཐད་སྐྱོར་སྐྱངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྲིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ ” འདི་བཀོད་པ་ཅམ་ལས་འདི་བཞིན་མཆན་གྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་ཟོག་སྐབས་དེ་བེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བསྐྱར་བའི་བར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ལིས་སྐྱུན་པོ། ཞོལ། སྐྱེ་འབྲུམ། རྒྱ་གྲང་བར་མ་རྣམས། སྡེ། བཟ། ཞོལ། སྐྱ། རྒྱ། སོགས་ཀྱིས་མཆོན་བར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁྲོད་དུ་རྟགས་ཅན་ *བསྐྱབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ལྟ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ལྟ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་མཆོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -བསྐྱབས ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་དང་། +བསྐྱབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་སྐྱག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༤༤ན་༤༤། བསྐྱབ ། *བསྐྱབས ། སྐྱ། ༡༠༣ན་༤༤། རྒྱ། ༡༡༠བ་༣ན། བསྐྱབས ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་དུག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་འོག་གངས་ ༤༤མདུན་འོག་ཡིག་གེད་པ་ན། བསྐྱབ་ཅེས་གྲིས་ཡོད་པ་མཆོན་ཞིང་། *བསྐྱབས ། བེ་མ་ཕྱིའི་

ཡིག་ལོར་བསྐབ་དེ་ཉིད་ལྷ་སྐྱིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་སྐྱེ་བ་གངས་༡༠༩མའུན་ངོས། ཡིག་སྐྱེད་༤པ་ན། ལྷ་སྐྱེད་
པར་མའི་སྐྱེ་བ་གངས་༡༡༠རྒྱུ་པ་ངོས། ཡིག་སྐྱེད་༩པ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཤོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ལྷ་སྐྱིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྱུལ་དེ་བ་ཉུ་ལོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟེགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྐྱོད་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྡན་
རྣམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྟོན་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱུལ་ལྷ་
རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགོ་གས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྐྱིག་ལྷས་ཉེ་སྐྱེས་
ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

ཤེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་ནས།

བྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷ་འཆེས་༡༥ལ།

༡༡། །ཚད་མ་ནམ་འགྲུལ་གྱི་ཚིག་ཡིད་ཀྱི་བྱས་པ་ལི་ནམ་བཤད་
 བར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

གང་གི་ཞབས་རྒྱལ་གཙུག་གིས་གྲུས་མཐོས་པས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་
 ལུས་རབ་རྫོགས་ཤིང་། །ཚགས་སོགས་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀྱན་གཏན་འཛོམས་
 བ། །རྗེ་བཙུན་སྐྱེས་མ་རྣམས་ལ་གྲུས་སྤྲུལ་འཚེལ། །རྒྱལ་བའི་མཁའ་བརྗེ་མ་ལུས་
 གཅིག་བསྐྱུས་པ། །གང་ཞིག་རིང་ནས་ལྷག་པའི་ལྷང་བསྟེན་པས། །ཟབ་མོའི་གནས་
 ལ་སློབ་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་མཛད་པ། །འཇམ་དབྱེངས་དམ་པའི་ཞབས་ལ་སྦྱི་བོས་འདུད། །ལྷང་
 བཅས་འགྲོ་བའི་གཙུག་ན་ལྷམ་མེ་བ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་
 དག །དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་ཀྱན་ནས་གསལ་མཛད་པ། །རིགས་པའི་དབང་
 ལྷག་རྣམ་གཉིས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དོན་དམ་བདེན་པས་ཀྱན་རྫོབ་འགོག་བྱེད་
 ཅིང་། །ཀྱན་རྫོབ་སྦྲས་ཆེ་དོན་དམ་ཉམས་འགྲུང་བ། །རྟག་ཆད་མཐར་ལྷའི་གཞན་
 དབང་གྲུང་པ་ཡི། །སློབ་དམན་རིགས་པའི་སྤང་བ་རྒྱས་སྦྱིར་དང་། །བྱི་མེད་རིགས་
 པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་བྲལ་ཞིང་། །ལྷང་ཅམ་གཅིག་སྤར་འཆེལ་བའི་སློབ་ཅན་
 དང་། །གང་དག་རྐང་རྒྱང་ཅམ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་འདོད་
 གཟུང་སྦྱིར་བཤད། །གསུང་རབ་མཚོ་ཆེན་སྟེ་བདུན་སྐབ་ཤིང་གིས། །ཤེགས་པར་

བསྐྱེད་ལས་ལྷུང་བའི་བདུད་ཅིང་དེས། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་ནད་བཅོམ་
ནས། །སློབ་ལྷན་འཆི་མེད་རྒྱལ་བའི་གནས་ཐོབ་བྱ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་
པ་དང་། །གཞན་ལ་བརྟེན་བའི་བསམ་པས་འདིར་བཤད་ཀྱི། །སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་པས་
དཔུགས་པའི་ཡིད་ལོར་ལ། །ཅི་གཅིག་གྲུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱིམས་ཏེ་
ཉོན། །བདེ་གཤེགས་ལམ་ནི་ཟབ་ཅིང་ལོན་ཏུ་སྤ། །བདག་ནི་ཐོས་ལུང་སྐྱེད་པའི་
སྟོབས་དམན་ཡང་། །དམ་པའི་བཤེས་དང་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཡི། །དྲིན་ལས་རིགས་
པའི་ལམ་བཟང་འབྲེད་པར་སྟོ། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་སྐྱེན་
མངའ་བ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་སྤུང་བ། །སེམས་ཅན་མ་རིག་
པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སློབ་སྟོན་གྱི་མིག་ཉམས་པར་གྱུར་བས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤྱིན་
ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་ལ་གོམས་པ། །བདག་མེད་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ལམ་
ཐར་པར་འགྲོ་བ་དང་མཐུན་པ་ལས་ཉམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་སྟོབ་པར་མཛད་པའི་
སྤྲད་དུ། །བདག་མེད་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལྟར་མཛད་པ། །ལན་དང་
གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྷ་བར་མཐའ་དག་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་པར་བཞེད་པའི་
སྤྱད་པ་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔེ་རྒྱ་མེད་པ་དེས།
འགྲོ་བ་སྐྱེད་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པའི་སྤྲད་དུ། །དང་བ་དང་དེས་པའི་
དོན་གྱི། །གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཀའ་སྤྱུལ་ལ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྤྱིས་བྱས་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་
རང་དབང་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པས། །དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་
དགོངས་པ་ལ་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་
སྐྱུ་གཉིས་སྐྱུ་གནས་པར་གཞིགས་ཤིང་། གཞན་དག་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཞན་ཏུ་
ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་། རྫོང་ལོ་རྩིས་དབྱེ་ལ་བ་དག་ལུང་ཅམ་སྐྱུ་བྱེད་ཡིན་གྱི་
ལུང་གི་གཞོན་བསྐྱུ་བ་ལ་མ་སྟོན་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་སྟུང་ཏུ་དོགས་པ་
བཀག་ནས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷགས་པའི་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་བསྟན་པ་དང་
སྟོན་པ་ཉིད་སྟོན་དང་བྲལ་བར་བསྐྱུ་བ་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་གཏུན་ལ་འབེབས་གྱེད་
གྱི་ཚད་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྗེས་སྐྱུ་འབྲངས་ནས། ཚད་མ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་
ལེགས་པར་སྤེལ་ཤིང་། དེ་སྤེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་འབད་
མེད་ཏུ་འགྲུབ་པར་གཞིགས་ནས་སྐྱུ་ར་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
ཞིང་གཙོ་བོར་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་ལ་གཏུན་ལ་འབེབས་པ་མངོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་མང་ཏུ་མཛད་ལ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་
ལུས་ལྟ་བུ་དང་ཡན་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་སྤེལ་བཏུན་མཛད་ལ། ལུས་ལ་རྒྱས་འབྲིང་
བསྐྱུ་བ་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་མཛད་དོ། །

འདི་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྲུང་གྱི་ཕྱག་དང་། མཚན་ཅན་གྱི་
གཞུང་དོན་ཉོ། །

ཅ་བ། རྒྱ་གར་རྒྱུད་ཏུ། བ་སྐྱ་ཏ་བར་རྒྱུ་ཀ་ཀུ་རི་ཀུ།

བོད་རྒྱུད་ཏུ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེ་ལུང་བྲས་པ།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ནི་འཕགས་པའི་ལུང་ཉོ། དེའི་རྒྱུད་ཏུ་བ་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་རྒྱུད་

དུ་དང་པོ་དང་རབ་སོགས་ལ་འཇུག་ལ། ལྷན་འཇུག་བ་ལ་འཇུག་པས་དང་པོར་འཇུག་
བ་ཞེས་བ་དོན་འགྲུར་དུ་མཛད་ནས་ཚད་མ་ཞེས་བྱའོ། །བར་ཉི་ཀུ་ཞི་རྣམ་འགྲེལ། ཀུ་
རི་ཀུ་ཞི་ཚིག་ལེ་འུ་བྱས་པའོ། །ཀུ་རྫོང་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་གསུང་
དུ་རྫོགས་པའི་ཤེས་པ་ཞི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཟོན་བྱར་བྱེད་པས་གསུང་རབ་དང་
ཚད་མ་ཀུ་ལས་བཏུས་ལ་ཡང་ཚད་མའི་སྐྱས་བསྐྱན་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མ་
འོར་བར་འགྲེལ་བས་རྣམ་འགྲེལ་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་བསྐྱགས་པའི་སྡེ་བ་སྦྱོར་ཅན་
གི་ཚིགས་བཅད་དུ་ཡོད་པས་ཚིག་ལེ་འུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་བ་ནི།

ཅ་བ། འཕགས་བ་འཇུག་དབལ་གཞོན་ཅུར་གྲུར་བ་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ། །

བསྐྱར་བའི་བར་ཚད་ཞི་བའི་ཚད་དུ། འཕགས་བ་འཇུག་དབལ་ཞེས་སོགས་
གྲས་པས་འདུད་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཤད་བ་ལ་འཇུག་པ།
བཤད་བ་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཡུལ་ཁྲད་པར་ཅན་ལ་བསྟོན་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དང་། སྐབས་སུ་སོང་ནས་བྱ་བ་
ཁྲད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གོ། །

ཅ་བ། རྫོག་པའི་དུ་བ་རྣམ་བསལ་ཞིང་། །

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱ་མངའ་བ། །

ཀུ་རུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་དག། །

ཀུ་ནས་འགྲོ་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དང་། བསྐྱས་པ་དང་། ཚིག་དོན་ཉོ། དང་པོ་ནི། ལྷ་
དང་། ལྷ་དང་བྱང་སྲོང་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བརྗོད་ལ་བྱག་བྱས་པ།

སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོ་ལྟེན་ལོན་ཉན་བརྗོད་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་
གནས་སྐབས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་སོགས་དང་མཐར་ཐུག་པ་སོགས་པར་འགྲུབ་
བའོ། བསྟན་བཙུག་པོ་བརྟེན་ནས་ཐུག་པ་སོགས་པ་ལ་དེ་ལ་སོགས་བསམ་གྱིས་འཇུག་
དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་འགྲུབ་དོན་མེད་པར་འགྲུབ་རོ་
ཞེས། འོན་ཏེ་སྐྱབས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་སོན་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་ལྷན་ལ་བརྟེན་ནས་
ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ས་སོན་ཡིན་ཡང་སྐྱབས་སུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ལྷན་
ལ་བསྐྱོས་བསམ་བློ་བཟང་ལ། རྒྱ་ལྷན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ན་རྟགས་པ་
བྱུང་ཅེས། འཇུག་པའི་དག་སྐྱབས་མོང་མ་ཡིན་པ་དགོས་འགྲུབ་ཀྱི་དག་ཡིན་ཡང་
སྐྱབས་འགྲོའི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། དག་དེ་ཁོ་ན་ལས་
འཇུག་པ་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་པ་བྱུང་བོ།

གཉིས་པ་ནི། ཀྱང་བ་ཕྱེད་དང་བཞིས་བསྟོད་ནས། ཕྱི་མ་ཕྱེད་གྱིས་ཡིད་གྱིས་
སྐྱབས་ནས་ལྷན་དག་གིས་འདུད་པའི་རྩལ་གོ་བར་ཕྱེད་པའམ་སྐྱོ་གསུམ་ཆར་
གྱིས་འདུད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །བསྟོད་པ་ལ་རང་དོན་སྤངས་པ་
དང་རྟོགས་པ་སྤུན་ཚོགས་ཀྱང་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་ལ་ངོ་བོ་དང་དེ་
སྐྱབས་པའི་ཐབས་གཉིས་དེ་ནས་ཀྱང་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །དག་འདི་བསྟན་བཙུག་པོ་ས་
ཀྱི་ལྷན་རྣམས་གཞག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གའི་ཚིག་དོན་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་རིགས་སྟོར།
མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ །ལྟར་སྤང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྐྱབས་པ་
དང་ནི་སྐྱབས་འགྲོའི་དག་ །ལྟར་སྤང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་གྱིས་ངེས་སུ་

འདྲུག་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་སྲ་མ་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་དང་སྲི་མ་བཞི་བས་
སྟོན་ཅིང་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་སྲི་མ་སྲེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་
སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྤངས་པ་དང་
བཅས་པ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་སྟོན་ལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
འབྲས་བུ་བཅས་པ་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་པོ་གསུམ་གཞན་སྟོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི། ལུས་ཚན་འཆིང་བར་བྱེད་པ་
གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྲ་བ་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་དུངས་སྤྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་
ཕུན་ཚོགས་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་
པའི་སྐྱ་ཚམ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་མི་རུས་པས་ཟབ་ཅིང་། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྟོན་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་
བ་མཐུན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཤེས་བྱ་དེ་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་དག་ཡུལ་དང་དུས་
དང་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལག་མཐིལ་གྱི་སྐྱུ་དུ་ར་བཞིན་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ལུབ་པ་སངས་རྒྱས་
ཚོས་ཅན། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་མངོན་
པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ལ་གདུལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་
ལེགས་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། དེ་གང་ལས་འབྲུབ་པའི་གཞུགས་སྐྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་

ལ་གཞན་དོན་སྤུན་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་ལེགས་པ་འཕམ་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་གཞན་གྱི་དང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པ་དང་། རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པར་ལེགས་པ་འདི་རིགས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཀུན་ཏུ་འཕམ་ཀུན་ནས་བཟང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་གང་ལས་འགྲུབ་པ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་སྤུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་མི་ཤེས་པའི་སྤུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་དག །བརྗོད་བྱ་རྣམས་པར་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་དུས་ཀུན་ནས་དང་། ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྟོན་པའི་དུས་པ་ཀུན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་བྱུང་བར་མངོན་པའི་ཐབས་ལས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་གང་ལ་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟར་འདས་དེ་ལ་སྤྲུལ་འཚོལ་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་གུས་པས་འདུད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་སྤུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། རྫོང་གྱིས་གཟུགས་སྐྱབས་གཉིས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྫོང་ལ་བརྟོད་སྤྲུལ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྐབས་གི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་བསྟན་ཉན་པ་པའི་སྟོན་ངོས་བཟུང་ནས་རང་ལ་བསྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། སྤྲུལ་བསྟན་སྟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་བསྟོས་པའི་དགོས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་དག་བྱ་བ་འགྲུབ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ལུལ་

ཁྲད་པར་ཅན་ལ་ཐུག་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་གང་ཚོམ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་ཚོམ་
པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་ཁོང་ནས་བྲང་ངོ། རྟོག་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
པས་ཁྲབ་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞེས་མཐོང་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་པལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན་ལེགས་
བཤད་རྣམས། རྟོན་དུ་མི་གཉེར་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཕྲག་དོག་དེ་མ་དག་གིས་སྤང་
བར་ཡང་། ཡོངས་ཤུར་དེས་ན་བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་པན་བ་ཡིན་ཞེས་
བསམ་བཤང་མེད། །སེམས་ནི་ཡུན་རིང་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་སྤྱར་ལེན་
བསྐྱེད་ཕྱིར་འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས། །

སློབ་དཔོན་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཚོམ་བ་ལ་དགའ་བ་ཁྲད་པར་ཅན་སྐྱེས་ནས་ཚོམ་
པའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་རང་གི་སེམས་ནི་སྤང་དུས་
ཡུན་རིང་པོར་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་བ་ལ་སོགས་
པའི་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་དེས་ཐུགས་སློགས་ནས་ད་དུང་སྤྱར་ཏེ་
དང་ལེན་ཆེད་ཆེད་བསྐྱེད་ནས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

སློབ་དཔོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
བ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་རང་དོན་སྤྱར་སྤངས་ནས་གཞན་དོན་དུ་མི་ཚོམ་ཞེ་ན།
ཚོས་གྱི་གྲགས་པ་བདག་ལ་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་གཞན་པལ་ཆེར་ལ་མཐའ་
གཅིག་དུ་པན་བ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འཇུག་བ་ཡིན་ཞེས་བསམ་བཤང་མེད་དེ། སྐྱེ་བོ་པལ་
ཆེར་བྱང་གོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ཚུང་ཟད་
ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་། རྒྱ་དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་རང་ཕྱོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་

པལ་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་ལ་ཞུགས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་ལོག་པའི་བསྟན་
བཅོས་དང་ཐ་སྙད་གི་གཙུག་ལག་ཅེས་སྟོན་པའི་པལ་པ་ལ་ཆགས་ལ། བྱད་པར་ཅན་
རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་སྤྲུལ་དོག་པའི་བྱི་མ་དག་གིས་རྒྱུད་དུ་གསུམ་
ནས་གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་བར་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་དོ། །ཆགས་
སྤང་གིས་རྒྱུད་ལེགས་པར་མ་དུ་གསུམ་ཀྱང་ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་འབྲེད་
པའི་ཤེས་རབ་གི་རྩལ་མེད་པས་ན་མི་འཇུག་གོ། །དོན་གཉེར་མེད་ཅིང་ཡོད་ཀྱང་
གཟུ་བོར་མི་གནས། གནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་དོན་གཉེར་ཡོད་ཀྱང་
ཤེས་རབ་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་དོ། །འདི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྟོས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་
ལ་རྫོགས་པ་ལ་དམིགས་པའམ། ཡང་ན་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་གྱི་རྫོགས་པ་ནི་མིན་
ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
དེ། རང་ཉིད་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཁོ་
ལའི་ཆེད་དུ་མི་རྩོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟེ་བོ་"པལ" ཆེར་ལེགས་བཤད་རྟོགས་
པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་དང་བྲལ་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྟེ་བོ་གཞན་སུ་ལ་ཡང་ཕན་པ་
མེད་པ་ཡིན་ན་སྟེ་བོ་པལ་ཆེར་ཞེས་པ་སྟོས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་
ལྷོགས་སྤང་ལ་སྤང་བ་དོར་བ་དང་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་རྩ་ཆེད་མ་རྣམས་པར་དེས་
པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་ལ། པལ་ཆེར་ལ་མི་ཕན་ཡང་མང་པོ་དག་

༡ །མ་མི། ༥བཟན། པལ །ཞེས། ༥བཟན། པལ །སྟེ། ༦ནཉན། ལ། པལ * པལ།

ལ་དོན་དུ་འགྱུར་ན། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་བཤང་མེད་པའི་ཚིག་མ་
 འགྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ལེགས་བཤད་ཚོམ་པ་ལོ་ལ་སྤྲུག་དོག་གིས་སྤར་བ་མི་ཕན་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་ཚང་མ་རྣམ་པའི་ཀྱི་དགོས་པ་བརྒྱུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་
 མེད་དེ་ལེགས་བཤད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་སྣོད་ཀྱི་སྒྲིབ་དེ་དག་སྣོད་སྤེལ་ལ། བཞི་
 བརྒྱ་བར། གཟུང་གནས་སློབ་ལྟོན་དོན་གཉེར་བའི། །ཉན་པོ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད།
 ཅེས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྣོད་ཀྱི་སྒྲིབ་
 དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། མཚན་ཉིད་ལྷགས་ལ་འཕངས་ནས་སྤྱིང་རྗེ་བསྟན་བཅོས་
 ཚོམ་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་འགྲེལ་ཚང་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་
 ཚོམ་པ་ལོ་ལ་རྟོག་གེ་མི་ཤེས་ཞེས་སྣོད་པ་ལོ་སྤྲུག་བསྡུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་གནས་པའི་སྤྲུག་
 བསྡུལ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལོག་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་ཚོམ་པའི་རྒྱར་སྣོན་བཞེད་ནས་སྤྲུག་དོག་
 ཅེས་དང་སེམས་བཤང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་འདི་ལྟར་འདོན་ཏེ། བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་སེམས་
 བཤང་ཡིན། ཞེས་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་འདི་ནི་སྤར་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མ་
 གྱུར་པས་ད་ཅི་ལྟར་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་སྟེ་སྤེལ་དུ་སེམས་བཤང་ཚོམ་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཚོམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྤྲེས་
 ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་འདི་བརྒྱུམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྡུལ་གཞོན་པར་བཞེད་ནས་ཚོམ་པའི་ཕྱིར། མཐོ་རིས་དང་བྱང་
 རྩོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྣོན་པའི་གཞུང་མཚོག་འདིའི་དོན་རྟོགས་པར་
 འདོད་པའི་ཤེས་ལྡན་དག་རང་ལ་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཚང་མ་ཚང་རྟོག་ལ་

ཚང་ན་དགའ་བ་བསྐྱོམ། ཕྱི་མར་ཡང་དེ་དག་དང་མི་འབྲལ་བར་སྐྱོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདག། མ་ཚང་ན་ནམ་ཞིག་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་སྐྱེ་བ་དེའི་རྒྱར་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྐྱིབ་པ་སྐྱོང་བ་ལ་འབད།

གཞན་དུ་ན། བཞི་བརྒྱ་པར། འདིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་སྤུབ་པའི་ལྷ་བྱུར་མདོན། ཞེས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་བཙུགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ལྷན་རིང་དུ་གནས་ན་སྐྱེ་བས། རྩོམ་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱའི། གཞན་དང་ཁ་གཏུགས་འབྲེད་པ་ཅམ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྦྱི་དང་། གཤམ་པ་རི་ཅམ་ཐོབ་ན་སྐྱེ་བ་ལྷན་གྱི་བྱ་སྤྱེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིག་ཁམ་པོ་ཆེ་གསོག་པས་མཁས་པ་སྤྲ་མ་དག་གསུང་བ་ལྟར། གཟུང་ན་ཚིག་མི་ཟེན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ་བསྐྱོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱོ་གོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་རི་རྒྱན་བཤའ་དང་པའི་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས། བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་དམ་པ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཐོས་བསམ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བར་བསྐྱེད་ཏོ། །

གཉིས་པ་བཤའ་བ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དང་དེར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་རང་གིས་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། དེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འདྲིན་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱོག་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། དེས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་བཤའ་བ་དང་། མདོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་སོ། །

། རྒྱལ་གྲུབ་དེས་པའི་ཐབས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་ བཤམ་པ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་རྟོན་གཏན་ཚིགས་བཤམ་པ་དང་། ལོག་རྟོག་
ལྷན་པའི་རྟོགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་
གི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་དོན་ཅི། དོན་དང་དོན་མ་
ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རག་ལས་པས་སོ་ཞེ་ན། འོན་མའོན་
སུམ་དང་པོར་བཤམ་རིགས་པར་ཐལ། །མའོན་སུམ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཚད་མ་མེད་
པས་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྲེད་ལུས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་པར་བྱེད་པའི་
མའོན་སུམ་གྱིས་ནི་དང་པོར་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྲེད་ལུས་ལ། དོན་བྱེད་སྤང་
ཅན་གྱིས་དོན་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་འབྲེད་པའི་སྤྱིར། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་
རྣམ་པར་དེས་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དགོས་པ་དེ་བརྗོད་པར་ཐལ། མའོན་
སུམ་དང་པོར་བཤམ་ནས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དེའི་རྗེས་སུ་བཤམ་པའི་སྤྱིར། འོན་
ཏེ་རྟོགས་པར་དགའ་བས་དང་པོར་བཤམ་དོ་ཞེ་ན། ཡང་གཞུང་དེ་གཉིས་གི་ཚད་མ་
གཉིས་སྟོན་པའི་གོ་རིམ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མའོན་སུམ་ནི་རང་ལས་
དེས་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ལས་དེས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་ཁོ་ན་
ལས་དེས་པའི་སྤྱིར། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་
པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དོན་ནི་ཐར་བ་སྤྱད་ན་ལས་

འདས་པ་ཡིན་ལ། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞོན་པའི་བདག་ཉིད་དེ་སོང་གི་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་དང་སོར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་རྣམ་པའི་ལས། བཞུགས་པ་དང་མི་བཞུགས་པ་སོགས་དང་སྐྱོད་བཞུགས་པའི་ལས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཅན་ཞེས་དང་། འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་ཞེས་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་དོ། །

དེས་ན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་སོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྐྱབས་པའི་སྐོན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་རེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྐོན་དུ་མ་བྱུང་ཡང་སྟོན་དཔོན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་པ་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡང་དག་དང་ལྡར་སྐྱང་ལེགས་པར་བྱེན་པའི་རྗེས་སུ་ལྷགས་པས་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སོབ་རུས་པའི་ཐབས་གཏན་ལ་བབ་པའི་སྐོན་ནས་གསུང་རབ་འགྲེལ་བར་བྱེད་ལ། གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འཇུག་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་ཡང་ཕིན་ཏུ་ཉོགས་དཀའ་བར་གཞིགས་ནས། སྟོན་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས། སྟོན་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་སོས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རགས་པ་

ཅམ་ལ་ཡང་འཇུལ་བར་ཞུགས་པའི་གཞན་སྡེ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་
འཇུག་ཚུལ་སོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རིགས་པ་དང་མི་ལྷན་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་
ལེའུ་དང་སོ་འདིར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་ནས་འཛོགས་པར་
བྱེད་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་
དུ། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་དང་སོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་དང་སོར་གཏན་ཚིགས་བཤད་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྐྱམ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ནི། གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
ཡང་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་མཐོང་
བས། དེ་བསལ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལ་སོགས་པར་མངོན་སུམ་དང་སོར་བཤད་པ་ནི་སྐྱེ་
ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་བསལ་བའི་སློན་ནས་གཏན་ལ་
འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གོ་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འོན་གཞན་དུ་རྟོགས་
དཀའ་བ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱུང་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་གདུལ་
བྱའི་དབང་སོའི་རིམ་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱས་ལ། སྡེ་བདུན་
འབྲེལ་གཅིག་ལ་བརྩམས་ཤིང་འདི་ཉིད་ཐོག་མ་ཡིན་པས་འདིར་བསྟན་པའི་རིམ་པ་
ངེས་ན་གཞན་དུ་རིམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་བཞིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད་དང་གངས་ངེས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་ལ་ཚུལ་

---

༡ །མ་མེ། འ་བཤམ། མེད། རོགས། འ་བཤམ། ལྷུ། འབཤམ། ལྷུ། འབཤམ། མེད། * མེད།

༡༤

གསུམ་ལོག་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལེ་བུ་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ཏེ།

ཅུ་བ། རྩོགས་ཚོས་དེ་ཚས་ཁྲབ་པ་ཡི། །

གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད། །

མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ལྱིར་རོ། །

དེ་ལ་བྲས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་རྩོགས་ཚོས་དང་། རྩོགས་བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དེའི་ཆ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ལྱིར་རོ། །དེ་ཚོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཁྲབ་པ་དང་། རྩོགས་ཚོས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པའི་ལྱིར་རོ། །ཡང་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ལྱིར། ཅེས་སྐྱུར་རོ། །

ཅུ་བ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །

ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཚོས་ཅན། རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཚུལ་གསུམ་མིན་པའི་ལྱིར། ལྡང་བ་དང་པོ་ནི་གཞུང་ལྷག་མ་ཀུན་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་ལ། ལྡང་བ་གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་ལ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་ཞེས་པའི་བར་དང་།

བཞི་བ་ནི། དེ་ནས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་དང་གསུམ་པ་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཆད་རོ། །ལྡང་བ་གཉིས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གངས་ངེས་མི་

འགྲུབ་ན་དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་རུང་ལ། གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྟོན་དུ་
འགྲོ་བས་གསུམ་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དགོས་པ་མེད་པར་འགྲུང་རོ། །དེ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་སྟོན་ན་འཆད་རྩལ་གཉིས་པ་མ་འབྲེལ་བར་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་
མེད་དེ། གཞུང་གི་སྟོན་རྩལ་གཉིས་པ་ནི། ཚད་མས་བསྐྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་པས་རྒྱལ་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ངེས་ཀྱས་ལ། སྟོན་རྩལ་
དང་སོ་ནི་གངས་ངེས་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱས་པར་འཆད་བ་དང་མ་སྐྱུན་པར་སྐྱར་བས་
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་རྩལ་གསུམ་ལའང་ཞེས་སོགས་དོན་མེད་པར་མི་འགྲུང་རོ། །འོ་
ན་དེ་གཉིས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོར་འཆད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དང་སོར་
མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་གཏན་
ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

རྩལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ན་ལྟར་སྐྱང་རྩལ་གསུམ་དང་མི་
ལྟར་པར་ངེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་བཞི་བ་སྟོན་པ་དོན་
མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྐྱང་སོ་སོར་ཤེས་པའི་དོན་དང་ཕྱེབ་སྟོན་གྱི་དབང་
ལས་ཐ་མར་བསྟན་གྱི། ཚད་མས་ངེས་པའི་རིམ་བཤས་རྟག་པ་བྱས་སྟོན་དུ་མ་ངེས་
པར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་པ་ལྟར། ལྟར་སྐྱང་རྩལ་གསུམ་དང་
མི་ལྟར་པ་མ་ངེས་པར་རྩལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་སོ། །གཏན་
ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་བ་ན། ཚད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱས་སྟོན་པ་མི་རིགས་
པར་ཐལ། བྱད་པར་གྱི་གཞི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་སུ་མི་
འཐད་ལ། གྲུབ་ན་སྐྱར་ཡང་རྟགས་བཞོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོས་ཅན་

རང་མིང་གིས་བརྗོད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དོན་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐྱས་སྟོན་པ་ཡང་མི་
རིགས་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱ་ཚོད་གཞི་དང་མ་སྟན་དཔེ་ཚོས་ཅན་དང་མི་མ་སྟན་དཔེ་
གསུམ་ལ་འཇུག་པས་རིམ་པ་བཞིན། དཔེ་གཉིས་གྱི་ཚོས་སྲུ་གྲུར་པའི་མིག་ཤེས་
གྱི་གཟུང་བྱས་སྐྱ་མི་ཉག་པ་དང་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་དང་པོ་བྱུང་པ་མི་
ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་ཁེགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་ཁྲབ་པ་སྐྱབ་པའི་
བུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་པ་མེད་དེ། ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་པའི་ཚོས་ཅན་
གྱི་སྐྱས་མ་སྟན་དཔེ་བཟུང་ན་དེའི་ཚོས་ཁྲབ་ཅེས་རྗེས་ཁྲབ་སྟོན་པའི་སྐྱ་ལས་མ་སྟན་
ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཉགས་ཡོད་པར་བྱུང་བེན་པ་དང་སྐྱ་སྒོས་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་ལ། མི་
མ་སྟན་དཔེ་གཟུང་ན་མི་མ་སྟན་ཕྱོགས་མ་ཐང་དག་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་སྐྱ་
འགལ་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་པའི་འགྲུགས་དང་། ཚོད་གཞི་ལ་ཉེ་པའི་འགྲུགས་གྱིས་གྲང་
ཚོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་ཉེ། མགོ་མཚུངས་
དང་རིགས་པ་གཞན་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱས་ཚོགས་དོན་བཟུང་ན་ཉགས་
དེ་ཚོགས་དོན་སྐར་མ་བྱུང་པའི་སྐྱབ་ཀྱི་དྲུང་བསྟན་པ་དང་སྐྱ་འགལ་བ་དང་། བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་བཟུང་ན་རྗེས་ཁྲབ་སྟོན་པ་དང་སྐྱ་སྒོས་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་པའི་འགྲུགས་
གྱིས་ཚོད་གཞི་ཁོ་ན་གཟུང་བར་གོ་བའི་ཕྱིར་གསུམ་ག་ཁས་སྒྲངས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ། ཚོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མི་འཐང། བྱུང་བེན་ལན་ཏུ་མི་རུང་། རང་ལན་ལོ། །དང་
པོ་ནི། ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཚོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མིན་པར་
ཐལ། མ་སྟན་དཔེ་ཚོས་ཅན་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བྱུང་བེན་མི་འཐང་བ་

དང་། ལྷན་ཚོས་ཡང་རྫོས་སྐྱོན་དུ་མི་འཐད་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། མ་ལུན་སྤྱོད་པ་ལོ་ལ་ཡོད་པར་ལྷན་པ་ལ་ལུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་
ལྷན་བས་མ་ལྷན་བར་ཐལ། རྗེས་ལྷན་ལྷན་བསྐྱབ་བྱ་ལྷན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལོ་ལ་སྐྱོན་དཔོན་སྤྱོད་པ་སྐྱོན་གྱི་ས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
སྐྱོན་པ་ན། རྗེས་དབལ་གྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །དེས་
བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྐྱོན་པའི་སྐྱོན་པའི་སྐྱོན་ཚན་དུ་ཐལ། ཚུལ་
གཉིས་པ་སྐྱོན་པ་ན། མ་ལུན་སྤྱོད་པ་ལོ་ལ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པས་མི་མ་ལུན་སྤྱོད་པ་
ལ་མེད་པར་ལྷན་ཚོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷན་ཚོས་ཀྱང་ལྷན་བ་གཅིག་བརྗོད་
བས་ཀྱང་གཉིས་པ་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱི་སྐྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། མ་ལུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་ལྷན་ཚོས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཡང་བཟན་ནས་དེས་པའི་ཕྱིར་
ཏུ་བསྐྱབ་ནས་སྐྱོན་པའི་དོགས་པ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ལན་ནི། དེས་ན་ཚུལ་དང་པོ་སྐྱོན་པ་ན་ཚོད་གཞི་ལ་སྤྱོད་པ་གྱི་
སྐྱས་སྐྱོན་རིགས་གྱི། ཚོས་ཚན་རང་མིང་གིས་སྐྱོས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་མིང་
གིས་སྐྱོས་ན་སྐྱོན་དེ་དག་རིམ་པར་སྐོང་དགོས་པས་ཉོགས་"དཀའ"ལ། སྤྱོད་པ་གྱི་
སྐྱས་སྐྱོས་ན་སྐྱོན་དེ་དག་འབད་མེད་"དུ"སྐངས་ནས་ཚོད་གཞི་བདེ་ལྷག་ཏུ་གོ་བའི་
ཕྱིར། ཚུལ་སྐྱབ་མ་གཉིས་གྱི་དོགས་གཙོད་ནི་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཉིད་དུ་དེས་པར་སྐྱབ་པའོ། །དོན་གྱི་འབྲེལ་
དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་རྐང་བ་བཞི་པའི་རྒྱས་བཤད་གྱི་གཞུང་རྣམ་གསུམ་ཉིད་

༡ [མ་ལྷན། ༤བུམ། དགའ་ ཞོལ། ༡༠ན། ལྷ། ༡༠ནུམ། ལྷ། ༡༠བུམ། དགའ་ * དགའ་]
༢ [མ་ལྷན། ༤བུམ། ད ཞོལ། ༡༠ན། ལྷ། ༡༠བུམ། ལྷ། ༡༠བུམ། དུ * དུ]

ཅེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་སྒྲུབ་རོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་སྒྲུབ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དང་འོ་པོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་རྟགས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གོ་བྱེད་ཡིན་ན། མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བོ་དང་ཁམ་པ་དང་། ལྡོ་བ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས། སྐྱ་པོ་སོགས་ཀྱང་མེ་གོ་བྱེད་ཏུ་ཐལ། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ལོག་པས་དེ་དག་ལོག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཚུ་དང་སོག་མའི་མེ་དང་དེ་ཡང་གསལ་བ་དང་འབར་བ་སོགས་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་དག་ཀྱང་དུ་བའི་གོ་བྱེད་ཐལ། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ལྡོག་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལའི་སྤྲེང་དུ་དུ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། ལྡོགས་ཚོས་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལའི་དུ་བ་དེ་ལའི་མེ་གོ་བྱེད་ཏུ་ཐལ། ལའི་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཚང་མང་ལ་སོགས་པའི་མ་སྐྱུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། མེ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པར་ཐལ། མེ་ལས་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ངེས་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་གྲུབ་མཐས་རྟག་པར་སྐྱོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་མེ་གྲུབ་དུས་ན་དུ་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་སྐྱེས་དུས་ན་མེ་འགགས་པས་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། གོ་བུ་གོ་བྱེད་ནི་རྟོག་པ་

༡ །མ་མེ། ༡༠ན། མ། ཞོལ། ༡༠བ། སྐྱེ། ༡༡ན། སྐྱེ། ༡༡ན། མེ * མེ།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ལྟམ་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་
ཚིག་གི་རྒྱལ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས།

ཅ་བ། རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་དེ་སྟེད་ཅིག །

མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བུ་ནི། །

གཏན་ཚིགས་.....།

སྐྱོན་མེད་དེ་རྒྱ་མེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མེ་མ་ཡིན་པ་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་
རིགས་དེ་སྟེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་རུང་། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་སུ་
འཐད་དེ། དུ་བ་ཚོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་གོ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཉེ།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱལ་གསུམ་གང་ཞིག་མའི་འབྲས་བུར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་
དེ་ཡོད་ན་དུས་ནས་ཡང་རྒྱ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། རྒྱ་དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་ལུལ་
དུས་འགར་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་
ངེས་པ་དེ་ཉིད་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པས་ཉེས་པ་སྔ་མ་དེ་དག་མེད་ལ། ལའི་དུ་བ་ཡང་
རྟགས་སུ་ཁོ་བོ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ལའི་མེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་འབྱུང་བ་དང་།
ལའི་དུ་བ་ཚང་མར་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་རྗེས་སུ་བྱུང་ངེས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་
ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། རྩན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གསུམ་མོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ལ་ལ་དམིགས་པའི་དུ་བ་
རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ལ་ལ་ཡོད་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་དང་ཁབ་ཆེ་རྒྱར་
མེད་པས་ཉེས་པ་སྔ་མར་འབྱུང་རོ། །

རྟགས་འགོད་པའི་ཆེ་དུ་བ་ཅམ་བཀོད་ལ། སོང་བ་ཞི་ལའི་དུ་བ་སོང་བར་འདོད་
བ་དེ་ལ་ཡང་རྟགས་སྲུ་གང་སོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བ་གསུམ་སོ་སྟོན་ཏུ་མེད་དོ། །ཁྱོད་
ཀྱིས་རྟགས་སྲུ་འདི་སོང་ཞེས་སྒྲུས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་སྒྲུས་བ་དེ་
རྟགས་སྲུ་མ་སོང་གང་སོང་བ་དེ་སྐྱ་མི་རྩུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྒྲངས།
གང་སོང་བ་དེ་སྐྱ་རྩུས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བཀོད་པས་ཚོགས་མེད་ནད་འོང་བར་མཐོང་ནས་
མ་བཀོད་དམ། ཡང་འགོད་པའི་ཆེ་ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་བཀོད་ལ། རྟགས་སྲུ་སྐྱི་
མཚན་སོང་བར་འདོད་བ་དེས་ཀྱང་སྐྱ་ན་གྱི་སྐྱོར་བས་རྣ་བའི་དབང་སོ་མ་ཉམས་
བར་བྱས་ལ་ལེགས་པར་ཉན་དགོས་སོ། །

ཡང་རྒྱ་འབྲས་བུ་དུས་སྡེ་ཕྱིར་གནས་པས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་རྟོགས་བ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གིས་བརྟགས་བ་ཅམ་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་ཚོས་ཅན། འབྲས་
བུ་ཡིན་ཏེ། བན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་ན་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་
ཐལ། དུ་བ་བྱུབ་ན་མན་གདགས་བྱར་འགལ་བས་ཕྱོགས་ཚོས་མ་བྱུབ། མ་བྱུབ་ན་དེ་
ལ་རྟགས་དེ་བྱུབ་པ་འགལ་བས་ཕྱོགས་ཚོས་མ་བྱུབ་པའི་གཞན་ཡང་རྣམ་ཐང་དང་མི་
སྲིད་པ་དང་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་བསྟན་མི་རྩུས་པ་སོགས་ཉེས་བ་དུ་མར་འགྱུར་
བས་རྟག་ཚོད་འབའ་ཞིག་གོ། །དེས་ན་པ་གི་ན་དུ་བ་འདུག་པས་མི་འདུག་སྐྱམ་ཡང་
རྟགས་སྲུ་ནི་དུ་བ་ཉིད་སོང་བ་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ། །

གཉེས་བ་ཞི། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྐྱབ་བ་དང་འོ་མོ་ཐ་མི་དད་རྟགས་སྲུ་བཀོད་བ་
དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཏེ།

ཅ་བ། .....རང་བཞིན་ཡོད་ཅམ་དང་། །

འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་། །

བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་དང་རང་ཚོས་སྲུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་གྱི་སྐྱེ་བ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་པའི་སྲིད། ཡང་ནི་འབྲས་རྟགས་སྲུ་མ་ཟད་འདི་ཡང་སློབ་སྦྱར་གོ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཡོད་ཅེས་ཞེས་པས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པ་བཅད་ནས་བྱས་པ་ཡོད་ཅེས་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་གྱི་རྒྱ་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་གྱི་རྒྱ་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་ཡོད་ཅེས་ནས་རང་ཚོས་སྲུ་རྗེས་སྲུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་བདག་ཅིག་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅེས་བཤད་ནས་འོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མི་རུང་བའི་ཚོད་སྤང་དང་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚིག་དོན་དང་། དེ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྟགས་འདིའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཅ་བ། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ། །

མེད་ལ་མི་འཇུག་འབྲས་བུ་ཅན། །

གཏན་ཚིགས་.....།

ལ་ཟ་ལ་རང་གང་ལ་བསྐྱེད་དོན་དུ་སོང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་གྱི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་འཇུག་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཚོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་

གི་བཅད་ཤེས་དོན་མ་སྐྱུན་གྱི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཤར་ལ་གང་ཟག་དེའི་རྩོད་ཡོད་དེས་
གྱི་ཐ་སྐྱོད་དོན་མ་སྐྱུན་མི་འཇུག་པ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཉལ་ས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ།
དེའི་རྩོད་དེ་མི་འཇུག་པར་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་སྲིད། སྐྱ་མི་ཉལ་སར་
བསྐྱེད་པས་ན་དེ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཉལ་ས་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ། །རྒྱལ་ས་ནི་ཡུང་གི་
ཚད་མ་སོགས་མང་ཚོགས་ལོ། །

གཉེས་བ་ནི། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཡོད་དེས་མ་
ཡིན་པ་དང་། ཡོད་དེས་གྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མ་སྐྱུན་མི་འཇུག་སྟེ་ཤར་ཚད་མས་མ་
དམིགས་པའི་སྲིད་ཅེས་བ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པར་འདོད་པ་མི་དེགས་ཏེ། དེ་ལྟ་
ན་དེར་ཤར་མེད་དེས་སུ་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལ་དེ་མ་དམིགས་པའི་
སྲིད། སྐྱ་མ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོ་ན་དེ་ཡོད་ན་ཀུན་མཁྲེན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མི་རུང་
བར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་སྲིད། འདོད་ན་ཀུན་མཁྲེན་ཚོས་ཅན།
ཤེས་བུ་ཐམས་ཅད་རི་ལྗང་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མིན་པར་ཐལ།
མདུན་གྱི་གཞིར་ཤར་ཡོད་ན་ཁྲོད་གྱིས་ཡོད་པར་གཟིགས་པའི་དེས་བ་མེད། དེར་
ཁྲོད་གྱིས་མ་གཟིགས་ན་མེད་པའི་དེས་བ་མེད་པའི་སྲིད། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ཤར་
གཞི་གང་ན་ཡོད་ན་ཡང་དམིགས་པར་ཐལ། སྐྱིད་ཤར་ཡོད། ཁྲོད་གྱིས་ཡོད་པ་
ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྲིད། འདོད་ན་ཉམས་སོ། །གཞི་དེར་ཤར་
ཀུན་མཁྲེན་གྱིས་དམིགས་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཁེགས་པའི་
སྲིད། མ་གྲུབ་ན་ཚད་མས་དམིགས་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །

འོ་ན་ཁྲོད་ལྟར་ན་ཡང་གཞི་དེར་དེ་མེད་དེས་སུ་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་

བ་གང་ཞིག་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཉགས་སྲི་མ་ཐེ་ཚོ་མ་ཐ་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ།
དེར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོ་མ་ཐ་བ་བཞིན་དུ། ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོ་མ་
ཐ་ལ་དེ་ལྟར་དེར་ཀུན་མཁུན་གྱིས་གཟེགས་མ་གཟེགས་ཀྱང་དེད་ཐེ་ཚོ་མ་ཐའོ། །མ་
དམིགས་པ་མ་གྲུབ་ན། དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཡོད་དེས་སྟེ་འགྲུར་རོ་
ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་འདིར་ཤ་ཐ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་འདིར་ཤ་ཐ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་
བརྗོད་ན་ལན་གང་ཡིན། ཉགས་མ་གྲུབ་ན་དེར་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེར་དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག །སྲ་ཕྱིའི་བྱུང་བ་མེད་
སྟུང་ན་ཀུན་མཁུན་གྱིས་གཟེགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་སོམས་ཤིག །

འོ་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཅེ་ཡིན་ཞེ་ན། དེར་དེ་ཡོད་ཀྱང་གང་ལ་
བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཐག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བལྟར་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི་
དེར་དེ་ཡོད་ན་སྤྱིར་ཚད་མས་དམིགས་སྟེ་མི་རུང་བ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱིར་བ་སྲ་
མ་ལྟར་རམ་ཡང་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཚོས་ཅན། ཤ་ཐ་རང་གང་ལ་བསྐྱལ་དོན་དུ་
སོང་བ་དེས་དེ་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆམ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་ན་བྱེད་མ་དམིགས་པར་སྤྱད་ཅིང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་འགོད་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་པར་སྤྱད་པ། ལྷོགས་ཚོས་
མཛོན་སྟུང་དང་བྱུང་བ་དེ་གཉིས་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་རོ། །འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཤ་
ཐ་ཉིད་སྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཚོས་སྟེ་བཏགས་པའི་དོན་
ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་དམིགས་སྟེ་མི་རུང་བའོ། །

འོ་ན་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་ཐག་ཐེད་མ་དམིགས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྐྱབ་

བ་ལ་དུ་ཡོད་ཉགས་སུ་བཞོན་ན་འབྲས་ཉགས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། མེ་ཡོད་དང་
བདག་ཅིག་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ནི་འགོད་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི་མེ་ཉིད་སྐྱ་བ་པོའི་འདོད་
བས་དམིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་
ཡིན་ཡང་། ག་ཟ་ཡོད་བ་ཉིད་སྐྱ་བ་པོའི་“འདོད” བས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་
ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཏེ། འོག་སྲོགས་དམ་འཆའ་བ་ན་གཞི་དེར་ག་ཟ་ཡོད་
ཅེས་དམ་བཅས་བས་སོ། །

དེས་ན་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞེག་སྐྱ་བ་པོའི་འདོད་བས་
དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྦྱིར་ཡོད་དེ་ཡོད་ན་སྦྱིར་
ཚོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་བས་མ་ཐུབ་པ་ནི་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཚིགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་བཟུང་མི་
རུང་བ་ཞེས་མི་སྦྱར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་མེད་པར་
ཐལ། དེར་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་མེད་པའི་སྦྱིར། འོ་ན་མེད་ལ་ཡང་གཞི་དེར་དགག་
བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེར་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་པའི་སྦྱིར་
ཅེས་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འགྲུབ་པ་རུང་བཟུང་ཀྱང་མེད་དེ། རྒྱ་ཉག་པར་བཏགས་པའི་
དོན་མི་སྦྱིད་པར་ཐལ། རྒྱ་ཉག་པ་མི་སྦྱིད་པའི་སྦྱིར། གང་དག་མི་སྤང་བ་མི་དམིགས་
པའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྦྱིད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཐུབ་མཐའ་ལ་རྫོ་
ཁ་མ་སྲོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་
ལྟར་ཡིན་ལོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་རིགས་སམ་མི་རིགས་དང་སོ་ལྟར་ན། རྒྱ་བ་ཐམས་

༡ །མ་མེ ༡༥བཟུང་། འདོད ༡༥༥། ཞོལ ༡༥༦། རྒྱ ༡༥༧། རྒྱ ༡༥༨། འདོད * འདོད།

ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། སྤྱི་མ་ལུང་ན། དེ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་མེད་ན་མི་རིགས་ཞེས་སྐྱབ་སྐྱོན་པའི་ཚིག་དང་མཚུངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་
ཡོད་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དམ་བཅའི་དོན་དེ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་
ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཁས་སྐྱེངས་ནས་ཐ་
སྣང་ལ་སྣང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས། ངམ་ང་དང་འབྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་བཟུང་གི
ཤང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་མི་བཟུང་སྟེ། ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་གང་ཟག་འདི་སྐྱོན་འདི་དག་དང་
བཅས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སམ་འདི་དང་འདི་ལས་གཞན་མེད་
དོ་ཞེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱབ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ན་ཡོད་
མི་ཤེས་ཤིང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་སྐྱོད་པ་ནི་ངན་འགོ་མི་བཟད་པའི་རྒྱ་སྤུལ་དུ་སྤྱིན་
པར་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ནས་གསུངས་པས་ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་དོང་བཞིན་དུ་
གནས་འདི་ལ་སྐོ་གོས་དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །སྣང་
གྱི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་པན་བ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པས་
སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་ལ་དག་སྣང་སྐྱོང་བར་མ་རུས་ནའང་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱབ་ཏུ་
བྱས་ན་མཛེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཉལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་།

མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྐྱོད་ལྟོ་། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། .....གྲེ་བྲག་ལ་སྟོན་ནས། །

འགའ་ཞིག་མེད་ཤེས་འབྲས་བུ་ཅན། །

སྣང་རྒྱུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་
ཏུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་པ་ཤེས་ཤིང་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་
པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་སྤིང་གོལ་ལ་སྣང་རྒྱུང་གི་གྲེ་བྲག་ལ་སྟོན་ནས། རང་གི་དགག་བྱ་
འགོག་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྩལ་གསུམ་ཡིན་པའི་སྤིང་། གྲེ་བྲག་ཅེས་པ་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཞེས་
པའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འགའ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །

རྒྱ་དང་ངོ་བོ་བལྟར་རྒྱུང་བའི། །

བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །

མེད་དོན་ཅན་མི་དམིགས་རྣམ་བཞི། །

གཞི་འགའ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ཏུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་
སྣང་རྒྱུང་མ་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། འགོད་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ་དགག་
བྱའི་ཚོས་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགའ་དངོས་ཀྱི་འགའ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་

༡ །མ་མེ། ༡༣བ༡༣། ༨ །ཞོལ། ༡༣བ༥༣། ལྷ། ༡༩བ༦༣། ལྷ། ༡༩བ༦༣། རྩ་ * རྩ།

དག་གྲུབ་ཅིང་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་
ཁྲབ་མཉམ་པའི་རོ་བོ་ཡོད་ན་བལྟར་རྒྱུ་དང་པའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་
དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བལྟར་རྒྱུ་དགག་
བྱའི་ཚོས་དང་སྦྲུང་རོ། །

གཉེས་པ་ནི། དེ་ལ་སྦྱིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་པའི་རྩལ་དང་དུས་དང་
གངས་དེས་པའི་རྩལ་འདི་རྟུང་གནས་ཏེ། དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་དགག་གཞི་ཕྱིར་
ཚོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྦྱང་དུ་རྒྱུང་བ་དང་མི་རྒྱུང་བ་གཉེས་སུ་དེས་པ་ལས། མི་
རྒྱུང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། དགག་གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་
ནས་མེད་དགག་ཤུགས་ལ་འཇུག་པ་མིན་པ་དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་
ཡན་གར་བ་རྩུང་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྦྱང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་དེས་
ལས་འདི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པ་དགག་གཞི་སྦྱང་མི་རྒྱུང་ངོ། །དེས་
ན། དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་ན་དེས་པར་རྗེས་དབག་འཇུག་དགོས་སོ། །སྦྱང་དུ་རྒྱུང་བ་
ལ་ཡང་དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་སྦྱང་དུ་རྒྱུང་
བ་དང་མི་རྒྱུང་བ་གཉེས་སུ་དེས་པ་ལས། མི་རྒྱུང་ན་མི་སྦྱང་བ་མ་དམིགས་པ་མ་
གཏོགས་རྟགས་གཞན་མི་འཇུག་གོ། །སྦྱང་དུ་རྒྱུང་བ་ལ་ཡང་དགག་གཞི་དེར་ཕྱིར་
ཚོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྦྱང་དུ་རྒྱུང་བ་དང་མི་རྒྱུང་བ་གཉེས་སུ་དེས་པ་ལས། རྒྱུང་
ནས་རྟགས་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་
པའི་དུས་སོ། །

སྦྱིར་སྣང་དུ་རྒྱུད་ནས་དགག་གཞི་དེར། མངོན་སྲུང་ལ་སྣང་དུ་མི་རྒྱུད་པ་ལ།
 དེར་དེའི་འབྲེལ་རྒྱ་སྣང་རྒྱུད་དང་འགལ་རྒྱ་སྣང་རྒྱུད་གཉིས་སྲུང་སྲུང་ལ། འབྲེལ་ལུལ་
 ལ་ངོ་པོ་རྒྱ་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། རོ་པོ་ལ་ཁྲུབ་ཆེ་བ་དང་མཉམ་བ་གཉིས་
 སྲུང་སྲུང་ལ། ཁྲུབ་བྱེད་སྣང་རྒྱུད་ཡིན་ན། ཁྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་
 དུས་དང་། ཁྲུབ་མཉམ་སྣང་དུ་རྒྱུད་ན་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་
 འཇུག་པའོ། །རྒྱ་སྣང་རྒྱུད་ཡིན་ན། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་འཇུག་དུས་དང་འབྲས་བུ་སྣང་
 དུ་རྒྱུད་ན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཅམ་བཀག་པས་འགོག་མི་རུས་པས་དངོས་འབྲས་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་བཞིར་ངེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་དོ། །གཞི་དེར།
 འགལ་རྒྱ་སྣང་དུ་རྒྱུད་བའི་བསྐྱབ་ནས་འགོག་པ་ལ། འབྲེལ་ལུལ་ལ་ངོ་པོ་རྒྱ་འབྲས་
 གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་འགལ་རྒྱ་ཡང་འགོག་རུས་ངོ་པོ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་
 གསུམ་དུ་ངེས་ལ། རོ་པོ་ལ་རང་དང་ཁྲུབ་ཆེ་རྒྱུད་མེད་པ་དང་། ཁྲུབ་ཆེ་བའི་འགལ་
 རྒྱ་གཉིས་སྲུང་སྲུང་ལ། དང་པོ་ལ་རང་གི་འགལ་རྒྱ་དངོས་དང་འགལ་རྒྱའི་འབྲས་བུ་
 རྟགས་སྲུབ་གོད་བ་གཉིས་སྲུང་སྲུང་ལས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་
 འབྲས་དམིགས་བ་གཉིས་དང་གཉིས་བ་ནི་ཁྲུབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སོ། །

རྒྱུའི་འགལ་རྒྱ་ལ་ཡང་། དགག་བུ་འགོག་རུས་རྒྱུའི་འགལ་རྒྱ་དངོས་དང་།
 འགལ་རྒྱའི་འབྲས་བུ་རྟགས་སྲུབ་གོད་བ་གཉིས་སྲུང་སྲུང་ལས་རྒྱ་འགལ་དམིགས་
 དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་བ་གཉིས་དང་། དགག་བུའི་ཚོས་ཀྱི་
 འབྲས་བུའི་འགལ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅམ་གྱི་འགལ་རྒྱས་འགོག་མི་རུས་ཤིང་།

དངོས་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་དགོས་པས་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་
ན། འགལ་དམིགས་བྱུག་དང་། འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པ་བཞིར་ངེས་པས། རྣམ་ངེས་
ལས་དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྐྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ཅོ་
ཞེས་གསུངས་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་
མི་སེམས་སོ། །

འདིར་རྩ་བས་དངོས་སུ་དབྱེ་བ་བཞི་བསྟན་བ་ནི། འགལ་ལྷ་བསྐྱབས་ནས་
འགོག་པ་ལ། དངོས་སུ་གཞོད་པའི་འགལ་ལྷ་དང་། དངོས་སུ་མི་གཞོད་ཀྱང་བརྒྱད་
ནས་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་ས་འགོག་པའི་གཙོ་བོ་འགལ་དམིགས་
གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འགོག་པ་
ལ་དོན་གཞན་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འདིར་ཡང་
གཙོ་བོ་འདི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པར་གཉིས་ཁ་
བསྐྱང་བ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས།
རྟགས་གཞན་འཕེན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་
ཅོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྐྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྐྱར་བར་བྱ་
བ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ལྷོ་གཅིག་སུ་འགོག་པ་ལ་ཡང་དུ་
མར་དབྱེར་རུང་ངོ། །ཡང་འདིར་བཤད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་
ངེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། འོག་ནས་བཤད་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ལ། ཡང་འདིར། མདོར་བསྟན་དང་འོག་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་
པས་དགོས་པ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདིས་མཚོན་

ནས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྲོལ་བ་དེས་
བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་འགལ་རྒྱའི་རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་དེས་
པ་ལ། འགལ་རྒྱའི་རོ་བོ་མེས་གང་དེག་འགོག་པ་ལ་ཚོད་པ་མེད་ཀྱི། མེད་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་གཉིས་གང་དེག་འགོག་པ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྲད་པར་མི་འཐད་པས་རྒྱས་
འགོག་མི་རུས་ན་འབྲས་བུས་ཀྱང་མི་རུས་ལ། དེས་རུས་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་
རུས་པས་གཞི་འགར་གང་དེག་རྒྱུ་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ་བྱུང་བའི་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་པ་ནི་

ཅ་བ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱ། །
དམིགས་པའི་རྒྱོད་བ་གང་ཡིན་དེ། །
རྒྱ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །
མེད་ན་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཁྲེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་
རྒྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་བྱུང་བའི་དེ་ཚོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བྱུབ་པའི་
གཞིར། གང་དེག་འགོག་པ་ཁྲབ་པ་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་འགོག་པའི་ལྟན་ཅིག་
མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཞོན་པ་གང་
ཞེས་གང་དེག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དག་དང་ནི་ཁྲོད་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར།
དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཞོན་པ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་
བ་ཡོད་དེ། མེས་ཁྲབ་པར་ཞོན་པ་དེ་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བྱུབ་པའི་གཞིར། གང་

འབྲས་སྤུ་མོང་གྲེད་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ལྷགས་ལ་འཕངས་སོ། །སྦྱོར་བ་དེས་འཕངས་པ་རྒྱ་དང་འགལ་
བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་བས་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པར་མ་དམིགས་
པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱད་བརྟན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། རྩབ་པ་མེད་པའི་ལན་ནི།

ཅ་བ། འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་ཡུལ་དང་ནི། །

དུས་ལ་སོགས་ལ་ལྷོས་པར་འདོད། །

འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་དུ་བ་དག་འཕྱར་བས་ཁྲབ་པར་འོན་པ་དེ་ལ་
ཡང་ཚོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་ཉིད་ཡོད་ཅེས་ཀྱིས་
གང་རེག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་གང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་འགོག་པ་
མེད་པོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པའི་ཡུལ་དང་དུ་བ་དག་ཏུ་འཕྱར་བཞིན་པའི་དུས་དང་ལ་
སོགས་པ་གང་རེག་འགོག་ཏུས་ཀྱི་མེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་
ལ་ལྷོས་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མེ་དང་གང་རེག་གཞི་དེར་ཕྱིར་ཚོལ་
ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་ཡུལ་དང་། དུ་བ་སྤང་དུ་རུང་བའི་དུས་དང་
སོགས་པས་དེ་དག་ཏུ་འཕྱར་བཞིན་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་ཞེས་སོ། །

ཅ་བ། གཞན་དུ་འཇུག་འགྱུར་མི་གང་བ། །

སྐྱབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བ་བཞིན། །

བྱད་མིང་གི་འགྱུར་བ་ཚོས་ཅན། གང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཁྲབ་པ་འཇུག་བར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་འགོག་པ་ལ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་
ཡུལ་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བལྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ལ་མི་ལྷོས་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་མི་གང་བ་གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན།
ཡང་གི་སྐྱས་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་ལྟར་འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་རྟགས་གང་བྱུང་གིས་
མི་ཚོག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་གི་བྱེད་པར་གསུམ་དུ་མ་
འདུས་པ་དགག་པ་དང་། ལྟར་སྒྲུབ་གི་བྱེད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྲ་སྲི་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་སྤང་དང་། དུས་མཉམ་ལ་བརྟེན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ལས་འབྲས་དུ་གོ་བས་རྟགས་སུ་འབྲད་ཅིང་རྟགས་ཚོས་རྗེས་ཐ་
དད་དང་རྒྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་རྣམ་གསུམ་ཉིད་
ཅེས་པའི་ངེས་གཟུང་མི་འབྲད་དོ་ཞེ་ན། མཐའ་གཅོད་པའི་རིགས་པའི་འགྲེལ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན། རྗེས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་ལས་སྲ་མ་ལ་
རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཀྱང་སྲ་སྲིའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་མི་རུང་
བའི་ལན་ཚོགས་པ་ཞེས་དང་། མི་མཉམ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མིན་པའི་སྲོགས་རྟགས་
མིན་པ་ནི། མི་མཐུན་ཞེས་པ་འོག་མ་དང་རྒྱ་འབྲས་ལ་འབྲས་དུ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱ་
བཀོད་པ་གཉིས་ལས། འབྲས་དུའི་སྲིས་རྒྱུའི་སྲི་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་སུ་བརྟེན་
ཟེན་ལ་རྒྱུའི་བྱེད་པར་དཔོག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་མི་མཐུན་ཞེས་པ་སྲ་མ་དང་།
འབྲས་དུའི་བྱེད་པར་གྱིས་རྒྱུའི་སྲི་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་སུ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་།
རྒྱ་ལ་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་གཉིས་ལས་སྲི་མས་འབྲས་དུར་མ་ཐད་རུང་བ་
དཔོག་པའང་མི་རུས་པ་རྒྱ་མ་ཚོགས་ཞེས་པ་དང་། སྲ་མས་འབྲས་དུ་སྐྱེ་རུང་དང་
འབྲས་དུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས་རུང་བ་དཔོག་ན་རང་བཞིན་དུ་འདུས་པས་གངས་
ངེས་ལ་མི་གཞོན་ཅེས་པ་ནི།

ཅ་བ། རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །
རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །
དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་སྲིད། །
དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད། །

རྒྱ་ནས་དང་རྒྱ་ལུང་དོད་གཤམ་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཚོགས་པ་ཚོས་
ཅན། རྒྱུད་ལས་རང་སྐོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གྲུ་
སྐྱེ་རུང་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་
པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱལ་གསུམ་གང་ཞིག་ལྟོད་ལས་རང་འབྲས་ནས་
ཀྱི་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཅན་ནས། དེ་སྐྱེ་
རུང་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། དེ་ལས་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་དཔོག་ན་ཁྲབ་པ་མ་
ངེས་པ་ནི།

ཅ་བ། ཚོགས་པའི་འབྲས་སུ་རུས་པ་རྣམས། །
འགྲུར་བ་དང་འབྲེལ་འབྲས་སུ་ལ། །
མ་ངེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །
གོགས་སྲེད་པ་དག་སྲིད་སྲིད་དོ། །

དེ་ཚོས་ཅན། གཞིར་འབྲས་སུ་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་དཔོག་པ་ལ་ནི་ཁྲབ་པ་
མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས་འབྲས་སུ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལྟོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་སྐྱད་ཅིག་
སྐྱ་མ་དང་། སྲི་མའི་རུས་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲུར་བ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ལྟོས་
པའི་སྲིད། ཁྲབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་

གོགས་གྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་རྒྱན་དག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སོ། །

རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་གི་སྡོག་པ་རྟགས་སུ་འདྲིན་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ།
རྒྱའི་དོན་གང་ཡིན་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་དེ་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུའི་རྒྱར་
ངེས་ནས་སྐྱེད་གྱེད་དུ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་སོ། །འདོད་ན་དེ་སྐྱེ་བར་ངེས་
ནས། སྐྱེ་རུང་མི་རུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟོས་ཤིག་དེས་ན་ནས་དང་ཚུ་ལུང་
ཤོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ལུག་ལོའི་དཀྱིད་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་རུང་སྟེ། ཉན་དང་ཚུ་ལུང་ཤོད་གཤེར་སོགས་
ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་དགོང་བར་བྱ་ཞིང་རྟགས་དང་ཚོད་
གཞིར་བརྒྱུད་པ་དེ་ཉིད་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ཡིན་
ན་བསྐྱེད་པའི་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རུང་བ་ཅམ་གྱི་ཁྲབ་པ་ངེས་སོ། །

འོ་ན་ཞིང་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུར་
ཀྱི་གོགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་བྱམ་པ་ཡོད་པ་
ལ་འགལ་རྒྱུར་གྱི་གོགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་
སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ན། དེ་མི་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་
རྒྱུར་གྱི་གོགས་མི་སྲིད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ། བྱམ་པ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་མཚུངས་སོ། །

ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་བ་སངས་རྒྱས་ངེས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་རྒྱལ་ལ་འགལ་རྒྱུར་གྱི་གོགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་
བསྐྱེད་ངེས་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པོ་ཞེ་ན། ཚང་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཚད་མའི་

སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དེས་ནས་བསྐྱེད་དེས་མིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་ལྷངས་
 ལོ། །སྲུང་བཤད་པའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན་བསྐྱེད་དེས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པ་
 དང་ལགལ་ལ། སྲིད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཚོས་ཅན། ལས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་རྒྱུ་
 ཐལ། སྲུང་བཤད་པ་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ལྷ་གྲུ་མི་སྐྱེད་
 པའི་གཞིར་ཚད་མས་དེས་ན། སྐྱེར་མི་རྒྱུང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 བསྐྱེད་དོན་གྱི་ཤ་བ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། མེད་དེས་སུ་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་
 དོན་ཉམས་ལ། སྲིད་ན། གཞི་དེར་བསྐྱེད་དོན་ཤ་བ་ཚོས་ཅན། བསྐྱེད་དོན་རྒྱུ་མི་རྒྱུང་
 བར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེར་བསྐྱེད་དོན་ཤ་བ་ཡོད་པའང་སྲིད།
 མེད་པའང་སྲིད་པར་ཁས་ལྷངས་ཀྱང་ཤ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་
 པས། ཚོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་ཞེ་ན།

འོ་ན། སྲུང་བཤད་པའི་ཞིང་དེས་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པའང་སྲིད་མི་སྐྱེད་པའང་སྲིད་
 པས་ཞིང་དེ་དང་ལྷ་གྲུ་མི་སྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་འདྲའི་
 གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཚོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་
 བར་གུན་ནས་མཚུངས་ལོ། །འོ་ན་མ་དེས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་རྣང་བ་གཉིས་འགྲེལ་བ་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་ཡིན་ན་ལྷ་གྲུ་
 བསྐྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་ལྷ་གྲུ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་བྱམ་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པའི་
 ཁྱབ་པ་མ་དེས་པར་ཐལ། བྱམ་པའང་ཡིན་མེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་

པའི་སྲིད་ཟེར་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་རམ་གྱི་རོའི་ཉགས་ལས་དེའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་
བར་མཐོང་བས་དེ་ཉགས་སྲུ་རིགས་ལ། ཉགས་ཚོས་རྗེས་ཐད་ཅིང། ལྷ་འབྲས་
མིན་བས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་སྲིད་གངས་ངེས་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། ལན་དངོས་
དཔེས་སྟོན་པ་ནི།

ཅ་ག། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོས་རྟོགས་པ། །

ལྷ་ཚོས་རྗེས་སྲུ་དཔག་བ་སྟེ། །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལྷ་རམ་གྱི་རོའི་ལས་ཁ་ནང་དུ་ལྷ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བྱ་
རམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་མཚན་གྱིས་བྱ་རམ་
གྱི་རོའི་ལྷ་རམ་གྱི་གཟུགས་དཔོག་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་བར་
ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་ཉགས་དེས་གཞི་དེར་བྱ་རམ་གྱི་རོའི་སྲུ་མས་བྱ་རམ་གྱི་
གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་བར་སྐྱབ་པའི་ལྷ་ཚོས་རྗེས་སྲུ་དཔག་པའི་འབྲས་
ཉགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ལྷིང། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་ལྷ་ཚོས་རྗེས་
དཔོག་གི་འབྲས་ཉགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ། ལྷ་རམ་གྱི་རོའི་གཟུགས་གཉིས་
ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི་འགྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྲིད། ལྷ་ནི་རོའི་ཉེར་ལེན་རོ་
སྲུ་མ་ཡིན་ལ། ཚོས་ནི་དེའི་བྱེད་བར་གྱི་ཚོས་རོའི་སྲུ་མས་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་
རྣམ་པ་ལོ། །དེ་དངོས་སྲུ་དཔགས་པའི་སྟོབས་ལས། ཚད་མ་ཅིག་ཤོས་སྐྱེས་པ་ཡིན་
གྱི། རོའི་གཟུགས་ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཚོད་པའི་བསམ་པ་ལ་བྱ་རམ་གྱི་རོ་ལས་ག་ལྷགས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་
བ་ན་ག་ལྷགས་ཉིད་དཔོག་པའི་རྟོགས་སུ་འོས་མེད་དུ་འགྱུར་སྐྱེས་དུ་བསམ་པས་བ་དེ་
དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ལན་མ་འདེབས་ཤིག །དེ་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་
འབྲས་རྟོགས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཞེས་སྐྱེ་བས་ནི་ཚོད་པ་དེ་ལྷག་པར་ཁས་རྒྱང་
དགོས་ལ། འབྲས་རྟོགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དགེ་ལྷུང་ཟད་
མི་གསལ་བར་ཟད་དོ། །དཔེར་ན།

ཅ་བ། དུ་བས་བྱད་ཤིང་འགྱུར་བ་བཞིན། །

དུ་བས་དུ་ལྷན་ལའི་སྐྱེད་དུ་མེས་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་
སྐྱབ་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས། རུས་པ་དེ་དང་དུ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་བྱད་ཤིང་གི་
འགྱུར་བ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ནི་
ཐལ་བ་དང་སོལ་བ་སོགས་སོ། །

དཔེའི་སྐྱོར་བ་ནི། དུ་ལྷན་ལ་ཚོས་ཅན། མེས་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པའི་
རུས་པ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །སྐྱོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཅ་བ། རུས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི། །

རོ་མེད་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་རྒྱ། །

དེ་ཚོས་ཅན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་ག་ལྷགས་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ།
ཉེར་ལེན་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྐྱ་མའི་རུས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི་ཉེར་ལེན་ཅན་བྱ་རམ་
གྱི་རོ་མེད་ལ། རོ་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་གཞན་བྱ་རམ་གྱི་ག་ལྷགས་ཀྱི་འདུ་ལྷན་ཅིག་གྱེད་པའི་
རྒྱ་གྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་ལའང་སྐྱར་ནས་མདོར་ན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྐྱ་མས་བྱ་

རམ་གྱི་རོའི་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་དང་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་གྱི་དངོས་གྱི་སྟོན་ཅིག་
གྱེད་རྒྱུན་གྱེད་ལ། བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་སྒྲ་མས་དེ་ལས་ལག་སྟེ་གྱེད་པའི་སྲིད་
རོ། །རྟགས་གྱི་བྱུས་ལུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི།

ཅུ་བ། དེ་ལྟར་འདས་དུས་གཅིག་རྣམས་རྟོགས། །

དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས། །

དེ་ཚོས་ཅན། རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་མི་འབྲ་བ་གཉིས་སྐྱེས་ན་རྟགས་མི་འབྲ་བ་
གཉིས་དགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་སྒྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་
གི་འབྲས་རྟགས་གཅིག་པོ་དེ་ལས་རང་དུས་ན་འདས་པའི་བུ་རམ་གྱི་རོ་སྒྲ་མས་
གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་བྱུས་པ་དང་། རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་
རྣམས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
འབྲུལ་པའི་སྲིད་རོ། །

དོན་བསྟུ་བ་ནི། བུ་རམ་གྱི་རོ་ལས་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེན་རྟགས་བཞི་བ་དེས་བར་ཁས་སྲུངས་དགོས་པ་
མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དག་གིས་བཞོད་པའི་རྟགས་སྟུག་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་དང་།
དེར་སྐྱབ་པ་དང་། ལྟག་ལྟན་གྱི་མིང་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་
སྐྱེ་བུར་དཔོག་པ་ཡང་ལྟག་ལྟན་དུ་བསྟན་པ་ནི། “དཔྱོད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ན་
རེ། རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་དཔོག་བྱས་ཏེ། ལུས་རྒྱས། དབང་པོ་བྱངས། རྩོ་

༡ །མ་མི། ༡༧༧༣། མོད་ རོལ། ༡༤༦༦། མོད་ ལྷ། ༡༤༦༦། རྒྱ། ༡༧༣༣། དཔྱོད་ * དཔྱོད།

གསལ་བ་ཙམ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ངོ། །དེ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་
རྗེས་སྐྱེ་དཔོག་གོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ལྷ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། །
རྗེས་སྐྱེ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་དེ། །
ལྷག་མ་དང་ལྷན་ལུས་མེད་ཕྱིར། །
ལུས་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་དཔོག་བཞིན། །

ལྷན་ཅིག་གྲེད་པའི་རྒྱ་མ་ཚོགས་པར། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བུ་རྗེས་སྐྱེ་དཔོག་པར་
འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཚུ་ལུང་དང་བྲལ་བའི་ནས་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་སྟོགས་ཀྱི་
ཚོས་སྐྱེ་བུ་བ་པའི་གཞིར་ནས་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་དུང་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་
ལུས་པ་འལྲུང་ནས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱིས་
རང་འབྲས་སྐྱེ་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཡིན་ཡང་། ལྷན་ཅིག་གྲེད་ཀྱིན་དང་བྲལ་བས་ནས་ཡང་
བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་སློ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཆགས་
བྲལ་ལ་མ་མཐོང་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་བུ་བ་པའི་གཞིར་འདོད་
ཆགས་རྗེས་སྐྱེ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ལ་
སྲིད་པ་གང་ཞེ་ག། ཁྱོད་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ཡང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
པའི་ཡིད་གྲེད་མེད་པར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་སྐྱེས་
རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པ་ལྷག་ལྷན་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཅ་བ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །

ཅམ་གྱིས་འབྲས་སྤྱི་མཐོང་བ་ལས། །

གཏན་ཚིགས་ཤེས་པ་ཚད་ལྟར་སྤྲང་། །

ཚིག་ལས་ཆགས་ཅན་ལ་སོགས་བཞིན། །

དེ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མཐོང་བ་ལས་ཕྱོགས་
ཚོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་
དག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་འདོད་པ་མི་རེགས་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ལྟར་སྤྲང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་གང་དག་ཚིག་སྒྲུབ་པ་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྤྱེས་བུ་པ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་
དང་ཞེ་སྤང་ཅན་ལ་སོགས་པ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་ཚོས་ཅན། སྒྲུབ་པའི་སྤྱེས་བུ་
པ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དུ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་བྲུབ་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་སྤོད་ཀྱིས་ཁས་
ལྷངས་པས་བརྗོད་འདོད་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིང་འདོགས་པ་ཅམ་དུ་
བད་ཀྱི་དོན་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཆགས་བྲལ་སྤྱིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསྐྲངས་ནས་ཚིག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་རྗེ་དེ་ཉིད་འདོད་
ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུའི་བྲུད་པར་དང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་བྲུད་
པར་སོགས་ཀུན་ནས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་སོགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
དང་། ཚོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གང་གིས་ཀྱང་བྲུད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་
དང་སྤང་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྲལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་

བདག་དང་བུལ་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཇིན་རྗེས་ཐ་དང་ཀྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེར་
ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་སྣམ་དུ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྲ་མ་ལྟར་རོ། །དེ་
ཡང་བདེ་བ་དང་ཐུན་འདོད་བྱམས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བུལ་འདོད་སྦྱིང་རྗེས། །

ཅ་བ། མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་ལ་མ་མཐོང་བ། །
ཅམ་ཀྱིས་འབྲུལ་བ་མེད་པ་མིན། །
འབྲུལ་བར་སྲིད་པ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །
སྤྱ་བའི་འབྲས་ནི་ཚོས་པ་བཞིན། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱགས་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཀྱིས་
སྤྱོད་ཁུབ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཅམ་ཡིན་ཡང་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་ལ་
འབྲུག་པའི་འབྲུལ་བ་སྲིད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱ་བའི་འབྲས་སྣུག་
མ་ནི་ཚོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་པའི་འབྲས་དེ་དང་སྤྱ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བཙོས་པར་
ཁྲུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་བཞིན་ཏེ། གཞོགས་མེ་ལ་སོགས་པས་འགའ་ཞིག་མ་
ཚོས་པ་དག་ཀྱང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དིགས་པ་ཅན་པ་དག་རྒྱུ་ལས་འབྲས་སུ་དཔོག་པ་སྲ་མ་དང་ལྡན་
པ་དང་། འབྲས་སུ་ལས་རྒྱུ་དཔོག་པ་སྣུག་མ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་སྣུག་ལྡན་གྱི་མིང་
དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཀྱིས། །
སྤྱོད་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་པ། །

དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །

དེ་ལ་ལྷག་མ་ལྷན་ཞེས་བརྗོད། །

གཞན་དག་གིས་ཉགས་གང་ཞེག་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་
ལྷོག་ཁྲབ་བྱབ་བའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དག་སྐྱ་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན།
ཁྲིད་ལ་དག་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་བུ་བ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་
གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་བྱབ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་
ཡང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་དེས་
པའི་ཉགས་ཁྲབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མ་དེས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་མ་དེས་བ་ནི། ཁྲབ་པ་
མེད་དེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ལ། ལྷག་ལྷན་ཁྲབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འདོད་ན་ཡང་གང་
ལ་དག་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་བུ་བ་རོལ་པོ་ཆགས་བྱལ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་ཏུ་
སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་དོར་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མས་མཐོང་ཞིང་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དགོས་པས་ཉགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཉགས་དེ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ཡིན་པའི་ཁྲབ་པ་དེས་པ་ལ་སྐྱན་
འབྱེན་ཡང་དག་ཏུ་མཐོང་བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའི་རྗེས་ཁྲབ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་བ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉགས་ཀྱི་ལྷོག་ཁྲབ་འབྱུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པར་བསྐྱན་
པ་དང་། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་
མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་ཁྲབ་འབྱུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་།

བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷོག་ཁྲབ་འགྲུབ་པ་
འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐང་བཞེད་པ་དང་། མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་
བ་བསྟན་པ་དང་། མ་མཐོང་ཅམ་ལྷོག་ཁྲབ་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་ཆིག་དོན་དང་མཐའ་དབྱུད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལྷོག་ཁྲབ་
འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐང་གི་བཞེད་པར་རིགས་ཏེ།

ཅ་བ། གཏུན་ཆིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །

དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་བསྐྱོག་དོན་དང་། །

འཁྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །

ངེས་བ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །

དེས་ཕྱོགས་ཚོས་སུ་མ་ཟད་གཏུན་ཆིགས་ཡང་དག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གའི་
མཚན་ཉིད་ལའང་ངེས་བ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིས་ཚུལ་གསུམ་
གའི་མཚན་ཉིད་ལ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་། ལྷོག་དོན་འགལ་བ་དང་འཁྲུལ་བ་ཅན་མ་
ངེས་པའི་རྟགས་སུ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྟགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ནི། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་
དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་
པའི་ཚད་མ་དང་། མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་
འགོག་པའི་ཚད་མའོ། །ཚད་མ་སྤྱི་མ་གཉེས་ལས་མེད་ན། དུང་སེར་པོ་ཁོ་ན་ལ་
འཇུག་པར་ཐལ། དུང་ཚད་མས་གྲུབ། ལྷོན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་

སྒྲོ་སེར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཉེས་པའོ། །

ཚད་མ་གཉིས་པ་མེད་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་
ཐལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་དེ་རྟག་པ་ལ་ཁེགས་པའི་སྲིད། གཞི་མ་སྒྲུབ་
ཀྱི་རྟག་པ་ཁེགས་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྟག་
པའོ་ཞེ་ན། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལ་རྩ་མེད་པར་
ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་སྲིད། ཅེ་ན། རི་བོང་གི་
མགོའི་རྩ་རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལ་
ཁྲུབ་པ་མེད་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་།
བྱམ་པ་སྒྲུབ་བྱུང་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་ལ་
རྩ་རྟག་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྩ་རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པའི་སྲིད། འདོད་ན།
དེ་ལ་རྩ་རྟག་པར་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་
སྲིད། ཚད་མ་གསུམ་པ་མེད་ན། གཞལ་བྱ་དེ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ།
མཚན་གཞི་གཞལ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་སྲིད།
སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་སྒྲོག་ཁྲུབ་ངེས་ན། རྗེས་ཁྲུབ་ངེས་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ།
གཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས། རྟག་པ་བྱས་སྒྲོང་དུ་ངེས་
གྲང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མ་ངེས་པའི་སྲིད་ཅེ་ན། བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྒྲོག་ཁྲུབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་པ་རྗེ་ལྟར་
ཡིན་བཤད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྒྲོག་གི་ཁྲུབ་པ་འགྲུབ་པ་འགྲེལ་པ་ལ་སྒྲོས་པའི་
དོན་དང་། ཚུལ་གསུམ་རོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐང་གི་སློབ་མ་གཞུང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པ་
 དག་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་རྟགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དེ་ཉིད་སློབ་
 པ་ཡིན་གྱི་སློབ་ཁྲབ་འགྲུབ་པ་དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་མི་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་
 མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དུ་འགྱུར་ལ། གཞི་འགར་
 ཚོས་འགའ་ཞིག་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་གཞི་ངེས་དགོས་པས་རྟགས་ཞེགས་པའི་གཞི་
 མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་སྤང་དུ་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་མ་མཐོང་
 བས་ཚོག་གི། །གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་མཐོང་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ་སྤྲུམ་ནས་
 སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མ་དག་ནི་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་སློབ་པ་དང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་
 ཙམ་གྱི་རྗེས་འགོ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་དང་། ཚུལ་གསུམ་པོ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་།
 སློབ་ཕྱོགས་སྐྱབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་
 དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཚུལ་རྒྱག་ཏུ་འདོད་དེ་
 དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགོ་སློབ་གི་ཁྲབ་པ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཚུལ་
 ལེགས་པར་མ་དགོངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མངོན་པས་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པ་
 རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལོག་པས་གཞན་སློབ་པར་འདོད་
 པས་ནི་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་
 བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་སློབ་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་

མངོན་པ་ན་དེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཀོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅུང་
ཟད་བཤད་ན། དེ་ལ་སྦྱིར་འགྲེལ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལས། ཏྲགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་
དགེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱང་དགོས་ཏེ། དུ་བ་མེ་དང་འགྲེལ་བ་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་
ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོབ་པའི་བྱིར། ཅེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་འགྲུབ་ལ། མེ་ལོག་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་སྟོབ་པ་སྦྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྲུབ་ཀྱང་གཞི་འགར་དུ་བ་
ལོག་པ་ལོག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྦྱབ་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་མེ་
དུའི་རྗེས་འགོ་མངོན་སུམ་གྱིས་དེས་ཀྱང་གཞི་འགར་མེ་ཡོད་མེད་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྟོབ་
པར་བྱེད་པ་ལ་འགྲུས་བྱའི་གཏན་ཚིགས་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤ་བ་དང་། ཤིང་
གི་འགྲེལ་བ་སྦྱབ་པ་ལས་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་འགྲུབ་པོ། །བྲས་པ་མི་ཏྲག་པ་ལ་འགྲེལ་པའི་དོན་སྟོབ་གི་སྟོབས་གཅིག་དེ་
གཉིས་ཐ་དད་མངོན་སུམ་གྱིས་བྲུབ་ཅིང་། མི་ཏྲག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲས་པ་
སྟོབ་པའི་ཚུལ་ནི་མི་ཏྲག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་བྲས་པ་འགོག་པའི་གཞི་དེ་ཅན་གྱི་
ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་རྗེས་ཁྲབ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚང་མ་གསུམ་
དགོས་པར་བཤད་པའི་ཐ་མཛོ། །

རྗེས་སུ་འགོ་སྟོབ་གི་ཁྲབ་པ་ནི། ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྲས་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་
བསྐྱུང་ནས་དེ་ཉིད་མ་སྦྱར་སྟོབས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་དང་། མི་མ་སྦྱར་སྟོབས་
ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤར་བཤད་པའི་འགྲེལ་པའི་དོན་སྟོབ་
དེས་བ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཀོ། །གལ་ཏེ་ཏྲག་པ་བྲས་སྟོང་དུ་དེས་ན་བྲས་པ་
མི་ཏྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་དེས་པ་འགལ་བས། འགྲེལ་པའི་དོན་སྟོབ་དེས་པ་

སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་མི་སྟོན་སོ་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་འདྲ་ཅིག་ཅུ་གི་དོན་གྱི་དབས་སྟོང་
བ་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་ཉག་པ་ལ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། ཉག་པ་
བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཉག་པ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། བྱས་པ་ལ་འགོད་
ཚུལ་ལྟར་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དབག་དེས་
ཉག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གི་བྱུང་བ་ངེས་མཁ་མ་ངེས།
ངེས་ན་ཚོལ་བྱུང་ཡིན་ན་མི་ཉག་པའི་བྱུང་བ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ངེས། ཚོལ་བྱུང་གི་
གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་ཉག་པའི་བྱུང་བ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཚོལ་
བྱུང་གིས་ཚོལ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་བ་ངེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་བར་ཐལ་
ལོ། །སྲུང་གྱི་དེ་མ་ངེས་ན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དབག་སྐྱེས་ཤིང་བསྐྱབ་བྱ་མ་
ངེས་པའི་སྲིང་ཚོལ་དེ་ཉག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་
པར་དོགས་མཁ་མི་དོགས། དོགས་ན་ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མས་རྗེས་
སྲུང་འགོ་ལྟོག་གི་བྱུང་བ་རྗེས་ལྟར་ངེས་སོམས་ཤིག །སྲུང་གྱི་ཉག་པ་དེ་དག་ལ་ཉེས་པ་
དེར་འགྱུར་ན། ཚད་མ་ངེས་ཉག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་
འཇུག་པར་འཇོན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་གཙོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚོལ་
བྱུང་ཡིན་ན། ཉག་པས་སྟོང་པའི་བྱུང་བ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ངེས་ཚོལ་བྱུང་གི་གསལ་
བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཉག་པ་ཡོད་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚོལ་
བྱུང་གི་སྐྱེ་ལ་ཡང་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་དགོས་པས་རྗེས་བྱུང་བ་ངེས་པའི་ཚད་མས་བསྐྱབ་
བྱ་ལ་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །

རོ་ན་རྩོལ་བྱུང་གི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེད་དབག་ཚོས་ཅན། བཅད་
 ཤེས་སུ་ཐལ། རང་འདྲོད་གྱེད་གྱི་ཚད་མ་སྐྱ་མས་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་ནས་གྱེད་པ་
 མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བརྟམ་ནས་སྐྱོ་འདོགས་གཙོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཅེན། ལྲབ་པ་མེད་དེ། བཅད་ཤེས་ལ། ཚད་མ་སྐྱ་མས་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་
 འཇུག་པ་དགོས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཙོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་
 བོ། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་
 ལས་རྩོལ་བྱུང་གི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེ་
 ཚོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་རྟག་པས་སྐྱོང་བ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྩོལ་བ་ལས་
 བྱུང་བའི་སྐྱ་ལ་སྐྱོ་ཁ་སྤོགས་དེ་ལ་རྟག་འདྲིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་
 སྤོགས་ཚོས་ཀྱི་ཚད་མས་སྐྱོ་ཁ་སྤོགས་ཤིང་ལྲབ་པའི་ཚད་མས་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ལྲབ་པ་མེད་དེ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་རྩོལ་སྐྱ་དེ་རྟག་པས་སྐྱོང་བའི་
 ལྲབ་པར་གྱི་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོ་ཁ་སྤོགས་དགོས་ན་ཚུལ་འཇུག་པའི་
 ཚོད་མ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྐྱོང་དུ་ངེས་པའི་ཚོད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་
 དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྐྱོང་བའི་ལྲབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན།
 རྟག་པས་སྐྱོང་བའི་ལྲབ་པ་ངེས་པའི་ཚོད་མ་དེས་སྐྱའི་རྟག་པས་སྐྱོང་བའི་ལྲབ་པ་
 ཡང་ངེས་པར་འགྲུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་ལྲབ་ངེས་པ་ན་དབག་བྱ་ཞེགས་པར་འགྲུར་
 རོ། །སྐར་གྱི་དེ་མ་ངེས་ན། ལའན་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དབག་སྐྱེས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་རོལ་དེ་བྱས་པའི་ལྲབ་པར་འགའ་ཞེག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་ཤིང་སྐྱོ་

འདོགས་གཙོ་བོ་འདི་ཚོ་མ་གཞན་ཡང་མེད་པས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོན་གྱི་ཁྱབ་པ་དེས་
པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མ་དེས་ཉག་པ་བྱས་པའི་
གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་དེས་ཀྱང་རྗེས་ཁྱབ་དེས་ན་དགག་བྱ་
ཞིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་ཁྱབ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཁྱད་གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་
ཏུ་སྐྱའི་ཉག་པས་སྟོང་པར་བྱུང་བྱུང་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བ་ལ་ཉག་པ་མ་ཞིགས་
པའི་ཕྱིར་འོ། །

འདི་ལྟར་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དེ་སྟེང་ཡོད་པའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཉག་པ་
ཡང་དེ་སྟེང་ཡོད་པས་སྐྱེ་བའི་ཉག་པས་སྟོང་པར་ཉོགས་པའི་རྗེས་དབག་སྐྱེས་པ་ན་ཉག་
པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་པར་དེས་ཀྱང་། ལུས་པ་དང་སྐྱམ་བུའི་སྟེང་གི་ཉག་པ་དང་རིག་
བྱེད་དང་མི་མང་གི་སྐྱེ་བའི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པའི་རོ་པོར་མ་གྲུབ་པར་མི་ཉོགས་པས་སྐྱ་
དེ་ཉག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་རོ་པོར་གྲུབ་པར་དོགས་པར་འགྱུར་
ལ། ཡང་སྐྱ་འཇམ་པའི་ཚད་མ་དེས། སྐྱ་དེ་སྐྱ་མ་ཡིན་ཅམ་ལས་ལོག་པར་གོ་ཡང་སྐྱ་
མ་ཡིན་པའི་ལུས་པ་དང་སྐྱམ་བུ་སོགས་ལས་ལོག་པར་མ་གོ་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
སྐྱ་ཁོ་ནར་མི་དེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞི་སྐྱ་ལ་ཉག་པ་ཅམ་
ཏུ་འཛིན་པའི་སྐྱ་འདོགས་ཚོད་ན་ཉག་པའི་ལྗོན་པས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་ཉག་པའི་
གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱ་འདོགས་ཚོད་དགོས་ལ། ཉག་པ་
ཅམ་གྱིས་སྟོང་པར་དེས་ན་ཡང་ལྗོན་པ་དེས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་
བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་དེས་དགོས་ལ། གཞན་ཏུ་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་ལུས་
གང་ལ་ཡང་སྐྱ་འདོགས་ཚོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉག་པ་མ་མཐོང་ཅམ་

གྲིས་སྒྲོག་ཁྲབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་ལེགས་པར་བརྟུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། བདེན་མོད། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་མེད་མོད་ཀྱི་རིགས་པའི་གནས་
ལ་ལེགས་པར་མ་སྐྱུངས་པ་གང་དག་ཆོད་མའི་སྐོ་འདོགས་གཙོད་ཚུ་ལ་སྐྱ་བའི་མཆེ་
བ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐོས་ཤིག། །དེས་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་
དེས་ཉག་པ་བྱས་པ་ཅན་གྱིས་སྐོང་བར་ངེས་ན་སྒྲོག་པ་དེས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་
གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྐོང་བ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱི་ལ་སྐོ་འདོགས་ཆེད་ན་སྤྱིས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་
དག་ལ་སྐོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་སྤྱིས་སྐོང་བ་ངེས་ན་དེས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་
བྲག་མཐའ་དག་གིས་སྐོང་བ་ངེས་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་
ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱེ་ཞིག་ཤིག་ལ་སྐྱར་སྐྱོག་སོ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དུ་
སྐྱུར་པའི་ཤིང་ལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཅེས་པ་ཉག་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྐྱུངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་
ཡོད། ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤིང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱུན་དུ་ངེས་ན་ཤིང་དུ་མ་ངེས་པ་
འགལ་བས། ཉག་པ་བྱུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱ་
མི་ཉག་ཉོགས་ཀྱི་ཆོད་མ་དེས་སྐྱ་ཡང་ཡིན་ཉག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱུན་མི་
སྤྱིད་པར་ངེས་ནས་སྐྱ་ཡང་ཡིན་ཤིང་ཤིང་ཡོད་པའི་ཉག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱུན་
མི་སྤྱིད་པར་མ་ངེས་པ་འགལ་བས་སྤྱིས་སྐོང་བར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྐོང་བར་
ངེས་པའི་ཁྲབ་པ་བྱུབ་སོ། །དེ་ལྟ་ན། ཉག་པ་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲབ་པ་ངེས་ན་བྱུབ་
པ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཁྲབ་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བས། རྗེས་ཁྲབ་ངེས་པ་ལ་
ཆོད་མ་དུ་དགོས་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། ཉག་པར་ངེས་

ན་མ་བྱས་པར་ངེས་དགོས་ན་བྱས་པར་ངེས་ན་མི་རྟག་པར་ངེས་དགོས་པར་འདོད་
གྱི། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྲབ་པ་ངེས་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྲབ་པ་ངེས་དགོས་པར་
མི་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། །འཕགས་གཞན་དགག་པ་དང། འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་
པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་དགག་པ་དང། མཚན་ཉིད་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་མ་སྐྱབ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱས་ན་
མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པ་རྗེས་ཁྲབ་དང། མི་མ་སྐྱབ་སྐྱོར་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟག་
ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པ་མི་མ་སྐྱབ་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལྟོག་ཁྲབ་གྱི་
མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི། ལྟོག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་
ཁྲབ་པའི་མཚན་གཞི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་གྱིས་མཉན་
བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཁྲབ་ངེས་པའི་སྐོ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་
པའི་སྐོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པ་ངེས་པའི་སྐོ་
ཡིན་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲབ་པ་ངེས་པའི་སྐོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན།
རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲབ་པ་ངེས་པའི་སྐོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་
ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྲབ་པ་ངེས་པའི་སྐོ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་སུ་སྤྱི་གཉིས་ཁས་སྲུང་དགོས་ཏེ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྲབ་པའི་མཚན་གཞི་སྲུང་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་
ལྟོག་པ་གཞན་འཛིན་མི་རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཡང་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་ཁྲབ་ཡིན་ན་མི་མ་སྐྱབ་ལྟོགས་ཁོ་ན་

ལ་གྲུབ་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེའི་ལྷོག་ཁྲབ་ཀྱི་དོན་ལྷོག་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ནའི་སྤྲོད་ཏུ་
གྲུབ་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལྷོག་ཁྲབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལྷོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་
བད་པ་ཉམས་སོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་བྱས་པ་སྦྱ་མི་རྟག་སྦྱབ་ཀྱི་མ་དེས་པའི་གཏན་
ཚིགས་ཡིན་པ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཚེས་མི་མ་ཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱབ་དག་སློམ་
པ་མི་དེགས་པར་ཐལ། སྦྱ་མི་རྟག་སྦྱབ་ཀྱི་ལྷོག་ཁྲབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་བྱས་པའི་
སྤྲོད་ཏུ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགལ་པའི་ཕྱིར། འགལ་མ་དེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
ཚིགས་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་ཏུ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་དེས་པ་སློམ་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྲུམས་ཏེ། དེ་ལྟར། བྱས་པ་འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྤྲོད་ཏུ་བྱས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་ཁས་སྲུངས་པ་ལ་ཉེས་
པ་མེད་པར་འགྲུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷོག་ཁྲབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཁྲབ་པའི་ཚུལ་གང་
ཞིག །དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མ་ཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྤྲོད་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་རྗེས་ཁྲབ་ལ་
མ་ཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྤྲོད་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ནི་དབྱེད་མི་བཟོད་པས་སློབ་ལོས་དང་ལྡན་
པ་དག་གིས་འདི་ལ་ལན་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག །སློབ་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གིས་བྱམ་པ་
ཤེས་བྱར་སྦྱབ་པའི་ལྷོག་ཁྲབ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་མི་མ་ཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་
རི་ལྟ་བུ། མཚན་གཞི་ནི་གང། བྱས་པ་མཚན་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་སྦྱ་མི་རྟག་སྦྱབ་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་
མཚན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། བྱས་པའི་སྤྲོད་ཏུ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།

ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རྫོག་ཁྲབ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་
ལ་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མཚན་
ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཚོལ་བ་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པའི་གཏན་
ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཚུལ་གསུམ་
ཚོས་ཅན། བྱོད་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་
གཞལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་པ་ན་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་
ཏུ་ཐལ་སོ། །མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་རྫོག་ཁྲབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེ་གང་ཡིན་
རྟག་ན་མ་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་གྲུབ་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
རྟག་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཁྲབ་པ་བྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན།
བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྲབ་པ་དེ་ཡོད་ན། རྟག་ན་མ་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་དེ་འདུས་
མ་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉམས་ཏེ། རྟག་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་
པས་ཁྲབ་པ་དང་དེས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་རྣམས་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་མེད་ཁྲད་པར་
འབྱེད་ན་རི་མོང་གི་རྒྱུ་ལྗོངས་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་འཆའ་བར་བད་དོན་ཁྲབ་པ་མི་འཛིན་
ཀྱི་རྟག་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པའོ་ཞེ་ན་མི་མཐུན་དཔེ་ན་མཁའ་ལ་ཁྲབ་
པ་དེ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལ། རྫོག་ཁྲབ་
དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགལ་སོ། །ཁྲབ་པ་མེད་ན། དོན་གྱིས་གོ་བས་
ཅིག་ཤོས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཁྲབ་པ་གཉིས་དངོས་

ཤུགས་ལ་གཞལ་བའི་དོན་མིན་གྱི་ལྷོག་ཁྲབ་མི་མ་སྐྱུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་
གཞལ་ན་རྗེས་ཁྲབ་གཞི་གཞན་མ་སྐྱུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་སྐྱབ་པའི་དོན་
ཡིན་ཅོལ་ཞེ་ན། ལྷོ་ཁ་ན་སྐྱག་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཁ་ན་འགྲོང་
ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་མ་གཅིག་གིས་འཇལ་བ་
མིན་གྱི་ལྷོག་ཁྲབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས། དེ་མི་མ་སྐྱུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བ་ན་
རྗེས་ཁྲབ་དེས་པའི་ཚད་མས་མ་སྐྱུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྲབ་དེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། བྱམ་འཇིན་གྱིས་བྱམ་པ་འཇལ་བ་སྐྱམ་བུ་འཇིན་པའི་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་
སུ་འདོད་པ་ནི་སྟོན་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་རང་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། བྱམ་པ་ཚུལ་
གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞིར་རུང་ངོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། རྟོན་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་
བྱམ་པ་དེ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། རྟོན་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་པོ་དེའི་རྗེས་
ཁྲབ་དང་བྱམ་པ་དེའི་ལྷོག་ཁྲབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་འདོད་
མི་རིགས་ཏེ། ལྷོག་པ་གཅིག་དངོས་ཤུགས་སུ་འགལ་བས་སོ་ཞེ་ན། ཁྲབ་པ་མེད་དེ།
སྐྱབ་ངག་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྐྱུན་པའི་ཁྲབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་
བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ན་དེས་ཁྲབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲར་བཤད་པ་སྟར་ཁྲབ་པ་གཉིས་གཅིག་དངོས་སུ་དེས་པའི་
ཤུགས་ལ་དེས་པར་བྱེད་པས་པན་ཚུན་མི་འཁྲལ་བ་གཞུང་གི་དོན་ཏོ། །ལྷོགས་
ཚོས་མ་བརྗོད་གོང་གི་དཔེ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་བསྐྱུན་པ་ནི། འགྲེལ་བའི་རང་ལྷོག་
དང་དོན་ལྷོག་གི་ལྷོགས་གཅིག་ཁྲབ་པ་དེས་པའི་རྒྱར་བསྐྱུན་པ་ཡིན་གྱི་རེ་ཅམ་

གྲིས་སྐྱབ་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྲབ་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོན་པ་ལ་
 ཉགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བརྗོད་པ་ལ་ངེས་པར་བརྟོས་ཏེ། བྱས་པ་གཞིར་བརྒྱང་བའི་
 ལྷེང་དུ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་བསྟན་
 དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྤར་བ་ཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་སྤར་མི་བྱས་སོ། །འོ་ན་ཉག་
 བ་མ་བྱས་པས་ཁྲབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པ་ཅམ་
 གྲིས་ལྷོག་ཁྲབ་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྫོགས་པར་ཐལ། དེས་ཉག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བྱས་ཞེས་ཉགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བརྗོད་པ་
 དང་གཉིས་ཚོགས་ནས་བྱས་པ་བརྗོད་པ་གཞིར་བརྒྱང་ནས་ཉག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་
 པར་བརྗོད་དགོས་པས་ཉགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་བརྗོད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་
 ཁྲབ་པ་རྫོགས་པར་བརྗོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཚང་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྤྱི་བརྗོད་
 ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱི་བྱས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་ཉག་པ་ལ་དེ་མེད་པར་བརྗོད་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཉག་པ་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་དོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་ཁྲབ་
 པ་པན་ཚུན་སྤར་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་འདོད་པ་ཡང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་
 འདས་པར་སྤང་སྟེ། གཞི་བྱས་པ་ལ་རྗེས་ཁྲབ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷོག་
 ཁྲབ་ལྷགས་ལ་འགྲུབ་པ་སོགས་པན་ཚུན་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
 བ། རྗེས་ཁྲབ་གཅིག་ལུ་ཅན་དང་ལྷོག་ཁྲབ་གཅིག་ལུ་ཅན་གྱི་ཉགས་འདོད་པ་མི་
 བྲིགས་པར་ཐལ་ལོ། །

མ་ཐུན་དཔེར་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྲབ་བྱུང་པར་རྟོགས་པ་ན་མི་མ་ཐུན་དཔེར་སྟེང་དུ་
 ལྷོག་ཁྲབ་བྱུང་པར་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པ་མི་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། འདུས་མ་

བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་འབྲུགས་ལ་རྟོགས་
པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྐྱོར་བ་དེའི་ལྷོག་ཁྱབ་བྱུང་བ་
བསྐྱུབ་བྱ་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཚད་མ་ཀྱུན་ལས་བཏུས་པར། རྗེས་དཔག་གི་
དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །དེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ག་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་
མ་བྱུང་བ་མ་ཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་ན་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་
བྱུང་བེན་པས་སྟོག་ཁྱབ་ལོགས་སུ་སྟོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་ལན་འགྲེལ་བ་
མེད་པར་འགྲུང་རོ། །

ཚུལ་ཐ་དང་དུ་བཤད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དངོས་འབྲུགས་ལ་གོ་བའི་སྐྱོར་བ་མི་
འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟོན་ཀྱི་འགལ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེགས་ཐེགས་ལས།
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ནི་པན་ཚུན་ནམ་པར་གཅོད་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ་
ཞེས་པ་ནི། སྟོག་ལྡན་བདག་མེད་ལས་སྟོག་ན་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་
ལྟ་ན་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་སྟོག་པ་ཡང་ཡིན་པ་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་སྐྱར་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་སྐྱུབ་
གྱིད་དུ་འགྲེལ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བརྗོད་པ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མཛོན་
སུམ་གྱི་གཞོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དེགས་སྟོའི་དག་ཉམས་པར་ཐལ་བ་ནི།

ཅ་བ། འཁྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཉིན་པོར་ནི། །

མི་མ་ཐུན་ཚོས་བརྗོད་གང་ཡིན་པ། །

གལ་ཉེ་མ་མཐོང་འབྲས་ཅན་དེ། །

དེ་མ་སློབ་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འགྲུལ་པ་ཅན་མ་དེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཚོས་མི་
མ་ཐུན་པའི་དག་བརྗོད་དགོས་པར་རིགས་སྒྲོར་བ་ཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་
པར་ཐལ། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཉེ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གོ་
བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྟགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་
ཅམ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མི་མ་ཐུན་སྒྲོར་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མ་སློབ་ཀྱང་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤར་ནས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་པ་
གང་ཞིག་མཐོང་བ་ཞིགས་པ་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཉེ་
རྟགས་ཡང་དག་སྤར་ནས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་
ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་མ་བརྗོད་ན། ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་མི་གོ་བས་བརྗོད་དགོས་ལ།
མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་མཐོང་བ་མ་གོ་ན་ཁྱེད་ལྟར་དེ་ལ་མེད་པ་ཡང་མི་གོ་སྟེ། དཔེར་
ན་སྐྱེས་བུ་འགའ་ལ་བདག་མེད་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་། རྒྲོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་
བརྗོད་ན་རྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པ་ཡང་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་དེའི་དོན་དུ་སྐྱབ་དག་བརྗོད་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་། །

དེ་མེད་ཁོ་ན་མིན་གལ་ཉེ། །

རི་ལྟར་མེད་རིགས་དེ་བརྗོད་ན། །

དེ་ཚེ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། །

དེ་ཚོས་ཅན། རྟགས་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱུབ་པའི་
ཚིག་གིས་ཀྱང་རྟགས་དེ་མི་མ་སྐྱུན་བ་དེ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་མིན་པར་
ཐལ། མ་མཐོང་བ་བརྗོད་ཅེས་མིན་པའི་རིགས་པ་མ་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྗེ་
ལྷུང་སྐྱུབ་དག་དེས་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་ལ་
མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་མེད་པ་དེ་གོ་བའི་རིགས་པ་ཡང་
དག་འབྲེལ་བ་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འབྲེལ་བ་གོ་བ་ཅེས་གྱིས་ལྟོག་ཁྲབ་གོ་བར་
ཐལ། དེ་དེའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས། འོ་ན་བྱས་པ་གོ་བ་ཅེས་གྱིས་
སྐྱ་མི་རྟག་པ་གོ་བའི་ཕྱིར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་རྟགས་ཡང་དག་མ་དེས་བ་ཡིན་བ་"འགོག་པ་ལ། དགག་བྱའི་ཚོས་ལ་རྟགས་
དགག་དགོས་པས། དེ་ཉིད་མི་མ་སྐྱུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱུབ་དག་གིས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་རྟོན་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །

ལྷག་ལྷན་འཁྲུལ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི།
ཅ་བ། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བས་ལྟོག་འགྱུར། །
ཅི་སྟེ་ལྷག་ལྷན་འཁྲུལ་ཅན་ཡིན། །

གལ་ཏེ་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་ལྟོག་ཁྲབ་བྱུབ་པར་འགྱུར་ན། ཤིང་
སྤང་འདི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། རོ་མངར་དང་ལྷན་
ཏེ། སྤར་བཟོས་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྐྱུག་པོར་མཚུངས་པ་དང་། ཤིང་སྤང་
འདི་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྤར་ཟོས་པའི་ཤིང་ཐོག་བཞེན་ཞེས་པ་ལྷག་

༡ [མ་མི། ༡༧༧ན། འགག་ ཞོག་ ༡༧༧ན། སྐྱ། ༡༧༧ན། རྟ། ༡༧༧ན། འགོག་ * འགོག་]

ལྷན་དུ་བཤད་པའི་རྟགས་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་
མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ན་ཤེ། རྟགས་མ་
གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་ཤིང་ཐོག་གཅིག་ཅམ་སྤངས་ནས་ཐོས་ན་རྟགས་དང་དགག་གྲུའི་
ཚོས་ཀྱི་གཞི་མ་རྒྱན་མའོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མཐོང་ན་ཤིང་ཐོག་
ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རོ་མངར་དང་ལྷན་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་སྲིད་པས་གཞོད་
བ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བས་བྲུབ་བ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་ལ་
གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ལ་བྱེད་དམ། གཞོད་པ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་
ལྷང་ན་འདི་ལ་ཡང་ཚང་བར་ཐལ། ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཚོད་གཞི་ཡིན་པས་དེ་བྲུབ་
པའི་སུན་འབྲིན་དུ་བརྗོད་པ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་ཤིང་བརྗོད་ན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་
དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྷར་ན། དེ་ངེས་ན། བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་ཐེན་པས་
རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་མེད་དོ། །

ཡང་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་དུ་མ་སྦྱར་བར་རྟགས་འདི་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་
གཞོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བས་རྟགས་ལྷང་སྤང་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ལན་
སྤེམ་ལྷར་སྦྱར་དོ། །དམ་བཅའ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་གཞོད་པར་
དོགས་པས་ལྷང་སྤང་དུ་འགྱུར་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ལྷོག་པ་ཅན་ཅམ་དུ་བཤད་པ་
རྟགས་སུ་ཐལ་བ་ནི།

ཅ་བ། ལྷོག་པ་ཅན་ཡང་གཏན་ཚིགས་འགྱུར། །

མདོ་མཐོང་བས་མ་མཐོང་ཅམ་ལ་ལྷོག་པ་ཅན་དུ་བཏགས་པའི་སྟོག་ལྷན་ཡང་
ཚོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷོག་པ་ཚོས་དང་ལྷོག་བྲུབ་

ལྷན་པའི་སྤྱི་དུ། དབང་སྤྱུག་སྤེ་རྟགས་ཚུ་ལ་སྤྱུག་ཏུ་འདོད་པས་སྤྱན་འབྲིན་ཡང་དག་
ཏུ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། སྐབས་འདི་དག་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཚུ་ལ་གསུམ་
དུ་རེས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ལོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་རིགས་པ་ཅན་པས་
བདག་མེད་བུམ་སོགས་ལ་སློག་མ་མཐོང་བས་དེ་ལས་སློག་པའི་སྤྱི་དུ། བདག་དང་
བཅས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་སློག་ཁྲབ་མི་
འགྲུབ་ཅེས་དགག་པར་མཛད་དོ། །

ཅུ་པ། མ་གྲུབ་སྐྱུར་བ་བརྗོད་བྱ་མི་ན། །

སློག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་ཡིན་པ་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ་ནི། སློག་པ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་བའི་རྟགས་སྐྱུར་སྐྱུར་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། མ་མཐོང་ཅམ་གྲུབ་
ན་སློག་ཁྲབ་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པའི་སྤྱི་དུ། འདོད་ན་སློག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྐྱུར་སྐྱུར་དུ་
བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་ཁྲབ་པ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་བ་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱུར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་སྤྱི་དུ། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་སློགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ཁོ་ནར་
བདན་ན་སློག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་ན་དེ་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་
འགྲུབ་པའི་སྤྱི་དུ། གལ་ཏེ་སློག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། སློག་ཁྲབ་མ་གྲུབ་སྐྱུམ་དུ་དོགས་
པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་སློབ་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་སློག་ཁྲབ་གྲུབ་པ་
སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་བཀག་གོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་
ལ་རེས་པ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པའམ། སྤྱན་འབྲིན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་དུང་བ་ལ་གྲུབ་
པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱི་དུ་དོ། །

འོན་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ཤེ་ན། སྐྱབ་ཉགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚོལ་
 ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་རུང་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་
 ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགུའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་
 གི་ཁྲུབ་པ་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་རུང་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། མི་མ་སྐྱབ་
 དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་གསུངས་པ་རི་ལྟར་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ཉེ་སྔ་མ་
 གསུམ་སྦྱར་ལ། ཐ་མ་མི་སྦྱོར་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྐྱབ་ཉགས་ལ་གཞི་མ་
 གྲུབ་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མ་སྐྱབ་དཔེར་
 བཟུང་ན་ལྷོག་ཁྲུབ་གྲུབ་པ་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

སྦྱོར་དཔོན་ཚོས་མཚོག་དང་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགུ་ལ་སྦྱེ་
 བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་མཛད་པས། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་ཚོལ་བ་དང་ཕྱིར་
 ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་
 དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བཟུང་དོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་
 ཉགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པར་
 བསྟན་པས་ཕྱོགས་ཚོས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་
 སོགས་ཡིན་ན་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་
 གཉིས་ཀ་ཞེས་པས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གང་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་གང་རུང་ཁོ་ན་ལ་
 གྲུབ་པ་དང་ངེས་པ་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྣམས་གཞན་དོན་ཉགས་སུ་མི་རུང་བར་
 བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལ་ཁྲུབ་

གྲེད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཁྲབ་གྲེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་
ཚོས་ཅན་དགུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགོས་པ་ལེ། ཕྱོགས་ཚོས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་
གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དོན་ཉགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ།
ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགུའི་འགལ་ཉགས་གཉིས་པོའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་གི་ཁྲབ་པ་ཚོལ་
ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དཔེ་དོན་དུ་རྒྱུར་བ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཚོས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་
ཅན་དགུའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་གི་ཁྲབ་པ་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་
དོན་དང་ཕྱོགས་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་དགུའི་ནང་གི་སྟུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཉགས་ཀྱི་ཁྲབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དཔེ་དོན་དུ་རྒྱུར་རིགས་ལ།
ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་དང་དགུའི་ནང་གི་ཉགས་ཡང་དག་
གཉིས་པོ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མ་སྟུན་དཔེར་བརྒྱུད་ན་ལྡོག་ཁྲབ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་དཔེ་
དོན་དུ་མི་རྒྱུར་བའི་དོན་ཏོ། །

དགུ་པོ་འདི་དག་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་
དགོས་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་གནས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་བའི་ཡན་ལག་དུ་སྟོས་པ་ཡིན་
ནོ། །འདི་དག་ཀྱང་རྒྱུབ་ཉགས་དང་དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་
སེམས་ཏེ། ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པའི་ཉགས་དང་། གཞི་མ་
གྲུབ་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་དགོས་པའི་དགག་ཉགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །འདི་དགག་
རྒྱུབ་ཀྱི་ཉགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་གི་ཁྲབ་པ་ཡང་སྲར་
ཕྱོགས་སྲ་མར་བཞོད་པ་སྟར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཉགས་ཀྱི་མ་སྟུན་

དེ་ལྟར་གཞི་མ་གྲུབ་ན་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་ཀྱི་ལྷན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་
རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་
གྱི་དེའི་ལྷོག་ཀྱི་ལྷན་མ་གྲུབ་པས་མ་ཀྱང་ལྷན་པ་ཉམས་སོ། །

ལྷན་པར་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི།

ཅེ་བ། ལྷན་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། །

གཏན་ཚིགས་སུ་འགྲུང་མ་མཐོང་གིར། །

ལྷན་པར་མཉན་བྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་
གཅོད་པ་ཡི་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྲུང་བར་ཐལ། དེ་རྒྱབ་ཀྱི་ལྷོགས་ཚོས་
གྲུབ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡོད་པས་ལྷོག་ཀྱི་ལྷན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱས་སྐྱ་
མི་རྟག་པར་བརྒྱབ་པ་ལ་ལྷོག་ཀྱི་ལྷན་གྲུབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་
གནས་ཀྱི་རྟག་པ་ལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྐྱ་ཡང་མི་རྟག་པར་མི་
འགྲུབ་པར་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཏན་ཚིགས་མར་མེ་བཞིན་དུ་རུང་བ་ཅམ་གྱིས་
གོ་བྱེད་དུ་འགྲུང་རམ། དེའི་ལ་འབྲེལ་བ་དེས་བ་ལ་བཟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་གཏན་
ཚིགས་བྱས་པ་སོགས་ལྷོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་བརྒྱབ་བྱ་གོ་བྱས་པར་ཐལ།
མར་མེ་ལྷོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་གཞུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ཀྱི་
ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་འགའ་ཡང་བདག་མེད་ལ་སྐོངས་པ་མེད་
པས་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
རྒྱབ་པའི་ལྷོགས་ཚོས་དང་། ལྷོག་ཀྱི་ལྷན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བརྒྱབ་
བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྐར་འབྲེལ་བ་དེའི་ལ་དེས་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐོངས་པ་ལ་

འགྲུབ་པ་སྟོན་པ་དཔེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི་མཁས་པས་ནི་དཔེ་མེད་པར་ཡང་། སྲུང་
ཁྲུབ་པ་མཛོན་སྲུང་གྱིས་སྲུབ་ནས་རྟགས་མཛོང་མ་ཐག་འགྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྗེས་
སྲུང་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བས་དཔེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད་ཁྲུབ་པ་མ་དེས་ཀྱང་བར་གྱི་ཁྲུབ་
པ་དེས་པ་ཡོད་པས་མཉན་བྱ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་དུགས་ཏེ།
མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་དེས་ལྟ་ཡང་མི་རྟག་པར་དེས་དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །

འོན་ཀྱང་མཉན་བྱ་སྲིད་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྲིད་
དེ་གཉིས་ལ་དེས་དཀའ་སྲུང་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་ཅན་སྲུང་ཚད་མས་གཉན་ལ་མ་ཐབས་
པར་མཉན་བྱ་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་སྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་སྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས།
ཕྱོགས་ཚོས་སྲུང་མ་སོང་ན་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་ལ། ཕྱོགས་ཚོས་སྲུང་སོང་བའི་ཚེ་
མཉན་བྱ་དེས་ནས་སྲུང་མ་དེས་པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་རྗེས་སྲུང་སྲུབ་བྱ་གོ་བར་གྱེད་ན་
ཡང་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྲུབ་པ་དེས་ནས་སྲུང་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྲུབ་པ་མ་དེས་པ་
མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རོ། །

གང་དག་མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྟོན་བྱ་རུང་དེས་པར་སྲུང་དགོས་པར་སྲུབ་དེ་དག་
གིས་མཉན་བྱ་སྲིད་ཐ་སྟོན་བྱ་རུང་མི་རྟག་པར་སྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་
ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་ཚོས་དང་རྗེས་ཁྲུབ་སྲུང་སྲིད་དེས། དེ་ཡང་རྗེས་ཁྲུབ་སྲུང་
དེས་ཟེན་མ་བརྗེད་པའི་དང་ནས་བསྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་
ཚོས་རྗེས་ནས་དེས་པར་སྲུང་རུང་བའི་སྲིད། ཅེས་ཟེར་ན། གཞན་དག་གིས་ལན་
ཤིན་ཏུ་གདབ་པར་དགའོ། །དེས་ན་དོགས་པ་འདི་ལྟར་བསྲུས་ནས་ལན་འདི་བཞིན་
དུ་བྱས་ཏེ་མཉན་བྱ་དང་སྲིད་མིང་དོན་གྱི་འགྲུབ་པ་མ་ཤེས་པའི་སྲུང་མཉན་བྱ་ལ་མི་

ཉག་པའི་བྱུང་བ་དེས་ལྷན་པའི་ལྷན། མི་ལྷན་ན་ཁང་པའི་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
མིང་མི་ཤེས་ཀྱང་ཁང་བ་འདིག་པ་མངོན་སྲུང་དུ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ལྷན་
ན། བྱུང་བ་སྤར་དེས་ཟིན་མ་བཟེད་པའི་ངང་ནས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་
པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཕྱིས་གོ་བར་བྱར་ཡོད་པས་མཉན་བྱ་སྐྱེ་མི་ཉག་སྐྱབ་གྱི་ཉགས་
ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེན་སྤྲོ་མ་བདེན་མོད་གྱི་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེས་ན།
དེ་ཕྱིན་ཚད་མཉན་བྱ་ལ་མི་ཉག་པའི་བྱུང་བ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་མི་
ཉག་པའི་བྱུང་བ་དེས་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཉན་བྱ་ལ་མི་ཉག་པའི་བྱུང་བ་སྤར་
དེས། དེའི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྐྱེའི་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་སུ་དེས། དེའི་རྗེས་སུ་
སྐྱེ་མི་ཉག་པའི་བྱུང་བ་རྒྱུ་ལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་མིན་ནོ། །

འོན་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་མངོན་སྲུང་ཚད་མས་ཉོགས་པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་
ཉོགས་ནས་རྗེས་དབལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྤར་མཉན་བྱ་ལ་མི་ཉག་པའི་བྱུང་བ་
དེས་པའི་མངོན་སྲུང་དང་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་གྱི་
བྱེད་པ་ལས་ཉོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤར་པའི་མི་ཉག་པ་ཉགས་ལས་ཉོགས་ཀྱང་དགས་
པའི་མི་ཉག་པ་མངོན་སྲུང་གིས་གྲུབ་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཉག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་བྱུང་
བ་ཉགས་གྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་བྱུང་འདོད་པ་དག་གིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་
སྐྱེ་མི་ཉག་སྐྱབ་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་པའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
ཏེ། མཉན་བྱ་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྐྱེ་མི་
ཉག་པའི་ཚོས་ཟ་ནས་དེས་པ་ན་ཉག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་དེས་པར་བྱས་
ནས་ཚད་མ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཉག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཉགས་གྱི་ཚུལ་དུ་

གྲུང་པའི་ལྗོངས་ཁྲབ་དེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་དེས་པར་བྱར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ད་གྲུས་མ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མཉམ་བུས་སྐྱེ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་
འགོག་མི་བྱས་ཏེ།

རྩ་བ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་ཅེ་ན། །

དེ་ནི་མ་མཐོང་ལས་མེད་མི་ན། །

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཞན་ལ་ཡང་། །

ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་སྲིད། །

དེ་འགོག་ན་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་
དོ་ཅེ་ན། འོ་ན། དེ་ནི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དོར་ནས་མ་མཐོང་ཅམ་ལས་མེད་པར་འགྲུབ་
པ་མིན་པར་ཐལ། མཉམ་བུས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་པར་མི་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་གཞན་ལ་ཡང་མ་མཐོང་ཅམ་
གྱིས་ལྗོངས་ཁྲབ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྗོངས་ཁྲབ་གྲུབ་པ་འགོག་
པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་
དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་
གཞོད་ན་དེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རིགས་བ་བྲི་མ་
མེད་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་དག་བྱས་མི་རྟག་གིས་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་སྐྱི་
མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གཞོད་སྐྱུ་
པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྐྱེད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་གཉིས་སྟོང་འཇལ་བའི་ཚད་
མས་གཞོད་པ་དང་རགས་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་

འབགས་པའི་ཚད་མས་གཞོན་སྟམ་པ་སོགས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མའི་སློབ་པ་རྒྱས་
པར་བྱེད་དོ། །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རགས་རྒྱན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འབགས་པའི་ཚད་མས་
རགས་རྒྱན་འཇལ་བའི་སོ་སྐྱེའི་ཚད་མའི་གཞུང་གི་ལོག་སྟོགས་གཞུང་བའི་སློབ་པ་
ཚད་མ་དེ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱང་མི་
སྲིད་པས་ཀྱང་ནས་ཉོན་ལོངས་པ་དང་རྣམ་བུ་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་
པར་འགྱུར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཚན་ཚད་མས་
མ་གྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པས་སློབ་གྲུང་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་
ཅིང་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚོམ་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །ཀྱང་
མཁུན་ཚོས་ཅན། བྱོད་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱོད་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་གི་ལམ་ནས་འདོས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་
དག་པའི་ཤེས་པའི་ལམ་ནས་མ་ལོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་འི་འབྲེ་ཡང་རུང་དེའི་
གཞུང་གི་ཤེས་པའི་ལམ་ནས་མ་ལོངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་
དགོངས་ནས་རྣམ་འབྲེལ་མངོན་པས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོན་པ་སྲིད་
ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་སུན་སྐྱུང་བ་ཁོ་ནར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་
དུ་མི་རུང་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སློབ་དཔོན་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་སྤྱོད་བ་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི།
ཅ་བ། མ་མཐོང་ཕྱིར་རེག་མཐོང་བ་ལ། །
མི་ལྡན་འཇལ་བ་མེད་པ་ཅན། །

བྱེ་བྲག་པས་མཐོང་བའི་རྗེས་ས་ཚུ་མེ་གསུམ་པོ་ལ་རེག་བྱ་བ་ཏང་སྟོམས་པ་མི་
ལྟན་ཏེ། ཞེས་བསྐྱབ་པ་སྟོག་བྱུང་བ་ལྟུལ་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་
སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱུང་གི་རབ་
ཏུ་བྱེད་པ་ལས། གཤམ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་
དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་སྤང་རུང་ལ་མ་མཐོང་བས་འགོག་ཏུ་རྒྱག་ན་ཡང་སྤང་མི་རུང་གི་གཞི་ལ་
གང་གིས་འགོག་ཅེས་བྲིས་པས། དེ་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། གུན་ལས་
བརྟུས་ལས། གང་ཡང་གཤམ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་སྤང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་
བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲམ་གུན་ལས་བརྟུས་སུ་
བྲངས་པ་ནི་རབ་བྱེད་ཐོར་བུ་བ་བྲངས་པའོ། །བྱེ་བྲག་པས་སྤང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ས་
ཚུ་མེ་རྒྱུང་ཅམ་ལ་གཟུགས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟན་པས་མཐོང་བའི་རྗེས་ཞེས་བྲལོ། །

དེས་ན་རྒྱུང་གི་རབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་མཐོང་བ་ལ་ཞེས་པས་སྤང་དུ་
རུང་མི་རུང་གི་ཚོས་གསུམ་པོ་ཅམ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་འགོག་
པར་མཛད་ལ་གུན་ལས་བརྟུས་གྱིས་སྤང་མི་རུང་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་མཛད་
དོ། །དགག་གཞི་སྤང་རུང་ཡིན་ཡང་དགག་བྱའི་ཚོས་སྤང་དུ་མི་རུང་ན་ཡང་མ་
མཐོང་བས་འགོག་མི་རུས་ན། གཉིས་ཀ་སྤང་མི་རུང་ཡིན་ན་འགོག་ག་ལ་རུས་སྤུམ་
དུ་དགོངས་ནས། འདིར་རང་འགྲེལ་དུ་སྤང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོད་
པ་ཅམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་སྦྱིར་བརྒྱུང་ནས་
དགག་པ་སྤྲམ་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲམ་ནི། དགག་བྱའི་ཚོས་སྤང་རུང་དང་དེའི་

རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ནི་དགག་གཞི་སྤང་རྒྱུ་རྒྱུ་། །དེ་ཙམ་ལ་འགོག་པ་མིན་པར་གྱེ་
བྲག་པས་སྤང་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་གི་སྤྱི་བརྒྱུང་ནས་དགག་པ་སྤྲོས་པས་མི་རིགས་
བའོ། །བྱེ་བྲག་པས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་
འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་པ་སྤྲོས་འདོད་ནས་ཚོས་གསུམ་ལ་
བརྟེན་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉེས་པ་ནི། སྐྱུ་རྒྱུ་རའི་ཞིང་འོ་མས་བཅུས་པའི་ཞིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རོ་མངར་
བར་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་ན་སྐྱུ་རྒྱུ་རའི་རྟགས་ལས་དེ་འབྲེའི་ཞིང་ལས་སྤྲོས་
པའི་སྐྱུ་རྒྱུ་རའོ་མངར་དང་ལྷན་པར་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་སྤྲོག་
ཁྲབ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

ཅ་བ། དུལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལས། །
རྗེས་ལ་རུས་པ་ཐ་དད་སྤང་། །
དེ་ལ་གཅིག་མཐོང་གཞན་ལ་དེ། །
ཡོད་པར་ངེས་པ་རིགས་མ་ཡིན། །

སྐྱུ་རྒྱུ་རའི་རྗེས་དེ་ལ་གཅིག་རོ་མངར་པོར་མཐོང་བས་གཞན་ལ་ཡང་རོ་དེ་འབྲེ་
ཡོད་པས་ཁྲབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུལ་དང་རུས་དང་
སོ་ནམ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱུ་རྒྱུ་རའི་རྗེས་ལ་རོ་མངར་སྤྲོད་
དང་རུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པ་མཐོན་སུམ་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར། རོ་སྤྲོད་བ་དང་འཇུ་སྤྲོད་བ་
དང་ནད་ཞི་བའི་རུས་པ་སོགས་སོ། །

དུལ་དེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་དེ་མི་མ་ཐུན་སྤྲོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་དུལ་

གཞན་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་ཁྲུབ་པ་འཇུག་པོ་ཞི་ན། ཡུལ་དེ་པ་
རྣམས་ཀྱི་དོར་མ་མཐོང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དེ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར་ལྗོངས་ཁྲུབ་ཀྱི་དོན་
ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཉགས་དེའི་ལྗོངས་ཁྲུབ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་ལ། དེ་འབྲེལ་སྐབས་ཡོད་ན་ཉགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་
མངོན་སྲུང་གིས་གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་། སྐྱེས་བུ་མཐའ་དག་གིས་མ་མཐོང་
བ་གྲུབ་དགོས་ན་ཉགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་ལྡན་འཇུག་པ་
ཅན་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། དེར་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཚོད་གཞིར་བརྒྱང་བས་
ཁྲུབ་པ་ལ་ཚད་མའི་གསལ་བ་བསྟན་མི་ལུས་ལ་འདིར་སྐྱེ་བུ་ར་ཅམ་ཉགས་དང་གྲེ་
བྲག་གཅིག་ཚོད་གཞི་དང་རོ་མངར་བ་ཚོས་སུ་བྱས་པས་ཁྲུབ་པ་ལ་མངོན་སྲུང་གི་
བསལ་བ་བསྟན་ལུས་སོ། །

ཅ་བ། བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་ཡོད་སོགས། །
མེད་པར་རབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པའི། །
མ་དམིགས་གང་ཡིན་དེ་ཁོ་ན། །
གཏན་ཚིགས་མེད་སྐྱབ་ཡིན་ནམ་ཅི། །

གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་
ན་དེ་ལ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐམ། གསོན་སྲུང་ལ་བདག་
དང་ས་ལ་ཤེས་པ་དང་སོགས་པ་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་རབ་
ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལུས་པ་མིན་པའི་སྲིད། གྲེ་བྲག་པ་གསོན་སྲུང་ལ་བདག་མ་མཐོང་
ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། སྟོག་ལྡན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་

བ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་། རྒྱང་པམ། འགྲུང་བཞི་ལ་ཤེས་པ་མ་མཐོང་
ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་ཚིག་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁུན་འགོག་པའི་རྟགས་མི་
མ་ཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་། གངས་ཅན་འོ་མ་ལ་ཞོ་
མ་མཐོང་ཡང་འདོད་པ་དང་། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ལྷོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་
འདོད་པ་འགལ་བའོ། །ཡང་ན་གཞུང་འདིའི་སྲིད་ཚོལ་ཡང་རང་སྲེར་བྱས་ནས་
གཞན་སྲེས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེ་དག་ལ་ཡང་ལྷོག་ཁྲབ་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན་དེ་
དག་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་མི་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། ཁྲབ་བ་འགྲུབ་པ་རྟགས་མི་མ་ཐུན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་
དེས་པ་ལ་བལྟོས་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་
གྲུབ་མི་དགོས་པ་དང་། ཐོག་མར་དེ་སྐབས་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པས་གྲུབ་པའི་དོན་
ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྲབ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པར་གྲུབ། མི་ལྟོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་གིས་རྟགས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་དེས་
སྲུ་གྲུབ་དགོས་ན་དེ་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་རྒྱང་དུ་ཐལ། འདོད་ན་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་
མཐའ་དག་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཁྲོད་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སྲུ་རྒྱང་བ་ལས་མ་
དམིགས་པའི་སྲིད་ཅེས་པར་འགྲུང་ལ། དེ་ལྟར་མི་མ་ཐུན་པ་མཐའ་དག་སྲིད་ཚོལ་
ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་ལ། དེས་ན་མ་མཐོང་བས་ལྷོག་ཁྲབ་གྲུབ་པོ་ཞེས་
འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། འདི་ནས་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་པ་
འཆད་དོ། །ཚོས་ཅན་དམིགས་བསལ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན་དུ་
བརྒྱུད་དོ། །

ཅུ་བ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི། །

ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད། །

ལྡོག་པར་འགྱུར་བའམ་རྒྱ་ཡིས་ནི། །

འབྲས་བུ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྟགས་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སྲུ་རྗེས་སྲུ་
འབྲེལ་བའི་ཚོས་གྱི་ངོ་བོ་ལོག་པའི་ལྡོག་པར་ཉིད་གྱིས་རྟགས་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་
འབྲས་བུ་བ་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། འམ་སྤྲུས་རྒྱ་ལོག་པ་ཡིས་ནི་དེས་པར་འབྲས་བུ་
ལྡོག་པར་གྱེད་དེ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ནི། ལྡོག་འབྲས་མི་ལྡོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

ཅུ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ལོག་པས། །

དེ་ལྟར་གཞན་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར། །

མི་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ། །

སྤྲུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི། །

གཅིག་ཚོས་ལོག་པས་དེ་ལྟར་གཞན་རྟགས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ།
ཐ་དད་ཅིང་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ལྡོག་འབྲས་བུ་བ་ན་མི་དེ་
ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ་མེད་པས་སྤྲུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི་མེད་པས་འབྲས་
བུ་ཐལ་ལོ། །རྗེས་འགྲོ་མི་ལྡོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

ཅུ་བ། དེ་བཞིན་གཅིག་ཅིག་ཉེ་བའི་ཕྱིར། །

གཞན་ནི་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་འགྱུར། །

མི་ལ་སྤྲུགས་ནི་བདོག་ཅེས་ཏེ། །

དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི། །

དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་གཅིག་ཅིག་ཉེ་བའི་སྲིར་རི་ལྟར་ཚོས་གཞན་ཉེ་བར་ཡོད་
བར་འགྲུར་ཉེ་མིན་བར་ཐལ། ཐ་དད་འབྲེལ་བ་མེད་བའི་སྲིར། དཔེར་ན་མི་དེ་ལ་
སྤྲུགས་བདོག་ཅེས་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི་ཡོད་པས་ཁྲུབ་བར་
ཐལ། འབྲེལ་མེད་ལ་རྗེས་ཁྲུབ་གྲུབ་བའི་སྲིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
འབྲེལ་བ་སྟོན་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་གཟུང་བའོ། །

ཅ་བ། དེ་སྲིར་ཚོས་མི་མ་ཐུན་དཔེ་ལ། །

ངེས་བར་འདི་ལ་གཞི་མི་འདོད། །

དེ་དག་མེད་ནའང་དེ་མེད་ཅེས། །

བརྗོད་བ་ལས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་སྲིར། །

དང་པོ་ནི། འབྲས་རང་གི་རྟགས་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། ལྷོག་ཁྲུབ་གྲུབ་བ་ཚོས་མི་
མ་ཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་གྲུབ་བ་ལ་བསྟོས་ཀྱང་ངེས་བར་རྟགས་ལྷོག་
བའི་གཞི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་གྲུབ་བ་ལ་བསྟོས་དགོས་བར་མི་འདོད་ཅིང་
འདོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ངེས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མ་ཐུན་བ་
མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་བ་དེའི་སྲིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་དེ་དག་མེད་ན་རྟགས་དེ་དག་མེད་ཅེས་དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་བརྗོད་ཅིང་རྟོགས་བ་
ལས་ཀྱང་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་དེ་རྟོགས་ལུས་བའི་སྲིར། ངེས་
བར་ཞེས་བ་ནི། མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཡིན་ན་སྲིར་ཚོལ་གྱིས་གྲུབ་བས་ཁྲུབ་བར་འདོད་

བ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་བའང་ཡོད་ཅེས་པའོ། སྐབས་འདིར་མི་མ་སྐྱུན་དཔེ་དང་མི་མ་སྐྱུན་
པའི་གཞི་དང་སྟོགས་རྣམས་རྣམས་གངས་སོ། །གཞུང་འདི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་
གསུམ་ལའང་། ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྤར་ལྟར་དོགས་པ་གཙོད་པ་ཡིན་གྱི། བའ་
དག་མི་མ་སྐྱུན་དཔེ་ནི་དཔེར་བཞོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་ནས་དེ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་
བལྟོས་མི་དགོས་པར་བསྐྱབ་པ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། རྗེས་སུ་གྲུབ་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད།
སྟོག་ཁྲབ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་ཏུགས་ཀྱི་དབང་དུ་གྲུས་སོ་ཞེ་
ན། དུ་བས་མེ་སྐྱབ་པའི་མི་མ་སྐྱུན་དཔེར་ཚུ་སྤྱང་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །མི་མ་སྐྱུན་
དཔེ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་སྟོག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་གྲུས་པ་སྣ་འདྲི་དབང་དུ་
གྲུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་གྲུས་པར་
གསལ་གྱི། དེ་གཅིག་གྲུ་བཤད་པས་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
རྒྱས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་མ་ཐག་པའི་གཞུང་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་ལས་གསལ་བར་
ཉོགས་པར་འགྱུར་རོ། །མ་གྲུབ་སྐྱུར་པའི་འཕྲོས་རྒྱུར་པར་སྐྱུར་ན་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་
ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དོན་བོར་བར་འགྱུར་བས་སྤར་ལྟར་བཤད་དོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། འབྲེལ་བ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱུན་པ་དང་།
རང་ཉིད་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་ཀྱང་ཁྲབ་པ་གཉེས་ལ་དུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
བསྐྱུན་པའོ། །

ཅ་བ། དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། །
རྒྱ་དངོས་དེ་དག་མི་ཤེས་ལ། །
སྟོན་ཏེ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །

གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། །

དང་པོ་ནི། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་
ཉམས་དེའི་ངོ་བོ་དང། སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་མི་
ཤེས་པའི་སྲིར་ཚོལ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་དགོས་པའི་སྲིར། འབྲེལ་བ་ཤེས་
ཟེན་མ་བརྗོད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་སྲིར་ཏུ་བརྗོད་
མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སློབ་ཚོས་མ་ཤེས་ན་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཏན་
ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་དགོས་པར་ཟད་པའི་སྲིར།

ཅེ་བ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །

གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྐྱས་པས། །

དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །

དྲན་པ་ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟེན་མ་བརྗོད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྲབ་པ་གཉིས་
ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་ན་ཁྲབ་པ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་
དངོས་སུ་སྐྱས་པས་གྲང་ཅིག་ཤོས་མ་སྐྱས་པ་ལ་དྲན་པ་ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་
སྲིར། དེར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་དངོས་སུ་ཉོགས་པའི་ཆེད་མ་དེས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱི་
ལྷགས་གྱིས་གོ་བས་སོ། །དེ་གོ་སྟེ། མི་མ་སྐྱབ་དཔེ་མཐའ་དག་ཆེད་མས་མ་གྲུབ་གྲང་།
དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར།
འབྲེལ་བ་དང་ཉམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཁྲབ་པ་ངེས་དཀའ་སྐྱེ་མེད་པར་དོན་གཅིག་ཏུ་
འདོད་པ་དེ་ལ། འདི་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟེན་མ་བརྗོད་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཡན་

ལག་ཏུ་བྱུང་བ་བརྗོད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་འབྲེལ་བའང་བརྗོད་དགོས་
བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞུང་སྲ་མའི་དོན་དང་འགལ་ལ། མི་དགོས་ན། དེ་ལ་བྱུང་བ་
གཉིས་ཀ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱི་གང་རུང་གཅིག་བརྗོད་པས་ཚོག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་
འོག་མ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཤེས་ནས་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། བརྗོད་པའི་ཤེས་བར་འགལ་ལོ། །

འོན་ཀྱང་རང་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗོད་ན་བརྗོད་མི་དགོས་ལ།
དེ་མ་བརྗོད་ན། བྱུང་བ་བརྗོད་མི་རུས་བར་བྱེད་རང་འདོད་པས་གཞུང་གི་མ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་སྲིར་ཏུ་བསྟན་མི་དགོས་
ཀྱང་། ཤེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་བྱུང་བ་གོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་བྱུང་
བ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་སྦྱས་པས་གཉིས་བ་ཡང་འབྲེལ་གྱིས་གོ་བའི་སྲིར་
གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་
གཞི་ཚད་མས་ངེས། དགག་ཚོས་དང་སྐྱབ་ཚོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་ཀྱང་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་ལོག་ན་རྟགས་ལྡོག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་བསྟན་ན་བྱུང་བ་ཚང་བར་མི་གོ་ལ།
དེ་གསུམ་ཚང་ན་བྱུང་བ་རྗོགས་པར་གོ་བས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །བྱུང་ཟིན་མ་བརྗོད་པ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་འགལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་
འགལ་ལོ། །

ཅ་བ། དེ་སྲིར་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དག །
མེད་པས་འགལ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཡང་། །
གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་དམིགས་པར་ནི། །

རིགས་ལྷན་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་། །

གསུམ་པ་ནི། གཞི་འགར་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་མེད་པ་རྟགས་
 ལྷ་བཀོད་པས་འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བྱེད་འགའ་ཞིག་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡང་
 གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྲབ་པའི་རྩ་བ་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། དགག་
 རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་ནི་
 རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་ལས་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་གཞི་འགར་བྱམ་པ་མེད་པ་གོ་བར་
 བྱེད་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩམ་མེད་དོན་དུ་བྲས་ནས་དེ་ཕྱིར་
 ཚོལ་གྱིས་གྲུབ་ཐེན་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ལ་ཡང་བྲས་
 པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། ཞེས་འགོད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་དབྱེད་པ་སྟེ་བྲས་
 མེད་གྲུབ་ཐེན་མ་བརྗོད་ན་བྲས་མེད་ངེས་ཐེན་པས་སློའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཏུ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་
 བ། སྐྱ་མི་ཤེས་ན་མ་གཏོགས། སྐྱའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བརྗོད་ཤེས་པས་སོ། །རྒྱ་མཚན་
 ཚན་གྱི་སྐྱ་ཤེས་སྐྱབ་ཅེས་པ་ནི། སྐྱོར་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འགོད་ཚུལ་ལ་
 དེ་ལྟར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

དགག་པའི་ཡུལ་ཚན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ། དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་
 བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགག་པ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དམིགས་རུང་མ་
 དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་ཚན་ནི་བྲས་པ་མེད་པའི་སྐྱ་སློའི་ཐ་སྙད་དོ། །དེས་ན་
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་མེད་དགག་གཟུང་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་པས། རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ལྷ་འདོད་པ་ནི་ཆེར་འཁྲུལ་སོ། །འདིར་མ་དམིགས་པའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་

བསྟན་ནས་གོང་དུ་བཞེར་བསྟན་པ་དང་། སྤར་འགལ་དམིགས་གཉིས་རྩ་བས་དངོས་
སུ་བསྟན་ནས་ཁྲུབ་གྱིད་མ་དམིགས་པ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་འདིར་དེ་ལས་སྟོན་གྱི་
སྟེ་བསྟན་པ་དང་གོང་དུ་མ་དམིགས་པ་སྤར་བཤད་ཟེན་ནས། ཡང་འདིར་བསྟན་པ་
རྣམས་འགལ་བ་དང་སྐྱོས་བར་རི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱིར་མ་དམིགས་པའི་གཏུན་
ཚིགས་ལ་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་ཡོད་ན་དགག་གཞི་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེར་རུང་
བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། སྤུ་མ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་
ངེས་ལ་སྤྱི་མ་ལ་རང་དབང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་པས་བདག་
གཅིག་དང་དེ་གྲུང་གི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་ཁྲུབ་གྱིད་མ་དམིགས་པ་
གཉིས་སུ་འདུས་པས། འདིར་རྒྱ་དང་ཁྲུབ་གྱིད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་བསྟན་ལ།
འགལ་དམིགས་དག་དང་འབྲེལ་སྐྱོས་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་དང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་བའི་རྩལ་གྱིས་མེད་པས་དེ་གཉིས་སུ་
བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་གསུམ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པའི་དགག་ཉགས་ཀྱི་གཙོ་མོ་
སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གོང་དུ་བཞེར་བཤད་པ་ནི། གང་གང་དུ་འདུས་པའི་སྤྱད་
གྱིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྤྱི་ནི་མན་རྩལ་སྤྱད་པའི་དོན་ཏོ། །

- ཅ་བ། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་འདི་རྣམ་གསུམ། །
- བཤད་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟེ། །
- དེ་དང་དེ་འགལ་ལ་སོགས་པ། །
- མ་རྟོགས་རྟོགས་དབྱེའི་སྤྱོད་སྤོན་ནས། །

དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་འདི་བསྐྱེད་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཞུགས་པར་གྱུར་
སྐྱོར་བའི་སྐྱོ་ནས་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེ་རུང་སྟེ། རྒྱ་ཁྲབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། རྒྱ་ཁྲབ་བྱེད་རང་བཞིན་དེ་དང་འགལ་བའི་འགལ་དམིགས་
གསུམ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་
བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སོགས་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་པ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་དང་།
འགལ་ལྷན་ཚོགས་ཤིང་དམིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཇམ། །
རང་བཞིན་དེས་པར་བྱེད་པ་ལས། །
མེད་ན་མི་འབྱུང་དེས་པ་སྟེ། །
མ་མཐོང་ལས་མིན་མཐོང་ལས་མིན། །

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅ་མ་དང་། མ་ཐུན་ཕྱོགས་
ལ་མཐོང་ཅ་མ་ལས་ཁྲབ་པ་གཉིས་འབྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་ཚོས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
དངོས་པོ་འཇམ། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས།
མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་པ་ལ་བསྟོས་
པའི་དོན་བསྐྱེད་ནས། མི་སྟོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྐྱེད་བཞི།

ཅ་བ། གཞན་དུ་གཞན་ནི་གཞན་དག་དང་། །
དེས་པར་ཡོད་པའི་དེས་པ་གང་། །
དོན་གཞན་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཚོས། །
ཡིན་ན་གོས་ལ་ཚོན་བཞིན་ནོ། །

དོན་གཞན་གྱི་དུ་བཞི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན་དོན་གཞན་གྱི་མེ་དག་ངེས་པར་
ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་འགྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ལས་
གཞན་དུ་འགྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་མི་
ཏྲག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མི་ཏྲག་པ་དེ་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་དོན་
གཞན་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཐོབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཚོས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གོས་དཀར་པོ་དམར་པོར་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཚོན་ལ་བསྐྱོས་པས་
བྱུབ་ཅོམ་ནས་དམར་པོར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་གོ། །

བྱས་མི་ཏྲག་རྒྱ་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་སྟོན་པ་ནི།

ཅ་བ། ཚོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན། །

ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་གཞན་ཉིད། །

མི་ཏྲག་པ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་
འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་བྱས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། མི་ཏྲག་པ་ལས་རྣམས་གཞན་ཉིད་དུ་
ཐལ། དེ་དང་རྒྱ་རྒྱེན་སྲ་ཕྱི་ལས་སྲ་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཚད་མས་བསལ་བ་
ནི། མི་ཏྲག་པ་བྱས་པའི་རྒྱ་འཕམ་འབྲས་བུ་འཕམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འགྲེལ་མེད་ཡིན།

གསུམ་པ་ལྟར་ན། ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་དོ། །རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཕྱིས་འགྱུར་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཉིད་མིན། །

འབྲས་བུ་ན་ཡང་ག་ལ་ངེས། །

བྱས་པ་ཚོས་ཅན། མི་ཏྲག་པ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྲུབ་ཟེན་པའི་
ཕྱིས་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཁྱོད་གྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་

པའི་ཁྱབ་པ་ག་ལ་དེས་ཉེ་མ་དེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་བྱལ།
མི་ཉག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་དོན་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་
འགྲེལ་པར་རིམ་རྩས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འདིག་པ་དག་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་
སྐྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའང་མིང་
ཐ་དད་པར་ཟད་དེ། དོན་ཁས་སྦངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས་དངོས་པོ་བྱམ་པ་དང་རྩས་གཅིག་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྟ་
ན་སྐམ་བུ་དང་ཡང་རྩས་གཅིག་པས་བྱམ་སྐམ་གཉིས་རྩས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་
ལྟ་ན། དེ་གཉིས་སྐྱེ་འགའ་ཡང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་
ཐམས་ཅད་ལ་མན་འདོགས་པར་འགྱུར་བས། ཁྱབ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་རྩས་གཅིག་པ་མི་སྲིད་
དོ་ཞེས་ཟེར་ཉོ། །དེ་ལ་གཞོན་པ་འོག་ནས་འཆད་ཅིང་། སྐབས་འདི་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་
བརྟགས་པ་སྟེ། རིམ་རྩས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ།
གངས་ཅན་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་འདོད་དེ། ཡོན་ཏན་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡང་
གཅིག་པ་དང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐལ་བ་
འཕངས་པ་ཡིན་ཉེ། ལྷན་སྐྱེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བས་གངས་ཅན་སྡོན་པའི་རང་
བཞིན་དེ་ཉིད་སེར་པའི་རང་བཞིན་དང་། སེར་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྡོན་པའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་བདེ་སྤྱད་བཏང་

སྣོམས་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་
པ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ལུམ་པ་དང་དངོས་པོ་རྗེས་གཅིག་ལ། གཞོད་པ་
དེ་དག་འཇུག་པར་འདོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་
ཉགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང། དགག་ཉགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། རྒྱས་བར་བཤད་པ་དང། དོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་
དང། རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱས་བར་བཤད་པ་
དང། དོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་དང། ཚིག་དོན་ཉོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚད་མ་སྤྲགས་གསུམ་དང་ལྔ་ལ་
སོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཉེ། དེ་ལྟ་ན། ལུམ་པས་རྒྱ་སྐྱོར་
བའི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་ཁས་སྐྱོངས་
ན་གཞན་པ་ཅི་ཡོད། ལུམ་པས་རྒྱ་སྐྱོར་བར་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པས། དེ་
ལ་ཚད་མ་གཞན་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། འོ་ན། མེས་དུ་བ་བསྐྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་
ཚད་མ་གཞན་ངེས་པར་མི་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་དུ་བ་མེ་ལས་
སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་སྲིད། དེ་མི་མཚུངས་ཉེ། ལན་ཅིག་ཅམ་དེ་ལྟར་མཐོང་
ཡང། བྱ་རོག་དང་ཉ་ལ་ལྟར་ཡིན་སྲིད་པས། ཚད་མ་གཞན་མེད་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
མི་འཇུག་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ལུམ་པས་རྒྱ་སྐྱོར་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཀལ་ཉེ་
མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ། མེ་དུ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང། དེ་གཉིས་
ཀྱི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བསྐྱོས་དགོས་ཤེ་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་ལུམ་པ་དང་རྒྱ་

སོ་སོར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། ལུས་པས་དབེན་པའི་གཞིར། དེས་རྒྱ་སྐྱོར་
 བའི་དོན་བྱེད་པས་སྣང་པར་ངེས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་དགོས་
 སོ། །མེ་དུ་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལ། ལུས་པ་དང་རང་བྱང་གི་རྒྱ་དུས་མཉམ་དུ་
 མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། ལུས་པ་ཚོས་ཅན། རང་བྱང་གི་རྒྱ་ལ་
 བན་མི་འདོགས་པར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་བྱང་གི་
 རྒྱ་ལ་དུ་སྣང་བའི་གོགས་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རྒྱ་སྐྱོར་བ་ནི། རང་གི་
 རིགས་འབྲ་སྔ་མ་རྣམས་དང་། ལོ་ས་མཚུངས་པར་གནས་པའི་རྒྱ་དོན་གྱི་ཕྱལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ལུས་པ་ནི་དོན་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་མེ་དུ་དང་ཀུན་ནས་
 མཚུངས་སོ། །འོ་ན། རྒྱ་འབྲས་ངེས་པའི་ཚད་མ་དུ་མ་བཤད་པ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
 ལོག་ཉོག་རྒྱས་པར་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་
 ལོག་ཉོག་དང་། མི་མ་སྐྱབ་པ་རྒྱུར་འཛིན་པའི་ལོག་ཉོག་གོ། །

དང་པོ་ནི། དུ་བགས་རྒྱུར་ངེས་པའི་ཚད་མས་འགོག་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྗེ་
 བ་སྐོ་བུར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཅམ་དང་། དབང་པོ་རྒྱལ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་
 རྟག་ཏུ་མེད་པ་ལ་གཞོན་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བསྟོན་སོ། །ལོག་ཉོག་གཉིས་པ་ནི།
 མེའི་རྗེས་ཁོ་ནར་འབྱུང་བར་མཐོང་གི། དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མ་
 མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མ་དམིགས་པ་དང་། མ་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་ལ། དེ་ཡང་། དབང་པོ་རྗེ་འཕྲིང་རྒྱལ་གསུམ་ནི་སྐོ་
 འདོགས་གཙོད་པའི་བྱེད་པ་རྗེ་མི་རྗེའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། རྒྱ་འབྲས་གྱི་དོན་མན་

འདོགས་གྱེད་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གྲུས་དང་གྱེད་པོར་“ཤེས་¹་པའི་
“ཆེད་²་དུ་གྲུབ་མཐའི་ལོག་རྟོག་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆད་མ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་དགོས་
ལ། ལོག་རྟོག་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་པ་
ལ་ཡང་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲུབ་པ་ཆད་མ་དེ་དག་ལ་ངེས་པར་
བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་
ཀྱང་འབྲུབ་པའི་སྲིད་པོ། །སློབ་དཔོན་ཤུ་ལྟ་སློབ་ཤ། རྒྱ་འབྲས་ལ་རྟོད་པ་སྐྱང་གིས་མ་
ངེས་པའི་རྩོད་སྲང་མཚན་པའི་དོན་ཡང་། རྟོད་པ་སྐྱང་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་
ཡུལ་འདབ་འབྲུང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་འབྲུབ་ལ། དུ་བ་མེ་ཡོད་པའི་གཞི་
དེ་ལས་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་མངོན་སུམ་དེས་ཞེགས་པའི་དོན་ཏོ། །

ཅ་བ། མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །
འབྲས་བུའི་ཚོས་གྱི་རྗེས་འཇུག་སྲིད། །
དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་ན། །
རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་འགྲུབ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་ནི། དུ་བ་ཚོས་ཅན། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་དེ་པན་གྱེད་དུ་མེད་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱིའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པའི་སྲིད། དེ་བསྐྱབ་པ་ནི། མེ་དེ་པན་གྱེད་དུ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་མི་སྲིད་དེ།
གལ་ཏེ་ཡོད་ན། དུ་བ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་དང་“ལྡན”པ་ལས་འདས་པར་འགྲུང་བར་ཐལ།

---

¹ [མ་ལྷན། 3136ན། ཤས ཞོལ། 3147ཅན། སྐྱེ 3033ན། རྒྱ 3073ན། ཤེས *ཤེས།
² [མ་ལྷན། 3136ན། ཆད ཞོལ། 3147ཅན། སྐྱེ 3033ན། རྒྱ 3073ན། ཆེད *ཆེད།
³ [མ་ལྷན། 3143ན། ལྡན ཞོལ། 3033ན། སྐྱེ 3073ན། རྒྱ 3073ན། ལྡན *ལྡན།

དུ་བ་གང་ཞིག །མེ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསལ་བ་བསྟན་པ་ནི།

ཙུ་བ། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །

རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །

དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་ཞིག །

འགྱུར་བ་ལྟོས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །

ཡུལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་མ་ཡང་ན་འགར་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
དངོས་པོ་གང་ཞིག །རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས་ཏེ། རྒྱ་
མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་
དུས་རང་བཞིན་རེས་འགའ་ཞིག་འགྱུར་བ་རྒྱ་ལ་བསྟོས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དངོས་པོ་རེས་འགའ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས། དངོས་པོ་རྟག་ཏུ་
ཡོད་པ་དང་འགར་ཡང་མེད་པ་ལ་གཞོན་ལ། དབང་པོ་རྣེ་ན་དེ་ཁེགས་པའི་ཚད་མ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མེད་ཁེགས་ལ། གཞན་དུ་ན་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་རྒྱ་མེད་ཀྱི་
གཞི་མ་ཐུན་ལ་གཞོན་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ལ་བསྟོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་
གང་རུང་གཅིག་འཕེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་མི་རིགས་
ཏེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་ན་མེད་པར་འགའ་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་ལོག་པས་
འབྲས་བུ་མི་ལྟོག་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་
ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྟགས་སོ་སོས་ཐལ་བ་སོ་སོ་འཕེན་པར་
འདོད་པ་དག་ནི་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གཉིས་ཀ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ན།

རྟལ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྐྱོན་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པས། གང་སྐྱོན་དང་བཅས། ཕྱི་མའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་རྟལ་ཏུ་
ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཁོ་ན་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་མེད་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ།
དེ་ལ་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་མ་ཡང་བརྗོད་པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་
ཡིན། ལྷ་མ་སྐྱོན་དང་བཅས་ན་ཡང་དེ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན།
རྟལ་ཏུ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཡ་གྲུལ་སོ་སོར་ཐལ་
བ་ལ་ཁུབ་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་
པས་ཁུབ་ཀྱང་། ཡ་གྲུལ་སོ་སོ་ཁུབ་པར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཤེས་
བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་གང་རུང་
གཅིག་ཡིན་ནས་བྱམ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་
རྟལ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ནས། རྟལ་ཏུ་
མེད་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། རྟལ་ཏུ་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཐལ་བ་ལྷ་མ་འཕེན་མི་རིགས་
ལ། འདོད་ན། ཕྱི་མ་མི་རིགས་པས། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གང་བརྗོད་པ་གཞུང་གི་དོན་
ཡིན་པ་སྐྱོད་གོས་སོ། །གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་བ་གང་འཕེན་མི་ཤེས་པར་ཐེ་
ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པར་འགྲུང་རོ། །

གཞན་ཡང་ལྷ་མ་གྱི་ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁུབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། བྱམ་པ་
དང་བྱམ་མ་ཡིན་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དགག་པ་
ཡིན་པས་ཁུབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་བསྐྱུབ་པ་མ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་དགོས་པ་

༡ །མ་མི། ༣༤༦།ན། ས་ ཞོག་ ༤༠༦།ན། ལྷ། ༤༡༦།ན། ལྷ། ༤༡༦།ན། སོ་ *སོ་

གང་ཞིག། །ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་གཞི་བྱུང་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་ཉག་ཏུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་དངོས་འགལ་ལ་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་གསུམ་ཁས་སྒྲངས་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱུང་ཡོད་དང་བྱུང་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་ཁྱོད་རང་གིས་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ལ། བྱུང་ཡོད་ཡིན་ན་བྱུང་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་ཞེགས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཡིན་ན་བྱུང་པ་ཞེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་ཉག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་འཕེན་རིགས་ཀྱི། གང་རུང་གཅིག་ལ་གཞོན་པ་དང་བཅས་ན་དངོས་པོ་རེས་འགལ་བར་འགྲུབ་པ་ལ་མི་ཕན་པར་འགྱུར་རོ། །ཉག་རྗེས་ཡིན་ན་ཉག་རྗེས་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་མིན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་ན། དངོས་འགལ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་ཡིན་ན་ཉག་རྗེས་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་ན་རྒྱུད་འགལ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་ཁྱབ་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་ཙམ་དང་བྲལ་བས་མ་ཁྱབ་པས་གཞི་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་མེ་དུ་མ་རེས་བའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བས་སྐོས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་བཞི།

- ཅ་བ། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྐྱི་བོ་མེའི།
- རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེ།
- འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན།
- རི་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་།

༡ །མ་མི། ༤༠ན། བསྐྱེད་ཞེས། ༤༡ན། སྐྱེ། ༤༡ན། སྐྱེ། ༤༡ན། བསྐྱེད་པས་སྐོས་ཀྱི་

གལ་ཏེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་ལོ་མེ་སྟེ། དུ་བ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་
ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། སྤྱི་ལོ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། མེའི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་
ལོ། །འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རི་རྣམ་སྤོད་གྱིས་ཉེར་ལེན་
བྱས་པ་ལས། དུ་བ་སྤར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་འདི་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲེལ་
སྟེ། སྤར་མེད་གྱི་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མེའི་རང་བཞིན་དང་། མེའི་
རང་བཞིན་མིན་ན་ཅིག་ཤོས་མིན་པས་འབྲེལ་བར་ཐལ།

ཅ་བ། དུ་བའི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ལ། །

དེ་ཡི་རུས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྷན། །

དུ་བ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱའི་རང་བཞིན་མེ་དེ་ལ་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་
རུས་པའི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པས་མེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱེ་བྲག་དུ་འབྱེད་པའི་
རུས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལྷོག་མའི་ཚང་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་ལྷོག་མའམ་ལ་མིག་
སྤོང་ལྷན་པའི་བརྒྱ་བྱིན་དང་འབྲེལ་བས་བཏགས་པའོ། །དེའི་དོན་བསྐྱུ་བའི།

ཅ་བ། དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱ་མིན་ལས། །

འབྱུང་ན་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་འབྱུང། །

དུ་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག་དུ་བའི་རྒྱ་
མིན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱིའི་དོན་བསྐྱུ་བའི།

ཅ་བ། རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་ལྷོག་པ་ལས། །

གང་ཞིག་གང་གི་རྗེས་འགྲོར་མཐོང་། །

དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱ་ཅན། །

དེ་ཕྱིར་མི་མ་སྐྱེན་ལས་མི་འབྱུང། །

བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་སྲུ་བཅད་བའོ། །

དུ་བ་དེའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་གཞན་སྲ་མ་མེ་གང་གི་རྗེས་སྲུ་འགོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་མ་སྐྱེན་བའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། མེ་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེའི་འབྲས་བུར་ལེགས་པར་བྱུབ་སྟེ། དེ་སན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་བ་ལས་སྐྱེས་བའི་ཕྱིར། བསྐྱུ་ཚིག་ནི། རང་འབྲེལ་གྱི་ཚིག་ཤོར་བ་ཡིན་པས་ཅ་རྒྱུད་དུ་བྲི་མི་དགོས་ཏེ། དགོས་ན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་དགོས་པར་འགྱུར་འོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མཐོང་བསྟན་པ་དང། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱོང་བའི་སྐོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤམ་པ་དང། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤམ་ནས་མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །

ཅ་བ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང། །

ཡོད་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན། །

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རྟགས་སྲུ་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལའང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཅམ་དང། རང་ཆས་རྗེས་སྲུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་བའི་རང་ལྷོག་བསྟན་ནས། རོན་ལྷོག་སྐྱོན་པ་ནི།

ཅ་བ། དེ་མེད་ན་ནི་ཡོད་པའི་བདག །

མེད་འགྲུར་ཐང་དང་མེད་སྲིད་དོ།

ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་འགྲུལ་ཏེ། ཁྱོད་དེ་
དང་ཐང་དང་དེ་མེད་ན་ནི་དེ་ལོག་པའི་སྣོ་བས་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པར་འགྲུར་བའི་
སྲིད། དེར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་གྱི་དོ་བོ་ཐང་དང་མེད་པའི་ཁྱབ་གྱུང་ཡིན་པའི་སྲིད། སྲུང་
བཤའ་པ་ནི། དམ་བཅའ་ཅམ་དང་འདིར་ནི་འགྲུལ་པའི་སྣོ་བ་གྱུང་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་
བསྟན་པས་མི་སྣོ་ལ། ཡང་ན། སྲུང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དེས་བརྒྱུང་ནས། འདིར་
དེ་ལ་རྩོད་པ་སློང་བ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་འགྲོས་
བཅའ་པའི་སྲིད་དང་། བདག་ཅིག་འགྲུལ་གྱི་རང་སྣོ་གཞན་སྣོ་གཞན་པའི་བརྒྱུང་བའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤའ་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་
དབྱེད་པ་དང་ཚིག་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་འགྲོས་པའི་
དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་བཤའ་བ་དང་། དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྟོགས་དཀའ་
བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོས་བརྒྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་ལུགས་གཞན་དཔེར་བརྗོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྣམ་དང་མི་རྟག་པའི་རྣམ་ཐང་དང་མེད་པར་ཐལ། བྱས་
མི་རྟག་རྣམ་ཐང་དང་མེད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། རྣམ་སྲུ་གྲུར་པའི་བྱས་པ་གཏན་
ཚིགས་ཡིན་ནས། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་དོན་གཏན་ཚིགས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
ན། དམ་བཅའ་དོན་གྱི་སྣོ་གས་གཅིག་ཚོས་རྟགས་སྲུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
བྱས་པའི་རྣམ་དང་མི་རྟག་པའི་རྣམ་ཐང་དང་མེད་པའི་སྲིད། བྱི་མ་ལྟར་ན། བྱས་པས་
མི་རྟག་པ་སྐྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགལ་བས། ཁྱབ་པ་

འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྗེས་དཔག་གིས་སློབ་གྲུར་གྱི་དོན་རང་མཚན་གོ་བ་མི་སྲིད་པས་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་རྒྱལ་ཚབ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཉེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་གྲུབ་ན། ལྷན་དང་རགས་པ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས་འདུས་བྱས་མི་སྲིད་ལ། དེ་མེད་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དོན་ལ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སློབ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་འཇུག་པ་མི་སྲིད་དེ། སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྲབ་བ་ངེས་ན་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ལ་མི་སྐྱ་བ་རིགས་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགལ་བས་ཁྲབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་མི་འདོད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་གྱི། འདོད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །

གཤམ་ཉེ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་བྱས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྟགས་ལ་སོགས་པ་དོན་རང་མཚན་ལ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་རང་མཚན་ལ་ཐ་དད་མེད་གྱི་རྟགས་ཚོས་ཀྱང་རང་མཚན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་མཚན་རྟགས་སུ་བསྐྱུང་ན། ཚོས་དང་ཐ་དད་ཉམས་པས་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅོམ་རྟགས་སུ་བསྐྱུང་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཁྲབ་བ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་བརྗོད་བྱས་སྟོང་ལ། དེ་མེད་ན་རྟགས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་ཚད་

མ་མཐོན་སྤྲུལ་གཅིག་ལྟར་ཟད་པའི་རྒྱང་པན་གྱི་ལུགས་གནས་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་
པ་ནི་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའོ། །ཚིག་ཙམ་མཐོང་བས་ལེགས་པར་ཚིམ་པ་དག་
ཅི། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱར་རྫོམ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཚད་མའི་
གཞལ་བྱར་མི་རུང་ལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་བར་སྤྲི་ཞིང་།
དངོས་སུ་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྲིས་ནས་རྒྱང་པན་གྱི་གཞུང་ལེགས་པར་
འཇུགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་། །གཞལ་བྱ་ཀུན་ལ་སྤྲུབ་པ་
བཏབ། །རྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཐར་བ་དང་། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའང་ལེགས་པར་
བཀའ། །མདོར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་བུང་ཚོས་རྣམས་བརྒྲག་པར་
བྱས། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་བཞིན་ན། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་
སྤང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་བཀའ་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་
པའི་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཡང་ཁེགས་ནས་འཛོག་མི་ཤེས་པར་
འགྱུར་ལ། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་རང་མཚན་ཡོད་པར་བརྒྱབ་
པ་ན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྤང་བ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་མི་
ཁེགས་ཤིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་རྟོག་པས་
བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀའ་
ན། དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཁེགས་ནས་ཚད་མས་སྤྲུབ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་
པོ་ཁས་སྤངས་ན་སྤྱི་མཚན་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་
ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་གཉིས། གཅིག་ཚད་མར་བརྒྱང་ནས་ཅིག་

ལོས་སུན་འབྲིན་པའི་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི། གཞུང་ལུགས་འདིའི་
 རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་མ་རྟོགས་པར་རང་མཚན་
 རྟོག་པའི་ལུལ་དུ་ཁས་ལྷངས་ན་སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་སོང་ནས་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་
 པར་འགྱུར་བ་དང་སྐྱེད་དང་རྟོགས་ལ་སོགས་པ་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཁས་ལྷངས་ན། དེ་དག་
 རང་མཚན་ལ་ཡེ་མ་རེག་པར་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་རྫོམ་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་གོ་སྟམ་
 པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འགྱུར་བར་འགྱུར་དོ། །མདོར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་
 ཚོས་ལ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སྐྱོན་མེད་རང་མཚན་དང་མཚུངས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་
 བ། སྦྱིར་ལུགས་དམ་པ་འདིའི་གནད་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། །འབྲུང་པར་
 ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་དང་དོན་
 གྲེད་རུས་པའི་གཞི་མ་སུན་ཁས་ལྷངས་ན་ལུགས་འདིའི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་
 དམ་གྱི་ཚུལ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་དོ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་ལུལ་གྱི་གནས་ལུགས་
 དང་། རྫོའི་འཇུག་ཚུལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་རྟོགས་པ། གཞན་སེལ་དང་སེལ་བས་
 འཇུག་ཚུལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་རྟོགས་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས། འདིར་གཞན་སེལ་
 གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུགས་གཞན་ནས་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྐྱེལ་སོགས་པ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་མ་ཞེགས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་
 སྐྱེལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 ཞེགས་པས་དོན་གྲེད་རུས་པ་ཞེགས་ན། ཚད་ལྷ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས།

གཟུགས་སྐྱ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་གྱེད་ལྷན་པའི་གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་
རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་
སོགས་འདྲ་ལ། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཞེས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པས། དེ་དག་བདེན་པས་སྤོང་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་
རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་པའི་དེ་དངོས་སོ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་བཀག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་།
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་
འབའ་ཞིག་ཅུང་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །

ཡང་སྤྱི་མཚན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་
སྤང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཞེས་ཀ་དེ་ དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྲུབ་པས་དེ་
འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པས།
དེས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་བཞེད་ནས། གང་སྤྱིར་དངོས་ཀུན་
རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་པ་
ཅིག་ཤོས་དང་སྐྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་
མཚུངས་པར་ས་སྤེ་སྐོར་དང་དབྱིག་གཉེན་དང་སྐོར་བཏོན་གྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་འདི་ཁོ་
ན་སྤྱིར་གསལ་བས་ལྷན་པ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་གྱེད་ན་མཁས་པར་འགྱུར་གྱི་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱེད་ན་གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམས་ཡང་དག་ཡིན་པས། གྱེ་ཤེས་
པ་རྒྱུང་བ་དག་ད་དུ་ར་མོས་པ་མིན་ནས། མིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱིས་ལ་སྟོས་

ཤིག །དེ་ལྟོ་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། རང་མཚན་ཡིན་ན་ལུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་མ་
འདྲེས་པར་གནས་ལ། དེ་རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལྟོག་ཀྱང་ཡིན་
ཞིང་། ལུལ་མ་འདྲེས་པ་ནི། ཤར་ན་གནས་ན་རྒྱབ་ན་གནས་པར་འགལ་བ་དང་།
དུས་མ་འདྲེས་པ་སྔ་ངོ་སྟེས་ན་སྤྱི་ངོ་སྟེས་པར་འགལ་བའི་དོན་དང་། ངོ་བོ་མ་འདྲེས་
པ། ལྷ་ལོ་
བར་བྱེད་ཅིང་དངོས་པོ་དང་རང་མཚན་དོན་གཅིག་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་
དངོས་པོ་མིན་པར་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །

གཞན་དག་ནི། རང་མཚན་གྱི་དོན་དེ་ལོ་ན་ལྟར་གནས་ཤིང་། དངོས་པོ་ལ་རང་
མཚན་གྱིས་མ་བྱེད་པས་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་སོགས་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་རང་
མཚན་མིན་པས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་མགྲིན་བ་
བསལ་ནས་སྔ་བར་བྱེད་དོ། །དུས་འདྲེས་པར་འདྲིན་པའི་སྔ་སྤྱི་གཅིག་འདྲིན་གྱི་སྔ་
དེས་སྔ་དུས་ན་ལོ་དེ་སྤྱི་དུས་ན་ལོ་དེ་བས་བྱེད་པར་གཟུང་བར་ཐལ། སྔ་ངོ་སྟེས་ན་
སྤྱི་ངོ་མ་སྟེས་པས་བྱེད་པ་དེ་དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིད། །དེ་བཞིན་དུ་
ལུལ་འདྲེས་པར་འདྲིན་པའི་སྔ་དེས་ཤར་ན་ལོ་དེ་སྤྱི་དུས་ལོ་དེ་སྤྱི་དུས་ལོ་དེ་སྤྱི་
གཟུང་བར་ཐལ་བ་དང་། ངོ་བོ་འདྲེས་པར་འདྲིན་པ་དེས། ལྷ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ལོ་དེས་བྱེད་པར་གཟུང་བར་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན། དུས་འདྲེས་པར་འདྲིན་པའི་རྟག་འདྲིན་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྟེས་གྱིས་
སྔ་དུས་གྱི་དངོས་པོ་དང་སྤྱི་དུས་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བས་དུས་མ་འདྲེས་པ་
ཡང་སྔ་དུས་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱི་དུས་མེད་པ་དང་། སྤྱི་དུས་གྱི་དངོས་པོ་སྔ་དུས་ན་མེད་པའི་

དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། སྲ་དུས་ན་མེད་པར་ཐལ། སྲི་དུས་ན་
ཡོད་པའི་སྲིད། རྟགས་བསལ་ལ་ལན་འདེབས་ན་ཚོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གསལ་
བས་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲིམ་ན་མངེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདེས་པར་འཛིན་
བས་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ཤར་བྱུང་གི་རྗེས་ལ་དུས་གཅིག་དུ་རེག་པ་ན། ཤར་ལ་
རེག་པ་དེས་བྱུང་ལ་རེག་པར་གཟུང་གི་ཁྲབ་པ་གཟུང་བ་མིན་བས། ཤར་ལ་རེག་པ་
དེས། བྱུང་ལ་རེག་པ་མིན་པ། ཡུལ་མ་འདེས་པའི་དོན་དང། རོ་བོ་འདེས་པར་འཛིན་
བས་ཁྲ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུར་བའི་སྲི་དེ་ཉིད། སེར་སྐྱའི་རོ་བོ་ཡིན་པར་གཟུང་བས།
མ་འདེས་པའི་དོན་ནི། ཁྲ་བོའི་རོ་བོ་དེ་ཉིད་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན།
ཁྲ་བོ་ཡི་ནི་རོ་བོ་གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྐང་པ་བཞི། སྲ་མ་གཉིས་ལ་སྲི་མ་གཉིས་ཀྱིས་
གཞོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཚད་མས་ཁེགས་ན་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་གོ་བར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དང། དུས་དང། རོ་བོ་མ་
འདེས་པ་ཚམ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་
བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་མཚན་གྱི་དོན་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཚམ་མིན་པར་ཡུལ་
རང་གི་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང། ཡུལ་ཅན་མྱོའི་འཛིན་སྣངས་དང། མྱོ་
དེས་ཡུལ་དེ་རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྲར་བ་ཤད་པའི་ཚོད་པའི་དོན་
བསྐྱུས་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་དམ་བཅའི་ལྷོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་རོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྲིད། ཅེས་པའོ། །རྐང་པ་
དང་པོ་བཞིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་ནས། དེ་ནས་རྐང་པ་སྲིད་དང་

གསུམ་གྱིས། དངོས་སེའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ། །

ཅུ་བ། གང་གི་སྤྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །

རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་སྤྱིར། །

མ་སྟན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །

ལྡོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། །

དངོས་སོ་ཀུན་ཚོས་ཅན། རིགས་མ་སྟན་དངོས་སོ་དང་། གཞན་རིགས་མི་མ་སྟན་གྱི་དངོས་སོ་དག་ལས། ལྡོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར། བསྟན་པ་མ་ཉན་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐྱམ་མིན་པ་དང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་རིགས་མི་མ་སྟན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་དང་། རིགས་མ་སྟན་སྐྱམ་མིན་པའི་བྱས་པ་སོགས་སོ། །

ཅུ་བ། དེ་སྤྱིར་གང་དང་གང་ལས་དོན། །

ལྡོག་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱི། །

རིགས་དབྱེ་.....།

རིགས་མ་སྟན་རིགས་མི་མ་སྟན་ཀུན་ལས་ལྡོག་པ་དེའི་སྤྱིར། ལོགས་གང་དང་གང་ལས་དོན་དེ་ལྡོག་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་སོ་དེ། དེ་ལྟར་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱས་པའི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཏུ་དབྱེ་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །

བསྐྱུས་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྡོག་པ་དུ་མ་དགེ་རུང་སྟེ། རང་གི་རིགས་
མ་སྐྱུན་རིགས་མི་མ་སྐྱུན་ཀུན་ལས་ལྡོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི།
སྐྱ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་ལོག་ན་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་
བྱམ་པ་སོགས་ལས་མ་ལོག་ན་བྱམ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་
ལོག་དགོས་ལ། ཡང་བྱམ་པ་དེ་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ན་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས།
བྱམ་པ་དང་སྐྱུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་།
བྱམ་པ་ལས་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་དང་བྲལ་ཆེ་
ཚུང་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ནི། རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་བཤད་པའི་ལག་རྗེས་
ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེས་མཚོན་ནས་ལྡོག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཅ་བ། .....དེ་ཡི་བྱད་པར་གྱིས། །

རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱ་གཅིག་བྱ་དེ་ལ་ཡང་རིགས་དུ་མ་དགེ་རུང་བ་དེ་ཡི་
བྱད་པར་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་
གྱིས། དེ་དག་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་
པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་དོ། །སྤྱིར་བཏོན་ཚོས་རྣམས་རིམ་གྱིས་
རྟོགས་གྱི་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་ཚོས་གོ་དཀའ་སྐྱ་དུ་མ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་བྱད་པར་གང་ཞིག་ཚོས། །

གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། །

དེ་ལས་གཞན་གྱིས་རྒྱས་མ་ཡིན། །

དེས་ན་ཐ་དད་རྣམ་པར་གནས། །

གསུམ་པ་ནི། བྱད་ཚོས་རིམ་ཅན་དུ་རྫོགས་པ་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྫོགས་པར་
འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལྷ་སུའི་བྱད་པར་གང་ཞིག་རང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྐོང་
ཚོས་གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་བྱས་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་སྐོ་དེ་ལས་
གཞན་གྱིས་གོ་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པའང་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེས་ན་ཚད་
མའི་ལུལ་ན་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པས་དཔལ་བཅའི་སྲོགས་གཅིག་
རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྐོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ།

ཡང་ན་བྱས་པ་ལྷ་སུའི་བྱད་པར་གང་ཞིག་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མིང་གི་
ཚོས་གང་གིས་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། དེ་ལས་གཞན་མི་རྟག་གོ་
ཞེས་པའི་མིང་ལས་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྐུར་རོ། །སྐྱ་
ལ་བྱས་པ་རྫོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱད་ཚོས་ཀུན་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་ཚོས་
དེ་རྣམས་དངོས་མིང་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་
གོ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔལ་བཅའི་སྲོགས་གཅིག་ཚོས་
རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་གོ་དཀའ་སྐོར་པའི་ཕྱིར།
བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྲུགས་ལས་ཀྱབ་སྟེ། བྱས་པ་
དང་མི་རྟག་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་སོ་སོར་ཤར་བ་འབྲུགས་ལ་གྲུབ་
པས་སོ། །བྱས་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་མི་རྟག་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་
བྱས་མི་རྟག་སོ་སོར་གོ་འཕེལ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། སྐྱ་མ་ལྟར་ན། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་

སོར་གོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་དགོས་
ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་ན། རང་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་
གོ་ན། སོ་སོར་མེད་པ་ཡིན་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སོ་སོར་གོ་བའི་རྣམ་པ་
མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་གོ་བའི་
ཚད་མ་སོ་སོར་ཡོད་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཀྱིས་གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་
པ་ཡང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་བྱས་མི་རྟག་རྗེས་ཐ་དད་མིན་ཡང་བྱས་པའི་
རྗེས་དང་མི་རྟག་པའི་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཚམ་ཡིན་
ནོ། །བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ཚོས་ཅན། ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་
བཏགས་ཚམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་རྟགས་དེའི་བྲུབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་གི་གཏན་ཚིགས་དེ་འགྲེལ་མེད་དུ་སྐྱབ་ཟིན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་སྐྱ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་།
དགག་པའི་སྐྱ་རྟོག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱ་རྟོག་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་
སེལ་ལ་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བལོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་རང་འགྲེལ་
དུ། ཡང་སྐྱ་དང་རྟགས་དག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབས་
པས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ཚད་
མ་གཞན་དང་སྐྱ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྐྱ་དང་
རྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཅད་གཞན་སེལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་པས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་
པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་

ཞེས་ཇིས་པའི་དོན་དགག་པའི་སྲིར་ཏུ་ཉགས་དགོད་པ་ནི། ཚད་མ་གཞན་དང་སྐྱ་
གཞན་འཇུག་པའི་སྲིར་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཚད་མ་གཞན་ནི་ཉགས་སོ། །དེས་
ན། རྫོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དང་ཉགས་དགག་ནི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་
འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པའི་སྲིར་དང་། དེ་བརྫོད་པའི་སྐྱ་
ལས་སྐྱ་གཞན་འཇུག་པའི་སྲིར་ཅེས་པའི་སྐྱབ་ཉགས་དང་ཡང་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་
འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དགག་ཉགས་དང་གཉིས་བསྟན་ནས། དེའི་ཉགས་
བསྐྱབ་པ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོན་ལ། རྒྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་ཆ་ཤས་སྟོ་འདོགས་
ཞེས་པ་ནས་སྟོན་ཏོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། ཚོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་
སྐྱ་གཞན་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྐྱབ་
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྐྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྐྱ་བའོ། །

ཅ་བ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །

བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །

ཚད་མ་རྣམས་གྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། །

མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

དང་པོ་ནི། སྐྱ་ལ་སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་མ་གཞལ་པའི་ཆ་
གཞན་ཚད་མ་སྲི་མ་རྣམས་གྱིས་བརྟག་ཅིང་གཞལ་བར་བྱ་བའི་ཆ་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་
དེ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། སྐྱི་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་

གཅིག་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེས་བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྲིད། སྐྱོད་ཀྱི་སེལ་བ་ལ་མི་འཇུག་ན། སྐྱེ་འཇིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱེའི་ཚོས་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དེས་བྲངས་པའི་སྐྱེ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་སྐྱེའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངེས་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་བར་ཐལ་བ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་སྲིད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སྐྱེ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ། མ་གོ་ན་སྐྱེ་མ་ཡིན་དུ་འཇིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམས་བར་བཅད་པ་མ་གོ་བས་སྐྱར་ཡང་མ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ན་སྐྱེ་དེ་ཉལ་བ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ། མ་གོ་ན། སེལ་འཇུག་དུ་གྲུབ་ལ། གོ་ན། དེས་མཚོན་ནས་སྐྱེ་ལ་བལྟོས་པའི་ཚོས་གཞན་ཡང་གོ་བས་སྐྱེ་ལ་བལྟོས་པའི་ཀུན་མཁུན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

སྐྱེ་འཇིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱེ་གཟུང་བ་ན་སྐྱེའི་མི་ཉལ་བ་ཡང་གཟུང་བས་བྱེད་ལྟེ། དེ་གཉིས་བྱེད་མཉམ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་བར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མི་རྫོགས་ཏེ། རྣམས་པའི་མཚུ་འཇིག་པའི་མངོན་སུམ་དེས་བྲམ་པའི་ཞབས་གཟུང་བར་ཐལ། དེས་བྲམ་པ་གཟུང་བ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་བྱེད་མཉམ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེས་བྲམ་པའི་སྲིད་ནང་གི་རྩལ་སྤྲུན་ཀུན་མཐོང་བར་ཐལ། ཉལ་ས་སྤུ་མ་མ་གྲུབ་ན་བྲམ་པའི་རྩལ་སྤྲུན་ཀུན་མ་མཐོང་བར་བྲམ་པ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་པོ། །དེས་ན་དུས་དང་རོ་བོ་དང་ཡུལ་གོ་ས་གཞོན་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་བྱེད་ཆེ་ཚུང་མེད་པའི་རྣམས་གཅིག་པ་དགོས་པོ། །འོ་ན་བྲམ་པའི་རྫོག་པ་ཚོས་ཅན།

ཁྱོད་རང་གི་གཞུང་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་འཛིན་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་
སུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་གོ་ས་གཞོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་
མེད། དུས་སོགས་ལ་བལྟེས་ནས་ཀྱང་ཁྱབ་མཉམ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། “ཅེ་ན།”
འདི་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དག་
གིས་ལན་གདབ་དཀའ་ལ། ཁོ་བོ་ནི་རྟགས་སྡེ་མ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆང་
དོ། །གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྐྱོད་པུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་བྱེ་
ནས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་ངོས་གཞུང་
བ་དང་། སྐྱོད་པུལ་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་སེལ་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་
རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་རྟགས་
བཞོད་པ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་དང་། སྐབས་སློ་གཅིག་གིས་
ཁྱབ་ན་ཞེས་སོགས་ཁྱབ་སྐྱབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་མཛད་དོ། །

གཞུང་འདིའི་དོན་བསྐྱུས་ན། ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱད་
ལྷགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱད་ནི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱ་དང་
“རྟགས་¹་སེལ་བའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཆོད་མ་གཞན་དང་སྐྱ་གཞན་
འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གཞུགས་ཚོས་མ་བྱུན་པ་མཐོང་བ་ལས། །
ཉ་ཕྱིས་ལ་དདུལ་རྣམ་པ་ལྟར། །
གལ་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །

1 [མ་ཕྱི་ ༤༦བཤམ། ཞོལ། ༤༧བཤམ། སྐྱ། ༤༧བཤམ། ཅེན། གླ། ༥༠ནཤམ། ཞེན།
2 [མ་ཕྱི་ ༤༧ནཤམ། སྐྱ། ༤༧ནཤམ། གླ། ༥༠ནཤམ། རྟགས། ཞོལ། ༤༧བཤམ། རྟགས།]

ཡོན་ཏྲན་གཞན་སྐྱོར་མི་བྱེད་ལ།

གཉེས་པ་ནི། སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སེལ་བ་སྐྱ་
བ་ལ། སྐྱ་རྟོགས་གཞན་འདུག་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་སྐྱོན་མེད་དེ། གཤམ་ཉེ་སྤི་
ནང་གི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་གཞན་སྐྱོ་
འདོགས་ཀྱིས་སྐྱོར་བར་མི་བྱེད་ན་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་ན་ཡང་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་
སོགས་སུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་ཁ་དོག་
དཀར་བར་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། ཉ་སྤིས་ལ་དདུལ་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་
ལྟར་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ཉ་སྤིས་ལ་དདུལ་གྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པས་དདུལ་ལོ་
སྤྱི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཉེ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་ན་
དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དང་། འཇུག་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

- ཅ་བ། དེ་སྤྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །
- ཡོན་ཏྲན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །
- འཇུག་པས་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས། །
- སྐྱ་བ་པ་རབ་ཏུ་འདུག་པ་ཡིན། །
- བསྐྱ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་འཛིན་མཛོན་སུམ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་དང་གྲུབ་སྤྲེ་རྣམས་གཅིག་པའི་
ཡོན་ཏྲན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཉེ། སྐྱ་ཡི་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་
མཐོང་བ་ཡིས་སོ། །དེ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པ་སྐྱ་བ་པའི་དག་རབ་ཏུ་

འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ནང་གི་འབྲུལ་པའི་རྒྱལ་མཚོང་པ་ལྟར་དེས་པར་མི་
བྱེད་པས་འཇུག་དགོས་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། སྐྱོ་རྟགས་^༡གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་གཞོན་
པ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱོ་འདོགས་མངོན་གྲུང་མེད་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་འགལ་བ་
སྤང་བའོ། །

ཅ་བ། རྗེས་སུ་དབག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །

འཛིན་ན་ཚོས་གཅིག་དེས་གྲུང་པས། །

ཚོས་ཀུན་འཛིན་ཏེ་སེལ་བ་ལ། །

ཉེས་པ་འདི་ནི་ཐལ་མི་འགྲུང། །

དང་པོ་ནི། སྐྱ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་སུ་མ་བྱད། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
དབག་པ་ལས་ཀྱང་སེལ་བ་མི་གོ་བར། དངོས་པོ་ཁོ་ན་འཛིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་
ཀྱི་རྗེས་དབག་ཚོས་ཅན་སྤྱི་ཚོས་ཀུན་འཛིན་ཅིང་དེས་པར་ཐལ། སྤྱི་ཚོས་གཅིག་
མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་གཟུང་ཞིང་དེས་པར་གྲུང་པའི་སྤྱིར། སེལ་བ་ལ་འཇུག་
པར་སྐྱ་བ་ལ་ཚང་མ་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་པའི་ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཐལ་བར་མི་
འགྲུང་ཏེ། ཚང་མ་སོ་སོས་སྐྱོ་འདོགས་སོ་སོར་གཚོད་ཀྱི། གཅིག་གིས་ཀུན་མི་
གཚོད་པའི་སྤྱིར། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི།

ཅ་བ། དེ་སྤྱིར་དེ་ལྟར་རྟགས་སེལ་བའོ། །

ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །

༡ [མ་མི] ༤༡་བཤམ། སྐྱ ༤་ཚལ་ཚལ། སྐ ༥༠བཤམ། རྟགས ༡༠༥། ཞལ ༤་ཚལ་ཚལ། རྟོགས།

དེ་ལྟར་རྟོགས་དང་རྗེས་དཔག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་སུ་
བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེལ་འཇུག་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱབ་འཇུག་ལ་ཡོད་པའི་
དེའི་ཕྱིར། ཞེགས་པས་སྐྱབ་པའི་དོན་ནི།

ཅུ་བ། གཞན་དུ་ཚོས་ཅན་སྐྱབ་སྐྱུར་ན།

དེ་ལས་མ་སྐྱབ་གཞན་ཅི་ཡོད།

ཚོས་ཅན་སྐྱེ་ཚད་མས་སྐྱབ་པར་སྐྱུར་ན། ཚད་མ་དེ་ལས་མ་སྐྱབ་པའི་ཚོས་
གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྐྱོན་གཞན་དུ་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་
གིས་ནི་སྐྱོན་སེལ་བ་ལ་མི་འཇུག་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་
དང་། དེས་སྐྱབ་པའི་དོན་གསུམ་གྱིས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་འཕངས་པའི་
སྐྱབ་སྐྱུབ་འབའ་ཞིག་བསྟན་ཏོ། །

ཅུ་བ། མཐོང་བ་འགའ་ལའང་ཤེས་པ་གང་།

སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་རྣམ་རྟོག་པ།

གཉེས་པ་ནི། མཐོན་སྤུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་འགའ་ལའང་འདི་སྣོན་བའོ་སྣམ་
དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེལ་འཇུག་མིན་པར་ཐལ། བསལ་བུ་སྐྱོ་འདོགས་
མཐོན་སྐྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཁས་སྐྱེས་པས་སོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། གཞན་གྱི་ཆ་སྐྱོ་མ་བཏགས་པ།

དེ་ཅུ་སེལ་བའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན།

དེ་འདྲའི་ངེས་ཤེས་ཚོས་ཅན། སེལ་བའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདུ་

བྱེད་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་གཞན་གྱིས་ཆ་སྐོ་མ་བཏགས་ཤིང་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་
གི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་སེལ་འཇུག་ཏུ་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། དེས་པ་དང་ནི་སྐོ་འདོགས་ཡིད། །
གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་རོ་བོའི་ཕྱིར། །
འདི་ནི་སྐོ་འདོགས་དབེན་པ་ལ། །
འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན། །

རྟགས་བསྐྱབ་པའི་དེས་ཤེས་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་གི་སྐོ་
འདོགས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་དབེན་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་
པ་ཁྱོད་དང་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་གི་སྐོ་འདོགས་གི་ཡིད་གཉིས་དངོས་སུ་གཞོན་བྱ་
གཞོན་བྱེད་གི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ལོ། ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་
བར་ལ་དངོས་གི་གཞོན་བྱ་སྐོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་སྟེ། བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་ཡིན་
གི། དེས་ཤེས་ཡོད་དུས་སྐོ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ནི་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་
སྟེ། བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ལྷ་མི་རྟག་རྟོགས་གི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་བྱེད་
པ་མ་ཉམས་ན། ལྷ་རྟག་འཛིན་གི་སྐོ་འདོགས་ལྷན་སྟེས་སྟེ་ལམ་མི་སྟེ། ལྷོན་གཞོན་བྱ་
གཞོན་བྱེད་ཉམས་ལ། མི་སྟེ་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་། མཚོང་ལམ་གི་རྗེས་སུ་
བསྐོམ་ལམ་བསྐོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་དེས་ལྷ་
རྟག་འཛིན་སྟེས་གི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེས་ཀྱང་ལྷན་སྟེས་མངོན་གྱུར་

འཛོམས་མི་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་ན། ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྲུང་སྐྱེ་བའི་
གོ་སྐབས་བཅོམ་པས་དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀུན་བརྟགས་ནི་གང་ལྟན་སྐྱེས་ནི་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་
དབྱེད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་རྟག་སྟོན་པ་དང་། སྐྱ་རྟག་པ་འཐད་སྟོན་པའོ། །སྤྱི་མ་
ནི། དེ་འདྲ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱ་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་ངང་གིས་སྐྱེ་བའོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་
མཐོང་ལམ་དུ་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་
ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་སྡོང་གི་ལྟན་སྐྱེས་ནི་མངོན་གྲུང་ཡང་རྒྱན་གཅོད་མི་བྱས་
སོ། །ཚད་མའི་སྐྱོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཛིག་
རྟེན་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྡོང་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་
བསྐྱོགས་རྗེས་པར་སྐྱེས་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྲུང་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་
སྐྱོག་སྟེ། གཞེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་ཡིན་ནོ། །ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་ན་ནི།
ལུས་ཀྱི་རྟེན་ས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ས་བ་ཡིན་ཡང་། ས་གོང་མའི་སེམས་ཀྱིས་མི་སྡོང་
ངོ། །གཞུང་འདི་དག་བསམ་བློ་སྐྱོ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་ན། སེམས་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་
མི་དུང་སྟོན་པའི་དོགས་གཅོད་རྒྱུ་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པའི་བཅད་
ཤེས་སེམས་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་བཞོད་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱ་རྟགས་སེམས་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་
འཇུག་དགག་པ་དང་དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། ཆ་གས་སྐྱོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ། །

༡ [མ་བྱི ༤༧༤ན། སྐྱ ༥༠༧ན། བརྟན ཞོལ། ༥༠༧༤ན། ལྷ ༥༡༧ན། རྟེན *རྟེན]
༢ [མ་བྱི ༤༧༤ན། སྐྱ ༥༠༧༤ན། ལྷ ༥༡༧ན། རྟེནས ཞོལ། ༥༠༧ན། རྟོགས*]

དེ་བསལ་སྲིར་ན་དེས་པ་དང། །

སྐྱ་ཡང་དེ་སྲིད་ཁོ་ན་དེས། །

དེ་དག་སྲོད་ཡུལ་ཐ་དད་ཅན། །

དང་པོ་ནི་དེས་ན། སྐྱ་རྟོགས་དེ་དག་སྲོད་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་སེལ་འཇུག་ཏུ་
བྱུང་སྟེ། སྐྱའི་ཚོས་ལ་ཚ་གས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་རྗེ་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་
བསལ་བའི་སྲིར་དེས་པ་དང་སྐྱ་ཡང་དེ་སྲིད་ཁོ་ན་འཇུག་པར་གྱུབ་པའི་སྲིར། །འོ་ན།
རྟོག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་གཅིག་པོ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་དེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མ་གཅིག་
གིས་སྐྱོ་འདོགས་དུ་མ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ན་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་
པའི་ཚད་མ་རྗེས་ཐ་དད་བསྟན་དགོས་ལ། བྱ་བ་བྱེད་ན་ཡང་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་གངས་
དང་མཉམ་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་སྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཤིང། དེ་ཡང་བྱས་སྟོང་དུ་
དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་སྐྱའི་བྱས་སྟོང་དུ་ཡང་དེས། བྱམ་པའི་བྱས་སྟོང་དུ་ཡང་དེས་
ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྐྱ་དེ་དག་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟོག་པ་དེ་དག་སྲོད་ཡུལ་ཐ་
དད་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

ཅ་བ། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ལུ་བ། །

སྐྱའམ་སྐྱོ་གཅིག་གིས་ཁུབ་ན། །

གཞན་ཡུལ་མ་ཡིན་དེ་ཡི་སྲིར། །

ནམ་གངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

གཉིས་པ་ནི། སེལ་བས་འཇུག་པ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལུའི་ཚ་

གས་མཐའ་དག་ལ་སྐྱེ་ལམ་སྐྱོ་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་ལུལ་དུ་བྱས་པས་ཁྲབ་ན་བྱས་པ་
བརྗོད་པའི་སྐྱེ་དང་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་གཉིས་རྣམ་གངས་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་བར་
ཐལ། དེ་གཉིས་ལུལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་
རྗོད་བྱེད་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞུང་སྐྱི་ལོ་དག་སྐྱོ་རྟོགས་¹་སེལ་བའི་ལུལ་
ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལན་སོ་སོར་སྐྱུར་ན་སྐྱུར་དུ་རུང་བ་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ངེས་པར་
སྐྱུར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འུ་ཀྱུ་སྐྱོས་ཀྱང་སོ་སོར་བཤད་པ་མི་སྤང་ཞིང་། ཁྲུང་པར་
དུ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་གིས་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དོན་གྱི་རང་
གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་སྐྱོ་རྟོགས་²་གཞན་འཇུག་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱོ་རྟོགས་སེལ་བའི་
ལུལ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་གཏུ་ཆིགས་དགོད་པ་བསྟན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་
ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་སུ་ལ། རྟོགས་དེའི་ཁྲབ་པ་བསྐྱབ་པ་སྐྱོ་
རྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུར་ནས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཆ་གས་ཞེས་པའི་ཆིགས་
བཅད་གཉིས་རང་འགྲེལ་དུ་བར་ཆིགས་སུ་མཛད་པ་ལ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ན་ལེ། གལ་
ཏེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། ཆ་གས་ཞེས་སོགས་གསལ་
བར་གསུངས་ཟིན་པས། རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ཟིན་པ་ཡང་རྩ་བར་བཤོད་པ་ནི།
བལྟ་ཆིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱོ་རྟོགས་གཉིས་ཀ་སེལ་བའི་ལུལ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་དོན་
བལྟར་ཡང་སྐྱུར་རོ། །

སྐྱོ་རྟོགས་གཞན་འཇུག་པར་གང་གིས་བྱུབ་ཅེ་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་
སོགས་བྲན་པར་བྱ་ལ། སྐྱོ་རྟོགས་གཞན་འཇུག་ཀྱང་སེལ་བའི་ལུལ་ཅན་དུ་རི་ལྟར་

---

¹ [མ་གྲི། ༤༤༥ན། ལྷ། ༥༡ན། ལྷ། ༥༡ན། རྟོགས་ ཞོལ། ༤༤༥ན། རྟོགས་]
² [མ་གྲི། ༤༤༦ན། ལྷ། ༥༡ན། ལྷ། ༥༡ན། རྟོགས་ ཞོལ། ༥༡ན། རྟོགས་]

ལྷན་སྐྱེས་ན། རྗེས་སུ་དབལ་བ་ལས་ཀྱང་དངོས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དགོད་
བར་བྱ་བ་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་དུ། དེས་ན་དོན་གྱི་རང་གི་རོ་
ལོ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་དང་མ་ལྷན་པར་འདི་གཏུན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་དབལ་བ་ལས་ཀྱང་དངོས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དུ་
དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། སྐབས་སྡོ་གཅིག་གིས་ཁྲུབ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྟོས་ཏེ།
བཀལ་ཞིང་བརྟགས་པའི་སྐྱ་དང་རྟགས་དགའི། སྐྱ་དང་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་ཉིད་
ཀྱིས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། ཡང་དེས་ན་རིམ་པ་
གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་སྐྱ་དང་རྟགས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
རང་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་འདི་ཉིད་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་
གཏུན་ཚིགས་ཡིན་ལ། སྐབས་ལས་དངོས་པོའི་རང་གི་རོ་ལོ་རྟོགས་པ་འགོག་པ་ལ་ནི་
འགལ་བས་ཁྲུབ་པ་དམིགས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱད་པར་མེ་མེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་
དང་། རྟོག་པས་ཀུན་གཟུང་ཡང་མ་དེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱས་བཤད་དང་།
དོན་བསྟུན།

ཅ་བ། གང་གི་ལྟར་ན་སྟོས་ཀྱང་བཤད། །

སྐྱ་ཚོགས་ཅན་དོན་ཐ་དད་འདྲིན། །

དང་པོ་ན། བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ལུགས་ལྟར་ན། རྒྱད་པར་སྐྱ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་དོན་
སྐྱ་དང་། རྒྱད་ཚོས་ནམས་རྗེས་ཐ་དད་ལ། ཚོས་ནང་པན་ཚུན་ཡང་རྗེས་ཐ་དད། རྟོག་
སྟོས་ཀྱང་ཚོས་མེ་མེ་ཁོ་ནས་ཀྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་འདྲིན་པའི་སྐྱ་སྟོ་ནམ་གངས་པར་

ཡང་མི་འགྲུང་ལ། བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱ་དེ་རང་གི་བྱུང་ཚོས་
དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ།

ཅ་བ། བྱུང་པར་སྣ་ཚོགས་ལ་ཕན་པའི།

ཡན་ལག་རྒྱས་ལས་དབྱེར་མེད་པའི།

བདག་ཉིད་བདག་ཉིད་ཀྱི་བཟུང་བ།

ཕན་བུའི་བྱེ་བྲག་གང་མ་དེས།

དེ་ལྟར་བྱུང་པར་བྱས་སོགས་སྣ་ཚོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་སྐྱ་
དེ། དེ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ལས་རྗེས་དབྱེར་མེད་ལྷན་སྡེ་གཅིག་པའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ་མིན། དེའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱ་བྱས་པར་དེས་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་
ཅན། སྐྱ་དེ་རང་གི་བྱུང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གཟུང་ཞིང་
དེས་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀྱི་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ལྷན་པའི་སྐོ་ནས་གཟུང་ཞིང་
དེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕན་གདགས་བུའི་བྱེ་བྲག་བྱས་སོགས་གང་མ་དེས་ཏེ་ཀྱིན་
དེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ།

ཅ་བ། དེ་དག་བདག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བྱིས།

གཅིག་ཤེས་ན་ནི་གཉིས་ཀ་བཟུང་།

ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་དེས་ཤེས་ཀྱིས་
གཟུང་ཞིང་ཤེས་ན། གཉིས་ཀ་དེས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
བྱུང་གཞི་བྱུང་ཚོས་དེ་དག་སྐྱ་བྱས་པའི་བྱུང་གཞིར་དེས་ན་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་དེས་
དགོས་ལ། བྱས་པ་སྐྱའི་བྱུང་ཚོས་དེས་ན་སྐྱ་ཡང་སྐོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེས་པ་ལ་འབྲེལ་

ཞིང་བལྟོས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྐྱོ་སྐྱོ་རྣམས་ཡང་སྐྱོ་སྐྱོ་ལྟེ་པ་སོ་ན་གནས་སོ། །དཔེར་ན་མེ་
ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་ན། མེས་དུ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམས་པའི་སྐྱོ་
དགོས་ལ། དེ་ངེས་ན་ཕན་འདོགས་ལྟེ་དུ་གནས་པ་ཡང་ངེས་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་
དུ་བ་ཡང་ངེས་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །རྣམས་གཅིག་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་།

ཅ་བ། ཚོས་ཕན་རྣམས་རྣམས་ཐ་དད་ན། །

དེ་དག་དེའི་ཅི་ཡིན་གལ་ཏེ། །

དེ་ཡིས་དེ་དག་ལ་ཕན་མེད། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྐྱབ་མེད་འགྱུར། །

འདྲ་ཚོས་ལ་ཕན་པའི་རྣམས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་སྐྱ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་
པས་སྐྱ་གཟུང་ན་དེ་རྣམས་གཟུང་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྐྱ་དེས་རྣམས་པ་དེ་
རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་སམ་མིན། མིན་ན། རྣམས་པ་དེ་དག་སྐྱ་དེའི་ཅི་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་
མེད་དུ་ཐལ། སྐྱ་དེ་ཡིས་རྣམས་པ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་རྣམས་པ་མེད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་
ཡང་མི་ཕན་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་འདྲ་ཚོས་དེ་
རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱས་འདྲ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམས་
པ་སྐྱབ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱ་དེས་རང་གི་འདྲ་ཚོས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་
རྣམས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཕན་གདགས་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་འདྲ་
ཚོས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམས་པ་ཅན་དུ་རྣམ་ཡང་མི་ངེས་བར་འགྱུར་ཏེ།
འདྲ་ཚོས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམས་པ་མ་ངེས་བར་སྐྱ་མི་ངེས་ལ། རྣམས་པ་ངེས་པ་

ཡང་། རུས་པ་དེ་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་རུས་པ་དེས་པ་ལ་བསྟོན་པའི་སྤྱིར།

ཅུ་བ། གཅིག་ལ་ཐན་གྱི་དབུ་བཟུང་ན་ནི། །

དེ་ལ་མཐོང་ན་མ་མཐོང་བ། །

ཐན་པའམ་གཞན་མིན་དེ་ཡི་སྤྱིར། །

དེ་བཟུང་ན་ནི་ཐམས་ཅད་བཟུང། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་དེས་པའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱའི་མི་རྟག་པ་
གཟུང་ན། དེའི་བྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་བྱང་ཚོས་གཅིག་
ལ་ཐན་འདོགས་གྱི་དུ་བཟུང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཐན་པའི་རུས་པ་མཐོང་ན། དེ་དང་
མ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཐན་པ་གཞན་མིན་པར་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་གཅིག་པ་དེའི་སྤྱིར།
བྱུང་རྟགས་ཁས་སྐྱོང་ས། འདོད་ན། སྐྱ་མོ་རྣམས་གངས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་
གནས་སོ། །

ཅུ་བ། གལ་ཏེ་འབྲུལ་པ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། །

བཟུང་བ་ལ་ཡང་གཞན་འདོད་ན། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་དེས་ཤེས་གྱིས་མ་གཟུང་
བའི་ཆ་མེད་མོད་འབྲུལ་པའི་རྒྱུ་མེན་པའི་དེས་མ་རུས་པ་ཡིན་ལ། འབྲུལ་པ་དེ་
སྟོན་པའི་སྤྱིར། དེས་ཤེས་སྲ་མས་གཟུང་བེན་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་འབྲུག་པར་
འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྲ་མ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དཔེར་བསྟན་པ་ནི།

ཅུ་བ། དེ་ནི་རྣམ་གཅོད་ཡུལ་ཅན་གྲུབ། །

དེ་ལས་གཞན་པའང་དེ་དང་འདྲ། །

སྐོ་འདོགས་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ནི། །

འཇུག་སྲིད་.....།

དེས་པ་སྐྱ་མ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་ཐམས། ཆ་
ཤས་དེ་དེ་ཞོན་དེས་པའི་སྲིད། སྐྱ་ཉོག་སྲི་མའང་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེས་
ཤེས་སྐྱ་མ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེས་ཤེས་སྲི་མའང་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མ་དེ་དང་འབྲ་བར་
རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐམས། སྐོ་འདོགས་མེད་ཅིང་དབེན་པའི་ཡུལ་ལ་དེས་པའི་
རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སྲིད། དེས་པས་གཟུང་བ་མ་དེས་པར་འགལ་བ་ནི།

ཅ་བ། .....གཞན་ཡང་ངོ་བོ་གང། །

དེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དེས་པ། །

དེ་ནི་དེ་ཡུལ་འི་ལྟར་ཡིན། །

ཉེས་པ་གཞན་ཡང་སྐྱ་དེས་པའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཉོག་པའི་ངོ་བོ་གང་
ཞོད་ཀྱིས་མ་དེས་པ་དེ་ནི། འི་ལྟར་ཞོད་ཀྱིས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐམས།
ཞོད་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་དེས་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད། དེའི་བྲལ་བ་བསྐྱབ་པ་ནི།
དབང་ཤེས་ཉོག་མེད་ལ་གྲུབ་སྡེ་རྣམ་གཅིག་པའི་ཚོས་སྐྱང་མི་སྐྱང་ཆ་གཉིས་ཡོད་
པར་ཁས་སྐྱང་ས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། འོ་ན་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་
པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་སྐྱང་བ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམས། གྲུབ་སྡེ་རྣམ་གཅིག་
པའི་ཚོས་ཉོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བཟོས་ཏེ། སྐྱང་མི་སྐྱང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྲིད།
བྲལ་བ་མེད་ན་ཡུལ་དེ་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱ་
དེས་པའི་དེས་ཤེས་དེས། སྐྱ་དེས་པ་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་

དངོས་པོའི་དབང་གིས་ངེས་པ་དེ་གྱི་ལྷ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་
གཅིག་ལ་ངེས་པ་ངེས་ཆ་གཉིས་འདུག་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་ངེས་
པ་འགལ་ལོ། །

རྟོགས་མ་གྲུབ་ན་ངེས་ཤེས་གྱིས་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པར་འགལ་ལོ། །ངེས་
པོལ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཚོས་ལ། རྟོག་མེད་ལ་སྤང་མི་སྤང་རྗེས་
འགལ་ཡང་རྟོག་པས་ངེས་པ་ངེས་རྗེས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་འགལ་བས་སྐོ་ན་མེད་
ལ། ངེས་ཤེས་སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ངེས་པ་ངེས་ཀྱང་རྗེས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་
འགལ་བ་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདིས་རང་ལྷགས་ལ་ངེས་ཤེས་གྱི་གཟུང་ལུལ་ལ་ངེས་
ལུལ་གྱིས་ཁྲབ་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པས་ཉེ། རྟོག་པ་
རྣམས་གྱི་གཟུང་ལུལ་རང་རིག་མཛོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་རིགས་པ་སྐྱབ་པས་ཡང་
དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ལོ། །

འོན་ཀྱང་རང་ལ་ཡང་མཛོན་སུམ་ལ་སྤང་མི་སྤང་རྗེས་འགལ་བ་ལྟར་རྟོགས་མ་
རྟོགས་ཀྱང་རྗེས་འགལ་བས་ཚད་མ་གྱི་མ་དོན་མེད་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

- ཅ་བ། རྒྱད་པར་ཆ་ཤས་རྣམ་སྤངས་པ། །
- མཛོན་སུམ་གྱིས་ནི་བརྒྱུང་བ་ལའང། །
- རྒྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། །
- རྒྱེན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

སྐྱ་འཇིན་མཛོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱ་དེའི་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་གཅིག་པའི་རྒྱད་
པར་གྱི་ཚོས་སྤང་མི་སྤང་གི་ཆ་ཤས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་སྐོ་ནས་གཟུང་བ་ཡིན་ཉེ།

དེ་སྐབས་པའི་སྐོན་ས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྲིད། དེའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་གཟུང་བ་ཀྱི་
 ཉོགས་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། དེའི་བྱང་པར་གང་ལ་ཉོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡི་མ་ཐུན་རྒྱུ་
 ཚང་བར་ཡོད་ཅིང་། འགལ་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ཉོགས་པར་འགྱུར་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་
 ལོང་བུ་གཅིག་མཐོང་བ་ན། ལོང་བུ་མ་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་
 མ་ཡིན་པ་དང་མཁའ་ཤོ་མ་ཡིན་པར་འཇིག་པའི་སྐྱོ་འདོགས་རིམ་ཅན་དུ་གཙོད་པར་
 མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་ངེས་དཀའ་སྲ་དང་། ལྷོ་གོམས་པ་ཆེ་རྒྱུང་སོགས་
 གྱི་མ་ཐུན་རྒྱུ་གྱི་བྱང་པར་ལས་སོ། །གང་སྲིད་དངོས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡན་
 ཚད་གྱིས་སྐྱ་ཉོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱབས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་ཉོགས་དཔ་
 བཅའི་སྐོགས་གཅིག་ཉོགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྐྱངས་པ་ཡིན་ཅོ། །

གཉེས་པ་ལ་གསུམ། ལོག་ལྡོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པའི་ཚོད་སྐྱང་དང་།
 གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། བདའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་
 པ་དང་། དེས་ན་བརྗོད་འདོད་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལན་
 དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚོད་སྐྱང་དང་། ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བཟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་
 པ་པའི་སྐོན་པ་གཞིན་ཅུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ། སྤོབ་དཔོན་སྐོགས་ཀྱི་སྐྱང་པོས་
 གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བུ་བ་དངོས་པོ་ལས་རྗས་ཐ་དད་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན། སྤྱི་དོན་དུ་འདོད་པར་གོ་ནས་ལོག་པ་དང་ལྡོག་པ་རྗས་གཅིག་གམ་ཐ་
 དད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱ་ཉོག་ཐ་དད་དུ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། གཉེས་པ་ལྟར་ན།
 སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་ལྡོག་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པས། དེ་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་བྱིད་

རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

ཚུ་བ། དེ་ལ་འང་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །

གཞན་ལས་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི། །

སྒྲ་དང་ངེས་པ་ཉིད་དག་ནི། །

བརྗེ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡི་ན། །

བ་སྐྱང་ལས་གཞན་ཏྲ་ལས་ལོག་པའི་ཏྲ་མ་ཡིན་པའི་ལྡོག་པ་དང་། གཞན་ཏྲ་
ལས་ལོག་ཅིང་། བ་སྐྱང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལོག་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་
དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྡོག་པ་གཉིས་ཉིད་དག་ནི་ཚོས་ཅན། སེལ་བ་སྐྱ་བའི་ལྷགས་
དེ་ལ་འང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཚོས་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བའི་ཐ་སྐྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་རྗེས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བརྗེ་ཐ་དད་པ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཟེ་ཆེན་པོས་དེ་གཉིས་
ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅམ་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྐྱབ་པར་བཤད་དོ། །

སྒྲིད་པ་སོ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི། དངོས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཏྲ་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་དང་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཏྲ་མ་ཡིན་ཞིང་། བ་སྐྱང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་
གཉིས་ཚོས་ཚོས་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་སྐྱམ་ནས་ཚོད་
པ་ཡིན་ནོ། ལྡོག་པ་ནི། ལྡོག་པ་ཆོག་རྒྱུ་སྐྱེ་དང་ལོག་པ་ཞེས་པ་ནི་ལྡོག་པ་གཉིས་
ཚོགས་བྱེ་བྲག་གོ། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྐྱང་བ་དང་།
སྐྱ་ཐ་དད་དུ་སྒྲིབ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་སོ་ནི། ཚོས་ཚོས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཐལ།
བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས། རྣམ་དབྱེ་བྱུག་

བ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་སྐྱེས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་ལྷ་སྲིད་ཀྱི་རིམ་
བ་ཞེས་བ་བཞིན། དེ་ལྟ་མེན་ན། སྐྱའི་རྣམ་དབྱེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚོས་
དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗེས་ཐ་དད་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་ཐལ།

ཅ་བ། གཉིས་ཀས་གཅིག་ཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །

བརྗོད་བྱའི་ཤན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། །

རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་འབྲེད་བ་ཡིས། །

ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྐྱབ་པར་བྱེད། །

གཞི་གཅིག་ལ་བསྟོས་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀས་སྟོག་
བ་གཅིག་ཅིག་བརྗོད་རུས་པའི་སྲིད།

འོན་ཀྱང་སྐྱེས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཚོས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་
མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྲེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་ཡིས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་
དོན་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལྷུ་ལ་ཕྱུ་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་ཚོས་
ཚོས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་ལ་སྐྱོར་བ་མཐོང་བ་གོམས་བས་ཤན་རྒྱབ་པའི་འབྲེགས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་གྱིས་རྗེས་ཐ་དད་ལྷ་བྱུར་གོ་བའི་སྲིད། སྤར་གྱི་ཚོད་པའི་གཞི་དང་འདི་མི་འབྲ་སྟེ།
སྤ་མ་ནི་ཚོས་ཚོས་ཅན་སྟོག་བ་ཐ་དད་ཅིང་ཁྱབ་ཆེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ལན་དུ་དེ་
གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པར་བརྟན་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་བ་གསལ་
པའི་དཔེ་སྟོག་བ་གཅིག་ཉིད་སྐྱའི་སྐྱོར་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀར་དུ་
འགྱུར་པའི་རྒྱལ་སྟོན་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་བརྗོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྐྱ་
ཚོས་ཅན་དང་མི་རྟག་བ་ཚོས་སྐྱ་གོ་བར་བྱེད་ལ། སྐྱའི་མི་རྟག་བ་ཞེས་བརྗོད་བ་ན། སྐྱ་

ཁྱད་ཚོས་དང་མི་རྟག་པ་ཁྱད་གཞིར་གོ་བར་གྱེད་པས། ཚིག་སྐྱ་མའི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་དག་དང་གྱི་མའི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དག་གཉིས་བརྗོད་བྱ་སྐྱའི་ལྡོག་པ་གཅིག་པུར་
ཟད་ཀྱང་སྐྱ་མས་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དང་གྱི་མས་ཚོས་སུ་གོ་བར་གྱེད་དོ། །བ་སྐྱང་གི་དུ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚོ། དུ་ཁྱད་གཞི་དང་བ་སྐྱང་ཁྱད་ཚོས་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལོག་པར་
འདོད་པས་ནི། ལེ་ལུ་གཉིས་པར། དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་མ་
རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོས་ཚོས་ཅན་ཐ་དད་པ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་གྱེད་པར་བརྟན་པ་
དང་། རྗེས་ཐ་དད་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་བརྟན་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་
ཚུལ་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འབྲ་བར་བརྟན་པའོ། །

- ཅ་བ། ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྤོང་བ་དང་། །
- མི་སྤོང་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི། །
- བད་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་པོའི། །
- འདོད་པའི་རྗེས་སུ་གྱེད་པའི་གཞི། །

དང་པོ་ནི། ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱས་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་
བ་སྐྱ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྫོ་ཡུལ་དུ་སྤོང་བ་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱས་མི་
སྤོང་བ་དག་ཚོས་ཅན་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
བདའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་པོའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་གྱེད་པའི་སྐྱ་ཐ་
དད་འཇུག་པའི་གཞི་ཅན་དུ་ཟད་པའི་བྱིར་ཁྱད་ཚོས་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་བ་དེ་དང་
མི་རུང་བ་ལྟར་རྫོ་ཡུལ་དུ་སོ་སོར་གོ་བར་གྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །

ཙ་བ། གུན་ལའང་རྗེས་དང་དངོས་བརྗོད་པའི།
སྤྲི་ཡི་ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་དོ།
དེ་སྤྲིར་དེ་དག་བརྗོད་བྱ་ལ།
ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

གཉེས་པ་ནི། དུལ་གུན་ལ་རྗེས་ཚོས་ཅན་དང། དངོས་པོ་ཚོས་བརྗོད་པའི་སྤྲི་
དེ་དག་ཚོས་ཅན། རྗེས་ཐ་དད་ལ་ཞེན་པར་བྱས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་རྗེས་ཐ་
དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་ཉིད་བརྗོད་པ་དད་ཀྱིས་གོ་
བའི་ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་དུ་ཟད་པ་དེའི་སྤྲིར། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང། བྱ་བ་
དང་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་སྤྲི་དང་སྤྲི་ལྷན་སོགས་བརྗོད་པའང་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་
ཡང། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཅམ་དུ་ཟད་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པའོ།

ཙ་བ། དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས།།
དེ་ལ་ཕན་པའམ་བྱེད་ལྷན་ནམ།།
གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རུང།།
དེ་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཤེས་པར་འདོད་པས་སྐྱེན་གྱི་
སྤྲོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱས་ཀྱང་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གོ་བར་
འདོད་ནས་དེ་ལ་ཕན་པའམ། བྱེད་ལྷན་གྱི་སྐྱེན་ནམ། གལ་ཏེ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེན་གྱི་
མཐའ་ཅན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རུང། ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་མ་སྤངས་ཅམ་དེ་
ལས་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྲིར།

ཅ་བ། དེ་སྲིད་གཞན་སེལ་ཡུལ་ལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་སྲོགས་ལ་བརྗོད་པ་བསལ། །

གསུམ་པ་ལོ། གཞན་སེལ་སྐྱེའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ལ་ལོ། སྲིད་དང་སྲིད་དང་ལྟན་
པ་རྗེས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་སྲོགས་ལ་བརྗོད་པའི་སྲོག་བསལ་ཅི་ཡང་མེད་དེ།
ལྷགས་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱང་རུང་བ་དེའི་སྲིད། གཉེས་པ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་བརྟན་པ་ལོ།

ཅ་བ། དེགས་དང་དེ་དང་ལྟན་པ་དག།

ཐ་དད་ཉིད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར། །

དེགས་དང་དེགས་དེ་དང་ལྟན་པའི་གསལ་བ་དག་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་མི་
དེགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྲོགས་སྲུང་གིས་བཞོད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། ཇི་
ལྟར་ཞེ་ན། རང་དབང་མེད་སྲིད་དེ་ལྟན་མིན། བཏགས་པའི་སྲིད་དང་མི་སྲིད་
སྲིད། །དེའི་དོན་ལོ། སྲིད་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྟན་པའི་སྲོགས་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་
ཤིང་གི་སྲི་སྲུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དེ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་སྲུ་རང་དབང་
སྲེད་དོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྲིད་རོ། །དེ་ལྟར་བཏགས་མིང་དུ་
འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པའོ། །མང་ཚིག་སོགས་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་འཇུག་པར་བརྟན་པ་ལོ། ཚོས་
ཚོས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན། ཇུག་པའི་སྲུ་དང་གཅིག་ཚིག་དང་མང་ཚིག་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་དགེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གང་དག་གི་ཚིག་དངོས་པོའི་དབང་། །

ལྷུང་བརྗོད་བརྗོད་འདོད་མི་བརྟེན་པ། །

དེ་དག་ལ་ནི་ལྷག་པ་དང། །

ཚིག་དབྱེ་ལ་སོགས་སྐྱེ་ག་རིགས། །

བད་སྐྱོད་པ་དང་སྐྱོད་པ་པ་གང་དག་གི་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ལྷག་
པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་མང་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཚིག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་རྒྱུད་བའི་སྐྱེ་ག་
འཇུག་རིགས་པར་ཐལ། ཚིག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་སྐྱུར་སྐྱབས་ནས་
བརྗོད་ཅིང། བརྗོད་འདོད་ལ་མི་རྟེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང། གཞན་ལ་མང་ཚིག་སོགས་མི་རྒྱུད་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

ཅ་བ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་ལྷོས་པའི། །

ཚིག་གང་སྐྱ་བོས་རི་ལྟ་བུར། །

རྗོད་བྱེད་ཉིད་དུ་ངེས་བྱེད་པ། །

དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྗོད་བྱེད་ཡིན། །

དང་བོ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་ལྷོས་པའི་ཚིག་གང་སྐྱ་
བ་བོས་བད་རི་ལྟར་སྐྱར་བ་ལྟར་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སེལ་བ་
སྐྱ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མང་ཚིག་སོགས་མི་རྒྱུད་བའི་སྐྱེ་ག་མི་འཇུག་པར་ཐལ།
ཁྱོད་རྗོད་བྱེད་དེས་སྐྱ་བ་བོའི་བརྗོད་འདོད་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་
བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་སྐྱ་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། བཙུན་མོ་རྣམས་གྲོང་ལྷག་ལ་སོགས། །

ཐ་དད་དངོས་མིན་བཞག་པའལ། །

ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་མཁའ་ཉིད་ཅེས། །

བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད། །

གཉིས་པ་ནི། བྱད་མེད་གཅིག་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཐ་
དད་པའི་མང་ཚིག་བཞག་པའི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མྱོང་
དུག་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁང་བཟང་གི་སྲིང་བ་ཞེས་ཐ་དད་མིན་པའི་གཅིག་ཚིག་
བཞག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པ་བྱེ་མ་
ཉག་མ་གཅིག་ལ་མང་ཚིག་སྐྱུར་བ་སོགས་སོ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཞེས་དུག་སྐྱ་
སྐྱུར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཉམ་མཁའ་དང་དེའི་རང་བཞིན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཉམ་མཁའི་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་དེ་མཚ་གྱི་རྒྱུན་སྐྱུར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ།
ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མྱོང་སྲིང་དུག་ལ།
སྐྱུད་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པས་གཅིག་ཚིག་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། མྱོང་ནི། དུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་མི་
མཐུན་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་མི་རྩོམ་པར་ཁས་སྐྱོང་ས་བས། ཡོན་ཏན་དོན་
གཞན་གྱི་ཉེན་དུ་ཁྱོད་རང་སྤྱར་ན་འགལ་བར་འགྱུར། མྱོང་ནི་རྗེས་རིགས་མི་མཐུན་
སྲིང་པའི་སྤྱན་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཏེན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་ཁས་སྐྱོང་ས་འགལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བཏེན་པར་ཁས་སྐྱོང་ས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་
ལའང་ཞེས་པ་ནས་འདི་ཡན་གྱིས་སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྐྱོང་གིས་གཞན་སེལ་དོན་
གཞན་དུ་བརྗོད་པར་དོགས་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། རང་འགྲེལ་དུ་གཞན་སེལ་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། དུལ་སྐྱིའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་སྤྱང་གི་སློབ་འཇུག་ཚུལ་

ལོ། །དང་པོ་ལ། གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་གུན་རྫོབ་གྱི་སྐྱབ་བཤད་དང་། དེ་ལ་སྐྱབ་བ་
བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཅམ་ཏུ་བསྐྱབ་བ་དང་། དོན་དམ་ཏུ་བདེན་པ་དགག་བ་དང་།
དེས་ན་དེ་འདྲིན་འཁྲུལ་བར་བསྐྱབ་བ་དང་། འཁྲུལ་བ་གཞི་མེད་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ་
བ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱར་དེ་སྲིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་།
སྲོག་པ་སྲི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྲི་འདྲིན་གྱི་སྲོ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྲིར། ཅེས་བཤད་ནས།
ཡང་གཞུང་འདྲིའི་མཚན་སྲོར་ཏུ་གཞན་ལས་སྲོག་པ་རི་སྐྱར་སྲི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་
སྐྱར་གྱི་སྐྱབས་དེར་བཤད་ཅིན་ཉོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གཞུང་འདྲིའི་དགོས་པ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། བམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ན་རེ། དེ་སྲོའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྲི་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་སྐྱར་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས་འདྲིར་འཆད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱར་གྱི་
རང་འགྲེལ་ལ་གཞུང་འདྲི་འཕྲོས་སོ། །

ཅུ་བ། ཐད་དང་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །
དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྐྱབ་པའི་སྲོ། །
གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། །
གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྲིབ་ལྟེད་ལ། །
སྲིབ་ལྟེད་.....།

ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཤིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཤིང་གི་སྲི་འདྲིན་གྱི་སྲོ་ཚོས་
ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྲིབ་པར་ལྟེད་པའི་སྲོ་གུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་
བོ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་དོན་གཞུང་ཡུལ་ཏུ་བྱས་པ་ཡིས་ཤིང་།

གསལ་གཞན་གྱི་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་གཟུང་ལུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ལ་
སྤྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སློབ་ཡིན་པའི་བྱིད།

ཅུ་བ། .....དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང། །

ཐ་དད་པ་ཉིད་བསྐྱིབས་པ་ཡིས། །

དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས། །

ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྤྲང། །

ཤིང་གསལ་རྣམས་རྗེས་ཐ་དད་ཀྱང་སྤྱི་སློབ་ལ་རིགས་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་
སྤྲང་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སློབ་དེས་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཉིད་གཟུང་ལུལ་དུ་མཐོང་བ་ལ་
བསྐྱིབས་ཤིང་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱ་
ལས་སྤྲེས་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་སྤྲང་བའི་བྱིད།

ཅུ་བ། དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ན། །

སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དེ་ལ་སྤྲང་བའི་སྤྱི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤྲང་བ་ཚོས་
ཅན། བསམ་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ།
སློབ་སྤྲང་བ་གང་ཞིག །དམ་པའི་དོན་དུ་མི་བདེན་པའི་བྱིད། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་
ཉོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤྲང་བ་དེའི་མཚན་གཞིར། ཤིང་རང་
མཚན་དང་ཤིང་གི་སྤྲོད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྤྲང་བ་དེ་ཉིད་སྤྲོད་དང་བསམ་པའི་
བདེན་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་དེ་སྤྲང་གི་སློབ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲོད་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་
འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་བྱུབ་པའི་བྱིད་རྟོ། །གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་

ནི་བསམ་འདོད་བདེན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གནས་ཚུན་བདེན་པར་གནས་བསམ་
སོ། །གཞུང་འདི་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་སྐྱབ་བཤད་འཇུག་སྟོན་པ་ཡིན་ལ།
གཞུང་གཞན་དུ། གཉི་ལྷག་རང་བཞིན་སྐྱིབ་སྐྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡང་
གཞན་དུ། གང་ཞེག་གིས་སམ་གང་ཞེག་ལ། །ཡང་དག་སྐྱིབ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྣང་དོ། །འདིར་ཡང་འགྲུང་སྟེང་དུ། གཞུང་སྐྱེས་གཞན་
གྱི་དོ་བོ་སྐྱིབ་བྱེད་ལ། །ཀུན་རྫོབ་དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང་ཞེས་བར་ཡོད་དོ། །གསུམ་
པ་ལ། དངོས་དང་། ཤེས་པའི་རྣམས་ཕྱི་དོལ་གྱི་སྐྱི་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

ཅུ་བ། དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ། །

དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །

གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགྲོ། །

རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད། །

དང་པོ་ནི། ཤིང་གི་སྐྱི་སྟོ་དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་རང་མཚན་
དང་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་བྱིད། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་
སྣང་བ་དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྣམས་གཅིག་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པ་
རྣམས་མན་ཚུན་རྗེས་སྐྱི་མི་འགྲོ་བའི་བྱིད། དེ་དང་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་
ལ་རྗེས་སྐྱི་འགྲོ་བའི་རང་གི་སྐྱི་རྣམས་གཞན་སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་བྱིད།
རྟགས་འདི་དག་གི་སྟོགས་ཁྱབ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་སྐྱི་སྟོ་དེ་མ་
འབྲུལ་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིད།

རང་རྒྱུད་འཕེན་ལོ། །འདོད་ལ། ཤིང་གི་སྤྱི་སློབ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་རང་གི་གཟུང་ལུལ་
ཆ་ཅན་དུ་མི་སྤང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྤྱིར། རྒྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆ་ཅན་རགས་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་སློབ་གང་ལ་སྤང་ཡང་། ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་སྤང་བས་རྒྱབ་
པས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་དད་དུ་ཐལ། སློབ་འཁྲུལ་པའི་གཟུང་དོར་སོ་
སོར་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཅེས་པའི་གཞོན་པར་འགྱུར་དོ། །

དེས་ན་སློབ་འཁྲུལ་བ་ལ་གསལ་བ་ནང་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གསལ་
བ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་གང་རུང་དུ་སྤང་བར་ཐལ། སློབ་འཁྲུལ་པའི་གཟུང་དོར། ལུལ་
ཆ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བ་གང་ཞིག །ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་
ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་སློབ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྤང་བའི་སྤྱིར། ཡང་ན་ཆ་
བ་དང་རྣང་མ་ལྟར་སྤྱི་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཉིས་སོ་སོར་སྤང་དགོས་ལ། ཡང་
ན་ཚུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་སོ་སོར་མི་སྤང་བ་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་སྤང་ཚུལ་གཞན་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་སློབ་བརྟགས་ཀྱང་མི་རྟེན་
དོ། །རིགས་པ་འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་མ་བཅའ་ན། སྤྱི་སློབ་སྤང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་
བཀག་ན། རྣམ་པ་སོགས་ལ་འདང་མཚུངས་པར་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་དངོས་པོར་སྤྱུབ་
ན་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཡང་མི་ཞེས་པར་མཐོང་ནས། དངོས་པོ་བརྟག་པ་མཐའ་
གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རྣམ་གཞན་དེ་དག་འཁྲུལ་དོར་ཡིན་
ཞེས་པའི་ཚིག་སྐྱུར་བ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རུས་པའི་ཤིན་ཏུ་
ཕོངས་པ་རྣམས་འགྱུར་བར་འགྱུར་དོ། །ཁ་ཅིག་རང་མཚན་ནི་རང་མཚན་མིན་ཏེ་
རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་དོ་ཞེས་སྤྱི་བ་ནི་ལྷག་ཚོད་འབབ་

ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཉགས་སྐྱབ་ན་དམ་བཅའ་ལ་གོད་ལ་དམ་བཅའ་སྐྱབ་ན་ཉགས་མེ་
འགྲུབ་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ། གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡི།
ཞེས་པས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་བརྟན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་
དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། ཅེས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཤེས་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། །

དེ་ལྟར་དོན་གཞན་འབྲང་བར་འགྱུར། །

འིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཚོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྤྱི་ངོལ་གྱི་དོན་གཞན་
གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྱིར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་
པ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་སྐྱབ་སྡེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་ལ་
ཚད་མའི་བསལ་བ་བརྟན་ནས་སྐྱབ་སྡེ་རྗེས་གཅིག་འབོག་པས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་མ་
ཡིན་གྱི། རོ་བོར་བཤད་པ་ནི་དེ་དང་རོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བདག་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་
ཅམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན་
ཏེ། སྤྱི་འཛིན་ལ་འིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དོ། །

ཅ་བ། དེས་ན་དོན་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ། །

འཛིན་པའི་རྣམ་ཏོག་འདི་ལོག་པ། །

བཞེ་བ་ནི། འིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་འིང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རིགས་གཅིག་
ཏུ་འཛིན་པའི་འིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏོག་འདི་ཚོས་ཅན། ལོག་ཅིང་འཇུག་པ་ཡིན་
ཏེ། འིང་མིན་པ་འིང་དུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་དོ། །

ལྷ་བ་ལ། འཇུག་གཞི་དོན་བརྒྱུད་བ་དང་། ཏུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་
དཔེར་རྒྱུན་གསུམ་དགོད་བ་དང་། སྤུན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
པའི་སློ། སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་ལས་མི་སྐྱེ་ན་རྒྱ་མེད་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཏུ་
མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་ཅེ་ན།

ཅུ་བ། མིང་དོན་གང་ལྡན་པའ་ཚུན་དུ། །

ཐ་དད་འདི་ཡི་ས་བོན་ཡིན། །

ཤིང་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཤིང་དེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པའི་
ཤིང་གསལ་པའ་ཚུན་དུ་ཐ་དད་པ་ཚོས་ཅན། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་འདིའི་བརྒྱུད་པའི་ས་
བོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱུད་ནས་པའ་འདོགས་པའི་སྲིད།

ཅུ་བ། གཅིག་རྟོགས་དོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ། །

དོན་གཅིག་སྐྱབ་ལ་འགའ་ཞིག་ནི། །

ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས། །

ངེས་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན། །

གཉིས་པ་ནི། ཤིང་གསལ་རྗེས་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དོན་
གཞན་མེད་པའི་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རང་འབྲས་གཅིག་བསྐྱེད་
པར་ངེས་ཏེ། རྟོན་ཤིང་གསལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་དང་།
དོན་ཤིང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་འབྲས་ཀྱི་དོན་གཅིག་བསྐྱབ་པ་
ལ་རྣམས་པ་ངེས་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་
ན། རྐྱེད་རང་གྱེ་བྲག་པ་ཡང་བདག་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་། དེ་དག་ལྔ་དཔ་

ནམས་ལ་སྐྱོན་མོང་གི་སྤྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་
བཞིན་ནོ། །

ཅུ་བ། དཔེར་སྐྱོན་ཁ་ཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་། །

སྐྱོན་ཅིག་བཟམ་སོ་སོ་ཡིས། །

རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་པར། །

མཐོང་གི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་བཞིན། །

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་དེས་པར་
དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོན་པར་པ་ཏ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་
བའི་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སྐྱོན་ཅིག་ཏུ་སྐྱུར་བཟམ་སོ་སོར་སྐྱུར་བ་ཡིས་རིམས་ནད་
ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པར་མཐོང་གི། ཐ་དད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཞོ་
ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དང་། བཞིན་ཞེས་
པ་གཉིས་དཔེ་འདྲེན་པ་དང་གྲུབ་ཟིན་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །སྐྱོན་དེ་དག་ལ། སྤྱི་གཞན་
རྒྱུ་ཟངས་ཡོད་པ་དེས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། རྒྱད་པར་མེད་ཕྱིར་སྤྱི་ས་མ་ཡིན། །

དེ་དག་ཞིང་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་། །

རྒྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་འགྲུར་ཕྱིར། །

བརྟན་པས་པན་འདོགས་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །

སྐྱོན་དེ་ནམས་ལ་རྣམས་པ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། རྣམས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱི་
རྒྱད་པར་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་ནད་ཞེ་བ་མ་ཡིན་

བར་ཐལ། ལྷན་དེ་དག་ཞིང་དང་སོ་ནམ་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་ནད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཆེ་
ཚུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད། ཡང་ལྷན་ལ་ནད་ཞི་བའི་རྣམ་
པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་
པའི་སྲིད་ཏེ། ཉག་ཅིང་བརྟན་པས་སོ། །གཞན་དེ་དག་གིས་ནི་ཤེ་བྲག་པ་སོགས་སྤྱི་
ཚོ་ལ་གཟུང་དོན་དགོས་ཤིང་གསལ་བ་དུ་མ་དེར་མི་འཐད་པས། སྤྱི་དོན་གཞན་
དེས་བར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྤྱི་ཚོ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་སྣམ་པའི་
དོགས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་ཚོའི་འཇུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་
བརྒྱ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་དང་།
ཚིག་དོན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་
ནི། སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་དུ་བརྒྱགས་ཞེས་པ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་
ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་
ནལ། ཚོའི་སྤང་བ་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་
རྣམས་ཉོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ཡིན་དགོས་པས། རང་
མཚན་ཉོག་པའི་སྤང་ལུལ་དུ་མི་རུང་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལྷན་པ་དང་འགལ་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་གསལ་རྣམས་འབྲས་བུ་མཚུངས་ཤིང་། ཤིང་
མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་ཡང་མཚུངས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དང་། ཤིང་མ་
ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་གཉིས་དེ་དག་གི་སྤྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞག་པ་དང་འགལ་
ལོ། །མི་ཉག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཉོག་པའི་སྤང་བ་ཅན་ཁོ་

ནང་ཟད་པས། རྗེའི་སྣང་བ་ཅམ་ལས་ཐ་དད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་
དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་གྱི་ཚོས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
ན་ཁྱེད་གྱིས་བསྟན་བཅོས་སྤྲི་དང་གཞི་མ་ཐུན་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་བྱས་པ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་
ཞེས་པའོ། །

ལན་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་རྟོག་པས་བཏགས་ཤིང་དོན་བྱེད་
མི་རུས་ཀྱང་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་བ་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་
བ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་དག་སྤྲི་གསལ་དུ་འཐད་ལ། དེ་ལྟ་
ན་ཡང་རང་མཚན་རྟོག་པའི་གཟུང་ལུལ་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཉེ། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་
གསལ་རང་མཚན་ཡང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་། རང་ལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་
སྣང་བའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
པར་སྣང་བས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། རྟོག་པ་ལ་
ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་འདྲེས་ནས་སྣང་ཞིང་སོ་སོར་མི་སྣང་བས་དེ་མ་ཡིན་
བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་དེས་བསྐྱབས་ནས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དེ། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་མ་རུས་པས་ཤིང་རང་མཚན་
གཟུང་ལུལ་དུ་ཐལ་བར་ག་ལ་འགྱུར། སྤྲི་གཞི་མ་ཐུན་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་
སོགས་ཀྱི་རང་ལྟོག་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཞིར་
དངོས་པོའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བས། སྤྲིའི་ཚོས་ལ་འདྲེས་ནས་ལྟོག་གྱུར་གྱི་
རང་མཚན་རྣམས་གོ་བར་བྱེད་པས། དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་

དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བྱས་པས་དགོས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གཞུང་
འོག་མ་ཀུན་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །

འོན་དེ་འདྲའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་འཇུག་ཚུལ་དང་སྐྱེ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་
བ། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཅ་བ། རང་བཞིན་དེ་འདྲིན་ནམ་རྟོག་སྟོ། །
དོན་མེད་ཀྱང་དེ་དོན་ཅན་འདྲ། །
དེ་ཡི་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་ལས། །
ཐ་དད་མཐར་སྐྱབས་སྐྱེ་བ་གང་། །།

གསུམ་པ་ནི། འིང་གི་རང་བཞིན་དེ་འདྲིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བག་ཆགས་
ལས་གཟུང་དོན་མེད་ཀྱང་། འིང་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་དང་འདྲ་བར་སྤང་བའི་
འིང་གི་སྐྱེ་འདྲིན་ནམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་མི་
མ་སྐྱབས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འིང་དེ་ཡི་འབྲས་སུ་ཅན་མིན་པ་འིང་མ་ཡིན་
གྱི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་འིང་གསལ་ལ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་ཞིང་། འིང་གསལ་ལ་ཐོབ་
པའི་མཐར་སྐྱབས་སུ་ཅན་ཡིན་པའི་སྐྱིད།

ཅ་བ། དེ་ལ་ངོ་མོ་སྐྱེ་རོལ་དང་། །
གཅིག་ལྟ་གཞན་ལས་ལོག་ལྟ་བུར། །
སྤང་བ་གང་ཡིན་བརྟག་པ་ཡི། །
ལན་ལག་མེད་ཕྱིར་དེ་ཉིད་མིན། །

འིང་གི་སྐྱེ་འདྲིན་ལ་སྤང་བའི་ངོ་མོ་སྐྱེ་རོལ་གྱི་འིང་ལྟ་བུ་དང་། གཅིག་ལྟ་བུ་

དང་། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན།
ཤིང་དེ་ཉིད་མིན་ཏེ། ཤིང་དོན་གཉེར་གྱིས་བཏགས་པ་ལི་ཡན་ལག་ཤིང་གི་དགོས་
བ་སྐྱབ་བྱས་སུ་མེད་པའི་སྲིད། གཞུང་འདི་ས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་
སྤང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་ཞིག་བཏུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤིང་
གི་སྲི་འདྲིན་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་
ཤིང་དུ་ཐལ། རང་འདྲིན་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་སྲིད།
འདོད་ན། ཤིང་ལ་རྟོག་པའི་སློ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་ཤིང་ཡོད་པས་འགའ་ཡང་ཤིང་
གིས་མོངས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྲི་རོལ་དུ་སྤང་བ་དང་ཤིང་
གཅིག་དུ་སྤང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྲི་དང་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་
སྟད་དེ་དག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་གྲས་པའི་དགོས་པའོ། །

ཅ་བ། ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས། །
འདི་ལྟར་ལྟོག་པའི་རོ་བོ་ཅན། །
དེས་ན་ཐ་དང་མིན་ལྟ་བུར། །

དང་བོ་ནི། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྤང་བའི་དོན་དེ་རྣམས་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་སྲིའི་སྲོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་སྲིའི་ཐ་སྟད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ།
འདི་ལྟར་རིགས་མི་མ་ཐུན་ལས་ལྟོག་པའི་རོ་བོ་ཅན་གྱི་ཐ་དང་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་
དེས་ན་འདི་སྲིད།

ཅ་བ། དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ལོག་པར་ཡང་། །

སྤང་སྟེ་དེ་ལ་སྤྱི་དང་ནི། །
གཞི་མ་སྤྱན་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི། །
ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པ་ཡི། །
ཐ་སྤྱད་འོར་དོན་ཅན་རྒྱས་བྱེད། །

ཁྱོད་ལ་གཞི་མ་སྤྱན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་ཡིས།
གཞི་མ་སྤྱན་གྱི་ཐ་སྤྱད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་གཞན་རིགས་མ་སྤྱན་ལས་ལོག་
པར་ཡང་སྤང་བའི་བྱིར། ཐ་སྤྱད་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འོར་ཞིང་འཁྲུལ་བའི་དོན་ཅན་ལོ། །འ་
བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཚོས་ཅན། ཤིང་ལ་བལྟོས་ཏེ་གཞི་མ་སྤྱན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
བལྟོས་ཏེ། ཤིང་མིན་ལས་ཀྱང་ལོག་འག་པ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་བྱིར། ཤིང་མ་
ཡིན་ལས་ཀྱང་ལོག་པ་ཚོས་ཅན། འག་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། འག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་
གསལ་ཀྱན་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱིར། ཐ་སྤྱད་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ན་རང་
མཚན་འཐོབ་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཀྱན་ཀྱང་། །
ཕན་ཚུན་མེད་ལ་བརྟེན་བ་སྟེ། །
དེས་ན་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་དང་། །

སྤྱི་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་དེ་ཀྱན་ཡང་ཚོས་ཅན། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཐོབ་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་ཕན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པའི་རང་མཚན་ལ་
བརྟེན་ནས་བརྟེན་པའི་ཐ་སྤྱད་དོན་མ་སྤྱན་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱིར།

ཅུ་བ། གང་ལ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ། །

དངོས་པོ་རྙེད་པའི་རྙེད་ཡིན་ཏེ། །

རྗེས་དཔག་རི་སྐད་བཤད་རི་བཞིན། །

ལྷན་པ་ཡོད་དེ། གང་ལ་དངོས་པོ་དང་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་
དོན་མ་ཐུན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རྙེད་ཅིང་ཐོབ་པའི་རྙེད་ཡིན་པའི་སྲིད། སྲུང་འབྲས་
རང་གི་རྟགས་ལ་བརྙེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་མི་སྦྱ་བར་རི་སྐད་བཤད་བ་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །

འདི་གང་དུ་བཤད་ན། གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། ཅེས་པའི་རང་
འབྲེལ་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་དངོས་ལས་མ་སྦྱེས་པའི་
སྲིད། དེ་སྤང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་སྲིད། དེར་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་དག་
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཚང་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཅུ་འབྲེལ་སྲ་
སྲིད་བརྩམས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་བརྩམས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

ཅུ་བ། འཁྲུལ་པར་འདྲ་ཡང་གཞན་ལས་མིན། །

མར་མའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་བཞིན། །

འཁྲུལ་པར་མཚུངས་ན་བསྐྱུ་བར་མཚུངས་བས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱ་
རྟག་འཛིན་ལས་དོན་ཐོབ་པ་མིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་ནོར་བུར་གཟུང་ཡང་མར་མའི་
འོད་ལས་ཐོབ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཅུ་བ། དེ་ལ་དུ་མའང་འབྲས་གཅིག་ཅན། །

དེ་འབྲས་ཅན་མིན་གཞན་རྙེད་ཅན། །

བརྗོད་དང་ཤེས་པས་གཅིག་ཉིད་དུ། །

ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་གྱེད། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་གསལ་དུ་མའང་
ཚོས་ཅན། བརྗོད་པ་དང་ཤེས་པས་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་ཁྲོད་
ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་གྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྲོད་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་
བ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་ཐ་
སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ནས། གཞི་མ་སྟན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་
སྟོན་པ་ནི།

ཅ་བ། དེ་བཞིན་གཅིག་གྲང་དུ་མ་གྱེད། །

དེ་དངོས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

དེ་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་ལས་ནི། །

ཐ་དད་པས་ཚོས་སྣ་ཚོགས་ཤེས། །

དེ་བཞིན་ཞེས་སོ། །ལ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་གྲང་ཚོས་ཅན། ཁྲོད་ལ་གཞི་མ་སྟན་གྱི་
ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་དོན་ཤིང་མ་
ཡིན་ལས་གྲང་ཐ་དད་ལ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་གྲང་ཐ་དད་པས་ལྡོག་ཚོས་སྣ་ཚོགས་
ཅན་དུ་ཚད་མས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁྲོད་འབྲས་བུ་དུ་མ་གྱེད་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྲོད་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ནས་རྟོགས་པའི་ཚེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་གཞི་མ་སྟན་རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དང་།

བཞག་པའི་དགོས་པ་དང། རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

ཅུ་བ། ལྷ་དོན་འདི་དང་གཞི་མ་ཐུན་ཉིད། །

ཡོད་པ་མིན་ཡང་ཇི་ལྟ་བུར། །

གཤམ་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྟེ། །

དངོས་ལ་འདི་ནི་མི་སྲིད་དོ། །

དང་བོ་ནི། ལྷ་དོན་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷོག་པ་ཚིག་རྒྱང་གི་སྤྱི་འདི་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་འདི་ཉིད་ཚོས་ཅན། ལྷོད་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་སྤང་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་མི་སྲིད་དེ། ལྷོད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གཤམ་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གཤམ་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅུ་བ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང། །

ཐ་དང་ཐ་དང་མིན་ཅི་འདྲ། །

དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་བཟླགས་པར། །

འདི་ག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གཤམ་དེ་ལ། །

དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བཞེན་ནས་ནི། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གཅིག་ལ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང། ཐ་དང་པ་དང་ཐ་དང་མིན་པ་ཅི་འདྲ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་དང། ལྷི་དེ་དག་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་གྲུབ་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་བཟླགས་པར་ཚོས་འདི་ག་རྟེན་པ་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གཤམ་པའི་སྤང་བ་དེ་ལ་

བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་སྤྱིར། རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་རྗེས་གཅིག་ལ་
བསྐྱབ་བྱ་དང། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཀུན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་
ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དམ་པའི་
དོན་ལ་གོལ་བ་དོན་གཉེར་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཅུ་བ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཀུན་བཞག་ལ། །

དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་སྤྱིར། །

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །

དེ་ལ་འདིར་མཐའ་དབྱེད་བ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང།
དེས་བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཚོས་དང། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་འཕགས་པའི་དགོ་
འདུན་རྣམས། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་
པར་མཛད་ལ། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་གོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྐྱག་
བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་བྱུང་བ་བྱུང་ནས། དེའི་ཐབས་སུ་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་རྒྱད་ལ་བསྟེན་པར་བྱེད་ལ་དེ་ལ་ཡང་སྟོན་དུ་སྤྱོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་
མེད་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པར་
བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐོག་མར་དེ་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་དེས་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་དེས་དཀའ་སྤྱོད་མེད་ན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་
བས། གཞི་རྗེས་གཅིག་ལ་ཡང་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེད་དུ་མ་
བྱེད་དགོས་ལ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དང། སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་
བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་

དབྱེ་བྱས་པ་ཡང་དམ་པའི་དོན་ལྟ་བུ་ལའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་རྟོགས་པ་
 དང་ཐར་པ་སྤྱད་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མཁས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ལ་སོགས་
 པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་དོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་
 གསུངས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐྱས། ཁེད་པར་ཡང་དག་ཁང་བ་ཡི། རྟེན་དུ་འདྲེག་པར་བྱ་བའི། མཁས་པ་རུང་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས། ཐ་སྙད་བདེན་
 བ་ཐབས་སུ་བྱུང་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་བྱུང་བ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་བ་རྣམས་སྤྱིའི་རྒྱལ་མཚུངས་པས། འདིར་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་སློ་
 ཐབས་དང་སྤྱི་བའི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སློ་ཐབས་བྱུང་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་
 བོ། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་དེ་དག་གི་རང་སྟོབ་རྟོག་པས་
 བཏགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡིན་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པས་ཁྲབ་པར་སྟོན་
 པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། ལྷགས་གཞན་དུ་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 ཡིན་ཡང་བདེན་སྟོང་ཡིན་ན་དེས་མ་ཁྲབ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

འོན་པ་སྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་རྟོག་པས་བཏགས་པར་རི་ལྟར་འགྲུང་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་
 རོར་གཞི་སྐྱ་ལ་བྱས་པའི་རོ་བོ་སྤར་མེད་གསལ་དུ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པའི་རོ་
 བོ་སྤར་མེད་གསལ་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱི་ལྷིའི་རིམ་པ་འདི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟགས་ཀྱི་གོ་བུ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ག། གོ་བུ་གོ་བྱེད་ཉིད་རང་
 མཚན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་རོ་བོ་སྤར་མེད་གསལ་དུ་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་ན། ལྷ་འབྲས་སུ་ཐལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ལྷལ་དུ་སྤྱིའི་རོ་

བོ་སྤྲེལ་མེད་གསལ་དུ་གྲུབ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གྲུས་པ་ལའང་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་བརྟེན་
བ་ལྟར་རལ། གྲུབ་ཟིན་གྱི་སྐྱམ་བུ་ཚོས་སུ་སོང་བ་ལྟར། སྤང་བ་ཡང་རང་མཚན་ཡིན་
ན། སྤྲིའི་རིམ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྲུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། སྤྲོད་དུ་མི་རིགས་པ་ལོ། །

ཅ་བ། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི། །

རང་གིས་འདྲེ་དང་ཐ་དད་མེད། །

དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །

དུ་མ་སློལ་ལས་བསྐྱད་པ་ཡིན། །

དང་བོ་ནི། རྣམ་ཐ་དད་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་གཅིག་ལ་དུ་མའི་ཐ་སྤྲེལ་
སློལ་བུ་ལས་བསྐྱད་ཅིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པ་མ་འབྲུལ་པའི་གཟུང་དོན་
གྱི་དོན་རྣམ་ཐ་དད་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འདྲེ་བ་མེད་པར་གནས། རྣམ་
གཅིག་རྣམ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་སྤྱི་བྱུང་པར་ཞེས་བྱ་བའི། །

བྱེ་བྲག་འདི་ནི་སློབ་དོན་ལ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འདི་ནི་སྤྱི་ལོ། །འདི་ནི་བྱུང་པར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཆ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། ཉོག་སློབ་སྤྲེལ་བའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་
གནས་ཏེ། སྤྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཅིག་ལ་སྤྲོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ཉིད་ལ་གཞན་ལས་སྤྲོག་པས། །

ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རབ་ཏུ་བཏུག།

སྤྱི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཚོས་ཚོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྷོག་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་
རབ་ཏུ་བཏུག་ཏུ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་རིགས་མ་སྤྱོད་དང་རིགས་མི་མ་སྤྱོད་གཞན་ལས་
ལྷོག་པས་སོ། །ཚོས་ཚོས་ཅན་ཏོག་པའི་སྤང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ན་རང་མཚན་ལ་དབྱེ་མི་
བྱུང་བར་འགྲུང་རོ་སྤུམ་ན། འདིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་ཏེ། འབྲེད་པའི་གཞི་རང་
མཚན་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་བྱེ་བའི་ཚོས་ཚོས་ཅན་ཟ་དད་པའི་ཆ་བཏུགས་ཡོད་དུ་ག་ལ་
འགལ་སྤུམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེ་དག་ཏོག་པའི་སྤང་ཕྱུལ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་རིགས་པ་
དང་འགལ་ཏེ། རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱ་རང་མཚན་ལ་མི་ཏུག་པ་རང་མཚན་སྤྱིར་ནས་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན།

ཅ་བ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་ཏོག་པ་ལ། །

དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །

བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཏོག་པའི་སློ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་ཕྱུལ་
རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་ཕྱུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་
བའི་རྣམ་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཏོག་པ་ལ་རང་མཚན་སྤང་བ་དང་ཏོག་པའི་
སྤང་བ་རང་མཚན་མིན་པ་འགལ་སྤུམ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་
པའི་སྟོན་ཡིན་པས་དེའི་ལན་དུ་མཛད་དོ། །

འོ་ན། སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྐྱང་གིས་གཞན་སེལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
ཁྱད་པར་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རང་སྤྱིའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་
མཁས་པས་འོངས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

ཅ་བ། བྱད་པར་སྤྱི་དང་འབྲེས་པ་འདིར། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་གཟུང་བྱ་མིན། །

རྗེས་དཔག་གིས་བྱད་པར་རང་མཚན་སྤྱི་དང་འབྲེས་པ་འཛིན་པར་བཤད་པ་
འདིར་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ་
སྟམ་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། དེ་ནི་སྤྱི་དང་བྱད་པར་གྱི། །

རྣམ་སོགས་ཅིར་ཡང་གཟུང་བྱ་མིན། །

བྱེ་བྲག་བྱད་པར་མང་སོ་རྣམས། །

དེ་གཅིག་ལ་ནི་མི་རུང་སྤྱིར། །

རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་བྱ་རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་མཚན་གཅིག་
དུ་དེ་ནི་སྤྱི་དང་བྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཚོས་ཚོས་ཅན་སོགས་སྤྱིར་ཡང་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་སོ་སོར་བྱུབ་པར་གཟུང་བྱ་མིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། བྲས་
མི་རྟག་སོགས་ལྡོག་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་བྱད་པར་མང་སོ་རྣམས་རང་
མཚན་གཅིག་དུ་དེ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྡོས་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ངོས་ནས་བྱུབ་པར་གཟུང་བྱ་མི་རུང་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཀུན་ལས་ལོག། །

དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། །

སྤྱི་ཡོད་མ་ཡིན་རྟོག་པ་ཡང། །

སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་སྤྱིར་ལོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་རང་མཚན་དེ་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞེན་དུ་བྱུང་ཚེས་
ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་ལྟེན་གྱི་སྐྱ་དང་། རྟོག་པ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམས། སྐྱ་དེའི་རོ་བོ་རང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་གཏུག་ལས་ལོག་པས་
དེ་སྟེན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། སྐྱ་རྟོག་ལུལ་ལ་
སྤྱིའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རོན་གྱི་རང་གི་རོ་བོ་གཅིག་ །ཅེས་པ་
ནས་འདིའི་བར་གྱིས་སྐྱ་རྟོག་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ཅིང་། སྐྱོ་འདོགས་
རྣམས་པར་གཅོད་པའི་གཞན་སེལ་བའི་ལུལ་ཅན་དུ་འཕྲོས་དང་བཅས་ཉེ་རྒྱས་པར་
བསྟན་ཏོ། །ཡང་དེ་སྤྱི་བྱུང་པར་ཞེས་བྱ་བའི། ཞེས་པ་ལས་ཀྱང་འཕྲོས་པ་དང་། དེ་དེ་
བཞེན་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། །སྐྱ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཉེ། རང་མཚན་
ཁོ་ན་ལ་སྐྱ་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་འབྱུང་བས།
རོན་བསྐྱེད་ཚིགས་བཅད་འདི་བརྟེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་བཞེད་ནས། གཞུང་
འོག་མའི་ཅེད་པའི་སྐབས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བཀོད་དོ། །གཞུང་དེ་དག་སྐྱ་རྟོག་
སྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པ་ཅོད་སྐང་དང་བཅས་པ་དང་། སེལ་བ་ལ་འཇུག་
པར་སྐྱེད་པ་ཅོད་སྐང་དང་བཅས་པར་འདུས་སོ། །

གསུམ་པ་བརྟེན་ལུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་བརྟེན་ལུལ་ཡིན་
པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་བརྟེན་ལུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱི་རོན་གཞན་བཀག་
པ་མི་འཐད་པའི་ཅོད་སྐང་རོ། །དང་པོ་ལ། དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་གསལ་
བ་རྒྱང་པ་མི་རུང་། སྤྱི་རྒྱང་པ་མི་རུང་། སྤྱི་དང་བཅས་པའི་བསལ་བ་བརྟེན་ལུལ་དུ་

མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཐའ་དབྱུང་བ་དང་། ཚིག་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་
ལུགས་དང་། དེ་སྟེན་དབྱུང་བ་དང་། རང་གི་ལུགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། གངས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པ་
དང་། རང་བཞིན་ཞེས་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་སྦྱིར་འདོད་ལ། དེ་སྦྱབ་པའི་གཏན་
ཚིགས་ལྟ་གངས་ཅན་རང་གི་གཞུང་ལས་བཞོད་དེ། ལྟར་པར་ཆེད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་
ཕྱིར། །རྒྱས་པའི་སློབས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་
ཕྱིར། །འཛིག་ཉེན་སྣ་ཚོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་དུས་ནམ་ཡང་མཛོད་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་མི་གསལ་
བ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་དེའི་རང་ལས་རྣམ་འགྲུར་སྣ་ཚོགས་པ་
ནམ་མཁའ་ལ་འཇང་ཚོན་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་པས།
བྱམ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྣམ་བུའི་རང་བཞིན་དང་། སྣམ་བུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་
བྱམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ལ་
ཆ་ཤས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱི་དང་གཙོ་བོ་ཞེས་
བྱའོ། །རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རང་སྟོང་དང་རྩུབ་བ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་གསོག་ཉིད་དུ་འདོད་
ལ། རང་བཞིན་ཉུག་དངོས་སུ་འདོད་དོ། །

གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་ཉེས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་རོ་
མ་འཕྲོད་པས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། དེས་ན་རྣམ་འགྱུར་པས་འཁོར་བ་ཅིའི་རྩ་བ་
ཡིན་སྟེ་དུ་ཉོག་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་བསྐྱོམས་ནས་ལྟའི་མིག་བསྐྱེད་དེ་
བལྟས་པས། ཉེས་པའི་གཞི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ངོ་ལེགས་པར་འཕྲོད་བ་དང་། རང་

བཞིན་ལེས་པོ་ཡིན་ཡང་སྐྱེད་ས་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་འགྲུར་གྱི་ཚོགས་སྐྱེལ་པར་མི་
བྱེད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་སོང་ནས་འཇིན་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བུལ་བའི་རིག་པ་ཁ་གང་པོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་དེ་ཉག་གཅིག་གཞན་
པ་ན་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འདོད་དེ། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དག་
གི་ལུགས་སུ་འཆེལ་བའི་རྫོངས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་གཞིར་
བཞག་ནས་གངས་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་འཇུག་ལྗོག་འདོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དོན་ངེས་པའི་གོགས་སུ་འགྲུབ་པས་མ་བཤད་དོ། །

བྱེ་བུག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གི་དོན་བྱུག་ཏུ་འདུས་པར་འདོད་ཅིང་།
སྐྱི་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་པ་དང་ཉི་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་
དང་སྐྱི་མ་ནི་བ་སྐྱང་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱི་དེ་དག་གཉེན་གསལ་བ་ལས་དོན་གཞན་
དང་། དེ་ཉིད་བརྟེན་ལུལ་དུ་འདོད་དོ། །དཀར་ཟམ་ལ་བ་སྐྱང་གི་བརྟེན་ལས། བག་
སྐྱར་སོགས་བ་སྐྱང་དུ་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བརྟེན་བའི་ལུལ་སྐྱི་ཡིན་ལ། དཀར་
ཟམ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱི་དེ་ཉིད་ནག་སྐྱར་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྲད་པར་
ཚུང་བཅད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་བ་སྐྱང་དུ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཆ་འདི་ལ་བྲད་པར་
ཚུང་བཅད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ལྷན་མོང་བའི་ཚོས་གཅིག་མེད་ན་དཀར་ཟམ་དེ་བ་
སྐྱང་ནག་སྐྱར་དང་ཉ་གཉིས་ལ་དཀར་ཟམ་གྱི་ཆ་འདྲ་ནག་སྐྱར་ལ་བྲད་པར་མེད་
པར་ཡོད་ལ་ཉ་ལ་མེད་པའི་བྲད་པར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དཀར་ཟམ་ལ་
བ་སྐྱང་གི་བརྟེན་ནས་སྐྱི་སྐྱར་མཚོང་བ་ན་བ་སྐྱང་དོ་སྐྱམ་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་ལ། ཉ་
ལ་དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བའི་བྲད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

རྒྱ་མེད་པའི་སྲིང་སྒྲུལ་དུ་བསམས་སོ། །ཤར་མ་ཅན་ཡང་སྲིད་ཀྱི་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་
མངོན་སྲུལ་གྱིས་མི་མཐོང་ཡང་བད་སྐྱོར་བའི་སྒྲོའི་ལུལ་དུ་གོ་བ་བྱེད་པས་དེ་ཉིད་
བད་འི་ལུལ་དུ་འདོད་དོ། རང་རྟགས་དང་གཅིག་ལ་བད་སྐྱོར་བས་སྲིས་གཞན་ཡང་
གོ་བར་འདོད་པ་འདྲ་ཡང་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་མི་འདྲ་ཞིང་གཞན་དག་བད་སྐྱོར་བ་དེ་
མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྣོས་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀར་ཟལ་ལ་བ་སྲང་གི་བད་སྐྱོར་བ་ན་དེའི་སྤྱིང་དུ་ཞོག་སོགས་
དང་མི་ལྡན་པ་བ་སྲང་ཡིན་པ་བཀག་གསལ་མ་བཀག་ །བཀག་ན། དེ་མིན་རྣམ་པར་
བཅད་པ་ལ་མི་སྣོས་པ་འགལ་ཞིང་དཀར་ཟལ་དང་ཞོག་སོགས་འདུས་པའི་ཚོགས་
པ་བ་སྲང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ན་སེལ་བའི་ལུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉམས་
སོ། །མ་གོ་ན་ཚོགས་པ་དེ་བ་སྲང་དུ་མ་གོ་བར་ཐལ། འདོད་ན་བད་སྐྱོར་པ་ལ་དགོས་
པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །བད་དུས་སུ་ཞོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་བ་སྲང་ཡིན་པ་མ་
བཀག་ན། ཐ་སྤྱད་ཀྱི་དུས་སུ་ཞོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་བ་སྲང་དུ་དོགས་པ་སྲི་
བས་བད་སྐྱོར་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་འདོད་པས་
ཤར་བད་སྐྱོར་བ་དེ་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ལ་མི་སྣོས་ན་བད་དུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཐ་
སྤྱད་ཀྱི་དུས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གཞན་དག་འདོད་པའི་སྲིད་འགོག་ཚུལ་ལོག་དུ་
འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བད་སྐྱོར་བའི་གཞི་དཀར་ཟལ་སྤྱད་ཡིན་ལ་ཚོས་ནི་ཞོག་
སོགས་འདུས་པའི་གོང་དུ་ཅམ་མོ། །དཀར་ཟལ་གཅིག་སུ་དེའི་སྤྱིང་ན་ཞོག་སོགས་
འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། ཞོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་

བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་ཁྲབ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བ་སྐྱང་གི་
བདེ་ཞེན་ལུལ་ཡིན་ལོ། །དཔེར་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་དུས་གཉིས་པར་མི་
སྡོད་པའི་ཚོགས་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །གཞི་
དཀར་ཟམ་གྱི་སྡོད་དུ་ལོག་པོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་པ་བ་
སྐྱང་དུ་གོ་ཞིང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པ་བ་སྐྱང་ཡིན་པ་ལེགས་པ་ན། ཕྱིས་གཞི་གཞན་གྱི་
སྡོད་དུ་དེ་མཐོང་བ་ན་ཡང་བ་སྐྱང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །

འོན་ཀྱང་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ནས་ཕྱིས་སྐྱ་ཐོས་ན་དེ་ཡང་མི་རྟག་པར་
གོ་བར་འགྱུར་བས་གཉན་ཚིགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྡོན་མེད་དེ།
བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ལྷོག་པ་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་གཞི་རགས་པ་བྱམ་པ་དང་སྐྱར་ནས་
མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་རགས་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ་ལོག་རྟོག་གི་
དབང་ངམ་གཞི་སྐྱ་བ་དང་སྐྱར་ནས་རྟགས་ལས་ངེས་དགོས་ན་སྐྱ་བའི་མི་རྟག་པར་
འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་དེ་ཆེས་
གཅིག་དང་ཚོགས་ན་རང་གྲུབ་དུས་དེ། ལུང་ཚམ་སུམ་ཅུའི་ལུན་ཚད་དུ་འགྱུར་ལ།
དུས་ཀྱི་སྐྱང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་ཚོགས་ན་ཁོམ་པ་གཅིག་གི་དུས་སུ་འགྱུར་བ་
བཞིན་ལོ། །འོན་ཀྱང་མར་ཡང་བ་སྐྱང་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་བ་སྐྱང་དུ་རྟགས་ཀྱིས་
སྐྱབ་དགོས་པ་སྤྲོད་དོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པ་ཚམ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དོན་
ལེགས་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །འོན་ཀྱང་བྱམ་པ་དང་སྐྱ་གཉིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་
སྐྱ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མེད་ཅིང་། དུས་ཀྱང་བྱམ་པ་ལས་སྐྱང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ཏེ། གངས་ཅན་དང་

བྱེ་བྲག་པ་སྐྱ་དེ་ནམ་མཁའ་ཉག་པའི་རྗེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏྲན་ཡིན་པས་ཉག་པར་
འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ནི། གཞན་སེལ་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་སྦྱོར་རོ་ཞེས་ཀྱི།

ཅ་བ། སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྟེན་བྱས་སྟོན། །

དེ་ནི་ཐ་སྐྱད་ཆེད་དུ་བྱས། །

དེ་ཆེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །

དེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་མ་ཡིན། །

དེ་མ་ཡིན་རྣམས་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རོགས་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་
དེ་ལ་བ་སྐྱང་གི་བརྟེན་བྱ་བར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་སྟོས་ན་བརྟེན་དུས་ཀྱི་
དོན་དེ་ཉིད་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དུས་སུ་འོང་དགོས་ལ། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཆེ་བརྟེན་དུས་ཀྱི་
དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འགགས་ནས་མེད་པའི་སྤྱིར་བྱས་སྟེ། བརྟེན་དེ་ནི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་
དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་བྱས་ཀྱི་འདོད་ན། འདི་བ་སྐྱང་རོ་ཞེས་པའི་དག་
སྐྱས་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་རྣམས་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རོགས་
སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་ལ་བ་སྐྱང་གི་བརྟེན་བྱ་བར་མི་རྣམས། དེ་མ་ཡིན་རྣམས་
པར་བཅད་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཀྱང་རོགས་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་ལ་བ་སྐྱང་གི་
བརྟེན་སྦྱོར་བའི་སྤྱིར་བྱས་སྟེ། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིར་གི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
རང་གང་ལ་བརྟེན་བྱས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་ཅིང་གཞན་སྟོན་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་བྱས་
དེ་
མིན་རྣམས་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་ན། སྤྱི་དོན་གཞན་བརྟེན་ལུས་དང་། ཡང་ན་བརྟེན་
དུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དུས་སུ་འོང་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་བརྟེན་བྱས་པ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་

དུས་སྐྱོ་གོ་བའི་དོན་མེད་དོ། །

གཉེས་པ་ནི། གྲེ་བྲག་པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་བ་མེད་ཅིང། བར་དུས་ཀྱི་གསལ་
བ་མ་སྣང་གི་དུས་སྐྱོ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉེས་ཀའི་དུས་སྐྱོ་བྱུང་བར་མེད་བར་རྗེས་སྐྱོ་
འགོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་བར་སྐྱོར་བས་མ་སྣང་གི་དུས་སྐྱོ་དོན་གོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཅི་ནས་སྐྱེས་བུ་དོན་བྱེད་པར། །

ལུས་པ་ཤེས་ནས་དེ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །

འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་དོན་རྣམས་ལ། །

རྗོད་པར་བྱེད་པ་སྐྱོར་བར་བྱེད། །

བར་སྐྱོར་བ་པོས་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་འདི་བ་སྐྱང་ངོ་ཞེས་
བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་བར་སྐྱོར་བར་བྱེད་པ་ཚོས་ཅན། ཡོངས་གཙུག་གི་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བཞོ་བཀལ་དོན་གཉེར་གི་ཉན་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་འདི། ལོང་བུ་
འདིས་འདོད་དོན་དེ་བྱེད་པར་ལུས་པ་ཤེས་ནས་དོན་དེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་འཇུག་པར་
འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ།

ཅ་བ། དེ་ལ་རིགས་དོན་བྱེད་རུང་མིན། །

རིགས་དོན་གཞན་ཚོས་ཅན། བ་སྐྱང་ཞེས་པའི་མིང་ཁྱོད་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པར་དངོས་མིང་དུ་སྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཞོ་བཀལ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ལྡན་ལུས་པ་དེ་ཡང་ནི། །

ཅི་ཕྱིར་དངོས་སྐྱོར་མི་བྱེད། །

གལ་ཏེ་མཐའ་ཡས་ཕྱིར་འདི་མཚུངས། །

གསུམ་བཤེན། རིགས་ཀྱི་དོན་མི་བྱེད་ཀྱང་རིགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བས་
དོན་བྱེད་ལུས་བས། དེ་ལ་སྦྱོར་རོ་ཞེན། རྫོད་བྱེད་དེ་ཡང་ནི་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་
ཁོ་ན་ལ་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ་སྦྱོར་རིགས་བར་ཐལ། སྤྱི་དོན་
གཞན་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག་སྤྱི་དོན་གཞན་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་སྤྱི་མེད་ན་གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རེ་རེ་ནས་
སྦྱར་དགོས་ན་དེ་མི་ལུས་སོ་ཞེན། རོ་ན། སྤྱི་ལྡན་གྱི་གསལ་བ་ལ་ཡང་སྦྱོར་མི་
ལུས་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་འདི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ས་གསལ་བ་
མང་སོ་ཉུང་བར་བྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་བྱེད་དེ་བྱེད་མ་ཡིན་ལས། །

ལོག་བར་མཚུངས་ལ་ཅིས་མ་བྱས། །

དེ་ལྡན་ཉེས་མཚུངས་ཕྱིར་ཞེན། །

བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་དེ་བྱེད་པའི་དཀར་ཟལ་དེ་བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་བྱེད་བ་མ་
ཡིན་བ་ལས་ལོག་བར་མཚུངས་པའི་གཞན་སེལ་ལ། ཅིས་ན་བར་མ་བྱས་དོན་མེད་
བ་བརྟའི་ཡུལ་དུ་རྟོག་བར་བྱེད་ཅེས་བྲིས་བས། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྡན་མིན།
ཞེས་པའི་ཉེས་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་རོ་ཞེན།

ཅ་བ། ལྷ་སྟེ་རིགས་གཞན་མི་དགོས་སོ། །

ཉེས་བ་མི་མཚུངས་མོད། མཚུངས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་སྤྱི་ལྡན་ཉེས་བ་མཚུངས་མི་
མཚུངས་ཀྱི་དབྱེད་བ་རེ་ཞིག་ཞོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཉེས་བ་མཚུངས་ཀྱང་སྤྱི་

སྟེ་རིགས་དོན་གཞན་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ཁས་སྦངས་ན། རིགས་དོན་
གཞན་ཁས་སྦངས་པ་དགོས་པ་མེད། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཅིག་གོས་ཁས་སྦངས་ཀྱང་
དོན་གོ་བའི་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སྦངས་ནས། །

འཇུག་འཇུར་ཞེས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་ཚོད་དེ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་པ་ཚོད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་སོགས་དེ་དང་ལྷན་པ་ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སྐྱབ་སྦངས་ནས་
གོང་བུ་དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པར་འཇུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་
གི་སྐྱས། སྐར་བཟུན་པའི་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་སྐྱད་དོ། །བརྟུར་བའི་དགོས་
པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། བསྐྱར་ཞེས་པའི་སྐྱལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་མ་ཡིན་པ་གཙོད་
དམ་མི་གཙོད།

ཅ་བ། དེ་ཡིས་དེ་དག་རྣམས་ལས་འདི། །

མི་གཙོད་ན་ནི་དེ་རི་ལྟར། །

གལ་ཏེ་སྐྱེ་དེ་ཡིས་བསྐྱར་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ལས་བསྐྱར་འདི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སྐྱལ་མི་གཙོད་ན་བརྟུར་བའི་དགོས་པ་རི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་
ཐལ། དེ་མ་ཡིན་རྣམས་པར་བཅད་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སྐྱལ་གཙོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་འདི་ལ་རྣམ་གཙོད་ཡོད། །

སྐྱལ་རྣམས་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ། །

ཟད་པ་མིན་ནམ་བྱེད་ལ་དེར། །

སྤྱི་གཞན་གྱིས་ནི་ཅི་ཞིག་གྲ།

གལ་ཏེ་སྤྱི་འདི་ལ་བ་སྤྱང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་གཙོད་ཅིང། བ་སྤྱང་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བྱས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས། བད་སྤྱོད་བའི་སྤྱབས་དེར་
ཁྱེད་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་གྲ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པ་ཐལ། སྤྱིས་དེ་མ་ཡིན་
རྣམས་པར་བཅད་པ་གང་ཞིག་སྤྱི་རྣམས་སྤྱད་པའི་དགོས་པ་དེ་མ་ཡིན་བཅད་ནས་དོན་
དེ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་མིན་ནམས་སྟེ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་འོ་ཤེས་ཀྱི་སློལ་ལེན་པ་སྤྱང་བ་དང། སྤྱི་
འདྲིན་སྤྱི་ལས་སྤྱི་བ་དགག། སྤྱི་སྤྱོད་ལ་མི་སྤྱི་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་
གཅིག་དུ་འོ་ཤེས་པ་མི་སྤྱི་བར་ཐལ། སྤྱི་པའི་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགོ། རྗེས་སུ་འགོ་
བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས།

- ཅ་བ། གསལ་བ་རྣམས་ནི་ཐ་དད་ཀྱང། །
- བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པའི། །
- དོན་རྣམས་མཐོང་ནས་གཞན་མཐོང་ཡང། །
- དེ་ལས་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཡི། །
- ལུལ་ཅན་གྱི་ནི་སྤྱི་རྣམས་གྱིས། །
- སྤྱོད་ཅིག་སྤྱད་ནས་འོ་ཤེས་བྱེད། །

ཚུ་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་བ་དང་བྲལ་བ་ཡི་ལུལ་ཅན་ནང་གི་སྤྱི་
འདྲིན་རྣམས་གྱིས་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་སྤྱི་རྣམས་རྣམས་ཐ་དད་ཅིང། སྤྱི་དོན་གཞན་
མེད་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་ཅིག་དུ་སྤྱད་ནས་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་འོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་བའི་བྱམ་པའི་དོན་སྲ་མ་རྣམས་
མཚོང་ནས་དེ་ལས་རིགས་འདྲ་གཞན་མཚོང་ཡང་རྟག་འཛིན་གྱི་བཀ་ཆགས་གྱི་
དབང་གིས་སྲ་སྲི་གཅིག་ཏུ་སྐྱོར་བའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། སྲི་འཛིན་སྲི་འབའ་ཞིག་
ལས་སྲི་བ་དགག། སྲིས་པན་བཏགས་པའི་གསལ་བས་བསྐྱེད་པ་དགག། །གསལ་
བས་པན་བཏགས་པའི་སྲིས་བསྐྱེད་པ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་དགོད་བ་ནི།

ཅ་བ། གཞན་གྱི་ལྷར་ནའང་སློད་ཅི་ནི། །
སྲི་ནི་འབའ་ཞིག་ཉིད་ལས་མིན། །
རྟག་ཏུ་དེ་ཅམ་རྣམ་ཤེས་ན། །
གསལ་བ་མི་ཤེས་ཐལ་འགྱུར་སྲིད། །
དེ་ཡི་ཚེ་ན་ནམ་ཡང་ནི། །
དེ་ལྷན་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་སྲིད། །
དེ་དང་ལྷན་ངེས་མི་འགྱུར་བས། །
དེ་ལ་རི་ལྷར་ཐ་སྲུང་འདོགས། །

ཤེ་བྲག་པ་གཞན་གྱི་ལྷར་ནའང་སྲི་སློད་ཅི་ནི་ཚོས་ཅན། སྲི་འབའ་ཞིག་ཉིད་
གཟུང་དོན་ཏུ་བྱས་པ་ལས་སྲི་བ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྲིད།
མ་གྲུབ་ན། གསལ་བ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། རྟག་ཏུ་སྲི་དེ་ཅམ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
སྲིད། འདོད་ན། ཏུས་ནམ་ཡང་སྲི་དེ་དང་། སྲི་ལྷན་གསལ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གཟུང་
བར་ཐལ། འདོད་བ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། གསལ་བ་རྣམས་སྲི་དེ་དང་ལྷན་པར་ངེས་
པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་བ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། གསལ་བ་དེ་ལ་རི་ལྷར་ཐ་

སྣང་འདོགས་ཏེ་འདོགས་མི་རུས་བར་ཐལ། གྲེ་བྲག་བས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྨྲི་
དོན་གཞན་མཐོང་བའི་སློབ་སྦྱོར་སྦྱོར་འཇུག་ཅིང་ཐ་སྣང་འདོགས་ལ། དེ་མ་མཐོང་བ་
ཐ་སྣང་མི་ཐོགས་བར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ཐལ་བ་ཀུན་ཁས་
སྤངས་ཀྱང་སྨྲི་མ་སྨྲི་མ་བརྗོད་པའི་ཁས་སྤངས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལོ། །

ཅ་བ། གལ་ཏེ་དངོས་གཅིག་གྲོགས་གྱེད་པའི།

གསལ་རྣམས་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཞེ་ན། །

གཉིས་བ་ཞི། གལ་ཏེ་སྨྲི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་པན་པའི་གྲོགས་གྱེད་པའི་
གསལ་བ་རྣམས་སྨྲི་འདྲིན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། སྨྲི་ཁོན་ཤེས་བ་མིན་པས་ཐ་
སྣང་མི་ཐོགས་པའི་སློབ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་དགོད་པའི།

ཅ་བ། དངོས་པོ་གཅིག་དེས་དེ་རྣམས་གྱི། །

ཐ་དད་པ་ཉིད་སེལ་ཉམ་ཅི། །

ཐ་དད་སྨྲིང་ཡང་དེ་རྣམས་ལ། །

གཅིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུར་མི་འདོད། །

སྨྲི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཏུ་དེས་གསལ་བ་དེ་རྣམས་གྱི་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་
སེལ་ཉམ་ཅི་བསལ་བར་ཐལ། དེས་གསལ་བ་ཏུ་མ་སྨྲི་འདྲིན་ཤེས་བ་གཅིག་གི་
རྒྱར་བསྐྱེད་པའི་སྨྲིང། ལྷབ་བ་ཁས་སྤངས་ཤིང་། དེ་གསལ་བར་གྱེད་པ་ཞི། སྨར་
གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་སྨྲིང་ཡང་དེ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་རྒྱུར་མི་འདོད་
པའི་སྨྲིང། དེའི་ལན་དགག་པ་ཞི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཏུ་མའང་གཅིག་སྟོས་ནས། །

ཐ་དད་མིན་སྐོ་སྐྱེད་ཅེ་ན། །

གལ་ཏེ་གང་ལའང་བལྟོས་མེད་དུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མེ་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི།
གསལ་བ་དུ་མའང་སྤྱི་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་ཐ་དད་མིན་པར་སྤང་བའི་སྐོ་གཅིག་
བསྐྱེད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། དེ་དག་སོ་སོ་མེད་པར་ཡང། །

དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་བའི། །

སྐོ་ལ་དེ་ཅམས་ལུས་མེད་ཕྱིར། །

སྐོ་ཡིས་འཛིན་བ་མེད་པ་ཡིན། །

སྤྱི་སྐོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསལ་བ་དེ་ཅམས་གྱིས་གཟུང་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་པན་
འདོགས་པའི་ལུས་བ་མེད་པར་ཐལ། སྤང་བན་འདོགས་པའི་གསལ་བ་དེ་དག་སོ་སོ་
པན་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཡང། ཕྱིས་གྱི་གསལ་བ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སྤྱི་གཅིག་
གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་སྐོ་ནས་ཁྱོད་གྱི་གཟུང་ཅམས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཅམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་བ་མེད་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་བ་དེའི་ཕྱིར། གཞུང་དེའི་དོན་བསྐྱུས་ན། དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་
ཅམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཅམས་ཡོད་མེད་ལས་
ཁྱོད་གྱི་གཟུང་ཅམས་ལ་མི་འདྲ་བ་རྩེད་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བཤོ། །

རང་ལ་མཚུངས་བ་སྤང་བའི། སྤོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་
པས་སྤོན་པོ་ལ་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་བ་མེད་པ་མིན་བ་ལྟར་སྤོན་པོ་མེད་པར་
སེར་པོ་དང་ལྷན་བའི་སྤྱི་ས་སྤྱི་སྐོ་བསྐྱེད་པས། སྤོན་པོ་ལ་སྤྱི་སྐོ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་བ་

མེད་པར་མི་འགྱུར་འོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། ལྡོ་སོགས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ།

རྒྱས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་སྲིད།

ཚོགས་ལའང་རྒྱས་གྲུབ་གསལ་བ་ལ།

དེ་ལྟར་ཡང་ནི་དེ་ལྟར་མི་ན།

མི་མཚུངས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ལྡོ་སོར་སོགས་ཀྱིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་
པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བར་ཐལ། ལྡོ་སོ་མེད་པར་སེར་སོས་
སེར་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད། སེར་སོ་མེད་པར་ཡང་ལྡོ་སོས་ལྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་
བསྐྱེད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ལྡོ་སེར་ཚོགས་པ་ལའང་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྲིད་དང་། ཚོགས་པས་ཀྱང་ལྡོ་སེར་གཉིས་ཀའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྲིད། གསལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་སྲི་སྲོ་
གཟུང་དོན་གྱི་སྲོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ལས་
སྲི་སྲོ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་འཆར་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར། ཏྲག་ཏུ་སྲི་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་
འཆར་བའི་སྲིད། དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་འདོགས་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་
སོ། །ཁ་དོག་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལས་མིག་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་
འཆར་བ་མཐོང་བས་གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། གསལ་བ་ཀྱང་
ཚོགས་སམ་གང་རུང་དེ་ལས་མེད་ཀྱང་སྲི་སྲོ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་
པར་ཁས་སྐྱངས་པས་གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། སྲི་གཞན་ཁེགས་པ་དྲན་

བ་ལ་སྐྱར་བའོ། །

ཅ་བ། གལ་ཉེ་དེ་དག་གང་རུང་ལ། །

ལྷོས་ནས་དེས་ལུས་འབའ་ཞིག་མིན། །

དང་ལོ་ནི། གལ་ཉེ། གསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་རེ་རེ་ལྷོས་སུ་ཡོད་བ་ལ་
བལྷོས་ནས་སྤྱི་དེས་ཀྱང་སྤྱི་འདྲིན་བསྐྱེད་ལུས་ཀྱི། སྤྱི་འབའ་ཞིག་འདྲིན་པ་མིན་
བས་གསལ་བ་ལ་ལུས་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། ཐག་བཟང་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཐག་
བཟང་གཞན་གྱིས་རས་ལུག་འཐག་ལ་ཡེ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་བས། དེ་ལ་རས་ལུག་
འཐག་པའི་ལུས་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་འོ་ཞེན།

ཅ་བ། དེ་དག་དེ་གཅིག་ལ་ཕན་ན། །

རི་ལྗར་ལྷོ་གཅིག་ཉིད་ལ་མིན། །

འདི་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར། །

ཕན་འདོགས་གང་ཡིན་སྐྱེད་བ་ཡིན། །

གལ་ཉེ་ཐ་དད་མིན་སྣང་ལྷོ། །

ཐ་དད་རྣམས་ལས་མི་འདོད་ན། །

གསལ་བ་དུ་མ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་སྐྱབ་མོང་བ་གཅིག་མི་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་སྤྱི་ལྷོ་གཅིག་ལ་ཕན་གྱིས་དུ་མི་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་གཞན་གཅིག་
ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འདི་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བར་
ཐལ། ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྐྱེ། །ཕན་འདོགས་གྱིས་གང་ཡིན་དེ་ལ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ནི། གསལ་ཉེ་ཐ་དང་མིན་པའི་སྤྱི་གཅིག་གི་རྣམ་པ་སྤྲང་བའི་སློབ་པ་དུ་
མའི་རྣམ་པ་ཤར་ན། སྤྱི་སློབ་མི་འགྲུང་བས། གསལ་པ་ཐ་དང་རྣམས་པ་སྤྱི་སློབ་སྤྱི་
བར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྤྱེད་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སློབ་པ་སྤྲང་བ་ཐ་དང་དེ། །

དེ་དག་མཚུངས་ཞེས་འཇིན་སྤྱིར་རོ། །

གསལ་ཉེ་དེ་དག་མཚུངས་ན་ནི། །

དེ་ལྟར་ཐ་དང་སློབ་གཟུང་བུ། །

སྤྱི་སློབ་ཚོས་ཅན། སྤྲང་བ་ཐ་དང་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ཉེ། གསལ་པ་དེ་དག་མཚུངས་
སོ་ཞེས་འཇིན་པའི་སྤྱིར། རྒྱབ་པ་འགལ་ཉེ་དེ་དག་མཚུངས་པར་འཇིན་ན། མཚུངས་
ཚོས་ཐ་དང་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་གཟུང་མཚུངས་པ་སོ་དུ་མའང་གཟུང་དགོས་པས་
དེ་ལྟར་ཐ་དང་ཁོ་ན་སློབ་གཟུང་བར་བུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འབྲས་བུ་གཅིག་འབྲ་དེ་དག་གི། །

འབྲས་སློབ་དེ་ཡང་ཐ་དང་དོ། །

ཞེ་ན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་རྒྱུའི་སྤྱིར། །

སློབ་ཉེ་ཐ་དང་མེད་པ་ཡིན། །

སློབ་གཅིག་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་ཡིས། །

གསལ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་མི་དད། །

བུམ་གསལ་དུ་མ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་གི་སློབ་པ་མཚུངས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་འབྲ་བ་གཅིག་གྱི་དུ་པའི་སློབ་པ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། མ་

བྱམ་སྟེ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རང་འཇིན་དབང་པོའི་སློབ་ལྗོན་ལ་རྗེས་སྐྱོད་དོན་ཞེ་ན།
བྱམ་འཇིན་དབང་པོའི་སློབ་ལྗོན་ལ་ཚོས་ཅན། རིགས་སྐྱོད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
བྱམ་གསལ་ལ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཉོག་པ་པོའི་སྤྱི་སློབ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་
པོའི་གསལ་ལ་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། རིགས་སྐྱོད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་སློབ་གཅིག་གི་
རྒྱུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་སྤྱི་གཞན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་ཡང་དེ་འབྲས་ཅན་མིན་བྲལ། །
དེ་ལས་གཞན་པ་རྗེས་འགོ་བའི། །
དངོས་མ་མཚོང་ཕྱིར་བཀག་ཕྱིར་ཡང་། །
བད་ནི་དེ་རིག་དོན་ཅན་ཡིན། །

ཅུ་སྟེང་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་པ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱམ་གསལ་དེའང་ཚོས་
ཅན། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་དེ་ལས་རྗེས་གཞན་པ་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སྤྱི་འགོ་
བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མས་མཚོང་དགོས་པ་ལས་མ་
མཚོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྟར་རིགས་པས་བཀག་པའི་ཡང་ཕྱིར་ལོ། །རྗེས་འགོ་གཞན་
ནི་སྣང་བ་མེད་ཅེས་པར་ལོ། །དེ་འདྲའི་སྤྱི་མེད་ན། བད་བྱས་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བད་ནི་གཞན་སེལ་དེ་རིག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་འཇིན་གྱི་སྣང་བས་དོན་གྱི་ད་
མི་ལུས་ན། བད་བྱས་ཀྱང་རང་མཚན་ལ་མི་སྤྱི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་ཀྱང་སྤྱི་སློབ་ཞེ་

ན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་བྱེད་མིན་ལ་དེ་བྱེད་དང་། །

འབྲ་བའི་ངོ་བོར་སྒྲུང་བ་ཅན། །

དངོས་པོ་ཐ་དད་དངོས་ཅམ་གྱི། །

ས་བོན་ཅན་དོན་མེད་པའི་སྒྲོ། །

སྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་དེ་མི་བྱེད། །

ཡོངས་སྒྲུངས་ཡན་ལག་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །

དངོས་པོ་ཐ་དད་རྟེན་ཅན་ཕྱིར། །

དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འདོད། །

བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་
པའི་རྟོག་སྒྲོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་
པར་འདོད་དེ། ཚུ་སྐྱོར་བའི་དོན་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུངས་ནས་དེ་བྱེད་པ་ལ་
འཇུག་པའི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེགས་མི་མ་སྐྱེད་གྱི་དངོས་
པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱམ་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྐྱེད་དོན་མ་སྐྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱའི་ཐ་སྐྱེད་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱིས་བདག་རྒྱེན་
བྱས་པའི་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཚུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། དེ་བྱེད་པ་
དང་འབྲ་བའི་ངོ་བོར་སྒྲུང་ཞིང་། དེགས་མི་མ་སྐྱེད་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱམ་
པའི་གཞན་སེལ་གྱི་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་ས་བོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཏེ། །

དེ་བྱེད་བརྟེན་པའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །

དོན་བསྐྱུ་བཞི། དེ་ཚོས་ཅན། བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
སྐྱོང་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པ་བརྗོད་བྱུང་སྐོང་ཞིང། དོན་དེ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྒྱུད་ནས་
བརྟེན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡན་ཚད་གཞན་
སེལ་བརྗོད་ཡུལ་དུ་དེས་པའི་ཡན་ལག་དུ་སྐྱི་དོན་གཞན་ཡུལ་གྱི་སྐོན་པ་དགག་པ་
རྒྱས་པར་མཛད་དེ། བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱི་དོན་གཞན་མཐོང་པའི་སྐོ་
ནས་སྐྱོ་ལྟུག་པར་ཡང་འདོད་ལ། སྐྱི་འཛིན་གྱིས་སྐྱི་རྟག་པ་ཁོ་ན་གཟུང་ཡུལ་དུ་
བྱས་ནས་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ་ནང་འགལ་བརྟན་པའོ། །གསུམ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་
འཇུག་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྟོགས་པ་མན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་། རྗོད་
བྱེད་གྱི་ཚིག་ལ་རྣམ་གཅོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་། དངོས་པོ་
རྣམས་བརྗོད་ན་སྤྲད་ཚད་མ་སྐྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཉེས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང། ཉེས་པ་མེད་པར་བརྟུན་པའོ། །དང་
པོ་ནི། རྒྱུད་པ་པའི་སྐོན་པ་གཞོན་ཏུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་དེ།

ཅ་བ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པ་ཡིས། །

ཤིང་དོན་འཛིན་ན་གཉིས་པོ་དག།

ཕན་ཚུན་བརྟེན་པས་གཅིག་འཛིན་པ། །

མེད་ན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་འགྲུལ། །

ཁྱེད་སེལ་བ་སྐྱུ་བ་རྣམས་དོན་སྐྱུ་བ་པའི་སྐོན་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར། དེ་མ་ཡིན་
རྣམས་པར་བཅད་པའི་སྐོན་པ་འཛིན་དགོས་ན་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག་

རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ། འིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པའི་སློབ་ནས་འིང་གི་
དོན་འཛིན་པའི་སྤྱིར། ལྷུང་པ་ཡོད་དེ། འིང་གོ་བའི་སློབ་དེས་འིང་ཐོག་མར་ཤེས་པ་
ལ་འིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ཤེས་དགོས། གཅད་བྱ་འིང་མ་ཡིན་མ་ཤེས་པར་དེ་བཅད་
པ་མི་ཤེས་པས་འིང་མ་ཡིན་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་སློབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་དེའི་
སྤྱོད་ལ་ཏུ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ཡང་འིང་བཅད་དགོས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་
གང་རུང་གཅིག་སྤར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ན། དུས་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་
ཤེས་པས་གཉི་གམི་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ།

ཅ་བ། དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་བརྟེན་བཅགས་པ། །

མི་སྤྱིར་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྤྱ། །

དེའི་སྤྱིར་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་འདོགས་པ་མི་སྤྱིར་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྷུགས་ལ་
བརྟེན་ན་མངོས་སོ་ཞེས་སྤྱོད། །མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། དེ་དག་གིས་ནི་བརྟེན་འདོགས་ལ། །

འིང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་མིན། །

གལ་ཉེ་རྣམ་གཅོད་འིང་གི་དོན། །

འཛིན་པ་མེད་ན་ངེ་ལྟར་ཤེས། །

དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པ་ལ་འིང་གི་བརྟེན་འདོགས་པ་ན་
འིང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་མིན། གལ་ཉེ་རྣམ་པར་གཅོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལྟར་ན་
འིང་འཛིན་པའི་གོང་དུ་འིང་མ་ཡིན་ངེ་ལྟར་ཤེས་ཉེ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེའི་གོང་དུ་
འིང་གི་དོན་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར།

ཅུ་བ། བརྗེ་ལས་དེ་དག་མི་སེལ་ན། །

ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས། །

དེ་ཡོངས་སྤངས་ནས་འཇུག་པར་བློ། །

མི་འགྱུར་ཤིང་གི་བྱུང་པར་བཞིན། །

ཤིང་གི་བརྗེ་ལས་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་དག་མི་སེལ་ན། ཤིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་ཡོངས་སྤངས་ནས། ཤིང་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དཔེར་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྲོ་ལས་སེང་ལྡེང་སྤངས་ནས་ཤིང་གི་བྱུང་པར་ཤིང་ལ་ཁོ་ན་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་འོ། །

ཅུ་བ། གལ་ཏེ་གཞན་བཀག་མི་སྲུབ་པར། །

མདུན་གནས་གཅིག་ཅིག་རབ་བསྟན་ནས། །

འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བརྗེད་ལ། །

ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཆེ་ན་ཡང། །

དེ་ཉོགས་འགྱུར་ལ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་སྟུང་ན། །

གལ་ཏེ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་བཀག་ནས་ཤིང་མི་སྲུབ་པར་མདུན་ན་གནས་པའི་ཤིང་ཕྱི་གཅིག་ཅིག་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས། འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་སྲུབ་པའི་སྟོན་པ་བརྗེད་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཆེ་ན་ཡང། དེ་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོན་པར་ཤིང་ཕྱི་དེ་ཉོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དོ་སྟུང་ན།

༡ [མ་ཕྱི་༤༥བཟླ། རྩོམ་ ཞལ། འ་ཉབཏེ། རྩོམ་ ལྷ། འ་ཉབཏེ། ལྷ། འ་ཉབཏེ། རྩོམ་]

ཅུ་བ། འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་འདི་ཁོ་ན། །

ཞེས་བྱའི་ཐལ་བ་ལྷོག་པ་མེད། །

ཤིང་སྤྱི་དོན་གཞན་བརྒྱུ་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། མགོ་མཚུངས་གྱི་
ཐལ་བ་ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ། བརྒྱ་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་པའམ། འདི་
ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། གང་ཁས་ལྷངས་ཀྱང་ཉེས་པ་
འདུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་མི་ལྡན་རྣམས་གཙོད་དུ་སྤྱོད་ན་སྤར་གྱི་
ཉེས་པ་གཉིས་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ཁོ་ན་ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམས་གཙོད་དུ་སྤྱོད་ན་ཉེས་
པ་དང་པོར་འགྱུར་རོ། །

ཅུ་བ། གཅིག་རྟོགས་ཞེས་བྱའི་ཤེས་བ་ནི། །

གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོས། །

དེ་དང་དེ་མིན་རྒྱ་དོན་རྣམས། །

བདག་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད། །

གཉིས་བ་ནི། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རིགས་གཅིག་དུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་པ་གཅིག་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྒྱའི་
སྤྱོད་ལ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་
དོན་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་
སྤྱོད་ལ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་དེ་མེ་འབར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་མེ་འབར་བའི་རྒྱ་མིན་པ་རིགས་སོ་སོར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན།

ཅ་བ། ལྷོ་དེ་ལ་ནི་ཡོད་པའི་དངོས། །
 ལྷོ་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་དང། །
 རྒྱ་མིན་ངོ་བོ་བྲལ་བ་དང། །
 ངོ་བོ་གཅིག་འདྲར་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །
 ཐ་དད་པར་ནི་ཤེས་འགྲུར་བར། །
 ཐ་དད་པ་ལ་སྐད་སྦྱོར་ཉེ། །

ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་མི་ལྷན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དེ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཤིང་གི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་སྦྱོར་བ་ལ་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ།
 རྫོང་གི་ལྷོ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པའི་དངོས་པོ་དེ་འཛིན་གྱི་སྤོའི་
 རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྤང་ཞིང་དམིགས་པ་དང། རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱ་མིན་
 པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དང་ངོ་བོ་རིགས་གཅིག་འདྲར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་སྐོ་
 རས་བརྟེན་སྤྱོད་ལ་ལྷན་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པའི་ལྷན་རིགས་ཐ་དད་པར་ཤེས་
 པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར།

བསྐྱུས་ན། གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་སྦྱོར་བ་ལ་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྦྱོན་
 མེད་པར་ཐལ། གཞན་ལྷན་རྣམ་གཅོད་སྤྱིང་པོར་ཡོད་པའི་སྐོ་རྣམ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་
 དང་ལྷན་པ་ལ་འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག་དེ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གཉིས་
 བརྟེན་སྤྱོད་ལ་རྣམ་མཛོད་སྤྱིས་རིགས་སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཤོ།

ཅ་བ། དེ་ལས་དེ་རྟོགས་འགྲུར་བའི་སྐོ། །
 འགྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས། །

སྤྱི་གཞན་མེད་ན་ཐ་སྐྱད་གྱི་དུས་གྱི་ཤིང་ཤིང་དུ་མི་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་མེད་པར་
ཐལ། ཤིང་གི་བརྟ་བྱས་པ་དེ་ལས་ཤིང་དེ་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་སྣོ་འཇུག་པའི་དབང་
གིས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་པ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སྤྱིར། གཞི་དེ་ཤིང་
དུ་ངེས་པའི་སྣོས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མ་ངེས་ན་རྟོགས་པ་ཐུན་ཚུན་བརྟེན་
པའི་སྤྱོད་སྣོང་མི་བྱས་ལ། དངོས་སུ་ངེས་ན་དགག་སྐྱབ་གྱི་རྟོག་པའི་བྱང་པར་དབྱེ་
དགའ་བས་འུགས་རྟོགས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སེལ་འཇུག་གིས་མ་བྱུང་པར་
ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སེལ་བའི་སྤྱི་རང་སྣོག་ལ་དེས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་སོགས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ལ་གཅོད་བྱ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། སེལ་
བས་འཇུག་པར་རིགས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལ་གཅད་བྱ་
ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སོགས་མེད་པའི་སྤྱིར། སེལ་འཇུག་ཏུ་མི་འཐད་པས་རྗོད་བྱེད་
ཀུན་རྣམ་གཅད་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་འཐད་དེ་ཞེན།

ཅ་བ། རྟོ་དོན་འགའ་ལས་རྣམ་བརྗོད་ནས། །

དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་བྱའི་སྤྱིར། །

སྤྱི་ཞི་རབ་ཏུ་སྤྱོད་བྱེད་དེ། །

དེ་དོན་ངེས་པར་གཟུང་བྱེད་རོ། །

གཞན་དུ་སྤྱོད་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །

རྗོད་བྱེད་གྱི་སྤྱི་རབ་ཏུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་
གི་དོན་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ།

ཉན་བ་པོའི་སློ་མི་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ལས་རྣམ་པར་སྟོན་ནས་འདོད་པའི་དོན་
འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉན་བ་སྟེ་སྲི་གཉིས་ཀ་མ་
བྱུང་ན། གཞན་ཏུ་སྐྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །

ཙམ་ལ། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚིག་།

ཐ་སྙད་ཏུ་ཉི་འདོག་རྣམས་ལ། །

རྣམ་པར་གཅོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། །

དེས་ན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཏུ་རྣམ་པར་འདོག་པའི་དངོས་མེད་ཤེས་
བྱའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཞལ་བྱའོ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཚིག་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་གཅོད་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཉན་བ་པོའི་སློ་མི་
འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་ནས་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་གོ་བར་
བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་སྲིད། ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་
ཡན་གར་བ་ལ་བརྗོད་བྱ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་
བ་ལས་སྟོན་པ་བརྗོད་ཅིང་དེ་ལྟར་གོ་བའི་སྲིད།

གཉིས་བ་ལ། བརྗོད་ཡུལ་དོས་གཟུང་། དེ་སྟོན་གས་སྐྱང་གི་བཞེད་པར་བསྟན།
ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་སྟེགས་འོད་བྱེད་པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་འདི་
གསལ་བ་སོ་སོའི་སྟེང་ན་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཏུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷ་དོན་གཞན་
བརྗོད་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་ལ། ལྷ་མ་ལྟར་ན་གསལ་བ་བཞིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པས་བརྗོད་
སྟོར་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གཞན་སེལ་འདི་ཉིད་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་
ནམ་མིན། མིན་ན། ལྷས་སྐྱའི་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱེད་རང་གིས་

བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར། ཡིན་ན། སྐྱབ་པའི་སློབ་པ་བརྗོད་དམ་དེ་མ་ཡིན་
རྣམ་པར་བཅད་པའི་སློབ་པ་བརྗོད། དང་པོ་ལྟར་ན་གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་
དང་འགལ་ལ། སྤྱི་མ་ལྟར་ན། གཞན་སེལ་བརྗོད་པའི་སྐྱེད་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་
པར་བཅད་པ་བརྗོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡང་རང་མ་
ཡིན་བཅད་པའི་སློབ་པ་བརྗོད་དགོས་པ་སོགས་སྤྲུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
གཞུང་འདིས་ཚིག་ཀྱང་དེས་གཟུང་གི་སྣང་བོ་ཅན་ཡིན་པའི་གཞུང་འཇུགས་སུ་
བམ་ཟེ་ཆེན་བོས་བཤད་ཅིང་དེས་གཟུང་གི་སྣང་བོ་ཅན་ཡིན་ན་སྤྱོད་པ་སྐྱེད་གི་
གཞུང་གི་ཆ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ལན་དུ་སྐྱུར་རོ། །

ཅུ་བ། གང་ཞིག་གང་ལས་ཐ་དད་པ། །

དེ་རྣམ་བརྗོད་པ་དེ་དག་ལས། །

ཐ་དད་བྱེད་པར་མཚུངས་པའི་རྒྱ། །

རྣམ་པ་སྐྱང་བ་ཅན་ལ་འགོད། །

ཤིང་མ་ཡིན་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གི་བྱེད་པར་རྣམས་ཤིང་དུ་མཚུངས་
པའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
པའི་རྣམ་པར་སྐྱང་བ་ཅན་དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་བརྗོད་པ་ལ་གསལ་བྱེད་པས་
སློབ་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་གང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་རྣམ་པར་སྤྲོད་
ནས་བྱོད་ལ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར།

ཅུ་བ། དེ་ཉིད་གཞན་ལས་སྤྲོད་པ་ཡིས། །

དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཆ་འགའ་ཞིག །

རྟོགས་འགྲུང་ཞེས་པས་རབ་ཏུ་བཤད། །

གཉིས་པ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་བདེ་ཡུལ་དུ་སྤོགས་
སྤང་གིས་རབ་ཏུ་བཤད་དེ། རོན་གཞན་ལས་སྤོག་པ་ཡིས་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་ལགལ་
ཞིག་རྟོགས་པར་འགྲུང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྲས་ནི་རོན་གཞན་ལས་
སྤོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དག་ཁོ་ན་བརྗོད་དོ་ཞེས་དང་། སྤྲས་ནི་སྤྱ་
དང་རོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་རང་གི་རོན་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཅ་བར་
དངོས་སུ་བཀོད་པའི་གཞུང་དེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་ཤིང་གི་
དངོས་པོ་དེ་དེའི་ཆ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་རྟོགས་པའི་སློན་སྤོགས་རྟོགས་པར་བརྟན་
ལ། ལུང་གཉིས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་བཀག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སློན་སྤོགས་
པ་དང་། གསུམ་པས་དེས་ན་སེལ་འཇུག་ཏུ་འཐད་པ་སྟོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། བམ་ཟེ་ཆེན་པོས་འདི་ལའང་ཞེས་པའི་གཞུང་སྤོགས་སྤང་གི་
དགོངས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་དག་གི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་
སྟོར་རོ། །དེས་ན་དེའི་ལྟར་ན།

ཅ་བ། འདི་ལའང་ངོ་པོ་རྩུང་ཟད་མེད། །

སྤྲ་རྣམས་ལས་དེ་རྟོགས་ཉིད་ཀྱིས། །

ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་འདི་ལའང་ཚོས་ཅན། རོ་པོ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ།
ཁྱོད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་མེད་དགག་དེ་ལ་བརྟེན་དངོས་
སུ་ཅིའི་སྤྱིར་མི་སྤྱོད་ཞེ་ན། ཤིང་ལ་བརྟེན་སྤྱོད་པའི་ཆེ། ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་
ལ་བརྟེན་དངོས་སུ་སྤྱོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྲ་རྣམས་ལས་

ཤིང་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཤིང་མ་
ཡིན་ལས་ཤིང་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལ་
ཤིང་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། ཤིང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་སེལ་
བ་གཞན་དུ་མཛད་དོ། །

ཡང་ན་གཞུང་སྤྱི་མའི་རྟོགས་ཚོས་སྤྱི་མ་ལ་གཞི་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་
སྤང་བ་འདི་ལའང་ཞེས་སྤྱར་དོ། །དེས་གསལ་གྱིད་པ་ལྡོག་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་ན་མིང་
ལ་མི་མ་སྤྱན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྤྱི་བ་བསལ་བ་ཡིན་ལོ། །

ཅ་བ། གཞན་བརྗོག་རྟོགས་འགྱུར་དེ་ལ་ནི། །

འགའ་ཡིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ། །

རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་གཞན་འགའ་མེད། །

ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཤིང་གི་སྐྱ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཤིང་གི་སྐྱ་རྣམས་ལས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་ཤིང་དེ་དངོས་སུ་
རྟོགས་པ་ཉིད་གྱིས། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཤུགས་
ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིང་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པས་བྱུང་བར་དུ་
བྱས་ནས་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ཤིང་གི་ལྡོག་པ་དོན་གཞན་འགའ་ཡིས་བྱུང་
བར་དུ་བྱས་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤྱི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ཡོད་
དགོས་པ་ལས་ཤིང་གི་ལྡོག་པ་དོན་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། སྐྱ་གཉིས་གྱེད་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། །

ཕན་ཚུན་ཡོད་པ་མིན་གྱིར་འདི། །

དངོས་མེད་དངོས་པོ་ལྷན་ཉིད་དུ།

མཐོང་བ་སློ་ཡིས་བསྐྱད་པ་ཡིན།

དེ་ཉིད་སྲིད་འདི་དོན་དམ་མིན།

དེས་ན་ཤིང་བརྗོད་པ་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གཙོ་བོ་ལེ་སྲུ་གཉིས་སྲོལ་བར་བྱེད་
དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིང་མ་ཡིན་གཙོ་བོ་ལེ་སྲུ་
དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཞི་མ་སྲུན་ཡོད་པ་མིན་པར་ལུང་གསུམ་མེད་པའི་
འགལ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདིས་ལུང་གསུམ་པའི་དོན་བསྟན་ཏོ།

ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྐྱང་བ་འདི་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
མིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་སློ་ཡིས་བསྐྱད་
ཅིང་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད།

ཅ་བ། གཞན་དུ་དངོས་པོ་ལས་ལྡོག་པ།

དངོས་པོར་མི་འགྱུར་འདི་འདི་ལས།

ཐ་དད་ཅེས་ནི་བརྗོད་སྲིད་རོ།

དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལྡོག་པར་
སྐྱང་བ་ཚོས་ཅན། ཤིང་གི་དངོས་པོར་ཏེ་ཤིང་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་
ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་སྟེ། ཤིང་འདི་ཡིན་ན། ཤིང་མ་ཡིན་འདི་ལས་ཐ་
དད། ཅེས་དེ་ལས་ལོག་པས་ལྲབ་པར་བརྗོད་པའི་སྲིད་རོ། །བརྗོད་ཅེས་པ་ནི། ཚད་
མའི་མདོ་ལས་དོན་འདི་བརྗོད་པའོ། །ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྐྱང་བ་དངོས་པོ་
ཡིན་ན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྷན་ཤིང་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་

གི་རིགས་པ་ཡང་སྤར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྒྲུང་དང་ཚད་མ་སྒྲི་བྱུ་ལ་ཐང་དང་དུ་བསྟན་ལ། སེལ་བ་སྤྲོ་བ་ལ་ཐ་
སྟོང་ཀྱུན་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་རང་མཚན་སྤྱི་བརྗོད་བྱུང་
འགྲུང་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་སྤྲོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆ་ཀྱུན་བརྗོད་པས་
སྒྲུང་དང་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འདྲེས་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན། །

སྤྲའམ་རྟགས་ནི་གཅིག་སུ་ཡིས། །

བྱ་བྱེད་དེ་ལ་བཅད་པ་ཡི། །

དངོས་པོའི་བརྗོད་བྱ་ཅིའང་མེད། །

རྟོག་དོར་སྒྲུང་དང་འདྲེས་པའི་རྟགས་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན། སྤྲ་མི་རྟག་ཅེས་
བརྗོད་པའི་སྤྲ་འམ་དེ་སྤྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྲ་དེ་ལ་རྟག་པ་བཅད་པ་ཡི་སྤྲོ་ནས་
དངོས་པོའི་ཆ་མ་ལུས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་རྟུས་ལུལ་དུ་འགྲུང་བའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་
པར་ཐལ། སྤྲ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྤྲོ་འདོགས་གཅིག་པོ་གཅོད་པ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལྷིང་།

ཅ་བ། གང་གིས་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས། །

མ་ལུས་པར་ནི་རྟོགས་འགྲུང་བ། །

དངོས་པོའི་རྟུས་པ་ཡིན་དེས་ན། །

འབྲས་བུ་དུ་མ་རྟེན་གཅིག་འགྲུང། །

ལྷུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་གི་ཚོས་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་ཆ་མ་
ལུས་པ་རྟོགས་པར་འགྲུང་བ་དངོས་པོའི་རྟུས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འཐད་

ནམ་དེ་མིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་སྐྱོད་ཀྱི་མ་དོན་མེད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཉེ། ལྲས་མི་ཉག་
བརྗོད་པའི་སྐྱོད་བརྗོད་གཅིག་ལ་སྐྱོད་འདོགས་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ་ཏུ་མ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་
པའི་སྲིད།

གཉེས་པ་ལ། སེལ་བ་སྐྱོད་པ་ལ་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་འབྲད་པ་དང་། དངོས་དབང་
གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་འབྲད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ཏོག་འདི་ལྷན་ལ་སྐྱོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ན། སྐྱོན་པོའི་སྐྱས་ལོན་ཉན་དོན་གཞན་དང་ལྷན་ལ་ལའི་སྐྱས་རྗེས་དོན་གཞན་
བརྗོད་ཀྱི་རྗེས་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ན། སྐྱ་སྲི་མ་དོན་མེད་པའམ་སྐྱ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་
བ་སྐྱོག་པ་མེད་དོ་ཞེན།

ཅ་བ། རྣམ་གཅོད་གཅིག་གཅིག་སྐྱོན་པ་ན། །
གང་ཆེ་གཞན་མི་སྐྱོང་བར་གནས། །
དེས་ནི་དེ་ལྷན་གཅིག་ལྷན་སྐྱང་། །
དེ་ཆེ་སྐྱོ་ཡི་དོར་བྱས་ནས། །
གཞི་མ་ཐུན་པ་ནི་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །

སྐྱའི་སྐྱོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་འབྲད་པར་ཐལ། གང་གི་ཆེ་སྐྱོན་པོའི་སྐྱས་རྣམ་
གཅོད་གཅིག་ཅིག་སྐྱོན་པ་ན། ལྷན་ལ་ལ་མི་སྐྱོང་ཞེང་མི་སྐྱབ། ལྷན་ལ་ལའི་སྐྱས་ལྲང་
དེ་ལྟར་སྐྱོན་པ་ན། གཞན་སྐྱོན་པོ་མི་སྐྱབ་མི་སྐྱོང་བར་གནས་པའི་སྲིད། མེ་ཏོག་འདི་
ལྷན་ལ་ལ་སྐྱོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ། ཏོག་སྐྱོ་ཡི་དོར་བྱས་ནས་གཞི་མ་ཐུན་ཉིད་
ཏུ་འགྱུར་གྱི། རྗེས་སྐྱོད་གཞི་གཅིག་ལ་སྐྱོན་པའི་དོན་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་
ལྷན་ལ་ལ་སྐྱོན་པོའི་མེ་ཏོག་དེ་སྐྱོག་པ་གཉེས་པོ་ལ་ལྷན་པའི་ཚོས་ཅན་གཅིག་ལྟ་

བྱུང་སྐྱེད་ཞིང་དོན་ལ་ཡང་ལྷན་ལྷན་ཡང་ཡིན་སྟོན་སོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱེན་ཡིན་
པའི་སྲིད། འོན་པར་མཚན་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅེ་བ། སྐྱེ་ནམ་གཙོད་གྱེད་པ་ན། །
དངོས་སོའི་ཚོས་ལ་རེག་འགྱུར་བ། །
དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །
དངོས་སོ་གཅིག་ནི་རྗོད་གྱེད་མི་ན། །
སློལ་སྐྱང་མིན་སྐྱང་རུང་ལ། །
དངོས་སོ་མེད་པས་ངེས་སྲིད་དོ། །

སྐྱེས་ནམ་གཙོད་གྱེད་པ་ན་དངོས་སོའི་ཚོས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་སོ་ཐོབ་པའི་རྣམས་པ་དེ་ནི་སྐྱ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྲིད། སྐྱི་གཞན་དངོས་སོ་བ་
གཅིག་བརྗོད་པར་གྱེད་པ་ལས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱི་དོན་གཞན་
ཡོད་ན་སྐྱང་དུ་རུང་བ་ལས་སློལ་སྐྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་
སྐྱང་དུ་རུང་བ་དངོས་སོ་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པས་ལྲབ་པ་ངེས་པའི་སྲིད། དེ་ཡན་
ཚད་རང་འགྲེལ་དུ་བར་ཚིགས་སྲུབ་བཤད་དོ། །

ཅེ་བ། དེ་སྲིད་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་གྱི། །
སྐྱ་ནམས་དང་ནི་སློའི་ཉིད་ཀྱང་། །
སྐྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱེན་ཏེ། །
དངོས་ལ་དེ་དག་མི་སྲིད་སྲིད། །

སྐྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་ནམས་དང་སློའི་ཉིད་ཀྱང་སྲོགས་སྐྱང་གིས་གཞན་

སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། གཞན་སེལ་བརྗོད་པ་ལ་
གཞི་མ་སྤྱོད་སོགས་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་པ་དགོས་པ་
མེད་དེ། དེ་ལ་གཞི་མ་སྤྱོད་སོགས་དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ལ། གཞི་མ་སྤྱོད་མི་སྲིད་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་འཐད་པ་དང་། སྤྱི་སྤོ་མི་
འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཡུགས་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། །

ངོ་བོ་ཐ་དད་སྤོ་གང་ལས། །

གཅིག་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི། །

དོན་གཅིག་སྤོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན། །

སྤོ་སེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྤོ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྤྲང་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། སྤོན་པོའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་སེལ་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྤོན་པོའི་རང་བཞིན་སེལ་པོའི་རང་བཞིན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་
གཉེས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤོ་མ་འཁྲུལ་བས་རང་བཞིན་སོ་སོར་དམིགས། དེ་གཉེས་
རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་རིགས་བར་ཐལ། དོན་གཅིག་གཞི་
གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གཉེས་ཀའི་སྤོད་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གྲངས་ཅན་གྱི་ཡུགས་སྤྲང་བ་འདད་པ་ལས་འདི་ཡི་དོན་ཤེས་པར་གྱུ་ལོ། །ཁྱེ་གྲག་པའི་
ཡུགས་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། ཐ་དད་གྱུར་ན་དཔྱེར་མེད་པའི། །

ཐ་སྤྲད་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །

ལྟོག་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་སྲིད། །

ཐལ་འགྲུར་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད། །

ལག་དང་ཤིང་གཉིས་རྗེས་དབྱེར་མེད་པའི་གཞི་མ་སྟུན་གྱི་ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་རྒྱ་
མེད་དུ་འགྲུར་བར་ཐལ། སྤྱི་གསལ་རྗེས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་སྲིད། རང་ལ་ཉེས་པ་
མེད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་སྤྱི་གཞི་མ་སྟུན་མི་འཐད་པའི་ཐལ་འགྲུར་
གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། རིགས་མ་སྟུན་དང་རིགས་མི་མ་སྟུན་ལས་ལྟོག་པ་
གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་སྲིད།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་གཞན་མེད་ན་སྤྱི་སྤྱོད་མོང་བ་སྤྱིར་བ་དགོས་པ་
མེད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོངས་བསྟན་སྲིད། །

ཐ་དད་འབྲས་བུ་གཅིག་དག་ལ། །

ཀུན་པོས་སྤྱོད་གཅིག་བདར་བུས་ལ། །

དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན། །

ལྟོག་པ་ཡི་ནི་རྒྱ་ཅན་ཡིན། །

བྱམ་གསལ་ཐ་དད་པ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་དག་ལ་ཀུན་པོ་བདར་ཤེས་
པས་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་གཅིག་བདར་བུས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དོ། རྒྱ་
སྤྱོད་པ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད། བྱམ་གསལ་
ཅན་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་
ལས་ལྟོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞན་སེལ་མེད་ན། སྤྱི་

གཞན་ནམ་ཡང་མེད་པས་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་བད་སྐྱོར་དགོས་པར་འགྲུར་ལ། དེ་
ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ།

ཅ་བ། ཐ་དད་པ་དག་བསྟན་པ་ནི། །
དཀའ་དང་མི་རུས་འབྲས་མེད་ཕྱིར། །
དངོས་སོ་ལ་མིན་དངོས་སོ་ཀྱལ། །
རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །

དེ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྷོས་པར་དངོས་སོ་ལ་བད་སྐྱོར་བ་རུང་བ་
མིན་པར་ཐལ། དངོས་སོ་ཀྱལ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་དང་མ་འབྲེས་པར་གནས་
པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། དེ་མིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྷོས་ན། གསལ་བ་མཐའ་ཡས་
པ་ཐ་དད་པ་དག་མིག་ཤེས་ལ་བསྟན་པ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་དེ་མ་ཡིན་མ་བཅད་ན།
གཞན་དང་མ་འབྲེས་པར་བསྟན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྐད་ཀྱི་ཆེ་དོན་གོ་བའི་
འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དེ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། མི་
ལྷོས་ན་ཞེས་ཏྲགས་གསུམ་སོ་སོར་སྐྱར་དོ། །

ཅ་བ། ལྷ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་། །
དེ་ནི་སེར་སྐྱུ་ལ་ཡོད་མིན། །

ཏྲགས་སྔ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བ་སྐང་ལྷ་བོའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ། བ་སྐང་སེར་
སྐྱུ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། སེར་སྐྱུའི་ངོ་བོ་དེ་ལྷ་བོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་
ལྷུ་སྐྱ་གཅིག་མི་འཇུག་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་འབྲས་ཅན་མིན་ལས་བརྗོད་པ། །

གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། །

དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་ཡང་། །

སྐྱ་ཡི་ཐ་དད་མི་རིགས་སོ། །

དེ་གཉིས་ལ་བ་སྐྱང་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱ་འཇུག་པར་ཐལ། བཞོ་བཀལ་སོགས་དེའི་
འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་སྡོག་པའི་བ་སྐྱང་དེ་གཉིས་ལ་འང་སྐྱ་མོང་དུ་ཡོད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱ་སྐྱ་འཇུག་པ་ལ་སྐྱ་དོན་གཞན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དོན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་སྐྱ་གཞན་མེད་པར་ཡང་སྐྱ་སྐྱ་འཇུག་གི་སྐྱ་ཐ་
དད་ཞོ་ནར་འཇུག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་མེད་
པའི་གཞན་སེལ་དེ་སྐྱ་སྐྱ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་འབྲས་འདོད་ན་ཡང་། །

དེ་འབྲས་མེད་ལས་ཐ་དད་ཉིད། །

བཞོ་བཀལ་དོན་གཉེར་ཚོས་ཅན། བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་ཐ་
དད་པའི་གཞན་སེལ་འདོད་དགོས་པ་ཉིད་དེ། བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར།

ཡང་ན། འབྲས་བུ་མཚུངས་བ་དེ་ཉིད་སྐྱ་གཞན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབྲས་བུ་
མེད་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱུར་རོ། །དེ་ཡན་ཚད་ཀྱིས་གཞན་
ལ་སྐྱ་གཞི་མ་ཐུན་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལ་འཐད་ཅིང་སྐྱ་དང་སྐྱ་སྐྱོ་འཐད་པར་
བསྟན་ཏེ། དེ་དག་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐབ་མཐའ་བཐར་ངན་འཇིག་རྟེན་དང་
བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྐྱད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྗེས་སུ་

བྱེད་ལ། མ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་འཐད་པར་སྦྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པས་གཟུགས། །

རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཅན། །

གང་སྲིད་ཁྱད་པར་མེད་འབྲས་དེ། །

སྟོན་པ་དག་ནི་སྲིད་པར་འགྱུར། །

སྲི་སྦྱ་འཐད་པའི་དཔེ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་གསུམ་
བོ་ཚོས་ཅན། སྲི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་
ལུས་པའི་སྟོན་པ་སྲི་སྦྱ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་དག་ནི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་
སྲིད་ན་གཟུགས་འདི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་རྒྱལ་ཚོས་སྟོན་པ་
མཐོང་བའི་སྲིད།

ཅ་བ། འགའ་ཞིག་ཅིག་ཅར་ཀུན་ཉོགས་སྲིད། །

དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་ཐ་དད། །

སྲི་ནི་མེད་དུ་བྱིན་ན་ཡང་། །

བད་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་པར་བྱ། །

རྒྱུན་གསུམ་དེའི་ངོ་བོ་རང་གི་སྲི་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བྱིན་ན་ཡང་། བད་
ལས་བྱུང་བའི་སྲི་སྦྱ་གཅིག་གིས་བསྟན་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱ་ཚོགས་ཀུན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མིང་གཅིག་གིས་ཉོགས་
པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གཅིག་གནས་པ་ཡི་སྲིད། །

མང་པོ་དག་ལ་འང་མཉན་པ་གཅིག །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་མང་པོ་དག་ལ་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་
གནས་པ་ཡི་སྤྱིར་ཡང་མཉན་པ་སྐྱབ་མོང་བ་གཅིག་འདྲུག་སྟེ། སེལ་པའི་སློབ་ས་
འདྲུག་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བ་ཤད་དོ། །

ཙ་བ། གནས་པ་རྟེན་ལམ་གསལ་བ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་དེ་ལ་མི་རིགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་གསལ་བ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་པ། གསལ་བ་ལས་དོན་
གཞན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སློབ་མེས་གཟུགས་ལྟར་གསལ་
བས་སྤྱི་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱི་དེ་ལ་གཉི་ག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་
དངོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ རྟེན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་ གསལ་བྱེད་དུ་
མི་འཐད་པའོ། །

ཙ་བ། རྟག་ལ་ཕན་འདོགས་མེད་པའི་སྤྱིར། །

དང་པོ་ནི། གསལ་བ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་
འདོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་རྟག་པའི་སྤྱིར། རྟབ་པ་མེད་དེ། ཕན་མི་འདོགས་
པའི་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཕྱག་བརྟེན་པར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྟེན་མིན་ལྟར་བའི་ཚུལ་ཅན་གྱི། །

རྒྱ་ཕྱག་སོགས་ལ་འང་དེ་ཡི་ཡུལ། །

སྤྱིར་བ་འཁར་གཞོང་སོགས་བས་བྱས། །

དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་སྤྱིད་དོ། །

ལམར་གཞོང་ཚོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་ཕུག་ལ་ཕན་མི་འདོགས་བཞིན་དུ་རྟེན་
བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གོགས་མེད་ན་འཕྱར་དུ་ལྷུང་བའི་རྩལ་ཅན་གང་ཞིག་ཤོད་
གྱིས་དེའི་རིགས་འདྲ་སྲི་མ་རྣམས་རིགས་འདྲ་སྲི་མ་རྣམས་དང་། དུལ་གོ་ས་
མཚུངས་པར་བསྐྱེད་ཅུས་པའི་སྲིད། སོགས་པས་གཞན་སྤྱད་དོ། །རྩལ་དེ་ཡང་སྲི་
དེ་ལ་མི་སྲིད་དེ་རྟེན་པའི་སྲིད། སྲུང་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་མིན་ཡང་གྲུབ་
ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་སྲུང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་སྲོག་ཁུབ་མེད་དོ་ཞེས།

ཅེ་བ། དེ་མེད་ན་ཡང་གནས་པའི་སྲིད། །

གནས་མིན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཉེ། །

ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་པ་ཡི། །

རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་མི་རིགས་ཉིད། །

སྲི་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་ཤོད་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་དགོས་པ་མིན་
པར་ཐལ། དེ་མེད་ན་ཡང་ཤོད་རྟེན་པའི་དངོས་པོར་གནས་པའི་སྲིད། དེ་ལ་གནས་
པའི་དོན་བརྟགས་ན་བརྟག་མི་བཟོད་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་ཤོད་གྱི་གྲུབ་
ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཉེ། ཤོད་གྱི་གནས་པ་ཤོད་ལས་རྣམས་
ཐ་དད་དང་། རྣམས་ཐ་དད་མིན་པར་དཔྱོད་པས་དབྱུང་ན་མི་རིགས་པ་ཉིད་གྱི་སྲིད།
རྣམས་ཐ་དད་ན་གནས་པ་མིན་པས་མི་གནས་པར་འགྱུར་ལ། རྣམས་གཅིག་ན་གནས་
པའི་ངོ་མོར་རྟག་པས་གནས་བྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར།

གཉིས་པ་ལ། མི་ཕན་པའི་གསལ་བྱེད་མི་འཐད། སྲིད་གསལ་བྱེད་ཅམ་གྱིས་
སྲིད་ལྷན་དུ་མི་འཐད།

ཅ་བ། བདག་ལ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་རུང་བའི། །

དོན་དུ་གཞན་གྱི་དོར་བྱེད་གང། །

གསལ་བྱ་ཡིན་ལ་རུང་ཉིད་གྱི། །

བྱེད་བ་པོ་ཡང་རྒྱ་རུ་འདོད། །

འདི་ནི་སྣ་ནས་རུང་ཉིད་ན། །

དང་པོ་ནི་སྤྲུལ་ཁུང་གི་བྱུལ་གཟུགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སློབ་འོད་གྱི་གསལ་བྱ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་བའི་རྒྱའི་དོན་དུ་
འགྲུང་བ། གཞན་སློབ་འོད་གྱི་དོར་བྱེད་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁྱོད་རང་འཛིན་
རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་དུ་བྱེད་བ་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འདི་ནི་གསལ་བྱེད་
གྱི་སྣ་ནས་རང་འཛིན་ཤེས་བ་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་དུ་གནས་དགོས་ཏེ། ཉག་དངོས་ཡིན་
པས་སོ། །དེ་ལྟོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ལ་ལྟོས་བ་མི་རུང་སྟེ། །

འགྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི། །

སྤྱི་སྣ་ནས་བ་ལས་གང་ལས་ཡིན། །

སྤྱི་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་བ་བསྐྱེད་བ་གསལ་བ་དེ་ལ་བལྟོས་བ་མི་
རུང་བར་ཐལ། དེའི་སྣ་ནས་ཉག་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་སྣ་ནས་བ་ལས་
གསལ་བར་བྱས་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འགྲུང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་དག་གིས་དོན་གཞན་གྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་རྒྱ་འབྲས་བུ་
གནས་བ་ཡིན་ལ་ཉག་བ་ལ་དེ་མི་སྲིད་ཅེས་བསྟན་བ་དང་། ཡང་གསལ་བས་སྤྱི་ལ་

པན་བཏགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་འདྲིན་གྱི་དབང་པོ་གསལ་པོ་བསྐྱེད་པས་སྤྱི་འདྲིན་གསལ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མིག་སྐྱེན་སོགས་བཞིན་གསལ་བ་ལས། །

དབང་པོ་འང་འདྲུ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ནི་ཡོད་མེད་དུས་དག་ལ། །

རྟོགས་པ་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་དོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མིག་གི་དབང་པོ་གསལ་པོ་གསར་དུ་འདྲུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་འབེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དུས་དག་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གསལ་པོ་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འང་གི་སྐྱས་སྒོ་དེས་ཀྱང་སྤྱི་འདྲིན་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །

མིག་སྐྱེན་ལ་སོགས་པས་མིག་དབང་ལ་གསལ་བའི་བྱེད་པར་བྱེད་རུས་ཏེ། དེས་མིག་དབང་གི་སྐྱོན་བསལ་བའི་སྐྱོན་ས་མིག་ཤེས་ལ་གསལ་བའི་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་བཞིན་ཏེ་མི་མ་སྐྱེན་དཔེའོ། །

ཅ་བ། དེགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །

གལ་ཏེ་དེགས་དང་ལྷན་འདྲོད་ན། །

སྐྱོན་མེ་ལ་སོགས་གསལ་བྱེད་ནི། །

བ་ལང་ཉིད་སོགས་དེ་ལྷན་འཐོབ། །

གཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེགས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་དུ་རྒྱལ་ཀྱང་ དེ་ཅ་མ་གྱིས་དེགས་དོན་གཞན་དང་ལྷན་པར་འདྲོད་ན། སྐྱོན་མེའི་འོད་ལ་སོགས་པ་ཚོས་

ཅན། བ་སྐྱང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ལྷན་པ་འཛོལ་བར་ཐལ། དེའི་གསལ་གྱི་དུ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། འདོད་ལ་སློབ་ལོད་ལ་བ་སྐྱང་རོ་སྣམ་པའི་སློབ་སྤྱི་བར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་མ་
སྤྱབ་ན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བ་ཉམས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་སློབ་འཐད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོ་བོ་དགག་པ། སྤྱི་བ་གྱི་དུ་ལྷན་ལྷན་དུ་
བསྟན་པ། རང་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ལ། སྤྱིར་དགག་པ། གཞེགས་ཐན་གྱི་
ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས། །
གཞན་ནམ་གཞན་མིན་ཡོད་ཉིད་དེའི། །

དང་བོ་ནི། རྩེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས་རྗེས་
གཞན་ནམ། གཞན་མིན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ།

ཅ་བ། སློབ་མེད་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། །
སྤྱི་ཡི་སློབ་སློབ་ཅི་ལྟར་ཡིན། །
གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ནི། །
གཞན་ལ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་སྤྱིར། །

སློབ་མེད་གསལ་བ་ལྷན་གྱི་བ་སྐྱང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་འདི་བ་སྐྱང་རོ་སྣམ་
པའི་སྤྱིའི་སློབ་སྤྱི་བ་ཅི་ལྟར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིར་བྱུང་གི་གསལ་བ་
གཅིག་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ནི་གསལ་བ་གཞན་ལ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་
མེད་པའི་སྤྱིར། རྟགས་སྣ་མ་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཅ་བ། གཞན་ཉིད་མིན་ན་རྗེས་འགོ་མེད། །

གཞན་ཉིད་ན་ཡང་རྟེན་མིན་གྱིར། །

གསལ་བ་སྔ་མ་ལས་རྗེས་གཞན་མིན་པར་གཅིག་ན་གསར་བྱུང་གི་གསལ་བ་
ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ། སྔ་མ་དང་རྗེས་གཅིག་ཆ་ཤས་མེད་པའི་གྱིར། རྗེས་
གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དོན་གཞན་རྒྱ་འབྲས་མིན་
པའི་གྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་པའི་ལུགས་དགག། ཡོད་པའི་
ལུགས་དགག་པའོ། །

ཅེ་བ། མི་འགྲོ་དེ་ན་ཡོད་པའང་མིན། །

གྱིས་ཡོད་ཆ་དང་ལྡན་པའང་མིན། །

རྟེན་སྔ་མ་ནི་ཡོངས་མི་འདོད། །

ཤེ་མ་ཐོངས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། །

དང་པོ་ནི་གསར་བྱུང་གི་བ་སྐང་ལ་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ། སྔ་ནས་ལུལ་གཞན་ན་
ཡོད་པའི་བ་སྐང་གི་སྤྱི་དེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་གྱིར།
གལ་ཉེ་བྱུང་བཞིན་རང་གི་གནས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་འབྱུང་
བ་ལྟར། སྔ་མ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་སྤྱི་མ་ལ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་དབུང་མི་རྩུང་སྟེ།
བཞིན་མ་འཕོས་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་གྱིར། ལུལ་དེ་ན་སྤྱི་སྔ་
ནས་ཡོད་པའང་མིན་བར་ཐལ། གསལ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་ཁས་མ་སྐངས་པའི་གྱིར།
གསལ་བའི་གྱིས་སྤྱི་ཡོད་པའང་མིན་བར་ཐལ། གསལ་བས་སྟོང་པའི་སྤྱི་ཁས་མ་
སྐངས་པའི་གྱིར། སྤྱི་ཆ་གཅིག་གསལ་བ་སྔ་མ་ལ་གནས་ནས་ཆ་གཅིག་སྤྱི་མ་ལ་

འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དེ་ཆ་དང་ལྡན་བའང་མིན་པའི་ཕྱིར། “རིལ”¹ ལོ་ཕྱི་མ་
ལ་འཕྲོ་བའང་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ས་རྟེན་སྤྲ་མ་ནི་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། རྗེས་སྤྱ་བཅེ་
བས་ན་གྱེ་མ་སྤྱི་འདོག་ཚུལ་དེ་སྤྱི་ས་ལོངས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་
སྤྲ་མ་ལ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་ན་ཕྱི་མ་ལ་མི་རུང། ཕྱི་མ་ལ་ཡོད་ན་སྤྲ་མ་ལ་མི་
རུང། གཉི་ག་ལ་ཡོད་ན་འདོད་པའི་སྤྱི་ཉམས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་རང་གི་གསལ་བ་
ཀུན་ལ་རྗེས་སྤྱ་འགྲོ་བར་སངས་རྒྱས་བསམ་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཆ་
དང་བཅས་པས་ཡིན་ལ། གཞན་སྡེ་རྣམས་ནི། སྤྱི་ཆ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཡུལ་དུ་
མའི་གསལ་བ་ལ་ཁྲུབ་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྩལ་སྤྲ་ཆ་མེད་གཅིག་རང་
གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སྤྱ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་བར་ཐལ། དེ་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་
ན། དེའི་ཆ་མེད་ནི། རང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ཆ་རྗེས་ཐང་དང་དུ་མ་དང་མི་ལྡན་པའི་
དོན་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་ཆ་ནི། རང་ཡིན་དུ་མ་ལ་རྗེས་སྤྱ་འགྲོ་བའི་ལྡོག་པའི་ཆ་ཡིན་པས་
སྤྱོད་མེད་དོ། །

- ཅ་བ། གཞན་ལ་གནས་པར་གྱུར་བ་ནི། །
- རང་གི་གནས་ལས་མི་གཡོ་ཞིང། །
- དེ་ལས་གནས་གཞན་སྐྱེ་བ་ལ། །
- གནས་ན་གིན་ཏུ་རིགས་པར་ལྡན། །
- གང་ན་དངོས་དེ་གནས་གྱུར་པ། །
- དེར་ནི་འགྲེལ་བའང་མ་ཡིན་ལ། །

¹ [མ་ཕྱི་ ༥༦བཤན། རལ་ ཞོལ། ༥༦བཤན། སྤྱི་ ༥༦བཤན། རིལ་ རྒྱ་ ༤༠ན། རིལ་ *རིལ།

དེ་དག་ལྷལ་ཅན་ལ་ཁྲུབ་ལ། །

ཅི་ག་དེ་ནི་རོ་མཚར་ཆེ། །

སྣང་གི་དེ་དག་བཤད་པ་ནི། སྣ་མ་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་སྦྱེས་པའི་གསལ་
བ་ལ་སྦྱི་གནས་བ་ལིན་ཏུ་རིགས་པར་ལྡན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་གསལ་བ་
སྣ་མ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྦྱི་ནི་རང་གི་གནས་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་ཞིང་སྦྱི་
ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱི་དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བའི་ལྷལ་དེ་དག་གི་ལྷལ་ན་
ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གསལ་བུར་གི་གསལ་བ་ལ་ཁྲུབ་པ་རོ་མཚར་ཆེ་སྟེ་མི་རིགས་པར་
ཐལ། གང་ན་གསལ་བུར་གི་གསལ་བའི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ལྷལ་དེར་
ནི་སྣ་ནས་ཁྱོད་འབྲེལ་ཞིང་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཡོ་བ་མེད་
པའི་སྦྱི་གསལ་བ་སྣ་མ་ལ་གནས་པར་འགལ་ལོ། །

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཀུན་ན་རིགས་ཡོད་ན། །

གཅིག་ཏུ་གསལ་བས་དེ་གསལ་ཉིད། །

ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་མཐོང་། །

གཉེས་པ་ནི། དཔེ་ལུ་ཀ་ན་ལེ། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། གསལ་བ་ཡོད་མེད་
གྱི་ལྷལ་ཀུན་ན། རིགས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་
རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཉེས་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྦྱི་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོ་
ལྷལ་དུ་གསལ་བས། གསལ་བ་ཡོད་མེད་གྱི་ལྷལ་ཀུན་ཏུ་འདུག་པ་མཐོང་བར་ཐལ།
ཁྱོད་ལྷལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་གང་ཞིག་ལྷལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཆ་ཐ་དད་
མེད་པར་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀུན་ལ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་མཐོང་ནས་དེས་

གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་བས་གསལ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་དང་གསལ་བ་མ་
མཐོང་བའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་ཡང་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མི་ན། །

གསལ་བྱེད་ཉོགས་པ་མ་ཡིན་ན། །

གསལ་བྱ་ཡང་དག་ཉོགས་པ་མི་ན། །

སྤྱི་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ལྟོ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་
བལྟོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་བའི་སྟོན་སྐྱོན་གསལ་བ་ལ་སྐྱ་སྟོ་འཇུག་དགོས་
པ་གང་ཞེ་ག། གསལ་བྱེད་སྟོས་ཉོགས་པ་མ་ཡིན་ན། གསལ་བྱ་ཡང་དག་པར་ཉོགས་
པ་མིན་པ་འཐད་ཀྱི། གསལ་བྱ་མ་ཉོགས་པར་གསལ་བྱེད་མི་ཉོགས་པ་མི་འཐད་པའི་
སྤྱིར་གསལ་བ་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་ཁས་སྐྱོང་ས་ཟེན་ཉོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྡན་པ་དག །

ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་བརྗོག་པར་འདོད། །

གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བ་ལ་བལྟོས་པ་སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་
ཅིའི་སྤྱིར་ན་ཉོགས་ཚུལ་གོ་སྟོག་པར་འདོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱི་མཐོང་
ནས་གསལ་བ་ལ་སྐྱ་སྟོ་འཇུག་དགོས་པར་ཁས་སྐྱོང་ས་པ་དང་འགའ་བའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་ལ་སྤྱི་བྱེད་པ་དེས། ལྟོན་སྟོང་མི་འཐད། གཞན་སེལ་སྤྱི་སྟོའི་རྒྱར་
རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཡོད་དེ། དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྟོ་དང་སྤྱི་སྤྱི་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར།
སྤྱི་མེད་ན་དུ་མ་ལ་དུ་མ་ཁོ་ནའི་སྟོ་སྟོའི་རྒྱན་མོར་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་སྟོ་མི་སྤྱི་དང་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཐ་དད་མེད་དོན་མེད་བར་ཡང། །
འཆེད་པ་པོ་སོགས་བརྗོད་པ་ཡིན། །
ཐ་དད་ལྱིར་ན་ལས་རྒྱ་མིན། །

སྤྱི་སྤྱད་དང་སྤྱི་སྤོ་སྤྱེ་བ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་བར་དགོས་པ་མིན་བར་ཐལ། ཐ་
དད་མེད་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་བར་ཡང་འབྲས་འཆེད་པའི་སྤྱེས་བྱ་དུ་མ་ལ་
འཆེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་པ་དང་སྤྱི་སྤོ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ལྱིར། གཉིས་པ་
ལ། ཐབ་འཇུགས་པའི་ལས་དོན་གཞན་སྤྱི་སྤོ་སྤྱེ་གི་རྒྱ་ར་མི་འཐད། སྤྱེས་བྱ་
ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཞན་དེར་མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱེས་བྱ་དུ་མས་ཐབ་འཇུགས་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ཉིད་
དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། སྤྱེས་བྱ་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་དེ་དག་ཚོས་ཅན། གཅིག་
གི་སྤྱེ་ཉོག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མིན་བར་ཐལ། རྣམ་ཐ་དད་པའི་ལྱིར། ལས་དུ་མ་ཡིན་
ཡང་དེ་དག་ལ་ལས་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཆ་མེད་ཅིག་སྤུན་མོང་དུ་ཡོད་པས་དེ་དེའི་
རྒྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འདི་ཡི་རིགས་མིན་ལས་འབྲེལ་ལྱིར། །
མཉམ་པ་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལྱིར། །
ལས་ཀྱང་གནས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ལས་དུ་མ་འདི་ཡིན་རིགས་ཚོས་ཅན། སྤྱེས་བྱ་དུ་མ་ལ་གཅིག་གི་སྤྱེ་ཉོག་འཇུག་
པའི་རྒྱ་མིན་བར་ཐལ། ལས་ལ་དངོས་སུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་ཞིང་། སྤྱེས་བྱ་ལ་དངོས་
སུ་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བའི་ལྱིར་དང་། འཆེད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་མཉམ་པ་གཞན་ལས་

ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡིན་པའི་བྱིད། ཐང་འཇུགས་པའི་ལས་འགགས་
པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཆེད་པ་པོའི་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལས་ཀྱང་འགགས་
ནས་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིད། ཐང་བ་བཞི་ཀའི་བྱིད་པ་ཁས་སྦྲངས་
སོ། །ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་དང་དེ་སྐྱེས་བུ་ལ་འཕྲོད་འདྲུ་འབྲེལ་བས་བརྒྱད་ནས་
ལས་ཀྱི་རིགས་སྐྱེས་བུ་ལ་སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འབྲེལ་བ་མེད་བྱིར་སྐྱ་ཡི་རྒྱ།

སྐྱི་ཡིན་མི་རིགས་མིན་པ་མིན། །

ལས་ཀྱི་སྐྱི་དེ་ལས་འགགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་སྐྱི་སྐྱ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་པ་མི་རིགས་
བ་མིན་པ་མིན་ནས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་འགགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བརྒྱད་
ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཉེ་ལས་མེད་ན་ལས་ཀྱི་སྐྱི་མི་སྲིད་པས་སོ། །

ཅ་བ། ཉ་ཅང་ཐང་བྱིར་ལས་མེད་ནའང་། །

ཤེས་བརྗོད་དག་གི་མ་ཡིན་ཉེ། །

རྒྱ་མཚོན་ཅན་མིན་ཐོབ་བྱིར་རོ། །

བྱིད་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐང་བའི་བྱིད།
ད་ལྟ་ལས་འགགས་ནས་མེད་ནའང་མ་འགགས་པའི་དུས་ཀྱི་ལས་ད་ལྟར་སྐྱེས་བུ་དུ་
མ་ལ་འཆེད་པ་པོའི་ཤེས་བརྗོད་དག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྐྱ་
མོ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོན་ཅན་མིན་པ་ཐོབ་པར་འགྲུང་བའི་བྱིད། དངོས་སུ་
སྐྱ་མོ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་ཞེས་བཤོ། །ད་ལྟ་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་མི་བྱེད་ཀྱང་ཕྱར་
བྱས་ཤིང་ད་དུང་བྱེད་པའི་བྱས་པ་ཡོད་པས། བྱས་པ་དེ་ཉིད་འཆེད་པ་པོའི་སྐྱ་མོའི་

རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྗེས་འགོ་མེད་ཕྱིར་བྱས་པ་འདྲ་མིན། །

སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་བྱས་པ་དུ་མ་འདྲ་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་དུ་མ་
ལ་གཅིག་གི་རྒྱ་རྒྱའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རིགས་དང་ལས་ཀྱི་བྱས་པ་གསལ་
དུ་བསྐྱེས་ནས་དགག་པ་མཛད་དོ། །

ཅ་བ། གལ་ཏེ་འཆེད་པོ་ཉིད་སོགས་སྤྱི། །

དང་པོ་ཉིད་དུ་དེ་ཡོད་སོགས། །

བཞིན་དུ་གསལ་འགྲུར་མིན་ན་ནི། །

ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་ཕྱིས་མི་འགྲུབ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཆེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་འཆེད་པ་
པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅམ་ནས་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བས་དེ་སྤྱི་ཉིག་
འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་ཅམ་པའི་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་བ་སྐྱེས་ན་བ་
སྐྱེས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བཞིན་ཏེ། དོན་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྱི་རི་
སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི། འདི་ཡི་སྤྱི་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་
ནི་ཁོ་པོ་ཅག་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འབྲས་འཆེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན།
དང་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་འཆེད་པ་པོ་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་པ་དུ་གསལ་བར་འགྲུར་བར་
ཐལ། དེ་སྤྱོད་འགྲུར་བའི་དངོས་རྒྱ་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནས་གསལ་བ་མིན་ན་ཕྱིས་འབྲས་འཆེད་པའི་དུས་

ནའང་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། སྲར་མི་གསལ་བ་གང་ཞིག། །སྲ་སྲི་ལ་
འཆེད་པ་ལོ་སྟོམ་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བའི་དངོས་རྒྱ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྲིད།

ཙམ་གྱ་བས་ཐན་འདོགས་ལྟོས་གསལ་གྱེད། །

ཡིན་ན་འགྲུར་མེད་ལྟོས་པ་མེད། །

འདི་ནི་སྤུལ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། །

དང་ལོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྒོ་ཡུལ་དུ་མི་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། སྲིས་ཐབ་འཇུགས་
བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་སྒྲེས་བྱ་ལ་ཐན་འདོགས་བ་ལ་བལྟོས་ནས་སྒྲེས་བྱ་སྲིད་
གསལ་གྱེད་དུ་འགྲུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲེས་བྱ་རྒྱུན་གྱིས་འགྲུར་རམ་
མི་འགྲུར། མི་འགྲུར་ན། བྱ་བའི་རྒྱུན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འགྲུར་བ་མེད་པའི་
སྲིད། ཚིག་དོན་བྲལ་གི་ནང་ནས་རྗེས་སུ་གྲུར་པའི་སྒྲེས་བྱ་འདི་ནི་བྱ་བས་སྤུལ་དུ་
བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་བྱུང་ཡོད་དོ་ཞེ་ནའང་།

ཙམ་གློད་ཅིག་ཉིད་སྲིད་བྱ་གང་ལས། །

འབྲས་འཆེད་པའི་སྒྲེས་བྱ་སྒྲེས་མ་ཐག་བ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དུས་སྲིས་འབྲས་འཆེད་པའི་བྱ་བས་ཁྱད་པར་བསྒྲེད་དུ་ཡོད་
པའི་སྲིད། འདོད་ན། ཁྱོད་སྲིས་གི་འབྲས་འཆེད་པའི་བྱ་བ་གང་ལ་བལྟོས་ནས་སྲིད་
གསལ་གྱེད་དུ་འགྲུར་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྲིས་གི་བྱ་བའི་དུས་ན་ཞིག་ནས་མེད་
པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ནི། སྲི་དོན་གཞན་མེད་ན་དུ་མ་ལ་སྲི་ཡི་སྒྲ་ལྟོ་འཇུག་པའི་རྒྱ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཐ་དད་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་རིགས། །
ཉེ་བ་གང་གིས་འགའ་ཞིག་ལ། །
རབ་འཇུག་གཞན་ལ་མིན་དེ་ཉིད། །
སྐྱ་དང་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་བ་སྐྱང་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་ཏུ་
མཚུངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཤིང་གི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཤིང་གི་སྐྱ་སྐྱོ་རབ་ཏུ་
འཇུག་ལ། གཞན་བ་སྐྱང་ལ་འཇུག་བ་མིན་ཏེ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རིགས་
དེ་ཉིད་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཉེ་བ་གང་གིས་ཤིང་གི་སྐྱ་དང་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
ཡིན་ལ། བ་ལང་ལ་རིགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་གཅེར་བུ་
པའང་ཞེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དགག་པའོ། །

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ལྷོག་པ་སྐྱངས་པ་ཡི། །
དངོས་པོའི་རྗེས་འགོ་གཞན་མེད་ན། །
གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གཞན་ཕྱིར་མིན། །
ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཕྱིར་ཞེན། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པའི་གཞན་སེལ་སྐྱངས་པ་ཡི་དངོས་
པོ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་གཞན་མེད་ན་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ས་ལ་
སོགས་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་སྐྱ་བུ་བསྐྱེད་
པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་སོགས་ལ་མེད། ས་སོགས་གྱི་སྐྱ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་

ས་བོན་ལ་མེད་པས་སྐྱ་གུ་ལ་བརྟོས་ནས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་གིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་
སྤྱིར། རྒྱས་པ་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས། རྒྱ་ཏུ་
མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས། །

དུ་མ་འབྲས་བུ་གཅིག་གྱེད་ན། །

འོན་ཀྱང་རང་ལྟར་ན། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཚུ་ལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་
ཞེས་དེས་པས། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ལྟར་ན། ས་བོན་གྱིས་སྐྱ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་གི་
རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ། ས་སོགས་གྱི་འང་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་གང་ཞིག་ས་སོགས་གྱི་སྐྱ་
གུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ། ས་བོན་གྱི་འང་ཡིན་པས། རང་བཞིན་དེ་
གཉིས་གཅིག་པ་ཡིས་རྒྱ་ཏུ་མ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས།
འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གཅིག་གྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་ཏུ་མ་དོན་མེད་དུ་
ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ། འཇུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ལྷན་ཅིག་གྱེད་རྒྱུ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་འེས་མེད་དུ་
ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

ཅ་བ། བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་འང་དེ་ཡོད་སྤྱིར། །

ལྷན་ཅིག་གྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །

ཐ་དད་མེད་པའི་རོ་བོ་དེ། །

མི་འགོ་ཁྱེད་པར་རྣམས་འེས་བྲལ། །

དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། རྐྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ལུད་སོགས་ལྷན་ཅིག་

བྱེད་པ་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་པོ་ལའང་། ལྷ་གྲུ་
བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྲབ་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་རོ་བོ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ས་བོན་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བ་
དང་བལ། ལྷ་ལྷན་སོགས་ཀྱི་ལྷན་པར་རྣམས་ས་བོན་ལ་ལྷན་པའི་ངེས་པ་དང་བལ་
བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མིན་
པར་ཐལ། རྒྱུན་གྱི་ལྷན་པར་རྣམས་དང་བལ་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ཐལ་བ་ལྷ་མས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྲབ་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་
སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །ཐལ་བ་གོང་མའི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་བསྟན་པ་ནི།

ཅ་བ། གཅིག་དང་བལ་ན་འབྲས་མེད་ཕྱིར། །

བྱེ་བྲག་རྣམས་ལས་དེ་དག་འབྱུང་། །

ས་བོན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གྱི་བྱེ་བྲག་
རྣམས་ལ་བལྟོས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
རྒྱུན་གཅིག་དང་བལ་ནའང་ཁྱོད་ལས་འབྲས་བུ་ལྷ་གྲུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ལྲབ་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། དོན་བྱེད་ལྷ་ས་པ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །

དེ་ཡང་རྗེས་འགོ་མེད་གང་ཞིག། །

རྗེས་འགོ་དེ་ལས་འབྲས་མི་འབྱུང་། །

སྤྱི་གཙོ་པོ་དེ་ཉིད་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་
བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག། དོན་གྱི་དུས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དོན་གྱི་དུས་པའི་ཚུ་ལྟ་
སོགས་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་པའི་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་དེ། རྣམ་ཐང་
པའི་སྤྱིར། གང་ཞིག་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱིད་
ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གང་དག་
འདི་དག་གི་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་བས་ན་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པར་གྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
སྤྱི་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འགྲེལ་བ་
འགྲེལ་བ་འདད་ཞིབ་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་གཟུ་ལུ་མ་འབའ་ཞིག་སྟེ། གཞུང་འདི་དག་
གིས་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་པོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སློམ་སུ་དགག་བ་སྟོན་པའི་
གཞུང་ཡིན་ཏེ། འུ་ལྟ་སྟེ། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར། གཞན་དག་གིས་བཏགས་པའི་རྗེས་
སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོའི་བསྐྱེད་པར་གྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །

གཉེས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཐང་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ། རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་
ཡོད་པ། ཐང་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་སོ་སོ་ཐ་
དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཉེས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། ས་ལུའི་ས་བོན་གཉིས། ཉེས་ཀྱི་སྤྱི་གྱུའི་
ཚུ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐང་དད་ཀྱང་། །

ལག་ལེགས་རྒྱ་ཡིན་གཞན་པ་མིན། །

སྤྱི་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་ལུ་མི་འགྲུང་བར་བསྐྱབ་པ་དེས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་
བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ནས་གྱི་ས་བོན་ལག་ལེགས་ཀྱི་སྤྱི་གྲུབ་ཉེར་ལེན་གྱི་
རྒྱ་ཡིན་ལ། གཞན་པ་ས་ལུ་འེ་ས་བོན་དེ་ལྟར་མིན་པ་ལག་ལེགས་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་
ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྣམས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤྱང་བའོ། །

ཅེ་བ། རང་བཞིན་འདི་ཡིན་ཐ་དད་པ། །

མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འདིག་འགྲུབ། །

དེ་ལས་ཐ་དད་པས་དེ་ལྟར། །

མི་འགྲུང་ཞེ་ན་.....།

དང་བོ་ནི། རྣམ་དང་ས་ལུ་འེ་ས་བོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ཞིང་འདིག་པར་འགྲུང་
བར་ཐལ། ས་ལུ་འེ་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། རྣམ་གྱི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་
ཐ་དད་པ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཙོ་བོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་
འགྲུང་ཐ་དད་པས་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་མི་འགྲུང་ཞེ་ན།

ཅེ་བ། .....གཅིག་འདིག་ཆོ། །

བདག་གནས་ན་ནི་དེ་ཡི་མིན། །

དེས་ན་སྤྱི་ཁྱད་སྐོར་མི་འགྲུབ། །

གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་འགྲུང་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུང་
འདིག་པའི་ཆོ། གཙོ་བོའི་བདག་ཉིད་རྟག་པའི་དངོས་པོར་གནས་པའི་སྤྱིར། འདོད་

ན། དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲོར་མི་འགྲུང་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་གཅིག་
མིན་པ་དེས་ནའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། “སེལ”¹ བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་གྱེད་ཀྱིན་དོན་
མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། གཞན་སེལ་
དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་འདིག་པའི་ཚེ་སྤྱི་འདིག་མི་འདིག་བརྟགས་
ན་སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེས།

ཅེ་བ། ལྷོག་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་སྤྱིར། །

གནས་དང་མི་གནས་ཉོག་པ་མིན། །

སྤྱི་ཡི་སྒོ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན། །

དེ་སྤྱིར་སྤྱན་དབྱུང་པ་ཡང་མེད། །

མི་མཚུངས་ཉེ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དེ་གསལ་བ་འདིག་པའི་ཚེ། མི་
འདིག་པར་གནས་པ་དང་། མི་གནས་པར་ཉོག་པས་སྤྱན་དབྱུང་རུས་པ་མིན་ཉེ།
ལྷོག་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དེ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
སྒྲོའི་གཞན་སེལ་ཡང་འདིག་མི་འདིག་བརྟགས་ནས་སྤྱན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། སྤྱི་ཡི་
སྒོ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་སྤྱིར། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡང་
བརྟག་པ་གཉིས་གྱིས་སྤྱན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། གཞན་སེལ་པ་གཙོ་བོའི་མཚུངས་པས་སྤྱན་དབྱུང་རུས་པའང་མེད་དོ། སེལ་
བ་གསུམ་ག་ལ་སྤྱན་འབྱེན་མི་འཇུག་པ་དེའི་སྤྱིར། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དངོས་སུ་མ་

¹ [མ་མི། ༡༠བཟན། མེལ། ཞོལ། ༡༩བཟན། སལ། ལྷ། ༡༩བཟན། ལྷ། ༡༩བ། སེལ་ * སེལ།

བཀོད་པ་ནི། དངོས་སོ་ཉིད་ཡིན་པས་གསལ་བ་འདིག་པའི་ཆེ་མི་འདིག་གསལ་སྐྱམ་
པའི་དོགས་པ་ཤས་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང། དབྱེ་བའོ། །དང་སོ་ནི། དེ་མ་
ཡིན་པས་ལ་བའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྐོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་
བའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་གཞི་དོས་གཟུང་བ་ནི། བྱམ་པ་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་སྣོག་
པ་ནི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང། བྱམ་འདྲིན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་བྱམ་མ་ཡིན་
ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་སློང་སེལ་བ་དང། གཞི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་མ་ཡིན་མེད་པ་མེད་
དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ། །བྱམ་ཟེ་ཆེན་སོས། བྱམ་མ་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་མེད་པ་བྱམ་
པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་མཛད་པར་སྤང་རོ། །

ཁ་ཅིག་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་མཚན་ཀུན་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དུ་བྱེད་པ་
མི་འཐད་དེ། གཞན་སེལ་ལ་དགག་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པ་གཞན་
སེལ་ཡིན་ཏེ། དིགས་མི་མ་སྐྱུན་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དགག་པར་ཡང་ཐལ།
དིགས་མི་མ་སྐྱུན་འགོག་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་ལ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་སྐོ་ལ་ཤར་བ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སེལ་བ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཤུ་ལྟ་སློས།
གང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཅམ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང།
ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པར། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་དང་
མེད་པའོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །སྐོ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས། མ་ཡིན་པ་དང་

མེད་པའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། མེད་པར་དགག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་དགག་པ་དང་མེལ་བ་དོན་
གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་
སློབ་སྟོན་གསུང་བྱ་གང་ཞིག། ཚོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པར་དགག་པ་བྱེད་པ། མ་
ཡིན་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག། ཚོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པ་མ་
ཡིན་པར་དགག་པ་བྱེད་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཚོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕངས་པ་དང་།
ལྷགས་ལ་འཕངས་པ་དང་། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པའོ། །དེ་ལྟར། དགག་པ་
དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཚིག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྟར་རང་ཚིག་མི་
སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལོ། །

ཅ་བ། དེ་ཡི་སྐྱེད་བྱེད་དོ་བོ་གང་། །

དེ་ལས་གཞན་པས་ངི་ལྟར་སྐྱེད། །

གཉིས་པ་ནི། ཚུ་ལུང་གིས་ངི་ལྟར་སྐྱེད་དེ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། ལུ་གུ་དེའི་
སྐྱེད་བྱེད་གི་དོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་ས་པོན་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར།
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་བས་
སོ། །དེས་ན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་པའི་ཉེས་པ་བྱེད་རང་ལ་ཡང་
མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཐང་དང་བྱང་པར་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད། །

དེ་ལ་ཐང་དང་མིན་པའང་ཡོད། །

ཅེ་ན་དེས་དེ་སྐྱེད་མིན་བརྗོད། །

སྐྱ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་མོན་དང་རྩ་ལུང་སོགས་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་དགོས་པ་
མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་མོད་དེ་ལ་ཐ་དད་མིན་པའི་གཙོ་བོ་འང་རང་
བཞིན་འདྲེས་པའི་རྩལ་དུ་ཡོད་པས་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་
བསྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་ཅིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་མི་སྲིད་པའི་
སྐྱལ་བྱེད་ཀྱི།

ཅུ་བ། སྤང་བའང་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་བས། །

ཐ་དད་བྱེད་ཡིན་དེ་ཉིད་དོན། །

དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན། །

དེ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཤད། །

གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་འཕྱུར་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་རྩལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་
པར་ཐལ། ས་སྐྱ་ག་སོགས་སློ་མ་འཕྲུལ་བ་ལ་སྤང་བའང་། གཞན་རང་བཞིན་གཅིག་
ཏུ་སྤང་བ་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཁོ་ནར་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་སློ་མ་
འཕྲུལ་བས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་རྗེས་ཐ་དད་པའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་སྐྱ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱད་
པར་རང་མཚན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་ལོག་
པ་དང་། དེ་ནི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུར་བཤད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད། །

དེ་ནི་སྤང་དོར་འབྲས་ཅན་བས། །

སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །

ཁྱད་པར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་གྱི་གཙོ་བོ་དེར་
མི་རིགས་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་
ཐམས་ཅད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་གསལ་བ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གཙོ་བོ་ས་
ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་བསྐྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་རང་
མཚན་དེ་ནི་སྤང་དོར་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་མི་རིགས་
པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན། ཐམས་
ཅད་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་འོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ལྟར་ཐ་དད་མེད་ཁྱད་མེད། །

ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀུན་སྐྱུབ་མིན། །

དེ་བཞིན་ཐ་དད་ཁྱད་མེད་ནའང་། །

ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་སྐྱུབ་བྱེད་མིན། །

གངས་ཅན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཐ་དད་མེད་པའི་གཙོ་
བོའི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྐྱུབ་བྱེད་
མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གནས་སྐབས་ལྷ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་
སྲིད་ཅེས་འདོད་ན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འདང་གསལ་བའང་མཚན་རྣམས་རྗེས་
ཐ་དད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ནའང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྐྱུབ་བྱེད་མིན་པར་
ཐལ། དེ་ལྟར་འདང་ལྷ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་དེས་པའི་སྲིད། ཁྱབ་པ་རིགས་

མཚུངས་ལ་སྒྲིག་གོ།

ཙ་བ། ཐ་དད་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཡི།

ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་འགའ་བྱེད་པོར་འགྱུར།

ཡང་ཐལ་ཚོས་སྒྲ་མ་ལ་གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་རྗེས་ཐ་དད་ན་ཡང་དངོས་པོ་
ཡི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བའི་བྱིར།
གཉིས་བ་ལ། རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་“འཚོལ”བར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་གསལ་
གཅིག་དང་ཐ་དད་འཚོལ་བར་ཐལ་བའོ།

ཙ་བ། ཐ་དད་མེད་ན་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི།

བྱེད་དང་མི་བྱེད་འགའ་བར་འགྱུར།

ཐ་དད་ཡོད་དེའི་བྱིར་བྱ་མེད།

དང་པོ་ནི། ས་ལུའི་ས་བོན་དེ་ས་ལུའི་སྐྱ་གུ་གཅིག་ཕྱི་ཉིད་ལེན་བྱེད་པ་
དང་། ཉས་ཀྱི་སྐྱ་གུའི་ཉིར་ལེན་མི་བྱེད་པ་འགའ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར་པོ། །འདོད་ན་འཚོལ་བར་འགྱུར་པོ། །

ཙ་བ། ཅེ་ན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་མི་བྱེད།

འོན་ཏེ་རིམ་བཞིན་བྱེད་པོ་ཉིད།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་བྱིར།
ས་ལུའི་ས་བོན་གྱིས་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པས་འཚོལ་བར་
མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

༡ [མ་མི། ༡༥བཟུ། འཚོལ་ ཞོལ། ༡༥བཟུ། རྒྱ། ༡༥བཟུ། རྒ། ༡༥བཟུ། འཚོལ * འཚོལ།

ལྷན་ཅིག་གྲེད་རྒྱུ་ཚུ་ལུང་སོགས་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་
རྣམས་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འགའ་ཞིག་འགའ་
ཞིག་ལ་བྱ་བ་ནས་ཡང་མི་གྲེད་པ་ནི་མེད་དེ། རྣམ་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་དུས་གཞན་གྱི་
ཆེ་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་རིམ་བཤེན་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཀྱུན་གྲེད་
པ་སོ་ཉིད་དམ། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་
གྱུར་ནས། ཐམས་ཅད་ལ་རུས་བ་ཉེ་བར་སྦྱོར་རོ་ཞེན།

ཅ་བ། དེ་ཅི་དངོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཇམ། །

དེ་ལྷན་དངོས་སོ་ལྷན་ཏུ་ནི། །

ཐ་དང་ཐ་དང་མེད་འགྲུར་བའམ། །

དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་སྣ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་གཙོ་བོའི་དངོས་
སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྣ་ཕྱི་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
ཕྱིར། འཇམ་གྱི་སྐྱས། རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གཞན་སོ་བ་ན། རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ནི། རྣམ་འགྲུར་རྣམས་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ན། སྤྱི་དེ་དང་
ལྷན་པའི་རྣམ་འགྲུར་གྱི་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ཐ་དང་མེད་པར་འགྲུར་བར་ཐལ། གཙོ་
བོ་ཆ་མེད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འབྲེས་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་དེ་ལྷན་ཏུ་ཐ་དང་དུ་ཐལ།
རྣམ་འགྲུར་རེ་རེ་ནས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྲེས་པའི་ཕྱིར། འཇམ་སྐྱས་
ཐལ་བ་པམ་ཚུན་སྦྱུད་དོ། །

ཅ་བ། འབྲ་དང་མི་འབྲའི་བདག་ཉིད་ཅན། །

རྣམ་གྲངས་པན་ཚུན་ཐ་དད་འགྱུར། །

དེ་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་ཞེན། །

དེ་ལྟ་མིན་ན། སྤྱི་གསལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདྲ་བ་སྐྱབ་མོང་བའི་གཙོ་བོ་དང་མི་
འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་པན་ཚུན་ཐ་དད་ཏུ་
འགྱུར་བར་ཐལ། གཙོ་བོ་དེ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སོ་
སོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐ་དད་ཏུ་འགྱུར་བ་འདོད་དེ། སྤྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་
མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་མི་གསལ་བར་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་
འགྱུར་རྣམས་ནི་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་སོ་
ཞེན།

ཅ་བ། བདག་ཉིད་གང་གིས་དེ་དག་གི། །

ཁྱད་པར་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ། །

གལ་ཉེ་དེ་དག་ཐ་དད་ན། །

ཐ་དད་ཉིད་འགྱུར་དེ་ལྟ་ནའང། །

དེ་ལྟར་བྱམ་སོགས་པན་ཚུན་བཞིན། །

སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཏུ་འདོད་པའང། །

སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མི་འགྱུར། །

གལ་ཉེ་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་དང་། སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་ཉིད་ཏུ་
འགྱུར་བར་ཐལ། མི་གསལ་བའི་རྒྱས་པ་དང་། མངོན་པར་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་
གང་གིས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཐ་དད་ཏུ་འཛོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་

བྱམ་སྐྱམ་སོགས་སྐྱེ་བའི་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་སྐྱོ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱི་དང་ཁྱད་
བར་དུ་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་དང་རྣམ་འགྲུར་ལའང་སྐྱི་དང་ཁྱད་བར་གྱི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་
མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་འང་སྐྱུ་མ་ཐལ་བ་སྐྱུ་མ་སྐྱུར་དེ། །

གསུམ་པ་ལ། རང་ལ་འཇུག་པ་འཚོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ། གཞན་ལ་ཡོད་པའོ། །

ཅུ་བ། གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་བྱས་ནས། །

བསྐྱུབ་བྱ་དེ་འབྲས་འདོད་པ་ཅན། །

སྐྱེས་བྱ་འདི་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །

དེ་ཉེན་ཐ་དད་ཐ་དད་མེད། །

དབྱུང་བྱ་.....།

དང་བོ་ནི། རང་གི་བསྐྱུབ་བྱ་བཞོ་བཀའ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་འདོད་པ་
ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། དང་པོར། རང་གི་འབྲས་བྱ་སྐྱུབ་བྱས་ཀྱི་ཉེན་དེ་
ཐ་དད་པའི་གསལ་བ་རང་མཚན་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྐྱི་ཡིན་སྐྱུ་མ་དུ་དབྱུང་
བར་བྱ་བ་རིགས་ན་ཡང་། གསལ་བ་ལ་འཇུག་རིགས་ཀྱི་འིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་
གཙོ་བོ་དོན་དུ་གཉེར་མི་རིགས་པར་ཐལ། བསྐྱུང་གང་གི་བདག་ཉིད་དམིགས་ལུལ་
ལམ་མངོན་སུམ་གྱིས་མདུན་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་རིགས་པའི་སྤྱིར། དེ་
ལྟར་དབྱུང་བ་ན་གཙོ་བོས་དོན་བྱེད་མི་བྱས་ཏེ།

ཅུ་བ། .....རང་བདག་ཉིད་ཐ་དད། །

སྐྱོག་པ་མཚུངས་པ་འདི་དག་ནི། །

ཡོད་ཉིད་.....།

ཞོར་འགྲུང་ཞིང་མི་འགྲུང་རོ་ཞེས་ཐུན་སྒྲུལ་གང་ཅི་ལང་ཕྱང་བ་སྐྱར་དོར་བྱ་མི་ཕྱང་
བ་སྐྱར་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ར་ཞོ་མ་ཐང་གཅིག་ཏུ་རྗེས་ཐང་དཔ་སྤྱིང་
བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བ། ཡུལ་ཅན་སྐྱོ་སྐྱོ་ཐ་
དད་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བའོ། །

ཅ་བ། ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད། །
དེ་ཡི་ཁྱད་པར་བསལ་བའི་སྤྱིར། །
ཞོ་འགྲུང་ཞེས་ནི་བསྐྱུལ་བ་ན། །
ཅི་སྤྱིར་ར་མོ་ལ་མི་རྒྱུག། །

དང་བོ་ནི་ཞོ་དོན་གཉིས་ཞོ་འགྲུང་ཞེས་བསྐྱུལ་བ་ན་ར་མོ་འགྲུང་བ་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་
མི་རྒྱུག། རྒྱུག་རིགས་པར་ཐལ། ར་ཞོས་མཚོན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དང་
རང་མ་ཡིན་གཉི་གའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་བས་དེའི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་བསལ་ཞིང་
སྤངས་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། འོན་ཏེ་སྤུལ་བྱུང་འགའ་ཞིག་ཡོད། །
གང་གིས་ཁྱད་པར་འཇུག་འགྲུང་ན། །
དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་དེ་གཞན་ལ། །
མེད་སྤྱིར་གཉིས་ཀ་མིན་གཞན་ཡིན། །

འོན་ཏེ་ཞོ་ལ་ར་མོ་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་འོ་མའི་རྣམ་འགྲུང་འགའ་
ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་གང་གིས་ཁྱད་པར་ཞོ་ལ་འཇུག་པར་འགྲུང་བྱི་ར་མོ་ལ་མ་
ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། འོ་མའི་རྣམ་འགྲུང་དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཞོའི་དོན་བྱེད་ལུས་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ར་མོ་དེ་ཞོར་གཉི་ག་མ་ཡིན་པར་ཞོ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ།
འོ་མའི་རྣམ་འགྲུར་དེ་གཞན་ར་མོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཐམས་ཅད་ཀུན་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། །

ཚོ་སྐྱ་ཐ་དད་པར་མི་འགྲུར། །

ཐ་དད་བསྐྱུས་པར་སྐྱ་བ་ལ། །

དེ་མེད་ཕྱིར་ན་མི་སྲིད་འགྲུར། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱ་ཚོ་ཐ་དད་འཇུག་པར་མི་འགྲུར་བར་ཐལ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གནས་སྐབས་
ཐ་དད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པར་སྐྱ་བའི་གཅེར་བུ་བ་ལ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱུས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྲུར་བར་ཐལ། སྐྱ་ཚོ་ཐ་དད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
ཚིག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་དེས་པར་བསྐྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་བརྗོད་པའི་སྐྱ་
རྣམས་སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་འཇུག་གཤ། སེལ་བས་འཇུག་ཅེ་ན།

ཙ་བ། དངོས་མེད་འོ་མོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

འོ་མོ་བརྗོད་པ་དབྱུང་བུ་ཉིད། །

མ་ཡིན་སྐྱ་ནི་དེ་དག་ཉིད། །

རྣམ་གཅོད་རྗོད་པར་བྱེད་པར་བྱལ། །

དངོས་མེད་བརྗོད་པའི་སྐྱ་བུམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱ་དེས་བུམ་མེད་དེ། འོ་མོ་སྐྱ་
སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་དམ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་
སྐྱམ་ཏུ་དབྱུང་བུ་སྐྱེ། དེ་སྐྱུར་དོགས་པ་སྐྱེ་དིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱུར་བརྗོད་

སའི་ཆེ་བྱམ་སའི་རོ་བོ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་
གོ་སའི་ཕྱིར། ཡང་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་སྐྱེ་དེ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་ལོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་ཡང་
མི་རིགས་ཉེ་ཞེས་སྐྱེ་རོ། །བྱམ་པ་མེད་ཅེས་སྐྱེ་སྣང་གིས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མ་
ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་སུ་གོ་བས་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་ལམ་སྣམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་
བ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་སྣོངས་སའི་རྣམ་ཐར་དུ་སྟོན་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི།
བྱམ་མེད་ལ་རོ་བོ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་སའི་སྐྱེ་འཇུག་ཚུལ་
གཉིས་སུ་དབྱེད་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་སའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་སའི་རྣམ་
འགྲུབ་དུ་གསལ་ཉེ། སྐྱེ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྣམ་དུ་དབྱེད་བྱ་མ་ཡིན་ཉེ། བྱམ་པ་ཡིན་
སའི་ཕྱིར་ཅེས་འགོད་པ་དང་འབྲེལ། །གལ་ཉེ་གཉིས་སུ་དབྱེད་པ་མ་གྱེད་ཅེས་ནོར་བུ་
ལ་སོགས་སའི་སྐྱབ་བྱིན་ཡང་དབྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་མི་བྱས་སོ། །རྗོད་བྱེད་གྱི་
སྐྱེ་དང་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་གཅོད་གཞན་སེལ་བརྗོད་པ་དང་ལུལ་དུ་བྱེད་པར་
བྱབ་སྟེ། དགག་པ་དང་སྐྱབ་སའི་སྐྱེ་རྟོག་ཀུན་དེ་ལྟར་གྲུབ་སའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྟེ་དག་སྐྱེ་རྟོག་ལ་སྐྱབ་འཇུག་གི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་སའི་ཆེ་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་འཆར་གྱི། དགག་
སའི་རྣམ་པ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་བར་མཐོང་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་བཅད་སའི་སྐྱོན་ས་
འཇུག་ན། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་འགྲུབ་སྣམ་པ་དང་། བརྟེན་གྱི་དངོས་པོ་
འགའ་ཞིག་ཐ་སྣང་གྱི་དུས་སུ་མེད་ན་བརྟེན་བྱས་སའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་ལ། ཡོད་ན།
དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་དགོས་པ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་སྣམ་པས་བསྐྱབ་པ་ཁོ་
ན་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཇུག་ཚུལ་ཡང་སྐྱབ་སའི་སྐྱོན་ས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །སྐྱབ་

པའི་སྐྱོན་གྱི་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པ་དོགས་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེ་ལ་སློབ་
དཔོན་གྱིས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ལ། དགག་པའི་སྐྱོན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ལུས་
ཅན་ཡིན་པའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་མོངས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་དོགས་པ་རྒྱང་
བའི་སྲིང་གཞུང་ཉུང་དུར་མཛད་དོ། །འོན་པར་དེ་ཉུང་བས་ཐོག་མར་འཆད་
རིགས་སོ་ཞེན། ལྷོགས་ལེ་ནས་འཆད་རིམ་གཉི་ག་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས་རིམ་པ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལེས་པ་མེད་ལ། འདིར་ནི་རིགས་པ་སྲ་མ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
དང་། འདི་ཡང་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྲིང་ཏུ་མཇུག་ཏུ་
མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་དབེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་བསྐྱང་བ། ལྷོང་
བའི་དབྱེ་བའོ། །

- ཅ་བ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་བྱེ་བའོ། །
- ལྷོས་པའམ་འོན་ཏེ་འབའ་ཞིག་ལ། །
- བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་སྲིང་བརྗོད་དེ། །
- འདིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །

དང་པོ་ནི། རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་སྲིང་ཏུ་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་ཚོས་ཅན། ལྷོང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷོང་གི་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་
རྟགས་སུ་བཞོད་པ་བཞིན་དུ། རྟགས་བརྗོད་པའི་སྐྱོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་
བའོ། །འབྲས་པ་ལ་བསྐྱོས་པ་ཁྱད་པར་བསྐྱོས་པ་བ་དང་། དེས་པོར་ཡོད་པ་རྟགས་
སུ་བཞོད་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་འབྲས་པ་ལ་མི་སྐྱོས་པའི་འབའ་ཞིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་སྤྱི་དུ། སྐྱ་འདྲིག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་བལྟོས་པ་བ་
ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྐོ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དོན་གྱི་དུ་རྩ་བ་སྐོ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་
ལ་བལྟོས་པའི་སྤྱིར་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དོན་གྱི་དུ་
རྩ་བ་ངེས་པ་སྐོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་། དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་
གྱི་དུ་རྩ་བ་འཕེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། །ངེས་པ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་གྱི་དུ་བ་པོ་སྐོ་
ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་ལྟར་བལྟོས་པའི་དོན་ཏོ། །

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཡོད་རང་བཞིན། །

ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་མིན། །

ལྷན་པར་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ནི། །

གཏན་ཚིགས་བསྐྱབ་བྱ་དག་ལས་ཉམས། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་སུ་རིགས་
ན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་རིགས་
པ་མིན། དེ་ལ་ལྷན་གྱིས་ཡོད་ཅམ་གྱུ་བ་ཟེན་ལ་ཡོད་པའི་ལྷན་པར་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་
སུ་བཟུང་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པས། གཙོ་བོ་དང་ཡོད་པའི་ལྷན་པར་གྱི་ཚོགས་དོན་
བསྐྱབ་བྱ་དག་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ནི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་
མཚོངས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་མི་རུང་ན་གཏན་ཚིགས་སུ་ཡང་མི་རུང་བར་
འགྱུར་ལ། ལྷན་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་པའི་སྤྱི་དུ། །ཁོ་བོ་ཅག་། གཙོ་བོ་ཚོས་ཅན།
ཡོད་དེ། ལྷན་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཚོང་བའི་སྤྱི་དུ། ཅེས་པ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་
ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི།

ཙམ། ཡོད་པའི་བྱང་པར་ཙམ་དུ་ནི། །

བསྐྱབ་བྱ་སྤྱི་ཡི་ཚོས་ཙན་ལ། །

དོན་འགའ་ཞིག་ཡང་འགྲུབ་མི་འགྲུར། །

འདི་འདྲ་བ་ཡང་བཀག་བ་མེད། །

བྱང་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཚོས་ཙན། སྤྱི་ཡི་ཚོས་ཙན་ཉག་གཅིག་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོར་སྤང་བ་ལ། ཡོད་པའི་བྱང་པར་དངོས་བོར་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་བསྐྱབ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བའམ། ཡང་ན་སྤྱི་ཡི་ཡོད་ཙམ་སྐྱབ་འདོད་ནས་ཁྱོད་བཀོད་བ་གང་ཞིག་ཕྱི་མ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོར་སྤང་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བསྐྱབས་བས་གངས་ཙན་གྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། གངས་ཙན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་འདོད་ནས། ཁྱོད་སྐྱབ་ལྟེན་དུ་བཀོད་བ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་བསྐྱབས་བས་འདོད་དོན་དེ་འགྲུབ་བ་ལ་མི་ཐན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། མེར་སྤང་ཡོད་པར་བསྐྱབས་བས་མེ་འགྲུབ་པར་འགྲུར་དོ། །སངས་རྒྱས་པའི་སློང་འཕེལ་ཁྱོད་བཀོད་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་འདྲ་བ་ཡང་བཀག་བ་མེད་པར་གྲུབ་ཐེན་མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། གངས་ཙན་གྱི་བསམ་བས་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་བསམས་ནས་བཀོད་ལ། སངས་རྒྱས་བས་ནི་དེ་འདྲ་སྤྱི་ཡི་ཚོས་ཙན་སྤྱོད་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་

བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཅམ་ཡིན་པས། རྒྱུ་ལྷིང་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟོས་ནས་
སྐྱུབ་གྱེད་བཞོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་འགྲེལ་
ལས། རི་ལྷར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་དག་ཏུ་དེ་ཡང་
གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་བས་ན་དེ་ཅི་ཤེས་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་གྲུབ་པ་
ཡིན་ཡང་སྐྱེ་སྤྱེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །

འདིར་གང་དག་ཚོས་ཅན་དེས་བཟུང་མེད་པའི་སྤྱི་ལོ་ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་
ཁྱད་པར་སྐྱུབ་ན། རྒྱུ་ལ་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ། ལྷིང་རྒྱུ་ལ་སྐྱུབ་གྱེད་བཞོད་པ་
དོན་མེད། ཚོས་ཅན་གཙོ་བོ་འཇམ། གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་ལ་སྐྱུབ་ན། བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་དཔེ་
ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད། ཅེས་པའི་ལན་གཞུང་སྐྱ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་
དབྱུང་མི་བཟོད་དེ། བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བའི་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཉག་
གཅིག་སོགས་ཁྱད་ཚོས་སྤྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡོད་པའི་
ཁྱད་པར་ཅམ་ཞིག་ཡིན། ལྷིང་མ་ལྟར་ན། གཞུང་འོག་མའི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས། དཔེ་ལ་
རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་
ལྟར་ན། དེ་འདྲ་གཞི་ཚོས་ཅན་གང་གི་སྤྱིང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས། སངས་རྒྱས་
པས་བཀག་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཟེན་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་ལ་
ཡོད་ཅམ་དང་། ཉག་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་འདོད་ན། གཞུང་འདིས་གཞོད་པ་སྟོན་ལ། ལྷིང་མ་འདོད་ན། གཞུང་འོག་མས་
གཞོད་པ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཡང་དབྱུང་མི་བཟོད་དེ། ཡོད་པ་ཅམ་ཞེས་བ་དངོས་པོ་

ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོད་
པ་དེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞུང་འདིས་གཙོ་བོའི་སྐྱོད་ལྟ་དངོས་པོར་བྱུང་བའི་བར་
བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་རྩོམ་ཚར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་མི་རྟག་སྐྱུ་བ་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་ཡོད་པ་ཡང་དེ་ལ་འདོད་དགོས་པས། དེ་ལ་ཞི་དགག་
པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་གཏན་ཚིགས་སུ་དངོས་པོ་ཅམ་འཛིན་ལ། གཞན་
ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ན། དེ་ལས་ཁྲུབ་ཆེ་བའི་ཡོད་པ་ཅམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བྱས་
པ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ལྟེ། ཚོད་པ་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཚོད་པའི་ཚུ་
མ་རྟོགས་པའི་རྣམས་འགྱུར་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་བའི་ལྟ་སྐྱོན་ཡོད་ལ། སྐྱུ་བ་བྱེད་
བྱུང་བའི་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་པའི་དོས་ནས་ཁྲུང་པར་འབྱེད་པ་སྐྱད་བྱེད་པ་དང་ཇི་
ལྟར་མི་འགལ་བ་བསམ་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་ལྟར་ཁྲུང་གི་གཟུགས་ལ་ལག་པ་
བྲུགས་པ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་བར་མི་བྱས་སོ། །

ཅ་བ། ཁྲུང་པར་བསྐྱབ་བྱུང་བ་བྱུང་བ་འདིར། །
གཏན་ཚིགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅན་འགྱུར། །
ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནེ། །
ཁྲུང་པར་དག་ཞི་བསྐྱབ་བྱུང་འགྱུར། །

ཡོད་པའི་ཁྲུང་པར་དངོས་པོ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། གཏན་ཚིགས་ཁྲུང་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙོ་བོར་སྤང་བ་དངོས་པོར་སྐྱུ་བ་འདིར་སྐབས་འདིར་རྗེས་འགྲོའི་ཁྲུང་པ་
མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷོགས་ཚོས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །དམ་བཅའ་ལ་ཚད་

མའི་བསལ་བ་ཡོད་པའི་སྲིད།

དེས་ན་ཚོས་ཅན་དེའི་སྤྲོད་ཏུ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་
དག་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲངས་ཅན་དེ་
གཉིས་གང་ཏུང་གཅིག་སྐྱབ་འདོད་པ་གང་ཞིག །ཡོད་ཅམ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་
མེད་པའི་སྲིད། དེས་ན། ཚོས་ཅན་ཏུ་བརྒྱུད་བ་དེ་སྐྱོད་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་
བ་འབབ་བས་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟགས་
དེའི་སྲོགས་ཚོས་གྲུབ་ན་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ། ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན། སྲོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་
སྟེ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པའི་སྲིད། སྲོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ན། སྐྱོད་
དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར། དེས་ན་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སྐྱོན་སྟོན་ལ། ཡོད་
ཅམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ན། རྟགས་གཅིག་
སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་
བ་ན། དངོས་པོ་འཕེལ་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྲིད་པ་ཡང་བསམ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་
བའི་སྲིད། ཅེས་འགོད་པས་ནི། དེའི་དོན་མཛོགས་པས་ཏེ། ཁྱད་པར་ནི། བདེ་སྤྱད་
བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་རྗེས་སུ་འགོ་བལོ་ཡིན་ལ། དེ་
ཅམ་ལྟར་རྗེས་སུ་འགོ་ས་ཡིན་པས། དོན་ནི། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ཀྱས་པའི་རོ་བོར་
གྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་དེ་ཅམ་ལྟར་མ་འདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའ་
སྲིད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་

མཐོང་བ་གངས་ཅན་གྱི་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཞེས་མ་སྐྱོར་ཞིག་ཁྱོད་ལ་སྤྱི་བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་སུ་
བཟུང་མི་རིགས་པས་ཁྱད་པར་བཟུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་ཁྱབ་མེད་པའི་སྐྱོན་
དུ་འགྱུར་ལ།

ཙ་བ། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་གཟུང་མེད་པར། །

དངོས་པོ་ཅམ་ནི་སྐྱབ་པ་ན། །

དེ་ཅམ་ཁྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བུ་ཡི། །

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉམས་པ་མེད། །

ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པར། དངོས་
པོ་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་པ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ན།
བསྐྱབ་བུ་ཡི་ཚོས་གྲིས་ཁྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ།
ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱང་གྲུབ། མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་
ཕྱིར། གང་དག་རིགས་པ་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཁས་པ་ལ་གཤམ་པའི་རྟག་པ་
ཚད་མས་སྐྱབ་མི་ཤེས་པར། རྟག་པ་ཡིན་ན་ལྷན་པོ་རྣམས་ལ་གཤམ་པ་ལྟར་སྤྱི་
གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཟུང་ནས། ཡོད་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་པོ་ཞེས་སྐྱ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དེ་ཚོས་ཅན།
མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་རི་ལྟར་ཁས་མ་སྐྱངས་པ་སོམས་
ཤིག །དེ་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་མི་རྟག་ན་ཙ་བའི་ཁྱབ་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་པོ་
ཅག་སེལ་ངོར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི། སྤྱིར་ཡོད་ན་མི་

རྟག་པའི་བྱུང་བ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་བྱུང་བ་ཚོས་ཅན། མི་
རྟག་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་སྲིད། རྟགས་བྱུང་ཁས་སྦངས། འདོད་ན། ཚད་
མས་མ་གྲུབ་འགལ་ལོ། །ཁོ་བོ་ཅག་སེལ་ངོར་ཡོད་ན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་པས་བྱུང་
ཅེས་ཟེར་གྱི། སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སྲིད་མི་རྟག་པས་བྱུང་ཅེས་མི་སྦྲ་ཞེ་ན། འོན་ཤེས་
བྱུང་ཚོས་ཅན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་འདོད་དེ།
ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པར་སློབ་འདོགས་པ་སྲིད་པས་དེའི་ངོར་མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན། འོན་སེལ་
ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་མེད་པས་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་
མེད་པས་བྱུང་པའི་དངོས་འགལ་ལས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་
གི་རྟོག་ངོར་བྱུང་བ་དེ་ཡོད་པའི་སྲིད། སེལ་པའི་ངོར་སྦྱར་བས་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་དུ་
རེ་ན་ནི། མི་གྲོལ་བར་མ་ཟད། ཉེས་པའི་གོང་བྱུར་འགྱུར་བས། རོ་ཚ་པའི་གནས་
ཀྱིས་རྣོ་མ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་ནགས་མཐར་དུར་སྦྲ་འབྲིན། །མ་
སྦྲེས་གྲོང་མཐར་གནས་ནས་ལྷས་ངན་སློག་མཁས་པ་རིགས་པའི་གནས་ལྷགས་
ཐོག་ལྷར་འཕེན། །ལྷན་པོ་ལྷག་ཚོད་དུག་མདའ་མདེུ་མེད་འཕེན། །ཞེས་སོ། །

ཅ་བ། མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་ཚོས་མེད། །
གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་འབྲུལ་བ་ཅན། །
མེད་པའི་ཚོས་ནི་འགལ་ཡིན་ན། །
ཡོད་དེ་རི་ལྷར་བསྐྱབ་བྱུར་འབྱུར། །

སྦྱུང་བྱེད་གི་སློབ་པ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙོ་བོར་

༡ །མ་མེ། ༡༡ན་ན། མོག །ཞོལ། ༤༠ན་པ། ༤༠ན་ན། མ། ༤༡ན་ན། མོག *སློག།

དུ་ཡིན་ནོ། །གཞི་མ་གྲུབ་ཉགས་སུ་བཀོད་ན་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་རྩོགས་སྒྲུབ་ལ་འདིར་དེ་
འགོག་ཚུལ་མ་བསྟན་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལྷོག་པ་གང་ཉགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་།
ལྟར་སྒྲུབ་གསུམ་ལས་མ་འདས་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲི་བཞུགས་ལ་ཚོས་ཞེས་
སྒྲོས་ལ། བར་བ་ལ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །དེས་ན་གངས་ཅན་ལ་ཉགས་
གང་འགོད་ཅེས་འདྲི་བ་མིན་གྱི། བྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཉགས་ལྡོ་བཀོད་ཅིང་། བཀོད་བ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་དེས་ཟིན་
བས། གངས་ཅན་རང་གིས་བཀོད་པའི་ཉགས་དེས་མཚོན་ནས། གང་བཀོད་ཀྱང་
ལྟར་སྒྲུབ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ཤེས་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །མེད་ཚོས་འགལ་བར་
སྟོན་བ་ནི། སྒྲུབ་བཤམ་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་དངོས་མེད་ཡིན་ཅེས་གྱིས་མི་ཚོགས་ལྟ། ལུས་
མེད་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། ལུབ་པ་འཁྲུལ་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

ཅ་བ། རང་བཞིན་སྒྲུབ་པ་གོ་བྱེད་ཡིན། །

དེ་ལ་ལུབ་བྱེད་དེས་བ་ཡི། །

རང་བཞིན་དེས་པ་གོ་བྱེད་ཡིན། །

འདི་ལྷོག་པ་ན་དེ་ལྷོག་བྱེད། །

གསུམ་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ལུབ་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་བྱས་པ་སྐྱའི་
ཉགས་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཚད་མས་
དེས་ཤིང་། ལུས་པ་དེ་ལ་ལུབ་བྱེད་དུ་དེས་བ་ཡི་མི་ཉགས་པ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ།
སྐྱའི་ཉགས་སྐྱུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲི་བཞུགས་ཀའི་
ཉགས་སོ། །མི་ཉགས་པ་འདི་ལྷོག་པ་ན་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་པ་དེ་ལྷོག་པར་

ཕྱེད་དེ། བྱས་པ་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོར་བ་དཔེར་
བརྗོད་པ་ནི།

ཅུ་བ། དཔེར་ན་མི་རྟག་ཉིད་བྱས་པ་ལམ། །

མ་བྱས་པས་ན་མི་འཛིག་བཞིན། །

གང་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན། ལྷ་ཡང་
བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དགའ་དེ་ཚོས་ཅན། ཚོས་མ་ལྷན་ལྷོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེ་
དང་ཚོད་གཞི་གཉིས་རྟགས་ཚོས་སུ་མཚུངས་པར་ལྷོར་བའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མི་འཛིག་པ་ཡིན་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་
གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། ལྷ་ནི་བྱས་ཞེས་བཞོད་པའི་དགའ་དེ་ཚོས་ཅན། ཚོས་མི་མ་ལྷན་
ལྷོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་ཚོད་གཞི་གཉིས་རྟགས་ཚོས་སུ་ཚོས་
མི་མཚུངས་པར་ལྷོར་བའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་བཞིན་
ནོ། །སྐབས་འདིར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཞུ་བ་བསྟན་པ་ནི། ལྷོར་ལོལ་ལ་བརྗོད་
པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། ལོལ་བས་དངོས་སུ་བཞོད་པ་ལ་མི་སྣོས་
པར་བསྟན་བཅོས་སུ་གྱིས་པ་མཚོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་
པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ལྷོར་བའི་སྐྱོན་ས་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་ལ། འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དགོད། ལྷོགས་ཚོས་བསྐྱབ། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

ཅུ་བ། ལྷ་ཕྱེད་ཕྱིར་ན་འཛིག་པ་ནི། །

རང་གི་དོ་བོས་རྗེས་འབྲེལ་ཉིད། །

དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་འདིག་པ་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་རང་ཚོས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་འདིག་པར་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་རང་ཡོད་ཅམ་
 ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་རིགས་གཞན་མེད་པར་ཁྱོད་ཡོད་ཅམ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
 དེ་ཉིད་གྱིས། ཁྱོད་གྱི་འདིག་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དོན་ནི། བྱས་
 པ་མི་འདིག་པའི་རྗེས་སྤྲུལ་མེད་དེ། དེར་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་
 ཡུན་ཚོད་ཏུ་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱད་ཅིག་མ་ལུང་ཡུན་ཚོད་ཏུ་མི་
 འདིག་པའི་རྗེས་སྤྲུལ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་འདིག་གོ་ཞེ་ན། རོ་ན་སྐྱད་ཅིག་བཞི་པའི་ཏུས་
 སྤྲུལ་སྐྱད་ཅིག་མ་ལུང་མི་འདིག་པའི་རྗེས་སྤྲུལ་གནས་པ་དོར་རལ། མ་དོར། དོར་ན།
 བྱས་པ་དེ་སྐྱད་ཅིག་ལུང་མི་འདིག་པའི་རྗེས་སྤྲུལ་གནས་པ་ཉམས་ཏེ། སྐྱད་ཅིག་
 གསུམ་གྱི་ཡུན་ལས་གནས་མ་རུས་པར་སྐྱད་ཅིག་བཞི་པའི་ཏུས་སྤྲུལ་སྐྱད་ཅིག་ལུང་
 མི་འདིག་པའི་རྗེས་དེ་བཞིག་པའི་སྲིད། མ་དོར་ན། སྐྱད་ཅིག་ལུང་མི་འདིག་པར་
 གནས་ཤིང། སྐྱད་ཅིག་ཏུག་པའི་ཏུས་སྤྲུལ་བཞིག་པས་ཁྲབ་པ་ཉམས་ཏེ། ལུང་སྐྱད་
 ཅིག་མ་གསུམ་མི་འདིག་པར་གནས་ཤིང། སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་པའི་ཏུས་སྤྲུལ་ཡང་སྐྱད་
 ཅིག་མ་ལུང་མི་འདིག་པའི་རྗེས་སྤྲུལ་གནས་པས། སྐྱད་ཅིག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུན་ཚོད་ཏུ་
 མི་འདིག་པར་གནས་པའི་སྲིད། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་པ་སྐྱེ་ཆད་དུང་
 སྐྱད་ཅིག་མ་ལུང་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་ལས་མི་གནས་ལ། སྤྲུལ་
 གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ལུང་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། རོ་ན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཏུས་
 སྤྲུལ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྐྱད་ཅིག་ལུང་མི་འདིག་པའི་རྗེས་སྤྲུལ་ཡོད་མོད། སྐྱད་ཅིག་
 གཉིས་པའི་ཏུས་སྤྲུལ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྐྱད་ཅིག་ལུང་གནས་པའི་རྗེས་སྤྲུལ་ཡོད་དམ་

མེད། ཡོད་ན་ཉེས་པ་སོན་གནས་ལ། མེད་ན། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་ལྟར་
གནས་པའི་རྗེས་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་ཡོད་ལ། གཉིས་པའི་དུས་སུ་མེད་
པས་བྱས་པ་རང་བྱུང་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་བར་མི་སྟོན་ཅིང་རང་བྱུང་དུས་སུ་
འདིག་པའི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ལ་རང་ཡོད་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མིན་པ་རིགས་ཀྱི་
རྒྱ་གཞན་མེད་པ་འིན་ཏུ་རྟོགས་སྤོ། །

ཅུ་བ། དངོས་པོ་ལྟོས་དང་བཅས་རྣམས་ནི། །

དེས་པར་འགྲུར་བ་མེད་པར་མཐོང་། །

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། འདིག་དེས་མིན་པར་ཐལ། འདིག་
པར་འགྲུར་བ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་དེས་པར་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ། ལྷན་
བྱའི་དངོས་པོ་སེར་པོར་འགྲུར་བ་རང་བྱུང་དུས་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཚོན་ལ་བལྟོས་
པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི། དེས་པར་སེར་པོར་འགྲུར་བའི་རྒྱབ་པ་མེད་པར་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། འོ་ན། “ཚོས་’གཅིག་ཚོས་ཅན། ཚོས་གསུམ་བསྐྱེད་དེས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་བསྐྱེད་པ་ཚོས་གཉིས་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རོན་
ཀྱི་བལྟོས་ས་རྒྱ་ཡིན་པས་ཚོས་གཉིས་ཚོས་གཅིག་གི་རྒྱར་འགྲུར་དོ། །དེས་ན་
ཚོས་གཅིག་གྲུབ་ཅམ་གྱིས་ཚོས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཚོས་གཅིག་གྲུབ་
ཅམ་ནས་ཚོས་གསུམ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ཅམ་གྱིས་ཅིག་པོས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
ཅེ་ན། རྒྱབ་པ་མེད་དོ། །སྤར་གྱི་ཐལ་བ་ལ་རྒྱབ་པ་མེད་དེ། འདིག་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་
པས་གཅིག་དང་མ་སྤར་གྲུར་གཞན་དང་དེས་པར་སྤར་པས་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བལྟོས་

༡ །མ་མི། ༤༦ན་༤། ཚོས་ ཞོལ། ༤༦ན་༡༣། ལྷ། ༤༦ན་༤། ལྷ། ༤༦ན་༤། ཚོས་ * ཚོས།

ཀྱང་འདིག་ངེས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། །

འགའ་ཞིག་ལ་ནི་མི་སྲིད་འགྲུལ། །

བྱས་པ་དེ་ལ་འདིག་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་འདིག་པ་
མི་སྲིད་པར་འགྲུལ་བར་ཐལ། བྱིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་མ་སྤད་པ་སྲིད་པའི་བྱིས།

ཙ་བ། དེས་ན་འབྲས་གནས་མེད་པའི་བྱིས། །

འདིག་པ་རྒྱ་ལྡན་སྤྲོ་རྣམས་ཀྱི། །

འདིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཐམས་ཅད་དག། །

འཇུག་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །

གསུམ་པ་ནི། བྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་དང་མ་སྤད་པ་སྲིད་པ་དེས་ན་འདིག་པ་བྱིས་
བྱུང་གི་རྒྱ་ལྡན་དུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདིག་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དག་འབྲས་བུ་འདིག་པ་
ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོ་བ་སོགས་ཡོད་ན་
འབྲས་བུ་བྱས་པའི་འདིག་པ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིས།

ཙ་བ། དེ་རྒྱ་ལུས་པ་མེད་བྱིས་ཡང་། །

བྱིས་བྱུང་གི་རྩོ་བ་སོགས་དེ་ཚོས་ཅན། ལུས་པའི་འདིག་པ་དེའི་རྒྱ་ལ་ཡིན་ཏེ་
དེ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་མེད་པའི་བྱིས། ལུས་པ་མེད་དེ། དེ་དངོས་པོ་བ་དང་དངོས་
མེད་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་པའི་བྱིས། ལུས་པའི་འདིག་པ་ནི་ལུས་པ་རང་གི་རྣམས་ལ་ཡིན་
ཀྱི། ལུས་པ་ཞིག་པ་ཡིན་པ་དེ་རྩོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་གི་སྤྲོས་ལུས་
པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ལུས་པའི་ཞིག་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིས། འདོད་ན་

དེ་འབྲས་བུར་འགྱུར་རྟོ། །དངོས་མེད་བྱེད་ན། དངོས་སོ་མི་བྱེད་པས་དངོས་མེད་
འབྲས་བུར་ཐལ་བ་དང་དངོས་སོ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་
གནས་མ་བྱ་བའི་སྡེ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་གི་སྐྱུ་བ་བསྟན་ཏོ། །

ཅ་བ། འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར། །

གང་ལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་དེ་ལས། །

གཞན་ལ་འདྲ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར། །

སློབ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ལྟར་མངོན་སྲུང་གིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་འཇིག་པ་མངོན་སྲུང་གིས་མཐོང་
བས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་སློབ་གྲུར་གྱི་
དངོས་སོ་ལའང་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སྲུང་གིས་
མཐོང་བའི་དངོས་སོ་དང་འཇིག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འཇིག་པ་འདི་ནི་
དངོས་སོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་ལས་འཇིག་པའི་
དང་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སྐྱུར་རོ། །

ཅ་བ། དེས་ན་དངོས་སོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི། །

རྗེས་སུ་དཔོག་གང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །

འབྲས་དང་ངོ་བོ་དེ་དག་ལས། །

རང་བསྐྱུ་བ་བྱ་ལ་འབྲེལ་ངེས་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
དེས་ན། བསྐྱུ་བ་བྱ་དངོས་སོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་

གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་རང་གཉིས་སྐྱེ་ངེས་ཏེ། སྐྱུ་རྟགས་ལ། འབྲས་བུ་དང་ཁྲུ་བ་
བྱའི་རོ་བོ་དེ་དག་ལས་རང་གི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཚོས་རྒྱ་དང་ཁྲུ་བ་གྱེད་ལ་འགྲེལ་བ་ངེས་
ལོང་། དེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བའི་སྲིད། གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ངེས་
གྱེད་ལ། དངོས་དང་། ཚོད་སྒྲུང་དོ། །དང་པོ་ལ། མི་སྒྲུབ་བ་མ་དམིགས་བ་དང་། སྒྲུང་
རྒྱུང་མ་དམིགས་པའི་འགྲེལ་བ་ངེས་གྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། གྱེད་བ་འཇུག་པའི་ལུ་ལ་
ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བསྐྱུ་བ་པའོ། །

ཅེ་བ། འཇུག་པ་སློ་སློན་ཅན་ཉིད་སྲིད། །

དེ་ཡི་རོ་བོ་མི་དམིགས་ན། །

འཇུག་པར་མི་གྱེད་ཅེས་བྱ་བས། །

མི་དམིགས་པ་ནི་ཚད་མར་བཤད། །

དང་པོ་ནི། ཤ་བ་རང་བསྐྱེལ་དོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་
གང་ཟག་དེས་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་བ་རིགས་པ་འགོག་པ་ལ་ཚད་མར་བཤད་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མ་ཐུན་འཇུག་པར་མི་གྱེད་པས་ཁྲུ་བ་
པས་དེ་སྒྲུབ་བཤད་པའི་སྲིད། འཇུག་པར་མི་གྱེད་དེ། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་
དེ་དམིགས་པའི་སློ་སློན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲུ་བ་པའི་སྲིད། གང་དུ་བཤད་
ན། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་ལོ། །སྒྲུང་སྐབས་དེར་ཁྲུ་བ་
པ་མ་སྐྱུ་བ་པར་འདིར་སྐྱུ་བ་བཞེད་ནས། འཇུག་པ་སློ་སློན་ཅན་ཉིད་སྲིད། ཅེས་བཀོད་
པ་མིན་ཏེ། སྒྲུང་རང་འགྲེལ་དུ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དང་སྐྱེད་དགག་པའི་
འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་སློན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་

དོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་ལྷ་
གསུམ་ག་འགྲེལ་བ་འདིར་སྤར་བ་ལད་ཟེན་ལ་སྤར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། བསྐྱལ་དོན་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་སྐྱབ་མི་བྱས།
བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་ཚད་མ་གསུམ་གང་རུང་གིས་དམིགས་པས་བྱུང་བོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བསྟན་བཅོས་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་དང་། །

དོན་རྣམས་དབང་པོ་ལས་འདས་པ། །

བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་བྱུང་བ་མེད་དེ།
བསྐྱལ་དོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་ན། ཚོམ་པའི་སྐབས་དང་
འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གཉིང་གི་དོ་བ་སོགས་
འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བྱས་ཀྱང་ཉེར་མཁོ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲངས་
སོགས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟན་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་རང་
བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་མ་
བྱུང་བར་ཐལ། བསྐྱལ་དོན་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱུལ་
ལས་འདས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཉགས་མེད་པ་ཅན་དེ་རྣམས་ནི། །

མི་དམིགས་ཕྱིར་ན་ངེ་ལྟར་མེད། །

ཡོད་མེད་དེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། །

ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མི་འགྲུར། །

བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན། བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེའི་སྐྱབ་ཉགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་

སའི་རྗེས་དབག་གིས་དམིགས་སའ་མ་ཁྲུབ་སར་ཐལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་དོར་སྐྱུབ་
རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་སའི་ཕྱིར། དེས་ན། ལུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་
བསྐྱལ་སའི་དོན་དེ་རྣམས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་གྱི་ཚད་མས་མི་དམིགས་ན་མེད་སའ་
མ་ཁྲུབ་སར་ཐལ། ཡོད་ན་དེའི་རྒྱད་གྱི་ཚད་མས་དམིགས་མི་དགོས་སའི་ཕྱིར། མི་
སྣང་བ་མ་དམིགས་སའི་གཏན་ཚིགས་དེ་བསྐྱལ་དོན་ཡོད་པ་བསྐྱུབ་ས་དང་། མེད་པ་
བསྐྱུབ་ས་གང་ལ་ཡང་། ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱལ་དོན་
ཡོད་ས་དང་མེད་ས་གང་ཡང་ངེས་སའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་སའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། རྟགས་གྱི་སྤུལ་བྱུང་ཡོད་པ་ཅན། །

ལ་ལ་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར། །

རང་བཞིན་ཤེས་བྱེད་མི་ཤེས་ལ། །

རིགས་ས་འདི་ནི་བརྗོད་ས་ཡིན། །

གཉིས་ས་ནི། མ་དམིགས་སའི་རྟགས་ལ་ལ་མེད་ངེས་བསྐྱུབ་ས་ལ་རྟགས་ཚད་
མ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་གྱི་སྤུལ་བྱུང་སྣང་རུང་གི་ཁྲུད་སར་ལ་བལྟོས་ས་ཅན་
འགའ་ཞིག་དེ་སྣང་འགྱུར་སའི་ཕྱིར། སྣང་མ་དམིགས་སའ་མེད་པ་གོ་མི་རུས་སར་
བཤད་ས་དང་འདི་མི་འགའ་ཏེ། མ་དམིགས་སའ་མེད་ངེས་མི་འགྱུབ་སར་བཤད་
སའི་རིགས་ས་འདི་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་
བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་སའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ས་ཡིན་སའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། རྒྱ་མི་ཤེས་ན་འབྲས་བུ་ནི། །

མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱུབ་སར་བྱེད། །

དོན་གྱི་རང་བཞིན་རྟགས་ཅན་ལ།

རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན།

རྒྱ་མི་མི་ཤེས་ཤིང་མེ་མེད་པ་ཚོས་ཅན། རང་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་སྲུ་གྲུབ་པའི་
གཞིར། འབྲས་བུ་དུ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་བཀག་པ་རྟགས་སྲུ་གྲུབ་པ་ལ་
ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་འགར་ཁྲབ་བྱའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟགས་
ཅན་བསྦྱབ་བྱུང་ཡོད་པ་ལ་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཡང་གོ་བྱེད་ཡོད་
དེ། ཤིང་མེད་དེ་རང་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་སྲུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། ཤལ་བ་མེད་པར་སྦྱབ་པའི་
གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྲུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་གིས།

དེ་མེད་པར་ནི་རྟགས་པར་འགྲུབ།

གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་མེད་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ།
གལ་ཏེ་ཕྱིར་གྲོལ་འགའ་ཞིག་གི་མངོན་སུམ་དང་།

ཡང་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་
རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་མེད་པར་རྟགས་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་འདྲུག་དུས་ནི། གཡས་ཀྱི་རིའི་ངོས་ལ་ཤིང་གི་ཚོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་
མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ཞིང་། ཤལ་དང་ལྷག་པའི་ཁྲད་པར་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་
མི་ལུས་པའི་ཤིང་གི་ཚོགས་དཔེར་བཞག་ནས། དེ་དང་ཐག་མཉམ་པའི་གཡོན་གྱི་
རིའི་ངོས་ལ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་ན། གཡས་རི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་

ངེས་ལུས་ཤིང་ཤ་བ་དང་ཤུག་པའི་བྱང་པར་ཡོད་ཀྱང་། གཡས་རི་ལྷུང་ངེས་མི་
ལུས་པའི་ཤིང་གིས་དག་པའི་གཡོན་རིའི་ངོས་ན་ཤ་བ་ཡོད་མེད་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན།
དེར་ཤ་བ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་སྲིར་འོ་ཞེས་པའི་རྟགས་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ། །གཞི་
དེར་ཤ་བ་ཡོད་ན། ཚོམ་པའི་མངོན་སྲུང་གིས་ཀྱང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ལུས་ན། སྲིར་
ཚོམ་གྱིས་ལྷ་ཅི་སྒོས། གཞུང་རྒྱུ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ནི། ལྷ་བྱེད་མི་དམིགས་
པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ངེས་བྱེད་པོ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཚད་
མར་བསྐྱབ་པ་ནི་ཅི་ལྷུང་མ་དམིགས་པ་ལས་མེད་པར་འགྲུབ་ཅེ་ན།

ཅ་བ། ལྷུང་རུང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ལྷ། །

མི་སྲིད་པར་ནི་གྲུར་བ་ན། །

ལྷུང་རུང་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའི། །

དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྲུབ། །

ཡོད་ན་ལྷུང་རུང་གི་བྱམ་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ལྷ་སྐྱིབ་བྱེད་ཚིག་པ་སོགས་མི་
སྲིད་པར་གྲུར་བ་ན། ཡོད་ན་ལྷུང་རུང་གི་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ལས། གཞི་འགར་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྲུབ་ཏེ། ལྷུང་རུང་གི་
བྱམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པ་ལ་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིར།

ཅ་བ། འགལ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། །

དེ་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་སྲིར། །

དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། །

མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྲུབ། །

དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པའི་ཉལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་
ཚོས་སྤྱོད་བྱའི་གཞིར། དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གོ་བྱེད་ཀྱི་
ཉལ་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲུབ་པ་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་ཚོས་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་གཞོན་བྱེད་
ཀྱི་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་ན། གཞོན་བྱེད་པའི་དེ་རྒྱུན་ཆགས་སྤྱོད་པ་ལ་གཞོན་པར་
བྱེད་པ་མཚོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་གི་སྤྱོད་པ་ལྷན་པ་དམིགས་པ་སྤྱོད་དོ། །ཉལ་སྤྱོད་ཀྱི་
དགག་གི་འགྲུབ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། སྤྱོད་ཀྱི་འགྲུབ་པ་གཉིས་ངེས་པའི་ཚད་མ་
ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། ཉལ་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲུབ་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་པ་འདད་ཟིན་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགག་ཉལ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་ཚོད་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་པ་མ་
དམིགས་པའི་ཉལ་སྤྱོད་ལ་བྱེད་བྱའི་ཉལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་
སྤྱོད་པ་དོན་དོས་བཟུང་། དེ་དགག་མི་རུས་པར་བསྟན། དེ་ལ་ལྷན་འགལ་སྤྱོད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུ་པས་བཏགས་པ་ཚམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་རང་མཚན་དུ་བྱུབ་
པ་བཀག་ནས་མཚུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཉལ་སྤྱོད་ལ་
ཡོད་ངེས་འགོག་པ་དང་། མེད་ངེས་བསྐྱབ་པ་གཉིས་སྤྱོད་གྲངས་ངེས་བྱས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། སྤྱོད་པ་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་ཉལ་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཡང་མ་འདུས་
པའི་ཕྱིར། འདི་སྤྱོད་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་པ་ཚོད་བྱེད་པ་ཉལ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་དང་འགལ་བ་
དང་། དེ་མེད་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་མེད་ན་རྒྱུ་
བྱེད་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཚམ་གཉིས་བྱེད་དགོས་པར་

འགྲུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཉེ། དགག་པའི་ཡུལ་མ་མཐོང་བར་དེ་ལ་དགག་པ་མི་
འཇུག་པའི་སྤྱིར་དང་། གལ་ཉེ་འཇུག་ན་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་
དགོས་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། ཚོད་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱའི་
གངས་ངེས་ལ་ཚོད་པའོ། །

ཅུ་བ། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། །

རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་བསྐྱུབས་པ། །

ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ། །

སྐྱ་དོན་ཚོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །

གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱོར་ན། སྐྱ་དོན་དངོས་པོར་འགྲུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་ཡོངས་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུབས་ཤིང་སྐྱོ་བཏགས་པའི་སྐྱ་དོན་དེ་ཉིད་བརྟེན་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་སྐྱ་དོན་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་འགྲུར་ཉེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་
དང་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། གཉི་གལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། སྐྱ་དོན་ཚོས་ཅན་ཏུ་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་སྐྱ་དོན་དོས་གསུང་བ་མ་ཡིན་
ཀྱི། གཙོ་བོ་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་སྐྱའི་དོན་ཡོད་པས་
སྐྱ་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་ཀོ། །

སྐྱོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གི་སྐྱོར་བ་འདིའི་དངོས་ཟིན་སྟུང་ན། གཙོ་བོ་རང་
མཚན་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན་ཏུ་བསྐྱུང་ནས་དེ་ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་གྱེད་པ་སྟུང་མཐོན་ལ།
དེའི་དགོངས་པ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་བཀའ་བ་ན། གཙོ་བོར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་རང་

མཚན་གྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་དང། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་
ལྟར་སྤང། འདི་དག་གི་དགོངས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལས། གཙོ་བོ་
ཉིད་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས་དགག་དགོས་གྱི། དེ་མིན་ན། དེ་རྣམ་འགྲུར་སྣ་ཚོ་གས་
གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང། གཙོ་བོ་རང་སྣོན་ནས་མི་ཁེགས་པར་འགྲུར་ལ།
རྟགས་ཚད་མས་དེས་པའི་གཞི་ནི་གཙོ་བོར་སྤང་བ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །སྲིད་ཚོལ་གྱི་
ལེས་འདོད་ལ་བསྟོས་ནས་གཙོ་བོ་དང་དེ་སྤང་གཉིས་གང་བཞག་གྱང་འབྲ་བར་སྤང་
ལ། རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཚེདོ། །

ཅེ་བ། དེ་དངོས་ཉེར་ལེན་མེད་པ་ཅན། །

སྐྱབ་ལ་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི། །

དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ནི། །

མེད་པ་མ་ཡིན་སྐྱ་སྐྱོར་སྲིད། །

དེས་ན་གཙོ་བོར་སྤང་བ་དེ་གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་མེད་པ་
ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་ཉེར་
ལེན་ཅན་དུ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་
གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཚོས་ཅན་གཙོ་བོར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱོར་བ་མཐོང་བའི་སྲིད།

ཡང་ན། གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་འགྲུར་སྣ་ཚོ་གས་
གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་
དམིགས་པའི་སྲིད། ཅེས་བཞོད་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་

སྐྱོན་མེད་བར་ཐལ། གཙོ་པོར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་གཏན་
ཚིག་ས་དམིགས་རྒྱང་མ་དམིགས་ས་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྲིད།

ཅུ་བ། དོན་དམ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ཉིད་ཅན། །

མཚོང་བའི་ཤེ་བྲག་ཐང་དད་པའི། །

དོན་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱ་རྣམས་ནི། །

རྒྱ་མེད་ཅན་འཇུག་མི་འགྲུང་དང་། །

འདས་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་། །

ཚིག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བརྟུན་བ་ཡི། །

དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྲུང་སྲིད། །

དེ་དག་མྱོ་དོན་ཡུལ་ཅན་འདོད། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་བར་རྟོག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་གཟུང་ཡུལ་དུ་
བྱས་ནས་འཇུག་ས་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། སྲི་ནང་གི་མཚོང་བའི་ཚུལ་ཐང་དད་པའི་ཤེ་བྲག་
གིས་ཚོས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་དེ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཇུག་བར་མི་འགྲུང་
བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་
པ་ལ་ཡང་སྐྱ་མི་འཇུག་བར་ཐལ། དེ་དག་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྲིད། ཚིག་འགའ་
ཞིག་ཀྱང་རྟུན་བ་ཡི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྲུང་བར་ཐལ། སྐྱ་དོན་དངོས་པོར་གྲུབ་
པའི་སྲིད། རྟོག་ས་དེ་དག་ཚོས་ཅན། མྱོས་བཏགས་པའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་ཅན་དུ་
འདོད་རིགས་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོར་མི་འཐད་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ལ། སྐྱ་དོན་དགག་མི་རིགས་པ་དང་། བསྐྱབ་རིགས་ཀྱང་དོན་དུ་

གཉེས་པའི་གཙོ་བོ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུང་པའོ། །

ཙ་བ། སྐྱོན་བསྟོན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། །

ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བསམ་པའི་ཕྱིར། །

ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་ལ། །

ཡན་གར་ཚོས་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན། །

དང་པོ་ནི། གཙོ་བོའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བསྟོན་
ན་རྟགས་དེའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཚན་གྱི་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་བས་ཁྲབ་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཚོས་ཚན་བསམ་པའི་
ཕྱིར། ཚོས་ཚན་མེད་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་དོ། །དེ་
འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཡན་གར་བ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་མི་རིགས་པར་
ཐལ། ཚོས་ཡན་གར་བ་ནི། དཔེའི་སྤོང་དུ་གྲུབ་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ནི། གཞུང་འདི་དག་གི་གཙོ་བོའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་ཁོ་པོ་ཅག་
བསྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་རང་མཚན་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་ལ་
བསྟོན་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་དག་ཏུ་བརྗོད་མི་ལུས་པས། རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཉེར་མེན་དུ་མེད་
དོ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞེག་བརྗོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཅམ་ནི་གཞི་གཞན་དུ་མ་ལ་གྲུབ་ཟེན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་དོ། །གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་ཚན་དུ་
བཞག་པ་ནི། དེ་ཚོང་མས་ཁེགས་པ་ཉིད་དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་འགྱུར་པའི་ཐབས་
སུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཚན་འབའ་ཞེག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

ཅ་བ། སྐྱོན་བསྐྱོན་བ་མེད་རྣམས་ཀྱིས། །
ཡོད་མེད་ཚོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །
དངོས་པོ་ཉིད་ནི་དབྱེད་བྱ་སྟེ། །
འདི་ལ་འབྲས་འབྱུང་རག་ལས་ཕྱིར། །

གཉེས་བ་ནི། སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྐྱོན་བ་མེད་ཅིང་དེ་ཚང་མས་ཀྱབ་པའི་གཙོ་
བསྟེན་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། ཚང་མང་ན་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་
དམ་མེད་སྐྱམ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དབྱེད་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི་རྟོག་བ་ལ་མེར་
"སྐྱང་ཡོད་དམ་མེད་སྐྱམ་བུ་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་དབྱེད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་འདི་
ལས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རག་ལས་ཤིང། རྟོག་བ་ལ་མའི་དོན་སྐྱི་
ཤར་བ་ཅམ་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དོན་གྲེད་རུས་བ་མ་ཡིན་ལ། །
དོན་གཉེར་བརྟག་པས་ཅི་ཞིག་གྲ། །
མ་ནིང་ག་ལུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས། །
འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཅི་པན། །

སྐྱབ་པར་ཐལ། དོན་གྲེད་རུས་བ་མ་ཡིན་པ་ལ། འབྲས་བུ་དོན་བུ་གཉེར་བས་ཡོད་
མེད་བུ་བརྟགས་པས་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་
ལྡན་འབྲིག་བ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱེད་མེད་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་དེ་སྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་ཏུ་མ་ནིང་བྱེད་གཞིར་བཟང་ནས། ག་ལུགས་བཟང་ངམ་མི་བཟང་ཞེས་བརྟགས་

༡ །མ་མེ། ༤༥ན། མྱང་ ཞོལ། ༤༦ན། སྐྱ། ༤༧ན། སྐ། ༤༨ན། མྱང་ * མྱང་།

བས་ཅི་ཡང་མི་ཤན་བར་ཐལ། དེས་དགོས་པ་དེ་སྐབས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་
དག་གིས་དགག་ཉམས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྗེས་དབག་དེའི་གཞལ་བྱར་བསྟན་བར་བཞེད་པ་
ཅི་ལོན་ཏུ་དབྱེད་དཀའ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་འི་ཅམ་བསམས་ཀྱང་རྗེས་དབག་དང་སློབ་འདོགས་
གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྲུང་ས་ལ་ཁྱད་པར་དབྱེད་དཀའ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་གཞི་
འགར་ཚོས་དེ་འཇལ་བའི་ཚུ་ལ་ལོད་པར་འཇལ་བ་དང་མེད་པར་འཇལ་བ་གཉིས་
ཡོད་པས་མེ་མེད་ཀྱི་མཚོ་ལ་དུ་བ་མེད་པར་གཞལ་བ་ཉིད་དུ་གཞལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་
ཞེན། འོན་ཀྱང་མ་དེས་མཚོ་ལ་དུ་བ་བྱུབ་པར་ཐལ། དུ་བ་མེད་པ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ལ་དུ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས། བཟ་ཤིས་མ་དང་སྣ་ནག་མ་བཞིན་
དུ་སློབ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་འགྱུར་བས། དང་པོ་
ཉིད་ནས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོལ་བ་མ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །

ཡང་དེར་དུ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དུ་མེད་བསྐྱབ་པ་མིན། ཞེས་སྐྱབས་ཀྱང་
ཞེན་ཏུ་མ་བཏགས་པ་སྟེ། དགག་བྱ་རྗེས་བཅད་ལ་ཞེགས་ཀྱང་བཀག་པ་ཡོངས་
གཙོད་དུ་མ་བྱུབ་ན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་མི་ཞེགས་ལ། བཀག་པ་ཡོངས་
གཙོད་ལ་བྱུབ་ཀྱང་། དགག་བྱ་རྗེས་བཅད་ལ་མི་ཞེགས་ན་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་
གསུམ་མི་ཞེགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན། མཚོ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སློབ་འདོགས་ཚོད་
ཀྱང་། དུ་མེད་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སློབ་འདོགས་མི་ཚོད་པར་འགྱུར་བས་དགག་
སྐྱབ་ཀྱང་ཉམས་ལ། ཡང་སློབ་འདོགས་ཚོད་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དབག་མ་སྐྱེས་
སོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་རྗེས་དབག་གི་འཛིན་
སྲུང་ས་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན། གཙོ་བསྐྱེག་དོན་གཉེད་གྱིས་མེ་

ཡོད་མེད་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མེད་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ཡོད་མེད་དབྱུང་བྱ་མ་ཡིན་
བར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་བཞི། རྱིད་སྐྱོད་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་བར་མི་བྱེད་ན། སློབ་དཔོན་
ཚྭ་གས་སྐྱེད་གིས་བཏགས་པའི་ཚོས་མ་དམིགས་པ། ཞེས་སྐྱོད་གཏན་མེད་ཏུ་
བསྟན་པ་དང་འགལ་ཞེན།

ཅུ་བ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། །
སྐྱ་ཡི་དོན་ནི་བཏགས་པ་ཡིན། །
དངོས་རྟེན་མ་གྲུབ་འདི་ཚོས་སྟུ། །
རིགས་པ་སྐྱ་བས་གསུངས་པ་ཡིན། །

སྐྱོད་མེད་བར་རིགས་པ་སྐྱ་བས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོད་ཏུ་གྱུར་
པའི་གཙོ་སྤང་དེ་ཚོས་ཅན་དང་། གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་རྟེན་ཅན་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་དེའི་
ཁྱད་ཚོས་སྟུ་སྐྱབ་བཞེད་ནས་ལྷང་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་བཏགས་པ་
ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་དོན་ནི་ཚོས་ཅན། བཏགས་པ་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་
ཏེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཡང་ན་ཚྭ་གས་སྐྱེད་གིས་
གཙོ་བོ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཚོས་སྟུ་བཞག་པ་དང་། རྱིད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་
ཉེར་ལེན་ཅན་ཏུ་མ་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན་དེའི་ཚོས་སྟུ་བཞག་པ་འགལ་པོ་ཞེ་ན།
ཞེས་པའི་ལན་ཏུ་སྐྱུར་པོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་
པ་དང་། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ཞེན་པའི་

བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང། མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ། ཚིག་ཅེས་དགག་པ་དང། བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་
པ་དངོས་དང། འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་གསུམ་ལོག་པས་དངོས་པོ་
མེད་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྷང་ལོག་པས་དངོས་པོ་
མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་ཅུས་པའི་སྲིད་ཏེ། ལྷང་ཀྱུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་
ལྷང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་ཡང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲུང་རོ་ཞེན།

ཅ་བ། སྐྱ་ནམས་དངོས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །
མེད་ན་མི་འགྲུང་ཉིད་མེད་སྲིད། །
དེ་ལས་དོན་གྲུབ་མིན་དེ་དག། །
སྐྱ་བའི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད། །

རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ནམས་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཉམས་ལས་བྱོད་རང་གི་ཞེན་པའི་
བརྗོད་བྱའི་དོན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་མེད་ན་མི་འགྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་སྲིད། འོ་ན་དེ་གང་ལ་ཚད་
མ་ཡིན་ཞེན། ཚིག་དེ་དག་ཚོས་ཅན། རང་སྟོབས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། སྐྱ་
བ་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅུས་ཏེ། བྱོད་དེ་
དཔོག་པའི་ཉམས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སྐྱ་བའི། །
སྲི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །

གཉེས་པ་ནི། ལྷང་ཚད་མ་མིན་ན། སྐྱོབ་དཔོན་སྟོབས་སྐྱང་གིས། ཡིད་ཆེས་

ཚིག་ནི་མི་སྐྱུ་བའི། །སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། ཅེས་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྐོར་རྗེས་
དཔག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལུང་དེའི་ཚིག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་
པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས། ལུང་ཚད་མར་
གསུངས་པ་དེ་ལུང་གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འིན་ཏུ་
སྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་དེ། གཞལ་བུའི་གནས་
གཉིས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་མཚུངས་
པའི་སྤྱི་ལས་རང་གི་བརྟན་བྱ་ལ་མི་སྐྱུ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་
ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་འཇུག་
པ་ལ་ཕན་ཡོན་འིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། འཆེ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་
འིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་ཐོས་འིང་། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་རི་ལྟར་
ཡོད་པ་ལྟར་ངེས་པའི་ཐབས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཀླགས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་མཚོང་བ་དང་།
དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཡང་མ་མཚོང་ཞིང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་དོར་མ་
བྱས་ན། དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་སུ་དོགས་པ་དག་སྒྲུང་དོར་དེ་དག་རི་ལྟར་བྱ་བ་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་པ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར།
གང་གི་རྗེས་སུ་ཀླགས་ན་མི་སྐྱུ་བའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་ནི།

ཅུ་བ། འགྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །
སྤྱིས་བུའི་དོན་ནི་རྫོད་བྱེད་དག།

ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །

དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན། །

ལྷན་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལེན་པའི་ཐབས་ལམ་བདེན་དང་། རོར་བུ་སྤྲུལ་ཀྱུན་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་འཇུག་ལྷོག་གིས་བསྐྱས་པའི་ལྷན་དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་བྱའི་དོན་རྣམས་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྤྱད་པ་ལ་བཞུགས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་མདོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་དག་བསྐྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་དེས་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱེས་བུའི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་དག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བར་བརྟན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་ནི། ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དབྱེད་པ་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དབྱེད་པ་མ་དག་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དོན་བསྐྱས་ན། ཕྱང་གང་ཡང་རྒྱང་བ་རང་གི་བརྟན་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཕྱང་དེ་ཚད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་སེ་ཏུ་བཅུ་པའི་དག་ལྟ་བུ་འབྲེལ་མེད་དང་། འཛོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་མན་དག་ལྟ་བུ། དགོས་པ་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བརྟན་བཙོས་ལྟ་བུ་དགོས་པ་མེད་པའི་དོན་སྟོན་པ་དག་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་ནས། སྤྲ་མས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དང་བྲལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་སྟོན་སྤངས་པའི་སྟོན་པ་བརྗོད་བྱའི་སྟོན་དང་བྲལ་བ་ཚད་མར་བརྟན་ཏོ། །

རྩ་བ། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། །

དོན་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང། །

རྗེས་སུ་དཔག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང། །

གཞོད་མེད་འདི་ཡི་མི་སྣ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། སྟོན་པོ་མངོན་གྱུར་དུ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་དང། གཞན་དག་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་སོགས་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐོང་བ་སློབ་གྲུར་གྱི་དོན་སྟན་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་གྱུར་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་དེས་གྲུབ་པ་དང། གཞན་དག་སློབ་གྲུར་དུ་འདོད་པའི་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་སློབ་གྲུར་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་སློབ་གྲུར་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་འིན་ཏུ་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི་དོན་དེ་དག་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ། སྤང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་། རང་ཚིག་སྤྱི་ལྷན་པ་དང་དངོས་ལྷགས་འགལ་བས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན་ཆགས་སོགས་སྤྲིག་པའི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན། ལྷན་དང་མར་མེ་ལ་ལྷགས་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་བཀག་པ་ལ་ནང་འགལ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པའོ། །འདི་དག་ནི་སྤང་འདི་ཡི་

མི་སྣ་བར་ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལོ། །དོན་བསྐྱེད་ལ། འིན་ཏུ་སློབ་གྲུང་སྟོན་པའི་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཚོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྣ་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱེད་
 བ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མཐོང་བ་མངོན་གྲུང་རྒྱུད་པ་ལ་
 གྱེད་པ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་རྟེན་མིག་མཐོང་བས་ཀྱང་
 མཐོང་བར་བརྗོད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སློབ་གྲུང་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཞེས་
 གྲུའོ། །འིན་ཏུ་སློབ་གྲུང་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་སྡེ་ཕྱི་དང་དངོས་ཤྱགས་འགལ་བ་མེད་
 བ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། ད་དུང་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འིན་ཏུ་སློབ་གྲུང་གི་དོན་ལ་མི་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བང་འགལ་མེད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་
 ཀྱང་། འིན་ཏུ་སློབ་གྲུང་གི་དོན་དེ་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར་བས་བོས་པ་ན་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན། དེས་
 བདེ་བ་མི་སྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་ལ། ཚེར་མ་རྒྱག་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན། དེས་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་པ་ཁེགས་པས།
 བདེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་དངོས་འགལ་དུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་
 བ། སྐྱིན་པ་བཏང་བས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་སྡེ་
 ཕྱིར་བསྟན་པ་མཐོང་ན། ཚིག་དེ་ལ་ནང་འགལ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས། ཤེས་
 བྱ་མཐོང་དག་ལ་ཡོད་མེད་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འདུ་བའི་སློབ་འདོགས་ཚད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་
 མཐོང་དག་གྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །འདམགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་འིན་ཏུ་སློབ་གྲུང་

གྲུང་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། གཞུང་འདིའི་ཐང་གི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ཅམ་ཡང་མ་
གཟེགས་པར་སྒྲུང་ན། ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་མེ་ལུ་གཉིས་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅ་བ། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི། །

སྤྱི་ལས་འདི་ཡུལ་སློབ་གྲུང་ནའང་། །

གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་སློབ་ནི། །

རྗེས་སུ་དབུགས་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་གྱི་ཚིག་ཤིན་ཏུ་སློབ་གྲུང་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་
གསུང་འདིའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སློབ་གྲུང་ཡིན་ནའང་། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་
པར་ཐལ། གཞུང་གྲུང་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པའི་གསུང་གཉིས་དང་མི་སྐྱེད་པར་མཚུངས་
པའི་སྤྱིའི་རྟོགས་ལས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སློབ་གྲུང་གསུང་དུ་རྟོགས་
པའི་སློབ་ཉི་ཚོས་ཅན། རྗེས་སུ་དབུགས་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
གཞུང་གྲུང་དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཚད་མ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་
པའི་སློབ་ཅམ་གྱིས་དེ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པར་གྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་
མཚན་པས་ཚུལ་གཞན་བསྐྱེད་པ་ནི།

ཅ་བ། ལྷང་དང་དོར་གྱི་དེ་ཉིད་ནི། །

ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། །

གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །

གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དབག་བ་ཡིན། །

གཞན་ལིན་ཏུ་སློབ་གྲུང་གི་དོན་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་རི་ལྷར་གསུངས་བ་ལྟར་
རྗེས་སུ་དབག་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་དོན་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ།
དེས་རི་ལྷར་བསྟན་བ་ལྟར་མི་སྣ་བར་དངོས་སྟོབས་གིས་བྱུང་བའི་སྲིད། དེར་ཐལ།
མྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དང་། དོར་བའི་དེ་ཉིད་སྤྲུག་བདེན་གཉིས་ཐབས་དང་
བཅས་བ་རི་ལྷར་གསུངས་བ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་གི་ཚད་མས་རབ་ཏུ་ངེས་བ་ཡིས་
སོ། །འདི་ནི་དབེ་ཉིད་ཏྲགས་སུ་བཞོད་བ་ཡིན་གྱི། ཅུ་བའི་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་
བརྒྱ་བར། སྦོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་དབེར་བྱས་ནས། ལིན་ཏུ་སློབ་གྲུང་སྟོན་པའི་
གསུང་ཚོད་གཞིར་མཛད་བ་དང་འབྲེལ། །དོན་ནི། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྣ་བས་བྱུང་སྟེ། དབེར་ན། བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་
གསུང་བཞིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་པས་ལྟར་སྦྱོར་བའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་
གསུང་ཡང་། ཞེས་ཏྲགས་དང་སྦྱར་འོ། །

གཉིས་བ་ལ། གཞན་དག་གི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ།
འཐད་པའི་སློབ་པ་བཞག་པའོ། །

- ཅུ་བ། སྦྱོར་བུ་སྤུལ་བྱུང་ལ་སྟོས་པ། །
- རི་བཞིན་དོན་ཏུ་གཞན་གྱིས་ཤེས། །
- གལ་ཏེ་སྤུལ་བྱུང་བ་དེ། །
- ཤེས་པར་རུས་ན་དོན་འདི་འདོད། །

དང་བོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱོར་བུ་སྤུལ་བྱུང་བ་ཉེས་བ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་

ཀུན་ལྡན་གྱིས་སྦྱས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཚིག་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གྱི་དོན་ཅན་དུ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པས་དེ་ཉིད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ལོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྦྱེས་བྱ་བུ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་དེས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་གྱི་དོན་གཏན་ལམ་སའ་བར། དེ་འདྲའི་སྦྱེས་བྱས་སྦྱས་པའི་ཚིག་ཉེས་ཟད་གྱི་ཚིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཏན་ལ་མ་སའ་བར་ཡང་དེ་འདྲའི་སྦྱེས་བྱ་ཚད་མས་ཤེས་པར་བྱས་ན། དེས་གང་སྦྱས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་དོན་འདི་འདོད་རིགས་ནའང་དེ་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། འདི་ནི་འདི་ལྟ་ལམ་མིན་ལོ་ཞེས། །

གཞན་ལ་སྦྱོན་ལྡན་སྦྱོན་མེད་པའམ། །

ཚད་མ་རྣམས་ནི་རྙེད་དཀའ་ཕྱིར། །

རྟོགས་དཀའ་ཞེས་ནི་གཞན་གྱིས་ཤེས། །

འདི་ལྟར། གང་ཟག་དེའི་གསུང་རབ་གཏན་ལ་སའ་བར་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉེས་ཟད་གྱི་སྦྱེས་བྱ་དེ་འདྲ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གཞན་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྦྱེས་བྱ་འདི་ནི། སྦྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའམ་མིན་ལོ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྦྱོན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྦྱོན་ཡེ་མེད་པའང་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་རྙེད་དཀའ་ཞིང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། གང་དག་གཞུང་འདིས་ཉེས་ཟད་གྱི་སྦྱེས་བྱ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མི་རྟོག་པར་སྦྱོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་འོག་མས་ཉེས་པ་ཟད་པ་སྲིད་པར་སྦྱོན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སྦྱོབ་པ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། སྦྱོན་པ་དང་བསྟན་པ་སྦྱོན་མེད་པར་བྱས་ན་ཉེས་ཟད་མ་གྲུབ་པ་འགལ་ལ། མ་གྲུབ་ན་སྤར་སྤར་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་

བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་གསུང་རབ་ལ་མ་སྟོས་པར་
ཉེས་ཟད་རྟོགས་མི་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། འོག་མས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྐྱིར་དངོས་
སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ལ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་དགོང། ཐར་པ་ལ་ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་བའི་ཚོད་པ་སྤང། ཉེས་པའི་རྩ་བ་ངོས་གཟུང་བའོ། །

རྩ་བ། འགྲིབ་དང་སྤུལ་བྱུང་བརྟེན་པ་ཀུན། །
མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར། །
དེ་གོ་མས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས། །
ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། །

དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གོ་མས་པ་ལས་སྟོ་དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ངང་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀུན་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་དེ་འགྲིབ་པ་དང་། འགྲིབ་ན་དེ་སྤུལ་བྱུང་ཏུ་སྐྱེ་
བ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་གྱིས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་དེའི་གཞོན་བྱེད་དང་བཅས་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ནི། ལན་ཅིག་ཉེས་པ་ཟད་ཀྱང་། ཉེས་པའི་ཡུལ་དང་སྤང་བ་ན་སྤང་
ཡང་འབྱུང་བས་གཏན་ཟད་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། སྤངས་པ་སྤང་ཕྱོག་ན་དེ་བརྒྱུག་པའི་
སྐྱིར་ཏུ་འབད་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནས། འབད་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་ངང་གིས་ཕྱོག་པ་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱོན་མ་ཐོང་བས་ཡིན་ནས། སྐྱོན་མ་མ་ཐོང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཡང་

མ་མཐོང་བས་ཡིན།

ཅུ་བ། འཆོ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །

ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྤྱིན་ལོག་གིས། །

འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་བརློག་སྟེ། །

སློབ་ཉི་དེ་ཕྱོགས་འདྲིན་སྤྱིར་རོ། །

སློབ་མཐོང་ནས་དེ་བརློག་པའི་སྤྱིར་ཏུ་འབད་བ་མི་བྱེད་དེ། འཁོར་བའི་འཆོ་བ་
ཐམས་ཅད་མེད་པའི་སྤྱིར། ཡོན་ཏུན་མ་མཐོང་བས་དེ་བརློག་པའི་འབད་བ་མི་བྱེད་
དེ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྤྱིས་ལུ་སློབ་ཉི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
དེའི་ཕྱོགས་འདྲིན་པའི་སྤྱིར། སྤངས་པ་མཐར་སྤྲུག་རང་གི་རང་གིས་བརློག་པར་
འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་ཡང་
དག་པའི་དོན་མཐར་སྤྲུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་
འབྲལ་མི་རུང་དུ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སློབ་ཉི་ཅི་ལོག་གིས་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་།
སྤངས་པ་མི་སྤོག་སྟེ། དེ་བརློག་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར། དོན་བསྡུས་ན། སྤངས་པ་
མཐར་སྤྲུག་སྤོག་མི་སྤིད་དེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤོག་
བ་མི་སྤིད་པའི་སྤྱིར།

ཅུ་བ། ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག། །

འདྲིག་ཆོགས་ལྟ་ལས་སྤྱིས་པ་ཡིན། །

དེ་མ་རིག་དེ་དེར་ཆགས་པ། །

དེ་ལས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་འབྱུང་། །

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉེས་རྣམས་ཀྱི།

རྒྱ་ལོ་གཏོ་སྤྱད་ཡིན་པར་གསུངས། །

གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཚོས་ཅན། རྒྱ་
མེད་དང་མི་མ་སྤྱན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་
ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱར་བཤད་པ་རྗེ་
ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདིག་ལྟ་ཉེས་པའི་རྩ་བར་བཤད་པ་དང་མ་རིག་པ་རྩ་བར་བཤད་པ་མི་
འགལ་བར་ཐལ། འདིག་ལྟ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་བདག་དེ་
ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་གི་བ་དེར་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་གཏོ་སྤྱད་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
འདིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་ཉེས་པ་ཀྱན་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གཞན་ལས་འདིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་སྟེ། །

དེ་སྤངས་པ་ན་སྤོང་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་གཞན་ལས་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ན།
འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་འོས་མ་གཟུང་བའི་སྤོང་མེད་དེ། འདིག་ལྟ་དེ་སྤངས་པ་ན།
ཉེས་པ་ཀྱན་སྤོང་བར་བྱས་པས་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིག་ལྟ་ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་སྟོན་བཞེད་པ་
ན་འདིག་ལྟ་བསྟན་ན་མི་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉེས་པ་ལ། སྐྱེས་བུས་མ་བུས་བས་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།

སྤྱོད་པ་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ས་ཚོད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིག་བྱེད་ཚོད་
མ་ཡིན་པ་དགག། །མ་བྱས་པ་དགག། །ཉག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མགོ་
མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་དང། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། ཚིག་རྣམས་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། །

ཉེས་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །

སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་བདེན་དོན་ཅན། །

ཞེས་ནི་ལ་ལ་རྗོད་པར་བྱེད། །

དང་པོ་ནི། ཚིག་རྣམས་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བཅེ་བ་མེད་པ་དང་མི་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་
པའི་ཚིག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་ལོག་པར་སྟོན་
པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་རིག་བྱེད་པ་ལ་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །

ཅ་བ། ཚིག་རྣམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། །

ཡོན་ཏན་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །

སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ལོག་པའི་དོན། །

ཅེས་མིན་ཞེས་ནི་གཞན་དག་བརྗོད། །

སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་ཡིན་ན་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཅེས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཚིག་རྣམས་དོན་བདེན་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སངས་རྒྱས་པ་
གཞན་དག་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག། །སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་
བརྟགས་ལ་དགག། །རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་གོ་བྱེད་
ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང། དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། དོན་ཤེས་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱ། །
བརྗོད་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པས། །
ཚིག་རྣམས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་མིན་ཡང། །
དེ་སྤྱིར་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་སྤྱི། །

དང་པོ་ནི། དེག་བྱེད་གྱི་ཚིག་རྣམས་ཚོས་ཅན། བྱེད་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་
ཡང་དོན་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱོན་སྤྱིད་པར་ཐལ། བྱེད་ལས་དོན་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་བྱེད་
པ་དག་གི་རྒྱ་དག་གི་བརྗོད་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། དེག་བྱེད་ལས་དོན་གོ་བ་འདི་
ཡི་དོན་འདིའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བལྟོས་པས་སོ། །

ཅ་བ། འབྲེལ་པ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་མིན་ན། །
བརྗོད་པའི་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །
བརྗོད་པས་དེ་ནི་གསལ་ཡིན་ན། །
བརྟགས་པ་གཞན་དག་ཏུ་མེད་འགྱུར། །

དེག་བྱེད་སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་པ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
འདིའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་དེག་པ་མེད་པར་ཡང་སྐྱོན་ཅོམ་གྱིས་དོན་
རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེག་བྱེད་ལས་དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་པ་འཇམ།
བརྗོད་སྐྱེས་བྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟག་པར་གནས་པའི་སྤྱིར། དེག་བྱེད་དེ་ནི་དོན་དང་འོ་

བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་ཡང་། འཆད་པ་པོའི་དག་གི་བདེ་ལས་ཉན་པ་པོའི་སྐོ་ཡུལ་དུ་
གསལ་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྐོན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན། དོན་གོ་བ་ལ། འགྲེལ་པ་དངོས་པོ་
བ་གཞན་དག་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་དགོས་ཀྱས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དག་གི་
བདེ་ལས་དོན་གོ་དགོས་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་
ཚིག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྫོང་བྱེད་དུ་ངེས་སམ། དོན་དུ་མ་དང་འགྲེལ། དང་
པོ་ལྟར་ན།

ཅ་བ། ཚིག་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་ན། །

དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་འོ། །

འཆད་པ་པོས་བཤད་ཀྱང་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་
གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འགྲེལ་བའི་སྲིད། འདོད་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་
འཆད་པ་པོ་མི་མ་སྐྱུན་པས་བཤད་ན། གང་དུང་གཅིག་ལ་གོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
སྐྱེད་པར་ཐལ་འོ། །

ཅ་བ། དོན་དུ་མ་དང་མངོན་འགྲེལ་ན། །

འགལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །

སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པ་ཉིད་ཀྱང་། །

ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །

དོན་དུ་མ་དང་རྫོང་བྱེད་དུ་མངོན་པར་འགྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་རང་
གི་བརྫོང་བྱའི་དོན་དུ་འགལ་བ་སྐྱེན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ཡང་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་

ཡིན་པར་ཐལ། བར་ལས་དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚང་མར་སྐྱབ་
བའི་དོན་དུ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་མེད་
དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ནི།
ཙམ་བ། ཐ་དད་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡང་། །

རྣམ་པར་བཞག་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་བརྗོད། །

རིག་བྱེད་སྐྱོད་དོན་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་ཡང་མེད་
བར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཚང་མའི་ལུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བརྗོད་དགོས་ན། དེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་ཐ་
དད་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙམ་བ། སྐྱེས་བྱས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ། །

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་མེད་འགྱུར། །

ལེགས་བྱས་ཁས་ལེན་ན་འདི་ནི། །

དངོས་སུ་སྤང་ཆེན་ཞུས་འདྲར་འགྱུར། །

གཉེས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་
བའི་རུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚིག་གང་ཞིག །སྐྱེས་བྱས་ལེགས་པར་མ་བྱས་
པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས་སྐྱེས་བྱའི་བརྗོད་
འདོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་འདི་ནི་
དངོས་སུ་སྤང་ཆེན་གྱི་ཞུས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་
དགག་པའི་ཆེད་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན། དོན་སྟོན་

པའི་རྣམ་མེད་དགག་པའི་སྲིར་ཏུ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་སྲིར། གཉིས་པ་
ལ། འབྲེལ་པ་རྟག་དངོས་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དང་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། འབྲེལ་པ་ཅན་རྣམས་མི་རྟག་སྲིར། །

འབྲེལ་པ་ལ་རྟག་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེ་སྲིར་དོན་དང་སྐྱ་ཡི་དེ། །

སྐྱེས་བུའི་སློ་ཡིས་ལེགས་པར་བྱས། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྱ་དོན་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་ཅན་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པའི་སྲིར། དེས་བྱུབ་པའི་དོན་
ནི། དོན་དང་སྐྱའི་འབྲེལ་པ་དེ་སྐྱེས་བུའི་སློ་རྟོག་པ་ཡིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་
བྱས་པར་ཐལ། བར་ཅམ་གྱིས་གཞག་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་སྲི་མ་
དང་འབྲེལ་པ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དགག། རྟེན་བཞིག་ན་བརྟེན་པ་མི་འཇིག་པའི་ལན་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟེན་བཞིག་ན་བརྟེན་པ་འཇིག་པས་སྲིན་ཚད་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་ཏུ་
འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་བཞི་བཞིག །འབྲེལ་པ་གཞན་ཁས་ལེན་པའི་སྲིར།

ཅ་བ། དོན་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་ན་ནི། །

སྐྱ་རྣམས་ལ་ནི་རང་བཞིན་དག། །

རྣམ་པར་བརྟོག་པར་མི་རིགས་སོ། །

གསར་བྱུང་གི་དོན་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་པ་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་

རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྲར་གསར་ཡུང་གི་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་གྱི་རང་བཞིན་
དག་གསར་དུ་རྣམ་པར་ལྡོག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་སྲིད་
ཅ་བ། རྣམ་བཟགས་འབྲེལ་ལ་ཉེས་འདི་མེད། །

གལ་ཏེ་རྟེན་འདི་འདི་གཞི་ན་ཡང་། །

འདི་གཞི་མིན་རྟག་སྲིད་རིགས་དང་འབྲ། །

ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་འདི་དག་མེད་
པར་ཐལ། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད་

གཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་བ་ཅན་འདི་གཞི་ན་ཡང་། བརྟེན་པ་འབྲེལ་བ་
འདི་གཞི་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་སྲིད་ཀྱི་གསལ་བ་བཞིག་གྲུང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་
མི་འདི་གཞི་བ་དང་འབྲ་བས། སྲར་གྱི་རྟགས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྟག་རྣམས་ལ་བརྟེན་རུས་པ་གང་། །

གང་གིས་དེ་རྟེན་འདོད་པ་ཡིན། །

རྒྱ་མཚན་གང་གིས་གསལ་བ་དེ་དོན་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་
ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་གྱིས་པན་འདོགས་པའི་རུས་པ་
གང་ཡང་མེད་པའི་སྲིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་
གྲང་། མཛོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡི། །

སྦྱོར་ཅིག་བྱེད་རྒྱ་རྣམས་ཚོ་གསལ་ན། །

དེ་སྐྱེད་པར་ནི་རུང་ཉིད་སྲིད། །

རིགས་པ་ཤེས་པས་བྱམ་སོགས་ཀྱང་། །

སྐྱེ་བ་ལ་ཞི་གསལ་བར་འདོད། །

དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ནི། ལུག་ཁུང་གི་བྱམ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཚོས་
ཅན། སྐྱོན་མེད་འོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་མི་པན་བཞིན་དུ་གསལ་གྱིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་འབྲས་བུ་ཟིན་སྐྱོན་མེད་འོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེ་
རུང་དུ་གྱེད་པ་ལ། རིགས་པ་ཤེས་པས་སྐྱོན་མེད་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་འདོད་
རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་གྱེད་པ་ཡི་
ལྷན་ཅིག་གྱེད་པ་ཡི་རྒྱ་དབང་པོ་དང་ཡིད་གྱེད་རྣམས་ཚོགས་པའི་ཚེ་ན། སྐྱོན་མེད་
འོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཤེས་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་ལ་
མེད་པ་ནི།

ཅ་བ། འགྱུར་བ་མེད་རྣམས་ཁྲད་མེད་པས། །

གསལ་གྱིན་རང་གི་དོན་ཅི་བྱས། །

གང་ཕྱིར་དེས་དེ་གསལ་བར་འདོད། །

སྐྱ་དོན་དེས་དོན་གཞན་གྱི་འགྲེལ་བ་དེ་གསལ་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་
ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་གྱིན་སྐྱ་དོན་རང་གིས་དེ་ལ་པན་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་
བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་ལ་སྐྱ་ཕྱིའི་ཁྲད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། འགྱུར་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱར་པོ། །

ཅ་བ། འགྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་གྱུར་མོད། །

ཐ་དད་ཕྱིར་སྐྱོ་སྐྱོ་ཚོགས་འགྱུར། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་དུ་རྩལ་མོད། སྐྱོན་གཉིས་དང་རྣམ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྣོ་མ་འབྲེལ་པ་ལ་སྐྱོན་དང་འབྲེལ་པ་རྣམས་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་ཅུང་གི་རྣམ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དམིགས་ཅུང་མ་དམིགས་པས་ཞེགས་སོ། །

ཅུ་བ། དེ་ལས་ཐ་དད་མིན་དེ་ཉིད། །
འདི་ལས་གཞན་དངོས་ཡོད་མ་ཡིན། །
དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཕྱིར། །
འབྲེལ་པ་རྩོག་པས་བྱས་པ་ཡིན། །

དང་བོ་ལྟར་ན། སྐྱོན་གྱི་རྣམ་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་མིན་པ་གང་ཞེགས། །དེ་གསུམ་ཁུབ་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲེལ་པ་དོན་གཞན་ཉམས་སོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་མིན་ན། འབྲེལ་པ་དངོས་པོར་མ་བྱུང་པར་ཐལ། སྐྱོན་རང་མཚན་གཉིས་དང་རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འདི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འབྲེལ་པ་རྩོག་པས་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱེད་བྱེད་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རྣམ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། ཡོད་རྣམ་གཞན་ལ་རག་ལུས་པའམ། །
གཞན་གྱི་འབྲེལ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །

སྐྱོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་སྐྱོན་གཉིས་ལ་རག་ལུས་པའི་གཞན་

དབང་གི་འབྲེལ་བར་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་ཡོད་པའི་རྗེས་ཡིན་
པའི་སྲིད། འཕ་གྱི་སྐྱེས་གཞན་དེ་གཉིས་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་བར་
རི་ལྟར་འགྲུར་ཉེ་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། དེ་དང་རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྲིད། ཀྱང་བ་འདི་
གཉིས་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟན་པའི་འཕྲོས་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བརྟན་ནས་
འགྲུར་བའི་རིགས་པ་བསྐྱེས་ནས་བསྐྱེན་པའོ། །

གསུམ་བ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་
ལ་ཡོད་དམ། དེ་བསགས་པའི་ངག་ཚིག་སོགས་ལ་ཡོད།

ཅུ་བ། ཡི་གེ་དོན་མེད་ཅན་འགྲུར་ཞིང་། །

དང་སོ་ལྟར་ན། མིང་ཚིག་དང་མ་འབྲལ་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཚོས་ཅན།
བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུད་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་
སྟོན་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྲུར་བའི་སྲིད། ཞིང་ནི་འོག་མ་སྐྱུད་པའོ། །འདི་ནི་
དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡི་གེ་ལ་དོན་སྟོན་པའི་རྣམས་པ་
མེད་པར་བསྐྱེན་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་ཡིན་ན། དོན་སྟོན་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་
མ་ཡིན་ཉེ། མིང་གི་སྐྱུང་བའི་མཐར་སྐྱག་པ་ཡི་གེར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། ཡི་གེ་རིང་སོ་དང་སྐྱུང་དུ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་སོ་སོགས་ལས་
དོན་གོ་བའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འགྲུར་རོ། །འདི་དག་ནི། རྒྱུད་པ་བ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་
རྟན་ཅིང་དེ་ལས་དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྟན་རྗེས་སུ་ཁས་སྐྱུངས་པ་ལ་གཞོན་པ་
བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ། །

ཅུ་བ། ཚིག་སོགས་ཀུན་བརྟན་དངོས་མེད་ལ། །

དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་བ་འདི། །

རི་ལྷ་བྱུང་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །

གཉིས་པ་ལྷར་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚིག་སོགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དང་
དངོས་པོ་ཡི་འབྲེལ་བ་རི་ལྷ་བྱུང་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་
རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དེ། རྟོག་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་དངོས་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རང་འབྲེལ་དུ། བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚིག་གི་ཡན་ལག་
གིས་དེ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན་ཞེས་ངག་ཚིག་སོགས་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་
དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ངག་ཚིག་སོགས་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཉེ།
དེ་ལྷར་འདོད་པས་ནི། ལྷ་བདུན་གྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
འཇོག་པའི་རིགས་པའི་གསང་མ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཉེ། རྣམ་པ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་སྐྱས་སྟོ་ལྷིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་
ན། གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། སྐྱ་དེའི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་སུ་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྷ་ན། མི་རྟག་པ་བཞེན་དུ་ཡིད་གཏད་པ་ཅམ་གྱིས་དེས་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་པས།
བརྗོད་པའི་ཕྱེས་པས་ཀྱང་སྐྱ་དེ་སོས་ནས་ཡིད་གཏད་ན་སྟོ་ལྷིང་བའི་རྣམ་པ་འཆར་བར་
འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྟོ་ལྷིང་བ་དེ་རྣམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ།
དེའི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཡིན་ན། དེ་དེས་བརྗོད་པ་བརྗོད་པའི་སྟོས་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ན། བརྗོད་པའི་ཕྱེས་པས་སྟོ་ལྷིང་བ་མཚོང་བ་ན་ཡང་། རྣམ་པ་ཞེས་
བརྗོད་པ་དེ་དེའི་དངོས་མིང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་

བ་དང་། དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་ཀྱན་རྗོད་ཅམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱུང་བར་མ་ཤེས་
བས། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆིག་ལ་བད་ལ་མ་ལྟོས་བར་དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལོག་
རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །གཞན་ཡང་། ཆིག་ཀྱན་སྒོང་གི་འདུ་བྱེད་ལས་
སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བསམ་དགོས་སོ། །

གཉེས་པ་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ལ། མ་བྱས་པའི་སྐྱེས་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་
བསྟན་བ་དང་། ཡི་གེ་དང་ཆིག་ལ་བརྟགས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འཐད་བའོ། །དང་པོ་ལ།
བྱེད་བ་པོ་མི་བྱ་བ་རྟགས་སུ་མི་རུང་། འདོན་བ་པོ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །

ཅ་བ། བྱེད་བ་པོ་རྣམས་མི་བྱ་བྱིར། །
སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱང་འདོད་ལོ། །
འདི་ལའང་རྗེས་སུ་བརྗོད་བ་ཡོད། །
དེས་ན་ངན་པའི་སྐྱན་བས་བྱུང། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཏེ། བྱེད་བ་པོ་རྣམས་མི་བྱ་བའི་བྱིར།
མ་བྱས་ཀྱང་ཆོད་མར་འདོད་དོ་ཞེན། སྒྲོད་བ་བ་ཆོས་ཅན། ལོག་རྟོག་ངན་པའི་སྐྱན་
བས་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་འདི་ལའང་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་བརྗོད་བ་ཡོད་ཅིང་ཞེན་བ་དེས་ནའི་བྱིར། མི་བྱ་བའི་རྟགས་མ་
བྱུང་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་བ་དག་གིས་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་རྣམས་བརྒྱད་
བ་དང་། མི་ལུ་བྱུང་དང་། མི་ལུ་བྱུང་ལྟ་དང་། ལྷ་ཚོགས་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱས་
བར་བྱེད་ལ། གཞེགས་ཟན་བས་དབྱིག་གི་སྦྱིང་པོས་བྱས་པར་བྱེད་བའི་བྱིར།

ཅ་བ། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་འདི་གཞན་ལས། །

མ་ཐོས་པར་ནི་ཡི་གེ་དང་། །

ཚིག་བཞོན་པ་ནི་བརྗོད་ཅུས་མེད། །

དེ་ལྟར་གཞན་ལ་འང་འགའ་ཞིག་སྟུ། །

གཉིས་པ་ལ། འདོན་པ་བརྗོད་པ་ནི། རི་ལྟར་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་སྐྱེས་བུ་
འདི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་ཚིག་དང་།
ཚིག་གི་བཞོན་པ་དག་བརྗོད་པའི་ཅུས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་གཞན་དེ་
ལ་འང་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཅུས་པ་མེད་པས། དེ་ལྟར་རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོ་ཚོས་
ཅན། འདོན་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་
རྟགས་ལས་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལས་
ཚད་མར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་སྟོན་པ་པོ་འགའ་ཞིག་སྟེ། །དེ་དག་གི་པ་ལ། ཐོག་མ་མེད་
པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ། ཐོག་མེད་དུ་གྲུབ་པས་མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ། དེ་
གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་པོ། །

ཅ་བ། སྐྱེས་བ་ཡི་ནི་གཞུང་གཞན་ཡང་། །

མན་དག་ལས་གཞན་གཞན་དག་གིས། །

འདོན་པ་གང་མཐོང་གང་གིས་ན། །

དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རྗེས་མི་དཔོག། །

དང་པོ་ལ། རྟགས་མ་དེས་པ་ནི། རྟག་མོ་འབངས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུས་
སྐྱེས་ཞིང་བཅུ་མས་པར་མ་བྱུང་སྟེ་དུ་གྲུབ་པ་ཡི་གཞུང་གཞོན་ཅུ་འབྱུང་བ་ཅན་ལ་
སོགས་པ་གཞན་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན། རིག་བྱེད་བཞི་པོ་དེ་

སྦྱར་ཚོག་མ་མེད་པ་དང་སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་སྟེ་དཔོག་རིགས་
པར་ཐལ། སྦྱོབ་དཔོན་སྟེ་མའི་མན་དག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་ད་ལྟ་གཞན་དག་གིས་
འདོན་པ་གང་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། རིགས་གང་གང་ལས་བྱུབ་པ་དེ། །
ཁྱད་པར་མེད་དེ་མེ་ཤིང་བཞིན། །
རྒྱ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གཞན་ཡང་། །
དེ་ལས་འགྲུར་བར་ཡང་དག་ཤེས། །
དེ་ལ་འབྲས་མཚུངས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །

ཅོམ་པའི་རྒྱ་སྦྱེས་བྱ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་གྱི་དག་གཞན་
ཡང་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱ་སྦྱེས་བྱ་དེ་ལས་སྦྱེ་བར་འགྲུར་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ།
ཅོམ་པ་པོ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་རིག་བྱེད་གྱི་དག་དང་གཉིས་རིག་བྱེད་གྱི་དག་ཏུ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མེ་དང་བྱུང་ཤིང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་
རིགས་གང་སྦྱེས་བྱ་གང་ལས་བྱུབ་པ་དེ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་ན་སྦྱེས་བྱ་
ལས་སྦྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་སྦྱེས་
བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པའོ། །

ཅ་བ། ཁྱད་པར་དག་ནི་མ་བསྟན་པར། །
གཏན་ཚིགས་རབ་ཏུ་སྦྱོས་པ་གང་། །
དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པ་ཅན། །

སྦྱེས་བྱས་བྱས་པ་ལས་སྦྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དག་ནི་མ་བསྟན་པར་

རིག་བྱེད་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་སྐྱོས་པ་སྤར་བཞོད་པ་གང་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པ་འཇུག་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་
འཛིག་ཉེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་སྐྱེས་བུའི་འབྲས་བུར་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་སྲིད།
དཔེར་ན། མགོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་འདྲི་ཚོས་ཅན། མི་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ།
མགོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཅེས་བ་དང་འདྲོ། །སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཁྲད་པར་ཡོད་དེ། སྐྱ་དཀའ། བསྐྱུག་དཀའ། ལུས་པའི་ཁྲད་པར་མི་རེངས་དུག་ཞི་བ་
མཐོང་བའི་སྲིད་ཅེ་ན། དེ་འབྲས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཚིག་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་སྲིད་
པོ། །རིག་བྱེད་པ་སོགས་ཡི་གེ་ཉལ་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་ནི། ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ཨགྲ་ར་
ཞེས་པ་འགྲུར་མེད་ལ་འཇུག་ལ། དེའི་དོན། གཞན་དག་ཡི་གེའི་དོ་བོ་མི་འགྲུར་བར་
འདོད་ཅིང་རང་ལུགས་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྲུར་བའི་དོན་ཡིན་ལོ། །

ཅ་བ། རྣམ་པ་ཀུན་ཐོག་མེད་བྱུབ་བྱུར་མོད། །
དེ་ལྟར་སྐྱེས་མིན་ཉེན་ཅན་མིན། །
དེ་སྲིད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཉིད། །
གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་བརྟེན་འགྲུབ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིག་བྱེད་ཐོག་མེད་པར་བྱུབ་པར་བྱུར་དུ་རྒྱལ་
མོད་ནའང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་མིན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དུ་བྱུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་
ན། མིས་བྱས་པ་གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་བརྟེན་ཞིང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་
འགྲུར་བ་དེའི་སྲིད།

ཅ་བ། ལྷ་མོ་ལ་སོགས་ཐ་སྐྱད་དང་། །

མེད་པར་སྐྱ་བའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང། །

ཐོག་མེད་ཕྱིར་ན་དེ་བཞིན་འགྱུར། །

སྡོན་འདུས་བྱས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །

འདི་ལྟར། གྲམ་སྐོ་ལ་ཐོགས་པས་མ་བག་མར་མེན་པའི་ཐ་སྣང་དང། རྒྱང་པན་
པས་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྐྱ་བའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་ཅན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་
དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡོན་མ་སྡོན་མས་
འདུས་བྱས་པའི་རྒྱའི་རྣམས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཉིད། །

གྲུབ་ནའང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

དོན་ནི་འདུ་བྱེད་ཁྱད་པར་རྣམས། །

མཐོང་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་དག་ཀྱང་ཡིན། །

གསུམ་པ་ནི། དེག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་གྲུབ་པས་ཚད་མར་གྲུབ་པའི་
ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། རྒྱང་བད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྣང་ལོག་པ་
རྣམས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེག་བྱེད་
ཀྱི་ཚིག་ཚོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དག་ཀྱང་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཆད་པ་པོ་མི་མ་ཐུན་པ་དུ་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
རྣམས་ལས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་མ་ཐུན་པ་དུ་མ་ལ་སྐྱོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཡང་དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་
དགག་པ་དང། དག་མ་བྱས་པ་དགག་པའོ། །

ཙུ་བ། ཡིག་རྒྱམས་གཞན་དང་ཁྱད་མེད་ཕྱིར། །

སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་འབྲས་ཅིར་འགྱུར། །

དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྲས་ན། ཡི་གེ་ལས་ངག་མ་བྲས།
དང་པོ་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྒྱམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བུས་མ་བྲས་པར་སྐྱབ་
པར་བྱེད་ན། ཚད་མར་འགྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅིར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། འདིག་
རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཞན་དང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དང་། སྐྱེས་བུས་བུས་མ་བྲས་ཁྱད་མེད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་མ་བྲས་པའི་ངག་དགག་པ་དང་།
ཡི་གེའི་གོ་རིམས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བྲས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།
རྒྱལ་ས་དགོད། རྒྱལ་ས་ཚོས་སྐྱབ་པའོ། །

ཙུ་བ། ངག་ནི་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད། །

ཡོད་པ་མིན་ཉེ་མ་དམིགས་ཕྱིར། །

དང་པོ་ནི། ངག་སྐྱེས་བུས་མ་བྲས་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ནི་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་
ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དམིགས་སུ་རྒྱུང་བ་
ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ངག་ཆ་བཅས་
དགག་པ་དང་། ཆ་མེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆ་རེ་རེས་དོན་མི་སྟོན་པ་དགག། སྟོན་པ་དགག་པའོ། །

ཙུ་བ། ཡན་ལག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན། །

དེ་རྒྱམས་ཐ་དད་དོན་མེད་ཉིད། །

དེ་དངོས་ཅན་མིན་དེ་དངོས་ཅན། །

བཏགས་པ་སེང་གེ་ཉིད་སོགས་བཞིལ། །

དང་སོ་ནི། རིག་གྲེད་གྱི་དག་ཆ་ཤས་གྱི་ཡན་ལག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན།
ཆ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་རེ་རེ་ནས་དོན་སྟོན་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་ཉིད་དམ་ཡོད། མེད་ན།
རིག་གྲེད་གྱི་དག་དེ་ཚོས་ཅན། བྱོན་བརྗོན་གྱ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཅན་
མིན་བཞིན་དུ་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་འདོད་པས་བཏགས་པར་ཐལ། བྱོན་དོན་རྗོད་
གྲེད་གྱི་དག་ཆ་ཅན་གང་ཞིག། བྱོན་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་དོན་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་བྱེད་ལ་སོང་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་སོགས་བཞིལ།
འདོད་ན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་དག་ཉམས་སོ། །

ཅ་བ། རེ་རེ་དོན་བཅས་ཉིད་ཡིན་ནའང་། །

དུ་མ་ཉིད་བཏགས་ལོག་པ་ཡིན། །

ཡན་ལག་གཅིག་ནི་རྫོགས་པས་ཀྱང་། །

དག་གི་དོན་དག་རྫོགས་པར་འགྱུར། །

གཉིས་པ་ནི། ཆ་རེ་རེ་ནས་བརྗོན་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་རྣམས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
ཡིན་ནའང་། དེ་ཚོས་ཅན། བྱོན་གྱི་ཆ་སྲ་ཕྱི་རྣམས་པན་ཚུན་བཟོས་པ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ། ཏག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྗོན་བྱ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཆ་སྲ་ཕྱི་དུ་མ་
ཅན་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ལོག་ཅིང་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོན་གྱི་ཆ་རེ་རེས་དོན་
རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བྱོན་གྱི་ཆ་ཤས་གྱི་ཡན་ལག་གཅིག་རྫོགས་པས་ཀྱང་།
དག་གི་དོན་དག་རྫོགས་པར་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཏགས་སྲ་མའོ། །ཆ་སྲ་ཕྱི་
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅང་ཐོས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེན་ཡང་།

ཙུ་བ། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པ་ན་འདྲ། །

དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་རུང་ངོ། །

རིག་བྱེད་འཆད་པ་ཞག་རིལ་ལོ་དང། ལྷ་བ་དང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ལ་བརྟེན་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
ཐོས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཆ་མེད་མི་སྲིད། སྲིད་ཀྱང་
མི་འཐད།

ཙུ་བ། གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་ཐ་དད་མེད། །

རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ཕྱིར། །

དང་ལོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཚོས་ཅན། ལྷ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ། ཉག་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཉག་
པ་ཡིན་ན། ལྷ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མི་
ཉག་པ་དགག་པ་དང། ཉག་པ་དགག་པ་ལོ། །

ཙུ་བ། མི་ཉག་ན་ནི་ཚོལ་བྱུང་ཕྱིར། །

དེ་ཅི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན། །

དང་ལོ་ནི། དག་ཆ་མེད་དེ་ཉག་གམ་མི་ཉག །མི་ཉག་གོ་ཞེ་ན། ལྷ་དང་རྒྱུན་ལ་
བརྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང། ལྷ་གཞན་མ་མཐོང་བས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཚོས་ཅན།
བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་བན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པར་མཐོང་གི་ལྷ་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིས་
ན་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མི་ཐོས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐལ་བ་གཞན་
གྱིས་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། ཏྲག་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཏྲག་པར་ནི། །

དམིགས་འགྲུར་སྐྱིབ་གཏོགས་མེད་ཕྱིར་དོ། །

དང་པོ་ནི། དག་ཏྲག་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། ཏྲག་པར་དམིགས་པར་འགྲུར་པར་
ཐལ། དེ་ཐོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུས་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་དེ་ཐོས་པའི་
འགལ་རྒྱུན་བྱེད་པའི་སྐྱིབ་གཏོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུས་པ་
ཉམས་པར་བྱེད་རྒྱུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་འགའ་ཞིག །

མ་ཚང་ཐོས་པ་མིན་ཞེན། །

གལ་ཏེ། སྐབས་འགར་མ་ཐོས་པ་དེ། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱུས་པ་ཉམས་པར་
བྱས་པ་མིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོའི་ཀྱང་སྤོང་གི་ཚོལ་བ་
སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཚང་བས། ཏྲག་ཏུ་ཐོས་པ་མིན་ལོ་ཞེན།

ཅ་བ། ཅེས་ཀྱང་གཞན་ལྟོས་ཡིན་སྟེ། །

དེས་པ་དག་ནི་འགལ་བ་ཡིན། །

རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཐོས་པ་ཅེ་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ།
རིག་བྱེད་གྱི་དག་ཚོས་ཅན། ཏྲག་པའི་རང་བཞིན་དུ་དེས་པ་དག་ནི་འགལ་བ་ཡིན་
པར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་རྒྱུག་
མོད་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་མེད་དོ། །ཞེས་མི་སྐྱེ་ལ། རྒྱུད་ལ་ཉེས་པར་

འགྲུར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མ་ཁྲབ་པ་དགག། ཁྲབ་ཆེས་པ་དགག་པའོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཁྲབ་བྱེད་མིན། །

ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དམིགས་མི་འགྲུར། །

དང་པོ་ནི། དག་དེ་དག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། གལ་
ཏེ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོའི་ཁའི་རླང་མ་གཏོགས། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉན་
ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་མི་འགྲུར་པར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པའི་རྟག་པ་གང་
ཞེས། །རྣ་བའི་དབང་པོས་སྐྱ་སྒྲ་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཁས་སྦངས་སོ། །གཉིས་
པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཁྲབ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །

ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འགྲུར། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། དག་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཁྲབ་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཉན་པའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཅིག་ཅར་ཐོས་ཤིང་། དམིགས་པ་དག་ཏུ་འགྲུར་བར་ཐལ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གང་
ཞེས། །རྟག་ཁྲབ་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྐྱ་འདུས་བྱས་པ་དགག་པ། དབང་པོ་
འདུས་བྱས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །

ཙ་བ། འདུས་བྱས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །

འགྲུར་མེད་གང་གིས་འདུ་བྱེད་འགྲུར། །

དང་པོ་ནི། འཆད་པ་པོའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཐོས་རུང་དུ་འདུས་བྱས་པ་དམིགས་

བ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཐོས་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན་ལང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚོས་ཅན།
རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་འདྲུ་བྱེད་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།

ཅ་བ། དབང་པོ་ལེགས་པར་བྱས་ཀྱང་ལ། །

དེས་ཀྱང་མ་ལུས་ཐོས་པར་འགྱུར། །

ཐལ་བ་དགོད་པའི། གལ་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་དེས་
ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ཐོས་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རྣ་བའི་དབང་པོ་
གཅིག་ལྟ་དེས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་མ་ལུས་བ་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཐོས་རུང་གང་ཞིག །དེ་རྟལ་བྱུང་བུ་ལོད་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ལེགས་བྱས་ཀྱང་པར་ལས། །

ཐ་དད་ཕྱིར་དོན་གཅིག་དེས་ཡིན། །

གལ་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་ཀྱང་སྤྱི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་
འཛིན་བྱེད་དུ་དེས་བ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དུལ་སོ་
སོར་དེས་པའི་རིག་བྱེད་དེས་བ་འཆད་པའི་དུང་དུ་བསྐྱད་པའི་ཀྱང་པར་ལས། རྣ་
བའི་དབང་པོས་སྤྱི་ཐོས་པའི་རྣམས་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཅེན།

ཅ་བ། སྤྱི་ཚོགས་པ་དུ་མ་ཡི། །

ཅ་ཚོ་རྗེ་ལྟར་ཐོས་པར་འགྱུར། །

དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྤྱི་ཡན་གར། །

ཐོས་འགྲུང་རྫོང་གྲེད་མ་ཡིན་ན། །

རིག་གྲེད་གྱི་སྐྱེ་ཡི་ཚོགས་པ་དུ་མ་ཡི་ཅ་ཅོ་ཅིག་ཅར་དུ་རི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པར་
འགྲུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོ་སྐྱེ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཇིག་གྲེད་དུ་རེས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་གལ་ཏེ། བརྗོད་བྱ་མི་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཚམ་ཡིན་གར་བ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་
ཐོས་པར་འགྲུང་བ་ཡིན་གྱི། རྫོང་གྲེད་དུ་མ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་འོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྐྱ་ལས་ཐ་དད་ཡོད་དོ་ཞེས། །

འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་དད་བྲ། །

ཡུལ་གཅིག་ཏུ་རིག་གྲེད་འཆད་པ་པོ་དུ་མས་རིག་གྲེད་ཅིག་ཅར་བཤད་པའི་
ཚོ། སྐྱ་ཚམ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་རྫོང་གྲེད་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་དད་
པར་བྱ་བ་ཚམ་ཡིན་གྱི་རིགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་
ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྐྱ་གཞན་དག་ནི་གནས་པ་ན། །

རྫོང་གྲེད་རི་ལྟར་ཐོས་པ་ཡིན། །

ཡང་ན་རུས་པ་རེས་པའི་ཕྱིར། །

རི་ལྟར་ཐ་དད་སྐྱ་རྟོགས་འགྲུང། །

སྐྱ་གཞན་དག་མི་འདོན་པར་གནས་ནས་རིག་གྲེད་གཅིག་ཅིག་འདོན་པ་ན་
ཡང་། སྐྱ་ཚམ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་རྫོང་གྲེད་ཐོས་དགོས་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་འདྲ་ཐབས་རི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ན། རི་ལྟར་ཡང་སྐྱ་ཚམ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྲུང་བ་ཡང་མི་

འཐད་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོ་སྐྱེ་རེ་ཁོ་ན་ཚོས་པའི་བྱས་པ་དེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་
ཚམ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རྫོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སྐྱ་ཚམ་གྱི་ཆ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་མི་
བྱས། ཆ་སྐྱ་སྐྱོན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས། སྐྱ་སྐྱའི་གོ་རིམ་མེད་པའི་
རྫོད་བྱེད་དེ། གོ་རིམ་ཚན་གྱི་སྐྱ་ཚམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང། །

སྐྱ་ཚམ་རྫོད་བྱེད་མི་འདོད་ལ། །

སྐྱ་ཚམ་དག་གིས་གསལ་བ་ན། །

རི་ལྟར་རྫོད་བྱེད་ལ་དེ་མེད། །

རྫོད་བྱེད་གིས་ཀྱང་དོན་སྟོན་མི་བྱས་པར་ཐལ། ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་
སྐྱ་ཚམ་རྫོད་བྱེད་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་རི་ལྟར་རྫོད་བྱེད་ལ་མེད་དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྫོད་བྱེད་ལ་སྐྱ་སྐྱའི་ཆ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱ་སྐྱའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་
སྐྱ་ཚམ་དག་གིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་
དང་། ཡི་གེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པ་མེད་པ་བཤད་ཟིན་ཐུན་པ་ལ་སྐྱུར་བ་དང་།
སྐྱེས་བུས་བུས་པར་བྱུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཡི་གེ་སྐྱ་སྐྱའི་བཞོད་པ་མ་བུས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག། །གསལ་
བའི་རིམ་པ་མ་བུས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

ཅུ་བ། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་རིམ་པ་དག །

ཡིག་རྣམས་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་མིན། །

དེ་དག་རྣམ་པར་གཞག་པའང་མེད། །

གོ་རིམ་ས་གཞན་ནི་འགལ་ཕྱིར་རོ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡི་གེ་སྔ་ཕྱི་བཞེད་པའི་རིམ་ས་ཁྲུང་པར་ཅན་སྐྱེས་བུས་མ་
བུས་པའི་དག་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ས་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བུས་ས་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་བུས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་རྗེས་སྐྱེས་པའི་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམས་པར་བཞག་པའི་གོ་རིམ་མེད་
པར་ཐལ། འདོད་པས་གོ་རིམ་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་བསྐྱུར་ཏུ་བུང་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་
འདོད་པས་བཞག་པའི་གོ་རིམ་ལས་གཞན་ནི་འགལ་ཞིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
ན། རྟག་པ་ཡིན་ན། གོ་རིམ་གཞན་ཏུ་བསྐྱུར་བུས་ས་མ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

ཅ་བ། འབྲེལ་དང་རྟག་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །

ཡུལ་དང་རྟུ་གི་གོ་རིམ་ས་མེད། །

མི་རྟག་འབྲེལ་བའི་ཡིན་པའི། །

སྐྱོན་ཡང་སྤར་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཉེས་པ་གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མདུན་ནས་རྒྱབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟ་
བུའི་ཡུལ་གྱི་གོ་རིམ་དང་། སྤོ་མེད་པ་ཕྱི་རྫོང་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའི་རྟུ་གི་གོ་རིམ་མེད་
པར་ཐལ། ཚ་ཤས་མེད་བཞེན་ཏུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་བ་དང་། རྟུ་རྟག་པར་
ཡོད་པར་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིན་པ་ཡང་ལྷགས་
དེ་ལ་མི་རྟུང་བར་ཐལ། དེའི་སྐྱོན་ཡང་སྤར་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལ། རྟག་པ་ལ་གསལ་བ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ། གསལ་བའི་དོན་
བརྟགས་ལ་དགག་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འཆད་པ་པོའི་སྡེ་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྲིས་གསར་དུ་མི་སྐྱེད་
ཀྱང་གྲུབ་ཟེན་རྒྱུན་གྲིས་གསལ་བའི་རིམ་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པའི་ངག་ཡིན་ཅོ་
ཞེས་ན།

ཅུ་བ། གསལ་བའི་རིམ་པའང་ངག་མིན་ཏེ། །

རྟག་ལ་གསལ་བ་བསལ་བྱིང་དོ། །

ཚོལ་བ་ལས་གསལ་བའི་ཡི་གེའི་རིམ་པའང་མ་བུས་པའི་ངག་མིན་ཏེ། རྟག་པ་
ལ་རྒྱུན་གྲིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་བསལ་བའི་བྱིང་།

ཅུ་བ། བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ཉིད་ལས། །

དེ་གྲུབ་བྱིང་ན་འབྲས་ཉིད་ཡིན། །

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཚོས་ཅན། གསར་དུ་གྲུབ་པའི་
འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྡེ་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་
བྱ་བ་ཉིད་ལས་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིང་། འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། གྲུབ་པའི་དོན་ལ་རང་ཤེས་བསམ། །

གཞན་སློའི་རྒྱ་ནི་གསལ་བྱེད་འདོད། །

དཔེར་ན་སློབ་བཞེན་གཞན་དུ་ནའང་། །

བྱེད་པོ་ལས་འདི་ཁྱད་པར་ཅི། །

བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལེན་ལས་འབྲུང་བ་དང་འདི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་
པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་ཅུ་ལས་གཞན་དུ་སྡེ་རྣམས་སྒྲུབ་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་
པའི་བྱིང་། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཤེས་པའི་སློབ་ནས་རིགས་འབྲུག་ཟེན་

པའི་གསལ་བྱའི་དོན་གཞན་དེ་འདྲིན་གྱི་སྐོའི་རྒྱར་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་
རིགས་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། ལུན་ཁུང་གི་བུམ་གཟུགས་དང་སྐོན་མེ་བཞིན་ལོ། །

ཅ་བ། བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཡི། །

བྱ་བ་ལས་ནི་ངེས་པར་ཡང། །

དམིགས་སྤྱིར་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །

གསལ་བྱེད་ལ་དེ་མི་སྲིད་སྤྱིར། །

རིག་བྱེད་གྱི་རག་ཚོས་ཅན། བྱེད་པ་སྟེ་རྣམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་
ཡི་བྱ་བའི་སྲར་མེད་གསར་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་གསར་དུ་
ངེས་པར་ཡང་འབྲུང་བར་དམིགས་པའི་སྤྱིར། ཁུང་པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་ཅམ་གྱི་
རྒྱལ་འཛིགས་འབྲ་སྲར་མེད་གསར་དུ་བྱེད་པ་དེ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ལྷ་ཐོས་པའི་སྤྱིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད།
ཉན་ཤེས་སྤྱེས་པ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ལྷ་ཉག་
པའི་སྤྱིབ་བྱེད་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ངོ་བོའི། །

སྤྱིབ་བྱེད་བྲལ་བ་གསལ་ཡིན་ན། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན། ལྷེ་རྣམས་སྤྱི་དེའི་ངོ་བོ་ཐོས་པའི་སྤྱིབ་
བྱེད་དང་བྲལ་བར་བུས་པ་ཅམ་གསལ་བར་བུས་པའི་དོན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཅི་སྤྱིར་མེད་པ་ལ་བྱེད་པའི། །

ཚོགས་ཀྱི་རུས་པ་དེ་རུང་འགྲུར། །

སྐྱ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱི་རྒྱ། །

གཞན་དག་ཀྱང་གསལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

སྐྱ་ཐོས་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་དང་བྲལ་ཅམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེད་པ་ལྷེ་རྟེན་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམས་པ་འཇུག་ཏུ་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅིའི་
སྤྱིར་ན། ཁྱོད་དངོས་སོར་མེད་པའི་སྤྱི་རྒྱ། སྐྱར་མེད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་
དག་ཀྱང་གསལ་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷེ་རྟེན་གྱིས་སྐྱ་བསྐྱེད་
ཚུལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་གང་ཞིག། དེ་གསལ་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱི་རྒྱ། དེ་བཞིན་
དུ་ཁས་ལེན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་བཞིན་དུ་ལི་ཁས་ལེན་ན། །

རྒྱ་རྣམས་ཀུན་ནི་དོན་མེད་ཉིད། །

རྒྱ་རྣམས་ཀུན་དོན་མེད་པར་ཐལ། རོ་བོ་སྐྱར་མེད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད།
དེ་མེད་ན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་མི་འཐད་པའི་སྤྱི་རྒྱ།

ཅ་བ། རོ་ཤེས་པ་དང་ཡོད་སྐྱོར་སོགས། །

གང་ཡིན་སྐྱབ་བྱེད་འདོད་ན་ནི། །

གཉེས་པ་ནི། འདིའོ་ཞེས་རོ་ཤེས་པ་དང་། ཡོད་ཟིན་དོན་ལ་སྐྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷེ་ལྷེ་སོགས་པའི་དཔེ་ལས་སྐྱ་རྟེན་པར་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དཔེ་མེད་ཅན་ཡིན་དངོས་རྣམས་ནི། །

སྐྱ་དེ་གཞི་གིས་ནི་འདི་ག་སྤྱིར་རོ། །

རྟགས་པོ་གཞན་ཡང་སྲུང་དབྱེད་བྱ།

དངོས་པོ་རྟགས་པོ་སྲུང་བ་ལེ་མ་སྲུང་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ།
དངོས་པོ་རྟགས་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྟགས་པོ་སྲུང་བ་
ལེ་རྟགས་པོ་གཞན་ཡང་སྲུང་དབྱེད་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་པོ་དེ་དག་
འཆད་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་
གསལ་བའི་དོན་ནི། ལྷ་ལ་ཐེན་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་པན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་
གྱི། སྐྱ་ཉན་ཤེས་ལ་གསལ་དུ་གསལ་བར་སྐྱང་བ་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་ཅོ་ཞེས།

ཅ་བ། མོ་ནི་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན།

ཁས་སྐྱངས་མངོན་སྲུང་གྲགས་པ་དང།

རྗེས་སུ་དབལ་བས་ཅིག་ཅར་གཞོད།

དེ་ལྟར་ཉན་ཤེས་རྟགས་པོ་འགྱུར་བས་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་ལ།
རིགས་མཚུངས་པས་སྐྱོ་གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཉིད་ཚད་
མ་དུ་མ་དང་འགལ་ཉེ། སྐྱོད་པ་པོ་ཚོས་ཅན། མོ་ཆད་སོགས་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མ་
ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར། སྐྱང་སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་དུ་
ཁས་སྐྱངས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྐྱབས་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རིག་པའི་མངོན་སྲུང་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།
སྐྱོ་ཉན་ཤེས་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་
དབང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་པར་སྲུང་བའི་རྗེས་སུ་དབལ་བས་གཞོད། མངོན་རྗེས་ཀྱིས་
ལྷ་ལ་པའི་དོན་ལ། གྲགས་པས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ཉན་ཤེས་

གྱིས་སྐྱེས་ལག་འཛོལ་ན། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་རྟག་ན་ཉན་ཤེས་ལ་གསལ་
བ་འཛོལ་འཇུག་བྱེད་བ་མི་སྲིད་པས་ཉན་ཤེས་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྐྱེས་བུ་
ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་བ་ལ་ཡང་གཞོན་བ་བརྟེན་
ཏོ། །ཡང་ན། ཉན་ཤེས་ཉིད་དབང་ཡིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་
བྱུང་ཅིང་། ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུང་བས་དེས་ཀྱང་གཞོན་ཅེས་སྐྱུར་རོ། །

ཅེ་བ། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པའི། །

རིམ་བཤང་གསལ་བར་དབྱེད་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རིམ་བཤང་སྐྱེས་
བུས་མ་བྲས་པའི་རབ་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་སྐྱེད་རིགས་པས་གསལ་བར་
དབྱེད་ནས་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

ཅེ་བ། དེ་ནི་རྟོག་པས་སྐྱོ་བཏགས་ན། །

དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན། །

གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན་
བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པས་ཚོས་དུ་མ་ལ་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རིག་སྐྱེ་རྟག་པ་དགག་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་
དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་
གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅེ་བ་དང་ལྷན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོགས་དགོད། དེ་ལ་གཞོན་བ་
སྐྱེད་པའོ། །

ཅེ་བ། འཇིག་པ་ཡོད་ཅམ་འགྲེལ་བ་ཅན། །

ཉིད་ཕྱིར་སྐྱེ་མི་ཉལ་ཉིད། །

དང་པོ་ནི། རིག་གྲེད་ཀྱི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་ཉལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ཅམ་ནས་འཛིག་པ་རང་ཚས་སུ་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འཛིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱལ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་
པར་རང་ཡོད་ཅམ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལེགས་ཤེ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་པའི་ལག་རྗེས་
བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བལྟོས་མེད་ཀྱི་ཉལ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་། གྲུབ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་
སྤང་། ཅ་བའི་ཉལ་མ་རེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། འཛིག་པ་དོན་གཞན་དགག་པ།
རྗེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། མེ་ལས་དོན་གཞན་གྱུར་པ་དག།

རྒྱུ་ན་འཛིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

ཤིང་ནི་མཚོང་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །

དང་པོ་ནི། མེ་ལས་ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་དག་ཕྱིས་
རྒྱེ་བས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱལ་ལ་མི་ལྟོས་པ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། མེས་བསྐྱེགས་རྗེས་སུ་ཡང་
ཤིང་མཚོང་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་སྤར་མཚོང་བ་གང་ཞིག །ཤིང་འཛིག་
པའི་རྗེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ཉིད་འདི་ཡི་འཛིག་ཅེ་ན། །

རི་ལྟར་གཞན་ནི་གཞན་འཛིག་འགྱུར། །

མ་རྩེ་ཅི་ཕྱིར་ཤིང་མི་སྤང་། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིས་བྱུང་གི་འདྲིལ་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་འདི་ཡི་འདྲིལ་པ་
ཡིན་པས་སྤྱིས་མི་སྤྱང་དོན་ལ། མེ་ལས་སྤྱིས་བྱུང་གི་འདྲིལ་པ་གཞན་ནི་ཚོས་ཅན།
རི་ལྟར་གཞན་ཤིང་གི་འདྲིལ་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྤྱིས་བྱུང་
བའི་སྤྱིར། དེ་ཤིང་གི་འདྲིལ་པ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་སྤྱོ། མེས་བསྐྱེད་ལས་རྗེས་སུ་ཅིའི་སྤྱིར་
ཤིང་མི་སྤྱང་སྤྱོ་སྤྱང་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱར་སྤྱང་བ་གང་ཞིག །སྤྱིས་མི་སྤྱང་བའི་རྒྱ་
མེད་བའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། དེས་གཟུང་སྤྱིར་མིན་ཞེན་མིན། །

གང་སྤྱིར་དེ་ཡིས་མི་སྤྱིབ་ཉེ། །

འདྲིལ་པ་དོན་གཞན་དེས་བཟུང་ཞིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་བའི་སྤྱིར་སྤྱང་བ་མིན་ནོ་
ཞེན། ཤིང་གི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རྩས་ཀྱི་དོ་ལོ་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྤྱོད་པར་འདྲིལ་པ་དོན་
གཞན་དེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་བ་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་སྤྱིར་ན། དེ་ལྟ་ན། དེས་དེ་
ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་སྤྱིབས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །དོན་གཞན་དེ་ཡིས་
དེ་མི་སྤྱིབ་བའི་སྤྱིར། ལོས་ཀྱིས་བྱུང་བ་བསྤྱིབས་པ་ལྟར་དོ། །

ཅ་བ། སྤྱི་སྤྱིར་འདྲིལ་པ་འདྲིལ་ཅན་འགྱུར། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤིང་མཐོང་འགྱུར། །

ཤིང་གི་འདྲིལ་པ་དོན་གཞན་དེ་ཚོས་ཅན། འདྲིལ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། རང་རྒྱ་ལས་
སྤྱི་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གི་སྤྱོད་ཅིག་གཉིས་པ་དེར་ཁྱོད་བཞིག་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་སྤྱིར། དེ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དུས་དེར་ཤིང་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་
ཐལ། དུས་དེར་ཤིང་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་འདྲིལ་པ་དོན་གཞན་དེ་བཞིག་པའི་སྤྱིར།

བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་གོས་བསལ་བ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་མ་རྟོགས་པར་བཞིག་
འཛིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། གཞོད་པ་བཟོད་པ་ནི་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན། དངོས་པོ་དེའི་
རྗེས་ཉམས་པའི་བཞིག་པ་ཉིད་དེའི་འཛིག་པར་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་
རང་ལུགས་མིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་མེད་དེ།

ཅུ་བ། གལ་ཏེ་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན། །

ནག་པ་སྦྲར་འབྱུང་མིན་ངེ་བཞིན། །

འདི་ལའང་དེ་བཞིན་ཡིན་ཞེ་ན། །

གལ་ཏེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན། བསད་ཟིན་གྱི་ནག་པ་སྦྲར་འབྱུང་བ་
མིན་པ་ངེ་སྟོབ་བ་བཞིན་དུ་འདི་ལའང་ཤིང་གི་འཛིག་པ་བཞིག་གྱང་སྦྲར་ཤིང་མི་
འབྱུང་བ་སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ།

ཅུ་བ། གསོད་བྱེད་བསད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །

ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་ཀྱང་ནག་པ་སྦྲར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤིང་གི་འཛིག་
པ་བཞིག་གྱང་། ཤིང་སྦྲར་མི་འབྱུང་བ་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནག་
པའི་གསོད་བྱེད་ནག་པའི་བསད་པ་སྟེ་སྟོག་འགགས་པའི་ཆ་ཉིད་མ་ཡིན། ཤིང་གི་
འཛིག་པ་དེ་ཤིང་ཞིག་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་སྲིད། སྤྱི་མ་ཁས་སྦྲངས་སོ། །

ཡང་ན། ཐལ་ཚོས་སྔ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ནག་པ་བསད་རྗེས་སུ་མི་དེ་བསད་ཀྱང་
ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། སྤྱི་སྲིད་མི་དེ་ནག་པའི་
སྲིད། བསད་པ་ལས་སྤྱི་སྲིད་བའི་སྲིད། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ནག་པའི་བསད་པ་

སྐྱེད་གྱི་ཡིན་དགོས་སོ། །འོ་ན། འདི་ག་ཉེན་ལྡན་སྐྱེས་བུ་དེའི་གསོད་གྱི་ངས་སྐྱིས་
བསད་དོ། །ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་དོན་དང་མི་མ་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།
ཚོད་པ་ལོས་ཤིང་ལས་སྐྱིས་བུར་བའི་འདི་ག་པ་དོན་གཞན་དེ་དེས་བཟུང་དུ་བྱས་
ནས། དེས་ཤིང་མེད་པར་བྱས་པའི་དཔེར་བཞེད་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟ་ན། ཉག་པ་བྱུང་དུས་ལས་སྐྱིས་བུར་གི་མི་དེ་ནག་པའི་གསོད་གྱི་དུ་དེས་
གཟུང་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཉག་པའི་བསད་པ་སྟེ་སྟོག་འགག་
པའི་ཆ་སྐྱེད་གྱི་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནག་པ་སྟོག་
འགགས་པ་དང་དུས་མཉམ་མམ། དེ་སྐྱིན་ཆད་ཁོ་ནར་བྱུང་གི་སྐར་མ་བྱུང་པའི་སྐྱིད།
སྐྱིར་སྐྱེས་བུ་གཅིག། ཉག་པའི་གསོད་གྱི་ཡང་ཡིན། དེ་ནག་པ་ལས་སྐྱིས་བསད་
པ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ན། ཉག་པ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་འདིས་
ཉག་པ་བསད་དོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིའོ་ཞེས་
པའི་ཡུལ་ན། སྐྱེད་ཆ་ཅན་ཉིད་ཡོད་པའི་སྐྱིར་དོ། །ཉག་པ་ཤི་བའི་སྐར་མེད་པའི་
སྐྱིས་ཀྱི་མི་འདི་ཁོ་ནས་བསད་ཅེས་ཟེར་ན། ཐ་སྐྱོད་སྐྱོན་ཅན་ཁོ་ནའོ། །

ཅ་བ། འདི་ག་པ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ན། །
ཤིང་ཉིད་འདི་ག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །
དེ་མེད་སྐྱིར་ན་རྒྱ་མིན་ཉིད། །
འདི་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པའང་མེད། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཤིང་ཉིད་འདི་ག་པའི་རྣམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཤིང་
གི་འདི་ག་པ་ཤིང་ལས་རྣམ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་བྱུང་སྟེ་རྣམ་གཅིག་པའི་

ཕྱིར། ཤིང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་མེ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་འཛིག་པའི་རྒྱ་མེན་པ་ཉིད་དུ་
ཐལ། དེ་སྡོན་དུ་སོང་བ་མེད་པར་ཡང་ཤིང་གི་འཛིག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་
ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཚོས་ཅན། རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་
ཡང་མེད་པར་ཐལ་རྣམས་སྲུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་
ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

ཅ་བ། འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་ཅན་ཡིན་ནའང་། །

རྟག་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཛིག་པ་དག། །

སྟན་ཅིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །

དང་པོ་ནི། བྱམ་པའི་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་ན། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་དང་དེའི་འཛིག་པ་བྱམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་
དག་དུས་མཉམ་དུ་སྟན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བྱམ་པ་གནས་པའི་
སྐབས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིས་ནི་ཐོ་བ་སོགས་རྒྱུན་བྱམ་པ་བཞིག་པ་ལ་
བྱམ་པའི་འཛིག་པར་བསམ་ལ། དེ་མི་འཐད་དེ།

ཅ་བ། མེད་པ་རྟག་ཉིད་གང་ལས་ཡིན། །

བྱམ་པའི་བཞིག་པ་ཚོས་ཅན། རྟག་པའི་རྣམ་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་མ་བྱ་བའི་སྡེ་བ་སོགས་གྱིས་བྱམ་པ་
ཞིག་པ་ཉིད་དུ་བྱམ་པའི་འཛིག་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་
པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ། གཞུང་
འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བྱམ་པ་བཞིག་པ་ཚོས་ཅན།

དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། བཞིག་འཛིག་གཅིག་ཏུ་
འདོད་པའི་ལུགས་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ཡང་།
འཛིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན་ཡང་ཉེས་པ་
དེ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྟག་སྲ་མ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་པ་རྒྱས་པ་སྐྱེད་ནས་བཞིག་པ་མི་
མིན་ན། རྟག་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལེགས་པར་
གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་འཛིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མེད་པར་
དགག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཁོང་ཏུ་མ་རྒྱུད་པ་དེས་ནི། གང་ཟག་གི་
བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ཡང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཡང་ཁོང་ཏུ་མི་རྒྱུད་པས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སློབ་
མ་སྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་ལ་རྗེ་མིན་བག་ཆགས་མ་སྐྱབ་པོ་ཡོད་
པ་དེ་མིན་ཏུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གསུང་ཡང་། རྣོང་ཉིད་བརྟན་པའི་རྣོང་ཏུ་མི་
རུང་བས་སློབ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་བསམ་པར་གྲུབ། །

གཉེས་པ་ནི། དངོས་པོ་འཛིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
འཛིག་པ་མེད། རྣམ་པ་ལས་ལྷིས་གྱུར་བའི་རྣམ་པའི་འཛིག་པ་ཡང་ཁྱེད་གྱིས་ཁས་
སྐྱོངས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལས་ལྷིས་གྱུར་བའི་རྣམ་པའི་འཛིག་པ་
ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།

- ཅ་བ། མེད་ལ་དངོས་འཛིག་མེད་ཉིད་གྱི། །
- ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རུང་སྟེ། །
- གང་གྱིར་དངོས་པོ་འཛིག་པ་ཡིས། །

འཇིག་པ་དག་ནི་མི་འདོད་དོ།

བྱམ་པ་ལས་སྤྲིས་བྱུང་གི་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་མེད་པར་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ། བྱམ་
པའི་དངོས་པོ་ཡི་ནས་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཞིན་
བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གང་གི་སྤྲིས་ན་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་སྤྲིས་བྱུང་གི་འཇིག་པ་
དང་ལྷན་པ་ཡིས་འཇིག་པ་དག་དུ་མི་འདོད་ཅིང་དངོས་པོ་ཀུན་རང་གི་རྒྱུ་ལས་
འཇིག་པའི་རང་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་རིགས་པའི་སྤྲིས།

དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། འཇིག་པའི་རྗེས་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་འཇིག་པ་ཞེས་ཀླུག་
སྤྲི་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྦྱེས་ན། རྒྱུ་མེད་སྤྲིར་ན་
འཇིག་པ་ནི། ཞེས་བྱེད་རང་གིས་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དངོས་འཇིག་གཞན་ལ་སྣོས་མེད་སྤྲིས།

དེ་ཤེས་དོན་དུ་སེམས་ཀྱིས་ནི།

དེ་ཡི་ཐ་དད་སྣོ་བཏགས་ནས།

གནས་སྐབས་དེ་རྒྱུ་མེད་ཅན་བཤད།

དངོས་པོ་དུས་གཉིས་པར་མི་སྣོད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་བཤད་
པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ལས་སྤྲིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་
ལ་བསྣོས་པ་མེད་པ་དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་སྤྲིས། དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་
རྗེས་ཐ་དད་པས་ཀླུག་སྤྲི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་
དེའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣོ་བཏགས་ནས་ཀླུག་སྤྲིར་བའི་སྤྲིས། རང་
རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྦྱེས་པ་ལ་བཏགས་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི།

ཅུ་བ། མེད་པ་རང་ཉིད་ལས་ཡོད་ན་འདྲ། །

རྣམ་ཏྲོག་འདི་ནི་མཚུངས་ཤིང་། །

བྱམ་པ་བཞིག་ནས་མེད་པ་བྱམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྤྱད་ཟེན་དུ་ཡོད་པར་
ཐལ། བྱམ་པའི་འདིག་པ་བྱམ་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་སྤྱད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱམ་
པའི་བཞིག་པ་བྱམ་པ་དང་རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་ན། བཞིག་རྗེས་སུ་
མཐོང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་འདི་ནི་བྱེད་རང་ལ་ཡང་
མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་ཡི་ཕྱང་ཟད་འགྲུར་མེད་དེ། །

མེད་པར་གྲུར་པ་ཚམ་ཞིག་ཡིན། །

ཡོད་ལ་རྣམ་ཏྲོག་འདི་འགྲུར་ཏེ། །

བསྐྱབ་པ་དངོས་དང་འགྲུལ་ཕྱིར་རོ། །

བྱམ་པའི་བཞིག་པ་ཚོས་ཚན། བྱམ་པ་དང་རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་
པ་དེ་ཡི་སྐྱོན་ཉེས་པ་ཕྱང་ཟད་དུ་ཡང་འགྲུར་བ་མེད་དེ། བྱེད་བྱམ་པ་མེད་པར་
གྲུར་པ་ཚམ་ཞིག་གི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་བཞིག་པ་རྣམ་ཡོད་དུ་
འདོད་པ་ལ་རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ན། སྤར་བཤད་པའི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་
འདི་འགྲུར་བར་འགྲུར་ཏེ། འདིག་པ་ཕྱིས་སྤྱད་གི་རྒྱ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་
ལ་ངེས་པར་དངོས་པོ་དང་རྣམ་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་རང་ལ་ཡང་བྱམ་པ་ཕྱིས་བཞིག་ནས་མེད་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་
བཞིག་པ་རྒྱ་ལས་འགྲུར་འགྲུར་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་པོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། །

དངོས་པོ་མིན་ཞེས་བྱ་བའང་ཡིན། །

དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མར་སྐྱ་བས་སྲིས་བྱམ་པ་བཞིག་ནས་མེད་པ་ཡིན་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། བྱམ་པའི་བཞིག་པ་རྣམས་བྱུ་རྒྱུ་ལས་
འགྱུར་བར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་བཞིག་ནས་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་བྱུ་བ་པ་མིན་
ཞེས་བྱ་བའི་མེད་དགག་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག །

ཡོད་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་འགྱུར་གྱི། །

དངོས་གང་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་ལ། །

ཅི་སྟེ་འགའ་ཞིག་གིས་ལྟོས་འགྱུར། །

བྱམ་པ་ལས་སྲིས་བྱུང་གི་ཚོ་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཚོས་ཅན། བྱམ་པའི་
འཛིག་པ་འགའ་ཞིག་གི་དོན་གཞན་གྱི་བལྟོས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
བྱམ་པའི་འཛིག་པ་ལ་པན་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་སྲིད། ལྟབ་སྟེ། གལ་
ཏེ་པན་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། དོན་གཞན་དེ་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར་བ་འཐད་
པའི་སྲིད།

ཅ་བ། དེས་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་ཡིན་ནའང་། །

མ་སྟེས་པ་ལས་འཛིག་འགྱུར་སྲིད། །

ཡོད་པ་ཉིད་དང་འཛིག་ཡིན་སྟོན། །

ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་བ་ཡིན། །

རང་རྒྱ་ལས་འདིག་པར་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཚོས་ཅན། དངོས་སོའི་འདིག་
པ་རྒྱ་ཡི་མེད་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དངོས་སོ་མ་སྐྱེས་པ་ལས་སྐྱུར་འདིག་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱུར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདིག་པ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ཏུ་ཅང་
ཐལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སོའི་འདིག་པ་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། འདིག་པ་རྒྱ་མེད་ཡིན་ན། ཉག་ཏུ་ཡོད་པས་སྐྱེས་པའི་སྐྱུར་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་
བ་དང་དེ་འདོད་ན། འདིག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་གཉིས་གང་སྐྱེས་
པའི་སྐྱུར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཚུང་དོ། །

ཅ་བ། རི་ལྗར་སྐྱེ་ལྗར་འགའ་ཞིག་ཉིད། །

ཐོགས་བཅས་ཉིད་འདོད་དེ་བཞིན་དུ། །

ཡོད་རྣམས་འདིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན། །

སྐྱེ་ལྗར་མིན་པ་མིན་ཅེ་ན། །

གསུམ་པ་ནི། རི་ལྗར་སྐྱེ་ལྗར་གྱི་བྱམ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཉིད། ཐོགས་བཅས་
ཉིད་དུ་འདོད་ཡང་སྐྱོ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལྗར་གྱི་ཡོད་
པ་བྱམ་སོགས་རྣམས་འདིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་ལྗར་མིན་པའི་དངོས་སོ་
རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འདིག་པ་མིན་པས་དངོས་སོ་ཡིན་ན་འདིག་པས་བྱབ་པ་མ་
དེས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་དེས་པ་ལས། །

འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དེས་པ་སྟེ། །

ཐ་དད་རྒྱ་རྣམས་མེད་ཉིད་ཕྱིར། །

མི་ཉལ་དོ་སོ་ཐ་དད་མེད། །

དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་སློང་དང་བུམ་པའི་རང་བཞིན་སོགས་བཅས་
སོགས་མེད་སོ་སོར་ངེས་བཤིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམས་
བ་སོ་སོར་ངེས་པའི་སྤྱིར། དངོས་སོ་ལ་ཉལ་པ་དང་མི་ཉལ་པའི་དོ་སོ་ཐ་དད་དུ་མེད་
དེ། དེ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམས་མེད་ཅིང་། དངོས་སོ་འཛིག་པར་སྐྱེས་
བས་ཁྲབ་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར།

ཅ་བ། དེ་སྤྱིར་དེ་རྣམས་འབྲེལ་བ་ཡང་། །

ཉལ་པ་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །

སྤྱི་ཡི་རྣམས་པའང་སྤར་བཤད་པའི། །

འབྲེལ་པའི་སློན་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་སོ་ལ་འཛིག་པས་ཁྲབ་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཚོས་ཅན།
སྤྱང་དོན་དེ་རྣམས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཉལ་པའི་དངོས་སོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། དངོས་སོ་ཡིན་ན་འཛིག་པའི་ཁྲབ་པ་ལྷབ་པ་དེའི་སྤྱིར། སྤྱོད་པ་བ་རིག་གྲེད་
གྱི་སྤྱི་བཟང་མ་སྤྱར་ཡང་དོན་སློན་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་། རིག་
གྲེད་གྱི་སྤྱི་ཡི་དོ་སོ་ཉིད་གྱིས་དོན་སློན་པའི་རྣམས་པའང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲེལ་བ་
རྣམས་ལྷབ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལྷུང་དུ་མ་སྤོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤར་
བཤད་པའི་འབྲེལ་བ་དངོས་སོ་བ་འགོག་པའི་སློན་གྱིས་བསལ་བ་གོ་རྣམས་བསམ་
བཤད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རིག་གྲེད་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་སྤར་གྱི་ཉལ་པ་མ་ངེས་པ་གཞན་

བསྟན་པ། ཉམས་གཞན་དགག་པ། སྐགས་མ་བྱས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པོ། །

ཅ་བ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་ཉིད། །

རི་བཞིན་དོན་ཤེས་སྐྱུར་གྱི་དོན་ཤེས་པོ། །

སྐྱེས་བྱའི་ཉེས་པས་སྐྱོན་མེད་པའི། །

མེ་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་། །

དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་
རིག་གྱི་སྐྱེས་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་
རྒྱུར་སྐྱུར་གྱི་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱའི་ཉེས་པས་བྱས་པའི་སྐྱོན་མེད་
པའི་མེ་དང་སྐྱེས་པའི་འདི་ཟེར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འབྲུལ་ཤེས་གྱི་རྒྱུར་
མཐོང་བས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ནི་མ་བྱས་པར་འདོད་ན། །

ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར། །

ཉམས་པ་དག་ལ་དངོས་ཏུས་པ། །

འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཡང་རིག་གྱི་དག་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱུར་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། མ་བྱས་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། ཉམས་པ་དག་ལས་
རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་དངོས་པོའི་ཏུས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་མི་སྲིད་
པར་ཐལ། ཉམས་པས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ཅམ་ཡང་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན།

ཅ་བ། རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། །
སློང་བཏགས་སློང་ཡུལ་ཅན་སློང་བ། །
འགའ་ཞིག་དེ་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི། །
དོན་གྱི་སློང་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན། །

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་རྟོག་པའི་སློང་ག་ཚོས་ཅན། འཁྲུལ་སྤང་འབའ་
ཞིག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། གཟུང་དོན་གྱི་སློང་ཡུལ་
ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དེས་སློང་
བཏགས་པའི་སློང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་བྱས་དག་ལོག་ཉིད་དུ། །
མཐོང་ཉིད་ཕྱིར་ན་མ་བྱས་པའི། །
ཚིག་ནི་བདེན་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། །
བསྐྱོག་པས་འགལ་བ་ཁྲབ་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་
ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྐྱེ། རྟགས་ལྡོག་པ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་
འགལ་བ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་དག་
ཁོ་ན་ལ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ལྡོག་ཁྲབ་དང་སྐྱོགས་
ཚོས་ཡོད་པས་ལྡོག་པ་གཅིག་སུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་
དགག་པ་ལ། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ངོས་གཟུང་བ་དང་།
ལྡོག་ཁྲབ་གཅིག་སུ་ཅན་མི་སྲིད་པའོ། །

ཙུང་བ། མེད་སྤྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་བསྟན་ན་ཡང་། །

དེ་ནི་ཡོད་པར་དོགས་འགྱུར་ཉེ། །

དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། མི་མ་སྦྱོར་སྤྱོད་གསལ་ལ་ཡོད་པར་
དོགས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྷོག་ཁྲབ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་
མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྤྱིར་ཏུ་ལྷོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་མ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་
པ་མེད་དེ། སྦྱེས་བྱས་བྱས་པ་མཐོང་པའི་སྤྱིར་ཅེ་ན།

ཙུང་བ། དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་། །

ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལ་སྦྱེས་བྱས་བྱས་པ་མཐོང་བས་སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཡོད་པ་དགག་མི་
རུས་པར་ཐལ། ལྷས་ཅན་དང་ལྷས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་
ཤེས་བྱས་སྦྱོར་མོང་དུ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པས། ཤེས་བྱ་ལ་དེ་གཉིད་ག་མཐོང་པའི་སྤྱིར།
ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་མ་བྱས་པའི་ཚིག་མེད་དེ་མ་མཐོང་པའི་སྤྱིར། ཅེས་པས་
གཞོད་དོ་ཞེ་ན།

ཙུང་བ། ཀུན་ལ་མེད་པ་མི་དམིགས་པས། །

མི་འགྲུབ་ཅེས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་གྲུབ་ན། །

ལྷོག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། །

མི་མ་སྦྱོར་སྤྱོད་གསལ་གཏན་ལ་མེད་པ་སྤྱིར་ཚོལ་གྱིས་མི་དམིགས་པས་མི་འགྲུབ་

བར་ཐལ། དེའི་རྒྱལ་བུད་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉམས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལས་ཕྱོག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བར་ཐལ། དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ། ཡོད་
བར་ཡང་མ་མཚོང་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་རྗེས་འགོ་ཕྱོག་པ་དང། །

བརྒྱལ་བུའི་ཚོས་ཚན་ལ་ཡོད་ཉིད། །

དེ་དེས་འབྲས་ཚན་ཤེས་པ་ཡིས། །

གྲུབ་པར་གྱུར་ན་རྒྱལ་བུད་ཡིན། །

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཚོས་ཚན། རྒྱ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱལ་བུད་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་
རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་དེས་ཤེས་གྱི་འབྲས་བུ་ཚན་གྱི་ཚད་མའི་ཤེས་པ་ཡིས་གྲུབ་
བར་གྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
རྒྱལ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དེས་གྱི་རྗེས་འགོའི་བྱུང་བ་དང། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དེས་པའི་ཕྱོག་པའི་བྱུང་བ་དང། བརྒྱལ་བུའི་ཚོས་ཚན་ལ་
འགོད་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་དེས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གང་ལ་བརྒྱལ་བུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །

བརྒྱལ་བ་ཉིད་བརྗོད་དེ་ཉིད་ནི། །

འདི་ཡི་ཚོས་མཐུན་འགྱུར་དེས་ན། །

གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགོ་ཚན། །

གསུམ་པ་ནི། ཕྱོག་བྱུང་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགོའི་བྱུང་བ་
ཚན་ཏུ་ཐལ། ཉམས་གང་ལ། བརྒྱལ་བུའི་ཚོས་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བརྒྱལ་བར་

དེས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ནི། འདི་ཡི་ཚོས་མ་སྐྱུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་ཀྱང་ལྷོག་ཁྲབ་ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་
ཁྲབ་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི། ཉགས་ལ་སོང་ཡོད་ན་ཚུ་ལ་ཉ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ། རིག་གྲེད་ཀྱི་སྲགས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང། སྲགས་
སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་དང། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་གྲེད་ལྟར་སྤང་དུ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྲགས་ཀྱི་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་དབང་གིས་
ཡིན་པ་དང། དེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། འགའ་ཡིས་བརྗོད་པས་ཉིད་ཡིན་ན། །

སྲགས་རྣམས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་གྲེད་ཡིན། །

དང་པོ་ནི། དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་སྲགས་རྣམས་ཚོས་ཅན།
ཡི་གེ་པལ་པ་ལ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཁྲུང་པར་ཅན་སྐྱབ་པར་གྲེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། སྲགས་ཚོས་པའི་མཐུ་ཁྲུང་པར་ཅན་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཡིས་བརྗོད་
བྱས་པའི་དབང་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་དེ་ལྟར་འབྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང། གོ་རིམ་དོན་གཞན་དགག། བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། །

ཅ་བ། ཅེ་སྟེ་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། །

ཁྲུང་པར་མེད་ཕྱིར་གཞན་ལ་འང་འགྱུར། །

དང་པོ་ནི། ཅེ་སྟེ་བརྗོད་པ་མི་ལྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཉིད་ལས་ཞི་
སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འདོན་པ་དང་ཚོ་ག་སོགས་ལོག་པར་
སྐྱུར་བ་གཞན་ལ་འང་འབྲས་བུ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཡི་

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་བཤད་ཟིན་པར་
བ་དང། དེགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལོ་རིམ་ལོག་པར་སྐྱར་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡི་གེ་ལས་
དོན་གཞན་པའི་ལོ་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་དགོས་
པའི་སྲིད་འོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དོན་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ཡི། །

བཀོད་པའང་སྲར་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །

དེག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ཡི་བཀོད་པའི་རིམ་པ་
སྐྱགས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་བཀོད་པའང་སྲར་བསལ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད།
གཉིས་པ་ལ། སྐྱགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང། སྐྱགས་བརྒྲས་མི་རུས་
པར་ཐལ་བའོ། །

ཅ་བ། དེ་དོན་ཉམས་ཏུ་འགྲུབ་འགྱུར་ཉེ། །

ལྷོས་བ་ཡིན་ན་རུས་མེད་འགྱུར། །

གལ་ཉེ་དངོས་རུས་དེ་འདྲ་ན། །

དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་འགྱུར། །

དང་པོ་ནི། སྐྱགས་མ་བརྒྲས་ཀྱང་དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཉམས་ཏུ་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོའི་རུས་པའི་དབང་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཉམས་པ་ཡིན་
པའི་སྲིད། འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཚོ་ག་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་
དངོས་པོའི་དབང་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་

ལོ། །གལ་ཏེ་བརྟེན་ལ་མི་བཞུགས་པར་སྐྱགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྣམས་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་
བྱ་འབྲིན་པ་དེ་ལྟར་བ་ཡིན་ན། རིག་གྱེད་ཀྱི་སྐྱགས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གདོལ་པ་
སོགས་ཀྱན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་གྱེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟེན་ལ་མི་སྐྱོས་པར་ཡི་གེའི་
དངོས་པོའི་རྣམས་པ་ཁོ་ན་ལས་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་སྲིད། འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་
རིང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་ལྡན་དང་ཚོས་སོགས་
ལས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་རྣམས་པ་སོ་སོར་ངེས་སོ་ཞེན།

ཅ་བ། ལེགས་བྲས་མིན་གྱིར་གྱེད་པ་པོའི།

ཁྱད་པར་ལ་ཡང་སྐྱོས་མི་རུང། །

དངོས་པོ་འདུས་བྲས་པ་ཡི་ཡང། །

དངོས་པོའི་ཐ་དད་ཐ་དད་གྱེད། །

གྱེད་པོའི་ཁྱད་པར་ལས་རྣམས་པ། །

ངེས་པ་མ་ཡིན་བརྟེན་ལས་འགྱུར། །

རིག་གྱེད་ཀྱི་སྐྱགས་ཚོས་ཅན། སྐྱོར་བར་གྱེད་པ་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་
ཡང་བཞུགས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྐྱེན་གྱིས་ལེགས་པར་བྲས་པ་མིན་པའི་སྲིད།
རྣམས་མ་གྲུབ་ན། སྐྱགས་སྐྱེས་རྣམས་པ་བྲས་བུ་ལེ་དང་དམངས་རིགས་སོགས་གྱེད་པ་པོའི་
ཁྱད་པར་ལས་སྐྱགས་ཀྱི་རྣམས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྐྱེན་
གྱིས་འདུས་བྲས་པ་ཡི་ཡང། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འབྲིན་པ་རིགས་བཟང་ལྡན་ཅན་
གྱིས་བསྐྱུར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་རྐྱེན་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱིས་
འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱེད་དགོས་པའི་སྲིད་རིགས་བཟང་ལྡན་ཡང་

བདེ་ལ་མི་ལྷོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་བཞིའི་ཐ་
སྐྱད་ཀྱང་བདེའི་དབང་ལས་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ན། བདེའི་དབང་ལས་སྐྱགས་ཀྱིས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དེའི་
ཚེ་བཅས་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཅང་ངན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་འབྱིན་སོ་སོར་
ངེས་པ་སྲིད་དེ། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བདེ་ལེ་ལྷན་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཞི་སོགས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཁྱད་པར་བྱར་མེད་ཅན་ཡིན་ན། །

ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་བྱེད་པོར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་མངོན་གསལ་སྦྱོར་ཡིན་ན། །

དེ་ནི་ལོང་དུ་བསལ་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཅས་ཟེ་ཚོས་ཅན། བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་ཀྱང་སྐྱགས་སྦྱོར་བའི་
བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱགས་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱགས་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་ཟིན་མངོན་
པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཅོམ་སྐྱགས་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། སྐྱགས་སྐྱེ་ཉག་པ་
རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉག་པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བ་དེ་ནི་ལོང་དུ་
བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གང་ལས་སྦོེ་དེ་གསལ་ཡིན་ལ། །

དེ་ནི་འབྲས་བུར་གལ་ཏེ་སྦྱོར། །

སྐྱ་བ་པོ་གསལ་རྒྱུ་ཡིན་པས། །

ཉན་པ་སོ་ཡང་འབྲས་འགྲེལ་འགྲུབ། །

གལ་ཏེ་སྒྲགས་བརྒྱན་པའི་རྒྱུན་གང་ལས་སྒྲགས་སྐྱོ་སོས་པའི་ཉན་སྐྱོ་དེ་
སྒྲགས་སྐྱོ་གསལ་བ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་དེ་ནི་དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲིན་
བར་སྐྱོར་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས། སྒྲགས་མི་བརྒྱན་པའི་ཉན་པ་སོ་ཡང་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་དང་འགྲེལ་བར་འགྲུབ་བར་ཐལ། སྐྱོ་བ་སོའི་སྒྲགས་སྐྱོ་གསལ་བའི་ཉན་ཤེས་
འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རིགས་པ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། མངོན་བར་གསལ་མིན་སྒྲུབ་གཤིག །

གྲེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོར་བའམ། །

ཡིད་ཀྱི་བརྒྱན་པ་དོན་མེད་འགྲུབ། །

སྐྱ་ལི་ན་བའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཡིན། །

མངོན་བར་གསལ་སོ་མིན་བར་སྒྲགས་སྐྱོར་གཤིག་གྲེད་པ་ལྷེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལྷུ་བུས་བརྒྱན་པའམ་ཡིད་ཀྱི་བརྒྱན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྲུབ་བར་
ཐལ། ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེར་བའི་སྒྲགས་སྐྱ་ལི་ན་བའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་སྐྱོད་
ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། བརྒྱད་པས་དེ་ལས་བསྐྱེད་ཉིད་སྤྱིར། །

སྐྱོ་དེའང་གསལ་བ་ཡིན་ཞེས། །

གལ་ཏེ་དོན་ཅན་ཡིན་མི་འགྲུབ། །

ཉོག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤྱིར་རོ། །

བརྒྱད་པས་སྒྲགས་སྐྱོར་བར་མཚན་པ་དེ་ལས་ཡིད་སྐྱོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར།

ཡིད་བརླམས་ཀྱི་ཡིད་སློང་དེ་འདྲ། རྒྱགས་སྐྱ་གསལ་བ་ཡིན་ཞེས། གལ་ཏེ་ཡིད་སློང་རྟོག་པ་
ཚོས་ཅན། རྒྱགས་སྐྱའི་གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་པས་བཏགས་
པའི་གཟུང་ལུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ད་རང་ལ་ཡང་ཡིད་བརླམས་དོན་
མེད་པར་ཐལ། རྒྱགས་སྐྱ་རང་མཚན་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན།

ཅ་བ། རང་དང་སྤྱི་ཡི་རང་བཞིན་རྣམས། །

རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་འདོད་ནས། །

བརྗོད་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །

མི་འགལ་དངོས་པོ་ལ་མ་ཡིན། །

ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། རྒྱ་ལྟངས་ལྟངས་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་བརླམས་པ་སོགས་ལས་འབྲས་བུ་
འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་ཐལ། རྒྱགས་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱགས་སྐྱ་རང་
མཚན་པ་དང་། ཡིད་ལ་ཤར་བའི་སྤྱི་ཡི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྤྱིར་ཞེ་
སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཀུན་ནས་
བསྐྲངས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་པ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་རྣམས་པ་ལས་
འབྲས་བུ་འབྱེན་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱགས་ལས་ཞེ་
སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེང་བ་བརྗོད་པ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤམ་དོ། །

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གོ་རིམས་མེད་ན་ནི། །

རོ་དང་མཚོ་ཞེས་ཐོས་པ་ལས། །

འབྲས་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཞེ་ན། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གོ་རིམ་མེད་ན། ར་སུལ་ལོ་སྤོངས་
བ་ལས་རོ་དང་། ས་རུལ་ས་བ་ལས་མཚོ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་ལོ་ལ་བྱུང་བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གོ་རིམ་
དོན་གཞན་མི་འབྲས་བུ་ཡོད་པས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་ཞི་ཚེས་ཅན། གོ་རིམ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས། འབྲས་བུ་རོ་མཚོ་སོ་སོར་མི་གོ་བའི་སྐྱོན་མེད་
བར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་ཡོད། །

ཡི་གེ་ཀུན་སྲོང་ཤེས་བ་ལས། །

སྐྱེས་ལ་ཤེས་ལས་སྐྱ་སྐྱེདོ། །

གཉིས་བ་ལ། གོ་རིམ་ཉིད་བཤད་པ། དེ་སྐྱེས་བུས་བུས་བར་སྐྱབ། མ་བུས་བ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུའི་གོ་རིམ་སེ། ཡི་གེ་ར་སུལ་རུལ་ཚོས་ཅན། རྒྱུའི་གོ་
རིམ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ཀུན་སྲོང་གི་ཤེས་བ་ལས་ཕྱི་མ་ཀུན་སྲོང་གི་
ཤེས་བ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ལ། ཤེས་བ་རིམ་ཅན་ལས་སྐྱ་བྱོད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་དངོས་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་ཡོད་དེ།

ཅ་བ། དེ་ཡི་བྱུང་བར་ཅན་དེ་ནི། །

རྣ་བས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡི་ན། །

ཡི་གེ་སྐྱ་ཕྱི་དེའི་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ནི། རང་འཛིན་རྣ་བའི་ཤེས་བས་
གཟུང་དོན་དུ་བུས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་འབྲས་
ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་ཡོད་དེ།

ཅ་བ། ཤེས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཅན། །

དེ་ཐོས་སྦྱར་མིན་ཐོས་པ་ཅན། །

དེ་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། །

སྤྲིས་ནི་བདག་ཉིད་ལ་བྱ་བ་བྱེད། །

ཉན་ཤེས་སྣ་མ་སྣ་མ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་
དེ་དག་ཐོས་པ་སྦྱར་མིན་དལ་བྱས་ཐོས་པ་ན། སྣ་མ་དེ་བྱ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་སྤྲིས་སྤྲི་
མའི་བདག་ཉིད་ལ་བྱ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྤྲིར། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡི་
གེའི་གོ་རིམ་འདོད་པ་དང་། གང་དག་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཐོས་ཀྱི་ཡི་གེ་མི་
ཐོས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས། ཚོགས་རྒྱན་ལེགས་པར་འཛོགས་མ་ཤེས་པས་ནོངས་
པའི་ལྷག་ཚོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། དེ་ནི་རྒྱ་དང་འཛིན་སེམས་ཀྱི། །

ཡིག་རྣམས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡི། །

གོ་རིམས་དག་ནི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། །

དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཉིད། །

གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱད་བཤད་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་དག་སྐྱེས་བུས་
བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱའི་སེམས་དང་ནང་འཛིན་པ་དང་བྱ་
བའི་འབྲས་བུའི་སེམས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱ་དང་ཁ་ཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་
དག་ནི་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་སྤྲིར།

ཅ་བ། དེ་སྤྲིར་ཡི་གེའི་རོ་མོ་དེ། །

ཚིག་དང་ཚིག་ལས་གཞན་ཉིད་དེ། །

བྱེད་པོའི་འདུ་བྱེད་ལས་ཐ་དང། །

སྣོན་ཅིག་འབྲས་བུས་ཁྱད་པར་བྱེད། །

ཡི་གེའི་རོ་སོ་དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིག་སྣ་མ་དང་ཚིག་སྣ་མ་དེ་དག་ལ་རྗེས་གཞན་ཉིད་དུ་གནས་པས་ཁྲབ་པ་དེའི་སྣོན་དེར་ཐལ། འདོན་པར་བྱེད་པ་སོའི་ཀྱན་སྒོང་གི་འདུ་བྱེད་ལས། སྣ་སྣེ་ཐ་དང་དུ་སྣོན་པའི་སྣོན་ལ། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་དོན་གཞན་ཡོད་པས། རོ་མཚོ་སོ་སོར་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་པན་ཚུན་སྣོན་ཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་བ་ན། བཟའི་དབང་གིས་རོ་མཚོ་སོ་སོར་གོ་བའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་སྣོན་གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། སྣོན་བུས་བུས་པའི་དཔེའོ། །

ཅ་བ། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་དེའང་། །

སྣོན་པར་བྱེད་ལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། །

འདོད་དང་མི་འགལ་གྲབ་ཅན་གྱི། །

གོ་རིམས་གནས་པ་འགལ་བྱིར་རོ། །

དང་སོ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྣོན་བྱེད་གོ་རིམ་དེའང་ཚོས་ཅན། ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣོན་བུའི་འདོད་པས་སྣོན་པར་བྱེད་པ་ལས་འཇུག་ཅིང་སྣོན་པ་ཡིན་པའི་སྣོན་ལ། ཁྲབ་པར་ཐལ། སྣོན་བུའི་འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བར་གྲབ་པ་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ན་ཏྲག་པར་གནས་པ་འགལ་བའི་སྣོན་རོ། །

ཅ་བ། སྣོན་བུ་དང་ནི་ཡི་གེ་རྣམས། །

རྒྱལ་འབྲས་ཉིད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར།

ཡི་གེའི་རིམ་གྱུན་སྐྱེས་བུ་ལས།

མེ་དང་ཤིང་གི་རིགས་པ་བཞིན།

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་གྱུན་སྐྱེས་བུ་ལས་སྐྱེ་བར་བྱུང་སྟེ།
སྐྱེས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་རྒྱལ་འབྲས་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་གང་ཞིག །རིག་
བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་མཚུངས་
པའི་སྤྱིར། རིགས་འདྲའི་དཔེ་ནི། མེ་གཅིག་བྱུང་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་བྱུང་བ་ན། དེ་དང་
མེར་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་ལས་མེ་གཞན་ཡང་བྱུང་ཤིང་གི་འབྲས་བུར་བྱུང་བ་
བཞིན་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པའི་ཞི་སོགས་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་
བ་དེ་དག་འདུས་མ་བྱས་སུ་མི་འཐད་བར་མ་ཟད། བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཁྱེད་པར་
ཅན་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཅ་བ། ཤེས་མ་སྤྱད་ག་གིས་སྤྲུགས་ཞེས་པའི།

གོ་རིམས་བྱེད་ཚུལ་ཅན་སྐྱེས་བུ།

སྤྱན་མོང་མིན་བ་ཉིད་བྱུང་སྟེ།

གཞན་ལ་དེ་དག་མེད་སྤྱིར་རོ།

དུག་ཞི་མི་རེདས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་སྤྲུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་
གྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམས་གསལ་དུ་བྱེད་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་
བུ་ཐ་མལ་བ་དང་སྤྱན་མོང་མིན་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་སྟེ། དུག་ཞི་བ་སོགས་གྱི་ཡི་གེའི་གོ་

རིམ་དང་། ཚོ་ག་ལ་སོགས་པ་གསལ་དུ་ཚོམ་ཤེས་ཤིང་རང་རིམ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
དུ་འབྲས་བུ་འབྲིན་ལུས་སུ་བྱིན་གྱིས་རྫོང་པའི་མཐུ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ། ཐང་ལམ་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ལ་ཤེས་མཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་མཐུ་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པའི་ལམ་སོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུས་སྐྱགས་
བརྒྱས་པ་ལས་དུག་ཞི་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡི་གེའི་
ལུས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། གང་ཡང་རྒྱུད་རིག་འགའ་ཞིག་གིས། །

གསང་སྐྱགས་འགའ་ཞིག་བྱེད་འགྲུར་བ། །

དེ་དག་གི་དེ་གཙོ་བོའི་མཐུ། །

དེས་བཤད་རིགས་པ་འཇུག་གིར་རོ། །

གང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྗིད་གི་རྒྱུད་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས། དེའི་
གསང་སྐྱགས་འགའ་ཞིག་བྱེད་པར་འགྲུར་བ་ལས། དུག་ཞི་བ་སོགས་མཐོང་བ་དེ་
དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱེས་བུས་མ་གྲུས་པའི་སྐྱགས་གྲུབ་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཙོ་བོ་རྒྱུད་ཚོམ་པ་སོ་དེའི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེས་བཤད་པའི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། འབྲས་བུ་འདོད་པས་སྐྱགས་རྣམས་ནི། །

བྱས་དང་སྐྱེས་བུས་བྱས་བརྗོད་བྱ། །

དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། སྐྱགས་ལས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགྲུར་བར་འདོད་

ཅིང། ལྷུང་མཐའ་འཆའ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེས་སྲགས་རྣམས་སྦྱིར་བུས་པ་དང་ཁྱད་པར་
སྐྱེས་བུས་བུས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པའི་སྲགས་ལས་
འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་སྦྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང། བརྟམ་མི་ལྟོས་པའི་སྲགས་ཀྱི་དོན་དེས་འདོད་པ་སྐྱེས་
བུས་བཏགས་པ་དང། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་ན་དོན་དེས་འདོད་པ་འགལ་བའོ། །

ཅ་བ། སྐྱེས་བུ་བུས་མེད་སྐྱབ་བྱེད་ནི། །
འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །
ཚོང་དབང་སྐྱུ་དང་སྐྱེས་བུ་ཉིད། །
ལ་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་གང་བརྗོད་པ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་བུས་པ་མེད་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསལ་
བ་ཡིན་ཏེ། འདིས་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་བུས་པའི་སྦྱིར། ཁྱད་པར་ཅན་
སྦོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དག་སྐྱབ་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་དག་ཚོས་ཅན། དབང་པོ་
ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་བུས་པ་མེད་དེ། ཚོང་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་
དག་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གང་བརྗོད་པའོ། །

ཅ་བ། ཚང་ལྟར་སྐྱང་ཡིན་སྐྱུག་སྐྱུན་པས། །
རི་བཞིན་དོན་རྟོགས་ཡོད་མ་ཡིན། །

རྟོགས་དེ་དག་ལས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དོན་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་དག་ཚང་མ་སྟེ་རྟོགས་ལྟར་སྐྱང་ཡིན་པའི་སྦྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་

གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིགས་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་ །དེས་ངེད་སྲོད་པ་
པ་ལ་བཤད་པས། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཡོད་དེ་ཞེ་ན།

ཙུང་། སྐྱེ་ཞོ་བོས་འདི་དོན་དང་། །

འདི་དོན་མིན་ཞེས་རྗོད་མི་བྱེད། །

སྐྱེས་བུས་དོན་འདི་བརྟགས་པ་སྟེ། །

རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པའི་དོན་འདི་སྲོད་པ་བའི་སྐྱེས་བུས་བརྟགས་པར་
ཐལ། སྲོད་པ་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞོ་བོས་དོན་འདི་བརྗོད་
པར་བྱེད་པས་བྱུང་ཞིག །འདི་ཞོ་བོའི་དོན་མིན་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཙུང་། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ལྡན། །

དེ་གཅིག་དེ་ཉིད་རིག་གཞན་མིན། །

ཁྱད་པར་ཡང་ནི་སྤྱི་ཡིས་བྱས། །

དེ་བཞིན་སྐྱེས་ཉིད་རྣམ་འགས་ཀྱང་། །

ཁྱེད་ཅི་ཤེས་ལྡན་འགའ་མི་འདོད། །

སྲོད་པ་པས་འདོད་པའི་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྲོད་པ་པ་དེ་ཡང་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཉིད་
ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་ཁྱེད་ཅི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་
ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞན་འགའ་མི་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱལ་དཔོག་པས་
རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་རིག་པ་གང་ཞིག །དེ་གཅིག་བུས་དེ་ཉིད་རིག་ལ། གཞན་

གྲིས་མིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ནི་སྤྱི་ཡིས་ཀྱང་བྱས་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར། སྐྱེས་བུ་
ཁྱད་པར་ཅན་སྒོར་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྱུང་མ་ཐུན་དཔེ་མཐོང་ཅམ་གྲིས་འགོད་པ་ལྟར། འདྲི་
ཡང་། དཔེ་རྒྱལ་དཔོག་པ་མཐོང་བས་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་སྐྱེས་བུ་འབྱུང་
བཞོན་ནས། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་ཁྱོད་གྲིས་
སྐྱེས་རིགས་ཞེས་བའོ། །དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གང་ཚིག་ཚད་མ་ཡིས། །

མི་སྐྱ་དེ་དོན་རིག་ཡིན་ན། །

གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་མང་ཡང་། གང་གི་ཚིག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་
བའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་རིག་བྱེད་དོན་
ངེས་རིག་པ་པོ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འིན་ཏུ་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་རྣམས་ལ། །

ཚད་མ་ཡོད་པ་སྲིད་མ་ཡིན། །

གང་གི་ཚིག་ནི་ཚད་མ་ཡིས། །

མི་སྐྱ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཚིག།

དེ་ལྟར་ཞེས་ཐོབ་དེ་ཡི་སྤྱིར། །

སྐྱེས་བུས་བྱས་མིན་དོན་མེད་ཡིན། །

ལྟ་དང་ཚད་མ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་དཔོག་པའི་མངོན་
སུམ་ཚད་མ་འཇམ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འིན་ཏུ་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
སྤྱིར། ལྟར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་

ཐལ། གང་གི་ཚིག་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་
བྱེད་ཡིས་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ཐོབ་རིགས་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། གལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་དོན། །

ལུང་མེད་པར་ནི་ཤེས་སྲིད་ན། །

དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་རིག་འགལ། །

ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་མངོན་འདོད་འགྱུར། །

དེས་ན་གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་འགལ་ཡོད་དོ་
ཞེས་མངོན་པར་འདོད་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལུང་ལ་
བསྐྱོས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་ལ། མངོན་བསྟན་
བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

ཅུ་བ། བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་སོགས་ལྡན་པའམ། །

གཞན་ལས་རིག་བྱེད་དོན་རིག་མིན། །

རིག་བྱེད་རིག་པར་བྱེད་མིན་ན། །

རིག་བྱེད་དོན་ནི་གང་ལས་རྟོགས། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་དོན་དེས་སྦྱོད་བ་བ་བདག་ཉིད་གྱིས་མི་ཤེས་བར་ཐལ།
དེ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བྱ་གཞན་ལས་ཀྱང་
རིག་བྱེད་དོན་དེས་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་
རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཞན་ལ་བསྐྱོས་མེད་དུ་དེ་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
རིག་བྱེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་དེས་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཨ་མྱི་ཉོ་རྩུ་རྩུ་

ཡད་ཉི་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་སྒྲགས་གྱིས་སྐྱེད་ས་པའི་མར་མེ་ནང་དུ་ལྷུགས་པ་ཁོ་
ནའི་དོན་ཅན་དུ་ཚང་མ་གང་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་
ཐབས་མེད་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། དེས་ན་མཐོ་རིས་འདོད་མེ་ལ། །
སྤྱིན་སྲེག་སྤྱིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལས། །
ཁྱི་ཤ་ཟེའེས་བྱ་བ་དེ། །
དོན་མིན་ཞེས་འདི་ཚང་མ་གང། །

དེས་ན། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྤྱིན་སྲེག་སྤྱིན་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་ཐོས་པའི་
ཨ་གྲི་བའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཁྱི་ཤ་ཟེའེས་བྱ་བ་དེ་ཁྱོད་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཞེས་
པ་འདི་ལ་ཚང་མ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བད་སྐྱར་བའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡང་རྗོད་བྱེད་དུ་
འཇུག་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ལ། ཐབས་གཞན་ལས་མི་རྟོགས་པ་དང་། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་མི་
རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདི་ག་རྟོན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་མི་རྟོགས་པ་དང་། ལུང་ལས་
མི་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གྲགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ། ལོ་ག་རྟོག་གི་རྒྱ་
ཡིན་པ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའོ། །

ཅ་བ། འདི་ག་རྟོན་ཚིག་རབ་གྲགས་ཤེ་ན། །
དེ་ལ་སྐྱ་ཚོགས་དོན་ཅན་སྤྲི། །
གང་གི་དོན་འདི་ནམ་དུ་བྱེ་བ། །
དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་མཐོང་གང། །

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚིག་ལས་སྐྱ་དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་
པས་དོན་དེ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་གང་གིས། ཨ་སྒྱི་
བའི་སྐྱའི་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པ་དེ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། དེ་ལ་
དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རྣམས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྲིད། ཐལ་
ཚོས་སྐྱ་མ་ལ་རྟགས་ནི།

ཅ་བ། གྲགས་མིན་དོན་བརྗོད་མཐོང་ཤིས་གང་། །

ལྷ་མོ་ལ་སོགས་སྐྱ་མཐོང་དོ། །

དེ་འདྲའི་སྐྱ་གཞན་དག་ལ་ནི། །

དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །

རིག་བྱེད་ལས་མཐོང་ཤིས་དང་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་
མིན་པའི་དེ་ལས་དོན་ལོག་པར་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་སྲིད། མཐོང་ཤིས་འབྲིག་པ་དང་
ལྷ་མོ་གཙུག་སྟན་ལ་བརྗོད་པར་མཐོང་དོ། །ཨ་སྒྱི་བའི་སྐྱ་དེའི་འགྲེལ་པས་བཤད་པའི་
ཚོ། སྐར་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྲུབ་སོ་ཞེ་ན། ཅ་བ་དེ་འདྲའི་སྐྱ་གཞན་རིག་
བྱེད་འགྲེལ་པ་དག་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ཅ་བའི་དོན་དེས་སྐྱབ་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་
ཐལ། རིག་བྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ་གང་ཞེས། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དེས་འདོད་པ་ལ། ཅ་བ་དེ་འདྲ་
བའི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྲིད།

ཅ་བ། གྲགས་པ་དག་གྱང་མི་རྣམས་ཚིག་། །

དེ་ཡང་ཚད་མར་མི་འདོད་ན། །

སྐར་ཡང་དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ།

སྐར་འདོད་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོད་པ་པ་ཚོས་ཅན། སྐར་ཡང་འདིག་རྟོག་གི་གྲགས་པ་དེ་ལས་
རིག་བྱེད་གི་དོན་དེས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འདིག་རྟོག་གི་གྲགས་པ་དག་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཚིག་
གིས་བསྐྱུས་ལ། ཚིག་དེ་ཡང་ཚད་མར་མི་འདོད་པར། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སྐར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གྲགས་པ་ལས་འགལ་བའི།

རྟོགས་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

རབ་གྲགས་ཚད་མ་ཉིད་མིན་ཕྱིར།

དེར་འདིན་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད།

གལ་ཏེ་དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྲགས་པ་ལས་བཞུགས་ནས། ཁྱི་ཤ་བ་
བ་ལ་འཇུག་པར་རྟོག་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མེ་ལ་སྐྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་ཨ་ལྷོ་བའི་སྐྱའི་
དོན་དེར་འདིན་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པ་
མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད། འདིག་རྟོག་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད།
འདིག་རྟོག་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དོན་གི།

དེས་ལ་དོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་དེ་ལ་སྐྱ་རྣམས་དོན།

སྣ་ཚོགས་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་མཐོང་། །

གསུམ་པ་ནི། འདིག་རྟེན་གྱི་གསལ་པ་ཉིད་གྱིས་སྤྲིའི་དོན་དེས་འདོད་པ་ལ་
དོགས་པ་བསྐྱེས་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་ན། དེ་ལ་གོ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་
རྣམས་དེ་དེ་འདོད་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར།

ཅུ་བ། དེས་བྱེད་མ་མཐོང་བ་དག་གིས། །

སྣ་ཚོགས་རུས་ཅན་སྤྱིར་ཉིད། །

དེས་བར་དོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །

གཞན་དུ་མི་སྤྱིད་མེད་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་སྤྱིར་ཉིད་ལས་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
དེས་བར་འདོད་པ་ལ་དོགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་
སྤྱབ་མི་རུས་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་དེས་བྱེད་ཡང་དག་མ་མཐོང་
བ་དག་གི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དོན་གཞན་དུ་འཇུག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོན་མེད་པའི་
སྤྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་དེ་དོན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་རུས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་
ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བྱས་བཏགས་པ་དང་། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་
རྗོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ། བར་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སོ་སོར་དེས་པའི་རྒྱལོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་རྒྱལ་
དཔོག་པ་ལ་བཤད། རྒྱལ་དཔོག་པས་དེད་སྤྱོད་པ་བ་ལ་བཤད་དོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། འགའ་ཞིག་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་ཞེས། །

སྤོང་དུམ་འདི་ནི་སྤྱི་འགྱུར་ཞེས། །

གཞན་ནི་བདག་ཉིད་སྐྱ་དེ་ལྟར། །

དེ་དག་གྲེ་བྲག་བརྟག་པར་གྱིས། །

སྐྱེས་བུ་གཡོན་ཅན་ལག་ལེགས་ལྷོང་ལྷོང་དེར་ལྲོ་བའི་ལམ་ནི་གཡམས་མ་འདི་
ཡིན་ཏེ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སྐྱོང་དུ་མ་འདི་ནི་སྐྱ་བར་ལྷུང་རོ། །ཞེས་སྐྱ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་
གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟན་བར་བདག་ཉིད་གྱིས་ལམ་གཡམས་མ་འདི་ཡིན་
ཞེས་སྐྱ་བ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་རང་གི་འདོད་པས་སྐྱས་མ་སྐྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་
ཐལ་སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱས་མ་གང་ཞིག་སྐྱོང་དུ་མ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་
རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་ལ་བསྟན་བརྟགས་
ནས། རིག་བྱེད་དོན་དེས་སྐྱས་མ་དང་། ལུ་སྟེགས་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟན་
པར་རིག་བྱེད་དོན་དེས་སྐྱས་མ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱས་མ་སྐྱས་
ཀྱི་གྲེ་བྲག་བརྟག་པར་གྱིས་ཏེ་གྲེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ། ལུ་སྟེགས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་སྐྱས་མ་གང་ཞིག །རིག་བྱེད་ལ་བརྟེན་པ་མ་སྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དོན་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་དེས་པ་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཐམས་ཅད་ལ་རུང་དོན་གཅིག་གི། །

གསལ་བྱེད་དེས་པ་གང་ལས་ཡིན། །

བརྗོད་འདོད་དེས་པ་མ་གཏོགས་པ། །

གང་གིས་དབང་པོ་ལས་འདས་ཤེས། །

གཉིས་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་
དེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་

བྱང་བའི་སྤྱིར། ཐལ་ཚོས་སྤྲོ་མ་ལ་རྟགས་ནི། བརྗོད་འདོད་གྱིས་བཞག་པའི་དོན་གྱི་
ངེས་པ་མ་གཏོགས་པར། གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་ལ་མ་རྟོས་ཤིང་དབང་སོ་ལས་འདས་
པའི་དོན་ངེས་ཤེས་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར། གསལ་པ་ལ། སྤྱིས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་
དེ་མེད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། མཚུགས་སྤྱི་བའོ། །

ཅུ་བ། བརྗོད་འདོད་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། །

བརྗོད་ཀྱི་དེ་ཡི་གསལ་གྱི་ཡིན། །

དེ་ནི་སྤྱིས་མིན་ལ་མེད་ན། །

དེ་དོན་གཅིག་ཅན་དེ་གང་ལས། །

དང་སོ་ནི། བརྗོད་འདོད་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་
འདོད་ལ་སྤང་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། བརྗོད་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ཡི་
གསལ་གྱི་ཡིན་ཏེ། ལྷན་དག་གི་རྣམ་རིག་གི་སྐོར་སྐོར་དང་སོར་གཞན་གྱི་སྐོར་ལྷན་
དུ་གསལ་བར་གྱི་དགོས་པའི་སྤྱིར། རིག་གྱི་དེ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་དུ་ངེས་པ་
གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་དེ་ནི་སྤྱིས་བྱས་བྱས་པ་
མིན་པ་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར། ལྷན་པ་ཁས་སྤངས་སོ། །

ཅུ་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ངེས་ཡིན་ན། །

གཞན་ལ་དེས་ཀྱང་མི་རུང་ངོ། །

བརྗོད་ཡང་དོན་མེད་ཅན་ཉིད་འགྲུབ། །

བརྗོད་ལས་རང་བཞིན་ལྷན་པར་གྱི། །

གསལ་བའི་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན། །

གཉིས་པ་ནི། བརྟམ་མི་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། འཆད་པ་སོ་གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་ལ་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་གོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
བསྐྱེད་མི་རུང་བར་ཐལ། འདིའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་འཆད་པ་སོས་བརྟམ་པ་ཡང་དོན་
མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། ལྷོན་མེད་དེ། བརྟམ་ལས་རྗོད་བྱེད་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་དོན་མེད་མིན་ནོ་ཞེ་
ན། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཚོས་ཅན་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་གསལ་བའི་ངེས་པ་འང་གང་ལས་
ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གོ་བ་བརྟམ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པ། །
དེ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་གང། །
དེས་ན་བརྟམ་ཉིད་རུང་བ་ཉིད། །
འདོད་པ་ཁོ་ན་གསལ་མི་འགྱུར། །
བར་སྐབས་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པས་རང་
དགར་རྒྱར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཨ་གྱི་བའི་སྐྱ་སྒྲོན་པ་བའི་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་གསལ་
བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་བརྟམ་དབང་གིས་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་
གྱི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གང་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིར། །
གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་ཡིན་ཏེ་དཔེར། །

མེས་གང་བསྐྱོད་འག་བདེན་པ་བཞིན། །

དེ་སྐྱོད་གཞན་དག་ཟེར་རོ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚུད་པ་ལོ། གང་གི་སྲིད་རིག་གྱེད་ཀྱི་སྲོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད་
དཔེར་ན། མེ་གང་བ་བསྐྱོད་གྱེད་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་བ་བརྟུ་གཉིས་ལོ་ཡིན་ཞེས་པའི་རིག་
གྱེད་ཀྱི་འག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྲིད་
སྲེག་གྱེད། །ཞེས་སོགས་རིག་གྱེད་ཀྱི་འག་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པའི་དོན་
ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་སྐྱོད་སྲོད་པ་པ་གཞན་དག་ཟེར་ཏོ། །དེ་དགག་པ་ལ། སྐྱབ་གྱེད་
ལྟར་སྐྱང་དུ་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱབ་གྱེད་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་བསྟན་པའོ། །

ཅ་བ། རོ་འདྲ་རོ་བོ་མཚུངས་ཉིད་སྲིད། །

སྲོད་གཅིག་ལ་ཡང་ཚོས་པ་བཞིན། །

ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་པ་ཅན་ཉིད་སྲིད། །

རིག་པ་ཤེས་པས་འདི་འདྲ་བཀག། །

དང་པོ་ལ། རིགས་པ་ཤེས་པ་སྲོགས་ཀྱི་སྲིད་པོས་འདི་འདྲ་སྐྱབ་གྱེད་ཡང་དག་
ཡིན་པ་བཀག་སྟེ། འདི་དང་མཚུངས་པ་ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་
སྲིད། དེར་བལ། ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་འདི་རྣམས་ཚོས་ཅན། རོ་མངར་པོར་འདྲ་སྟེ། རོ་
བོ་སྟེ་གཟུགས་སྐྱག་པོར་མཚུངས་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། སྐྱར་ཐོས་པའི་ཤིང་ཐོག་
བཞིན་ཞེས་པ་བཞིན་དང་། སྐྱ་ནང་གི་འབྲས་ལྷག་མ་འདི་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཚོས་པ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱར་ཐོས་པའི་འབྲས་དང་སྲོད་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལ་ཡང་འབྲས་པར་
མེད་པའི་སྲིད། སྐྱར་ཐོས་པའི་འབྲས་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་རྣམས་ལྷག་ལྷན་དུ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་བྱེད་པོ་ཉིད། །
དངོས་རྣམས་རྟག་དང་དབང་པོ་འདས། །
དབང་པོས་གཟུང་བྱ་དང་དངོས་རྣམས། །
རྒྱ་དང་གནས་འཛིག་མི་མཉམ་དང། །

གཉེས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། ཚད་མས་བཀག་པའི་དོན་བརྗོད་པར་ཐལ།
སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་རྣམ་སྤོང་ལོངས་སྟོན་པ་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར། ཐལ་ཚོས་སྣ་མ་ལ། རྟགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་དང། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་སྐྱེ་དོན་གཞན་དང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་
སོགས་དབང་པོས་གཟུང་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མི་མཉམ་པ་
རྟག་པ་རྒྱུར་བརྗོད་པ་དང། གནས་པ་མི་མཉམ་པ་གྲུབ་ཟིན་རྒྱེན་གྱིས་གནས་པ་དང།
འཛིག་པ་མི་མཉམ་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱས་འཛིག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གཞན་ཡང་ཚད་མ་རྣམ་གཉེས་ཀྱིས། །
རྣམ་པར་བསལ་བའི་སྟོན་ཡུལ་ལམ། །
ལུང་ལ་ལྟོས་པ་རྗེས་དབག་དང། །
འགལ་བ་དག་ནི་རྗོད་བྱེད་པ། །

གཞན་ཡང་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་དག་ནི་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་ཐལ། ཚད་མ་
རྣམ་གཉེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་བཀག་པའི་སྟོན་ཡུལ་ལམ། ལུང་ལ་བལྟོས་
པའི་རྗེས་དབག་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྟོ་སྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་

ལ་མངོན་སྲུང་གྱིས་བསལ་བ་དང་། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་སྐྱོད་ལྡར་དུ་
འདོད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དང་། ལྡན་ལ་སོགས་པ་སྡིག་པ་འདག་བྱེད་
དུ་སྟོན་པ་ལ་ཁས་སྐྱེས་གྱིས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཙ་བ། འགལ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་བསལ་ཞིང་། །

བསྟན་བཅོས་དོན་ཡང་མ་བསྟན་ལ། །

དེ་བདེན་དོན་བཅས་ཁས་ལེན་པ། །

གཡེམ་མ་སྲུ་ཚོར་གྱིས་རྒྱལ་ལོ། །

དེས་ན་རིག་བྱེད་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་གཡེམ་མ་སྲུ་
ཚོར་གྱི་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། ཚད་མ་དང་འགལ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་
བསལ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་འབྲེལ་བ་དང་རྗེས་སྲུ་མ་བྱུང་བའི་ཐབས་དང་།
སྐྱེས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མ་བསྟན་པར་སློབ་པ་གཅིག་ལ་མི་སྲུ་
བ་ཅམ་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཚད་བྱུབ་ན། །

འོ་ན་འདི་ལ་ཚད་མིན་ཅི། །

སྐྱེས་བུ་མང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ། །

བདེན་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པ་མིན། །

གལ་ཏེ། སློབ་པ་གཅིག་ལ་མི་སྲུ་བ་དེ་ལྟར་བྱུབ་པ་ཅམ་གྱིས་རིག་བྱེད་ཐམས་
ཅད་ཚད་མར་སྐྱུབ་ན། འོ་ན། དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཚིག་ཅི་
ཡང་མེད་པར་ཐལ། སློབ་པ་གཅིག་ཅམ་མི་སྲུ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་

བྱ་མང་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་གཅིག་ཅེས་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། རྫོང་པ་པོ་ལ་སྐྱེ་བཞུགས་པས། །

འདི་དངོས་རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་མིན། །

འདི་ལས་རྣམ་པར་བརྗོད་པས་ཀྱང། །

འཇུག་པ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

གཉིས་པ་ལ་སྦྱིར་དགག་པ་ནི། རྫོང་གྲེད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན། ཞེན་པའི་བརྗོད་
བྱའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཡང་
མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྗོད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཅམ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཞན་པས་
འབྲུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་མ་ལ་ཁུབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་རྣམ་
པར་བརྗོད་པས་ཀྱང་འཇུག་པ་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་
བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། རྫོང་གྲེད་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི། །

བརྗོད་བྱ་མཐོང་བས་བྱེད་ཅེ་ན། །

ཕན་ཚུན་དག་ནི་འགལ་བའི་དོན། །

དེ་ནི་གཅིག་ལ་རི་ལྟར་འགྱུར། །

རྫོང་གྲེད་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བརྗོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཚད་མས་
མཐོང་བས་བྱེད་པས་དོན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རྟག་མི་
རྟག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཐ་དད་སྦྱོར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་པན་ཚུན་དག་
འགལ་བའི་དོན་དེ་ནི། སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཞི་མ་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་བ་རི་ལྟར་ཡང་མི་

འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ། ལྷང་ཡོད་ན་ཞེན་དོན་ལ་མི་སྐྱུ་བས་མ་ཁྲུབ་པ་ནི།
 ཅུ་བ། དེས་ན་ལྷང་དང་དངོས་པོ་རྣམས། །
 རྟོག་པ་པོ་ཡི་རྣམ་འགྲུབ་ལང་། །
 མེད་ན་མི་འབྱུང་མི་འགྲུབ་ན། །
 དེ་ལས་དོན་གང་དེས་པ་ཡིན། །
 དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ལོག་ན་ཡང་། །
 དངོས་པོ་མེད་པར་འགྲུབ་མི་འགྲུར། །

དེས་ན། ལྷང་དེ་ལས་རྟོགས་པ་པོའི་ཞེན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འགྲུབ་ཡང་དེས་རྒྱས་པ་
 ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷང་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་བའི་འགྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ལོག་པས་དོན་མེད་དེས་སྐྱུ་མི་འགྲུབ་པ་
 བྱི། ལྷང་དེ་ནི་དོན་རྗོད་གྱི་དུ་རྩལ་ལྷུ་ར་ལ་ལོག་ན་ཡང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྲུབ་
 པར་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། ལྷང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་འགྲེལ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་བསྐྱུལ་དོན་མ་དམིགས་པས་མེད་དེས་སྐྱུ་མི་འགྲུབ་པར་གྲུབ་པ་ནི།

ཅུ་བ། དེས་ན་མེད་དེས་འགྲུས་བྱ་ཅན། །
 མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་བོ། །

ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་ཚད་མས་མི་དམིགས་པས་ནི། དོན་དེ་མེད་དེས་གྱི་འགྲུས་བྱ་
 ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་དམིགས་པའི་དེས་པ་
 མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འོ་ན་གྱིད་རང་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སྐྱུ་བའི། ལྷི་ལས་

ཞེས་སྟོགས་གཅིག་བདེན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྦངས་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་གནས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་
སོགས་པ་སྒྲོག་གྲུང་དང་། རྫོང་ལ་སོགས་པའི་མངོན་གྲུང་གི་གནས་རྣམས་ལ་དབྱུང་
བ་ལེགས་པར་དག་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྲུང་གི་གནས་ལ་ཡང་། རང་ཚིག་འགལ་བ་
སོགས་མེད་པའི་དབྱུང་བ་དག་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྲུང་གི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བར་རྗེས་སུ་
དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དབྱུང་བ་མ་དག་བཞིན་དུ་སྟོགས་གཅིག་བདེན་པས་
ཡུལ་ཀུན་ལ་མི་སྦྱ་བར་དཔོག་པ་དང་། གཞལ་བུའི་གནས་གཉིས་ལ། ལུང་གཞོད་
སྦྱབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་མི་མེད་ལོ། །

དེས་ན། ལེ་ལུ་དང་ལོ་འདིར། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་དེས་བྱེད་གི་ཐབས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་ལ། དེ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡང་སྐྱོད་པའི་ལ་བས་འཇུག་པའི་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཡིན་པས། གཞན་སེལ་དང་དེའི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་
ཏོ། །དེ་ལ་སྦྱར་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བ་ལ་སེལ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི།
འདིར་ནི་གོལ་བ་དོན་གཉེར་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་ལས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པས། དེ་ལ་སེལ་བའི་རྣམ་དབྱེ་མ་
ཤེས་ན་སྒྲོ་འདོགས་མཚོན་པ་ལ་ཚོད་སྟུང་བ་དང་བཅང་མི་དགོས་པ་ལ་དགོས་སོ་
སྟུང་དུ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བརྗོད་
པའི་དོན་དུ་ཡང་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བྱིར་ཚོལ་གྱིས་མངོན་རྗེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་
པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། ལུང་ལས་བཞད་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ།

ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལུང་རྩོམ་
བས། ཡོད་ན་ལུང་ལས་བཤད་དགོས་པའི་སྲིང་རྒྱ། །ཞེས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་
པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རིག་གྱིང་ཚད་མ་
ཡིན་པ་འགོག་པར་མཛད་དེ། སྲིང་སྲིང་རྟོག་གིས་ལུང་ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་
བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྲིང་རྟོག་གིས་མཐོང་
བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་སྲིང་རྒྱ། །སྣང་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལུང་ཙམ་ལས་གསར་དུ་གོ་
བར་གྱི་དུ་བརྟེན་ལ་བརྟེན་ལ། ལུང་གིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུང་རྟོག་གྱིང་དུ་ལོག་པ་དགོས་ཀྱི་
ལྷོགས་གཅིག་ཙམ་མཐོང་བས་མི་འགྲུབ་ལ། ལུང་དེ་ཡང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ལ་
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དོན་སྟོན་པའི་བྱས་པ་མེད་པའི་སྲིང་རྒྱ། །སྐྱེས་བུས་བྱས་
པའི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཀྱང་། དེས་སྐྱེས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟགས་ནས་
དབྱུང་བ་ལེགས་པར་དག་ན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ཉེས་ཟད་གྱི་སྐྱེས་བུ་
ཚད་མར་སྐྱབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དེས་སྐྱེས་པའི་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ཞི་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་བར་གྱུ་བའི་དོན་དུ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་ལྷན་པའི་རྟགས་སུ་བརྟན་པ་ཞི།

- ཅ་བ། རིག་གྱིང་ཚད་མ་དང་ཞི་འགའ་གྱིང་སྟེ། །
- ལུས་ལས་ཚོས་འདོད་དང་ཞི་རིགས་སྐྱས་བྱེགས། །
- ཕྱིག་པ་གཞོམ་སྲིང་གདུང་བ་རྩོམ་ཞེས་པ། །
- ལྷན་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྟགས་ལྟ་ཡིན། །

སྤྱད་པ་པོ་སོགས་ཚོས་ཅན། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
རྟགས་ལྟ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་གྲས་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྤྱི་
བའི་རྟགས་ཀྱིས་འགལ་བ་དུ་མ་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་དང་།
བདག་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པ་འགས་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་དང་། འབབ་
སྟེགས་ཀྱི་ལྷས་ལས་ཚོས་འཕེལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་མེད་
ཀྱང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སོ་ཞེས་སྤྱི་བས་དེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་
གཞོན་པའི་ཕྱིར་དུ་མེར་འཚོང་བ་སོགས་གསུང་བ་དུ་མ་ཚོས་པའི་ཕྱིར། ཅས་པ་
རྣམས་སོ། ། །བྱང་གོལ་རྒྱ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་སྟོན་གྱི་སྤྱད་དང་། །ཚད་མའི་བཅད་དོན་ཚད་
མས་འགོག་པ་དང་། །དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལྷང་གི་གཞོན་སྤྱི་བ་འདོད། །རྒྱན་པོ་
ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྟགས་གསུམ་ཡིན།

ཙ་བ། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེ་ལུ་བྲས་པ་ལས་རང་དོན་རྗེས་སུ་དབག་པ་
སྟེ་ལེ་ལུ་དང་པོ་ལོ། །།

ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེ་ལུ་བྲས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དབག་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལེ་ལུ་
དང་པོའི་འབྲེལ་བའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། །།

། ངེས་ལེགས་དང་དེའི་ལམ་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེ་ལུ་བཤད་པ། །

༥ རྗེ་བཙུན་རྣམ་མཁས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་བྱ་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དང་དེར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་
ལག་གི་དོན་རྟོ། །

དང་པོ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་བཤད་པ་དགོང་པ་དང་། དེའི་དོན་
ལྟམས་འགྲེལ་མངོད་པས་རྗེ་སྣང་བཀའ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགོ་ལ་ཐན་བཞད་པ། །སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་
སྟོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། རྟོག་གེ་རན་འཇུག་འགོ་བལ་བཅེ་བས། །ཚད་མ་གྲུབ་པ་
ཚུལ་བཞེན་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདིའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། སྤྱིང་སྲ་མས་
མཚོད་བརྗོད་དང་། སྤྱི་མས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བསྟན་ཏེ། མཚོད་བརྗོད་ཀྱིས་
སྟོན་པ་ལ་རྒྱ་ཕྱོད་ཚོགས་དང་། འབྲས་བུ་ཕྱོད་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟོད་དོ། །རྒྱ་
ཕྱོད་ཚོགས་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་དང་སྟོར་བ་ཕྱོད་ཚོགས། བསམ་པ་ནི། འགོ་བ་
ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྟོར་བ་ནི།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་
པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་ཡང་། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་ཕྱོད་ཚོགས་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་
རང་དོན་ནི། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱུང་པར་
གྱི་ཚོས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དང་། གཞན་དོན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞིགས་པའི་ལམ་

གཞན་ལ་བསྟན་པའི་སློབ་པ་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ལུག་
སུམ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ལུག་སུམ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
ཚད་མར་འབྲུངས་པར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྷན་འདས་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡང་
དག་ཅེས་བྲམོ། །

ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི། དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་གཤམ་པའི་
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱར་བས། གནས་ལུགས་ལ་འབྲུལ་
པའི་འགྲོ་བ་དག་རྗེས་སུ་བརྒྱབ་པའི་ཚད་དུ་བཤད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚིགས་
བཅད་བྱེད་ལྡེ་མ་དོན་ལྡར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་ཏེ། ཚད་མར་གྱུར་པ་དང་། འགྲོ་ལ་
ཕན་བཞེད་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་། བདེ་གཤམ་གས་དང་། སྐྱོབ་པ་ལོ། །དེ་ཡང་། དང་པོ་
གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བྱེད་པར་གྱི་གཞི་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་གཏན་ལ་འབབས་པ་
བྱེད་པར་གྱི་ཚོས་སོ། །དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་གོ་རིམས་དང་མ་ལུག་པར་བཤད་པ་
ལུགས་འབྲུང་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བཤད་པ་ལུགས་ལྡོག་གི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་
སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཚད་མ་སྐྱོག་གྱུར་དོན་ཤེས་
ཡིན། དེ་སྐྱོབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གང་ཞིག་གོམས་པས། དེར་འབྲུར་བའི་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་མེད་པར་ཚོལ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་འཕམ་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
ཅེས་པ་ལྷ་བུའི་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་ཚོལ་བ་དག་གི་
ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་དགག་པའི་ཚད་དུ་ལུགས་འབྲུང་གི་བཤད་པ་མཛད་ལ།
གཉིས་པ་དགག་པའི་ཚད་དུ་ལུགས་ལྡོག་གི་བཤད་པ་མཛད་དོ། །

བསམ་བ་སྤུན་སྲུང་ཚོགས་པ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། དང་པོའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་
བས་དངོས་སྤྱི་བསྐྱེད་ལ། དེས་མཚོན་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱོར་བ་སྤུན་
ཚོགས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཞན་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱོར་
པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་
སྦོབ་པ་ཡང་སྦོན་པས། འཆད་ཚུལ་དང་པོས་ནི། སྦོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་
ཚུལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འཆད་ཚུལ་གཉིས་པས་ནི། ཐོག་མར་བདེན་བཞི་
གཏན་ལ་བབ་ནས། དེ་ལས་རྟོགས་པ་སྤུན་ཚོགས་དང་། དེ་ལས་རྒྱ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་སྦོན་
དུ་སོང་བར་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས། ལམ་དེ་ནས་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་
བྱེད་ཡང་དག་སྦོན་པར་མངོན་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་བྱ། བསྐྱེད་བ་སྦོན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྦོན་ནས། སྦོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་
མར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིས་བྱའི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་པ་ཚད་
མར་བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་དག་ལས་དེ་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཅེ་ན། དོན་གང་ཡང་རྒྱུད་བ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་
ཀྱི། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་པར་ལེགས་པ་ཐབས་དང་བཅས་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་
ཚད་མར་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་དུ་ཡང་། སྐྱབ་པ་ཚད་མར་
བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྦྱི་བ་སྐྱ་སྦྱི་དང་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་དངོས་
སྦོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུབ་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྲོངས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྦོན་མེད་
དེ། ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་མ་བརྟེན་པར། བདག་མེད་པ་

དང་། རྣ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་ལ་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་ན། དེ་དག་རྗེས་
དབལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། མོག་མར་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མངོན་མཐོང་ས་
ལེགས་དང་། དེ་དག་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདི་གཉེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ལྷག་
པ་བར་མ་ཚད་ཏུ་བསྟན་པ་དག་མཐོང་བ་ན། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་རི་
ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལོན་ལྟར་གནས་སམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན།
དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་དེ་དག་རྗེས་དབལ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷན་པ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚད་མའི་སྟོན་པ་བསྟོད་
པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷགས་འགྱུར་གི་སྟོན་པ་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་ཕྱོན་
པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ་དང་། ལྷགས་ལྡོག་གི་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་ཕྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་
མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་
བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེར་བཟོད་པའི་ལམ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚད་མ་
སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷན་པ་འཇམ་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ལྷན་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་
དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། མི་སྐྱབ་པ་ངོས་གཟུང་བ་
དང་། དེ་ལ་མ་ལྷན་པ་སྐྱང་བ་དང་། ལྷན་ཆེས་པ་སྐྱང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། མངོན་པར་མཐོང་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པ་ཐབས་དང་བཙས་པའི་
གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་ལ་
ཡང་ལྷན་པ་ཉག་གཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྷན་པས་ཚད་མར་

འགྲུང་བའི་ཚད་མ་སྤྱི་འཇོག་ཉིད་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཚུ་བ། ཚད་མ་བསྐྱེད་ཅན་ཤེས་པ།

དོན་བྱེད་ལུས་པར་གནས་པ་ནི།

མི་སྐྱ་སྐྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་།

མངོན་པར་འདོད་པ་སྟོན་ཕྱིར་དོ།

སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་གསུང་དུ་སྐྱ་བ་མེད་པ་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་
བཅོས་སུ་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་ན།
དེ་དང་གྲུབ་སྐྱེ་ཇི་སྲིད་གཅིག་པའི་མི་སྐྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་
བྱ་ཚོས་ཅན། རང་གི་དོ་བོ་སྤོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་སྐྱ་བ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བཅོ་བ་སྐྱེག་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ལུས་པར་རང་གིས་རི་ལྟར་གཞལ་
བ་ལྟར་གནས་པ་ནི་ལས་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་དོ་བོ་སྤོང་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་
པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལས་ལ་མི་སྐྱ་བ་ནི། དུམ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ན། སྐྱ་ལ་སོགས་པ་
སུས་ཀྱང་ཐོས་མི་ལུས་པས། ཉན་ཤེས་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་པར་
འགྲུང་དོ་ཞེ་ན། སྐྱ་གཟུང་དོན་དུ་གྲུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉན་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཚད་
མར་མི་རུང་བའི་སྟོན་མེད་དེ། རང་གི་གཞལ་གྲུང་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་
གསུང་དུ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྐྱས་སྐྱོག་མཐོང་བའི་མངོན་
སུམ་སོགས་སྤྱད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཚད་མར་གྲུང་པས། དེ་ལས་

འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྐྱབས་པས་ཅི་བྱ་ཞེས།

ཙ་བ། སྐྱ་བ་པོ་ཡི་བྱེད་པའི་ཡུལ། །

དོན་གང་སློལ་རབ་གསལ་བ། །

དེ་ལ་སྐྱ་ལི་ཚད་མ་ཉིད། །

དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཅན་མིས། །

བསྐྱབ་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་རང་གི་བརྫོད་བུའི་དོན་གྱི་
དེ་ཞོ་ན་ཉིད་མངོན་མཚོ་ངེས་ལེགས་སོགས་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འབྲས་
རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ལི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བྱུབ་
པའི་གཞིར། རང་སྐྱ་བ་པོའི་བྱེད་པ་བརྫོད་འདོད་འཇུག་འདོད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཉན་
པ་པོའི་སློལ་རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་སྟེ་
རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཞུང་སྲ་མའི་དོན་ཡང་སྐྱ་བྱུང་ཕྱི་མ་
དང་མ་ཐུན་པར་སྐྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་ཉེ། མི་སྐྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས།

ཙ་བ། གཞུང་བ་འདྲིན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ནི། །

མི་འདོད་སློལ་ཚད་མ་ཉིད། །

སློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བྲན་པ་བཅད་ཤེས་ལི་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ།
རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྲ་མས་གཞུང་ཞིང་རྟོགས་ཟེན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་
དེ་ཉིད་སྐྱར་ཡང་བྲན་པས་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དོན་

ཐོབ་པའི་སྲིད་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སློ་རྣམ་
གསལ་དུ་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་སློ་ནི་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་ཚད་པ་
དང་མ་ཚད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།
ཚད་མས་ཚད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ།

ཅ་བ། ལྷན་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི། །

འཇུག་ལ་དེ་གཙོ་ཡིན་སྲིད་དང་། །

ལྷན་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི་ཡུལ་འདོར་ལེན་ལ་སྐྱེས་བུ་འཇུག་པ་ལ་
རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ཚད་མས་མ་ཚད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ།

ཅ་བ། ཡུལ་རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པས། །

སློ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་སྲིད། །

དེ་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་སྲིད་རོ། །

དེ་ཡོད་ན་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བར་མ་ཚད་དུ་འཛོག་ལུས་པ་འདི་ཡོད་པའི་
སྲིད། དེར་ཐལ། སློ་འདོགས་གསལ་དུ་གཙོ་བོ་ལུས་ཀྱི་སློ་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པ་ཐ་དད་པས། སློ་ཡིས་ཡུལ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་ལུས་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གསལ་དུ་མི་སྐྱབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་སམ།
ཚད་མ་སྲི་མ་གཞན་ལ་བལྟོས། དང་བོ་ལྟར་ན། འགའ་ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་
རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་ཚོངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་
ཡང་། སྲི་མ་གཞན་ལས་མི་སྐྱབ་རང་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ལ་བལྟོས་པས་
ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། །

ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །

ཚད་མ་ཀུན་རང་ལས་ངེས་པའམ་གཞན་ལས་ངེས་པས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྩོད་
བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ན། དེ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་
གཅིག་པའི་མི་སྣ་བ་ཡིན་པའི་ཚ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
དང་། ཚད་མ་ཁ་ཅིག་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་དུས་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་
པའི་ཚད་མ་ལས། མི་སྣ་བའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མཐར་ཐུག་སྟོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་
ངོར་མེད་དེ། དེའི་ངོར་རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྩོད་བའི་རྩོད་བ་གཉིས་མེད་གསུང་
འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་མེད་
ན་རྣམ་དབྱེ་དེ་མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། མ་བརྟགས་པར་འདུག་པའི་ཐ་སྙད་
པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལས། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་
གི་ངོ་བོ་རྩོད་བའི་ཚ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞུང་སྤྲོ་མས་བསྟན་ཞིང་།
རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ། དུས་ཕྱིས་བྱུང་གི་དོན་བྱེད་སྤང་བ་
ཅན་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞུང་ཕྱི་མས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། རང་ངེས་དང་
གཞན་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

ཡང་ན། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོའི་བཞེད་པ་ལྟར་སྤྱར་ཏེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་
ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་རང་རྩོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་ཀྱང་།

དེ་དང་གྲུབ་སྐྱེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཚད་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་
ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཚད་དུས་ལྷིས་རྒྱང་གི་དོན་གྱི་སྣང་ཅན་གྱི་ཐ་སྣང་པའི་
ཚད་མ་ཉིད་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རང་ངེས་དང་གཞན་
ངེས་ཞེས་པ་དེ་ཅི། དུལ་ཤེས་གཉིས་ལས། དུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་
མི་འདྲེན་གྱི་དབང་ལས་ཡིན་ནམ། དོན་ཏེ་དུལ་ཅན་ལས་ཡིན། དང་པོ་སྣང་ན། ངེས་
གྱི་ཚད་མ་གྱི་མ་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཚད་མ་སྣ་མས་ཀྱང་རང་གི་དུལ་
གྱི་ཚ་གང་ལ་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མི་འདྲེན་ན་ཐེ་ཚོམ་རྒྱུ་ལ་ཅན་དུ་འགྱུར་
ལ། དེ་ལྟ་ན། དོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཅོད་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
དོ། །དུལ་ཅན་ལ་ཡང་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལས། ཚད་མའི་མཚན་
གཞི་སྟོ་འདྲིན་ལྟ་བུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ལུས་མི་ལུས་གཉིས་ལས་འབྱེད་པ་ཡང་
མི་རིགས་ཏེ། ལ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་སྟོ་འདྲིན་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇལ་བ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཡོད་ཅམ་དུ་རང་ལྱོད་རང་རིག་མའོན་སུམ་གྱིས་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །

མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚོན་བྱ་ཚད་མའི་ཐ་སྣང་རང་“སྟོབས” ཀྱིས་ངེས་པ་
དང་མ་ངེས་པ་ལས་དབྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མའི་ཐ་སྣང་མ་རྟོགས་པའི་ཀྱིས་
པ་དང་། རྒྱུར་པན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དབག་རང་ལས་ངེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
དོ། །མཚན་ཉིད་མི་སྟུ་བ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་ངེས་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་ན་ཡང་།
རྒྱུར་པན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དབག་རང་ངེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བསྟུ་བས་བྱུང་

༡ །མ་མེ། ༡༩༨༧ན། རྟོབས །ཞལ། ༡༣༠༧ན། ལྷ། ༡༩༥༧ན། ལྷ། ༡༣༧ན། རྟོབས * རྟོབས།

བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། འདི་ནི། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་
ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། རང་གི་གཞལ་བུའི་ཆ་གང་
ལ་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མི་འདྲེན་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་ལ། དེས་ན། མི་སྐྱ་
བའི་ཆ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་རང་ངེས་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་གཞན་
ངེས་སོ། །འོན་ཅེས་དཔག་ལ་རང་ངེས་ཀྱིས་མ་ཁུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་
དེ། རྒྱང་པན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་དུ་བའི་རྟོགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ།
རི་སྐར་རྟོགས་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་བྲངས་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱ་
བའི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་སོ། །ཚད་མ་རང་ཉིད་དང་ཕྱིས་བྱུང་ལས་ཚད་མ་དང་ཚད་
མིན་སོ་སོར་ངེས་ན་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བསྟན་བཅོས་ཚོངས་པ་སློབ་བྱེད་ཡིན། །

བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་བྱེད་པ་སོགས་ཐར་
པའི་ཐབས་ལ་ཚོངས་པ་སློབ་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེད་དུ་ཚོམ་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ན། ཐབས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ཉིད་ལ་སྐྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་སྐྱ་བ་ཅ་མ་གྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཅ་བ། མ་ཞེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །

སྐར་མ་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དེ། དང་པོ་འཇམ། གསལ་དུ་ཞེས་ཀྱང་
དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དུ་སློབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི། ཚད་མའི་སྐད་དོད་ཀྱི་
སྐྱ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་དང་པོར་མི་སྐྱ་བའཇམ། གསལ་དུ་མི་སྐྱ་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་
པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྐར་མ་དང་འདི་གཉིས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་

གངས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདི་གཉིས་ལ་དོན་སྤྱི་མི་འབྲ་བ་སོ་སོར་
འཚད་པའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱའི་ལྗོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །ཡང་སྲ་མས་ཐ་
སྟད་པའི་ཚད་མའི་མཚོན་ཉིད་དང་། འདིས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚོན་ཉིད་
བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་
མར་ཐལ། མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ཡང་དོན་དམ་པའི་
ཚད་མར་ཐལ། མི་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་
ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་མི་ཤེས་པ་གསལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ་ཞེ་ན། སྲ་མས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་མཚོན་ཉིད་བསྟན་པར་
འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་
སློམ་པས་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མའི་མཚོན་ཉིད་
བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ་སོར་གཙོད་པ་མི་འཐད་དོ། །འོ་ན་རྒྱན་མཁན་
པོས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། “དེ་མི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚོན་གཞི་ལ་
མཚོན་ཉིད་གྱི་སྐྱས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ལྗོགས་པ་སོ་སོར་བསྟན་འདོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚོན་ཉིད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རུས་པའི་ཕྱིར། དོན་གསལ་དུ་
གསལ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ན། ལྗོན་པོ་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ།
སྤྱི་གསལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་
ཐལ་བའི་སྤྱོན་མེད་དེ།

ཅ་བ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོགས་འོག་ཏུ། །

༡ །མ་མེ། ༡༥༧བཤུ། ༥ །ཞོལ། ༡༣༧བཤུ། །སྐ། ༡༣༠ནུ། །མ། ༡༣༣བཤུ། །དེ་ * དེ།
༡༩༩༧

སྤྱི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོབ། །

སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤོན་པོའི་སྤོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་རོ་བོ་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་དེའི་སྤོབས་གྱིས་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རང་དབང་དུ་ལྷུལ་གཏོད་པའི་མ་སྤྱུ་མེད་པའི་སྤྱི་དུ།

ཡང་ན། སྤོན་པོའི་རང་གི་རོ་བོ་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། ཞེས་གཞུང་འོག་མ་དང་སྤྱི་དུ་རོ། །རང་མཚན་ལ་མ་བརྟེན་ཅིང་དེ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྤྱི་འཛིན་པར་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་སྤྱི་འཛིན་ཚད་མ་ཡིན།

ཅུ་བ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །

ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་སྤྱི་དུ། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་སྤྱི་དུ་རོ། །

དང་བོ་ལྟར་ན། སྤྱི་རང་རྒྱུད་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་མི་ཤེས་པ་གསལ་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཕམ་དེ་ལ་བརྟེན་པས་ཐུབ་པའི་སྤྱི་དུ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་འཛིན་ཚད་མ་ཡོད་ན་ཡང་། བཅད་ཤེས་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྤོན་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་སུ་དོན་གཉེར་མཐར་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་མི་ཤེས་པ་གསལ་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ལྷུལ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དགོངས་ནས། སྤྱི་འཛིན་ཚད་མ་དེའི་ཐབས་སུ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དུ་སྤོབས་པའི་སྤྱི་དུ། འབྲས་སུ་དོན་གཉེར་མཐར་རང་མཚན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལྷུལ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ།

དེས་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་གཉེས་སུ་
སྤྱེན་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདིར་སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སློབ་མ། ཚད་མའི་
གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་
རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པས་ཁྲུང་བ་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་དུ་མཛད་དོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
གནས་ལུགས་གཉེས་ཡོད་པས། བཅད་ཤེས་འདིས་ཀྱང་སྤྱིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་
བྱེད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ། །ཤེས་གང་རིག་མེད་
སྤྱིར་བསམ་པས། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དབྱུང་བྱིར་བོ། །ཞེས་འདོན་ཏེ། སྤྱི་རང་རྒྱུད་པ་
འཇལ་བ་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སློན་མེད་བར་ཐལ། །ཤེས་པ་གང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ལས་དབྱུང་བ་ན། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློད་ལུགས་གཉེས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མ་གཏོགས་པ་མི་འདྲ་བ་གཉེས་རིག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
རིམ་གྱིས་དང་བའི་ཆེད་དུ་གདུལ་བའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།
ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉེས་མེད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློད་ལུགས་ལ་རྣམས་པ་དབྱུང་བ་ན། གཞུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་
སློང་པའི་གཉེས་མེད་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་ལ། ཚད་མའི་དོན་བཤད་ཟེན་དང་སྐུར་བ་དང་། ལྷུང་པའི་དོན་
བཤད་པའོ། །

ཅུ་བ། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྟོན་ཚད་མ་ཉིད། །

དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེང་པའི་དོན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་དེ་
 དང་ལྷན་ཞིང་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྷ་དབང་སློབ་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་
 ཞེས་དཔེ་དང་སྐྱར་རོ། །དེ་ནི་འདི་དབྱེད་དེ། ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་གང་ཡིན་ཤེས་བྱ་
 ཀུན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་མེད། མིན་ན། བསྟན་པ་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་སློབ་པ་སྟོན་པ་
 ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་ངལ་བ་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྲུར་ཞིང་། རང་གི་
 སྟོན་པ་དང་གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་
 མི་འཐད་པར་འགྲུར་རོ། །

དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁའ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
 གསལ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་མོད། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཚད་ཚད་
 མ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡང་། ལྷར་
 མ་རྟོགས་པའི་གཞལ་བྱ་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པས། ལམ་
 གསལ་དུ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་སྲིད། ཤེས་སྐྱིབ་མ་ཟད་པར་འགྲུར་ལ་གལ་
 ཏེ། ཡང་མི་སྐྱེ་བ་ཅམ་ཡོད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དང་པོ་འམ་གསལ་དུ་མི་སྐྱེ་བ་
 ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་པར་འགྲུར་ཞིང་། བཅད་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་
 ཁེགས་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདི་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་
 རྗེས་དེ་མ་ཐག་རྣམ་མཁའ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་གསལ་དུ་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། ལྱི་མ་
 ལྟར་ན། རྟག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྲུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་
 གཉིས་པ་པན་ཚད་གྱིས་གསལ་དུ་རྟོགས་པས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །སྐྱད་

ཅིག་གཉིས་པ་པའ་ཚད་རྣམ་མཁུམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེས་འབྲུང་འགྱུར་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ།
ཡང་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དུས་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
པའ་ཚད་བྱུང་ཟིན་ནམ་མ་ཟིན། བྱུང་ཟིན་ན། འབྲུང་འགྱུར་གྱི་ཞིབ་ཚད་ལོ་མེད་ལ། མ་
ཟིན་ན། དེ་བྱུང་ཟིན་གྱི་ཆ་ལ་གསར་རྟོགས་བྱར་ཡོད་པས་ཚད་མ་མེད་པ་ཉམས་
སོ། །རྣམ་མཁུམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་ཕྱིན་ཚད་ཤེས་བྱ་གསར་ཡོད་མི་སྲིད་ན།
དངོས་པོ་གང་ཡིན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་ན། གསར་ཡོད་དེ་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་
དགོས་པ་སྟེ། གསར་རྟོགས་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །

ཡང་ས་བརྒྱད་པ་པོ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐོམ་
སྤངས་རྒྱུང་དུའི་འབྲིང་མ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་
ལྟར་ན། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། སེམས་ཅན་སངས་
རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པས་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁུམ་སྐྱད་
ཅིག་དང་པོའི་བྱུང་པར་དོན་མེད་ལ། སྲིད་ན། དེ་སྐད་མེད་པས་ཕྱིས་དེ་གསར་དུ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། དེ་གསར་རྟོགས་རྣམ་མཁུམ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་པའ་ཚད་དུ་
ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ད་ལྟར་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན། བྱུང་
ཟིན་དང་འབྲུང་འགྱུར་ཐམས་ཅད་དེའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་བྲགས་ལ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་
ཀུན་མཁུམ་མི་སྲིད་པས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པའ་ཚད་ལ་གཞལ་བྱ་གསར་རྟོགས་
མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཚོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་
པོ་དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་སྐྱོར་ལམ་གྱི་

༡ །མ་མེ། ༡༥༧༧ན། བད །ཞལ། ༡༣༣ན། སྐ། ༡༣༡ན། ར། ༡༣༤ན། མྱད * མྱད།
༡༩༧

དུས་ནས་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་གྱིད་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་སྲིད་ཅེས་སྐྱེས་ན།
 ལན་ཅི་ཡོད། ཚོས་ཉིད་ཅམ་གྱི་ལྷོག་པ་ལ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་ཀྱང་།
 ཚོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པས་ཚད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན། དངོས་པོ་འབྱུང་འབྱུར་རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་ཀྱང་། དེ་
 ཉིད་བྱུང་ཟིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཚད་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་ཡོད་
 རོ། །འདས་མ་འོངས་ལ་འབྱུང་འབྱུར་མི་སྲིད་པས་འབྱུང་འབྱུར་ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱུང་སེམས་སྲོང་ལམ་པ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་
 ཟིན་དུ་ཐལ། སྲོང་འབྱུར་ཡིན་པའི་སྲིད། སངས་རྒྱས་ཟིན་དུ་ཐལ། སངས་རྒྱ་འབྱུར་
 ཡིན་པའི་སྲིད། སྲིད་འབྱུང་འབྱུར་ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅིང་། གང་ཐག་
 དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འབྱུང་འབྱུར་ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 གང་ཐག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྲུང་བྱུང་མ་ཟིན་པའི་བྱུང་ཟིན་སྲིས་ཡོད་དགོས་པས་དེ་ལ་
 གསར་རྟོགས་ཡོད་པར་འབྱུར་ལ། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐོབ་སྲིན་ཆད་
 སེམས་ཅན་སྐྱིབ་པ་གསར་དུ་ཟད་པ་སྲིད་ན། སྐྱིབ་པ་གསར་དུ་ཟད་པ་དེ་ཉིད་གསར་
 དུ་རྟོགས་དགོས་པས། གསར་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །དེས་མཚོན་
 བས་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོས་ནི། ཁ་ནང་དུ་སྲོགས་ནས་ཇི་ཅམ་
 བསམས་ཀྱང་། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་མཁུན་དང་། ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་
 ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པ་མ་ཚོར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱུར་པ་སྲོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་སྤང་འོ། །དང་པོ་ནི།
 མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དུ་བྱུར་པ་སྲོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

ཅ་བ། མ་སྐྱེས་པ་ནི་བསྐྱོད་དོན་དུ།

གྲུང་པ་ཉིད་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

སྐྱུབ་བྱེད་ལ་ལྟོས་ཚད་ཡིན་རིགས།

ཀུན་མཁའ་དེ་རང་གི་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ལྟོག་པའི་དོན་དུ། དེར་གྲུང་པ་ཉིད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གཙང་གི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་མཁའ་དེ་ཐབས་ཤེས་གི་སྐྱུབ་བྱེད་ཁྲད་པར་ཅན་གོམས་པ་རབ་གི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བལྟོས་ནས། ཚད་མར་འབྲུངས་པ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཚད་དུ་གྲུང་པ་སྐྱོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཀུན་མཁའ་ཚོས་ཅན། ཚད་མའི་སྐྱེས་ལུང་རིགས་ཏེ། ཀུན་མཁའ་དུ་སྐྱུབ་བྱེད་གི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་བལྟོས་ནས་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁའ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་གི་གནས་ལུགས་རི་ལྟར་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁའ་དུ་བསྐྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་གི་བྱེད་པ་པོའི་དབང་ལྷན་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། སྐྱུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །ཉག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མི་ཉག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་གི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ལྷན་གི་ཉིད་ཉག་པ་རང་གྲུང་གི་ཚད་མའི་སྐྱེས་ལུང་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཚད་མ་ཉག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན།

དངོས་ཡོད་ཉོགས་པ་ཚད་བྱིར་དང་།

ཤེས་བྱ་མི་ཉག་པ་ཉིད་ཀྱིས།

དེ་ནི་མི་བརྟན་ཉིད་བྱིར་རོ།

དབང་ལྷན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ཡིན་ན་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲབ་ན། དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་དེ་
ཅི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རང་ལ་མཐོ་འཚམ་
པ་གང་དག། །འདི་དག་གིས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྟག་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་
པའི་ཚད་མ་རྟག་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྟག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་
རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཚགས་པའི་གཏམ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་
རྟག་པ་ཡོད་ན། རྟག་དངོས་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིའི་དགག་
བྱ་དང། ཁྱོད་འདོད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པ་དང། ཐ་སྙད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཅི་འདུག་སོམས་ཤིག། །མིག་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ན་གཟུགས་རིམ་གྱིས་
འཛིན་ཡང། མིག་ལ་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པས་
དབང་ལྷན་གི་ཤེས་པ་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ཡང། ཤེས་པར་བྱེད་པ་པོ་དབང་ལྷན་རྟག་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེམ་བཞིན་སྟེ་བ་ཅན་དག་ནི། །

རྟག་ལས་སྟེ་བ་མི་འཐད་ཕྱིར། །

སྟོས་པ་མི་རུང་བ་ཡི་ཕྱིར། །

དབང་ལྷན་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། དབང་ལྷན་རྟག་པ་ལས་སྟེ་བ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ལྟ་བུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་ཅན་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ལ་བསྟོས་ནས་ཀྱང་
དེ་བསྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྒྱལ་ལ་བསྟོས་པ་མི་རུང་བ་ཡི་ཕྱིར། མིག་ལ་བྱེད་པ་

མི་འདྲ་བ་མེད་ན་ཡང་། སྲ་མ་འདྲིན་དུས་ན་སྲི་མ་འདྲིན་བར་འགྲུང་རོ། །

ཅ་བ། རྣམ་འགས་པའི་གདགས་བྱ་མིན་སྲིད། །

མི་རྟག་ན་ཡང་ཆོད་མེད་ཉིད། །

གཉེས་བ་ནི། དབང་ལྷུག་དེ་ཉིད་མི་རྟག་བ་ཡིན་ན་ཡང་། སྲར་འཁོར་བའི་དུས་སྲ་ཆགས་སོགས་ཉམས་སུ་སྲོང་ནས། དེའི་གཉེན་སོ་སྲིན་སོགས་གོམས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟེན་བ་མ་ཡིན་གྱི། རོག་མ་མེད་བ་ནས་ཆགས་བྲལ་དང་ཀུན་མཁུན་དུ་རང་གི་དེགས་འདྲ་སྲ་མ་ལས་སྐྱེས་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དབང་ལྷུག་ཆོས་ཅན། དེགས་འདྲ་སྲ་མ་ལས་སྐྱེས་བའི་ཀུན་མཁུན་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། རྫོང་གི་སྐད་ཅིག་སྲ་མ་གང་ཡང་སྲར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་དང་། རྣམ་བུང་གི་སྲོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་གཞོན་བྱའམ་པའི་གདོགས་བྱ་མིན་པའི་སྲིད། ཡང་ན། ལྷ་དབང་སྲོ་སྲོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྷར་རྐང་བ་དེ་ཉིད་སྲ་མའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྐྱར་རོ། །གཉེས་བ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ལྷར་སྐྱར་དུ་བསྟན་བ་དང་། ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་སོ་ཡིན་པ་ལ་ཆོད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་སོ་ལ་མདོར་བསྟན་བ་དང་། རྒྱས་བཤམ་དོ། །དང་སོ་ནི། འདིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་ལོངས་སྲོད་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་སོའི་སྲོ་སྲོན་དུ་སོང་སྟེ།

ཅ་བ། རྫོང་འཇུག་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། །

དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་བ་དག །

རྫོང་ཅིང་སྲོད་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་སྲིད། ལྷུ་བཞིན་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྷན་བའི་སྲིད། བུམ་སོགས་བཞིན། དོན་བྱེད་རུས་པའི་སྲིད། དག་སྲ་བཞིན།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས། ལྷོ་ཕྱོད་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ།
 དེ་ཡང་དབང་ལྷུག་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ལྷིང་ལྷོ་ཕྱོད་དུ་སོང་བ་ཅམ་སྐྱབ་ན།
 ཅུ་བ། འདོད་པ་གྲུབ་པ་འཕ་དཔེ་མ་གྲུབ། །
 ཡང་ན་ཐེ་ཚོམ་བ་ལི་ན། །

སངས་རྒྱལ་པའི་འདོད་པ་སྤར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རང་རྒྱ་སེམས་པའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་སངས་རྒྱལ་པས་གྲུབ་ཟེན་མ་བཟེད་པའི་
 ཕྱིར། འཕ་སྐྱས་བཏག་པ་ཕྱི་མ་སྤྱད་དོ། །ལྷོ་ཏག་པ་ཞིག་གིས་གྲུས་པར་སྐྱབ་ན། གཏུན་
 ཚིགས་དེའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཏག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བྱེད་
 པ་པོ་གཞན་ཕྱོད་དུ་སོང་བ་ཅམ་སྐྱབ་ན། ལྲབ་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། དབང་ལྷུག་ཉིད་
 གྱིས་མ་ངེས་ནས་ལྲབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ལི་ན་པའི་ཕྱིར། དབང་ལྷུག་སྤོད་ཅིང་འཇུག་
 པ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་མཐོང་བས། དེའི་དངོས་རྒྱལ་རིམ་
 ཅན་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་བཏག་པ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་སྤོར་བ་
 གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷར་སྤང་གསུམ་གའི་གཞོད་པ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་བཏགས་ལ་དགག། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་
 ཞེགས་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ཏགས་སུ་མི་རུང་བ།
 དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱ་འཇུག་པ་ཏགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱིབས་ལྟར་པར་ཅན་
 ལྷོགས་ཚོས་མ་གྲུབ། དབྱིབས་ཅམ་མ་ངེས་པའོ། །

ཅུ་བ། ཕྱིན་རྒྱལ་ས་ཡོད་མེད་རྗེས་འཇུག་ཅན། །
 དབྱིབས་སོགས་ཅི་འདྲ་རབ་གྲུབ་པ། །

དེ་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་གང་ཡིན། །

དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རང་གྲིབ་གྲིས་རྫོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་པན་བྱེད་ཏུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་ལྡན་སོགས་དེ་ཚོས་ཅན། བྱིད་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་
ལུས་ལོངས་སྟོང་སྐྱེས་བུས་སྟོན་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་སོགས་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན། བྱིད་ལས་དེ་
ལྟར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། བྱིད་གྲིས་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མ་དེས་པའི་དཔེ། དེས་ན་ཉ་
ཅང་ཐལ་བ། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་ཏུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

ཅ་བ། ཐ་དད་དངོས་ལ་རབ་གྲུབ་པ། །

སྐྱ་མཚུངས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། །

རྗེས་དཔོག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

སྐྱ་པོའི་རྗེས་ལས་མེ་བཞིན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་དབྱིབས་ཅན་ཏུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་
པའི་རྟགས་ལས་དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་གི་དབྱིབས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་རྐྱེ་རིགས་ཐ་དད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་
སྐྱེ་བར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་ཅན་ཏུ་ཐ་དད་མེད་དེ། དབྱིབས་ཞེས་པའི་
སྐྱ་འཇུག་པར་མཚུངས་པས་སོ། །དཔེར་ན། སྐྱ་པོའི་རྗེས་ལས་རང་ཡོད་པའི་གཞིར་
མེ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །

ཅ་བ། དེ་ལྷ་མིན་ན་རྩ་མཁན་གྱིས། །
 བུམ་བ་ལ་སོགས་འདྲིམ་བ་ཡི། །
 རྣམ་འགྲུར་འགའ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །
 རྒྱོག་མཁར་ཡང་དེས་བུས་བུབ་འགྲུར། །

གཉེས་པ་ནི། དེ་ལྷ་མིན་ན། རྒྱོག་མཁར་ཡང་རྩ་མཁན་དེས་བུས་བར་བུབ་པར་
 འགྲུར་བར་ཐལ། དེ་དང་རྩ་མཁན་གྱིས་བྱེད་པའི་རྩའི་བུམ་བ་ལ་སོགས་བ་འདྲིམ་པའི་
 རྣམ་འགྲུར་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྤྱི་དང་
 རྱུང་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཚོད་ཡིན་ཏེ། རྱུང་
 རང་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་བརྟག་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། རྱུང་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སུན་
 འབྲིན་ན། སུན་འབྲིན་པ་སོ་རང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་གང་བཀོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་བ་དེ་འཇུག་
 པས་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཚོད་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱང་བཀོད་པ་ལ་སུན་
 འབྲིན་བརྗོད་པ་ལྟག་ཚོད་ཏུ་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དུང་སྐྱ་འབྲས་བུར་བསྐྱབ་པ་ལ།
 ཚོལ་བུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོ། ཚོལ་བ་ལས་སྐྱར་ཡོད་གསལ་བ་རྟགས་སུ་འབོད་
 བ་མ་དེས། སྐྱར་མེད་གསལ་བུང་འབོད་ན་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཚོད་པ་འདི།

ཅ་བ། བསྐྱབ་བྱའི་རྩེས་འགོ་ཕྱིར་འབྲས་བུ། །
 སྤྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ། །
 འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཐ་དད་ཕྱིར། །
 ཐ་དད་སྐྱོན་བརྗོད་འབྲས་མཚུངས་འདོད། །

འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་དུ་འདོད་རིགས་ཉེ། ཚོད་པ་དེ་ཚོལ་བྱུང་གི་སྦྱིས་
 །ཡང་དུང་སྐྱ་འབྲས་བུར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ཅན་
 ཉིད་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ནས་ཐ་དད་པའི་སློབ་བརྗོད་པའི་ལན་ལོག་ཡིན་པའི་སྦྱིས་
 རྟགས་དེས་སྐྱབ་བྱ་དེ་སྐྱབ་ཅུས་ཉེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྲབ་པ་དང་།
 སྦྱོགས་ཚོས་བྱུབ་པའི་སྦྱིས་ གཞན་ཚིགས་དེ་རྐང་མིག་པས་བཀོད་པ་ལ། རིགས་པ་
 ཅན་པས་ཁྲད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སློབ་བརྗོད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་ཡིན་
 པ་རྐང་མིག་པ་འདོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཡང་བཞེད་དོ། །འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་མིང་དོན་
 བེ། འབྲས་བུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བྱས་ནས་ཚོལ་བྱུང་ཅན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ།
 ཁྲད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སུན་འབྲིན་བརྗོད་པ་བེ། སུན་འབྲིན་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 སྐྱབ་བྱེད་གང་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་། དུང་སྐྱ་ཚོལ་བའི་སྐར་མེད་གསར་པའི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་ནམ། སྐར་ཡོད་ཚོལ་བས་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་དང་
 མཚུངས་པར་བརྟག་པ་འཇུག་གོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཉེ། མདོར་ན། འབྲས་བུ་དང་
 མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ཅེས་བྱའོ། །

ཡང་ན། དེ་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་གིས་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་
 འབྲས་བུ་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་པས་འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་
 མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་། གཞན་དག་གིས་སྦྱའི་བྱས་པ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་ན་འགལ་བ་དང་། བྱས་པའི་བྱས་པ་འགོད་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་
 རྟག་པ་ལ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པ་ལྟར་སྐྱར་དུ་
 འབྱུང་རོ། །ཞེས་ཚོད་པ་ཡང་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱ་མཐོང་བ་ཙམ་རྟགས་སུ་མི་རིགས་པའི་དཔེ་དང་།
ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །

ཙ་བ། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གྱུབ་པ། །

སྐྱ་ཡི་སྤྱི་ནི་མཐོང་བ་ལས། །

སྐྱབ་བྱེད་མི་རིགས་ངག་ལ་སོགས། །

གོ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྩ་ཅན་བཞིན། །

དང་པོ་ནི། དབྱིབས་དང་ལྷན་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱམ་པ་སོགས་ལ།
དབྱིབས་ལྷན་ཀྱི་སྐྱ་འདུག་པར་གྱུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་དབྱིབས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱོར་
བར་མཐོང་བ་ལས་གནས་ལུས་སོགས་སྐྱེས་བུས་བུས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་
རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ངག་ལ་
སོགས་པ་ཚོས་ཅན། གོ་ལུ་ཞེས་པའི་སྐྱ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྩ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་དཔོག་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་འོ། །

ཙ་བ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཕྱིར། །

སྐྱ་རྣམས་གང་ལའང་མེད་མ་ཡིན། །

དེ་ཡོད་པས་ནི་དོན་གྲུབ་ན། །

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་གྲུབ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་
གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱ་ཡོད་པས་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྤྱེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་
གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་

ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། འདིས་ནི་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་ཀྱི། །
མི་རྟག་སོགས་ཕྱིར་ཡང་སེམས་མེད། །
སོགས་དང་ཤུན་པ་བཤུས་ན་ནི། །
འཆི་ཕྱིར་སེམས་ལྡན་དབྱེད་པ་ཡིན། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་རྒྱལ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུན་འབྲིན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་
ཚོས་ཅན། རྫོན་ལ་བརྟེན་ནས་སེར་སྐྱ་བ་དང་། གཅེར་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་
ལྟར་སྣང་གཞན་ཡང་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་འགོག་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སེར་སྐྱ་པས་སྒོ་
བདེ་ཚོས་ཅན། སེམས་མེད་དང་སོགས་པས་བཅ་བོ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སོགས་
པས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅམ་པ་དང་། ཡང་གཅེར་བྱ་བས་ལྡོན་ཤིང་ཚོས་
ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཅམ་པ་རྣམས་བརྟགས་
ནས་འགོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། རྒྱད་པར་གཉིས་ལས། རོ་བོ་གཙོ་བོའི་དཔེ་ནི། གཏན་
ཚིགས་ལ་རོ་བོ་དང་རྒྱད་པར་གཉིས་ལ་རོ་བོ་གཙོ་སྟེ།

ཅ་བ། དངོས་པོའི་རོ་བོ་མ་གྲུབ་ན། །
ཚུལ་འདི་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །
རྒྱད་པར་གཙོ་བོ་ལྟེད་མ་ཡིན་ཏེ། །
སྐྱ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་བཞིན། །

རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རོ་བོ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་།

མ་ལྷན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་འཐད་ཀྱི་དེ་གྲུབ་ན། རྒྱུ་པར་
ཚོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱས་པའི་འོ་ཤོ་
སྤྲིའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་ལྷན་པར་གྲུབ་པ་ན། རྒྱུ་པར་ནམ་མཁའའི་ཡོན་ཏྱ་
དང་དོན་གཉིས་ལ་འདུ་བའི་བྱས་པ་སྤྲིའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
བཞིན། ཡང་ན་སྤྲིའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ན་ལྟར་པར་ནམ་མཁའའི་བརྟེན་པའི་སྤྲིའི་མ་གྲུབ་
ཀྱང་གཞོན་བྱེད་མིན་པ་བཞིན།

ཅ་བ། སྤྲིའི་སྟེང་གྲུབ་དངོས་པོ་ནི། །

གྲུབ་ན་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཉེ་དཔེར། །

ལྷག་པ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་པས། །

ལྷན་སོགས་སྤྲིའི་སྟེང་བཤད་པ་བཞིན། །

མིང་དང་དོན་གཉིས་ལས་དོན་གཅི་བའི་དཔེ་ནི། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྤྲིའི་ཁྲོད་
བརྗོད་པའི་སྤྲིའི་བརྗོད་བྱར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཁྲོད་ཀྱིས་སྤྲིའི་ཉག་པར་སྤྲིའི་སྟེང་གས་
ཚོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཉེ། དངོས་པོ་ཁྲོད་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་སྤྲིའི་སྟེང་དང་
མ་ལྷན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷག་པ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་
འགྱུར་བཞིའི་རྣམ་སྟོན་ཚོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། ལྷན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་སྤྲིའི་
བྱེད་དུ་བཤད་པ་བཞིན། སོགས་པས་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་འོ། །ལྷན་ཅན་
ཞེས་པའི་སྤྲིའི་སྟེང་ས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་མ་ལྷན་སྤྲིའི་སྟེང་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱེད་བྲག་པ་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གི་དོན་དུ་ལྷན་པར་འདོད་དེ། རྣམ་དང་ཡོན་ཏྱ།
སྤྲིའི་དང་བྱེད་བྲག་ལས་དང་འདུ་བའོ། རྣམ་ལ་ཡང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་

རྗེས་ནི། འབྲུང་བ་བཞི་དང་ཡིད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་རྗེས་ནི། བདག་དུས་
ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་བཞི་དོ། །ཚད་ནི་ཚིག་དོན་དུག་གི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་ཏེ་ཚད་ལ་
དབྱེ་ན། ཚེན་པོ་དང་། རྒྱང་དུ་དང་། རིང་པོ་དང་ལྷང་དུ་དོ། །ཚེན་པོ་ལ་ཡང་རྟག་པ་
དང་མི་རྟག་པ་དོ། །རྟག་པའི་ཚེན་པོ་ནི། རྗེས་སྤྱི་མ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་
ལོ། །མི་རྟག་པའི་ཚེན་པོ་ནི། རྗེས་སྤྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡན་ཚད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་དུ་ལ་ཡང་། རྟག་པའི་
རྒྱང་དུ་ནི། རྗེས་སྤྱི་མ་ལྷན་པོར་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལོ། །མི་
རྟག་པའི་རྒྱང་དུ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ། །རིང་སྤང་ནི།
མི་རྟག་པའི་ཚེན་པོ་དང་རྒྱང་དུ་གཉིས་དང་འབྲེལ། །དེ་ལ་རྟག་པའི་ཚེན་པོ་མ་
གཏོགས་པའི་ཚད་གཞན་རྣམས་ལ། ལྷན་ཅན་གྱི་སྤྱི་འཇུག་པར་འདོད་ལ། ལྷན་
ཅན་གྱི་དོན་རེག་བྱ་ཅན་ནི། འབྲུང་བཞིའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲོལ་བ་གཉིས་
གས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་རྗེས་སྤྱི་མ་གསུམ་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་
ཐོགས་བཅས་གྱི་དོན་གསུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འགོགས་པ་སངས་རྒྱུས་པ་ལྟར་
འདོད་དོ། །

དེས་ན་རེག་བྱ་ཅན་ཚོས་ཅན། རྟོད་གྱི་མིང་ལྷན་ཅན་ཞེས་བ་དེ། བྱེ་བྲག་པའི་
དོར་འབྲུང་བཞིའི་རྗེས་སྤྱི་མ་ལ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་དོར་རྟོད་ཀྱིས་འབྲུང་བཞིའི་རྗེས་
སྤྱི་མ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་སྤོན་མེད་དེ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
དོན་རྟོད་དེའི་དོར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་
མ་ལྟར་བར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་སྤྱི་ད། གཞུང་སྤྱི་མ་གཉིས་གྱི་དོན་དེ་འབྲང་པའི་

རྒྱ་མཚན་ནི།

ཅ་བ། དེ་ཉིད་འཇུག་ལ་སོགས་ཡིན་ན། །
སྐྱ་ནི་འཇུག་པ་མེད་ན་ཡང་། །
སྐྱ་བ་བྱེད་སྐྱོན་ལྡན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
དངོས་ལས་དངོས་པོ་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །

དོན་དེ་ཉིད་འཇུག་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། སྐྱ་
ནི་འཇུག་པ་མེད་ན་ཡང་སྐྱ་བ་བྱེད་སྐྱོན་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་
བུའི་དངོས་པོ་ལས་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གྲུབ་ཀྱི། སྐྱ་ཅན་ལས་དོན་མི་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་ལག་ལྡན་ཕྱིར། །
རྩ་ཅན་སྲང་པོ་ཞེས་སྐྱ་བ་བྱེད། །
འདི་ཡི་སྐྱ་ཡི་བརྗོད་བྱ་ནི། །
གཤམ་པ་ཡིན་གྱིས་བརྗོད་འདོད་མི་ན། །

དཔེར་ན། བ་སྲང་ཁ་པོ་ཚོས་ཅན། རྩ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྲང་པོ་
ཚའི་སྐྱ་བ་བྱེད་ཚོས་ཅན། སྲང་པོ་ཚེ་ཡིན་ཏེ། ལག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱ་བ་བྱེད་
བཞོན་པ་ན། རྩ་ཅན་དང་སྲང་པོ་འདི་ཡི་མིང་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དང་། ལག་ལྡན་ཞེས་
པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བུའི་དོན་རྩ་ཅན་དང་སྲང་པོ་ལ་མི་འཇུག་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཁྱོད་དེ་དག་གི་མིང་དུ་སྐྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་འཇུག་ཡང་
གཤམ་པའི་དབང་ལས་ཁྱོད་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བུར་འདོད་པའི་

འགྲོ་བ་དང་ལག་ལྷན་གཉིས་ཏེ་ཅན་དང་སྤང་པོ་ལ་མི་འཕྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་
མ་ཡིན་པའི་སྲོག་ཆགས་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ལ། ཉག་པ་རྒྱུ་ར་མི་རུང་བ། རང་ལ་མཚན་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི།

ཅ་བ། རི་ལྟར་དངོས་དེ་རྒྱ་ཡིན་ལ། །

དེ་ལྟ་དེ་ཉིད་གང་གི་ཆོ། །

རྒྱ་ཡིན་གང་གིས་དེ་ནི་རྒྱུ་ལ། །

འདོད་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་མི་འདོད། །

དབང་སྤྲུག་གི་དངོས་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་རྒྱུ་ར་འདོད་པའི་
རུས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་རུ་མི་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རི་ལྟར་ན་རྒྱ་ཡིན་པའི་རང་
བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ལས་མ་འཕྲོས་བཞིན་རུ། དེ་ཉིད་རུས་གང་གི་ཆོ་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི་རང་
བཞིན་རུ་འདོད་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། མཚོན་དང་སྤྲན་སོགས་འབྲེལ་བ་ལས། །

ནག་པའི་རྩ་དང་འབྲུབས་ཡིན་ན། །

འབྲེལ་མེད་སྤོང་རུ་མ་ཅེ་ཡི་སྲིད། །

རྒྱ་ཉིད་རུ་ནི་རྟོག་མི་བྱེད། །

ཁྲུབ་པ་མེད་ན། འབྲེལ་མེད་གྱི་སྤོང་རུ་མ་ཡང་ཅེ་ཡི་སྲིད་རྩ་སོས་པ་དང་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱ་ཉིད་རུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ་རྟོག་རིགས་པར་ཐལ། ལྷ་མ་ལ་ཁྲུབ་པ་མེད་པའི་
སྲིད། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཚོན་དང་སྤྲན་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ལས། ནག་

བའི་ལུས་ལ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲུག་པ་ཤིང་སོས་པ་འཐད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཟི། །

བྱེད་པར་ཡང་ནི་མི་རུང་ངོ། །

རྟག་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

ལུས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ། །

དེ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེན་
པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལུས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་སྟེ། ཁྱོད་ཕན་བྱེད་དུ་ལོག་པས་
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་
ན་དེས་མཚོན་པ་མི་སྲིད་པས། རེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་བྱུར་མེད་ངོ། །དེ་ཉིད་གྱི་
ཁྲབ་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་ནི།

ཅ་བ། གང་དག་ཡོད་ན་གང་འགྱུར་ཉིད། །

དེ་དག་ལས་གཞན་དེ་ཡི་རྒྱ། །

རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ། །

རྒྱ་རྣམས་སྐྱབ་པ་མེད་པར་འགྱུར། །

འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་རྣམས་སྐྱབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་གང་
དག་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་གྱི་ལུས་པ་མ་མཐོང་
བའི་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་འབྲས་བུ་དེ་ཡི་རྒྱར་རྟོག་པ་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ནི། འོ་བ་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ས་སོགས་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་སྐབས་དང་
ཁྱད་པར་མེད་པས་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྐྱ་གུ་སྐྱེད་ལ་ས་ལ་སོགས། །

རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་ནི། །

རྒྱ་ཡིན་དེ་ལེགས་བྱས་པ་ན། །

དེ་ཡི་ཁྱད་པར་མཐོང་བྱིར་རོ། །

ས་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྐྱ་གུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་གུ་
མི་སྐྱེད་པའི་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཚེ་སྐྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཞིང་དེ་ལྷག་པར་ཚོ་བ་སོགས་སོ་ནམ་ལེགས་པར་
བྱས་པ་ན། ལྷོན་ཐོག་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སྐྱལ་དུ་གྱུར་བ་མཐོང་བའི་བྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དབང་པོ། །

ཚོགས་པ་ཁྱད་མེད་ལྷོ་རྒྱ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་འདི་ཡིན་ཞེ་ན་མིན། །

དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་བྱིར་རོ། །

སོ་སོ་སོ་སོར་རུས་མེད་རྣམས། །

རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པས་ན། །

ཚོགས་ཀྱང་རུས་པ་མེད་འགྱུར་བས། །

གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་ལ་རྣམ་
པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། དབང་ལྷོ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དབང་རྣམས་འདི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་

ན། དབང་སོ་སོགས་ལ་ཁྲུང་བར་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དེ་ལའང་
གསལ་མི་གསལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲུང་བར་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྒྱུན་གསུམ་
ཚོགས་ཀྱང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་ཚོགས་
པའི་སོ་སོ་སོ་སོར་བྱས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག། །དེ་རྣམས་དང་ཚོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་
ཁྲུང་བར་མེད་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། དེ་སྲིད་ཁྲུང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན། །
དེ་སྲིད་སོ་སོར་གང་བྱས་མེད། །
ཚོགས་ན་ཡོན་ཏན་སྲིད་འགྱུར་བ། །
དེ་དག་རྒྱ་ཡིན་དབང་སྲུག་སོགས། །
མ་ཡིན་ཁྲུང་བར་མེད་སྲིད་རོ། །

དེས་ན་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་མ་ཚོགས་ལ་ཁྲུང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚོགས་
མ་ཚོགས་ལ་དབང་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྲུང་བར་མཐོང་བ་དེའི་སྲིད། དབང་སྲུག་
སོགས་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་དང་རང་
བཞིན་ཁྲུང་བར་མེད་པའི་སྲིད། ཁྲུང་བར་ཐལ། གང་ལ་སོ་སོར་སྲུན་མོང་གི་འབྲས་
བུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་བྱས་པ་མེད། ཚོགས་ན་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་དེ་
དང་སྲུན་མོང་གི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ལ་ཚོད་བ་ཞི། ཚུ་རོལ་མངེས་པ་བ་དང། ལྷོད་བ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཁྲིད་ཀྱིས་དབང་སྲུག་བཀག་པ་དེ་ལྟར། ཁྲིད་རང་གི་ཀུན་མཁྱེན་ལ་ཡང་
ཉེས་པ་མཚུངས་ཏེ།

ཅ་བ། ཚད་མ་སློབ་གྲུར་དོན་ཤེས་ཡིན། །
དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་སྲིད། །
ནམ་ཉན་བྱེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད། །

ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ན་སློབ་གྲུར་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་ལ།
གང་བསྐྱོམས་པས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པའི་སྲིད། ཐབས་དེ་ལ་ནམ་ཉན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་
མ་ཟད། ཤེས་བྱེད་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྲིད། དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་
ནམ་ཉན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །འདི་ལྟར། མ་སྐྱ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྐྱགས་དང་སྐྱན་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་མི་འགྱུབ་
པར་ཐལ། དེ་སྲི་ནང་ཀུན་ལ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་
སྲིད། སློབ་གྲུར་ཐམས་ཅད་དབང་ཤེས་གྱིས་མི་ཤེས་པར་ཐལ། བར་དུ་ཚོད་པ་
སོགས་ལ་འདུག་པའི་མ་སྐྱ་མེད་པའི་སྲིད། ཡིད་གྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དབང་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྲིད། ལྷང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་སློབ་ཀྱང་སློབ་གྲུར་
ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པར་ཐལ། ཚིག་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། ཡོད་ཀྱང་མཛོན་
སུམ་དུ་མི་ཤེས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཤེས་པ་མི་འབྲང་པར་
ཐལ། དེ་ལྟར། ཟད་མཐའ་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྲིད། ཅིག་ཅར་ཤེས་ན། འཁོར་བ་ལ་
སོག་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་དུ་རྗོགས་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་
འདྲའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པ་རྟགས་ལས་མི་ཤེས་ཏེ། ཚིག་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་མེད་

ལ། ཚིག་སྤྱོད་ལ་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་ཏུ་ཀུན་ལ་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྐྱེ་
བར་གྲུབ་ན། དེ་ཉིད་ཀུན་མཁུན་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་སྐྱེས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཡང་
དེ་ཉིད་ཀུན་མཁུན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རང་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་བར། འདིས་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སོ་ཞེས་ངེས་མི་རུས་བས་ཀུན་མཁུན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
དང། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གཉེས་ཀ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དག་ག་པ་ལ། ཀུན་མཁུན་ཚོལ་བའི་རྒྱ་མཚན། ཚོལ་བའི་རྒྱལ། ཀུན་མཁུན།
ཅ་བ། མི་ཤེས་སྟོན་བར་བྱེད་པ་ལ། །

འཇུག་པར་དོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །
དེས་བཤད་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར། །
ཤེས་ལྡན་འགའ་ཞིག་ཚོལ་བར་བྱེད། །

དང་པོ་ནི། ལྷག་བསྐྱེལ་ཞི་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་བཞིན་ཏུ་སྟོན་བར་བྱེད་པའི་
གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོན་བར་གསུང་ནས། སྟོན་པ་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པར་
དོགས་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོལ་བ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་སྐྱེས་བསྐྱེལ་ཞི་བའི་
ཐབས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ཚོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ཚོལ་
བའི་ཕྱིར། ཕྱོལ་བ་དོན་གཉེར་རང་གིས་མི་ཤེས་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཆེ་
ནོར་བ་ལྷུང་དོགས་ནས་བཤེས་གཉེན་ཚོལ། ཞེས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཡིས་བསྐྱེལ་བྱ་སྲ། །
གྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དབྱེད་བྱའི། །

འདི་ཡིས་སློབ་བྱའི་གྲངས་མ་འབྲིན་པ།

དེད་ལ་འགྲུབ་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད།

གཉེས་བཞི། སློབ་བྱའི་ཡིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་དེ་ཡི་མངོན་པར་འདོད་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པའི་འཁོར་པའི་འཇུག་སྟོག་མ་འབྲིན་ནམ་མི་མ་འབྲིན་སྟུང་དུ། དེ་
མ་འབྲིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་དབྱུང་པར་བྱ་ཡི། སློབ་བྱའི་གྲངས་མ་ལུས་
བ་མ་འབྲིན་པ་ཡིན་མིན་ཐོག་མར་དབྱུང་པར་མི་བྱ་སྟེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་དེད་ལ་
སློབ་བྱའི་གྲངས་མ་ལུས་བ་མ་འབྲིན་པ། དེ་ཤིག་འགྲུབ་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། གྲོལ་བ་
དོན་དུ་གཉེར་བ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ལྟར་དབྱུང་པའི་ཚེ་སློབ་བྱའི་འཇིག་པའི་སྲོན་དུ་
དེ་ལ་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་མ་འབྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཤེས་སམ་མི་ཤེས། ཤེས་ན་
རང་ཉིད་གྱིས་སྐྱབ་བསྐྱུལ་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་བེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོལ་བ་དོན་མེད་
ལ། མི་ཤེས་ན་བསྐྱེན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་
བྱེད་པར། ཐོག་མར་གང་སྤང་བ་དེ་བསྐྱེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སློབ་མེད་དེ། འདི་ནི་
རྟོག་ལྡན་གྱིས་བཤེས་གཉེན་ཚོལ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་
དོན་རགས་བ་ཚད་མས་ཤེས་ཤིང་ཅུང་ཟད་སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིད་སྲོད་གྱིས་
གྲང་ཤེས་པར་འགྲུབ་ཞིང་། གཞན་ལ་རྗེས་བཞུག་པར་གྲགས་པ་སོགས་ལས་གྲང་
སྟོགས་ཅམ་རྟོགས་པར་འགྲུབ་རོ།

ཅ་བ། རྒྱང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི།

ཐབས་དང་བཅས་བ་རིག་མཛད་པ།

གང་དེ་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་གྱི།

ཐམས་ཅད་རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུབ་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཅན། གལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ཚད་
མ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། རྒྱང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་ཐབས་
དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། སྲིན་
བྱའི་གངས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཛད་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོམ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་
རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་ལ་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་སྲིད།

རྩ་བ། རིང་པོ་མཐོང་བའམ་མིན་ཡང་རུང། །

འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། །

གལ་ཏེ་རིང་མཐོང་ཚད་ཡིན་ན། །

ཚུར་ཤོག་བྱ་གོད་བསྟེན་པར་གྱིས། །

དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཚོས་ཅན། ཐག་རིང་པོ་མཐོང་ངམ། མིན་ཡང་རུང་གྲོམ་བ་དོན་
གཉེར་གྱི་སྟོན་པར་རིགས་ཏེ། འདོད་པའི་དེ་ཉིད་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མཐོང་
བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལྟ་མིན་པར་གལ་ཏེ་ཐག་རིང་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་
ཚད་མའི་སྲིད་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་གྲོམ་བ་དོན་གཉེར་ཚུར་
ཤོག་བྱ་གོད་སོགས་སྟོན་པར་བསྟེན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པར་ཐམ་
ལོ། །དེས་ན། གཞན་དག་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྲེན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པ།
དཔེར་ན། སྲིས་དང་། མགར་བ་དང་། གོས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བྱེད་ཤེས་པ་ལ། ཀུན་
མཁྲེན་གྱི་ཐ་སྙད་འཛིག་ཉེན་ན་བརྗོད་པ་ལྟར་ཤོ། །རིགས་པ་མཁྲེན་པས་ཐམས་ཅད་
གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་མཁྲེན་ཡིན་ན། དན་འགྲོའི་སྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བྱས་

བས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཀུན་མཁྲིན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་
བསྐྱབས་ནས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་རི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་གཟིགས་པ་ལ་ཀུན་
མཁྲིན་དུ་སྟོན་པར་མངོན་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷན་པར་གྱི་ཚོས་བཞི་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་
པའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་སྒྲོར་བ་ལུན་
ཚོགས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ལུན་ཚོགས་གྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་དང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཏགས་པ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པ་སྐྱད་པའོ། །

ཅ་བ། སྐྱབ་བྱེད་སྤྲུགས་མེ་གོམས་ལས་དེ། །

དང་པོ་ནི། སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོ་དེ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དང་
པོར་སྟོན་དུ་སོང་དགོས་ཏེ། དང་པོར་མཐའ་དག་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལས་གོམས་པར་འདོད་
པའི་སྟིང་མེ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་གོམས་པར་
བྱས་པ་ལས་སྟོན་པར་འགྲུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། ལྷ་
མེད་དང་མི་མ་སྤྲུན་པའི་ལྷ་ལས་མི་འགྲུང་སྟེ། རང་གི་རིགས་འབྲས་མ་གོམས་པ་
ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྟིང་མེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཐོག་
མའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། སྐྱོབ་པ་ཉམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་བྱས་ནས་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་
ཡང་། ཐོག་མར་འདི་གྲུབ་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། རྫོ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །

གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེ་ན། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་པལ་པ་ལ་རེ། ལྷིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དུ་མ་གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་དེ།
སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་དུ་མ་མེད་པའི་སྲིར། དེར་ཐལ། ཡིད་སློ་རྟོག་པ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པས།
ལུས་ཞིག་པ་ན་དེ་ཡང་འདིག་པའི་སྲིར། དཔེར་ན། སློན་མེ་ལ་འོད་ལྟར། ལུས་ཀྱི་
འབྲས་བུའལ། ཚང་དང་སྤོས་པའི་རྒྱས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནས། ཅིག་པ་དང་
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རི་མོ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་ལོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ།
སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ་དང་། གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་
འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །

ཅེ་ག། མ་ཡིན་རྟེན་ནི་བཀག་སྲིད་རོ། །

དང་པོ་ནི། ཡིད་སློ་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྲིད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་
ལྷེད་རྒྱུན་ལྷད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟེན་ཡིན་པ་ཚང་མས་བཀག་
ཅིང་འགོག་པར་ཡང་འགྲུར་བའི་སྲིར། ཡང་ན་སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
སྤྱིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་སུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་འདྲིར་སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་
ཚང་མས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས། འོག་ནས་འཆད་པའི་ལས་འབྲས་དང་བཅས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིག་རྟེན་སྲི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་མདོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཅོམ་ཞིག་གྲུབ་
ལ། དེ་གཞིར་བཞག་ནས་བདེན་བཞིའི་གནས་སྤྱགས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལས་ངེས་
པར་ལེགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་ཉམས་སུ་སྒྲང་
བར་བྱ་བའི་ལུན་མོང་བ་ཅོམ་ཞིག་གྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་སྤྱིང་རྗེ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་བརྒྱན་ནས། བདེན་བཞིའི་གནས་སྤྱགས་རྟོགས་པ་མཐར་སྐབས་པར་

འགྲུར་པའི་ཚུལ་བསྐྱུབ་པ་ལས་ཀྱིན་མཁྱེན་འགྲུབ་པས་སྤི་མའི་མངོན་མཚོ་ཅམ་
དང། དེས་ལེགས་ལ་ཡང་ཐར་པ་ཅམ་དང། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་
ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལེ་ལུ་འདིར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་
མཚོའི་ཁྱད་པར་འདོད་པའི་སྣ་དང། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཉིན་ཏུ་
སློག་ཏུ་གྲུབ་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྐྱུབ་
བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལེ་ལུ་དང་པོར་རྒྱས་པར་བརྟན་ནས་དེའི་རྒྱབ་རྟེན་
ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ལེ་ལུ་གསུམ་པར་སྟོན་ནོ། །ཚད་མ་ནམ་དེས་ལྷར་ལེ་ལུ་
གསུམ་དུ་སྐྱེད་ན། འདི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ལེ་ལུ་འདུས་ཏེ། རྣམ་འབྲོར་མངོན་སུམ་རྒྱས་
པར་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་བ་སྲ་སྤི་ཡོད་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་དཔོན་པ་དང། མེད་པའི་སྐྱུབ་
བྱེད་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ། ཉགས་དཔོན་པ་དང། དེ་ལ་གཞོན་པ་སྦང་བའོ། །

ཅ་བ། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །

འབྲུང་རྒྱབ་དབང་པོ་སློང་དག་ནི། །

རང་གི་རིགས་ལ་ལྟོས་མེད་ཅན། །

དང་པོ་ནི། ཐམས་ལ་བ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབྱུགས་འབྲུང་རྒྱབ་དང། དབང་པོ་
དངས་པ་དང། སློའི་ཁྱད་པར་གཡེར་བག་ལ་སོགས་པ་དག་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ཡོངས་
སུ་ལེན་པ་ན། རང་གི་རིགས་འབྲས་སྲ་མ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ།
དབྱུགས་འབྲུང་རྒྱབ་སོགས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སློའི་གཡེར་བག་སོགས་རང་རྒྱ་
གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དེས་པས་འགྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་མེན་ན་ཏུ་ཅང་

ཐལ་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཀུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་མིན། །

ཉ་ཅང་ཐལ་སྲིད་མཚམས་སྐྱོར་བར། །

རུས་ལྷན་མཐོང་བ་གང་དེ་ལ། །

ཅི་ཞིག་ཡོད་འགྲུར་གང་མེད་པ། །

གང་གིས་སྲི་ནས་མཚམས་སྐྱོར་མེད། །

ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། འབྲུང་བའི་ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། རྫོང་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིད། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ནས་
འབྲུང་བ་ཀུན་སློབ་ཚགས་སུ་ཐལ། ཡིད་རྫོང་འབྲུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིད།

ཅ་བ། གང་དུ་བོད་གཤེར་ལ་སོགས་པ། །

སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུར་བའི། །

ས་སོགས་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད། །

དེ་སྲིད་ཐམས་ཅད་ས་བོན་བདག། །

སྲི་ནས་ཐ་མལ་བ་འཆི་ཁའི་ཆེ་ཡང་རྒྱུའི་ཆེ་གང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་
ཀྱང་དབང་སོགས་རིགས་འདྲ་སྲི་མ་མཚམས་སྐྱོར་བ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་
རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཚད་བ་གང་ཞིག །སྲུང་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་ལས་སྲི་མ་
མཚམས་སྐྱོར་བར་རུས་བ་དང་ལྷན་བར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། རྒྱ་གཞན་
ལྷག་པོ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་གྲུང་བ་མི་འཐད་པའི་སྲིད།

དོན་བསྐྱུས་ན། ཐ་མལ་བ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རིག་བ་ཚོས་ཅན། རིགས་བ་སྲ་མ་

སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འཆི་ཁའི་ཡིད་སྟོན་ཉོག་པ་ཚོས་ཅན། རིག་
པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྟོར་ཉེ། ཆགས་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བ་ཀུན་
སྟོག་ཆགས་སུ་མི་འབྲུང་ཉེ། རྩོམ་སོགས་པ་དབང་པོ་དང་སྟོབས་སྐྱེད་པའི་ལུས་པ་
མེད་པ་འགའ་ཞིག་སྟོག་ཆགས་སུ་མི་འབྲུང་རོ་ཞེ་ན། འབྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོག་
ཆགས་གྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཐལ། གང་དུ་རྫོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འབྲུང་བའི་ས་སོགས་འབྲུང་བའི་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད་
པ་དེའི་ཕྱིར། སྟོག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོག་ཆགས་སུ་འབྲུང་ན་ཉ་ཅང་
ཐལ་བ་དེ་ཉིད་སོ་ན་གནས་སོ། །

ཡང་ན། ཚུ་རི་མ་མེད་པ་བཅགས་ནས་བཞག་པའི་ནང་དུ་སྟོག་ཆགས་མགོ་
དམར་ལ་ལུས་སེར་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་མི་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འབྲུང་བ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པའི་སྟོན་
མེད་དེ། སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་གྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་དབང་སོགས་རང་རིགས་ལ། །
སྟོས་པ་མེད་པར་འབྲུང་ཡིན་ན། །
རི་ལྟར་གཅིག་ནི་ཡོངས་འབྲུང་བཞིན། །
ཀུན་འབྲུང་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རི་ལྟར་འབྲུང་བ་གཅིག་སྟོག་ཆགས་སུ་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྲུང་
བར་ཐལ། དབང་སོགས་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་འབྲུང་བ་ཅམ་
ལས་འབྲུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འབྲུང་ན་སྟོག་ཆགས་སུ་སྐྱེ་

མི་སྤྲིའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཁྲད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་སྤོང་རང་ཡང་དབང་པོ་ལས་བརྒྱད་
ནས་ཡིད་སློའི་ཉལ་པ་སྤྱི་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་པན་འདོགས་པ་ཅམ་
ཡིན་ཡང་ལྷོག་གེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་སློའི་ཉལ་པ་དེ་ཉིད་ལོག་ན་
དབང་པོ་ལྷོག་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ།

ཅུ་བ། དབང་རྣམས་རེ་རེ་ལ་གཞོད་ན། །
ཡིད་སློའི་ལ་གཞོད་ཡོད་མ་ཡིན། །
འདི་འགྲུར་ན་ནི་དེ་དག་ཀྱང་། །
འགྲུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན། །

ཡིད་སློའི་ཉལ་པ་འདི་ཚོས་ཅན། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སྤོང་གི་
རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་ཡོད་ན་
ཡང་སྤོང་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤོང་མིག་སོགས་དབང་པོའི་རྟེན་
ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤོང་དེའི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་གང་ཞིག །སྤོང་ལྷ་རྣམས་སོགས་
གྱིས་འགྲུར་ན་དེ་དག་ཀྱང་འགྲུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

འོ་ན་ཡིད་སློའི་རྟེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟར་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡིད་སློ་
རྟེན་པ་འདི་རྟེན་མེད་ཏུ་གནས་པའི་སྤྱོད་མེད་དེ།

ཅུ་བ། དེ་སྤྱིར་སློའི་གནས་པ་ཡི་རྟེན། །
སློའི་ཉིད་ལ་ནི་བརྟེན་པ་འགག། །
དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ། །
དེ་སྤྱིར་སློའི་ལས་དབང་པོ་ཡིན། །

དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་ན། །

སྤྲིས་ཀྱང་དེ་འདྲར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

རིགས་མ་སྐྱེན་སློ་སྣ་མ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྣོན་གྱི་སེམས་པའི་ལས་འགའ་ཞིག་
དེ་ལྟར་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡིད་སློ་འདི་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དེའི་སྤྲིས། ཡིད་སློ་རྟོག་པ་
ལས་དབང་པོ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པ་སྣ་མ་
འགའ་ཞིག་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྲིས།
སྤྲིས་ཐ་མལ་བ་འཆི་ཁའི་དབང་སོགས་ཀྱང་སྣ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་རིགས་འདྲ་སྤྲི་མ་
མཚམས་སྒྲོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲ་དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་
པར་གྱུར་པའི་སྤྲིས།

གཉིས་པ་ལ། ལྷང་འགལ་སྤང་བ་ནི། འོན་སྟོན་པས་ལུས་དང་སེམས་ཉིད་པན་ཚུན་
རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ལོ་ཞེས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས།

ཅ་བ། དེ་ཡི་ཤེས་པས་པན་འདོགས་སྤྲིས། །

ཡིད་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད། །

སྟོན་མེད་དེ། ལྷང་ལས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
ལུས་དེ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡིད་ལ་པན་འདོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
པ་ཡིན་གྱི། དངོས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པ་མིན་པའི་སྤྲིས། རིགས་པ་
དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པར་སློ། །

མ་ཡིན་དེ་ཡང་དེ་མེད་པར། །

དེ་ལྟའང་སུ་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་པས། །

དེ་ཕྱིར་སུ་ཚུན་རྒྱ་ཚན་ཡིན། །

གལ་ཏེ་དབང་སོ་མེད་སར་ཡིད་སློབ་འགྲུང་བ་མ་ཡིན་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་
བ། དབང་སོ་དེ་ཡང་ཡིད་སློབ་ལ་བརྟེན་སར་ཐལ། དེ་མེད་སར་དབང་སོ་མི་འགྲུང་བའི་
ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའང་། རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་སུ་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འགྲུང་བར་
ཐལ། སུ་ཚུན་སུ་ཚུན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སུ་ཚུན་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་རྒྱ་
ཚན་ཡིན་སར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ལུས་ལ་བརྟེན་ན། ལུས་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་དང་སོ་མི་
འཐད་དེ།

ཅ་བ། དེམ་ཚན་མིན་ལས་དེམ་ཚན་མིན། །

ལྷན་པར་ཚན་མིན་སྟོས་པའང་མེད། །

ལུས་ལས་དེམ་གྱིས་སློབ་འགྲུང་ན། །

དེའི་ཡང་དེམ་བ་གསལ་བར་བྱེད། །

ལུས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་སློབ་དེམ་ཚན་ཏུ་འགྲུང་བ་མིན་སར་ཐལ། ཁྱོད་
དེམ་ཚན་མིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་དེམ་ཚན་ཏུ་བསྐྱེད་
པའང་མེད་དེ། རྒྱུན་གྱིས་ལྷན་པར་ཏུ་བྱས་པ་ཚན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་སློབ་སྣ་མ་དེམ་
ཚན་དང་ཚོགས་པའི་ལུས་ལས་དེམ་གྱིས་ཡིད་སློབ་ཕྱི་མ་འགྲུང་བར་འགྲུང་གི་ལུས་
གཅིག་སོ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་དེའི་ཡང་སྣ་ཕྱི་དེམ་བ་ཡོད་པ་གསལ་བར་
གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་སར་ཐལ། ཡིད་སློབ་སྣ་མ་ལ་བསྟོས་ནས་ལུས་གྱིས་ཡིད་སློབ་ཕྱི་མ་

རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གོ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། སྐད་ཅིག་སྲ་མ་སྲ་མ་ནི།

སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སློན་མེད་དེའི།

རྒྱ་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱ།

ཐམས་ཅད་ཚེ་ན་མཐོང་བ་ཉིད།

འདོད་ན། ཡིད་སློའི་སློན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལུས་སྐད་ཅིག་སྲ་མ་སྲ་མ་ནི་སློན་མེད་
པའི་ལུས་སེམས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རེ་རེ་བ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་དང་
ཚོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཆི་ཁ་དང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ན། ལུས་
སེམས་པན་ཚུན་རྒྱར་མཐོང་བ་ཉིད་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱ་
བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་མ་ངེས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་འཆི་
སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚན་མ་མི་སྣོར་བས་བྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན།
ཆགས་བྲལ་འཆི་ཁའི་རིགས་པ་བཞིན། ཐ་མལ་པའི་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་འཆི་
སེམས་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེ་བ་སྲ་ཕྱི་མེད་པར་གྲུབ་ལ། འོན་ཏེ་ལོག་
པས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་འདི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ལོག་པ་ལ་ཡང་འདིས་
གཞོན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རྟོ། །

ཅུ་བ། ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་།

མཚན་སྣོར་བ་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད།

དེ་འདྲའི་རྟགས་དེ་འགལ་བྲུབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཐ་མ་འཆི་ཁའི་སེམས་ལྟེ། རིགས་འདྲའི་སེམས་གཞན་མཚམས་སྒྲོར་བ་དང་འགལ་
བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་
དགག་པའོ། །

རྩ་བ། དག་བཅོམ་སེམས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་། །

གང་ལས་མཚམས་སྒྲོར་མེད་པར་འདོད། །

དང་པོ་ནི། དག་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ཐ་མལ་
པའི་འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་སྲི་མ་མཚམས་སྒྲོར་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚོས་
གཉིས་ལྷན་གྱི་མ་སྐྱན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་གང་
ལས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་འགལ་ལོ། །

འོན་རང་ལུགས་ལ་དག་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། དང་
པོ་སྣང་ན་ཐ་མལ་བ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཚོས་ཅན། རིག་པ་སྲི་མ་མཚམས་སྒྲོར་ཉེ།
རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཅེས་པའི་རྟགས་མ་དེས་བར་འགྱུར་ལ། སྲི་མ་མི་རིགས་ཉེ།
ཚད་མ་རྣམ་པར་དེས་བར་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྒྲོན་མེད་དོ།
རང་ལུགས་ལ་དག་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཉེ། སློབ་དཔོན་
ལྷ་དབང་སློབ་དང་། ཉེ་མ་སྐྱས་པས། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཐ་མལ་
པའི་འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་སྲི་མ་མཚམས་སྒྲོར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ལུང་དེ་
ཚད་མ་མིན་ན། དག་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་དེ་མ་སྐྱན་དཔེར་མི་
རུང་། དག་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ།

ཀླུ་འགྲོལ་ལས། རོན་བྱེད་རུས་སྒྲོང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། དག་
བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་བརྗོད་བ་ན། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་སྐྱད་
ཅིག་གཞན་གྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པས་ཐ་མ་ཞེས་བྱའོ། ། འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བཤད་པའི་
སྲིད་རྟོ། ། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པས་རིགས་འབྲས་བུ་
མ་མཚམས་མི་སྒྲོང་བར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཁན་པོས། དེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ནི། དག་བཅོམ་ཐ་མའི་
སེམས་འབའ་ཞིག་མཚམས་སྒྲོང་བ་དང་འགལ་བར་སྒོན་གྱི། འཆི་སེམས་ཐམས་
ཅད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། ཉི་མ་སྤྲས་པས་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་བེམ་རིག་
རྒྱུ་ཚད་པར་བཤད་པ་སྲི་རོལ་དོན་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ཁས་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་དག་པའི་སེམས་འབའ་ཞིག་རིགས་འབྲས་མཚམས་སྒྲོང་
རྟོ། ། ཞེས་ཟེར་ཏོ། ། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་སྐྱབ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་
ལུགས་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདི་དག་གིས་མཐར་སྐྱབ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བསྟན་
པར་འདོད་ན། གྲུབ་མཐའི་ཀླུ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་མོ། ། འོ་ན་སྐྱེ་བ་སྲི་མ་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པ་རི་ལྟར་སྒྲོང་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པའི་འགྲོལ་པར།
སྒྲོབ་དཔོན་ཀླུ་མ་ལ་ཤི་ལས། གང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་
ནི་རང་གིས་ཉེ་བར་རྒྱང་བར་བྱ་བའི་སེམས་གཞན་བསྐྱེད་པར་རུས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བཞིན། ཐ་མལ་བ་འཆི་
ཁའི་སེམས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་

གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད། རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེས་བྲལ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ལས་བཤད་པས་དེས་
གྲུབ་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་དོན་ཅན་གྱི། །

གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི། །

སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དམ་ཅི་སྟེ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་
བར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། སངས་
རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་འགོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཉགས་ལ་དགག་པ་
དང། ཚོད་པ་སྲང་བ། འབྲས་བུ་ལྡོག་པའི་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་གསུང་བའོ། །

ཙ་བ། གལ་ཉེ་དེ་རྒྱ་བྲལ་ཕྱིར་ན། །

དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཅིས་མ་བརྗོད། །

དང་པོ་ནི། དག་བཙམ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཚོས་ཅན། རིགས་འབྲ་འཚམས་མི་
སྦྱོར་ཉ། དེའི་རྒྱ་དབྱགས་འབྲུང་རྒྱབ་དང་དབང་པོ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན།
དེ་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་འདིར་ནི་སྐྱབ་
བྱེད་ཏུ་ཅིས་མ་བརྗོད་དེ་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། འདི་དང་སྲར་གྱི་ཉགས་གང་རུང་
གཅིག་བརྗོད་འདོད་ནས། སྲར་གྱི་དེ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་གྲུབ་པར་
སྦྱོན་པ་ནི། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཡིད་སློལ་ཉོག་པ་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་
ན། ཉེར་ལེན་དང་བདག་རྒྱུན་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་སྐྱ་མ་འོག་ཏུ་འགོག་ཅིང།

བདག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་སློབ་བཞིན་དུ་འཛིན་འགྱུར་གྱིས།

དབང་པོ་བཅས་ལས་ཡིད་ཤེས་མིན།

ཤེས་སྐྱེད་རྣམས་པ་ཐ་དད་གྱིས།

ཀུན་ལས་ཀྱང་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བ་སྐྱེ་བ་
མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་མིག་སློབ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གསལ་
བར་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་གྱིས། དབང་པོ་ཀུན་ཚོགས་པའི་བདག་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་
ངེས་པར་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་ལུལ་སོ་སོ་འཛིན་པའི་ཤེས་བ་
བསྐྱེད་པའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་རྣམས་པ་ཐ་དད་པའི་གྱིས། ཀྱང་གི་སྐྱས་ཚོས་སྐྱ་མ་ལ།
རྟོགས་ནི། དབང་པོ་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་འདི་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་གྱིས། ཡིད་ཤེས་
རྟོག་པས་ལུལ་དུག་ཀ་གསལ་བར་འཛིན་ན། དེ་དབང་པོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་
པས་དབང་པོ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

ཅུ་བ། སེམས་མེད་ཉིད་ལྱིར་གཞན་ལས་མིན།

རྒྱ་གཅིག་ལྱིར་ན་ལྟན་ཅིག་གནས།

དབང་བཞིན་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་ནོ།

ཤི་བའི་ལུས་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡིད་སློབ་བདག་རྒྱུན་གྱི་སློབ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་
ལ་ཉེར་ལེན་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྱིར་རོ།

གཉེས་པ་ནི། འོ་ན་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་

དབང་ཡིད་རྣམ་སྤོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་གནས་སུ་རུང་སྟེ། སྤོན་གྱི་
ལས་གྱི་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། དབང་པོ་ལྷ་བཞིན་དང་། ཉེན་དང་
བཞེན་པ་མེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་ལོ། །དུག་ལ་སོགས་
པས་ཡིད་སློང་སློང་པོར་འགྱུར་བའི་སྲིད། ལུས་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དོན་གྱི་སྐྱོན་ས་འགྱུར་བ་ཡིན། །

བདག་རྒྱུན་གྱི་སྐྱོན་ས་ཡིད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་དག་དམིགས་ལྷལ་དུ་
བྱས་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱོན་ས་ཡིད་སྐྱོ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ནི། ལྷོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཙན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མར་མེ་དེ་ཁྱོད་གྱི་
ལྷོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཙན་ཡིན་ཏེ།

ཅ་བ། ཉག་ཏུ་དེ་ཡི་རྗེས་འཇུག་སྲིད། །

གང་ཞིག་ཡོད་པས་པན་འདོགས་བྱེད། །

དེ་རྒྱ་དེ་སྲིད་བདུན་པ་དང། །

སྐྱེས་སྲིད་ཞེས་ནི་བཤའ་བ་ཡིན། །

མར་མེ་གང་ཞིག་ཁྱོད་གྱི་སྤྱ་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དངོས་སུ་
པན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྲིད། དེར་བལ། ཉག་ཏུ་ཁྱོད་མར་མེ་དེ་ཡི་དངོས་གྱི་
ཉར་ལེན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྲིད། དེས་ན་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་ན་འདི་འགྱུར་
ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་བདུན་པ་དང། འདི་སྐྱེས་པའི་སྲིད། འདི་སྐྱེ་ཞེས་ལྷ་བ་འགྱུར་
ཁྱད་ས་གྱི་སྐྱ་བཤའ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཙན་པ་
དེ་འདྲ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་སྲིད་ཏུ་བཤའ་བ་དེའི་སྲིད། དེས་ན་ཆགས་

ཅན་གྱི་རིགས་ཡིན་ན། རིགས་འདྲ་སྲི་མ་འབྲུང་ངེས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པས། དེ་ཐ་མལ་
པའི་འཆི་སེམས་དང་སྒྲུར་ནས་བསྐྱུབ་པ་ན། སྲུ་བ་སྲི་མ་ཡོད་ངེས་སུ་འབྲུབ་པས་
འབྲུང་བྱུང་ཅམ་དཔགས་པས་སྲུ་བ་སྲི་མ་ཡོད་ངེས་སུ་མི་འབྲུབ་པའི་རྩོད་པ་དེ་མི་
འཇུག་གོ།

ཅུ་བ། འགའ་ཞིག་ཆེ་ན་སེམས་རྒྱུན་ལ། །
མན་འདོགས་བྱེད་པའང་ཡིན་སྟེ། །
ལུས་སོགས་ལ་ནི་མེ་སོགས་བཞིན། །
དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་ལྡོག་བ་མིན། །

དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ན། ལུས་དེ་སེམས་རྒྱུན་ལ་མན་འདོགས་པར་བྱེད་
པའང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཅམ་གྱིས་ལུས་ལོག་སྟོབས་གྱིས་སེམས་ལྡོག་བ་མིན་པར་
ཐལ། རྩམ་ཐ་དད་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲུང་པར་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩའི་ལུས་
པ་སོགས་ལ་མེ་ལ་སོགས་པས་གནས་སྐབས་མན་འདོགས་པ་བཞིན་གོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ལུས་སྒྲོའི་ཉེན་ཁྲུང་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
བཀག་པ་ལ་གཞོན་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་གྱིས་ཡིད་སྒྲོའི་ཉེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་
ཚུལ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། ཉེན་བྱེད་པའི་ལུས་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་
ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
ཁྲུང་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་སྲི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་།
དུས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །

ཙམ་གྱི་ལུས་ལྷན་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། །

ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

དང་པོ་ནི། སྤི་བའི་ལུས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེམས་ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ལ་དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་ཚང་བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མ་སྐྱེན་
རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་ལན་དགག་པ་དང་། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་བཙོམ་པའི་ལན་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་ལུས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་དབྱགས་མེད་པས་ལྷོག་པ་མེད་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙམ་ དེ་ཡོད་ཡོད་དང་དབང་གྱུར་ཕྱིར། །

དེ་ལས་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་མ་ཡིན། །

རྒྱུ་འབྱེན་པ་དང་འབྲེན་པ་ནི། །

འབད་རྩོལ་མེད་པར་གང་ལས་ཡིན། །

ཡིད་སློབ་ཉོག་པ་དེ་ལས་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་འབྱུང་གི། །དེ་ཡིད་སློབ་ཉོག་པའི་
བདག་རྒྱུན་བྱུང་བར་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་སློབ་ཉོག་པ་དེ་ཡོད་པའི་སློབས་ཀྱིས་
དབྱགས་དེ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བྲག་ཞན་དུ་རྒྱུ་བ་རྩོལ་བའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་ལུ་སྤྱི་རྒྱུ་ཕྱིར་འབྱེན་པ་དང་། བང་དུ་འབྲེན་པ་ནི་འབད་རྩོལ་
སློབ་དུ་སོང་བ་ལས་འབྱུང་གི། །དེ་མེད་པར་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་མི་
འབད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཉིད་མ་སྐྱེན་གྱི་དུས་ན་འབྱུང་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་སློབ་
རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཉེས་པ་རྒྱུར་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ད་སྤྱི་གཉིད་མ་སྐྱེན་

གི་དབྱུགས་འབྲུང་རྒྱ་བ་ཀྱང་ལས་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་སྡོན་གྱི་སེམས་པའི་ཡིད་རྟོག་གིས་འཕངས་པས་ཁྲབ་པས། དུ་བ་ཡིན་ན་བྱུང་ཤིང་སྡོན་དུ་སོང་བས་ཁྲབ་ན། དུ་བ་ཡོད་པའི་དུས་དེ་ན་བྱུང་ཤིང་ཡོད་པས་ཁྲབ་ག་ལ་དགོས།

ཅ་བ། དེ་དག་སྤུལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་ལས། །

སྤུལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

དེ་དག་ལ་ཡང་ཐལ་བ་མཚུངས། །

དབྱུགས་དེ་དག་སྤུལ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལས་ཡིད་སློ་སྤུལ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དེའི་བདག་རྒྱུན་ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྲིར། དབྱུགས་དེ་དག་ཤི་བའི་སྤུས་ལ་ཡང་སྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་ཉེ། དེའི་ཉེར་ལེན་སྤུས་ཚང་བར་གནས་པའི་སྤྲིར། དེས་ན་རྒྱུན་ཡང་ཚང་བས་ཡིད་སློ་མི་སྟོག་པར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །འོ་ན་ཁྲེད་རང་ལ་ཡང་ཤི་བའི་སྤུས་ལ་སེམས་སྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་སེམས་ཡོད་པ་དེའི་སྤྲིར་ཅེ་ན།

ཅ་བ། སེམས་རྒྱ་ཡིན་ན་མཚུངས་མ་ཡིན། །

གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་གཞན་དག་ཀྱང་། །

གང་སྤྲིར་རྒྱ་ནི་ཡིན་པར་འདོད། །

སེམས་དེ་སེམས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཤི་བའི་སྤུས་ལ་མི་སྟོག་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་སྤྲིར་ན། སྤུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤྲིར།

གཉེས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། གལ་ཏེ་སྤོང་བུ་ལ་སོགས་བཞིན། །

ཉེས་པས་མི་མ་ཐུན་ལུས་རྒྱ་མིན། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སྤོང་བུ་ལ་སོགས་ལ་མེ་མི་འབར་
བ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་རྒྱུང་མཁྲིས་ལ་སོགས་པས་སེམས་གནས་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་
བུས་པའི་ཤི་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པས་ཐལ་བ་དེ་དག་མི་འཇུག་སྟེ། འགལ་
རྒྱུན་གྱིས་བཅོམ་པས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་བྱེད་རང་ཡང་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཤི་བས་ཉེས་པ་ཉམས་ལྗུང་ཆོ། །

སྤྲུང་ཡང་འཚོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར། །

ཤི་བའི་ཚེ་ལུས་ལ་སྤྲུང་ཡང་སེམས་འཚོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་
ལུས་གནས་ཤིང། འགལ་རྒྱུན་ཉེས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་
ན་ཐལ་བ་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་རྒྱུས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །

ཅ་བ། གལ་ཏེ་མི་ནི་ལྷོག་ན་ཡང། །

ཤིང་གི་འགྱུར་བ་མི་ལྷོག་བཞིན། །

དེ་ནི་ལྷོག་པ་མེད་ཅེ་ན། །

གཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་ལྷོག་ན་ཡང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་མི་
ལྷོག་པ་བཞིན་དུ། འགལ་རྒྱུན་ཉེས་པ་ནད་གྱིས་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ལོག་གྱང། ནད་གྱི་
འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཤི་བ་དེ་ནི་ལྷོག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མ་ཡིན་གསོ་སྤྲོད་ཡོད་ཕྱིར་དོ། །

སྐར་མི་འབྲུང་བར་འགའ་ཞིག་ནི།

ལ་ལར་འགྲུར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད།

འགའ་ཞིག་ལྗོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་དཔེར།

ཤིང་དང་གསེར་ལ་མེ་བཞིན་ལོ།

ནད་ཀྱི་འགྲུར་བ་ལྗོག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནད་གསོ་བའི་སྐྱོར་བ་
དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེས་བྱས་པའི་ཤིང་གི་འགྲུར་བ་དང་། ནད་ཀྱི་འགྲུར་བ་དཔེ་
དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཤིང་ལ་མེས་བྱས་པ་བཞིན། འགྲུར་བ་བྱེད་པ་པོ་འགའ་
ཞིག་ལ་ལར་སྐར་མི་འབྲུང་བར་འགྲུར་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་ན།
འགྲུར་བ་རྒྱུ་ཡང་ལྗོག་མི་སྲིད། གསེར་ལ་མེ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་ལྗོག་རུ་
བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་ན་འགྲུར་བ་ཆེ་ཡང་ལྗོག་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་
མཚུངས་ན། ནད་ཀྱི་འགྲུར་བ་རྒྱུ་ཟད་རིམས་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་ཡང་ལྗོག་མི་
སྲིད་པར་འགྲུར་རོ།

ཅ་བ། དང་པོ་རྒྱུང་ཡང་ལྗོག་པ་མིན།

སྐར་ལྗོག་རུང་བར་འགྲུར་བྱས་གང།

དེ་ནི་སྐར་ཡང་འབྲུང་འགྲུར་ཏེ།

གསེར་གྱི་སྐར་བ་ཉིད་བཞིན་ལོ།

འགྲུར་བ་དང་པོ་རྒྱུང་ཡང་ལྗོག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་སྐྱ་ནག་ཅ་མ་ཡང་ཤིང་
དུ་ལྗོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྐར་ལྗོག་ཏུ་རུང་བར་བྱས་པའི་འགྲུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ཆེ་ཡང་སྐར་ཡང་འབྲུང་འགྲུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། གསེར་གྱི་སྐར་བ་ཆུ་བཞིན་དུ་

སོང་ཡང་སྲ་བ་ཉིད་དུ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གྱི་འགྲུར་བ་ཆེན་སོ་ཡང་ལྷོག་པས་
ཁྱབ་པར་ཐལ། འགྲུར་བ་རྒྱུད་དུ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསོར་མི་རུང་བའི་ནད་
བཤའ་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྩུང་ཟད་གསོ་བྱ་མིན་བརྗོད་པ། །

འཚོས་བྱེད་རྙེད་པར་དཀའ་ཕྱིར་རམ། །

ཆེ་ཟད་ཕྱིར་རོ་.....།

རྩུང་ཟད་གསོ་བྱ་མིན་པར་བརྗོད་པའི་ནད་ཚོས་ཅན། རྙོད་གསོ་མི་རུང་གི་
རིགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤའ་བ་མིན་ཏེ། རྙོད་འཚོས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱན་དང་སྐྱན་
བ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རམ། རྙོད་གྱིས་ཟེན་པའི་ནད་པ་ཆེ་ཟད་པའི་དབང་གིས་
དེ་ལྟར་བཤའ་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། .....ཉེས་འབའ་ཞིག །

ཡིན་ན་གསོ་མིན་མེད་བ་ཉིད། །

ཤི་བའི་དུག་སོགས་ལྷོག་ཕྱིར་རམ། །

དེ་ཡི་སོས་ཟེན་བཅད་ལས་ཀྱང་། །

འགྲུར་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་ན། །

དེ་ཅིས་སྐྱར་ཡང་འཚོ་མི་འགྲུར། །

མ་སྐྱོན་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཉེས་བ་རྒྱུད་མཁྲིས་ལ་སོགས་པའི་ནད་
འབའ་ཞིག་འཆེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། གས་རུང་མིན་པའི་ནད་མེད་བ་ཉིད་དུ་ཐལ། འགལ་
རྒྱུན་གཞན་མེད་མ་སྐྱོན་རྒྱུན་ཚང་ན་ནད་ངེས་པར་གསོ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དུག་གིས་

ལི་བའི་ལུས་དེ་ཅིས་ན་སྐར་ཡང་འཚོ་བར་མི་འགྱུར་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་
ལུས་གནས། འགལ་རྒྱུན་ལི་བའི་དུག་སོགས་སྤྲུགས་ལ་སོགས་བས་སྣོག་པའི་སྤྱིར་
རམ། དུག་སྐྱུལ་དེ་ཡིས་སོས་ཟེན་པའི་དུག་སྐྱུལ་ཁར་འདུས་པ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་ནད་
གི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལུས་སེམས་ལ་མེད་པའོ། །

ཅ་བ། ཉེར་ལེན་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི། །

ཉེར་ལེན་ཅན་དག་འགྱུར་བར་ནི། །

བྱེད་པར་མི་རུས་དཔེར་འདིམ་པ། །

འགྱུར་བ་མེད་པར་བྲལ་སོགས་བཞིན། །

དང་པོ་ནི། སྣོན་མེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་སྣོན་མེའི་འོད་གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གྱི་
ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཉེར་ལེན་ཅན་སྣོན་མེའི་འོད་དག་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་བར་བྱེད་
པར་མི་རུས་པར། དེའི་ངོ་བོ་ཅམ་གྱི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་དངོས་སུ་
འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། འདིམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྗེའི་བྲལ་བ་
སོགས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ། །

ཅ་བ། དངོས་གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི། །

དངོས་པོ་གང་ཞིག་ནམ་འགྱུར་པ། །

དེ་དེའི་ཉེར་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། །

བ་སྐྱང་བ་མེན་ལ་སོགས་བཞིན། །

སེམས་དང་ལུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་བ་ཞི། སེམས་དང་ལུས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་བ་ལང་དང་བ་མེན་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྱུར་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་འདོད་ལོ་གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྣམ་
པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དེ་དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་ལང་དང་
བ་མེན་ལ་སོགས་པ་བཞིན། འོ་ན་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་རྒྱ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ལས། །

སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལྷན་ཅིག་གནས། །

མེ་དང་ཟངས་མའི་བྱ་ཉིད་བཞིན། །

འབྲས་བུ་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་
ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་
དང་ཟངས་མའི་བྱ་བ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་བ་ལ། དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞིགས་
པ། རོན་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག། མངོན་སུམ་དང་
འགལ་བ་སྤང་བའོ། །

ཅ་བ། ཡོད་མེད་དག་ལ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །

མ་ཡིན་ཡོད་པའི་གནས་རྒྱ་ཞི། །

རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན་འདི་རྟེན་མེད། །

གནས་པ་པོ་ལས་གཞན་མིན་ཕྱིར། །

དང་པོ་ནི་ཡིད་སློབ་ཚོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ།

ཁྱོད་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་རྗེས་གཞན་དོན་
མེད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཟེན་དུ་ཡོད་པའི་གནས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
རྟེན་གྱི་དོན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལུས་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་
དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་སོ་ཁྱོད་རང་ལས་གཞན་མིན་པར་རང་རྒྱ་ལས་དེའི་
བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ།

ཅ་བ། གཞན་ཡིན་ན་ཡང་དེ་རྒྱ་ཉིད། །

དེས་ནི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་བྱས། །

འདིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་དེ་འདིག་རྒྱ་ལས་འདོད། །

རྗེས་གཞན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན་ཡང་ལུས་དེས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གནས་པའི་བྱ་བ་
ཅི་ཞིག་ཀྱང་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བ་
དེའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འདིག་པ་མེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
ཁྱོད་གྲུབ་ཟེན་དུས་གཉིས་པར་གནས་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་དེ་འདིག་རྒྱ་ལས་འདིག་
པར་འདོད་པས་རྟག་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན། །

གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱས། །

ཁྱོད་གྲུབ་ཟེན་གནས་པ་ལས་སྲིས་འདིག་རྒྱས་འདིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་ལའང་ཡིད་སློའི་འདིག་པ་ཡིད་སློ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་བརྟགས་ན། ཐལ་བ་སྲ་མ་
དང་སློན་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གནས་པས་རྒྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་

བར་ཐལ། འཛིག་རྒྱ་དང་མ་སྤད་ན་སྲུབ་ཟེན་གནས། སྤད་ན་གནས་རྒྱས་གནས་བར་
བྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་འཛིག་རྒྱ་སྤད་བར་དུ། །
དེས་གནས་འཛིག་པ་དངོས་ཚོས་ཉིད། །
ཡོད་པ་འདི་གཞོན་མེད་པའི་ཕྱིར། །
གནས་པའི་རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་གྲ། །

གལ་ཏེ་གནས་རྒྱ་མེད་ན་སྤར་ནས་འཛིག་པ་ལ་འཛིག་རྒྱ་དང་སྤད་པའི་བར་དུ་
གནས་རྒྱ་དེས་གནས་བར་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འཛིག་པ་དངོས་པའི་ཚོས་
ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་བར་ཐལ། འཛིག་རྒྱ་དང་མ་སྤད་བར་ཡང་
འཛིག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་པའི་རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་གྲ་སྲུབ་ཟེན་གནས་
མི་ལུས་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་དབེར་ན་རྒྱ་སོགས་ཀྱི། །
རྟེན་བཞེན་ཞེ་ན་འདི་ལའང་མཚུངས། །
དངོས་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེར་ནི། །
འཛིག་ན་དངོས་རྒྱན་དེ་ལྟ་བུར། །
སྐྱེ་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་རྟེན་ཡིན། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབེར་ན། ས་སྐྱོགས་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་སྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་
རྟེན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྲུབ་པ་བཞེན་དུ་ལུས་སེམས་ཀྱང་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། སྐྱོད་གྱིས་
རྒྱ་སྲུབ་ཟེན་གནས་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་ལའང་དོན་

ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པའི་སྲིད། འོན་འདྲིལ་རྟེན་པ་རྟེན་དུ་གྲགས་
པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱ་སྒོད་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་རང་རང་གི་རྒྱའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་སེ་
སེར་འདྲིལ་པའི་རང་ཅན་གྱི་རང་ནང་གི་རྒྱའི་དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་སྲི་མ་སྲ་མའི་
དངོས་སོ་དེ་ལྟ་བུར་ལུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་སྲིད།

ཅ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རིགས་མ་ཡིན། །

འཛོ་བ་ཡི་ནི་གོགས་བྱེད་སྲིད། །

རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ནི་རྟེན་འགྲུང་གི། །

མན་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། །མི་རྟག་པ་ལ་རྟེན་འབྲུང་གྲང་། །རྟག་པ་ལ་མི་འབྲུང་དེ། དེ་ཚོས་ཅན། རང་
ནང་གི་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྲུང་ཏེ། དེ་སྲུང་དུ་འཛོ་བ་ཡི་གོགས་བྱེད་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། འགྲོ་བ་མེད་ཅན་ཡོན་ཏན་སྲི། །

ལས་རྣམས་ལ་ནི་རྟེན་ཅི་དགོས། །

ཡོན་ཏན་དང་། སྲི་དང་། ལས་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅི་
དགོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་སྲ་སྲི་གང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་
པའི་སྲིད།

ཅ་བ། འདིས་ནི་འགྲོད་པ་འདུ་བ་དང་། །

འགྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་རྒྱུ་དང་། །

རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གཞན་ཉིད། །

རྟེན་མེད་སྲིར་ན་བསལ་བ་ཡིན། །

གཉེས་པ་ནི། སྤྱབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚོས་
ཅན། ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་། རྣམ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་
ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པར་བརྟན་པའི་
ཕྱིར། འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མེད་ན་དེ་ལ་འཕྲོད་པ་འདུས་པ་མེད་པ་མི་འཐད་
བར་ཐལ། རིགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་མེད་པར་ཡང་རྣམས་བར་གནས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ན་གསལ་བ་དེ་རིགས་སྤྱབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ལ་རྟགས་
སྣ་མའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་
ཏེ། ཞེས་པ་ལ་རྣམས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་བཞོད་པའི་རྟགས་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཕྱིས་འབྲུང་གི་འདིག་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ན་སྤྱབ་ཟེན་གནས་པའི་རྒྱུ་
མི་འཐད་པ་ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གཞན་ལས་དངོས་འདིག་ན། །
དེ་ཡི་གནས་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་གྲ། །
དེ་གཞན་མེད་པར་འདིག་ན་ཡང་། །
གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་རུས་མེད་ཡིན། །

དངོས་སོ་དེའི་གནས་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་གྲ་དགོས་པ་མེ་བར་ཐལ། རྒྱ་གཞན་ལས་
དངོས་སོ་འདིག་དགོས་ཀྱི་འདིག་པའི་ངོ་བོར་མ་སྦྱིས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདིག་རྒྱུ་གཞན་
མེད་པར་རང་གི་རང་གིས་འདིག་ན་ཡང་གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་སྤྱབ་ཟེན་གནས་
པའི་རུས་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་ཡོད་ན་མི་འདིག་པར་
ཐལ་བ་ནི།

ཙུ་བ། རྟེན་བཅས་ཐམས་ཅད་གནས་ལྡན་དང་། །
སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་རྟེན་བཅས་ཡིན། །
དེ་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །
འགའ་ཞིག་ཆེ་ནའང་འཇིག་མི་འགྱུར། །

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ནའང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་མཐར་བཏག་ལ་སོགས་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་
ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། འབྲས་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མི་
འཇིག་པར་གནས་དང་ལྡན་པས་འབྲས་པའི་སྤྱིར། རང་གི་ངང་གིས་བརྟགས་ན་དེ་མི་
འཐད་པ་ནི།

ཙུ་བ། གལ་ཏེ་རང་འཇིག་ངང་ཚུལ་བཏག། །
ཡིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་། །
གལ་ཏེ་རང་འཇིག་ངང་ཚུལ་བཏག། །
མིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་། །

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་ཉིད་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་བཏག་ཉིད་ཡིན་ན།
དེའི་གནས་བྱེད་གཞན་ཡང་གྲུབ་ཟེན་གནས་མི་རུས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་དེ་མིན་ན།
དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་དགག་པ་དང་།
འཁོར་བའི་རྒྱ་འོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་བཏག་སྐྱེན་
ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་བཏག་སྐྱེན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་

ལ། ཉམས་དགོད་པ་ནི།

ཅ་བ། ལུས་ཀྱི་སྤུལ་བྱུང་འགྲིབ་མེད་པར། །

སློ་ཡི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །

ཤེས་རབ་ལ་སོགས་སྤུལ་བྱུང་དང་། །

འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཤེས་རབ་དང་བཅུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་
ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་སྤུལ་བྱུང་དང་འགྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སློ་སྤྲོ་མ་
གོམས་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྤུལ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། འདི་ནི་མར་མའི་འོད་ལ་སོགས། །

རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེ་ལས་ཀྱང་འདི་ཁྱད་འགྱུར་ཏེ། །

སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་མེད་པར་མིན། །

ཁྱབ་སྒྲེ། བརྟགས་འདི་ནི་མར་མའི་འོད་ལ་སོགས་པ་ཉེར་ལེན་ལུས་ལ་བརྟེན་
པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བརྟུན་ལེན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་
བྱས་པ་ལས། ཤེས་རབ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ལུས་ཁྱད་
པར་དུ་གྱུར་བ་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སོགས་འདི་རྩུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་མོད།
ལུས་དེ་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལུས་ཀྱིས་ལུས་ཤེས་ལ་
དངོས་སུ་ཕན་བརྟགས་པའི་སློ་ནས། ཤེས་རབ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་

དེ་ལ་པན་འདོགས་པ་མོད་པར་མེན་པའི་བྱིར།

གཉེས་པ་ལ། ཆགས་སོགས་ལྷན་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ།
དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ལྷན་ལས་འབྲེལ་འབྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་དེ།
ལྷན་རྒྱས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། རྒྱུད་པ་ལས་ཞེ་སྤང་འབྲེལ་བར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འགའ་ཆེ་ཆགས་སོགས་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས། །

འབྲེལ་བ་བདེ་སྐྱབ་ལས་སྐྱེས་ཡིན། །

དེ་ཡང་ཁམས་སྟོངས་ལ་སོགས་པ། །

ནང་གི་དོན་ནི་ཉེ་བ་ལས། །

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ལྷན་རྒྱས་
རྒྱུད་སོགས་ཀྱིས་འབྲེལ་བར་བྱས་པའི་ཆགས་སོགས་ཚོས་ཅན། ལྷན་དེ་ཁྲོད་ཀྱི་
དངོས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་སྐྱབ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཚོར་བ་བདེ་སྐྱབ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ལྷན་དེ་ཁྲོད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཏེ།
ཁམས་སྟོངས་པ་དང་མ་སྟོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་རེག་བྱའི་དོན་གསུང་ཡུལ་
དུ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཅ་བ། འདིས་ནི་འདུས་པ་ལ་སོགས་པས། །

དྲན་པ་ཉམས་སོགས་བཤད་པ་ཡིན། །

ནང་དོན་བྱུང་པར་ལས་སྐྱེས་པའི། །

སྟོས་ནི་འགྲུར་བར་བྱེད་བྱིར་ལོ། །

ཚུལ་འདིས་ནི། འདུས་པའི་རིམས་ལ་སོགས་པ་ལས་དྲན་པ་ཉམས་སོགས་

འབྲུང་བའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྲང་ནང་གི་རེག་བྱའི་དོན་གཟུང་
ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་བྱུང་བར་ལས་སྐྱེས་བའི་དབང་སྒོམ་འབྲུང་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དཔེར་རྒྱུད་བྱུང་བར་འགའ་ཞིག་ལ། །
སྐྱལ་ཉིད་དང་ནི་ཁྲག་ལ་སོགས། །
ཚོས་བ་དང་ནི་མཚོང་བ་ལས། །
ཚོངས་བ་ལ་སོགས་འབྲུང་འབྲུང་བཞིན། །

དཔེར་ན། རྒྱུད་སྲར་མའི་བྱུང་བར་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱལ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚོས་
བ་དང་། གཞན་བསད་པའི་ཁྲག་ལ་སོགས་བ་མཚོང་བ་ལས་འབྲུང་བར་འབྲུང་བའི་
སེམས་ཚོངས་བ་ལ་སོགས་བ་དེ་དག་ཚོས་ཙན། ལུས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱང་གི་ཚོར་བས་འཕེལ་བར་བྱས་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་ངེས་པར་གང་ཉིད་ཀྱི། །
འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་རྗེས་འཇུག་པའི། །
སེམས་ནི་དེ་མེད་མི་འབྲུང་བ། །
དེ་ཕྱིར་སེམས་ལ་བརྟེན་བ་ཡིན། །

གཉིས་བ་ནི། སེམས་ནི་ཚོས་ཙན། སེམས་སྐྱ་མ་ལ་བརྟེན་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལེན་དུ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཉིད་ལེན་ལུས་ལ་བརྟེན་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་
པར་སེམས་སྐྱ་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་
བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་བྱའི་ལུས་ནི་པ་མའི་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་
བའི་སྲིད་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་སེམས་ཀྱང་ལུས་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་སྲིད།
སེམས་སྲ་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བསྐྱབས་པས་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་བར་
མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་ལྟར་སེམས་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །
ཐོས་སོགས་འདུ་བྱེད་སེམས་ལ་ནི། །
དུས་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྲིད། །
དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་ཡོན་ཏན་འགྲུབ། །

དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་སྲ་མ་ལ་བརྟེན་བར་བྱས་ནས་གོམས་པའི་ཐོས་པ་དང་
བསམ་པ་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཚོས་ཅན། སེམས་ལ་སད་པའི་དུས་
ལ་སོགས་པའི་ཚེ། གསལ་བར་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་གསལ་བར་
སྣང་བར་འགྲུབ་བར་ཐལ། རྫོང་ཡིད་གཏད་ན་དེས་རུང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་
ཞེས་ལུས་སེམས་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ལ། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་འོས་གཞུང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །
ཅུ་བ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས། །
སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བགྱི་མིན་པར། །
བདེ་སྲུག་དོར་ཐོབ་འདོད་པས་ན། །
དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན། །

དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པ་ཚོས་ཅན། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྲུག་བསྐྱེད་

འདོད་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པས་མངལ་ལ་སོགས་པའི་དམན་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་
ལེན་ཏེ། དབང་སྤྱད་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བགྱི་བ་
མིན་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་པས་དེ་དག་ལེན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ཐོབ་པར་
འདོད་པས་ཡིན་ན། སྤྱད་པསྒྲུལ་གྱི་གནས་རང་དགར་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྤྱད་པསྒྲུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སློབ་དང་། །

སྲིད་པ་ཀུན་ནས་འཆིང་བཞི། །

སྐྱེ་རྒྱུ་གང་ལ་དེ་མེད་པ། །

དེ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུང་དོ། །

དེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྐྱེས་ཀྱང་ཀུན་ནས་འཆིང་བའི་རྒྱ་སྤྱད་པསྒྲུལ་ལ་བདེ་
བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློབ་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་
བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ལ་ལོག་སྲིད་དེ་མེད་པའི་དག་བཅོམ་པ་དེ་ནི་
དེ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུང་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་འགྲོ་འོང་མ་མཐོང་ན། །

དབང་པོ་མི་གསལ་ཕྱིར་མ་མཐོང་། །

དཔེར་ན་མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས། །

དུ་བ་རྒྱུང་དུ་མི་མཐོང་བཞིན། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཞན་ནས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་མེད་དེ། མ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྒྱང་པན་གྱིས་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱང་
པན་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས་དུ་བ་རྒྱུང་དུ་

ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན། མིག་གིས་མ་མཐོང་ཡང་ལུས་ལ་ཐོགས་བ་སྲིད་བ་ལ།
དེ་མ་དམིགས་བས་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྱོད་པའི་སྲིད། །
འགའ་ཞིག་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དེ། །
ཚུ་བཞིན་གསེར་ལ་དདུལ་ཚུ་བཞིན། །
མ་མཐོང་སྲིར་ན་མེད་བ་མིན། །

བར་སྲིད་ལ་སོགས་བ་ལུས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཚོས་ཅན། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་ལ་
ལར་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་སྟེ། སྤྱོད་པའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། རྗེ་སོ་མ་ལ་
ཚུ་བཞིན་དང་། གསེར་ལ་དདུལ་ཚུ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
རྒྱང་པན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་སྲིར་ན་མེད་བ་མིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་རྒྱང་པན་གྱིས་
མ་མཐོང་བ་སྲིད་པའི་སྲིད།

གཉིས་བ་ལ། ལུས་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཡིན་སྟེ་ཉེན་ཁུང་བར་ཅན་ཡིན་བ་
དགག་བ་དང་། རུལ་སྤོལ་དེ་ཡིན་བ་དགག་བའོ། །དང་སོ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་
ཡིན་བ་དགག་བ་དང་། བཀག་བ་ལ་གཞོད་བ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་ལ་རྟགས་བསྐྱབ་བ་
དང་དེ་དགོད་བའོ། །དང་སོ་ལ། བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི།

ཅུ་བ། ལག་སོགས་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་དག །
གཡོ་བར་འགྱུར་སྲིར་འགལ་བ་ཅན། །
ལས་ནི་གཅིག་ལ་མི་རུང་སྲིད། །
གཞན་དུ་ཐ་དད་གྲུབ་པར་འགྱུར། །

སྐྱེས་ལུང་ལྷན་གྱི་ལག་ལ་ལ་སོགས་ལ་ལ་ལུ་འབྲེལ་གྱུ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གཡོན་ལྷན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་དག་གཡོ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷན་བར་ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་ཅི་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་གཞི་མ་ཐུན་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རྟགས་མ་གྱུ་བ་ན། གཞན་དུ་ཆ་ཐ་དད་ཅན་དུ་གྱུ་བ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་འདུས་པའི་སྤྱིར། མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི།

ཅ་བ། གཅིག་བསྐྱབས་པ་ན་ཐམས་ཅད་དག །
བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བའམ་མ་བསྐྱབས་ན། །
མཐོང་འགྱུར་གཅིག་ཚོན་གྱིས་བསྐྱར་ན། །
བསྐྱར་བའམ་མ་བསྐྱར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

སྐྱེས་ལུང་གདོང་གཅིག་ལྷན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ན། ལྷན་ཐམས་ཅད་དག་གོས་གྱིས་བསྐྱབས་པར་སྤང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོ་སྐྱེས་ཡན་ལག་གོས་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྐྱབས་པས་དེ་ལ་བསྐྱབས་མ་བསྐྱབས་ཆ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཚེ་གདོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མ་བསྐྱབས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་མ་བསྐྱབས་པར་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། གདོང་གཅིག་ལྷན་གྱིས་ཐོན་པའི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་ན་ལྷན་འཇམ་ཁ་བསྐྱར་བར་སྤང་བར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོ་གྱི་སྐྱེས་ཡན་ལག་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་སྲིད་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡོད་མི་ན། །

འོན་དེའི་ཚེ། དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོན་གྱིས་བསྐྱུར་བའི་གདོང་སྡོན་པོ་གཅིག་དང་
ཚོན་གྱིས་མ་བསྐྱུར་བའི་གདོང་གཉིས་པོ་པོར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚོན་
གྱིས་བསྐྱུར་བའི་གདོང་སྡོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་། དུས་དེར་དེ་གང་ལ་འདུ་
འབྲེལ་གྲུབ་པའི་གཞི་ཚོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྐྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གདོང་མི་གཞུང་
ཅིག་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཚོས་ཅན། རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་
ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཞི་མི་གཞི་སོགས་ཀྱི་འགལ་བ་དུ་མ་འདུས་པ་དེའི་སྲིད། རྩེ་
བྲག་པ་དག་གི་དོན་རགས་པ་ཆ་བཅས་ཡིན་ན། ཆ་དང་ཆར་སྤེལ་ནས་དབྱེད་ན་དུལ་
སྤོང་བསགས་པ་ཅམ་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱིབ་ཐོགས་སོགས་བྱེད་པའི་
དངོས་པོ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་
མེད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་རགས་པ་ཡིན་ན་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་
པར་འདོད་པ་དང་། ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་ནི་
ཚོགས་རྒྱན་འཛོག་མ་ཤེས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །ཡན་ལག་ཅན་
འདི་བྱེ་བྲག་པའི་རྩ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱང་པན་ལུས་ཡིད་སློའི་རྟེན་ཁུད་པར་
ཅན་དུ་འདོད་པ་ན་རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་དབྱེད་ནས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་
ཡིན་པས། གཞུང་འདི་དག་གི་སྲིད་ཚོལ་ནི་རྒྱང་པན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩེ་དོན་དབང་ཤེས་གྱིས་མི་རྟོག་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེས་
རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞེས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་

ཉན་བྱེ་བཀ་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རགས་པའི་ཕྱི་དོན་རྒྱལ་ལས་ལས་རྗེས་མ་
དད་མེད་ན།

ཙམ། ཏུ་མ་ཉིད་ན་སྲ་མ་བཞིན། །
ཁྱད་མེད་ཕྱིར་དང་མ་རབ་ཕྱིར། །
རྟོགས་མིན་ཞེན་ཁྱད་མེད་པར། །
མ་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི། །
དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་མིན། །

རྒྱལ་ལས་ཏུ་མའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་། སྲ་མ་རྒྱལ་
ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཏུས་བཞིན་དུ། ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་
མིན་པར་ཐལ། སྲ་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་སྲ་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཅེ་ན། རྟོགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་པའི་གཞུགས་
དེ། དམིགས་རྒྱུན་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྲ་
མ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་རྣམས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་ཏུ་
འགྱུར་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟོགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཏུས་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་
ལས་མིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་ཚད་མས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ཤེས་
འདྲེན་ཏུས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིའི་འགྲེལ་པར་སྟོབ་དཔོན་སྟེ་དབང་སྟོས།
དེའི་ཚེ་རྒྱལ་ལས་དེ་དག་མ་སྟེད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། དབང་ཤེས་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་སྟེད་མི་རྟོགས་པའི་དོན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེས་ནི་གཞུགས་སོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པའི་མ་སྟེད་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་དག་རགས་པ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་བཞིན་དུ། གཞུང་འདིས་
རྒྱལ་མཉམས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཆེས་མི་
རིགས་ཏེ། ལྷོན་པོ་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་མཉམས་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷོན་གང་ཞིག །རགས་པ་
མིན་པའི་སྲིད། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་སྒྲིམ་དང་འགལ། འདོད་ན། རྒྱལ་མཉམས་
མིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྲིད། མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལྷོན་པོ་མི་མཐོང་
བར་ཁས་ལོང་ཞིག །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པར་
འགལ་བར་ཐལ། རྒྱལ་མཉམས་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད། རགས་པ་ཡིན་ན་དངོས་
པོར་འགལ་བའི་སྲིད། ཡང་ན། དུ་མ་ཉིད་ན་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་སོར་བཞག་ནས། སྒྲ་
མ་བཞིན་ཞེས་པ་ལན་དུ་བྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་འདི་རྒྱལ་མཉམས་དུ་མ་ཡིན་ན། རགས་
པ་མི་སྲིད་པས་སྒྲ་མ་རྒྱལ་མཉམས་སོ་སོར་གནས་པ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སོ་
སོར་རིག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུར་ལོ། །དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་མི་སྲིད་ན་རྒྱལ་
མཉམས་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས། རྒྱལ་མཉམས་སོ་སོར་རིག་པར་ཐལ་ལོ་སྒྲིམ་པ་ལ། འོ་ན་
ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ལོང་དུ་ཞིགས་པའི་སྲིད་དེ་ལྟར་རིག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

ཅ་བ། འདིས་ནི་སྐྱིབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ། །

མེད་པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་མཉམས་ཀྱང་པར་ཅན་བསྐྱབ་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། རགས་
པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་ན་སྐྱིབ་ལོ་ལོ་ལོ་སྐྱིབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་
པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་མཉམས་བསལ་བས་བྱ་བ་དེ་དག་
བྱེད་པར་བསྟན་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ལ། དབང་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དགོས་
ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གུངས་སོགས་དོན་གཞན་དགག་
བའོ། །དང་སོ་ནི།

ཅ་བ། དདུལ་རྒྱལ་སེར་དང་འབྲེས་པའམ། །

རྫོ་ཚོན་ལ་སོགས་ཅི་ལྟར་སྣང་། །

དདུལ་རྒྱལ་སེར་སོགས་དང་འབྲེས་པའམ། རྫོ་ཚོན་ལ་སོགས་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་
དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷགས་
གོང་དམར་འབར་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་མེ་ལྷགས་རྣམས་ཐད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཉེ། དེ་
གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། འདི་དང་རྒྱལ་མི་མཚུངས་པར་དེའི་
ཐད་གྱི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་འོ། །

ཅ་བ། དབང་སོགས་སོ་སོར་རུས་མེད་རྣམས། །

རྫོགས་པ་དག་ནི་ཅི་ལྟར་ཡིན། །

གཞན་ཡང་དབང་སོགས་རྒྱེན་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་
ཐུན་མོང་བ་དག་ཅི་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་མ་
ཚོགས་པའི་སོ་སོར་རུས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་རྣམས་ཚོགས་གུང་ཡན་ལག་ཅན་
དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ལྷན་ལས་ཞེན་འདིར་ཐལ་མཚུངས། །

གལ་ཉེ་གསེར་དང་དདུལ་རྒྱལ། །

ལྷན་པས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །

རྟེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས། །

རྟེན་གསུམ་སྒྲུང་པའི་ལྷན་པ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། རྟེན་གསུམ་གྱིས་
ལྷན་པ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷན་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་འདིར་ཡང་།
ཚོགས་མ་ཚོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ། གསེར་དང་དབུལ་ཚུ་
འདྲེས་པ་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་མི་མ་སྐྱུན་སྒྲུང་པའི་ལྷན་པ་
དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བརྟེན་པ་རྒྱལ་སྒྲུང་སྒྲུང་བ་གང་ལས་ཀྱང་དབང་
ཤེས་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟེན་རྒྱལ་སྒྲུང་མཐོང་བ་མེད་པའི་
སྤྱིར། འདིས་ནི། དབང་ཤེས་གྱིས་རྒྱལ་སྒྲུང་མི་མཐོང་རྒྱལ་སྒྲུང་བསགས་པ་མཐོང་
ཞེས་སྐྱེ་བ་དག་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ལོ། །

ཅུ་བ། རོ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལྷན་པར་འགལ། །

གལ་ཏེ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས། །

འདོད་ན་ལྷོ་ཐ་དད་པར་འགྱུར། །

རྗེས་རིགས་མི་མ་སྐྱུན་སྐྱེ་ཚོགས་སྐྱུར་བའི་བརྒྱུད་བ་ཚོས་ཅན། རོ་ཞེས་པ་དང་།
གཟུགས་བཟང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་འགལ་བར་ཐལ། དེ་ལྷན་
པའི་གཞི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་
གཞན་མེད་ཀྱང་། ཡན་ལག་གི་རོ་གཟུགས་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་བརྒྱུད་བ་
རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱེད་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བརྒྱུད་བ་དེ་ལའང་རང་རང་གི་སྐྱུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་རོ་གཟུགས་ལ་སོགས་མ་འདྲེས་པར་སྐྱུར་བའི་ལྷོ་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་བར་

འགྲུར་གྱི། ལྷན་ཚོར་དུ་སྦྲར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རོ་ག་རྒྱགས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་སྤྲེ་མི་སྲིད་
བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་སོགས་སྤྲུམ་འབྲེས་པའི་ཡན་ལག་གི་རོ་ག་རྒྱགས་ལ་རོ་
ཞེས་བ་སོགས་སྤྲུབ་ཏུགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རོ་མ་ལ་སོགས་པ་སོ་
སོར་འབྲུངས་པའི་རོ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ལས་ཐ་དད་པར་རྗེས་སྤྲོ་ཚོགས་སྦྲུང་བའི་བཏུང་
བ་ལ་རོ་ག་ཞན་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་རོ་ལ་རོ་ཞེས་བ་སོགས་སྤྲུབ་
བཏུགས་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་གྱི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རོ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ལྷན་འབྲེང་འིང་ཞེས་བྱར་འགྲུར། །

དེ་ལྷན་མེ་ཏོག་བརྒྱ་ཚར་དུ་དངར་བའི་སྤོང་བ་ལ་སྤོང་བ་འིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་
འགྲུར་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་ག་ཞན་མེད། ལྷན་པ་ཡོད་
གྲང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཏུགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། །

ཅ་བ། དེ་ལྷན་རང་གི་རོ་པོ་དང་། །

བརྗོད་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པར། །

གྲངས་ལྷན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །

རོ་པོ་སྤོང་ལ་མི་སྦྱང་ངོ། །

དང་པོ་ནི། གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྷན་པའི་བྱམ་པ་རང་གི་རོ་པོ་དང་། ལྷན་པ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྲུབ་དག་ཚོས་ཅན། སྤོད་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པར་བྱམ་པའི་གྲངས་དང་
ལྷན་པར་དང་ལས་ལ་སོགས་པའི་རོ་པོ་མེད་དེ། དེ་ལྷན་ཡོད་ན་སྤོང་མ་འབྲུལ་བ་ལ་
སྦྱང་དགོས་པ་ལས། སྤོང་མ་འབྲུལ་བ་ལ་མི་སྦྱང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྲུབ་ཐ་དད་

འབྲུག་པས་དོན་རྗེས་ཐ་དད་གྲུབ་པ་དགག། །དེ་མ་གྲུབ་ན་སྐྱེ་ཐ་དད་དེན་མེད་དུ་ཐལ་
བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །བྱམ་བ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གྲངས་སོགས་ཡོད་དེ། བྱམ་
བ་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཐོང་བའི་སྲིར་ཅེ་ན།

ཅ་བ། སྐྱ་ཤེས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི། །

རྗེས་འབྲང་རྣམ་རྟོག་བཏགས་དོན་ཅན། །

དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ། །

ཞིག་དང་མ་སྐྱེས་དག་ལ་བཞིན། །

སྐྱ་དང་རྟོག་པའི་ཤེས་བ་ཐ་དད་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དོན་རྗེས་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་བ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱམ་པའི་གཅིག་མེད་ཀྱང་བྱམ་བ་
གཅིག་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར། དཔེར་ན། ཡོན་ཏན་སྲོན་པོ་ལ་
སོགས་བ་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་བ་མི་བརྟེན་ཀྱང་སྲོན་པོ་གཅིག་ཅེས་བ་མཐོང་བའམ།
བྱམ་བ་བཞིག་བ་དང་མ་སྐྱེས་བ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། གཅིག་
གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་མཐོང་བ་བཞིན་ལོ། །

ཅ་བ། གལ་ཏེ་འདིར་ནི་བཏགས་འདོད་ན། །

རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དེ་འདོད་པ། །

དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། །

དེ་དག་གི་རྒྱ་ས་ཅིས་མི་འདོད། །

གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ལ་གྲངས་གྱི་ཐ་སྐྱད་སྐྱོར་བ་འདིར་ནི་བཏགས་མིང་དུ་

འདོད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་རྒྱལ་ཅིས་
མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཚོས་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
གིས་འདས་མ་འོངས་ལ་གངས་སོགས་ཀྱི་མིང་དེ་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་གང་
ཞེས། །གངས་སོགས་དོན་གཞན་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་སོ་ཀུན་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་ཉེར་བཏགས་མིན། །

ཐ་དད་ལྷན་པར་གཙོ་བོ་ཞེས། །

བྱ་ཉིད་གང་ལས་ཐ་དད་པ། །

མེད་ལ་ཐ་དད་དོན་མེད་ན། །

གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་མིང་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། དངོས་མིང་མི་
མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་ཐ་དད་ལྷན་པར་གྱི་ཚོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་
གཙོ་བོ་ཞེས་པས་ཏེ་དངོས་མིང་དང་། དེ་མེད་པའི་མིང་འཇུག་པ་བཏགས་མིང་ངོ་
ཞེ་ན། རྒྱུ་ཚོས་དོན་གཞན་ལས་མིང་འཇུག་པ་དངོས་མིང་དང་། དེ་མེད་པའི་མིང་
བཏགས་མིང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་
མཚན་མེད་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལྷ་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལྷག་སྤྲོ་མི་འཐད་པར་
ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྗེས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལ་སྤྲོ་ཐ་དད་སྤྱར་
བ་དོན་མེད་དེ། ལྷར་ཡང་རྣམ་གངས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན།

ཅ་བ། དོན་གཞན་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་། །

དཀར་ལ་སོགས་པ་གངས་སོགས་དང་། །

ལྷན་པའི་སྐྱའི་རྣམ་གྲངས་མིན། །

བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་སྐྱ་ཐ་དད་ཡིན་ན། རྣམ་གྲངས་པར་འགྲུར་བས་མ་
བྱས་པར་ཐལ། དཀར་སོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གྲངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་།
དཀར་སོ་གཅིག་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་པའི་གྲངས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། གྲངས་དེ་དང་ལྷན་
པའི་དཀར་སོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་རྣམ་གྲངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལའང་དོན་གཞན་ན། །

ཡོན་ཏན་རྣམ་ཉི་འབྱུང་མེད་འགྲུབ། །

གལ་ཏེ་དཀར་སོ་དེའང་གཅིག་དོན་གཞན་དང་ལྷན་ཅོ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་
ཉི་འབྱུང་པར་མེད་པར་འགྲུར་བར་ཐལ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་རྣམ་གཞན་གཉིས་པ་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དོན་གཞན་མིན་ཡང་ལྷོག་པ་ཡི། །

དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། །

ལས་རྣམ་མིན་པའི་སྐྱ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་སྐྱ་ཉོག་ཐ་དད་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཉི་རྣམ་ཐ་དད་དེས་པར་དགོས་པ་མིན་
པར་ཐལ། རྣམ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་ལྷོག་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ཅོ་མ་གྱིས་སྐྱ་
ཐ་དད་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལས་ལ་རྣམ་མིན་པ་དང་། རྣམ་ལ་ལས་
མིན་པའི་འབྱུང་ཚུལ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་རྣམ་འདི་ལས་མིན། ལས་རྣམ་མིན་ཞེས་
པའི་སྐྱ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱའི་འབྱུང་པར་དང་། རིགས་

བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱད་པར་རྟོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་བྱམ་པའི་གྲངས་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་
འཐད་པར་འགྲུང་ཉེ། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གྲངས་མེད་པའི་སྤྱི་ཚེ་ན། ལྷག་སྤྱི་
སྤྱི་པའི་དགོས་པ་ནི།

ཅུ་བ། དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས། །

གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྷན་པ་ལས། །

ཐ་དད་བཞིན་དུ་བསྟན་གང་དེའང་། །

ཚོས་གཞན་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

དངོས་པོ་སྟེ་ཚོས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྷན་པའི་
བྱམ་པ་ལས་ཐ་དད་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གང་དེའང་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་
པའི་ཁྱད་ཚོས་གཞན་ལས་བྱམ་པའི་གྲངས་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱི་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱི་པ། ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཅུ་བ། དེ་ཅམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ། །

གཞན་ཀུན་འཕངས་པ་མེད་པར་ནི། །

ལ་ལར་སོར་མོའི་ལྷན་པ་ཞེས། །

ཐ་དད་ཚོས་བཞིན་རྗོད་པར་བྱེད། །

སྐབས་ལ་ལར་སོར་མོ་ཡི་ལྷན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན། སོར་མོ་དེ་
སོར་མོའི་ལྷན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚོས་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། སོར་མོའི་གཤམ་པར་དེ་ཅམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་
སྟོག་པ་གཞན་ཀུན་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕངས་པ་མེད་པར་དེ་ཅམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་པ།

ཚོས་ཅན་བརྗོད་པས་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྲོང་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཅ་བ། འོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནི། །

འཕེན་ཕྱིར་སོར་མོ་ལྡན་འགྲུང་ཞེས། །

ཚོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ལྟར་བརྗོད་ཅི་བྱས་པ་ཡིན། །

སོར་མོ་ལྡན་པར་འགྲུང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། སོར་མོའི་ཁྱད་ཚོས་དུ་མའི་ནང་ནས་གཤེགས་པའི་འོན་གཅིག་པོ་བརྗོད་ཀྱང་། སོར་མོའི་ཁྱད་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་སྟེ་མ་སྐངས་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁྱད་ཚོས་འོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། འོན་གཅིག་བརྗོད་པར་གྲགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་གཅིག་གྲུ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་སྐངས་མ་སྐངས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་འོན་གཞན་མེད་པར་ཡན་ལག་ཅམ་ཡིན་ན། ལུས་པ་གཞུགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་སོ་ཞེས་པ་ཅམ་དུ་འགྲུང་གྱི། ལུས་པའི་གཞུགས་ཞེས་པ་ནི་མི་རུང་བར་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། ལུས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡན་ལག་ཅན་འོན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཅ་བ། གཞུགས་སོགས་རུས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། །

སྲོང་བས་དེ་མཚུངས་འབྲས་བུ་ཡི། །

རྒྱ་མིན་པ་ནི་རྣམ་གཅོད་ལ། །

ལུས་པའི་སྐྱ་ནི་འཇུག་པར་འགྲུང། །

བྱམ་པའི་རྩལ་རྗེས་བརྒྱད་པོ་དེའི་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་ཚུ་སྐྱོར་བ་ཡི་རྒྱ་མིན་
བ་རྣམ་པར་གཏོང་བའི་ཚོགས་པ་ལ། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱད་དོས་མིང་ཏུ་འཇུག་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེས་ན་བྱམ་པ་གཟུགས་སོ་ཞེས། །

གཞི་གཅིག་པ་ཅན་སྐྱ་མ་ཡིན། །

བྱམ་པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་བྱམ་པ་དང་། བྱམ་པའི་གཟུགས་
གཉིས་གཞི་གཅིག་པ་ཅན་ཏེ། གཞི་མ་ཐུན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེས་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རུས་པའི་བྱུང་བར་བརྗོད་བྱུང་སྟོང་བ་དེས་ན་འདི་ཕྱིར།
དེས་ན། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་བྱམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་
ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། གསེར་བྱམ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་
སྐྱ་ཡིན་པས་སྐྱ་མ་བརྗོད་བྱུང་སྟོང་ཞིང་། ཕྱི་མ་མི་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོགས་
བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་
པ་ནི། འབྲིགས་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་
གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །

ཅ་བ། དེས་ན་འདི་ནི་རིགས་དང་ནི། །

ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་བྱུང་བར་ཡིན། །

དེས་ན། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱས་རིགས་དོན་གཞན་དང་། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱས་

ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་གཞན་དེས་པར་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྲ་མས་
རིགས་ཅན་བརྗོད་བྱར་མི་སྤོང། ཕྱི་མས་ཚོགས་པ་ཅན་བརྗོད་བྱར་སྤོང་བ་འདི་ནི།
རིགས་བརྗོད་དང་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ། །

བྱམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་ཞེས་སོགས། །

དེ་རུས་ཁྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད། །

ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ལའང་བརྗོད་པར་བྱ། །

ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་བྱམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་
པ་དག་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཁྱད་གཞི་དང་། ཚོགས་སྤྱི་
བྱམ་པ་དེ་ཁྱད་ཚོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པས་བྱམ་པའི་གཟུགས་དེས་
རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱོགས་འདིས་ཚན་ལྷན་གྱི་འི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་གཞན་
ལའང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། ཚན་ལྷན་གྱི་འི་ཞེས་
བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚེ། ཚན་
ཁྱད་ཚོས་དང་། དེའི་བྱི་ཁྱད་གཞི་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། རུས་སྟུང་གུན་ཚོགས་པ་ཡིད་སྤོང་རྒྱུར་དགོས་པ་དགག། །རེ་
རྒྱུར་པས་རུས་པ་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། མ་ལུས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། །

ཡན་ལག་གཅིག་དང་བྲལ་ན་འང་མིན། །

དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་སྤྲོ་མོ་གཅིག་དང་བལ་ནའང་། ཡིད་སྣོ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་
ཐལ། ཡན་ལག་གི་ཆ་མ་ལུས་པ་དེའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་
གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

ཙ་བ། དེ་དེའི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། །

ཅིག་ཅར་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

དང་པོ་ནི། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་སྣོ་མང་པོ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རུལ་སྐྱ་དེ་དེ་ནས་བལྟོས་མེད་དུ་ཡིད་སྣོ་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་སྐྱེ་གཉིས་པ་ལ། དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱིས་རིགས་འབྲ་དེ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱུགས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་
དགག། རང་ལ་ཉེས་པ་སྤང་བའོ། །

ཙ་བ། དུ་མ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་སྐྱེ་གཉིས་པ་ལ། །

འབྱུང་རུབ་དག་ནི་ངེས་བྱེད་མིན། །

གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་མང་གསལ་འགྱུར། །

དེ་རྒྱ་རྟག་ཏུ་ཉེ་སྐྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དབྱུགས་འབྱུང་རུབ་དག་ཚོས་ཅན། ཆ་དུ་མ་མེད་པས་ཡིད་སྣོ་དེ་
དེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ལུས་དང་རུབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཅན་ཉིད་
དུ་མཚུངས་པའི་སྐྱེ་གཉིས་པ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དབྱུགས་རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེ་ན།
ཡང་། ཡིད་སྣོ་མང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་རྟག་པ་རྟག་

ཏུ་ཉེ་བའི་སྲིད།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་ན། །
 རིམ་གྲིས་ཀྱང་མིན་ཁྱད་མེད་སྲིད། །
 དབྱུགས་གཅིག་ལ་ཡང་དོན་དུ་མ། །
 འཛིན་སྲིད་དེ་ལས་ངེས་མ་ཡིན། །

གལ་ཏེ་དུ་ས་གཅིག་ཏུ་ཡིད་སློབ་གཅིག་ཞོ་ནའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེ་
 བ། དབྱུགས་ཚོས་ཅན། རིམ་གྲིས་ཀྱང་ཡིད་སློབ་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཅར་
 མིན་པ་གང་ཞིག་ལུས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་སྲིད། དབྱུགས་རྟག་པ་ཞིག་
 མིན་ཀྱང་། ཡིད་སློབ་དེ་དེ་ཞོ་ནའི་རྒྱ་ར་མི་འཐད་པ་ནི། དབྱུགས་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལས་ཡིད་སློབ་དེ་དེ་ཞོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འབྱུང་རྟུབ་གང་རུང་
 གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཡང་དོན་སྲ་སྲི་དུ་མ་འཛིན་པའི་ཡིད་སློབ་དུ་མ་སྐྱེ་བའི་སྲིད།

ཅ་བ། དུ་མ་སློབ་གཅིག་གིས་ཤེས་ན། །
 དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ཉིད་འགྲུང་ཏེ། །
 འགལ་བ་མེད་སྲིད་རིམ་གྲིས་ཀྱང་། །
 མི་འགྲུང་ཁྱད་པར་མེད་སྲིད་མོ། །

སྲ་སྲི་དུ་མ་ཡིད་སློབ་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་སློབ་དུ་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་ཡིད་སློབ་དོན་སྲ་སྲི་དུ་མ་ནམ་ལྟན་དུ་ཤེས་སལ། ལྟན་མེད་དུ་ཤེས། དང་པོ་
 ལྟར་ན། ཡིད་སློབ་མར་གྲུབ་ལ། སྲི་མ་ལྟར་ན། ཡིད་སློབ་ཚོས་ཅན། དོན་སྲ་སྲི་དུ་མ་དེ་
 བེ་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་འགྲུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་

སའི་སྤྱི་ལོ། ཡང་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་བར་མི་འགྲུང་བར་ཐལ། རྣམ་པའི་ཁྱད་བར་
མེད་སའི་སྤྱི་ལོ།

གཉིས་པ་ལ། དབྱུགས་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྲུང་བས་ཡིད་ལྡོ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་
བ་དགག། ཅིག་ཅར་འབྲུང་བའི་དུ་མས་གཅིག་བསྐྱེད་བ་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། རང་རིགས་མིན་པའི་དུས་ཅན་གྱི། །

དབྱུགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མང་པོ་དག། །

གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་སེམས་ཉིད་གྱི། །

རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་རྟོགས་བྱེད་ན། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་ལས་འབྲུང་གི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་ལས་འབྲུང་བ་
མིན་པའི་དུས་རིམ་གྱིས་འབྲུང་བ་ཅན་གྱི་དབྱུགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མང་པོ་དག་སྲ་སྤྱིར་
འབྲུང་བ་དེ་འདྲའི་སེམས་ལྡན་ལྡན་གྱིས་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་
ཡིད་ལྡོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འགྲུང་ངོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གོ་རིམ་སྤྲོད་པའི་རྒྱ་མེད་པར། །

དེ་དག་རིམ་སྤྲོད་རི་སྟར་འགྲུང། །

དབྱུགས་དེ་དག་ཚོས་ཅན། སྲ་སྤྱི་རིམ་སྤྲོད་དུ་རི་སྟར་ཡང་འབྲུང་བར་འགྲུང་བ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། གོ་རིམ་དང་སྤྲོད་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལུས་རྟག་
བ་ལས་སྤྱིས་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། རང་རིགས་སྲ་མ་རྒྱ་ཉིད་ན། །

དང་པོ་འབྲུང་བར་མི་འགྲུང་ཏེ། །

དེ་རྒྱ་དེ་འབྲ་ཡོད་མ་ཡིན། །

མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་རིགས་འབྲ་སྐྱ་མའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། དང་པོ་
མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་དབྱགས་འབྲུང་བར་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེའི་རྒྱ་
རིགས་འབྲ་སྐྱ་མ་དེ་འབྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་ཐེད་བར་
འགལ་ལོ། །

ཅ་བ། དབྱགས་འབྲུང་ཐ་དད་ཡུལ་ཅན་སྲིད། །

ཡོད་ཀྱང་དུ་མ་ཉིད་དུ་རེས། །

དེ་སྲིད་སློ་ནི་ཅིག་ཅར་སྐྱེ། །

སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབྱགས་འབྲུང་དུ་བ་ཚོས་ཅན། རིགས་འབྲ་སྐྱ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཆ་
དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་རེས་པར་ཐལ། གོས་ཐ་དད་དུ་མའི་ཡུལ་ན་བྱུང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་
སྲིད། འདོད་ན་ཡིད་སློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་ཏྲག་པ་དང་།
རྒྱན་དབྱགས་དུ་མ་རུས་པ་མ་ཉམས་པར་ཚང་བའི་སྲིད།

ཅ་བ། གལ་ཉེ་དུ་མའང་གཅིག་དུས་ཅན། །

སེམས་གཅིག་གི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ན། །

དབྱགས་རྒྱ་ཞུན་པ་ལ་སོགས་སྟེ། །

གཅིག་མ་ཚང་ནའང་མི་འབྲུང་འགྲུང། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཉེ་དབྱགས་དུ་མའང་དུས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གཅིག་
གི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དུ་མའི་རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དབྱགས་རྒྱ་བ་ཞུན་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམས་སྟེ་དབྱགས་རྒྱ་བ་འགལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་ཚང་ནའང་ཡིད་སློ་མི་འབྲུང་བར་

འགྲུང་བར་ཐལ། དེ་དག་ཀྱང་ཚོགས་པ་ཡིད་སློའི་རྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཅི་སྟེ་རི་ལྷར་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན། །

ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་ཡོད་འགྲུང། །

གང་ཞིག་གང་གི་ཐ་དད་ལས། །

ཐ་དད་མིན་དེ་དེ་འབྲས་མིན། །

ཅི་སྟེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དག་ཞན་རི་ལྷར་ཡོད་པ་ཡིད་སློའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
དབྱུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་
པར་འགྲུང་བར་ཐལ། དབྱུགས་དག་ཞན་རི་ལྷར་ཡོད་པ་ཡིད་སློའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་གང་གི་འཕེལ་འགྲིབ་ཐ་དད་ཏུ་འགྲུང་བ་མིན་
པ་དེ་དེའི་དངོས་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་སློའི་རང་གི་རིགས་འབྲེལ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་
ལ་ཡང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྣམ་ཤེས་རྒྱས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །

གཅིག་ནི་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །

རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས། །

རྒྱས་མེད་དོན་གཞན་མི་འདྲིན་ཕྱིར། །

རྣམ་ཤེས་སྣ་མ་གཅིག་ནི་རིགས་འབྲེལ་གཅིག་ཁོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རིགས་
འབྲེལ་ཁོ་ནའི་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་དོན་གཞན་གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ཡིས་དེའི་ཚེ་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་

སྐྱ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་འཛིན་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གྱི་བྱས་པ་
ཉམས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སྒོ། །

སྐྱེས་ཤིང་ཕྱིས་ནི་རང་རིགས་ལས། །

ངེས་ན་ལུས་ཀྱི་བྱས་པ་ནི། །

ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ལྡོག་པ་ཡིན། །

གཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དང་པོ་མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་ཡིད་སྒོ་
དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང། ཕྱིས་ནི་རང་གི་རིགས་འབྲེལ་ལས་ཡིད་སྒོ་དེ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་པས་
ཕྱིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མིན་ལོ་ཞེས། ལུས་ཀྱི་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཡིད་སྒོ་དུ་མ་ཕྱིས་
ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྡོག་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེད་དུ་མ་
ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པ་གང་ཞེས། །རྟག་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་པ་འདད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེས་ནས་
བསྐྱེད་པ་ནི། ཡིད་སྒོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། ཕྱི་མ་མི་འཐད་
པ་ནི། ལུགས་ལྡོག་གི་སྐྱབས་སུ། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། ཅེས་པ་དང། འདོད་
རྒྱལ་མིན་ཞེས་པ་དང། སྐྱ་ནེད་པ་འབྱུང་བ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །རྒྱ་ཡོད་
ན་རྟག་པའམ། མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ལ། རྒྱབ་པའི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་
མི་འཐད་པ་ནི། དབང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་ཕྱོགས་དང་དུས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་
སོགས་ཀྱང་མཚོན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མ་རྒྱབ་པའི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ནི། བོང་དུ། རིམ་ཅན་མིན་ལས་
རིམ་ཅན་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་ན། ཡིད་སྒོ་རང་གི་

རོ་བོ་རྟག་གམ་མི་རྟག། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། འོག་ཏུ་བདག་རྟག་པ་འགོག་པའི་
 སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། རང་གི་རོ་བོ་མི་རྟག་ཅིང་རྒྱ་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་ན།
 ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་གམ་ཐད། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་
 ཡོན་ཏན་འལྷར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །སྤྱི་མ་ལྟར་ན་རྒྱ་བེམ་པོ་ལས་སྐྱེས་
 སམ། རིག་པ་ལས་སྐྱེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སློབ་ལྟན་ཅིག་གེད་རྒྱུ་
 ཅམ་གེད་པ་ནི་ལྷན་ཟེན་པས་མི་འགོག་ལ། རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་གེད་ན་ཉེར་ལེན་གེད་
 དམ། བདག་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་གེད། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྤྱི་ལྟར་དུས་མཉམ་
 ལ་བརྟགས་ནས། ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། ཞེས་པ་དང་། ཡོད་མེད་དག་ལ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། སྤྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་སྤུལ་རྒྱུང་འགྲིབ་མེད་པ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ།

ཡང་ན། གཞུང་འདི་ཉེར་ལེན་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་སྐྱུ་མོང་
 བར་སྦྱང་པའི་ཕྱིར། བདག་རྒྱུན་འགོག་ན་མིག་གི་དབང་པོས་མིག་ཤེས་ལ་སན་
 འདོགས་པའི་ཚུལ་ལྟར་གནས་པ་འགོག་པ་དང་སྦྱར་རོ། །རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གེད་
 པའི་ལུས་དེའང་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ། དབང་པོ་མེད་པ་ཡིན། རིགས་པ་
 ཚ་མེད་གཅིག་ཡིན་ནམ། སྤ་མོ་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་གཉིས་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་སྟོ་
 བཞེན་དུ་འདྲིན་འལྷར་ཕྱིར། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། གསུམ་པ་མི་འཐད་པ་ནི།
 ལག་སོགས་གཡོ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་སྐབས་དེར་ཡན་ལག་ཅན་
 རྗེས་འགོག་གི་རིགས་པ་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོས་ཞར་རྒྱུང་དུ་
 གསུངས་པས་དཀྱིས་མའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ནི། ལེ་ཏུ་དང་པོར་སྤྲོད་ཏེ་གི་འཇུག་

ཚུལ་གཏུག་ལ་འབྲེལ་ས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་སོགས་འགོག་པའི་སྐབས་དེར་འབྲེལ་ས་
ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་མནུ་དུ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཡིད་སློའི་རྟེན་ཁྲུང་པར་ཅན་གྱིད་པ་མི་འབྲན་པ་ནི།
མ་ལུས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། །ཡང་ལུས་ལ་རང་ལུས་དང་
པ་མའི་ལུས་གཉིས་སུ་སྤྲེལ་ས་འགོག་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་
དོན་གྱིས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན། པ་མའི་ལུས་གྲུབ་ཅམ་གྱིས་དེའི་སྐྱེ་བ་སྲ་མ་ཡོད་པར་
གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་སློའི་དེ་རིག་པ་སྲ་མ་ལས་སྐྱེས་ན། རང་གི་རིག་པ་སྲ་མ་
དང་། པ་མ་ལྟ་བུའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་སྲ་མ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན།
དེས་རང་གི་ཡིད་སློའི་རྟེན་ལེན་ནམ། ལྷན་ཅིག་གྱེད་རྒྱུད་ཁྲུང་པར་ཅན་གྱིད་ན། པ་
མ་བཟོ་མཁས་ཤིང་མང་དུ་ཐོས་པ་སོགས་ཡིན་ན་བུ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། པ་
མ་སློའི་གསལ་བར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ཐམས་པ་ནི། དེ་
ཕྱིར་ངེས་པར་གང་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་པའི་དོན་གྱི་བྲུགས་ཀྱིས་འབངས་སོ། །རང་གི་
རིག་པ་སྲ་མ་ལས་སྐྱེ་ན་འདོད་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ན།
སྐྱེས་མ་ཐག་གི་ཡིད་སློའི་ཚོས་ཅན། རིག་པ་སྲ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། དེ་ལྟར་གྱི་ཆགས་པ་ལས་ཞེ་སྤང་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེས་
པ་དང་། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་ཡིད་སློའི་ཚོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྟོར་ཏེ།
ཆགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་སྲ་མ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཁྲུབ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སྲ་སྐྱེ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་པས། ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་སློབ་ཏོ། །གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གཞོན་པ་སྤང་བ་ལ།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ལུས་ནི་སློབ་པ་ལ། །

རྟོན་མིན་སྲིད་ན་སེམས་འབའ་ཞིག །

གནས་འགྲུང་ཞེན་གལ་ཏེ་དེའི། །

རྒྱ་འཇུག་ཐོབ་སྲིད་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལ། །

གནས་རྒྱ་ཡན་ལག་མི་འགྲུང་ན། །

གལ་ཏེ་ཉི་ལེ་བའི་ཚེ་ལུས་སློབ་པ་ན་སེམས་འབའ་ཞིག་གནས་པར་འགྲུང་བར་
ཐལ། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟོན་མིན་པའི་སྲིད་ཅེ་ན། དེ་ལ་རྣམ་པར་སྲེ་སྟེ་ལན་གདབ་པ་
དང་། ཚེ་སྲི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚེ་འཕོས་
མ་ཐག་ག་ཟུགས་མེད་དུ་སླེ་འགྲུང་གི་འདོད་པའི་སླེ་ས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྫོང་ཉི་ལེ་བའི་ཚེ་
རྫོང་གི་སེམས་དེ་འགྲུང་བའི་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཡང་གནས་པར་འགྲུང་ཏེ། རྫོང་
གི་སེམས་རྒྱན་སྲི་མ་གནས་པའི་རྒྱ་འཇུག་ཁའི་སེམས་དེ་སྲི་མའི་ལུས་དེའི་རྒྱ་འཇུག་
ཁའི་ལུས་དེའི་རྒྱན་པ་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་སྲིད་ཏུ་དེའི་སྣུན་ཅིག་གེད་རྒྱུན་གྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་སྲིད། ཉི་ལེ་འཕོས་མ་ཐག་འདོད་པར་སླེ་འགྲུང་གི་འདོད་པའི་
སླེ་ས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཉི་ལེ་མ་ཐག་རྫོང་གི་སེམས་དེ་ལུས་ལ་བསྟོན་མེད་ཡན་གར་བར་
གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་གི་འཇུག་ཁའི་ལུས་སེམས་གཉིས་པ་ལྷོད་པའི་སློབ་པ་སྲི་
མའི་ལུས་སེམས་སྣུན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་བསྐྱེད་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། གཞོན་གྱི་སྤང་བ་དང་། སྐྱབ་གྱི་དགོད་པའོ། །

ཅ་བ། ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སླེ་མཆེད་ལ། །

ལུས་གཞན་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། །

དང་པོ་ནི། སྐྱེས་ལུ་སྐྱེ་མ་དེའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མིག་སོགས་སྐྱེ་མ་ཆེད་ཐ་མ་ལུ་
 ཚོས་ཅན། སྐྱེ་མའི་ལུས་གཞན་སྐྱེ་མ་ཆེད་ལུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ངོ་བོ་དང་འབྲུད་པར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་བོའི་ལག་རྗེས་དངོས་སུ་འདོག་བྱེད་
 ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པ་
 ཉན་གཟུགས་མེད་དང་། དེ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
 པ་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན། གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱིས་
 བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། བཅའ་རིག་པན་ཚུན་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་
 སྤྱིར་དེའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་སྤྱིར། འོན་ཏེ་
 འདོད་པ་ནས་འཆི་ཁའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། འོན་གང་ཐག་དེ་ལི་འཕོས་མ་ཐག་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 འཆི་ཁའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེས་སྐྱེ་མའི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
 པའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་འཐད་ན་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་
 མེད་དུ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་འདྲིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱིར་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་ཐ་མ་དེས་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཅན་དེའི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཚང་ན་དེ་
 ལྷན་ཡིན་ཡང་། དེའི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་ཁའི་
 སེམས་དེ་སྤྱིར་མེད་པས་སོ་ཞེ་བ། འོན་སྤྱིར་གྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
 ཐ་མ་དེས་གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་
 སྐྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས། སྤྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་

དང་པོ་དེ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་དམ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐ་མ་དེའི་སྤོངས་ཏུ་
 འགགས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉག་དངོས་སུ་འགྱུར་ལ། བྱི་མ་ལྟར་ན། བྱིས་ཀྱི་འདོད་
 སའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤར་ཀྱི་འདོད་སའི་དབང་པོ་
 གཞུགས་ཅན་ཐ་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཁྱོད་རང་གི་དངོས་ཀྱི་སྣོན་ཅིག་གེད་རྒྱུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་དེ་
 འགགས་སའི་བྱིར། ལྷག་པ་མེད་ན། འོག་ནས་དེ་ཚེ་མེད་ཕྱིར་དོན་ལས་མིན། ཞེས་
 སའི་དོན་མ་རྟོགས་སའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །སྤར་ཀྱི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ཐ་
 མ་དེའི་ཚེ། བྱིས་ཀྱི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་སའི་
 དུས་ཡིན་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་པ་ནས་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་
 སའི་ཚེ་སེམས་ལྷན་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་གནས་སའི་ཤེས་གེད་དུ་འཆི་ཁའི་ལྷན་གྱིས་
 བྱི་མའི་ལྷན་བསྐྱེད་སའི་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཇུག་པ་ད་དུང་མ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ཇི་
 ལྟར་ཡིན་བསམ་དགོས་སོ། །

དེས་ན་བྱི་མའི་ལྷན་གྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་ད་དུང་ཐེ་ཚོམ་དུ་གནས་སོ་ཞེ་ན།
 དེ་དག་གི་བར་དུ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མས་བར་དུ་ཚོད་ཀྱང་། རིགས་མཐུན་དུ་མས་
 བར་མ་ཚོད་པས་ལན་འདེབས་པ་དེ་དག་གིས་སྤར་ཀྱི་གཞོན་པ་རྩེད་ཅད་ཀྱང་སྤར་
 མི་རྣམས་པས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྣོད་ན་གཞུགས་བསྐྱེད་སའི་ས་བོན་ཡོད་
 པ་དེ་ཉིད་གཞུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་གཞུགས་མེད་ན་གཞུགས་
 ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། དེ་ལྟར་མིན་འདུ་གེད་ཡིན་པས་གཞུགས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་མཐུག་ལས་སད་མ་ཐག་གི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་

གཉིད་དུས་ན་ཡིད་ཤེས་མི་གསལ་བ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མཁས་པའི་དབང་
སོ་ཀླ་མ་ལ་ཤི་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་ཁས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །

ཅུ་བ། དེ་ཡི་ཡན་ལག་དངོས་སོ་དང། །

ཚུ་ཉིད་འགོག་ལ་མི་དམིགས་པ། །

ངེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །

དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ལྷག་ལྷན་ཡིན། །

གཉིས་པ་ནི། འཆི་ཁའི་ལུས་སེམས་གཉིས་སྤྱི་མའི་སེམས་དེ་ཡི་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་སོ་དང། ཉེར་ལེན་གྱི་ཚུ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་རྒྱང་
པན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་ཏེ། སྤྱིར་སྐོལ་གྱིས་མ་
དམིགས་པ་མེད་ངེས་གོ་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བཤད་ཐེན་པའི་སྤྱིར། དབང་སོ་ཡིན་
པ་སོགས་ཀྱང་དེ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འགོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་
ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཅུ་བ། དབང་སོ་སྲ་མ་རང་རིགས་ལ། །

རུས་པ་དག་ནི་མཐོང་བ་ཡིན། །

འགྲུར་བ་མཐོང་སྤྱིར་གཞན་དང་གཞན། །

སྤྱི་བ་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད། །

གསུམ་པ་ནི། ཚེ་འདིའི་དབང་སོ་སྲ་མ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལ་པན་འདོགས་པའི་
རུས་པ་དག་ནི་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་སོ་སྲ་མ་དྲང་བ་དང་རྫོག་པ་
སོགས་ལས་སྤྱི་མ་དྲང་བ་དང་རྫོག་པ་སོགས་སུ་འགྲུར་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། སྤྱི་མའི་

དབང་པོ་གཞན་དང་གཞན་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བ་དག་གྲང་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ད་
ལྟར་གྱི་དབང་པོ་དང་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་མཚུངས་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ལྷན་ལས་དེ་སྐྱེ་ན། །

སྲ་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །

སེམས་ལས་ཞེན་ལྷན་གཞན་ཡང་། །

འདི་ཉིད་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚེ་འདིའི་དབང་པོ་དེ་ལྷན་ལས་སྐྱེ་
ལ། དེས་སྲི་མའི་དབང་པོ་ལྷན་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེའང་བརྟགས་ན་
མི་འཐད་བར་ཐལ། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷན་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་
བར་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་ན། ཉེས་པ་སྲ་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་སྲིད། སྲར་མདོར་བསྟན་དུ་དབང་པོ་དང་བཅས་མ་བཅས་གྱི་
བརྟག་པ་བྱས་པ་ལྟར་རོ། །ཚེ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། སྲི་མའི་
ལྷན་གཞན་ཡང་སེམས་འདི་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚེ་འདིའི་དབང་
པོ་སེམས་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ག་སྲ་སྲིའི་ལྷན་རྒྱུའི་རིགས་མཚུངས་པའི་སྲིད།
འདོད་ན། སྐྱེ་བ་སྲི་མ་གྲུབ་པོ། །

ཅ་བ། དེས་ན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད། །

ཐ་མ་ཡི་ནི་སེམས་རྣམས་ཀུན། །

མཚམས་སྟོར་མེད་པ་མིན་དེའི་སྲིད། །

དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྷག་ལྷན་འདོད། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། ལུས་ཡིད་སློའི་ཉེར་ལྗེན་དང་སྣོན་ཅིག་གྱེད་རྒྱུ་
ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། ཐ་མལ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མ་ཡི་སེམས་
རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྲི་མ་མཚམས་སྒྲོར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
སྒྲོར་བའི་རྒྱ་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་བལ་བའི་སྲིར་དང་། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་
སྲིར། ཅེས་བཀོད་པ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བོད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དེའི་
སྲིར། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་སྲིར། ཅེས་བཀོད་པ་དེ་འདྲའི་སྐྱབ་གྱེད་སྟག་ལྡན་ཏུ་
འདོད་རིགས་ཏེ། རྟོགས་ཚོས་གྲུབ། མི་མ་སྣོན་རྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྟོག་
པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་སྲིར།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་ཏུ་མར་གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་ཏུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་
སྤང་བ་ལ། ཚོད་པ་ནི།

ཅ་བ། གོམས་ལས་ཁྱད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། །
མཚོངས་དང་རྒྱུ་ཡི་རྩོད་བཞིན་དུ། །
རང་བཞིན་ལས་འདས་མིན་ཞེ་ན། །

བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རྩུང་བཅད་གོམས་པས་ཁྱད་པར་ཏུ་འགྱུར་ན་
ཡང་། ཚད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་ནས་མཐའ་མེད་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་
མིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཚོངས་པ་གོམས་པས་རྩུང་བཅད་ཁྱད་པར་ཏུ་འགྱུར་ན་ཡང་།
མཐའ་མེད་ཏུ་མི་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱུའི་རྩོད་མཐར་དམར་འབར་བར་མི་འགྱུར་བ་
བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ། མཚོངས་པ་དང་རྒྱུའི་རྩོད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་མེད་
པ་དང་། བཅེ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་གྱི་

ཁྱད་པར་ངོས་བརྒྱུད་ནས་དེ་དཔེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་ཡོད་ན་མཐའ་
མེད་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ་བའོ། །

ཅུ་བ། བྱས་དེ་གལ་ཉེ་སྐྱར་ཡང་ནི། །

འབད་ཚོལ་ལ་ནི་ལྷོས་འགྱུར་རམ། །

རྟེན་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་འགྱུར་ན། །

ཁྱད་པར་དག་ནི་མི་འཕེལ་ན། །

རང་བཞིན་དེ་འབྲའང་མ་ཡིན་ཉེ། །

དང་པོ་ནི། བརྟེན་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། མཐའ་མེད་དུ་མི་
འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་འབྲའང་མ་ཡིན་ཉེ། ལྷན་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་སྐྱད་ཅིག་
ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་སྐྱར་ཡང་འབད་ཚོལ་ལ་བལྟམ་པར་འགྱུར་རམ། རྟེན་མི་བརྟེན་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཁྱད་པར་དག་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་འབྲའིན་
པའི་ཕྱིར། མཚོངས་པ་ཚོས་ཅན། གོམས་པས་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་ཡང་
མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ཉེ།

ཅུ་བ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་ལུས་པ་རྣམས། །

ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་དག་ལ་ནི། །

སྐྱབ་པའི་ལུས་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། །

ཁྱོད་ཚོལ་བས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱ་མ་ལ་ཕན་འདོགས་
ལུས་པའི་ཚོལ་བ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་དག་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་ལུས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཉལ་ཏུ་རྟེན་གནས་མ་ཡིན་ཕྱིར། །

འབྲུག་པར་འཕེལ་ཡང་རང་བཞིན་ཉིད། །

མིན་ཕྱིར་གང་ཆེ་བྱས་ལྟར་བ། །

ཡང་ཚོལ་ལ་ལྟོས་མི་འགྱུར་ན། །

ཚོལ་གཞན་འབྲུག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །

ཚུའི་རྫོང་ཚོས་ཅན། འབྲུག་པར་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་
རང་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ། ཉལ་ཏུ་འབྲོད་ཀྱི་རྟེན་ཚུ་དེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱམས་
ནས་རྒྱུན་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟེ། མཚོངས་པ་དང་ཚུའི་རྫོང་ཚོས་ཅན། འབྲོད་
མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། གང་གི་ཆེ་གོམས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་
ཡང་ཚོལ་བ་ཕྱིན་ལ་བལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཚོལ་བ་སྲ་མས་རིགས་འབྲ་ཕྱི་མ་
གཞན་གོང་ནས་གོང་དུ་འབྲུག་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉལ་མ་ཁས་སྲངས།
ཡང་ན་བཅེ་སོགས་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་དུ་བྱུང་། །

ཅ་བ། སེམས་ལ་བཅེ་སོགས་གོམས་སྐྱེ་བ། །

རང་གི་རང་གིས་འཇུག་འགྱུར་ཏེ། །

མེ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་དང། །

དདུལ་ཚུ་དང་ནི་གསེར་སོགས་བཞེན། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་ལྟེ། བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་
ཅན། རྟེན་བཞེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གསལ་ལ་རིག་ཅམ་ལ་བཞེན་ནས་རང་གི་རིགས་
འབྲ་སྲ་མ་གོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འབྲོད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྲ་ཕྱི་རེ་རེ་ནས་ཚོལ་བ་མི་

འདྲ་བ་དེ་དེ་ལ་བལྟོས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་པར་བྱས་པས་སེམས་ལ་རང་གི་
རང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། དཔེར་ན་མེ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་ལ་
ཐལ་བར་སོང་གི་བར་དུ་རང་གིས་འཇུག་པ་དང་། དེལ་ཚུ་འདུལ་སྡོད་ལེགས་པ་
གསེར་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་བཞིན་ལོ། །ཡང་ན་དེལ་ཚུ་དང་
གསེར་འདུལ་སྡོད་ལེགས་པར་བྱས་ཟིན་པ་རང་གི་རང་གིས་རིགས་འདྲ་སྲི་མ་
གཡའ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། འི་མ་དག་པར་བྱེད་པ་ཡང་
རྗེའི་ཁ་སྐྱར་གཉིས་པ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
རྟེན་བརྟེན་པ་ནི།

ཅ་བ། དེ་སྲིར་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་ཏེ། །

རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །

དེས་ན་ཚོལ་བ་སྲི་མ་དང་། །

སྲི་མ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

གོམས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་བཅེ་བ་སོགས་ཚོས་ཅན། རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་
ཏེ། སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད། གོམས་པ་འབད་
ཚོལ་སྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གོམས་པའི་སྐྱད་ཅིག་སྲི་མ་རྣམས་
དེས་པར་ཚོལ་བ་མི་འདྲ་བ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་པའི་ཚོལ་བ་སྲི་མ་
དང་སྲི་མ་གཞན་གྱི་ཚོལ་བ་དེ་དེས་ཀྱང་རིགས་འདྲ་དུ་མ་གྲོང་ནས་གྲོང་དུ་ཁྱད་པར་
དུ་འཕགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་འི་སྲིད།

ཅ་བ། གང་སྲིར་རིགས་མ་སྐྱབ་སྲ་མ་ཡི། །

ས་བོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་ཅན། །

བཅེ་བ་ལ་སོགས་སྒོ་དེ་དག། །

གོམས་པར་གྱུར་ན་གང་ལ་གནས། །

དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་དེ་དག་ཚོས་ཅན།
སྒྲོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་གྱུར་ན་ཚད་ཅན་དུ་གང་ཡང་གནས་པ་མི་
འཐད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་གི་རིགས་མ་ཐུན་སྲ་མ་ཡི་ས་བོན་ལས་གོང་ནས་གོང་
དུ་འཕེལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང། ཉེར་ལེན་རིགས་
འབྲེལ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ནི། མཚོངས་པ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་
འཕེལ་བར་ཐལ། གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ལྟར་མཚོངས་ཉིད་ལས་མཚོངས་མིན། །

དེ་རྒྱ་སྟོབས་དང་འབད་རྩོལ་དག། །

རྒྱས་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །

མཚོངས་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན། །

བཅེ་སོགས་དེ་ལྟར་མཚོངས་པ་རིགས་འབྲེལ་སྲ་མ་ཉིད་ལས་མཚོངས་པ་ཕྱི་མ་
འབྲུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་རྩོལ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་
དེ་ཅམ་ལས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ནི་མཚོངས་པ་ཚད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་སྟོབས་དང་འབད་རྩོལ་དག་མཚོངས་པ་ཚད་ཅན་དུ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འོན་ལུས་སྟོབས་ནར་སོན་པས་མཚོངས་པ་ཇི་

ཅམ་སྤྱངས་ཀྱང་གོང་དུ་འབེལ་བ་མི་སྲིད་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། མངོན་སུམ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ནི་དང་པོ་ཕྱིས་ཉིད་དུ། །
མཚོངས་མིན་ལུས་མི་མ་སྤུན་བའི་ཕྱིར། །
རྩོལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མ་སྤུན་པ། །
བསལ་ན་རང་སྣོབས་ཉིད་དུ་གནས། །

དང་པོར་མཚོངས་པ་སྦྱོང་བའི་ཐ་མལ་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དང་པོ་ཉིད་ནས་
ཕྱིས་མཚོངས་བའི་ཚད་བཞིན་དུ་མཚོངས་པ་མིན་ཏེ། མ་སྤུན་རྒྱུན་ཚང་ཡང་བད་
ཀན་སོགས་གྱིས་ལུས་ཡང་བ་དང་མི་མ་སྤུན་བར་བྱས་བའི་ཕྱིར། རྩོལ་བས་རིམ་
གྱིས་མི་མ་སྤུན་བ་བད་ཀན་སོགས་བསལ་ནས་བྱང་ན་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འབེལ་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་གི་ལུས་སྣོབས་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཚད་གནས་བའི་
ཕྱིར། མཚོངས་པ་རིགས་འདྲ་ལས་སྦྱེས་ན་མཚོང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱང་རིང་པོར་
མཚོངས་བར་ཐལ་བ་དང་། གོམས་པ་ཅམ་མཐའ་མེད་དུ་འབེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་གྲ་
རྒྱང་དང་སྤྱུ་ཕྱོགས་པ་མཉམ་ན་མཚོངས་པ་མཉམ་པོར་ཐལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། བཅེ་བ་
ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན།

ཅ་བ། བཅེ་རང་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ། །
གལ་ཏེ་རང་ས་བོན་རྒྱ་ཅན། །
མི་མ་སྤུན་སྤོགས་གྱིས་གཞོད་མེད་ན། །

སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

སྐྱོན་མེད་དེ། རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་བརྟེན་བ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་སེམས་ལ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་
དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་ལམ་པ་དེས་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྦྱིང་རྗེ་གང་
ཞིག་དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ཅན་མི་མཐུན་སྟོགས་ཞེ་སྡང་
སོགས་ཀྱིས་གཞོན་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གནས་པར་ཐལ་བའི་
སྐྱོན་མེད་དེ་ཁྱོད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ཀྱང་ཞེ་སྡང་སོགས་ཀྱིས་
བཅོམ་པའི་སྤྱིར། སེམས་ཅན་པལ་བ་ལ་སྦྱེས་པའི་རང་གི་གཉེན་ལ་དམིགས་ནས་
སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་སྦྱུང་བ་ནི་བརྟེན་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་
ནོ། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ཀུན་ལ་དེ་ཅམ་སྦྱེ་བ་མྱོང་
བ་མི་སྲིད་དེ། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་པ་དང་མ་བྱེད་མ་མྱོང་
བའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཞེ་སྡང་གིས་མ་བཅོམ་ན་དུས་གཅིག་དུ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྦྱིང་རྗེ་
ཆེན་པོ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་ལ། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་བརྟེན་
བ་ཅམ་སྦྱེས་ཀྱང་། ཡང་དེ་ཞེ་སྡང་གིས་བཅོམ་ནས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྤྲུམ་དང་། །

སྤྲུམ་པའི་སེམས་ཚོས་བརྟེན་བ་དང་། །

ཆགས་བྲལ་སྐྱོ་སོགས་གཞན་དག་གི། །

གསལ་བ་ཡི་ནི་ཅ་བ་ཡིན། །

མ་ལུན་རྒྱུན་གོམས་པ་དང་མ་བཤམ་ན་མ་ཐམ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་ནི། འདི་ལྟར་
སེམས་ཀྱི་ཚོས་བརྟེན་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་སློལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་ཐམ་བའི་སློན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་པོ་ཅམ་
རིགས་འབྲེལ་སྤྱི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་གོམས་པ་སྤེལ་དང་དེའི་ཡང་སྤེལ་རྣམས་ཁྱད་པར་
ཚོས་གསལ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར།

རྩ་བ། གོམས་ལས་བརྟེན་བའི་བདག་ཉིད་དེ། །

ཆགས་བྲལ་ཆགས་དང་ཡིད་ལོག་བཞིན། །

དཔེ་ནི། སྤྱོད་བ་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་རང་གི་རང་གིས་
འཇུག་པའི་བརྟེན་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆགས་བྲལ་
དང་། ཆགས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡིད་ལོག་གི་སློང་རང་
གིས་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། དོན་བསྐྱུས་ན། དང་པོར་རྩོལ་བས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱུས་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྣང་རྗེ་ཤུགས་ཅན་
ཞིག་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་ཡང་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་བ་ན་རྩོལ་བ་རེ་རེས་སྣང་རྗེ་
རིགས་འབྲེལ་དུ་མ་བསྐྱེད་ཀྱུས་ལ། དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པས་རི་ཞིག་ལྟར་རྩོལ་བ་
ལ་མི་ལྟོས་པར་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་རྩོལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཚོངས་བ་ནི། ལུས་གོ་ས་
གཞན་དུ་བཟོད་པའི་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བན་འདོགས་པའི་རྩོལ་བ་རེ་རེ་དགོས་ཏེ།
རྩོལ་བ་གང་དུ་ཟོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ལུས་ས་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཐོང་བསྐྱེད། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྐྱུས་བཤོ། །

ཅུ་བ། བཅེ་ལྷན་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ལ་བའི་ཕྱིར།
ཐབས་རྣམས་ལ་ཞི་མངོན་སྲོལ་མངོན།
ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྐོག་གྲུང་པ།
དེ་འཆད་པའི་དཀའ་བ་ཡིན།

དང་པོ་ཞི། བཅེ་ལྷན་གྱི་སེམས་སྲོལ་ལམ་བཟོས་ཅན། ཐོག་མར་རང་ཉིད་
སྤྱད་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་རྣམས་ལ་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བའི་ཆེད་དུ་སྲོལ་བ་
གཉིས་ལྷན་གྱིས་གོམས་པར་མངོན་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་
བསྐྱེད་པའི་བཞེད་པའི་སོ་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པར་ཐམས། ཐབས་ལས་
བྱུང་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་།
ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྐོག་ཏུ་གྲུང་བ་ཡིན་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་ཤེས་པ་དཀའ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྲོལ་ལམ་པ་ཡང་དངོས་པོ་སྤོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་
པས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་སྤྱི་ལྷན་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྤྲང་
ཐོན་མ་ཐོན་སོགས་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྤྲང་ཐོན་པ་ལ་ཡང་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཐེན་མ་ཐེན་གཉིས་སུ་ངེས་པ་སོགས་དངོས་སྤོབས་ཀྱིས་
བྱུང་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཐེན་པའི་སྤོབས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལ་
གསལ་སྤྲང་དང་ལྷན་བཞེད་པས་ལྷན་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བྱང་སེམས་
སྲོལ་ལམ་པ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་ལ་རྟོག་པའི་ཐབས། གཉེན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་
བརྟགས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ཞི། བདེན་བཞེད་གནས་ལྷགས་ལ་སྲོལ་བའི་

ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་དཔྱོད་པ། །

ཐོག་མར་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ནས་བསམས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རིག་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་ན་གཞལ་བུའི་
གནས་གསུམ་ཐབས་སོ་སོའི་སློབ་སྦྱོར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སློབ་སྦྱོར་དཔྱད་
གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དང་། གནས་གཉིས་ལུང་གི་གཞོན་སྦྱོར་ལ་མི་བརྟེན་པའི་
རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྲིད།

ཙ་བ། ལྷན་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱི་ལུང་པར་གྱིས། །

ལྷན་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་མི་ཉག། །

ལ་སོགས་རང་བཞིན་ཉོག་པར་མཛད། །

གང་སྲིད་དེ་ལྷན་རྒྱ་གནས་ན། །

འབྲས་ལྷོག་གཞིགས་པ་མེད་སྲིད་རོ། །

དེ་ཚོས་ཅན། ལྷན་བསྐྱེད་རང་གི་རོ་བོ་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པ་ན་ལྷན་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་
ཡོད་མེད་དང་། རྒྱ་དེ་ཉག་མི་ཉག་ལ་སོགས་པ་རྒྱའི་རང་བཞིན་ལ་ཉོག་པར་མཛད་
རིགས་ཏེ། གང་གི་སྲིད་ན་ལྷན་བསྐྱེད་དེ་གཞོན་བཞེད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྷན་ལྷན་
བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་དམ། རྒྱ་ཉག་པར་གནས་ནས་འབྲས་བུ་ལྷན་བསྐྱེད་གཉེན་པོའི་
སློབ་སྦྱོར་གྱིས་ལོག་པ་གཞིགས་པ་མེད་པའི་སྲིད། དེ་ལྷན་བརྟེན་པ་ན་ལྷན་བསྐྱེད་
རྒྱ་བཅས་དང་། རྒྱ་དེ་མི་ཉག་པར་ཁོང་ཏུ་ཚུད་ཏུ་སྲིད། ལྷན་བསྐྱེད་ཉིད་རེས་འགའ་
སྟེ་བ་དང་། འཕྲེལ་འབྲིབ་ལྟེད་པར་མཛོང་བའི་ལུང་པར་གྱིས་དེ་ལྷན་ཁོང་ཏུ་ཚུད་

ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དང་། ཀུན་འབྲུང་སྒོར་
འདོད་དང་། འགོག་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏོ། །

ཅ་བ། དེ་རྒྱ་གཞོན་ཕྱིར་དེ་ཡི་ནི། །

མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ལ་བརྟུག་པ་མཛད། །

རྒྱ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །

དེ་མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ལ་ཀྱང་ངེས་འགྲུལ། །

གཉེས་པ་ནི། ཀུན་འབྲུང་དེའི་མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ལ་གཉེན་པོ་ལ་བརྟུག་པ་མཛད་
བར་རིགས་ཏེ། སྐྱུག་བསྐྱལ་དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྲུང་གི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་ནས་གཞོན་
བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟུགས་པ་ན། ཀུན་འབྲུང་དེའི་མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ལ་ཀྱང་ཚད་
མས་ངེས་པར་འགྲུར་ཏེ། རྒྱ་བདག་འཛིན་དེའི་ངོ་བོ་རིམ་བཞེན་དུ་རྟོགས་པ་གང་
ཞིག །སྐྱུག་བསྐྱལ་དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྲུང་གི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་ནས་གཞོན་བཞེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟུགས་པ་ན། ཀུན་འབྲུང་དེའི་མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ལ་ཀྱང་ཚད་མས་ངེས་
པར་འགྲུར་ཏེ། རྒྱ་བདག་འཛིན་དེའི་ངོ་བོ་རིམ་བཞེན་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེའི་
འཛིན་སྐྱེད་མེད་ཀྱི་ལོག་སྤྱོད་ལ་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ལམ་བསྐྱེན་བར་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །

ཅ་བ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱས་པ། །

འདུས་བྱས་སྒྲིབ་ལུལ་ཅན་ཆགས་ནི། །

རྒྱ་ཡིན་དེ་ཡི་གཞོན་བྱེད་ནི། །

བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན། །

བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང། བདག་གིར་འཛིན་པས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་ལུང་པོ་
ལྷ་སྐྱོད་ལུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆགས་པའི་སྲོད་པ་ཚོས་ཅན། རང་
འབྲས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་
མེད་མའོན་སྤུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། བདག་འཛིན་དེ་ཡི་གཞོན་བྱེད་
ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་སློན་ནས་དེ་ཙམ་བཞུགས་སྤྱོད་ལྷན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྲོད་པ་དེ་ཡི་གཞོན་བྱེད་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་
དེའི་རྒྱལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སྤྱད་པོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལུལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་
དང། ལུལ་ཅན་ཉེས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང། དེས་གྲོམ་བ་གཞན་
ལས་ཁྱད་ལྷགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་
དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བསྐྱོམས་པས་མའོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན།

- ཅ་བ། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །
- ལུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །
- དེ་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཉན་དག།
- རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

སྲུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤང་བའི་སྐྱོན་དང། གཉེན་པོའི་
ཡོན་ཉན་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲུགས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་མཐར་སྤྲུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བའི་རྒྱལ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གྱིས་ལན་གྲངས་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེ་བའི་
ཐབས་མང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལུན་རིང་

པོའི་དུས་སྐྱོ་གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བདག་འཇིག་སྤངས་
བས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི་མཁའ་ལྷན་དུ་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆགས་
བྲལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁའ་ལྷན་དུ་འགྱུར་འོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཚོས་སྐྱ་མའི་མཐར་
གསལ་བ་མཐར་སྐྱབ་པའི་ཀྱི་མཁའ་ལྷན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་དེ་ཞེས་སྐྱུར་
ནས། ཉགས་ནི། མྱོད་ཀྱིས་སྤྱིང་སྤྱིང་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་
ནམ་བུ་མར་སྤངས་བའི་སྐོ་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
མང་པོ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སྐྱོ་གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་གྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེས་ན་སྐྱབས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར། །

རྒྱ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན། །

སྐྱབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །

བསེ་རུ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་ཡིན། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་བག་ཆགས་ཀྱང་བྲལ་བར་སྤངས་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་སྐྱབས་ཀྱང་རབ་དུ་གསལ་བའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་
ཕྱིར། ཐ་ན་དག་མ་གྲུང་བ་ཅམ་ཡང་ལོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱབ་
བ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཅན། བསེ་རུ་ལ་སོགས་པའི་གྲོལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་
ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཐབས་འདི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཐབས་གོམས་པ་སྟོན་པར་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་དེ་སྐྱད་དུ་ཡང་སྟོར་བ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། སྟོར་བ་ནི། ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ཉོན་པ་

མཐར་ཐུག་ཁོ་ན་སྟོན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཙམ་ལ། དེ་དོན་སྲིད་ན་ཐབས་གོམས་ལ།

དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འདོད།

གྲུབ་ལས་དང་པོ་འབྱུང་བའི་སྲིད།

གཉིས་པོ་འདི་ནི་རྒྱ་རུ་བཤད།

ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་
ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྲིད། གཞན་དོན་རུ་
གོམས་པར་བྱས་པའི་སློབ་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། སྟོན་པར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་
དེའི་རྒྱའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད། སྲར་བཤད་པའི་བསམ་སྐྱོར་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་
གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱ་རུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་བདེ་གཤེགས་དང་། སློབ་པ་ལས་དང་པོ་ཁྱོད་
ལམ་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལས་དེ་དག་འབྱུང་དགོས་པའི་
སྲིད། ཡང་ན་གྲུབ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དང་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བསམ་སྐྱོར་གཉིས་
དང་པོར་གྲུབ་པ་དང་། མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དང་པོར་འབྱུང་བའི་སྲིད།
རྒྱ་རུ་བཤད་ཅེས་སོ།

གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་སུན་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་སུན་ཚོགས་སོ། །དང་པོ་
ལ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྲར་
བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

ཙ་བ། རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། །

དང་པོ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
ཚོས་ཅན། བདེ་གཤེགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྤངས་པ་མཐར་
སྤྲུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལེ་བྱ་འདིར་ཉོན་སྤྲིབ་དང། མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་བྱས་པ་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་སྤྲིབ་ཏུ་བྱས་པའི་སྤྲིབ་
གཉིས་སྤངས་པ་ཅམ་བདེ་གཤེགས་སུ་སྟོན་གྱི། གཟུང་འཛིན་རྩལ་ཐད་དུ་ཞེན་
པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་སྤྲིབ་ཏུ་བྱས་པའི་སྤངས་པ་མ་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་རིགས་
ཅན་གསུམ་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྤྲུག་མོང་གི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་
བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྲུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བདག་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་ཞིག་
བསྟན་གྱི། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་ཡང་སྟོན་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་
བའི་ཙ་བའི་སྟོན་པ་དེ་ཡང་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་ངེས་པར་བསྐྱབ་པ་ཞིག་བསྟན་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཙ་བ། ཉིད་ཡིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྟེན་མིན་སྤྱིར། །

ལེགས་ཡིན་དེ་ནི་བདག་མེད་པ། །

མཐོང་བའམ་སྐྱོར་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤངས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ལེགས་
པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་མིན་པའི་སྤངས་པ་མཐར་སྤྲུག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཞན་སྤེལ་ལྷན་ལ་སྤངས་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བས་
ལེགས་པར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཐབས་ལེགས་པ་སྤོང་དུ་སོང་སྟེ།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྤྱོད་
ཞིང་གོམས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་སྐྱས་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་
སྤངས་དང་སྤོམ་སྤངས་སོ་སོར་སྤོང་བ་སྤྱད་དོ། །སྤོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྤོམ་ལྷ་ན།
བདག་མེད་མཐོང་བ་དང་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྲངས་ནས། རིགས་པ་ནི་
རིགས་པས་མཐོང་བའི་ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པ་ལས་
གཤེགས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྤང་སྤོབ་པའི་སྤངས་པ་གང་ཡིན།
གང་སྤངས་པས་སྤང་མི་སྤོབ་པར་འགྱུར་ཞེན།

ཅ་ག། སྤྱི་དང་སྤོབ་ནི་ཀུན་འབྱུང་དག།

སྤང་ཡང་སྤོབ་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། །

བདག་ལྟའི་ས་པོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །

སྤང་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

རྒྱན་ལུགས་སྤིང་བ་ལན་བདུན་པ་ཚོས་ཅན། སྤང་ཡང་འཁོར་བར་སྤོབ་ཅེས་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་མཚམས་སྤོར་བའི་སྤྱི་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། སྤོབ་ཆགས་
སོགས་ནི་སྤིང་བ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྤང་
གྱི་སྤངས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤང་མི་སྤོབ་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟའི་
ས་པོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་རི་རྟུང་གཞོད། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་

ཡིན་ན་བདག་འཇིན་གྱིས་ཀྱང་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་བདེན་ཐ་དད་བདག་ཉིད་གྱིས། །

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་གང་
ཟག་གི་བདག་འཇིན་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་དེ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་འཇིན་སྐྱེད་མ་ཐ་དད་
པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིན་སྐྱེད་མ་བདེན་པ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྷུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚགས་བྲལ་གཞན་ལ་སྤང་བྱ་གང་
ལུས་པ་ཡིན། གང་སྤངས་པས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན། །

ཉོན་མོངས་མེད་དང་ནད་མེད་དང་། །

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤང་འཁོར་བར་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། འཁོར་བའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་གྱིས་ཡིད་གདུང་བའི་ནད་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། ལམ་བཤད་མི་གསལ་ཉིད་ལུས་ཡིན། །

གོམས་ཕྱིར་མ་ལུས་སྤངས་པ་ཉིད། །

གཞན་ལ་ཐར་ལམ་བཤད་པ་ལ་སློ་མི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་
མོངས་ཅན་སྤངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྤང་གྱི་སྤངས་
པ་དེ་ཚོས་ཅན། མ་ལུས་པའི་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གཉེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་
པས་ཐོབ་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཁ་ཅིག་སྐྱོན་སོགས་ཕྱིར་བསྐྱོན། །

ཟད་མེན་ཞེས་ཟེར་འདི་ལྟོག་ལ། །

ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ཕྱིར་འཁྲུལ། །

གཉེས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ལུབ་པ་ཚོས་ཅན།
སྐྱོན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། དག་སྐྱོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱིར། ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་ཟེར་རྟོ། །རྟགས་དེ་མ་དེས་པར་བསྟན་པ་ནི།
རྟགས་འདི་ཚོས་ཅན། ལྟོག་ཁྲུབ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེའི་ཕྱིར།
ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དག་སྐྱོན་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་དེ་
འགོག་པར་བྱེད་པས་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ལ། ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ངོར་ཡང་ཐེ་
ཚོམ་ཅམ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་ཤེས་པ་མི་སྐྱེད་དོ། །རྟགས་འདི་སངས་རྒྱས་
པ་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཉེས་ཟད་སྐྱོན་བ་བྱུབ་ཐེན་མ་བཟེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་ཐེ་
ཚོམ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན། ལུབ་པ་ལ་སྐྱོན་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱོན་པས་
ཚོས་གསུང་བ་ལྟར་དག་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཆགས་བཅས་
དག་སྐྱོན་བ་ལྟར་སྐྱོན་མ་ཟད་པ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་ཚོལ་བ་ལ་
བྱིས་པ་ན། ད་དུང་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟོག་ཁྲུབ་དེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་
དོན་རྟོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱུ་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་
པར་སྐྱོན་བ་དེ་དག་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལེགས་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །

ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར། །

སྐྱོན་རྣམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས། །

བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གྲང་ན། །

རིགས་པས་མཐའ་དགུད་ནས་དགག་པ་ནི། ཉེས་པ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་
མཚན་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་རྣམས་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྲོང་མི་བྱས་སམ། བྱས་
ཀྱང་སྲོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན། ཐབས་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་
སྲས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཤེས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་དག་དོན་གཉེར་བྱེད་པ་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རམ། དོན་གཉེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདོམས་པའི་
བཅེ་བ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གྲང་ན།

ཅ་བ། རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཡི་ནི། །

གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། །

རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །

དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན། །

ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཚོས་ཅན་ རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྲོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡི་
གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྲོང་བའི་ཐབས་དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་
པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བརྟག་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལན་དང་བཅས་པ་ནི། སྤར་བཅེ་ལྡན་ཞེས་པ་དང་། འོག་སྐྱོབ་
པའི་སྐྱབས་ནས་གོ་བར་འགྲུར་བས་འདིར་མ་བཞོད་དོ། །

ཅ་བ། སྐྱོབ་པ་ཉིད་གཞིགས་ལམ་གསུངས་པ། །

གཉེས་པ་ནི། ལྷན་པ་བཙུགས་ལྷན་འདས་ཚོས་ཅན། གྲོམ་བ་དོན་གཉེས་ཀྱི་སྐྱོབ་
 པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་ལམ་གཞིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་གཞིགས་པའི་
 ལམ་དེ་ཉིད་ལན་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་བཟུང་བར་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་གསུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། དེ་མ་ཐད་པར་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་བདེ་གཤེགས་ལས་སྐྱོབ་པ་ལྲུབ་པའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ཡིན་
 འོ། །རྟོགས་ཀྱི་མ་མ་ལྷན་ཅེན། དོན་གཞན་ལ་ཐར་ལམ་རྩེ་ཐད་ཀྱང་མི་གསུང་ངམ།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་སྟོན་པ་
 བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྲུབ་ལ། ཕྱི་མ་ལྷན་ན། ཁོང་རང་གིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་
 བར་ཚོམ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། རང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 གསུང་བཞེད་པ་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྐྱོབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བདེ་གཤེགས་
 བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྲུབ་ལ། ཕྱི་མ་ལྷན་ན། ལྷན་པ་ངན་པ་ལྷན་བདག་ལ་ཆགས་
 བས་རང་འདོད་མ་ལྲུབ་དོགས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་ལ་དམིགས་པའི་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་
 མེད་པས་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་ལ། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་
 བྱི། སྟོན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྲུབ་པོ། །

ཅ་ག། འབྲས་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟུན་མི་གསུང། །

དེས་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཐར་ལམ་རྟུན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གང་ལ་བཟོས་ཀྱང་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་མེད་
 པར་མཛོད་སྤྲུལ་ཏུ་གཞིགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་།
 སྟོན་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉེས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ཚོས་ཅན། ཉིད་ཀྱིས་

གཞིགས་པའི་ཐར་ལམ་གཞན་ལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུང་བར་མཛད་དེ།

ཅ་བ། སྤྱགས་བཅེ་ལྡན་སྲིད་ཚོམ་གུན་ཡང་། །

གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་བྱེད་རོ། །

སྒྲོ་བ་ལམ་དུ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་སྒྲོམ་པའི་ཚོམ་བ་གུན་ཡང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་ཞིང་གོམས་པར་མཛད་ལ་དེ་ཉིད་མཐར་སྲིན་པའི་སྲིད། འདིས་སྦྱོན་པ་ལས་བདེ་གཤེགས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བརྟན་ཏོ། །དེ་འབྲེལ་ཚོམ་བ་གུན་གཞན་དོན་དུ་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོ་བ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་མཐར་སྲིན་པར་མཛད་པའི་སྲིད། འདིས་སྤྱགས་མེ་ལས་སྦྱོན་པ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བརྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྤྱགས་འགྲུང་གི་སྐབས་འདིར་སྦྱོར་བ་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་བྱས་ནས་གཞན་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན། མཐར་གཏུགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་སྤྱགས་མེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་ཚད་མའི་སྐྱེས་བྱུང་འགྲུང་བའི་སྲིད་དུ་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒོ་དང་། ཐབས་དང་སྐྱབ་བྱེད་ནི་སྦྱིང་མེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། སྐྱབ་བྱེད་སྤྱགས་མེ། ཞེས་སྤྱགས་མེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱས་སྦྱོན་པར་མཛད་དོ། །

ཅ་བ། དེ་སྲིད་ཚད་ཡིན་.....།

གཉེས་པ་དེ་དག་གུན་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། མོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་བརྟོས་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཏེ། མོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཐར་ལམ་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་སྐྱབས་མཛད་ཅིང་དེ་སྦྱོར་བའི་རུས་པ་མཐར་སྲིན་པ་ཡིན་

པའི་སྤྱིར། སྐྱོབ་མི་བྱས་ན་སྐྱབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་ལ། སྐྱབས་མི་བྱེད་ན་
སྐྱབས་བཅོལ་བའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པས་སྟོན་པ་འདི་ལ་དགོས་བྱས་གཉིས་ཀ་
ངེས་པར་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁྲད་ཚོས་དེ་དག་སྲུ་མ་ལས་སྤྱི་མ་འགྲུབ་
པའི་ཚུལ། དེ་དག་ཀུན་ལས་ཚད་མར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱོབ་པའི་
རང་བཞིན་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་དང་། དེ་ལས་སྟོན་པ་དང་། དེ་
ལས་བཅེ་བ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རང་
དབང་དུ་སྟོན་པས་སྐྱོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་
གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

ཅ་བ། .....ཡང་ན་སྐྱོབ། །

བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་མཛད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུགས་འབྲུང་གིས་སྟོན་པ་ལས་གང་ནས་གཤེགས་པའི་
ཚུལ་བསྟན་པ་ལས་ཡང་ན། དེ་ལྟར་གཤེགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་
དག་ལུགས་ལྡོག་གི་སྐྱོན་སྟོན་ཞེས་པའོ། །ལུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཅན།
གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་
ལུགས་སྤྱིན་ཅེ་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མཐར་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞིའི་
གངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱིས་
ཚད་མའོ། །དང་པོ་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི།
འཁོར་བ་དང་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པས་བསྐྱས་པའི་སྤྱོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འཁོར་

བ་ལ་ཡང་རྒྱ་འཛིན་གྱི་དུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་དེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཅིངས་པ་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་སྤྲུངས་སོ། །རྣམ་བུ་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོལ་བར་
གྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། སྐྱོལ་བ་འབྲས་བུའི་རོ་བོ་འགོག་པའི་
བདེན་པ་གཉིས་སྤྲུངས་པས་འཁོར་བ་འཇུག་སྐྱོག་གི་རྒྱ་འབྲས་བུ་ཞེས་དེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀུན་འབྲུང་དང་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་དང་པོར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་འགོག་པ་ལྷིས་བསྟན་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་
པར་གོ་རིམ་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་།
ཀུན་འབྲུང་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་སྟེ། རྟོག་མར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་གི་ཉེས་
དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པའི་སྐྱོན་ས། དེ་ལ་འབྲུལ་འདོད་ཀྱི་སྐྱོ་བསྐྱེད་པར་
གྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་སྐྱོན་དུ་མ་སོང་ན་དེའི་རྒྱ་ལ་སྐྱོར་འདོད་སྐྱེ་བ་མི་མིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་འབྲུལ་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདི་དང་འབྲུལ་བར་གྱེད་
ལུས་སམ་མི་ལུས། འདི་ལ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱ་དེ་ཡང་རྟོག་གམ་མི་རྟོག་སྟུང་དུ་
ཀུན་འབྲུང་ལ་རྟོག་པར་གྱེད་དེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་རང་གི་རོ་བོ་ཚེར་མ་འདོན་པ་བཞིན་དུ་
སྐྱོང་མི་ལུས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་
གཉིས་དེའི་རྒྱར་ཁོང་དུ་རྒྱད་ནས་དེ་ལ་སྐྱོང་འདོད་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱེ་བས་ཀུན་འབྲུང་དུས་
གཉིས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་འབྲུང་སྐྱོང་ལུས་སྤྲུག་མཐོང་བ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་འགོག་ལུས་
སྤྲུག་མཐོང་བར་འབྲུང་ལ། དེ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་འགོགས་པའི་འགོག་པ་ཡང་མངོན་དུ་
བྱ་ལུས་སྤྲུག་མཐོང་བས་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་མངོན་དུ་གྱེད་པ་

ཡང་ལམ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་བས། ལམ་གྱི་
 བདེན་པ་དུས་བཞི་པར་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དུས་དང་པོར་སྤྱད་བསྐྱེད་འགོག་ལུས་
 སུ་མཐོང་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་འགགས་པ་མངོན་དུ་བྱ་ལུས་སུ་མཐོང་བས་བྱབ་པས་
 འགོག་པ་དུས་གཉིས་པར་བསྟན་རིགས་ལ། ཡང་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ལུས་མཐོང་ནས།
 སྤྱད་བསྐྱེད་འགོག་ལུས་སུ་མཐོང་དགོས་པས་ཀུན་འབྱུང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤར་
 བསྟན་པར་རིགས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ལུས་སུ་མཐོང་བ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་
 ལ་རག་ལས་པས་ཐོག་མར་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
 བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་དེ་
 ལ་འཇུག་པ་ལ་པན་ཡོན་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་
 རག་ལས་པས། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་འཁོར་བ་
 ལ་མའི་དོང་ལྟར་དུ་མཐོང་ནས། དེ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྣོ་ཙམ་ཞིག་དང་པོར་བསྐྱེད་
 བ་ཡིན་གྱི། འབྲལ་ལུས་སུ་གོ་བ་མིན་ལོ། །དེ་ནས་དུས་གཉིས་པར་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་
 ལུས་སུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་བ་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་ལུས་སུ་
 མཐོང་བས། ཀུན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པ་དང་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་རིགས་
 སོ། །ལམ་ཐ་མར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །དེས་ན། རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱད་
 ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྟེ། བ་ན་ཡང་གོ་རིམ་དེ་དག་དང་
 མཐུན་པར་སྟེ། བ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ལྟར་མཁལ་མའི་རྒྱག་གཟེར་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་ནི། སྤྱད་
 བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། ཟས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྤྱད་པར་སྟེད་ནས་རོ་སྤང་བའི་

ཚོར་བ་སོགས་འགྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་
ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའོ། །ཟག་བཅས་དང་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱད་བསྐྱེད་འགགས་པའི་
བྲལ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །

བཞི་པ་ལ། ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་ངོས་གཞུང་བ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་བདེན་
པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ངོས་གཞུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
པ་གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་བཞི་དང་། ཀྱུན་
འབྱུང་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ། སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་དུ་འདྲིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་
རྒྱུར་འདྲིན་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལའང་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པར་འདྲིན་པ་དང་།
དབང་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་སློ་སློན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འདྲིན་པ་དང་།
རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་འདྲིན་པའོ། །འགོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི།
ཐར་བ་ཡེ་མེད་དུ་འདྲིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགལ་ཞིག་ཐར་བར་འདྲིན་
པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགལ་ཞིག་གྱུ་རྣོམ་པའི་ཐར་བར་འདྲིན་པ་དང་།
སྤྱད་བསྐྱེད་ཟད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་ལྡོག་པར་འདྲིན་པའོ། །ལམ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི།
ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་དུ་འདྲིན་པ་དང་། བདག་མེད་གོམས་པ་ལམ་དུ་མི་རིགས་པར་
འདྲིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགལ་ཞིག་ཅམ་ཐར་ལམ་དུ་འདྲིན་པ་
དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་མི་ལྡོག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་འདྲིན་པའོ། །

གཉེས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་
 འགའ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷོང་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་བསྐྱེད་པ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་མེད་པའི་
 སྤྱིར། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་བའི་བདག་གི་རོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར།
 ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། ཐག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་སྲིད་པ་ཚོས་ཅན། ལྷུང་
 རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ།
 དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། རབ་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྷགས་བྲག་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། མིན་པའི་སྲིད་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 རང་འབྲས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ལྷན་ཅིག་གྲེད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཉེན་པོའི་སྣོ་བས་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་གཏན་ཟད་པའི་
 བྲལ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་སྲངས་པའི་བྲལ་བ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྲངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། གྲུ་ཚོས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བན་པ་དང་བདེ་བའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་
 བར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན།
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པར་བསྐོད་གྲེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེགས་པའི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་གྲེད་པའི་སྤྱིར། སྐབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། དེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་སྐར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོས་

ཅན་དུ་བྱེད་པའི་གཉེན་སོ་ཡིན་པའི་སྲིད། སྤྱུག་ཀྱུན་གཉེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་གཞུང་
དུ་མཚམས་སོ་སོར་གཙོད་པ་གསུངས་ལ། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་
གཞུང་གི་མཚམས་སོ་སོར་བཅད་ན་སྐྱོར་ས་སྤང་མོད་ཀྱི། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་
སློབ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉེས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་རྣམ་པ་
སྤྱུག་མ་དུག་གོ་བུས་པར་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པར་
བཤད་དོ། །

མདོར་ན། ཉོག་ལྡན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡན་གི་ཚུལ་
བསམས་ནས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་
བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ་ནི། གཞུང་འདི་ཉིད་མཚོག་ཏུ་སྐྱེད་འོས་གཅིག་ཏུ་སྤང་
བས་གཞུང་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་ཁ་སྲིར་བལྟ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་མ་སོང་བར་འཁོར་བ་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་
དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཅི་སྐྱེ་དང་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་ཅི་སྐྱེ་བྱ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ན་
སྤྱུག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཞིར་བཟུང་། སྤྱུག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཡང་
ཇི་ཅམ་སློ་དང་འཚམ་པ་རེ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས། དེ་ནས་ལེ་བྱེ་འདིར་བཤད་པའི་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་འོག་ནས་འཚད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་
ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་བྱས་ན། བསྐྱབ་བཅོས་ལ་ཐོས་
བསམ་བྱས་པ་དོན་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་རང་གི་དལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་ལ་སྤིང་པོ་
ལེགས་པར་ལོན་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལ་འབད་བས་ནན་ཏན་དུ་བྱའི་དེ་ལས་གཞན་
དུ་ཉེད་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་བྲགས་པ་ཇི་ཅམ་ཐོབ་ན་སྤྲུལ་ན་སྤྲིག་ལྷུང་གིས་རྒྱུད་

ལེགས་པར་རྒྱུད་ཐོས་ནས་གཟུང་ན་ཚིག་མི་ཟེན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ་བསྐྱོམ་ན་
རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བས་ཆེ་གངས་པོ་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་བ་སྐྱད་བྱས་ཀྱང་སྐོ་རང་
དགའ་བའི་འགྲོས་འདོད་བ་ཆེ་རྒྱང་དང་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་རྒྱང་སོགས་ཞིང་བ་རང་དགའ་བ་
ནམས་དང་བྱུང་བར་རྒྱང་ཟེད་ཀྱང་མེད་བར་འགྱུར་བས་ལམ་སློའི་དམིགས་པ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་སློའི་དོ་བོར་བསྐྱེད་ལ་ནན་ཏན་ཏུ་འབད་བར་བྱའོ། །ཐར་ལམ་གྱི་
མི་མ་སྐྱབ་པའི་སྤོགས་གཞན་དག་གིས་ཐར་ལམ་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་
དོས་བརྒྱང་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་དང། ཐར་བ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་དངོས་པོ་སློབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་སོགས་
ནི་ལོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་བ་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་བ་དང། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་བ་དང།
འགོག་པའི་བདེན་བ་དང། ལམ་གྱི་བདེན་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་
པའི་མཚན་གཞི་བསྐྱབ་བ་དང། མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཁོར་བ་ལ་
ཐོག་མ་མེད་པར་བསྐྱབ་བ་དང། ཐོག་མ་ཡོད་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱག་
བསྐྱལ་དོས་གཟུང་བ་དང། དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའོ། །

ཅ་བ། སྤྱག་བསྐྱལ་འཁོར་བ་ཅན་སྤང་པོ། །

གོམས་ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་གསལ་བ། །

མཐོང་ཕྱིར་འདོད་རྒྱལ་ཉིད་མིན་ཏེ། །

རྒྱ་མེད་སྐྱེ་བ་འགལ་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་བ་ཡིན་ཏེ།

ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཚོགས་
རྒྱུན་འཛོག་མི་ཤེས་པ་དག་འཆི་ཁའི་གང་ཟག་སྐྱེ་བ་སྲི་མར་ཞུགས་ན་ཉལ་པར་
འབྱུང་ལ། སྲིད་པ་སྲི་མའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་འཁོར་བར་མི་འབྱེད་དེ། དེས་སྐར་གང་
ཏུ་ཡང་མ་སྲིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་འཁོར་བ་ཞེས་པ་འབྲུལ་སྐྱུར་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཅུང་ཟད་
ཡུང་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་དང་། ཡང་གང་ཟག་ཉལ་པ་འཁོར་བར་འདོན་པ་ནི་འོག་ནས་
འཚད་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་གི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རིགས་འབྲེལ་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱབས། རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་
དགག། མི་མ་སྐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་
སྤང་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། རིགས་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་སྲོན་དུ་སོང་སྟེ། རང་ཉིད་གོམས་པ་
ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་རང་གི་རང་གིས་ཆེས་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་སྲིད།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། སུ་ལ་ཡང་བལྟོས་མེད་གྱི་འདོད་རྒྱལ་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་
མིན་ཏེ། དེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་སྲིད། རྒྱབ་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་འགའ་བའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ལ། རྒྱང་སོགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་
ལས་སྐྱེ་བ་དགག། པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་སྐྱབ་པ་མདོར་
བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། བད་ཀན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། མཁྲིས་པ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་། རྒྱང་ལས་
གཉི་སྐྱབ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འབྲུལ་སྲིད་རྒྱང་སོགས་ཚོས་མ་ཡིན། །
གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་སྲིད། །

སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན་དེ་ཡི་ཚོས། །

དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང། །

ཆགས་སོགས་རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་འཁྲུལ་པའི་སྤྱིར་ཉེ། བད་ཀན་ཅན་འདོད་ཆགས་རྒྱང་ལ་ཞེ་སྤང་
ཆེ་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་བ་ནི། གལ་ཉེ་དེའི་ཆེ་བད་ཀན་ལ་ཞེ་སྤང་གི་རྒྱ་མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་
འདྲེས་པའི་སྤྱིར། ཞེ་སྤང་འཕེལ་བ་ཡིན་པས་འཁྲུལ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། འོན་ཀང་
ཐག་དེ་ལ་མཁྲིས་བ་དེ་ཡི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་དུས་མིན་གྱི་སྐྱོད་ཀར་དང་ལ་སེར་
རྒྱལ་མང་སློབས་ལ་བ་སོགས་ཞེ་སྤང་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་
རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱ་མཁྲིས་བ་ཚང་བར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། མཁྲིས་
པས་དུག་གསུམ་ག་བསྐྱེད་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་ནི། །

ཐལ་སྤྱིར་ཀུན་གྱི་ཚོས་མ་ཡིན། །

ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་སོགས་ཆེ་རྒྱང་
མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དུག་གསུམ་ག་
ཉེས་བ་ཀུན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་
ཉེས་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། གཞུགས་སོགས་བཞིན་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། །

གལ་ཉེ་དེ་ལ་འདྲུང་པར་ཅན། །

ལས་རྣམས་བདག་པོ་མ་ཡིན་ན། །

དེར་ཡང་རྩོད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན། །

རྒྱ་འབྲུང་བ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཚུང་
སོགས་མི་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། སྐྱེས་བུའི་
གཟུགས་ཆེ་ཚུང་དེར་ཡང་ཆེ་ཚུང་མེད་པའི་རྩོད་པ་སྲ་མ་དང་མཚུངས་པར་འབྲུག་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཚུང་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱོན་གྱི་ལས་
རྣམས་བདག་པོའི་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་རྒྱ་འབྲུང་བ་མཚུངས་པ་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ལ། འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་པས་རྒྱ་འབྲས་མིན། ཡིན་ན་ཉ་ཅང་
ཐལ་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད། ཚུལ་བསྐྱབ་པའོ། །

ཅ་བ། ཆགས་སོགས་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་གྱི། །

ཚོས་ཡིན་པར་ཡང་འདོད་ན་གོ། །

རུས་མེད་རང་བཞིན་མེད་པས་ན། །

འབྲས་བུ་མི་མཚུངས་གང་ལས་ཡིན། །

སྐྱོན་རྣམས་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང། །

ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་.....།

དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཚོས་ཅན། རྒྱང་མཁྲིས་སོགས་གྱི་དངོས་
འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བ་ཡོད་ན་འང་
ཁྱེད་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་ཀན་འཕེལ་ནས་

ལུས་རྒྱད་ན་ཆགས་པ་འགྲིབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། མཁྲིས་
པ་འཕེལ་ནས་ལུས་གདུངས་པས་ཞེ་སྤང་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། .....མ་གྲུབ་ཉིད། །

མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་འགྲུར་བ་ཡིས། །

འགྲུར་ཕྱིར་ཀུན་ལས་སྟེ་བའང་མིན། །

དེ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐམས་ཅད་འགྲུར་བ་
ཡིས་ཞེ་སྤང་སྟེ་བར་འགྲུར་བར་མཐོང་བས་དེ་ཀུན་གྱི་འབྲས་བུར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།
ཞེ་སྤང་དེ་ནད་ཀུན་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་བའང་མིན་པར་ཐལ། ཉན་གསུམ་ཆ་མཉམ་
པ་ཞེ་སྤང་མཚུངས་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། རྒྱ་ནི་འཕེལ་བར་གྲུར་པ་ན། །

འབྲས་བུ་འགྲིབ་པར་མི་རུང་སྟེ། །

ཆ་བ་སོགས་བཞིན་ཆགས་སོགས་ཀྱི། །

འགྲུར་བ་བདེ་སྤྲུག་ལས་སྟེས་ཡིན། །

ཁྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྤར་གྱི་ཙ་བའི་རྟགས་ལ་ཁྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་བད་
གན་འཕེལ་བར་གྲུར་པ་ན་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་མི་འཕེལ་ཡང་འགྲིབ་པར་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁྲིས་པ་འཕེལ་ན་ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནད་འཕེལ་བ་བཞིན་
ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཀྱི་འགྲུར་བ་ཚོས་ཅན།
འགྲུར་བ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་ཚོར་བ་བདེ་སྤྲུག་ལས་
སྟེས་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། ཆ་མི་མཉམ་སྐྱེས་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས། །
གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་མི་སྐྱེད་ན། །
ཅེས་སྐྱེད་སྐྱོས་ཤིག་ཆ་མཉམ་ལས། །
ཁུ་འཕེལ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན། །

གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་གོགས་བྱས་ནས་མི་སྐྱེད་བ་ཡིན་པས་ལ་ལར་འགལ་སྐྱེན་གྱིས་
ཟེན་པས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པར་མཐོང་བ་ཅེས་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་འཛིག་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་
ལོ་ཞེ་ན། འོན་འདོད་ཆགས་ཅེས་བསྐྱེད་སྐྱོས་ཤིག་ཅེས་བྲིས་པས། རྣམ་གསུམ་ཆ་
མཉམ་བ་ལས་ཁུ་བ་འཕེལ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། ཆ་མི་མཉམ་ལའང་ཆགས་ཅན་མཐོང་། །
གཞན་ནི་ཆ་མཉམ་ན་ཡང་མིན། །
གཞན་ནི་ཟད་ནས་ཁྲག་འཛྲིག་གྲང་། །

འདོད་ཆགས་ཚོས་ཅན། རྣམ་གསུམ་ཆ་མཉམ་བ་ལ་ལྡོག་བ་འཁྲུལ་བར་ཐལ།
འགལ་ཞིག་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་བ་ལའང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་
དེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་བ་གཞན་ནི་
དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ནའང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཁུ་བ་འཕེལ་བ་
ལ་ལྡོག་བ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཆགས་ཅན་གཞན་ནི་ཁུ་བ་ཟད་ནས་ཁྲག་འཛྲིག་གྲང་
ཁྱོད་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། ལུང་མེད་གཅིག་ལ་ཁུ་དེས་མེད། །

དེ་གཅིག་ལ་ཆགས་དྲག་མི་འགྱུར།

ཆགས་ཅན་དེ་ཚོས་ཅན། བྱད་མེད་གཞུགས་མཛེས་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་
ཆགས་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དམིགས་
ནས་ཁྱ་བ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་ཡན་ལག།

མ་ཡིན་ཀུན་མ་ངེས་ཕྱིར་རོ།

ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའང་ཡིན།

ཡོན་ཏན་མི་འཛིན་པ་ལའང་འགྱུར།

གལ་ཏེ་གཞུགས་མཛེས་པ་དང་སྲོད་རྩལ་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱང་ཆགས་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱུང་བར་ཅན་ལས་ཆགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ངེས་པའི་རྒྱ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་དེའི་རྒྱར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་མཛེས་སོགས་ཀྱི་
ངེས་པ་མེད་པར་ཆགས་པ་འགྱུར་བའང་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཆགས་པའི་རྒྱར་
ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་མཛེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མི་འཛིན་
པ་ལའང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞུགས་དང་སྲོད་རྩལ་མཛེས་པ་
མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་འཛིན་དེ་ཡང་།

ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས།

ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་ཅན་འགྱུར་ཏེ།

རྒྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྒྱ་ཅི་དགོས། དུལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གནས་པ་ཅམ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།
བྱད་མེད་གཞུགས་དང་སྦྱོར་ཚུ་ལ་མཛེས་པ་མཐོང་བའི་སྦྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
དེའི་ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལ་
ཁྱད་པར་མེད་པར་ཚང་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གནས་སྐབས་གང་ལ་ཆགས་ཅན་འདོད། །

དེ་འདྲ་ཞེ་སྤང་ཅན་མི་འགྱུར། །

དེ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་ཕྱིར། །

འདི་ལ་ངེས་པར་མཐོང་བའང་མེད། །

གཉིས་པ་ནི། གནས་སྐབས་གང་ལ་བད་ཀན་སྐྱབ་པར་འཕེལ་བཞིན་པའི་གང་
ཐག་དེ་འདྲ་ཚོས་ཅན། དེའི་ཚེ་ཞེ་སྤང་དག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆགས་པ་
དག་པོ་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆགས་སྤང་དེ་གཉིས་འཛིན་
སྤངས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
གནས་སྐབས་འདི་ལ་ངེས་པར་ཞེ་སྤང་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པར་མཐོང་བའང་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེས་འགའ་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གང་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ། །

རིགས་མཐུན་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ལ། །

རག་ལས་པས་ནི་འཇུག་འགྱུར་བ། །

དེ་ལ་སྐྱོན་འདྲིར་བལ་བ་མེད། །

གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་སྐྱ་བ་གང་གི་ལུགས་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་རང་གི་རིགས་མ་སྐྱ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལ་རག་ལས་བས་
འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། བྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ལ། བཤད་ཟིན་ཅན་པ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱུང་བར་ཅན་
ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྐྱུན་པའོ། །

ཅ་བ། འདིས་ནི་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་བཀག།

རྟེན་ཡང་བཀག་པ་ཉིད་བྱིར་འོ། །

དང་སོ་ནི། ཆགས་སོགས་ནད་གསུམ་གྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
ཡིན་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་འཇུག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱིར། འབྱུང་
བཞི་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོད་མེད་དག་
ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་དགག་པ་དང་། རོན་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། བྱིད་ཀྱི་འབྱུང་
འབྱུར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་སྦྲངས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་བྱིད་རང་ལ་ཁས་སྦྲངས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དཀར་པོ་ལ་སོགས་ས་སོགས་ལ། །

བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་འབྱུར་ཚོས་ཅན། བྱིད་ས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་

གྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ལས་དོན་གཞན་
ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། དེ་རྟེན་སྐྱ་ཡང་རྒྱ་དོན་ནུས། །
ཡང་ན་རང་གི་རྟེན་དག་དང་། །
དབྱེར་མེད་པར་ནི་གནས་པའི་སྤྱིར། །
རྟེན་ཡིན་གཞན་དུ་འཐད་མ་ཡིན། །

དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དོན་ཡང་ཚོས་ཅན། དུས་མཉམ་ཚོགས་པ་
གཅིག་པ་ལ་རྟེན་དུ་བཏགས་པ་དང་། སྤྱ་མས་བསྐྱེད་པའི་སློབས་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་
ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་གྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འབྲུང་བ་སྤྱ་མ་རྒྱུའི་དོན་ནུས་ཡང་ན་དུས་མཉམ་ཚོགས་པ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་
པའི་སྤྱིར་རང་གི་རྟེན་དག་ཏུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་སྤྱོད་སོགས་རྒྱས་པ་བཞིན། །
དབྱེར་ཡོད་ཅེ་ན་དངོས་པོ་ལས། །
རྒྱས་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན། །
དངོས་པོ་འདིག་འགྲུར་རྟེན་ཚང་བར། །
གནས་ན་བརྟེན་པ་འདིག་པ་ཡིན། །

གལ་ཏེ་ཚང་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་
པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་འབྲུང་བ་ལ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ནོ་
ཞེ་ན། ཡང་ན་ཚོགས་པ་དབྱེར་མེད་ཅམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འགྲུར་ཏེ། ཚང་

དང་དེའི་རྒྱས་པ་དགེར་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཆང་གི་དངོས་པོ་
ལས་དེའི་རྒྱས་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་གཅིག་
པའི་སྲིད། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཆང་ཚ་བར་གྲུར་པའི་ཚེ། ཆང་གི་དངོས་པོ་འདིག་པར་
འགྲུར་བར་ཐལ། དེའི་སྲོས་པའི་རྒྱས་པ་འདིག་པའི་སྲིད། རྟེན་ཆང་ཚ་བར་གནས་ན་
བརྟེན་པ་སྲོས་པའི་རྒྱས་པ་འདིག་པ་སྟེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཅ་བ། གལ་ཏེ་དེ་མཚུངས་ཞེ་ན་མིན། །

སྤང་བ་ཐ་དད་ཅན་རྟོགས་པས། །

འབྲུང་སེམས་ཐ་དད་ཉིད་སྲིད་རོ། །

གལ་ཏེ་ཆང་དང་སྲོས་པའི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་འབྲུང་སེམས་དེའང་རྗེས་ཐ་དད་
དུ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། འབྲུང་སེམས་རྗེས་ཐ་དད་ཉིད་
ཡིན་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། རྫོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་
སྲིད་ཏེ་འབྲུང་བ་རེག་གུའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཚོར་བ་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་
སོགས་པར་སྤང་བའི་སྲིད་རོ། །

ཅ་བ། རི་སྲིད་ལུས་ནི་འབྲུང་བར་དུ། །

གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ཡིད་དོ་སོ། །

མཚུངས་འབྲུང་.....།

གཉིས་པ་ནི། རི་སྲིད་ལུས་གཞན་དུ་འབྲུང་གྱི་བར་དུ་ཡིད་རྫོ་རྟོག་པའི་ངོ་མོ་
རྣམ་པ་མཚུངས་པར་འབྲུང་བར་ཐལ། དེ་རྟོག་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་བདག་སྐྱེན་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་རྫོ་རྣམས་བརྟེན་པའི་སྲིད། གཟུགས་སོགས་འབྲུང་འབྲུང་འབྲུང་བའི་

རྗེས་སྐྱུ་འབྲེལ་འབྲིབ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དམིགས་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་
དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། .....རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། །
དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་གང་། །
གང་ཆེ་ལུས་ལ་ལྟོས་མེད་པར། །
ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས། །
བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ། །
དེས་ན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཡིན། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཚོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་གང་ལས་
གྲང་མི་འཐད་བར་ཐལ། དོན་སྤྱི་སྣང་བ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་ལུས་
སེམས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མི་རུང་བ་གང་གི་ཆེ་འབྲུང་བའི་ལུས་ལ་
བལྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྣ་མ་འགའ་ཞིག་ལས་སྤྱི་མ་འགའ་ཞིག་འབྲུང་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྣ་མ་འགའ་ཞིག་སྤྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་
ཆགས་སད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེས་ན་འེ་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་
གྱིས་དགག་པ། འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟོགས་གྱིས་དགག་པའོ། །

ཅུ་བ། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །
ཉེར་ལེན་མིན་པའི་སྤྱིར་ཡང་འགྲུབ། །
གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །

རྣམ་ཤེས་རྣམས་ལྷན་སྦྲེང་འདོད་ན། །

དང་མོ་ནི། ཉམས་གཞན་གྱིས་ཡང་འཁོར་བའི་ཚོགས་མ་མེད་པར་བྱུང་སྟེ།
སེམས་ཅན་སྤྲོད་མེད་གསལ་དུ་སྦྱེ་བའི་རིགས་མེད་པའི་སྦྲེང་། དེ་མེད་དེ། རྣམ་
ཤེས་མིན་པ་རྣམས་ཤེས་གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་རུང་བ་མིན་པའི་སྦྲེང་། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ནི་རྣམས་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྣམས་པ་རྣམས་ཤི་གསལ་བ་
དང་ལྷན་པའི་སྦྲེང་། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་མིན་པ་བྱུང་བའི་སྦྲེང་།
པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཅ་སོགས་ཅེན་སྤྲོད་ཆེན་བརྒྱ། །

སྦྱོར་ཆེ་མ་མཐོང་ཡོད་དོ་ཞེས། །

དེ་རྒྱུད་གངས་ཅན་སྦྱགས་ལས་གཞན། །

ངོ་ཚང་བཅས་པ་སྦྱ་བརྒྱུད་ཚོལ། །

རྒྱལ་ལ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྣམས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གངས་ཅན་ལས་
གཞན་སྦྱ་ཡང་དེ་སྦྱ་བརྒྱུད་པའི་ཚོལ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱང་པན་ཁྲིད་
ངོ་ཚང་དང་བཅས་པར་སྦྱོམ་པའི་སྦྲེང་། རྒྱལ་ལས་ཐལ། སྦྱོར་ཆེ་རྒྱ་རྒྱ་སོགས་ཅེན་
འབྲས་བུ་སྤྲོད་ཆེན་བརྒྱ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དེ་རྒྱུད་སྦྱས་པ་གངས་
ཅན་སྦྱགས་དང་འབྲས་བུ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་སྦྲེང་།

ཅ་བ། རྒྱ་ནི་ལན་བརྒྱར་རྣམས་སྦྱེ་ཡང་། །

ངོ་བོ་གང་ཞིག་སྦྱང་གྱུར་པའི། །

ངོ་བོ་དེ་ནི་སྤྲོད་མི་སྦྱང་། །

རི་ལྷ་རྩེ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར། །

རྒྱགས་དང་འབྲེ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། རི་ལྷ་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱའི་རོ་སོར་
ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འབྲན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱའི་རོ་སོར་ཡོད་ན་རྒྱ་ལན་བརྒྱར་རྣམ་
པར་སྤེ་ཞིང་བརྟགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འབྲས་བུའི་རོ་སོ་གང་ཞིག་སྤང་རུང་འགྱུར་པའི་
རོ་སོ་དེ་ནི་སྤར་རྒྱའི་དུས་ན་མི་སྤར་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དང། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། སྤ་ན་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལས། །

ཆགས་སོགས་ངེས་མེད་ཐལ་བར་འགྱུར། །

དང་སོ་ནི། ཐ་མལ་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་མ་ཐག་ཆགས་ཅན་སོགས་སུ་འབྱུང་
བའི་ངེས་པ་མེད་པར་འགྲེལ་ཞིག་ཆགས་བྲལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྤ་ན་མེད་པ་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་རིགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེས་
འཕངས་པ་ནི་འགལ་ཁྲབ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པ་དང་སོ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པའི་
རྒྱ་མཚོ་དུ་མི་འབྲན། ཕྱིས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་དུ་མི་
འབྲན། དེའི་དབེ་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། འབྱུང་བའི་བདག་ལས་མ་འདས་ཕྱིར། །

གལ་ཉེ་ཀུན་ཆགས་སོགས་ལྡན་ན། །

དང་སོ་ནི། གལ་ཉེ་སྐྱེ་སོ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་
ཕྱིར། ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པས་ཁྲབ་པའི་དང་སོ་ཆགས་བྲལ་དུ་འབྱུང་བ་དེ་འབྲེ་

མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན།

ཙུ་བ། ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་འབྱུང་བྱུང་ལས་ཡིན་ན། །

འབྱུང་རྣམས་སློབ་ཆགས་བྱུང་མེད་ཀྱང་། །

ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཚུང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་
འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ཚུང་གི་བྱུང་བར་ལས་
ཆགས་སློབ་ཆེ་ཚུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སློབ་ཆགས་རྣམས་ལ་སློབ་
ཆགས་དང་ཆེས་སློབ་ཆགས་ལ་སློབ་ཆགས་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཉེར་
ལེན་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཤས་ཆེ་ཚུང་གི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་
སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །

ཙུ་བ། བྱུང་བར་འདི་རྟེན་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་སྤུལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་བཞིན། །

དེ་ཡོད་པ་ལས་དེ་མེད་འགྱུར། །

དེས་ན་ཆགས་སློབ་ཆེ་ཚུང་གི་བྱུང་བར་འདིའི་རྟེན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སློབ་ཆེ་ཚུང་འགྲིབ་པ་དུ་འགྱུར་
བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་བཞིན་དུ་སློབ་ཆགས་རྣམས་ལ་སློབ་ཆགས་
དང་ཆེས་སློབ་ཆགས་ལ་སློབ་ཆགས་པའི་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་ཆགས་ཅན་ལ་ཆེས་
ཆགས་ཅན་ལ་སློབ་ཆགས་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆགས་སློབ་ཆེ་
སྲུང་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཡོད་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙུ་བ། གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་། །

རྒྱ་མཚུངས་བདག་ཉིད་མི་ལྡོག་གིས། །

མིན་ན་བདག་ཉིད་འབྲེལ་རྒྱུ་འདྲི་གིས། །

ཀྱུན་ལ་འདོད་ཆགས་འབྲེལ་བར་འགྱུར། །

གཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཚན་ལ་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཚུང་ཐ་དད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སྲུ་ཡང་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲུང་བ་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་མི་ལྡོག་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཀྱུན་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཚུང་ཡང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཚུང་འབྲེལ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙུ་བ། མཚུངས་བདག་ལས་བྱུང་བ་ཡང་གི། །

ཤེས་པའམ་འདིར་ཡང་ས་སོགས་ལ། །

སོག་ཆགས་ཉིད་སོགས་བྱུང་བར་གྱི། །

རིམ་བ་ལ་ལར་ཡོད་མ་ཡིན། །

དཔེར་ན་བ་སྐྱང་འདྲིན་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་སྐྱང་དང་ཆེས་བ་ལང་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བ་སྐྱང་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རིམ་བ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་སྐྱང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྐྱས་རྒྱུང་པར་གྱི་ལྷགས་འདིར་ཡང་ཚོས་ཅན། ས་སོགས་འབྲུང་བ་རྣམས་ལ་སོག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆེས་སོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་གྱི་རིམ་བ་ལ་ལར་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཆགས་ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །

ཅུ་བ། རྫོང་རིམ་ཁྲུང་པར་ཡོད་ན་ཡང་། །

རྫོ་མེད་མེ་འགའ་ཡོད་མིན་ལ། །

དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཞེན་མིན། །

རྫོ་ལས་མེ་གཞན་བཀག་སྲིད་འོ། །

དང་པོ་ནི། རྫོ་བ་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པའི་ཁྲུང་པར་ཡོད་ན་འང་རྫོ་བ་མེད་པའི་མེ་
འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་
ཆགས་པ་ཡེ་མེད་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྫོ་བ་ལས་
མེ་རྫུས་གཞན་ཡིན་པ་ཚད་མས་བཀག་པའི་སྲིད།

ཅུ་བ། གང་ཞིག་གཞན་ཡོད་ཡོན་ཉན་ནི། །

ཁྲུང་པར་རིམ་པ་དང་ལྷན་ལ། །

དེ་དག་དེ་ཡི་ཁྲུང་པར་ནི། །

ལ་ལར་འཆད་འགྱུར་དཀར་སོགས་བཞིན། །

གང་ཞིག་ལྷུས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཉན་ཆགས་སོགས་དེ་དག་
ཚོས་ཅན། འབྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ལར་ཁྲོད་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ། འབྱུང་
བ་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཁྲུང་པར་གྱི་རིམ་པ་དང་ལྷན་པ་ལས་ཁྲོད་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཁྲུང་
པར་དུ་འགྱུར། ཁྲོད་དེ་དན་འཕེལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྷུས་སུའི་ཚོས་
དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན།

ཅ་བ། གཞུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ངེས་མིན་ཏེ། །

དེ་དག་འབྱུང་དང་དབྱེར་མེད་སྲིད། །

གལ་ཏེ་དེ་མཚུངས་ཤེ་ན་མིན། །

ཆགས་སོགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཐལ་བྱིད། །

ཆགས་སོགས་ཚོས་ཅན། གཞུགས་སོགས་འབྱུང་འབྱུང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་
ལ་གནས་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་
རུང་ཡིན། བྱོད་དེ་དང་འབྲལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིད། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་
འབྱུང་བ་ལ་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་
ལྷན་ཆགས་སྐྱང་སོགས་ལྷན་ཅིག་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་བྱིད། ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བར་ཐལ།
ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བའི་བྱིད། ཅེས་པའོ། དམིགས་རྒྱུན་གྱི་དབང་
གིས་ཅིག་ཅང་དུ་མི་སྐྱེ་འོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་བྱིད། །

ཡུལ་ཡང་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །

ཆགས་སྐྱང་ཚོས་ཅན། བྱོད་གྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་སྲི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་བྱོད་ངེས་
འགའ་སྐྱེ་བར་ངེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུང་
ཡུལ་འདྲིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིད།

ཅ་བ། སྐལ་མཉམ་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་བྱིད། །

ཆགས་སོགས་ངེས་པ་མེད་བའམ། །

རྒྱ་ནི་ཉེ་བྱིད་སློ་རྣམས་ཀུན། །

ཐམས་ཅད་ཀུན་ཚེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

གཉེས་པ་ནི། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་
དེ་ཡི་མེད་དུ་ཐལ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཞོ་
ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་རྣམས་ཀུན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀུན་
གྱི་ཚེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་རྟག་པ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ནི་ངེས་འགའ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །

མི་རྟག་ཉེས་པའི་རྟེན་ཕྱིར་དང་། །

རྒྱ་དབང་ཕྱིར་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡིན། །

གཉེས་པ་ལ། བྱང་ཚོས་བཞིའི་དང་པོ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་
སྟེ། ངེས་འགའ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་
ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དང་པོའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །

ཅ་བ། བདག་མིན་གྱིས་གྱིས་བརྒྱབས་པའང་མིན། །

རྒྱ་མིན་གྱིས་གྱིས་རྫོབ་པ་མིན། །

གསུམ་པ་ནི། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་གཞན་
དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་པ་ནི། སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་
གིས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱང་པོ་ཚོས་ཅན། བདག་དེས་ཁྱོད་
གྱིས་གྱིས་རྫོབ་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་བར་ཐལ།

ཅ་བ། ཉལ་པ་རི་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན། །

དེ་སྤྱིར་གཅིག་ལས་དུ་མ་ནི། །

དུས་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་མི་འགྲུང། །

ཉལ་པ་རི་ལྟར་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར། བདག་ཉལ་པ་གཅིག་ལས་ཕྱང་པོ་དུ་མ་དུས་སྤྱི་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བར་འགྲུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉལ་པ་རྒྱ་མིན་པ་དེའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། རྒྱ་གཞན་དག་ནི་ཚོགས་ན་ཡང་། །

འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། །

རྒྱ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་འགྲུང་ན། །

དེ་ནི་ཉལ་རྣམས་ལ་ཡོད་མིན། །

གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། དབང་ཡིད་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་བྱས་པར་འགྲུང་ཉེ། སྐབས་འགར་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཚོགས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མེད། སྐབས་འགར་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མཚོང་བའི་སྤྱིར། ཉལ་པ་རྒྱ་མི་དུང་བར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་དེ་ནི་ཉལ་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། དེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །

སྤྱིག་བསྐྱེད་ཉིད་རྒྱ་བཅས་ཉིད་གྲུབ། །

རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་སྤྱིར། །

ཉལ་དུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྲུང། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྲུང་བདེན་པ་ལ་རྒྱུ་ལེ་རྣམ་པ་ལྟེ། སྤྱལ་བསྐྱལ་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་
ཚོས་ཅན། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འགའ་སྟེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་
ཁྲབ་པ་བསྐྱལ་པ་ལྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྲུང་བར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ཡིན་
པའི་སྲིད་ལ། འདོད་ན། ཉམ་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་རྣམ་ཡང་མེད་པར་འབྲུང་བར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་སྲིད།

ཅ་བ། དེ་ལྟར་ཚེར་མ་ལ་སོགས་ཀྱི། །
རྣོ་བ་ཉིད་སོགས་རྒྱ་མེད་པ། །
དེ་ལྟར་འདི་དག་རྒྱ་མེད་འགྲུག། །
ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད། །

དེ་ལྟར་ཚེར་མ་དང་སྤན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣོ་བ་ཉིད་དང་རྒྱམ་པ་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་གཉེན་པ་པོའི་རྒྱ་སྤྱ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར། དངོས་པོ་འདི་དག་རྒྱ་མེད་དུ་
འབྲུང་བར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་རྒྱང་པན་པ་དང་སྲོད་པ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་
བརྗོད་དོ། །ཚེར་མའི་རྣོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ།

ཅ་བ། གང་ཡོད་ཉིད་ནའང་གང་སྟེ་བའམ། །
གང་འགྲུང་ན་ཡང་རྣམ་འགྲུང་བ། །
དེ་ནི་དེ་རྒྱ་རབ་ཏུ་བརྗོད། །
དེ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད། །

དོན་གཞན་སྤྱ་མ་གང་ཡོད་པ་ཉིད་ན་སྲི་མ་གང་སྟེ་བའམ། སྤྱ་མ་གང་འགྲུང་ན་
ཡང་རྣམ་པར་འགྲུང་བའི་སྤྱ་མ་དེ་ནི་སྲི་མ་དེའི་རྒྱར་རབ་ཏུ་བརྗོད་ལ་རྗེས་སྤྱ་འགྲོ་

ཕྱོགས་གྲུ་ས་དེ་ནི་ཆེད་མའི་རྣོ་བ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྲིད། འོ་ན་
ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་རེག་པ་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་མེད་ན་མེད་པའི་སྲིད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། རེག་པ་གཟུགས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་སྲིད། །

མཐོང་བ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། །

འབྲུང་བའི་རེག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་མི་
མན་ཡང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེའི་སྐལ་མཉམ་མམ་སྟུན་ཅིག་
འབྲུང་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ནི་དུས་མཉམ་ཆོགས་པ་གཅིག་པ་སྟུན་ཅིག་
འབྲུང་བ་ཅམ་རྒྱུར་བཏགས་པའོ། །དེས་ན་འབྲུང་བའི་རེག་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་
འབྲུང་འབྲུང་གི་གཟུགས་མཐོང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲེལ་གཟུགས་ཀྱི་
སྐལ་མཉམ་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། རྟག་རྣམས་བཀག་སྲིད་དབང་སྟུགས་ལ། །

སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྲིད་མིན་ཏེ། །

རྒྱས་མེད་སྲིད་འོ་.....།

ཀུན་འབྲུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། དབང་སྟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གཅིག་ལས་ཀྱང་སྟུགས་
བསྐྱལ་འབྲུང་བ་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྲིད།
དེར་ཐལ། རྟག་པ་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་ཟེན་པའི་སྲིད། འདིས་ནི་བསྟོས་མེད་ཀྱི་རེ་
རེ་བ་སྟུགས་བསྐྱལ་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྲུང་དགོས་
པར་བསྟན་ཏོ། །རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལ་རབ་སྐྱེའི་རོ་བོ་དང་། ལྷང་འགལ་སྤང་བའོ། །

ཅ་བ། .....དེ་ཡི་ཕྱིར། །

སྲིད་འདོད་རྒྱ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །

མི་རྣམས་ལུལ་གྱི་ཁྱད་བར་ནི། །

ཡོངས་འཛིན་དེ་ཚོས་བསམ་བས་བྱས། །

དང་པོ་ནི་རྒྱ་མེད་དང་རྟག་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། སྲིད་པ་མངོན་
བར་འདོད་པའི་སྲིད་སྲེད་རང་འབྲས་སྐྱབ་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་
རྣམས་གནས་ལུས་ཡོངས་སྲོད་ལ་སོགས་པའི་ལུལ་གྱི་ཁྱད་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་
ཅིང་ལེན་པ་ནི་དེ་ཚོས་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པའི་བསམ་བས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་འཛིན་
དང་ཀུན་འཛིན་ཅེས་པ་འདིར་ལེན་པ་ལ་བརྗོད་བས། སྲེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལེན་པ་
ཞེས་མངོན་བར་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མདོ་ལས། སྐྱབ་བསྐྱེལ་ཀུན་འབྲུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
གང་ཞེ་ན། གང་འདི་སྲེད་པ་ཞེས་སོགས་སྲིད་པ་གསུམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ནི་སྲིད་འདོད་གང་ཕྱིར་ཡང་། །

སྲོག་ཆགས་བདེ་སྐྱབ་ཚོས་བ་དང་། །

འདོད་འདོད་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི། །

འདོད་དང་འཇིག་སྲེད་ཡིན་པར་འདོད། །

སྲེད་པ་གསུམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་གནས་ལུས་ཡོངས་སྲོད་དོན་དུ་གཉེར་བ་
རྒྱུར་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ལུལ་གྱི་ཁྱད་བར་དོན་དུ་གཉེར་

བའི་སྲིད་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་འདོད་པའི་སྲིད་སྲིད་ཡིན་ལ། ཡང་སྲོག་ཆགས་རྣམས་
བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྐྱལ་བསྐྱལ་འདོད་པར་འདོད་པས་ཡུལ་ལ་འཇུག་
པའི་སྲིད་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་བཤམ་བཞིན་ཏུ་འདོད་སྲིད་དང་འཇིག་སྲིད་ཡིན་པར་འདོད་
པའི་སྲིད་པ་སྲིད་ཀྱི་རྣམས་པ་ལ་སྲིད་པ་སྲིད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་
པ་དང་། མཚུངས་པ་སྦྱང་བའོ། །

ཅ་བ། བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས། །

བདེ་མིན་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས། །

ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་འགྲུང་བ། །

དེ་སྲིད་སྲིད་པ་སྲིད་རྟེན་ཡིན། །

དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱེན་གྱི་རྣམས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་སྲིད་
མའི་སྣོན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་སྲིད་པ། སྲིད་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་
བ་མིན་པ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས་ཉམས་པ་དག་དམན་པའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་
འཇུག་པར་འགྲུང་བ་དེའི་སྲིད་པ། འདུ་ཤེས་སྲིད་ཅི་ལོག་དེ་རྒྱ་མེད་མིན་ཏེ། དེ་བདག་
ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་འགྲུང་བའི་སྲིད་པ།

ཅ་བ། ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་སྲིད། །

ཞེས་ནི་སྲོག་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །

གཉིས་པ་ནི། སྲིད་པ་ཡང་སྲིད་སྲིད་མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་དག་
བཅོམ་པ་སྲིད་པ་ཟད་པར་སྦྱངས་པའི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་སྲིད་མར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་
བའི་སྲིད་པོ། །ཞེས་སྲོག་གྱི་སྲོག་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྲིད་པ།

ཅ་བ། ལུས་མེད་ཆགས་བ་མ་མཐོང་ཕྱིར། །

ལུས་ལས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་། །

གསུམ་བཞི། འོན་ལུས་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འབྱུང་སྟེ། ལུས་མེད་ལ་
ཆགས་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆགས་བྱལ་སྟེ་བ་མ་མཐོང་བས་ཆགས་བ་
སྲིད་བར་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྒྱ་མཚན་ཁས་ལྷངས་ཕྱིར་ན་འདོད། །

ཉེར་ལེན་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །

རིགས་འདི་རྗེས་སུ་འདོད་ན་ནི། །

རང་ཉིད་རང་འདོད་ལ་གཞོན་འབྱུང། །

ལུས་ཆགས་བའི་རྒྱ་ཅམ་དུ་སྐྱབ་ན་བྱལ་བེན་སྐྱབ་སྟེ། རྒྱ་ཅམ་དུ་སངས་རྒྱས་
ལས་ཀྱང་འདོད་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་དུ་སྐྱར་ཁས་
ལྷངས་བའི་ཕྱིར། འོན་ལྲང་རྒྱ་ཡིན་བ་བཀག་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆགས་
བའི་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་བ་འགོག་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་
བར་ཅན་ཡིན་བ་བསལ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། རྒྱང་པན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་
འདོད་བ་སྟེ་བ་ལྟ་ཕྱི་མེད་བ་ལ་གཞོན་བ་བྱས་བར་འབྱུང་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་
བའི་རིགས་བ་ཆགས་བ་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་བ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་དཔེ་ཡང་
དག་ཏུ་བཀོད་ནས་ལུས་ཆགས་བའི་རྒྱར་འདོད་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་སྟེ་ལ་ཆགས་མཐོང་ཕྱིར། །

སྟེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞེ་ན། །

སྐལ་མཉམ་སྦྲེ་སྦྲིལ་སྦྲུང་གྲུབ་ཡིན། །

གལ་ཏེ་ལུས་སྦྲེ་ས་པ་ལ་ཆགས་པ་མཚོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཚོང་བའི་སྦྲིལ་
ལུས་སྦྲེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་ཆགས་འབྱུང་གི་སྦྲུང་མ་ཡིན་པས་ལུས་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། འོན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་
པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སྦྲིལ། འདོད་ན་སྦྲེ་ས་མ་ཐག་གི་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་སྦྲུང་འདོད་ཆགས་སོང་བར་གྲུབ་པར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐལ་མཉམ་ཀྱི་
རྒྱ་ལས་སྦྲེ་བའི་སྦྲིལ། སྲིད་བ་གཅིག་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ན། མ་རིག་བ་དང་སྲིད་བ་དང་ལས་
གསུམ་ག་སྦྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་བཤའ་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མི་ཤེས་སྲིད་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །

མ་བརྗོད་སྲིད་བ་ཉིད་བཤའ་བ། །

རྒྱན་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་སྦྲིལ་དང་། །

དེ་མ་ཐག་སྦྲིལ་ལས་ཀྱང་མིན། །

དེ་ཡོད་ན་ཡོད་མེད་སྦྲིལ་དོ། །

མི་ཤེས་ཤིང་མ་རིག་བ་ཚོས་ཅན། རྫོང་ཡང་སྲིད་སྦྲིལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
ཡང་། སྐབས་འདིར་རྒྱ་རྒྱ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་
པའི་རྒྱ་མིན་པས་མ་བརྗོད་བ་ཡིན་པའི་སྦྲིལ། སྲིད་བ་ཉིད་ཚོས་ཅན། རྫོང་ཡང་སྲིད་
སྦྲིལ་པའི་རྒྱུར་བཤའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དོ། རྫོང་རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་སྦྲིལ་པའི་རྒྱ་
བསྐྱེད་ཞིང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྦྲིལ་དང་། དེ་མ་ཐག་
འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤའ་བའི་སྦྲིལ། ལས་ཀྱང་

ཡང་སྲིད་སྲི་མའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་དེ་ཡོད་ན་ལས་པ་དང་གིས་ཡོད། སྲིད་
པ་དེ་མེད་ན་ལས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པ་རྒྱུ་བར་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། སྲིད་པ་མེད་ན་ལས་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་འདོར་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ།
འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། གྲོལ་པའི་རྣམ་པ་ལོ། །

དེས་པར་འབྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཞི། ལམ་བདེན་གྱི་དེས་པར་འབྲིན་པའི་རྣམ་པ་
དང་། འཇུག་པ་གཅིག་གིས་འཆད་པས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དང་པོ་ལ། འགོག་བདེན་སྐབས་པའི་རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུང་བའོ། །

ཅ་བ། དེ་ནི་གཏན་དུ་བ་མིན་ཏེ། །

རྒྱལ་པོགས་སོགས་སྲིད་སྲིད་འོ། །

དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པའི་སྤང་པོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱན་འགག་ཏུ་མི་རུང་བའི་
བཏན་དུ་བ་མིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱལ་པོགས་རྒྱུན་གྱི་པོགས་སྟོབས་ལྡན་དང་མཐུན་
རྒྱུན་མ་ཚང་བ་སོགས་སྲིད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། ཐར་བ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་།
ཀུན་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་རང་གི་རྒྱའི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་
སྟོབས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱན་ཟད་པའི་
རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་གང་རིག་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བས་
གང་འབྲས་སྐྱེ་ལོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཟད་པ་མཐོང་བ་བཞིན། ཐ་མལ་པའི་སྤང་པོ་འདིའི་
ཡང་རྒྱའི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་
པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་སྟེ། འདིའི་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་

ལས་གྲུབ་ལ། རྒྱལ་ས་ཚོས་བསྐྱུབ་པ་ནི། གང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་
བར་ཞུགས་པ་དེ་ལ་དེའི་རིགས་ལ་གཞོན་གྱིན་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ།
དཔེར་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་མེད་བར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་བཞིན། གང་
ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལས་ལོག་བར་
ཞུགས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གཞོན་གྱིན་མཐོང་
བས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གཞོན་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་
ངེས་པར་གྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས་སོ། །

དེ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། ཞེས་པས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་གང་
ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྟེན་བ་རང་སྟོབས་གིས་
འདྲན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྟེན་བ་དང་། དེ་
ལས་བདག་གི་བདེ་བའི་སྐྱུབ་གྱེད་དབང་སོགས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་
ལ་སྟེན་བ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་སྐྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་
བར་འདུ་གྱེད་བ་དང་། དེ་ལས་འདོད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་བ་དང་མི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་
པའི་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འོ། །ཆེ་འདིའི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བདག་འཛིན་རྒྱ་འབྲས་སུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། འཆི་ཁའི་
སྟེན་བ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྐྱོར་བ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་གིས་
གྲུབ་པ་ན། མཚམས་སྐྱུར་བའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞེས་ཐ་
སྟོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཕྱི་མའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་རྒྱ་འབྲས་སུ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་
དབག་གིས་ངེས་སོ། །རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་དོན་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཡང་ཆེ་འདིའི་

ལས་ཉོན་དང་དེ་གཉིས་རྒྱ་ལྟེང་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེའི་སྤྱོད་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་
 ལྷོག་པ་དངོས་སྤྱོད་པས་གྱིས་རི་ལྷོང་དེས་ལུས་ཤེ་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་དོན་ལྷོག་ཏུ་དངོས་པོ་སྤྱོད་པས་ལྷོག་གི་ཚད་མས་དེས་ལུས་ལ། དེ་
 དེས་ཟེན་མ་བརྟེན་པ་ན་འཆི་ཁ་ཚུན་ཚོད་ཏུ་ལས་དང་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་
 གྲུབ་ལ། དེ་ལས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མཚམས་སྤྱོད་བར་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ན་
 རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཏུ་གྲུབ་པས་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཐ་སྤྱད་ཀྱང་ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་
 ལྷོག་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་དེས་
 པ་ལས་འགྲུབ་པོ། །

དེ་ལ་དགག་བྱ་དོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། བདག་མེད་
 རི་ལྷོང་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ནས་མཚོག་གཞན་དོན་ཏུ་
 གཉེར་སྤྱོད་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷོང་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ལ། སྤྱང་པོའི་ཚོགས་པ་
 དང་ཡ་གྲུལ་དང་རྒྱན་གང་ཡང་མིན་པའི་རང་དབང་པའི་གང་ཟག་དང་བྱེད་པ་པོར་
 ཞེན་པ་ཡོད་དེ་ཞེན་པ་དེས་སྤྱང་པོའི་ཚོགས་པ་འདི་ཅམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷོང་གྱི་སྤྱང་པོ་འདི་དང་ལྷོང་ལུས་ལྷོང་སྤྱོད་པོ་ལྷོང་པར་ཅན་བརྗེས་
 སྤྱང་ན་དེས་པར་སྤྱོད་པ་འདོར་ཞིང་སྤྱི་མ་ལེན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་
 སྤྱིར། དེས་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་ཟད་པར་བཏགས་པའང་མིན་ཏེ། ད་
 ལྷོང་གྱི་སྤྱོད་པའི་གསལ་བ་དང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྤྱོད་ཏུ་བརྗེས་སྤྱང་ན་ཚོད་པ་ཚོད་བྱེད་

པ་བཞེན་དུ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་བརྗེ་མོད་པའི་བརྗེ་བ་མོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་
པའི་ཕྱིར། ཚོང་པ་ལ་ཚོང་ཚོང་དེ་ཉིད་ལ་ཚོང་བར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་ཤེས་
ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ཚོང་ཚོང་གི་
གཏར་ལོར་དོགས་བྱེད་ཅིང་རང་གི་ཚོང་ཚོང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གཞན་གྱི་ཚོང་ཚོང་
ཐོབ་ན་དེ་ཉིད་དོད་དུ་མ་སོང་དོགས་བྱེད་པ་འདི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤང་
པའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྲུལ་གང་ལའང་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་མིན་པའི་གང་ཟག་
རང་དབང་བར་ཞེན་པ་ཡོད་ལ། དེས་ཞེན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཉིད་གང་
ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྐད་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་
དབང་བའི་ཚུལ་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་འགྲུབ་ལ། ཡང་ན་སྤང་པོ་དང་རང་
བཞེན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དེ་རང་བཞེན་མེད་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རི་པོར་
གི་རྩ་བཞེན། གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་དང་རང་བཞེན་གཅིག་དང་ཐ་དད་
གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བྱུང་བ་ངེས་སྟེ་ལ། ཕྱོགས་ཚོས་ནི་གང་ཟག་རང་
དབང་བ་དང་གྲུབ་སྟེ་གཅིག་གི་རང་བཞེན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་ལས་རང་བཞེན་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་
མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
གྱི་ཞེན་ལུལ་རྣམས་པར་བཅད་པ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་བདེན་པའི་བྱད་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་བ་
དང་བདག་མེད་འགྲུབ་ལ། ཅུ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཞེན་

ལུལ་རྣམས་པར་བཅད་པའི་བདག་མེད་འགྲུབ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་ནས་དེ་ལྟར་འཚམ་པའི་
རིགས་པ་རེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཟག་རང་དབང་བའི་རྣམས་ཏུ་གྲུབ་པ་རྒྱུ་བཅད་ཀྱང་མི་
འདུག་སྟེ་ཏུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྲུའོ། །དེ་ལྟར་
གོམས་པས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་
ལྷན་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་ཟད་དོ་སྟེ་ཏུ་དེས་པར་འགྲུར་བ་དེ་ལྟར་ཡང་དང་
ཡང་ཏུ་ཡིད་ལ་གྲུའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྡུ་
གྱི་རྒྱུ་གཏན་ཟད་པ་ཡོད་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ་ཟད་
པ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་ཞེས་ཀྱང་གྲུ་ཐར་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྷན་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་གི་རིགས་ལ་
གཞོད་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རགས་ཡོད་པས་བྱུང་སྟེ།
དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་ལྷན་ཉི་བའི་གཞིར་གཞོད་བྱ་གྲང་རེག་གི་རིགས་མཐའ་དག་ཟད་
པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན། བདག་མེད་པ་སོགས་བདེན་བཞིའི་
གནས་ལུགས་ཉོགས་པའི་སྟོང་འདི་ཡང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྷན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་
བའི་ཉགས་ལས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཉོགས་པའི་སྟོང་རང་གི་གཞོད་བྱ་བདེན་
བཞིའི་གནས་ལུགས་ལས་གོམ་བའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
ཚོགས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དཔེན་པ་དང་ཚོགས་པའི་བདེན་
བཞིའི་གནས་ལུགས་ཉོགས་པའི་སྟོང་དེ་ལ་ཀུན་མཁུན་ཞེས་གྲུའོ། །ཡང་ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཉོགས་པའི་སྟོང་ཚོད་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་བསྡུས་པས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་བདག་

ཏུ་འགྱུར་བའི་སྲིད། ཡང་ན་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཉག་པ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ལ་བརྟོས་ནས་འདོད་ལན་དང་ཉག་པ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་
བའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཉེ་སྤར་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དེ་ཉིད་གྲོལ་བར་གྱུར་པའི་
བདག་མེད་ན་ཐར་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རི་སྲིད་བདག་ཆགས་མ་བཅོམ་ཞིང་། །
དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུང་འགྱུར་བ། །
དེ་སྲིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྲོལ་བཏགས་ནས། །
རང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པ་མེད། །
གྲོལ་བ་པོ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །
ལོག་པར་སྲོལ་འདོགས་གཞོམ་སྲིར་བཅོམ། །

སོ་སོ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རི་སྲིད་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་གྲང་མ་
བཅོམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་རྒྱུད་ཐར་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གནས་པ་མེད་དེ།
དེ་སྲིད་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་པོའི་བདག་ཏུ་སྲོལ་བཏགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཡོངས་
སུ་གཏུང་བར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། གྲོལ་བ་པོའི་བདག་མེད་ན་ཡང་ཐར་ལམ་ལ་
ངེས་པར་བཅོམ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཡང་བདག་ཏུ་ལོག་པར་སྲོལ་བཏགས་པ་གཞོམ་
དགོས་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ན་དག་བཅོམ་པ་འཁོར་བར་སྐྱད་ཅིག་
གྲང་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བདག་གི་

བདེ་བ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་སྲིད་ཅེ་ན།

ཅུ་བ། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ནི། །

བཅེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན། །

འཕངས་ལས་ལྡོག་མེད་འདོད་སྲིད་རོ། །

ཤམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་བ་ཚོས་ཅན། སྲིད་
པར་ཅུང་ཟད་གནས་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བཅེ་བའི་དབང་
གིས་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱ་ཚེའི་ལྷག་མ་མ་རྫོགས་
པས་ཡིན་པའི་སྲིད། སྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱ་ཚེའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་
གནས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་དེ་མ་ཐག་ལྡོག་པར་འདོད་བ་མེད་པར་དགོས་པ་
འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཀྱང་གནས་པའི་སྲིད། འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་བ་ལས་ཀྱི་གཞན་
དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་ལས་དེ་ལས་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། སྲིད་པའི་སྲེད་ལས་རྣམ་བཞུལ་བའི། །

ལས་གཞན་འཕེན་ལུས་མ་ཡིན་ཏེ། །

སྣོན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་སྲིད་རོ། །

སྲིད་པའི་སྲེད་པ་ལས་རྣམ་པར་བཞུལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དེས་སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྣོན་ཅིག་བྱེད་པའི་
རྒྱུད་སྲེད་པ་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ། ཆགས་བྲལ་
ཉེས་པ་མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ། བདག་
འཛིན་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། བདག་ལྷ་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་ནི། དག་བཙུག་པམ་བདག་ལྷ་མ་
སྤངས་པར་ཐལ། སེམས་ཚན་དུ་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་མེད་ན་བཙུག་བ་ཡོད་པར་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ལྷ་བ་སྤུལ་ཤེས་ལ་འགལ་མེད་པས། །
འདུ་བྱེད་སྤུལ་འཇུག་པ་ཅན། །
དངོས་ཚོས་བཙུག་བ་སྤྲེ་བ་དེ། །
སེམས་ཚན་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན། །

དག་བཙུག་པམ་བཙུག་བ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་དབང་བའི་སེམས་ཚན་དུ་བལྟ་བ་
དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཚན་རྣམས་སྤུལ་བ་སྤུལ་གྱིས་གཏུངས་
པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་ནས་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་གོམས་
པའི་འདུ་བྱེད་སྤུལ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ལས་སེམས་གྱི་དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་སྤྲེ་
བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་ན་གཞི་ཚོས་སྤུལ་པ་ཉམས་ནི། རྩོད་སྤུལ་བ་སྤུལ་མི་
ཉམས་སོགས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། རང་གི་འགལ་རྒྱ་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་
གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྤུལ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གྱི་དངོས་པོའི་ཚོས་
སུ་སྤྲེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད། མངོན་ན་གང་ཐག་གི་བདག་དུ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་
སྤངས་པས་ཚོས་ཅམ་ལ་སེམས་ཚན་དུ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲོད་རྗེ་སྤྲེ་
ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤངས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་
ཐལ་ཏེ། སེམས་ཚན་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་སྲིད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། དེ་བདག་མིན་པའི་ཚོས་ལ་ནི། །

བདག་གཞན་སློབ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས། །

སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུན་རིག་ཙམ་ལས་ནི། །

བཅེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

སྣོད་རྗེ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་རྒྱ་དང་ནམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཏུ་མི་མཚུངས་
བར་ཐལ། གཙང་བདེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ལ་དེར་འཛིན་ཅིང་
ད་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་གནས་པའི་སློབ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ།
བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རྒྱུན་རིག་པ་ཙམ་ལས་
བཅེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཆགས་བྲལ་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་
ནི། ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཅེ་བའི་ཡུལ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་བྱས་ན་ཞེ་སྤང་
སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་ཅེ་ན།

ཅ་བ། གཉི་སྤྱག་ཉེས་པའི་ཅ་བ་སྐྱེ། །

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཛིན་བ་ཡིན། །

དེ་མེད་ཉེས་རྒྱུ་ལས་ཁོ་མིན། །

དེས་ན་བཅེ་བ་ཉེས་མེད་འདོད། །

དག་བཙོམ་པ་ཚོས་ཅན། ཉེས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཁོང་ཁོ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་
དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཉི་སྤྱག་ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་
ཅ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བཅེ་བ་ཉེས་མེད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གིས་
དབེན་པ་དེས་ནའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་བ་ལ་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ལུས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་
སྤྱག་བཞེན་ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
ཅུ་བ། གྲོལ་མེད་མ་ཡིན་མངོན་འདུ་བྱེད། །

ཟད་ནས་གཞན་མཚམས་མི་སྦྱོར་བྱིས། །

དེ་ཚོས་ཅན། སྲིད་བ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་
བཅོམ་པའི་སྐོན་ནས་སྡོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་ཟད་ནས་སྲིད་བ་
གཞན་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའི་བྱིས།

ཅུ་བ། འདུ་བྱེད་རུས་པ་མ་ཟད་ན། །

གང་དེ་གནས་བ་ཉེས་མེད་ཉིད། །

སྡོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་སྤྱག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་འདི་མ་ཟད་ན་ཡང་
གང་དེ་སྲིད་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་གནས་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་བ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྤངས་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིས།

ཡང་ན། སངས་རྒྱས་ཚོས་ཅན། སྲིད་བ་ཇི་སྲིད་པར་གནས་བ་འདམ་གྱི་བརྒྱ་
ལྷར་ཉེས་བས་གོས་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་ཡོངས་
སྤུ་རྫོགས་པ་མ་ཟད་ཅིང་ཟད་པ་མེད་པའི་བྱིས། ལྷིང་རྗེས་སྲིད་བར་གནས་ན་དེའི་
རིགས་འདྲ་མི་འཆད་པས་རྟག་ཏུ་གནས་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། ལྷིང་རྗེ་དམན་བ་ཉིད་བྱིར་ཡང་། །

གནས་པའི་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོ་མེད། །

གང་དག་བཅུ་བ་ཆེན་པོ་བ། །

གཞན་གྱི་དོར་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན། །

ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པ་ཚོས་ཅན། སྲིད་པར་ཅུང་ཟད་གནས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་
གནས་པའི་འབད་རྩལ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། སྲིད་རྗེ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་གོམས་པ་
དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་དག་
ཚོས་ཅན། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་གཞན་གྱི་དོར་གྱི་དོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཙུག་
ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་གང་ཞིག་དེ་མཐའ་མེད་དུ་འབྲེལ་བར་
འགྱུར་བའི་སྲིད།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་འདིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་སྲིད། །

ལམ་དང་པོར་ནི་སྲིད་མེད་འགྱུར། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་འཁོར་བའི་ཅ་བ་ཡིན་ན། ལྷན་
ཞུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ལམ་དང་པོར་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་མཚམས་
སྐྱོར་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་འདིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་མ་ལུས་པ་དང་
བལ་བའི་སྲིད། ཞེས་འདིག་ལྟ་ལྟ་སྐྱེས་མི་འདོད་པ་དག་གིས་རྩོད་དོ། །

ཅ་བ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་སྤངས་སྲིད། །

སྤངས་ནའང་སྲིད་པ་ག་ལ་ཡོད། །

ལྷན་ཞུགས་ཚོས་ཅན། འདིག་ལྟ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡང་
སྲིད་སྲི་མ་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིག་ལྟ་ལྟ་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཟད་པར་མ་
སྤངས་པའི་སྲིད། ཉགས་མ་གྲུབ་ཟད་པར་སྤངས་སོ་ཞེ་ནའང་། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་
ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ན། རྒྱན་ཞུགས་མཚོང་ཚོས་ཞི་ཚོས་ཅན། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ག་ལ་ཡོད་
དེ་མེད་པར་ཐལ། འཕགས་བ་གང་ཞིག་མཚོང་ལམ་ཚོབ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་འཛིག་ལྟ་ཟད་
པར་སྤངས་ནས་སྤང་འདས་མངོན་དུ་སྲིད་པ་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
མ་རིག་བ་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་ཞི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་
བརྟན་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་བརྟགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐས་སློ་མ་
བརྒྱུར་བར་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་མེད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ།

ཅ་བ། བདེ་བར་གྱུར་པའམ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བར། །
མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་བ་ན། །
ངའོ་སྐྱམ་པའི་སློ་གང་དེ། །
སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས། །

བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པའམ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ལུལ་
འདོད་བ་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་བཞུགས་པ་མེད་ཅིང་སྤང་པོ་ལ་བརྟགས་བ་ཅམ་མིན་པར་
རང་དབང་པའི་ངའོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་སློ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་ཉུ་ལྟ་
བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལ་ངའོ་སྐྱམ་པའི་སློ་ཅམ་འཛིག་ལྟ་དང་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་བ་ནི་ལས་འགྲུས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ཉེག་
འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ལྟ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙུན་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ངའི་
སྤང་བ་ཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཞེས་བ་སོགས་ངའོ་སྐྱམ་པའི་སློ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་མེད་
ན། དགྲ་བཙུན་པའི་ཚོས་གོས་དང་སྤང་བ་ཟེད་བརྒྱས་པས་མམ་བ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་

བར་འགྲུང་རྒྱུ་། །དེར་མ་ཟད། སྟོན་པ་ལྷན་ལས་འདུལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་
སུ་སྟོན་པའི་དགོང་བརྒྱུས་པ་སྟོན་པོ་ཅམ་མ་གཏོགས་པམ་བར་འགྲུང་མི་སྲིད་པའི་
དོགས་གཙོད་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན་དགོངས་འགྲུལ་དང་བཅས་བར་མཛད་པ་ཡང་། ལྷ་
ངན་ལས་འདུལ་བའི་ཚུལ་མ་བསྟན་པའི་གོང་དུ་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་
པས་དེ་ལྟར་དོགས་གཙོད་མཛད་དེ་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

དེས་ན་འཛིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བུ་ནི། ཡུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་
བཏགས་པའི་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ངར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་སྟོབས་
གྱིས་བྲངས་པའི་ང་རང་དབང་བ་དེའི་དབང་བསྐྱུར་བྱུང་འཛིན་པ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་
གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་ལ་བལྟོས་པ་
མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་
ཅམ་འཛིག་ལྟ་ཡིན་ན། གང་ཟག་དུ་འཛིན་པ་ཅམ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་ལྟ་སྐྱེན་ལོ་མཚོད་སྐྱེན་ལོ་སྟམ་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་དུ་འགྱུར་བས། གང་ཟག་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འགྱུར་དོ། །དེ་འདོད་ན།
ཡུང་པོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་སྐྱོན་
ཅན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་སྐྱེན་པ་གཏོང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་འོ་སྟམ་པ་སོགས་
ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་འབའ་ཞིག་དུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་ལ་
འཇུག་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་སྐྱབ་ན་ངར་འཛིན་ཅམ་ཡང་དེར་འགྱུར་ལ། ང་ཅམ་ཁས་
ལྷངས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་སྟམ་པ་ནི། བདག་ཏུག་པ་
ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་ལ་ལུགས་ལེགས་པར་གཞོལ་བ་ཞིག་གོ། །གང་ཟག་པ་

རོལ་ལ་དམིགས་ནས་སྤང་བོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་དབང་དུ་སྐྱབ་པར་
ཞེན་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་འཇིག་ལྷ་མིན་ལོ། །

ཅུ་བ། ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི། །

འགའ་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་མ་ཡིན། །

བདག་ལ་སྲིད་པ་མེད་པར་ཡང་། །

བདེ་བ་འདོད་པས་མངོན་རྒྱལ་མིན། །

རྒྱན་ཞུགས་སོགས་འགའ་ཡང་ཚོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རང་དབང་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། གང་བདེ་
བ་འདོད་པས་ཡང་སྲིད་སྲི་མར་མངོན་པར་རྒྱལ་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་སྲིད་པ་
མེད་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་གྲ་རྣོམ་པའི་རྣམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་ན། སྲར་བཅིངས་པ་ལས་
གྲོལ་ནས་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་ཐར་པ་དེ་གྲ་རྣོམ་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བདག་མེད་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པས་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་
པའི་གང་ཟག་ཏུ་གསལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། སྤྱག་བསྐྱེད་སྲེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ནི། །

འཆིང་ཡིན་ཏུག་ལ་དེ་གང་ལས། །

སྤྱག་བསྐྱེད་མི་སྲེ་རྒྱ་ཉིད་ནི། །

ཐར་ཡིན་ཏུག་ལ་དེ་གང་ལས། །

ཉོན་མོངས་ཚོས་ཅན། སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲུས་ཡང་སྲིད་པའི་

སྤྱལ་བལྟལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉག་པ་ལ་འཆིང་བྱེད་དང་བཅིངས་པ་དེ་
དག་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱར་མི་རྩུང་བའི་སྤྱིར། བདག་མེད་མངོན་
སྤམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། སྤིད་པ་ལས་ཐར་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྤིད་
པའི་སྤྱལ་བལྟལ་མི་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉག་
པ་ལ་ཐར་བྱེད་དང་ཐར་པ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་བུར་མི་
རྩུང་བའི་སྤྱིར། གནས་མ་བྱ་བ་ན་ཤེ། ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་ཟག་དེ་ཉག་
མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མི་རྟག་ཉིད་དུ་བརྗོད་མེད་གང་། །

དེ་ནི་འགའ་ཡིའང་རྒྱ་མ་ཡིན། །

བརྗོད་བྱ་མིན་ལའང་བཅིངས་དང་ཐར། །

རི་ལྟ་བུར་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

གང་གི་རང་བཞིན་འཛིག་མེད་པ། །

དེ་ལ་མཁས་རྣམས་རྟག་ཅེས་བརྗོད། །

གང་ཟག་གང་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་འགའི་འང་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་
རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཁྱོད་ལ་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པའང་རི་ལྟ་བུར་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་མི་རྟག་གང་དུ་འང་བརྗོད་བྱ་མིན་པའི་སྤྱིར། ཉག་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞི་གང་ཞིག་འཛིག་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷན་
པར་ཐལ། རང་གི་རང་བཞིན་འཛིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་རྟག་པ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། འདིས་འཛིག་པ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་རྟག་པར་འཐད་

བ་བསྟན་ནས་ཉམ་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོས་ཁྲུབ་པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཉམ་པར་འདོད་
བ་ལེགས་པར་བཀག་གོ།

ཅ་བ། དེས་ན་ངོ་ཚའི་ལྷ་བ་འདི། །

སྲོངས་ལ་དེ་ནི་ཉམ་པར་སྲོས། །

གནས་མ་བྱ་བ་ཚོས་ཅན། དངོས་འགལ་ལ་སྤང་གསུམ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་ཚའི་
ལྷ་བ་འདི་སྲོངས་ལ་གང་ཟེན་དེ་ནི་ཉམ་པར་སྲོས་ཏེ་སྤྲ་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནི་
འཇིག་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེས་ན་འདི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ཡན་ཚད་རྣམ་པ་སྟོག་
མ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བཅད་པར་འགོག་པའི་རྣམ་པའི་འཕྲོས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱར་རོ། །

བཞི་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྲིད་པ་ལས་
གྲོལ་བའི་ལམ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་བདག་འཇིག་སྲིད་པའི་ཅ་བར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ།
གྲོལ་ལམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

ཅ་བ། བཤད་ཟེན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས། །

གནས་སྤྱང་.....།

དང་པོ་ནི། སྤང་བཤད་ཟེན་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་
ཚོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཇིག་གྱི་དངོས་གཉེན་ཏུ་
ཁྱོད་གོམས་པ་ལས་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་གནས་སྤྱང་མཐའ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤངས་པ་སྤྱང་གྲོག་པའི་ཚོད་སྤང་། ཇི་མ་ལྟོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་
ཚོད་སྤང་། ལྷང་ཟད་གྲོག་ལྱང་གཏན་གྲོག་མི་སྲིད་པའི་ཚོད་སྤང་རོ། །དང་པོ་ལ།
སྤངས་པ་མཐའ་ཕྱིན་གྲོག་མི་སྲིད་པ། དེ་གྲོག་པའི་ཐབས་མི་སྲིད་པ། བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
གནས་གྲུང་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ། ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་
གནས་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། རོན་བསྟུ་བའོ། །

ཅ་བ། .....གལ་ཏེ་གནས་གྲུང་གྱང། །

ལམ་བཞིན་སྐྱོན་ནི་འབྱུང་ཞེ་ན། །

མ་ཡིན་རྣམས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཤིག་ཉེས་པ་ཡེ་མེད་དུ་གནས་གྲུང་གྱང་ལམ་སྤང་མེད་
གསར་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་སྤང་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་
འགོག་ལམ་གཉེས་ངེས་འབྱུང་དང་། ངེས་འབྱིན་དུ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པའོ། །གནས་
གྲུང་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་སྤང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡེ་མེད་
དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ལ། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།

ཅ་བ། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡི་ཚོས། །

ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་འཛིན་པ་དང་། །

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་དེའི་གནས་
ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
དེའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཁྱོད་གྱི་ཚོས་སམ་རང་བཞིན་

ཡིན་པའི་སྲིད།

ཅུ་བ། ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དེ། །

འདི་ཡིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །

རང་བཞིན་འདི་ཡིན་འདི་ལས་དེ། །

རྒྱུན་གཞན་གྱིས་ནི་གོལ་འགྲུར་ཞིང་། །

དེ་བཞིན་དུ་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་རི་
ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་འདྲིན་པའི་སྐྱོ་འདི་མི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་གཟུགས་འདིའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། རི་མ་སྐྱོ་བུར་བར་
བརྟན་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་ཡིན་ལ་དེ་
སྤར་ནས་སྐྱོ་མ་འཁྲུལ་བས་མཐོང་ན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན།
སེམས་ཅན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སེམས་དེ་བདག་
ཏུ་འདྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་གནས་ལུགས་འདི་ལས་གོལ་བར་
འགྲུར་བའི་སྲིད། འོ་ན་འཕྲལ་གྱི་རྒྱུན་ལས་འགྲུར་བས་རྒྱུའི་ཚབ་བཞིན་དུ་རང་ལོག་
ཏུ་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་རང་ལོག་ཏུ་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཅུ་བ། ལྷོག་པ་ཡང་ནི་རྒྱུན་ལ་ལྷོས། །

མི་བརྟན་སྐྱུལ་གྱི་སྐྱོ་བཞིན་ནོ། །

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། །

དེ་ལྷོག་པ་ལ་ནི་རྒྱུན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོམས་པ་ལ་བརྟོས་
དབོས་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་བོམས་ན་ལྷོག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འདྲིན་གྱི་

ཅ་བ་ཅན་ཡིན་པས་མི་བརྟེན་པའི་སྲིད། ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་གྱི་སློབ་བཞེན་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་
སོགས་པའི་ལྷན་པས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་བ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་
ཞུགས་ཤིང་། སེམས་དེ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་
ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མས་མ་སྐྱབས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལ་བདག་
འཛིན་གྱི་ལྷན་པ་བབས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། ཞུགས་ན་བདག་
འཛིན་གྱི་འཛིན་སྣངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དང་མཐུན་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་མེད་ཅིང་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཅ་བ། དེ་མ་རྣམས་ལྟོ་སྲུང་བ། །

དེ་སྲིད་སྲུང་ཡང་རུས་མེད་རྣམས། །

དེ་བདག་གྱུར་ལ་སྲིས་རུས་མེད། །

ཆགས་སོགས་ཀྱི་མ་རྣམས་ལྟོ་སྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སློབ་ཡིན་པའི་སྲིད། དུས་སྲིས་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་མེད་
པའི་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་
དེ། སྲུང་སྲུང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སློབ་པའི་དུས་ན་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཛོམས་པའི་རུས་པ་མེད་པ་དེའི་སྲིད།

ཅ་བ། རུས་ཡོད་ན་ཡང་གཞོད་པ་ཅན། །

སྐྱེད་རུས་སྐྱེད་པོ་ཅན་དངོས་ལ། །

ཡུན་དུ་གནས་རུས་ཡོད་མིན་ཏེ། །

ས་ཚོན་ལ་ནི་མེ་བཞིན་ལོ། །

གཉེས་པ་ནི། སྲིང་མི་འོང་ཚོས་ཅན། སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
ཡོད་ན་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་གཞོན་
པ་ཅན་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མ་ལྷན་
ཅན་དང་སྦྱང་པོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་ས་ཚོན་པ་ལ་མེ་ཡུན་
རིང་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ལོ། །

རྩ་བ། འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །

རང་བཞིན་ལ་ནི་སྲིན་ལོག་གིས། །

འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་སྒོག་ཏེ། །

སྒོ་ནི་དེ་སྤོགས་འཛིན་སྲིང་རོ། །

གཉེས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ལོག་པའི་སྲིང་
རྩ་འབད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་། འབད་ཀྱང་ལོག་མི་རྒྱས་ཏེ། འགལ་རྒྱུན་འཁོར་བའི་ཉེང་
འཆེ་ཐམས་ཅད་མེད་ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་
པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོས་ཚམས་པ་ཀུན་རྩ་དེའི་སྤོགས་འཛིན་པའི་སྲིད། དེའི་ཆོག་དོན་
ཚམས་ནི་སྲིང་ལེའུ་དང་པོར་བཞད་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། འཛིན་སྲིངས་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་རུང་། ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཛིན་ལྟ་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་པར་བསྐྱབ་པ། བདག་མེད་
ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་འཛིན་སྲིངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་གཉེན་པོར་བསྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་སྲིངས་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་

གྲིས་ཀྱང་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། ཆགས་སྤང་ཡང་ཕན་ཚུན་དུ་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེན།

ཙུང་ལ། བདག་འཛིན་རྒྱ་གཅིག་ཅན་ཉིད་དང་། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར། །

འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་ཕན་ཚུན་དུ། །

ཐ་དད་ན་ཡང་གཞོན་མ་ཡིན། །

འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་ཕན་ཚུན་དུ་འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་པ་ཅམ་ཡིན་ན་ཡང་
གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་གཅིག་གི་སྟོབས་
ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚད་མེད་བཞི་བསྐོམ་པ་སོགས་གཉེན་སོ་གཞན་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན།

ཙུང་ལ། བྱམས་སོགས་ཚོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །

ལིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཚར་གཅོད་མིན། །

ཉེས་ཀྱུན་དེ་ཡི་ཙུང་བ་ཅན། །

དེ་ཡང་འཛིག་ཚོགས་ལྷ་བ་ཡིན། །

བྱམས་སོགས་ཚོས་ཅན། ལིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཙུང་བ་ནས་ཚར་གཅོད་པའི་དངོས་
གཉེན་སྤུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚོངས་པ་དང་འཛིན་སྤངས་
དངོས་སུ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་པར་ཐལ། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀྱུན་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེའི་ཙུང་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཛིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བའི་

རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ།
འདྲིལ་ལྟ་ནི་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རོ་
བོ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། རིག་པའི་མི་མ་སྤུན་སྲོགས་སྲིད་དང། །

སེམས་བྱུང་ཉིད་གྱིས་དམིགས་པའི་སྲིད། །

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་མི་
མ་སྤུན་སྲོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསུམ་ལས། རིག་པའི་མེད་པ་མི་མ་སྤུན་སྲོགས་དང་
གཞན་པ་མི་མ་སྤུན་སྲོགས་གཉིས་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་སེམས་
བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་དམིགས་རྣམ་འདྲིན་པས་ཁྲུབ་པའི་སྲིད། འགལ་བ་མི་མ་སྤུན་
སྲོགས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པར། །

གསུངས་སྲིད་གཞན་ནི་རིགས་མ་ཡིན། །

བདག་དང་བདག་གིར་བལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འདྲིལ་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་
ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་ཏུ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་འདྲིན་སྤངས་དངོས་སུ་ལོག་པར་དམིགས་
པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་དང། དེ་རིག་པ་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་འགལ་བ་མི་མ་སྤུན་སྲོགས་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་རྟེན་ཏུ་
རྒྱ་བ་སྤྲོན་མའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་

བ་བཞེན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་སློབ་དོགས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་
དང་། དེ་བཞེན་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་དུ་ཉེས་པར་སློབ་པ་སྐྱེ་བ་གང་
ཇི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་
ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་མི་འགྱུར་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་འགལ་འཇིན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་
བསྟན་པ་ན་བདག་འཇིན་མ་རིག་པར་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། བདག་ཏུ་མ་
གཟུང་བར་དེའི་དངོས་འགལ་འཇིན་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་རོ། །ས་བཅུ་པའི་མདོ་
འདིས་ཀྱང་བདག་འཇིན་མ་རིག་པར་བསྟན་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚེ། དེ་དོར་
ནས་བདག་འཇིན་སྟོན་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་སྲིར། དེས་ན་མདོ་དེས་མ་རིག་
པ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་བ་བསྟན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

གལ་ཏེ་འཇིག་ལྷ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐོ་
ནས་མ་རིག་པ་འཕངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་དེ་གཉིས་ལྷང་ལས་
མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་འོ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྷ་མ་རིག་པར་
ཁས་སྐྱེངས་ན་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་བཅད་པ་གང་
ཡིན་པ་འདིར་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མཚུངས་ལྡན་དུ་སྟོན་པའི་
ལྷང་དེས་དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་བ་ལ་ཤད་ལྡན་པའི་ནགས་
ཞེས་པ་བཞེན་དུ་འཇིག་ལྷ་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པར་བཤད་པར་བྱ་
རིགས་པའི་སྲིར། འཇིག་ལྷ་མ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་

ལ་མ་བྱུང་སྟེ། ཉམ་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སོགས་ལ་མ་རིག་པ་དེ་མཚུངས་ལྷན་དུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་འཛིན་ལྷན་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་མགོན་
སོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྲེལ་བར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱམས་སོགས་སྔོངས་བ་དང་འགལ་བ་མེད་ན། འོན་འགལ་བ་དེ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འགལ་བ་གང་ཡིན་འདིར་བཤད་བྱ། །

སློང་ཉིད་ལྷ་དང་དེ་འགལ་བྱིས། །

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ་འདིར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སློང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་དེ་འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་
འགལ་བའི་བྱིས། ཀྱང་པ་སྣ་མ་འདིའི་དོན་དེ་ལྷར་ཡང་བཤད་དགོས་ཀྱི་འགལ་སློང་
འབའ་ཞིག་སྟོན་ན། ཚིག་གི་འབྲེན་ཚུལ་འདི་ལྷར་མཛད་པ་མི་རིགས་པའི་བྱིར་དོ། །

ཅ་བ། དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉེས་ཀྱུན་དང་། །

འགལ་བར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན། །

སློང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། མ་རིག་པ་དེའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་
འབྲས་བུ་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱུན་དང་འགལ་ཞིང་གཞོད་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་
ཡིན་ཉེ། མ་རིག་པ་དེ་དང་འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སློན་ནས་དེ་ལ་གཞོད་
པའི་བྱིས།

ཅ་བ། ཟད་མིན་སློབ་ཆགས་ཚོས་ཉིད་བྱིས། །

གསུགས་སོགས་བཞིན་མིན་མ་གྲུབ་བྱིས། །

གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བ་ན། །

ཕྱོགས་དག་གྲང་མཚོང་བྱིང་རོ། །

གཉེས་བཞི། ཉེས་པ་གཏམ་ཟད་པ་མིན་ཏེ། སློབ་ཆགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
བྱིར། ལུམ་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཟད་དུ་མི་རུང་བ་
མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་ཉོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བ་ན་ཡེ་ནས་ཕྱོགས་དག་གྲང་ཚད་མས་མཚོང་
བའི་བྱིར། གསུམ་བཞི། ཉེས་པ་རེ་ཤིག་ཟད་གྲང་གསེར་གྱི་སྲ་བ་བཞིན་དུ་སྦྲར་
ཡང་ཕྱོག་གོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཉེས་པ་རྣམ་པར་འགགས་པ་ནི། །

སྲ་བཞིན་སྦྲར་ཡང་སྐྱེ་མེད་དེ། །

དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་མེད་དང་། །

ཐལ་བ་བཞིན་དུ་མ་རེས་བྱིར། །

ཉེས་པ་གཉེན་པོའི་སློབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འགགས་ཤིང་ཟད་པ་ནི། གསེར་གྱི་
སྲ་བ་བཞིན་དུ་སྦྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གནས་གྲུར་མཐར་བྱིན་པའི་སེམས་
ལ་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྲེལ་དུ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
ངང་གཅིག་ཏུ་གྲུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཞོན་བྱེད་ལོག་ན་གཞོན་བྱེད་ཕྱོགས་པའི་རེས་བ་
མེད་པར་ཐལ། མེ་ལོག་གྲང་ཐལ་བ་ཤིང་དུ་མི་ཕྱོགས་བཞིན་དུ་མ་རེས་པའི་བྱིར།

གཉེས་པ་ལ་བདག་འཛིན་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་ཅ་བར་བསྟན་པ། བདག་འཛིན་མ་
སྦྲངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྐྱོམས་གྲང་སྲིད་པ་ལས་ཕྱོགས་བཞི་སྲིད་པའོ། །ངང་ལོ་

ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཚ་བར་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་ཀྱང་གྱི་ཚ་བར་བསྟན་པའོ། །

ཚ་བ། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །

ང་ཞེས་ཉལ་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར། །

ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྲིད་འགྱུར་ཏེ། །

སྲིད་པས་སློན་ལྷན་སྐྱབ་པར་བྱེད། །

ཡོན་ཏུ་མཐོང་བས་ཡོངས་སྲིད་པ། །

དང་བོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ང་ཞེས་ཉལ་ཏུ་
བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྲིད་ཞེན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཐག་གི་བདག་ཏུ་མཐོང་
ཞིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་
མི་འབྲལ་བར་ཞེན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་ཡོད་པའི་སློན་
ལྷན་སྐྱབ་པར་བྱེད། མེད་པའི་ཡོན་ཏུ་མཐོང་བས་ཡོངས་སྲིད་པར་འགྱུར་
བར་ཐལ། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པས་སོ། །

ཚ་བ། ང་ཡི་ཞེས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལེན། །

དེས་ན་བདག་ལ་མཐོན་ཆགས་པ། །

དེ་སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །

དེས་ན་ངའི་ཞེས་བདག་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐལ་
ཚོས་ལྷ་མ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་
ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པ་དེས་ན་འི་ཕྱིར། ལྷན་པར་ཐལ། བདག་ལ་མཐོན་པར་
ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་

འདིར་གཞན་སྡེ་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་
འདྲ་གཉིས་ཡོད་དེ། འགལ་འདྲ་དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་སྐྱེ་འཆིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་རྒྱན་ཚད་པར་འདོད་པ་དང་དེ་དག་གི་རྩ་བ་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་
པའི་ཉལ་པར་འདོད་པ་འགལ་ཏེ། རྒྱ་མ་ལོག་པར་འབྲས་བུ་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་ཉལ་
པའི་དངོས་པོ་དུས་ནམ་ཡང་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་
འགལ་འདྲ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕྱང་པོ་འགལ་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་།
གང་ཟག་གི་བདག་རིགས་པས་གྲུབ་པ་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་ཡོད་ན།
འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྩ་བ། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །

བདག་གཞན་ཆ་ལས་འདྲིན་དང་སྤང་། །

འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །

ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་
བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པར་ཐལ། དེ་
ཡོད་ན་གཞན་དུ་འདྲེས་པ་འབྱུང་། དེ་ལས་བདག་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རིགས་
དང་ཆ་སོ་སོར་སྐྱེ་བ་ལས་རང་སྤོགས་ལ་འདྲིན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། གཞན་སྤོགས་
ལ་སྤང་བའི་ཆགས་སྤང་འདི་དག་དང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། བདག་ཁས་སྤངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་བ་སྤོང་བ་ཅམ་གྲོལ་ལམ་
དུ་མི་རུང་། དབང་སྐྱུག་གི་བཀའ་ལྟར་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་། ལས་དང་ལུས་

ཟད་བྱེད་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རྩུང་རོ། །

དང་པོ་ལ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་མི་སྲིད།
སྲིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ། དེས་ན་འཇིག་ལྷ་སྲིད་
དགོས་པར་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཉགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ།
དོན་བསྟུ་བའོ། །

ཅ་བ། དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ནི། །

བདག་གི་ལ་ཆགས་མི་འབྲལ་ཞིང་། །

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། ལྷ་བ་
མཐའ་དེ་མ་དོར་བར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་ཉེ། དེས་པར་བདག་ལ་
ལྷ་བ་མཐའི་དབང་གིས་ཀྱང་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཉེས་མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། །

བྲལ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བདག་དེ་འཁོར་བའི་རྣམ་འཛེ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་གྲོལ་
ལམ་དུ་མི་འབྲང། ལྷ་བ་བསྐྱལ་གྱི་ལྷ་བ་བསྐྱལ་བསྐྱོམ་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འབྲང་
དོ། །དང་པོ་ལ། དེས་ལན་གྱིས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། གལ་ཉེ་ཆགས་པ་སྐྱོན་བཅས་ན། །

དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་དེ་སྤོང་འགྱུར། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དང་བདག་གི་བ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་ན་
འཁོར་བར་འཆིང་བས་བདག་ལ་ཚོགས་བ་སྐྱོན་བཅས་སུ་བསམ་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་བསམས་བ་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། ཞེན་ཅིང་ཆགས་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་
ཞེན་ཆགས་དེ་སྐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། འདི་ཡུལ་སུན་སྤང་མེད་པར་ནི། །

དེ་སྐོང་བར་ནི་རུས་མ་ཡིན། །

ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །

འདོད་དང་སྤང་སོགས་སྐོང་བ་ནི། །

དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །

ཡིན་གྱི་སྤི་ཚུལ་དག་གིས་མིན། །

བདག་ལ་ཆགས་བ་འདི་ཚོས་ཅན། བྱོད་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་བ་ཅམ་གྱིས་སྐོང་
བར་རུས་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བདག་དེ་རིགས་པས་སུན་སྤང་བ་
མེད་པར་མ་བཟད། དེ་སྐྱོན་མེད་དུ་བསྐྱབ་བ་ལས་བྱོད་འགྱུར་བའི་སྤིར། རྒྱབ་པར་
ཐལ། ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་མཐོང་བ་ལས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་བ་དང་
སྤང་བ་སོགས་སྐོང་བ་ནི། རི་ལྟར་ག་ཟུང་བ་ལྟར་སྐྱོན་ཡོན་དེ་དག་ཡུལ་དེ་ལ་མ་
མཐོང་བས་སྐོང་བ་ཡིན་གྱི། སྤི་རོལ་ཆེར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་དག་གིས་སྐོང་བ་མིན་
པའི་སྤིར།

ཅུ་བ། ཆགས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆགས་མིན་གྱི། །

དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིན། །

བདག་ལ་ཆགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱོན་ཅན་དུ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་སྤོང་
བར་རུས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཆགས་པ་ཁྱོད་རང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་
ཁྱོད་རྣུང་བ་མིན་གྱི། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་བདག་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་
བས་རྣུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་ཆང་ལ་ཆགས་པ་ཚོས་གྱི་བར་ཆད་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་ཡང་། ཆང་གི་རོ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གཟུང་བས་དེ་ལ་ཆགས་
པ་མི་འདོར་བ་བཞིན་ནོ། །

ཅ་བ། མ་ཚང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །

འབྲས་བུ་གང་གིས་སློབ་པར་བྱེད། །

བདག་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཐབས་
གང་གིས་ཀྱང་བསློབ་པར་བྱེད་མི་རུས་པར་ཐལ། དེའི་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་དངོས་
རྒྱ་བདག་ལྟ་དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་དུ་འཛིན་རིགས་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། ཆགས་ལ་སྐྱོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་། །

གལ་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཉེན་ཞེན། །

དེ་ལྟ་འང་འདི་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན། །

བདག་གིར་མཐོང་སྲིད་དཔེར་བདག་བཞིན། །

གཉེས་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སྐྱོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་སྟེ་མཐོང་མི་
སྲིད་པར་ཐལ། མོལ་བའི་བདག་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་
བདག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེས་སྲིད་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་
སྲིད་ཅེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་ཉེན་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་

ནཱང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྐོ་ཞེས་བདག་གི་བར་
མཚོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་
བདག་ཏུ་གཟུང་བས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། ཡང་ན། རྟགས་ལ་
བདག་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ལུལ་ཅན་ཏུ་མཚོང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །

ཅ་བ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་བདག་སྐྱུག་བསྐྱེད། །

ཚུ་མིན་དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲ། །

དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའང་སྐྱོན་མེད་པ། །

དེ་ཕྱིར་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན། །

གལ་ཏེ་ཞེན་ཆགས་དང་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་པའི་
བདག་ཡན་གར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཡིན་འོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་
ཞེན་ཆགས་སོགས་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། བདག་དེ་དང་འབྲ་བར་སྐྱོན་མེད་ཏུ་ཐལ།
བཅིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་མེད་པའི་ཚྲོད་ཡན་གར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུ་མིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་དང་དེ་ལ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་
མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའང་སྐྱོན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྗེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་
དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དཔེ་
དགག་པ་དང་། རོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་
འདོར་བའི་ཚུ་མཚན་འཐད། གཞན་ལུགས་ལ་མི་འཐད་དོ། །

ཅ་བ། གལ་ཏེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡན་ལག་བཞིན། །

སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལྷན་ཚོས་སྤྲུལ་བྱེད་ལྷན་པ། །

དང་སོ་མི། བྱེད་བྲག་པོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁོ་མོ་ཅག་ལྟར་ན། དུག་སྤྲུལ་གྱི་སོས་
བཟུང་བའི་ཡན་ལག་སོར་མོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། དབང་སོགས་བདག་གི་བ་
དང་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལྷན་ཚོས་སྤྲུལ་བྱེད་ལྷན་པ་ལོན་
བས་ལྷལ་མ་བཀག་ན། དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་མི་རྣམས་འདི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ནི་
འདུ་བྱེད་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལྷན་པ་ལོན་ལྷན་པ་ལོན་གྱི། ཚོར་བ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལྷན་
བསྐྱེད་ལ་ལོན་འབྲུང་བསྐྱེད་ལ་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །

ཅ་བ། བདག་གི་བ་སྤོང་བཅོམ་བས་འདི། །

འདོར་བ་ལོན་གྱི་བསྐྱོག་ལ་མིན། །

དུག་སྤྲུལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདག་གི་བར་ཞེན་
མེད་ལས་ལྷོག་པ་ཞེན་པ་མ་དོར་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དུ་བཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་
ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་སྤོང་བཅོམ་བས་
ཁྱོད་ལ་ཞེན་པ་འདི་འདོར་དགོས་པ་ལོན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དབང་སོ་ལ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་གྱི། །

ཉེན་ཉིད་དུ་ནི་བཟུང་བ་ལ། །

རང་སྤོང་གང་གིས་བསྐྱོག་འགྱུར་ཏེ། །

དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་དེ་གང་ལས། །

མིག་གི་དབང་སོ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། བདག་ལ་ཉེར་མཁོ་མ་དོར་བ་དེ་
མིན་དུ་རང་གི་བར་འཛིན་པའི་སྤོང་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་བ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་བདེ་བ་ལ་མོངས་སྐྱོད་པའི་མོངས་སྐྱོད་ཀྱི་ཉེན་ཉིད་དུ་
གཟུང་བའི་སྲིད། དེས་ན་ཁྱོད་ལ་ཆགས་བྲལ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེའི་རྒྱ་མཚོན་མེད་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། ལུས་ལས་ལོག་པའི་སྐྱ་སོགས་ལ། །

ཡིད་བྱུང་སློན་ཉི་སྐྱེ་འགྲུང་ཞིང་། །

གཞན་ལ་ཞེན་བཅས་སྐྱེ་འགྲུང་བ། །

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན། །

བདག་གི་ཉེར་མཁོར་གཟུང་བ་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་
གཟུང་བ་དེར་ཞེན་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ལུས་ལས་ལོག་པའི་སྐྱ་སེན་སོགས་
བདག་གི་ཉེར་མཁོར་མ་གཟུང་བ་ལ་ཡིད་འགྲུང་གི་སློ་སྐྱེ་བར་འགྲུང་ཞིང་ཉེར་
མཁོར་གཟུང་བའི་ལུས་གཞན་ལ་ཞེན་བཅས་སྐྱེ་བར་འགྲུང་བ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ལ། འདུ་འབྲེལ་སོགས་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་མི་འཐད་པ། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། །

ཅ་བ། དེ་ལ་འདུ་སོགས་འབྲེལ་བ་ལས། །

རང་གི་སློན་ཉི་སྐྱེ་འགྲུང་བའི། །

འབྲེལ་དེ་དེ་བཞེན་ཉིད་གནས་སྲིད། །

མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱོང་མི་འགྲུང། །

དང་པོ་ནི། བདག་གི་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེན་པ་སྐྱོང་བར་མི་

འགྲུང་ཞིང་མི་རྒྱལ་བར་ཐལ། བདག་དེ་ལ་འདྲ་བ་དང་ལྷན་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་
བ་གྲུབ་པ་ལས་དབང་སོགས་ལ་རང་གི་བའི་སློ་སྐྱེ་བར་འགྲུང་བ་གང་ཞིག་འབྲེལ་བ་
དེ་སྲར་སྐྱབ་བསྐྱལ་མ་སློམ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཉལ་བར་གནས་པའི་
ཕྱིར། བདེ་སྐྱབ་སོགས་བདག་ལ་འདྲ་འབྲེལ་དང་། ལུས་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལྷན་
འབྲེལ་དང་། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་བ་ལྷན་བ་ལ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་
དང་གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་བ་ལྷན་བ་ལ་འདྲུས་བར་འདྲ་བ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་
མ་གཏོགས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་བདག་ལ་ལྷན་བ་ལ་ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་
གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །སྤྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་བདག་གི་བའི་སློ་མི་སྐྱེ་བར་
ཐལ། དེ་དག་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། འདྲ་བ་ལ་སོགས་མེད་ན་ཡང་། །

ཕན་འདོགས་ཉིད་ནི་ཀུན་ལ་ཡོད། །

དེས་ན་བདག་ལས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་བདག་གི་བའི་ཞེན་བ་སྐྱེ་བའི་
རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ཀུན་ལ་བདག་ལ་འདྲ་བ་ལ་
སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཡང་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མཚོང་
བ་ལས་སློ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། སྐྱབ་བསྐྱལ་བསྐྱེད་སྐྱིར་སོར་མོ་བཞེན། །

རང་གི་སློ་ནི་མི་འགྲུང་ན། །

གཉིས་བ་ནི། དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་བདག་ལ་ཕན་བ་མཚོང་ཡང་སྐྱབ་
བསྐྱལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དུག་གིས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་བཞེན་དུ་རང་གི་བའི་སློ་སྐྱེ་

བར་མི་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གཅིག་ཏུ་དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་ན། །

པལ་ཆེར་དུག་བཅས་ཟས་བཞིན་ནོ། །

ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་ལ་ཆགས་པས། །

དེ་འགའ་བ་ལ་ཆགས་གྲུལ་འགྲུར། །

དབང་སོགས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་ཞོ་ནའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ།
རེས་འགའ་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་བཞིན་དུ་པལ་ཆེར་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཞེན་བ་འདོར་རོ་ཞེ་ན། པལ་ཆེར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་
ཡང་ཞེན་བ་མི་སྐྱེ་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་དེ་
དང་འགའ་བ་པལ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་གྲུལ་བར་འགྲུར་ཡང་། དེ་མ་རྙེད་ན་
པལ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་ལ་སྲིད་པས། །

བདེ་བ་རྩུང་བྱེད་ཡོངས་སུ་སྲོང་། །

དེར་ཐལ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཟས་སོགས་རྙེད་ན་དེ་ལ་སྲིད་
པས་བདེ་བ་རྩུང་བྱེད་ཅམ་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྲོང་ལ། མ་རྙེད་ན་དུག་བཅས་ཀྱི་
ཟས་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྲོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། བསམ་མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །

རི་ལྟར་རྙེད་བཞིན་ལ་འཇུག་སྟེ། །

བྱད་མེད་དག་ནི་མ་རྙེད་པར། །

དུད་འགྲོ་ལ་འདོད་སྲོད་མཐོང་བཞིན། །

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཚོས་ཅན་ལ། ལྷན་པར་ཅན་མ་རྙེད་ན་རི་ལྷར་རྙེད་པ་
བཞིན་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱལ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་བསམ་པ་
མེད་ཅིང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་སྲིད།
དཔེར་ན་འདོད་ལྷན་དག་ལྷན་མེད་དག་མ་རྙེད་པར་དུད་འགྲོ་ལ་འདོད་པ་སྲོད་པ་
མཐོང་བ་བཞིན་ལོ། །

གཉེས་བ་ལ། ཉག་པའི་སྐྱེས་བུས་སྐྱབ་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་མི་སྲིད། སྐྱབ་བསྐྱེད་
དུ་བསྐྱོམ་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། དབང་སོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་
ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་བ་ལྡོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསམ་པ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ།
བདག་མི་ཉག་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་པ་འབྲས་
བུ་མེད་པའོ། །

ཅ་བ། བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །

རི་ལྷར་དེ་ནི་འཇིག་པར་འདོད། །

དང་པོ་ནི། གང་ཐག་གི་བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཚོས་ཅན།
རི་ལྷར་སྐྱབ་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་པས་བདག་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
བདག་དེ་ནི་འཇིག་པར་འདོད་མི་རིགས་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། ལྷོང་བ་དང་ནི་ཐ་སྐྱད་དང་། །

ཡོད་ཏེན་ཀུན་གྱི་ཉེན་ལོག་པ། །

རི་ལྷར་ཞེན་པ་ཡིན་འདོད་དེ། །

ཞེན་པའི་རང་བཞིན་དེ་འབྲ་མིན། །

གྲོལ་བའི་བདག་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བདག་སྐྱེས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཡིན་
བར་འདོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་སྐྱབས་སོགས་སྤོང་བ་དང་། རྒྱང་དོར་གྱི་ཐ་སྐྱོད་
དང་། བརྗེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་ལོག་པའི་
ཕྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ། བདག་སྐྱེས་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་དེ་འབྲ་མིན་པར་
བཅིང་གྲོལ་གྱུན་གྱི་གཞིར་ཉམས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། རྣམ་པ་གྲུན་ཏུ་བདག་འཛིན་ནི། །

བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད། །

དེ་ནི་བདག་གིར་ཞེན་པ་ཡི། །

ས་ཐོན་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་གནས། །

གཉེས་པ་ནི། གྲོལ་བའི་བདག་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། བདག་གིར་ཞེན་པའི་གནས་
སྐབས་དེ་ཉིད་ཏུ་གནས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་གྲུན་ཏུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མ་འཕོས་
པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ། དེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་
ཉིད་བདག་གིར་ཞེན་པའི་ས་ཐོན་མ་ཐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། བཙོན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆ་བརྟེན་ནས། །

འདུག་ལྡན་བདག་གི་བ་ལ་ནི། །

ཆགས་བྲལ་གེགས་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། །

དེ་ཡི་རྒྱོན་ཡང་སྐྱིབ་པ་ཡིན། །

ཐར་འདོད་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ན། བདག་གི་བ་སྐྱབས་

བསྐྱེད་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་ཆགས་པ་གཏན་ཟད་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་
རྒྱུད་གྱི་བདག་ལྷ་དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཏུ་འགྱུར་བའི་གོགས་
བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྐྱོན་ཡང་སྐྱིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་བདག་
གི་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་ཏུ་
འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་བདག་ལའང་ཆགས་བྲལ་ན། །

དེ་ནི་ཆགས་བྲལ་གང་ཡིན་མེད། །

དེ་ནི་ངེ་ལྷར་བདག་འདོད་བ། །

སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །

འདོད་ན། ལྟོས་བའི་བདག་ཐོབ་ཕྱིར་ཏུ་སྤྱག་བཞེན་ཏུ་བདག་ལའང་ཆགས་བ་
དང་བྲལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདག་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཞེན་པ་དོར་ནས་སྤྱི་ཡུང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་ལྟོས་བའི་བདག་ཐོབ་ཕྱིར་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
ཐར་འདོད་དེ་ནི་ངེ་ལྷར་བདག་གི་བ་བཞེན་ཏུ་ཕྱིས་བདག་ཡུང་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པའོ། །

ཅ་བ། དེ་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་པས་ཡུང་། །

སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་ནི་ནམ་ཤེས་བྱེད། །

དེ་ནི་སྤར་ཡང་མངོན་སྤྱི་མ་ཉིད། །

དེ་ལྷན་ཡང་ཆགས་བྲལ་མེད། །

དེ་ཚོས་ཅན། ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་གཏན་ཟད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་
གཅིག་ལ་སྒང་གྲ་དང་དོར་གྲར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྲིད།
ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བའི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་རང་འབྲས་ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་
པའི་སྲིད།

ཅ་བ། རྒྱུན་མེད་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དང། །

སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་ནི་རྒྱུན་མེད་ཡིན། །

གཉེས་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཚོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་
བལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་རྒྱུན་མེད་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
པའི་སྲིད། སངས་རྒྱས་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ལྟར་རོ། །དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ཚོས་ཅན།
རྒྱུན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་རྒྱུན་མེད་དེའི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་སྲིད།
རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་མཚོན་པ་ལྟར་རོ། །

ཅ་བ། འགྲོ་བའང་དེ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན། །

ད་ནི་གང་ལ་ཆགས་བྲལ་འགྱུར། །

དེར་དེ་རྒྱུན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ན། །

ད་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ཚོས་ཅན། གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བལ་བར་འགྱུར་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། བདག་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་དང། བདག་གི་བ་གསུམ་ག་རྒྱུན་མེད་
ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པའང་རྒྱ་དེ་ཙམ་ཉིད་ཏུ་དེས་པ་ཡིན་
པའི་སྲིད། འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་གི་བ་དེ་རྒྱུན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེས་

སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་ནི་བདག་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན། །

དེར་དེའི་སྐྱོན་ལ་ཆགས་བྱལ་མེད། །

དེ་ནི་གང་ལ་དེ་ཆགས་བྱལ། །

བདག་གྱང་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ། སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བའི་དེ་ནི་བདག་ལའང་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་སྐྱེས་བུ་དེ་ཆགས་བའ་དང་བྲལ་བར་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་དེའི་སྐྱོན་མཚོང་ཡང་། དེ་ལ་ཆགས་
བའ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྐྱོན་མཚོང་བ་ཙམ་ཞེན་བ་ལྡོག་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན། དབང་སོགས་ལ་
རི་ལྟར་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མཚོང་བ་ཡང་མི་སྲིད་པའོ། །

ཅུ་བ། ཡོན་ཏན་མཚོང་བ་ལས་བྱུང་བའི། །

ཞེན་བ་ཉེས་པ་མཚོང་བས་འདྲིག། །

དེ་ལྟར་དབང་སོགས་ལ་དེ་མིན། །

བྱིས་སོགས་ལ་ཡང་མཚོང་བྱིར་དང་། །

དང་པོ་ནི། ཆང་ལ་ཆགས་པ་ཚོས་ཅན། ཆང་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཉེས་པ་མཚོང་
བས་ཁྱོད་འདྲིག་ཅིང་འདོར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཆང་གི་ཡོན་ཏན་མཚོང་བ་ལས་བྱུང་
བའི་ཞེན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབང་སོགས་ལ་ཞེན་བ་དེ་དེའི་ཡོན་ཏན་མཚོང་བ་
ཁོ་ནས་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་སོགས་
ལའང་ཞེན་བ་དེ་མཚོང་བའི་ཕྱིར་དང་།

ཅུ་བ། སྐྱོན་ལྷན་ལ་ཡང་ཡོད་ཕྱིར་དང། །

ཡོན་ཏན་ལྷན་ཡང་གཞན་དག་ལ། །

མེད་ཕྱིར་འདས་པ་ལ་སོགས་པ། །

བདག་གི་བ་ལ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

དབང་སོ་སྐྱོན་ཅན་ལ་ཡང་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང། ཡོན་ཏན་ལྷན་ཡང་གཞན་གྱི་མིག་སོགས་དག་ལ་རང་གི་མིག་སོགས་སུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཡང། ལྷན་རང་གིས་བདག་གི་བར་གཟུང་བའི་འདས་པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ད་ལྟ་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བདག་གི་བའི། །

སྐྱོ་རྒྱུའང་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་མིན། །

དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མིན་མཐོང་བས། །

དེ་ཡང་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་སྐྱོའི་རྒྱུའང་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་འབྲུལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོན་ཏན་ཅན་མིན་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། གཞན་ཡང་ཡོད་མིན་ཡོན་ཏན་ནི། །

སྐྱོ་འདོགས་ཆགས་པས་དེར་ཡང་མཐོང། །

དེས་ན་དེ་རྒྱ་གཞོད་མེད་ཅན། །

བསྐྱབས་པས་དེ་ལ་རི་ལྟར་གཞོད། །

གཉེས་པ་ནི། དབང་སོགས་སྐྱག་བསྐྱེད་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱོན་ཅན་ཏུ་མཐོང་བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མེན་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱོ་འདོགས་པའི་ཆགས་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་དེར་ཡང་མཐོང་བའི་སྲིད། དོན་བསྐྱབས་པ་ནི། བདག་གི་བ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་དེ་ལ་རི་ལྟར་ཡང་གཞོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱོམས་པས་ཞེན་པ་དེའི་རྒྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ཅན་བསྐྱབས་པ་ཅམ་ཏུ་ཟད་པའི་སྲིད་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་དེས་ནའི་སྲིད།

གཉེས་པ་ལ། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་ཏུ་ཐ་དད་ཏུ་ཤེས་པ་ཅམ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡིད་གཏུངས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུར་མི་འཐད། ཆགས་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་སོ་ནི། གངས་ཅན་ན་རེ་ཁོ་སོ་ཅག་ལྟར་ན། དབང་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་མཐོང་བ་འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་། སྐྱོན་ཅན་ཏུ་མཐོང་བ་ཐར་པའི་ལམ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྐྱེས་ཏུ་གཉེས་སྐྱོས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་གཉེས་སོ་སོར་ཤེས་པས་སྐྱེས་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོ་འདོར་བའི་སྲིད། སྐྱེས་ཏུ་ཆགས་བྲལ་ཏུ་འགྱུར་བས་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་ཏུ་ཐ་དད་ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཐར་ལམ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མཚོག་གཞན་དོན་ཏུ་གཉེར་བྱེད་དང་། །

སྐྱེ་འདིག་སྐྱོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། །

སྐྱེ་བོ་འདི་ཡིས་དབང་སོགས་ལས། །

བདག་ནི་ཐ་དད་གྲུང་པར་ཤེས། །

རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྲིད་པ་
ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཡིས་
རང་གི་དབང་བོ་དང་། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དུ་
གྲུང་པར་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་པོར་ཞེན་
ནས། ད་ལྟར་གྱི་དབང་བོ་དང་བདེ་བ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྲུང་པ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་བྱིས་དང་། རང་ཉིད་ལྡེ་བྱི་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས། རང་གི་བདེ་སོགས་སྐྱེ་འཇིག་
བྱེད་པར་ཉོགས་པའི་ཚོལ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བྱིས་པ།

ཅ་བ། དེ་བྱིས་གཅིག་ཉིད་མཐོང་བས་ཀྱང་། །

ཆགས་མིན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ། །

རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ་སྐྱོས་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
སྲིད་པར་ཆགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྲོལ་བའི་རྒྱུར་
མི་འཐད་པ་དེའི་བྱིས་པ། རང་བཞིན་ནི། ལྡོག་ཏུ་གྲུང་པའི་གཙོ་བོ་ལ་བཟེང་མོད། སྐྱེས་
བུ་དང་བདེ་སོགས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ན་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཡང་ཐ་དད་དུ་
ཤེས་ཀྱས་སོ། །ཞེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོང་དང་རང་བཞིན་གཉིས་བཅས་པོ་དང་། སྐྱེས་བུ་རིག་
པར་འདོད་དོ། །

ཅ་བ། དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་ལ། །

རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་ཆགས་འགྲུང་། །

དེ་ལོག་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི།

རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྦྲར་བརྟེན་འགྲུམ།

ཞེ་སྤང་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། ཞེ་སྤང་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱི་ཆགས་བྲལ་དུ་
འགྲུམ་བམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེ་སྤང་དེ་ནི་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་སྤིང་ཅམ་དུ་གནས་
གྱི་དེ་ལོག་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྦྲར་བརྟེན་པར་འགྲུམ་
བའི་ཕྱིར། ཉགས་དེ་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་ཆགས་བྲལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ལྲང་དང་དོར་བུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །

ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཉམ་སྟོམས་ཅན། །

ཅ་རྟེན་སྟེ་འཚུངས་པ་ལ། །

ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །

དག་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཡས་གཡོན་
ནས་ཅ་རྟེན་གྱི་ལྗེ་གྲུས་བྱུགས་པ་དང་སྟེ་འཚུངས་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་ཆགས་
དང་ཁོང་ཁོ་བཟང་པར་སྤངས་པའི་སྟོན་སྟེ་མཉམ་སྟོམས་པ་ཅན་དུ་འཚུངས་པའི་སྐྱེས་
བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། ལྲང་བུ་དང་དོར་བུའི་ཆགས་སྤང་བཟང་པར་སྤངས་པའི་
སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྟོམ་བར་གསུངས་
པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ།

ཅ་བ། འདུ་བྱེད་སྤྱི་བཟུང་བ་དགོངས་ནས། །

སྤྱི་བཟུང་བ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། །

དེད་ཀྱི་དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས། །

སྤིང་བ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བཟུང་བ་དགོངས་ནས་སྤྱི་བཟུང་བ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བཟུང་བ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རྒྱུང་ལྗང་བདག་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ནི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན། །

སྤོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལོ་ལ་བར་འགྲུབ། །

སྤོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །

དེ་འདྲའི་སྤྱི་བཟུང་བ་སྒྲོམ་པའི་སྤོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སྤིང་བ་ལས་དངོས་སུ་ལོ་ལ་བའི་ལས་དུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ནས་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤིང་བ་ལས་དངོས་སུ་ལོ་ལ་བའི་ལས་མིན་ཡང་དེས་པར་སྤོམ་དགོས་ཏེ། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་གོ་མས་པས་སྤིང་བ་ལས་དངོས་སུ་ལོ་ལ་བར་འགྲུབ་ལ། བསྤོམ་པ་ལྟག་མ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཐག་བཅས་སྤྱི་བཟུང་བ་དུ་རྟོགས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་ཐབས་ཀྱི་དོན་དུ་དེས་པར་སྤོམ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྱི་བཟུང་བ། །

སྤྱི་བཟུང་བ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །

དེས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཟག་
 བཅས་སྐྱབ་བསྐྱལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྐྱབ་བསྐྱལ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐར་བཤད་པའི་ཐབས་དང་
 ཐབས་བྱུང་དེ་ལྟར་གནས་པས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་དག་སློང་
 དག། །གཟུགས་རྟག་པ་ཡིན་ནམ། མི་རྟག་པ་ཡིན། བཅུན་པ་མི་རྟག་པ་ལགས་
 སོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནམ་བདེ་བ་ཡིན། བཅུན་པ་སྐྱབ་བསྐྱལ་
 བ་ལགས་ཏེ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་
 ལགས་སོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་ངའི་ལོ། །འདི་ནི་ང་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངའི་བདག་གོ་ཞེས་པ་
 ལྟར་རུང་ངམ། བཅུན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དེས་
 བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་རང་དོན་གྱི་
 མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བརྟན་རུང་བའི་ཆ་ཡིན་པ་སྟོགས་པར་བྱེད་ལ། ཟག་བཅས་སྐྱབ་
 བསྐྱལ་དུ་རྟོགས་པས་ཡིད་འབྱུང་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །

སྐར་བཤད་གི་བདེ་བ་ཐོབ་བྱུང་འདྲིན་པ་དང་། དེ་རྟག་པར་འདྲིན་པ་གཉིས་
 ཚོགས་པ་ལས། བདེ་བ་དེ་འགྱུར་མེད་གྱི་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བའི་གནས་སུ་འདྲིན་པ་
 ཡོད་ལ། བདེ་བ་དེ་ནམ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་སློ་
 འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ཁམས་གོང་མའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ། རང་དུས་
 ཅས་བྱིམ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་འབྱུང་གི་སློ་སླེ་བ་ནི་སྐར་བའི་མི་རྟག་
 པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་དེས་པར་བསྟོས་སོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
 གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ན་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཡང་ཁོང་དུ་

ཚུད་པར་འགྱུར་རོ། །རགས་པའི་མི་རྟོག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་
གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ས་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །

ཙ་བ། ཆགས་བཤམ་མིན་དང་སྲིད་ལྡན་དང་། །

ཙོམ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པ་དེ། །

ཉོན་མོངས་ལས་ལས་གྲོལ་མ་ཡིན། །

དེ་འབྲུ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྲ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། གྲོལ་བའི་བདག་ཚོས་ཅན། སྲིད་པ་དང་ལྡན་པར་
ཐལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷན་དོར་གྱི་ལས་གྱི་
ཙོམ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། འདོད་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ལས་གྲོལ་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་སྐྱེ་མ་གཉིས་གྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲུ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྲ།
བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བདག་གི་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ན། །

དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད། །

བྱ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་ཅན། །

དེ་ཆེ་དེ་ཡི་བདག་ཀྱང་མེད། །

གཉིས་པ་སྲིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་སྐྱངས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ནི། དེ་ཚོས་
ཅན། ཁྲོད་གྱི་དུས་དེའི་ཆེ་བདག་གི་བ་དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བཟའ་བུ་
བདག་གི་བ་ཉིད་ནི་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་བདག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྷན་པར་ཐལ། བདག་རྟོག་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ལས་བྱེད་པའི་

བྱ་བ་ཅན་དང་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཅུ་བ། དེ་སྲིད་གྲོལ་འདོད་ཐོག་མེད་པའི།

རྒྱ་ཅན་རིགས་མ་སྐྱུ་ས་ཐོན་ལས།

བྱུང་བའི་འདིག་ཚོགས་ལྟ་བ་དག།

ཅུ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས།

གསུམ་བ་ནི། གྲོལ་བ་འདོད་བ་དག་ཅེས་བརྗེ་བས་ཐོས་ནས། ཐར་བ་ཐོབ་པར་
འདོད་ན། འདིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་དག་ཅུ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་
དབྱུང་རིགས་པར་ཐལ། འདིག་ལྟ་འཁོར་བའི་ཅུ་བ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་བསྐྱབ་བ་དེའི་སྲིད། འདིག་ལྟ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་
མེད་དང་མི་མ་སྐྱུ་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་རང་གི་
རིགས་མ་སྐྱུ་བའི་ས་ཐོན་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད།

གཉིས་བ་ལ། དབང་སྤྲུག་གིས་ཐར་ལམ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོ་ག་གྲོལ་ལམ་
ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། །གཞོན་བྱེད་བརྗོད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གྲོལ་ལམ་དུ་བསྐྱུན་པའོ།

ཅུ་བ། ལྷུང་ནི་དེ་ལྟའི་དངོས་ཡིན་པའི།

རྒྱ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ནི།

ལྷུང་ཅམ་གྱིས་ནི་གྲོལ་བར་ཡང།

སྐྱ་བ་ཡོངས་སུ་མགྲུ་བྱེད་མིན།

དང་པོ་ནི། ལྷུང་ལས་བཤད་པའི་ཚོ་ག་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྐྱ་བ་ཡང་རྟོག་ལྡན་

ཡོངས་སུ་མགྲུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཚོ་ག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྟོན་
པའི་ལུང་གི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་ལུལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚོན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྣམས་ཀྱི་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ། །ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།
ལུང་དེ་ལས་བཤད་པའི་སྐབས་ས་ཤོན་ལ་བཏབ་པས་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ལྟར། བརྗོད་
བྱ་ལ་མི་ལུལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ས་ཤོན་སོགས་གྲུབ་ཚོ་ག་ནི། །

སྐྱེས་བུ་མི་སྐྱེད་པར་ལུས་མིན། །

ཉིལ་མར་བསྐྱས་དང་མེས་བསྐྱེགས་སོགས། །

ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་ཐལ་བྱིར་དོ། །

ས་ཤོན་སོགས་གྱིས་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་གྲུབ་པའི་ཚོ་ག་མཐོང་བས། དབང་
སྐྱེག་གི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་མ་ཐག་སྐྱེས་བུ་ཡང་སྲིད་དུ་མི་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལུས་བ་
མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་ལུས་ལ་ཉིལ་མར་བསྐྱས་བ་དང་མེས་བསྐྱེགས་སོགས་
ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ལྲང་ལྷོ་བ་དག་གྱིས་ཡང་བྱིར། །

སྤྲིག་བ་བཙོམ་པར་གྲུས་བ་མིན། །

འདི་ཡི་ལྷོ་ཉིད་མེད་འགྱུར་གྱི། །

ལུས་ཅན་མིན་ཕྱིར་སྤྲིག་ལྷོ་མིན། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིན་སྐྱེག་གི་མེས་སེམས་ཀྱི་སྤྲིག་བ་བཙོམ་པར་གྲུས་བ་མིན་པར་
ཐལ། སྤྲིན་སྐྱེག་གི་མེས་ལུས་གདུངས་པས་སྲང་སྲང་ཁང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲིན་

སྲིག་གིས་སྐྱེས་བུ་འདི་ཡི་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་འགའ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་
ཀྱིས་སྒྲིག་པ་སྲང་དེ་ལུས་ཅན་མིན་པའི་སྲིད།

གཉེས་པ་ལ་བཀའ་ལུང་ཙམ་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་སྲི་མའི་རྒྱལ་ལ་གཞོན་པ་དང་། དེའི་
ལན་དགག་པ། བཀའ་ལ་ལ་གཞོན་པ་སྲང་བའོ། །

ཅ་བ། ལོག་ཤེས་དང་ནི་དེ་ལས་བྱུང་། །

སྲིད་པ་སེམས་པའི་དབང་དག་གིས། །

དམན་གནས་འགོ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །

དེ་སྲིད་དེ་བཅད་འགོ་མི་འགྱུར། །

དང་པོ་ནི། ལྷག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། དེ་ལས་བྱུང་
བའི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་ཚོས་ཅན།
གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅད་པ་དེ་ཡང་སྲིད་སྲི་མར་འགོ་བར་
མི་འགྱུར་ཉེ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་དག་གིས་དམན་པའི་གནས་སུ་འགོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད།

ཅ་བ། དེ་ཙམ་ལས་ནི་འགྱུར་བའི་སྲིད། །

སྐྱེ་ལ་དེ་དག་ཉིད་ལུས་ཡིན། །

སེམས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས། །

ཡིན་སྲིད་སྐྱེ་རྒྱུ་ཉམས་པ་མེད། །

ཐ་མལ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ལོག་སྲིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་
ལན་འདོགས་ལུས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ཙམ་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལས་འགྱུར་བའི་སྲིད། ལས་ཀྱང་

རྒྱུར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་པ་ལས་དོན་གཞན་
པའི་ལས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་སྲིད་པ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཡིན་
པའི་སྲིད། དེས་ན་དབང་གི་ཚོག་ཅམ་སྲིད་པ་ལས་གོམ་པའི་ལམ་མིན་ཏེ། དབང་དེ་
ཐོབ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེས་བྱས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། འགོ་དང་རྟོགས་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན། །

དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ལས་འགྱུར། །

མ་མཐོང་ཞིག་སྲིར་འགོ་བ་མེད། །

དེས་ན་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་མིན། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཡང་སྲིད་སྲི་མར་འགོ་བ་མེད་
པར་ཐལ། དུལ་གཞན་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བྱ་དེ་དུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་དང་
གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནི། བྱེད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་དེ་
ནི་མ་མཐོང་བ་ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་མ་མཐོང་
པའི་ལས་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཞིག་པར་བྱས་པའི་སྲིད། དེས་ན་ལས་ཀྱང་བདག་གི་
ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཁྱེད་འདོད་པའི་སེམས་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཡོད་དང་མེད་པའི་རྗེས་འཇུག་སྲིད། །

བྱེད་པ་སྐྱེད་ལ་སྐྱོ་ཡི་ནི། །

བྱས་མཐོང་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ན། །

དེ་ཡོད་དེ་དག་ཅིས་མི་འགོ། །

བྱེད་པ་དབང་སོགས་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལོག་སྲིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐོ་
སེམས་པ་དེ་ཡིས་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་གི། །ཚོ་ག་སོགས་གཞན་གྱིས་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་
སྐོག་བྱེད་པའི་བྱིར། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཡང་སྲིད་བྱི་མར་ཅེས་མི་འགོ་སྟེ་
འགོ་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དབང་བསྐྱར་གྱིས་ཡིད་སློའི་རྒྱས་པ་བཙུག་པ་མི་འཐད། ཉ་ཅང་
ཐལ་བ་དང་། བདག་ཉམ་པ་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་བའོ། །

ཙམ་གཤམ་ཉེ་དག་རྒྱས་མེད་ན། །

དབང་སོགས་བྱས་མ་ཐག་དེ་དག །

སེམས་པའི་དབང་གིས་འཛིན་དང་འཇུག །

གཡེང་དང་འགོག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །

དང་པོ་ནི། གཤམ་ཉེ་ལོག་སྲིད་དེ་དག་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་བྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་མེད་པར་བྱས་པའི་བྱིར། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན།
དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ཚོས་ཙན། དབང་བསྐྱར་སོགས་བྱས་མ་ཐག་
རང་རྒྱུད་གྱི་སེམས་པའི་དབང་གིས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡུལ་རང་དགར་
འཛིན་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་
དུ་གཡེང་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དེ་འགོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་
ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སེམས་པའི་རྒྱས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཙུག་པའི་བྱིར།
ཡང་ན། གཡེང་བ་བརྒྱལ་ནས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པ་ཐབས་

གྲིས་སྐྱར་ཡང་སོས་པའོ། །

ཅ་བ། ཅི་སྟེ་དེ་ཆེ་སྟོ་མེད་ཕྱིར། །

མི་འགྲུར་དེ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ། །

མཚམས་སྟོར་དེ་རྣམས་རུས་མེད་ན། །

གཉེས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཤི་བ་དེའི་ཆེ་སྟོ་མེད་པའི་ཆེ་འཁོར་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་
འགྲུར་བར་མི་འགྲུར་རེ་ཞེ་ན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་འཆི་ཁ་མའི་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་དེ་མ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྲིས་སྟོ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྟོར་
ཉ། དེའི་དངོས་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རིགས་འདྲ་
མཚམས་སྟོར་བའི་རུས་པ་དབང་བསྐྱར་གྲིས་བཅོམ་པས་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གསོན་པ་ཉིད་ནའང་རུས་མེད་འགྲུར། །

གཉེན་པོ་དང་ནི་རང་གི་སྟོགས། །

འཕེལ་ན་འགྲིབ་དང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །

ཉེས་རྒྱན་རང་གི་ས་བོན་ཅན། །

དབང་བསྐྱར་བ་ལས་སྟོག་པ་མེད། །

དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་གསོན་པ་ཉིད་ནའང་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྟོར་བའི་རུས་
མེད་དུ་འགྲུར་བར་ཐལ། དེའི་རུས་པ་དབང་བསྐྱར་གྲིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ནས་
རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ཅན་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་ཚོས་ཅན། དབང་
བསྐྱར་བ་ཅམ་ལས་སྟོག་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
འཕེལ་ན་འགྲིབ་རང་གི་སྟོགས་ཚུལ་མེན་ཡིད་བྱེད་འཕེལ་ན་ཁྱོད་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མྱོད་བདག་མེད་པར་སྐྱ་བ་ལ་ཐར་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཉག་པ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

དེམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །

བྱེད་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནི། །

འབྲ་བའི་བདག་ཉིད་བྱེད་པ་འགལ། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུའང་གཅིག་པར་འགྱུར། །

ཁོ་པོ་ཅག་ལ་འཐད་གྱི་བདག་ཉག་པ་སྐྱ་བ་ལ་མི་འཐད་དེ། བདག་ཉག་པ་ལ་
བཅིངས་ཐར་གྱི་གནས་སྐབས་དེམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། ཉག་
པ་རྒྱེན་ལ་བལྷོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡང་འགལ་
བར་ཐལ། ཉག་པ་ལ་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དག་རྣམས་པ་འབྲ་བའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའང་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་ཉག་པ་
དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་དག་དེ་ལས་ཐ་དད་ན། །

བྱེད་པོ་ཟ་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར། །

རྣམས་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། །

རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་བདག་ཉག་པ་དེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། བདག་ཉག་པ་དེ་
ཉིད་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་
ལོ། །ཉག་པས་འབྲས་བུ་ལ་མན་འདོགས་པའི་རྣམས་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཉག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་རྣམས་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ན་གཞན་

གྲིས་མྱོང་བ་གཞན་གྲིས་བྲན་པ་དང་། གཞན་གྲིས་བསགས་པ་གཞན་གྲིས་ལོངས་
སྦྱོང་བ་སོགས་སུ་འགྲུང་འོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གཞན་གྲིས་བྲན་དང་ལོངས་སྦྱོང་སོགས། །

ཐལ་བ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །

འགའི་ཡང་བྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

དེས་ན་མྱོང་ལས་བྲན་པ་འབྱུང་། །

མྱོང་བྲན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་སྤང་བོ་སྐད་ཅིག་མར་སྐྱ་
བ་ལ། གཞན་གྲིས་མྱོང་བ་གཞན་གྲིས་བྲན་པ་དང་། གཞན་གྲིས་བསགས་པ་གཞན་
གྲིས་ལོངས་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐལ་བ་གཞོན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉག་
པའི་སྐྱེས་བུ་འགའི་ཡང་སྤང་མྱོང་བ་ཕྱིས་བྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལས་བྲས་པ་རྒྱུད་
ཐོས་པ་དང་མ་བྲས་པ་དང་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དུལ་
མཚུངས་པའི་མྱོང་བ་ལས་བྲན་པ་རྒྱེན་ཅི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འབྱུང་བ་དེས་ན་འོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །

བདེ་དང་དང་དང་འོ་ཞེས་སོགས། །

ཡང་དག་མིན་པ་རྣམས་བཅུ་དྲུག་།

སྒོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱེད། །

གསུམ་པ་ནི། མྱོང་བ་འཁོར་བའི་ཅ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་
ལྷགས་པ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཉག་ཅིང་བརྟེན་པ་དང་བདེ་བ་དང་། ང་དང་འོ་ཞེས་སོགས་
ཡང་དག་པ་མིན་པ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དང་བཅས་པས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྒོ་

བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྲིད་ཅིང་སྲིད་པའི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བར་
བྱེད་པའི་སྲིད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་
ཡིན་ཏེ།

ཅ་བ། དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་ལགལ་དོན། །
དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་རྟོགས་ཅན། །
ལེགས་བསྐྱོམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས། །
སྲིད་པ་རྗེས་འབྲང་བཅས་འཛོམས་བྱེད། །

བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སྲིན་ཅི་ལོག་དེ་དང་ལགལ་བའི་དོན་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཅན་
ལེགས་བར་སྐྱོམས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིས་སྲིད་པ་རྗེས་
འབྲང་དང་བཅས་པ་ཅ་བ་ནས་འཛོམས་བར་བྱེད་པའི་སྲིད། སྲིད་པ་མེད་ཀྱང་ལས་
དང་ལྷས་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ལས་དང་ལྷས་དག་གནས་ན་ཡང་། །
གཅིག་མེད་སྲིད་ན་རྒྱ་གསུམ་ཅན། །
སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །
ས་མོན་མེད་བར་སྐྱ་གུ་བཞིན། །

དག་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། ལས་དང་ལྷས་དག་གནས་ན་ཡང་སྐྱར་འཁོར་བར་
སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་རྒྱ་གཅིག་སྲིད་པ་མེད་པའི་སྲིད། ལྷ་སྐྱེ་སྲིད་
བར་སྐྱེ་བ་རྒྱ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། ས་མོན་མེད་བར་སྐྱ་གུ་མི་འགྱུར་བ་

བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལས་ལྷན་མཛད་པའི་ཐབས་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་ལ། དགག་
བ་དངོས་དང། ཚྱོད་སྤང་རོ། །དང་པོ་ནི། ཉམ་མཁའི་གོས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
ལས་དང་ལྷན་ཟད་པས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྐྱུ་གསུམ་པ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ལྷན་འབའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་རིགས་
སོ་ཞེན།

ཅ་བ། ལས་དང་ལྷན་དག་སྤོང་མིན་ཏེ། །
གཉེན་པོ་དག་ནི་མེད་ཕྱིར་དང། །
རྒྱས་མེད་ཕྱིར་རོ་སྲིད་པ་ནི། །
ཡོད་ན་སྤང་ཡང་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །

སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་དང་ལྷན་དག་སྤོང་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལྷན་
རྐྱང་བ་སྤོང་པའི་གཉེན་པོ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་དེ་དག་ཟད་
བར་སྤོང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་པ་ཡོད་ན་སྤང་ཡང་ལས་དང་དེ་
ལས་ལྷན་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཉེས་པ་ལ། ལས་སྲིད་གཉེས་ཀ་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་
ཤིང་མཚུངས་སུ་བསྟེན་བ་དགག་བ་དང། དཀའ་སྐབ་གྱིས་ལས་གྱི་རྒྱས་པ་འདྲེས་
ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པ་དགག་པ། ལས་སྲིད་སྤང་བུར་མཚུངས་པ་དགག་པའོ། །

ཅ་བ། གཉེས་ཟད་དོན་དུ་འབད་ན་ཡང། །
ལས་ཟད་དུ་བ་བ་དོན་མེད་ཡིན། །
འབྲས་བུ་སྣ་ཚོ་གསལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །

ལས་རྣམས་ལུས་པ་ཐ་དད་དུ།

རྗེས་དཔོག་དེས་ན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཟད་པའི་དོན་དུ་འབད་པར་
རིགས་ཏེ། གཉིས་ཀ་འཁོར་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ལས་ལོགས་སུ་ཟད་པའི་
གཉེན་པོ་ལ་དུབ་པ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་སློང་མི་ལུས།
ལོགས་སུ་སྤངས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཙུ་བ་གཅིག་སྤངས་
པས་གཞན་ཐམས་ཅད་སློང་ལུས་ལ། ལས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུའི་
ལས་རྣམས་ལུས་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་ལུས་ཏེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་དུ་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཙུ་བ། ཉོན་མོངས་དངོས་གཅིག་གིས་མི་འཇོད།

རྣམ་འགས་དེ་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ནི།

ཚུང་འགྲུར་རིགས་མི་མ་ཐུན་ཅན་མིན།

འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སློང་བ་ནི།

སྐྱེ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་
གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འཇོད་པར་ཐལ། ལས་གཅིག་སྤངས་པས་ཀུན་སློང་
བར་འགྲུར་བའི་ལས་ནི་མེད། ལས་མཐའ་ཡས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྣམ་སྐྱེན་ཡིད་དུ་
འོང་བ་ལས་ལས་བཟང་པོ་སྡོན་དུ་སོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལས་ལས་ངན་བ་
དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་ལས་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་སྡོན་དུ་སོང་
བར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཀྱི་ཉུགས་ལས་དཔོག་ལུས་ཀྱི། ལུས་འདིའི་སྡོན་གྱི་

ལས་ལྷལ་གང་དུ་བྱས་པ་དང། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་དང། ཚུལ་རི་ལྟར་བྱས་པ་སོགས་
ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྲུང་རོ། །དཀའ་སྐབས་ཀྱིས་ལྷུས་གདུངས་པའི་རྣམ་པ་འགས་ལས་
རིགས་མ་སྐྱེད་དང་རིགས་མི་མ་སྐྱེད་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པ་
མིན་པར་ཐལ། དཀའ་སྐབས་ཀྱི་ལས་དེས་གདུང་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་སྲོན་གྱི་ལས་
གྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བས་ལྷུང་ཟད་ལྷུང་བར་འགྲུང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། ཅི་སྟེ་དཀའ་སྐབས་ཀྱིས་པ་ཡིས། །

རྣམ་པ་འབྲེས་པ་ཟད་པ་ན། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དཀའ་སྐབས་ཀྱིས་བདེ་སྤྱད་གི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་འབྲིན་
པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་བྱས་པ་ཡིས་རྣམ་པ་འབྲེས་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་
ལུ་དེ་ཉིད་གདུང་བ་གཅིག་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བས་ཟད་པར་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཉོན་མོངས་ཆ་འགའ་སྐྱོང་བའོ། །

ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཀུན་སྲང་འགྲུང། །

གལ་ཏེ་དཀའ་སྐབས་ཉོན་མོངས་ལས། །

གཞན་འདོད་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཅེ་ན། །

གལ་ཏེ་དཀའ་སྐབས་དེས་ལྷུས་གདུང་ཞིང་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ལས་
གཞན་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་བྱུང་འདོད་དམ། གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་
ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལས་འབྲས་ཟད་པའི་སྤྱིར་ཏུ་མེ་ལྡ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་གདུང་བ་བྲག་པོ་རྩམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ལྷ་ཉག་མ་གཅིག་གཏོགས་པ་ལྟ་
བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་གས་འགས་ལས་འབྲས་མ་ལྷུས་པ་སྐྱོང་རྣམ་པའི་སྤྱིར།

ལམ་གྱི་སྐྱོན་གསུང་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་དཀའ་ཐུབ་གྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤོང་
བྱས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་དེ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་བྱས་པ་གཅིག་ཏུ་
འདྲེས་བར་བྱེད་པའི་མ་ཐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ནི་ལས་འབྲས་ཡིན་ཕྱིར་འདིས། །

བྱས་པ་འདྲེས་སོགས་འགྱུར་མ་ཡིན། །

ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དཀའ་ཐུབ་འདིས་ལས་གྱི་བྱས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་། བྱས་
པ་རགས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་དེ་ནི་
ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་སྐྱང་གིས་ཞིང་ཚོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་
བཞིན་འོན་ཟེར་དང་ཡང་བྱམས་སོགས་གོམས་པ་དང་གཟུངས་སྤྲུགས་བཟུངས་པ་
ལས་སྐྱིབ་པ་འདག་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ། ཡང་སྲེད་པ་བཙོམ་ན་ལས་མཐའ་
དག་ཀྱང་བཙོམ་པར་འགྱུར་བས་ལས་གྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྐྱེ་འདོད་ཉེས་པ་བཙོམ་པའི་ཕྱིར། །

གང་ཡང་སྐྱོན་རྣམས་འགོག་བྱེད་པ། །

དེས་བསྐྱེད་ལས་ལ་བྱས་འགྱུར་གྱི། །

རི་ལྟར་བྱས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། །

གང་ཡང་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དེས་བསྐྱེད་
པའི་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་ལ་གཞོན་བྱས་པར་འགྱུར་ཉེ། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་
བར་འདོད་པའི་ཉེས་པ་བཙོམ་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཞར་བ་

དང་སྐྱུར་པོ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ཟིན་ཉམས་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་
གྲུབ་ཟིན་པ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་བྱིད། དེ་བཞིན་དུ་གཟུངས་སྐྱུགས་བརྒྱས་
བ་སོགས་ཀྱིས་ལས་སྐྱིབ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་ནམ་སྐྱིན་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱེད་རྒྱས་
ཀྱང་། མྱེད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་རྒྱས་པའི་གཉེན་པོ་ཉི་ཤུ་
ཡང་མེད་དོ། །

ཡང་ན་གཞུང་སྐྱ་མས་སྲེད་པ་ཟད་པར་སྤངས་ན། དེ་བྱིན་ཚད་ལས་ཀྱི་ནམ་
སྐྱིན་འབྲིན་པའི་རྒྱས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། ཀྱང་བ་ཐ་
མས་སྲེད་པ་མ་སྤངས་པར་སྐྱོན་བྱས་པའི་ལས་མཐའ་དག་གིས་འབྲས་བུ་འབྲིན་
པའི་རྒྱས་མེད་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་དོ། །གཞུང་སྐྱ་མས་སྲོང་བར་མ་དེས་པའི་
ལས་སྲོང་རྒྱས་པ་དང་། བྱི་མས་སྲོང་དེས་ཀྱི་ལས་སྲོང་མི་རྒྱས་པ་ལ་འཆད་བ་ནི།
གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། དེགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དུ་མས་
སྐྱོབས་བཞི་ཚང་བའི་བཤད་པས་སྲོང་དེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སྐྱིན་པ་འབྲིན་པ་
ཡང་འདག་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་སྲོང་དེས་སུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉེན་པོ་
དང་མ་སྤང་ན་སྲོང་དེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མྱེད་པ་ཡོད་ན་ལས་འབྲུང་བ་ལྟར་ལས་ཡོད་ན་ཡང་སྲེད་པ་
འབྲུང་བས་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་སྤང་བྱའོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། ལས་ལས་ཉེས་པ་མ་ཡིན་ཉེ། །
སྐྱོན་ལྡན་བྱེད་འགྱུར་བརྒྱུག་ལས་མིན། །
ལོག་པའི་ནམ་རྩོག་མེད་པར་ནི། །

བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་མི་འགྱུར། །

སྲིད་པ་མེད་པའི་ལས་ལས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་
སྐྱོན་རྣམས་དང་ལྷན་བ་རྣམས་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། བསྐྱོག་པ་སྲིད་
པ་མེད་པ་ལས་ལས་གསོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འགྱུར་བས་
དེ་ལྟར་སྐྱར་ཡང་དོན་གཉེན་གྱི་སྲིད་པ་འགྱུར་དོ་ཞེ་ན། དག་བཙམ་པ་ཚོས་ཅན། བདེ་
བ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ལོག་
པའི་རྣམ་ཏོག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དག་གིས་གྲོལ་ལམ་དུ་བཏགས་པའི་
ལམ་བདེན་གྱི་མི་མ་ལུན་སྲོགས་གྱི་གཙོ་བོ་བཞི་དོས་གཟུང་ནས་དགག་པ་མཛད་དེ།
དབང་སོགས་བདག་གི་བ་སྐྱུག་བསྐྱུག་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་ལུ་ཐ་
དད་དུ་ཤེས་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཚོ་ག་དང་ལས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་གཏུང་
བར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དོན་བསྐྱུས་ན། དེ་དག་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་མི་
འཐད་དེ། བདག་ཉལ་བ་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གཟུང་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཤ་
སྐྱུག་ཏུ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱར་བཙམ་གང་དུ་བདག་མེད་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པ་
དེར་ནི་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་བསྐྱར་པར་ཤེས་པར་གྲུའོ། །

ཅ་བ། སྐྱོབ་ལས་དེ་ཉིད་དང་བཟུན་དང་། །

མ་ལུས་ཁྱད་པར་མཁྱེན་པར་གྲུབ། །

གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ། །

གཉེས་པ་ནི། ལུབ་པ་བཙམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཅན། དེ་ལོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་ཡིན་
ཏེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་མདོན་སྐྱུལ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་

པ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ཤིང་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱིན་ལ་སྤྱི་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་སོགས་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ལུས་པའི་ཤུད་པར་མཐུན་པར་གྲུབ་སྟེ། མངོན་མཐོ་
ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་
ཅན། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣོས་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པ་ལས་
སོ། །ལུགས་ལྡོག་གི་སྐབས་འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱོད་ལས་པའི་དོན་ཅན་
དུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱོབ་པ་ལས་མཐུན་པ་རྣམ་དག་དཔག་འདོད་ནས་
དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འབྲུང་གི་སྐབས་སུ་རྣོས་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་
པ་བསྐྱབ་བྱུང་བྱས་པའི་ཚེ། རི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དགོད་དགོས་ལ།
སྐབས་འདིར་སྐྱོབ་པའི་ཉགས་ལས་མཐུན་པ་རྣམ་དག་དཔོག་པ་ཡིན་པས། བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་སྐྱོད་ལས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་བ་དང་སློབ། །

མི་སློབ་ལས་ལྷག་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

གཞན་དོན་མཐུན་སྐྱོར་དེ་སྟོན་པ། །

དེས་ན་ཕྱི་རོལ་བ་དང་སློབ་པ་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་མི་སློབ་
པ་ལས་ཉོགས་པ་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐུན་པ་སོགས་
དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཞེས། གཞན་གྱི་
དོན་དུ་མ་ལུས་པ་མཐུན་པ་ལ་སྐྱོར་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་དུ་སོང་།

སྟེ། རྟོགས་པ་ལུན་ཚོགས་མངའ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྒྱལ་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱོར་བའི་རྒྱ་
དུས་ཀྱི་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་སྟོན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མིན་ན་
མཁུན་པ་ཁྲད་པར་ཅན་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །

ཅུ་བ། དེ་ལས་བཅེ་ཡིན་གཞན་དོན་དོར། །

དོན་གྲུབ་མཛད་པ་མི་འདོར་ཕྱིར། །

བཞི་པ་ནི། བཅེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ལུས་པ་མཁུན་
པའི་ཆེད་དུ་སྐྱོར་བ་བཅོམ་འགྲུས་ཀྱིས་ལམ་གོམས་པར་མཛད་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་
ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མ་ལུས་པར་མཁུན་པ་ཅམ་གྱིས་ཚད་མའི་སྐྱེས་
ལུང་འགྲུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
ཚད་མའི་སྐྱེས་ལུང་འགྲུབ་པ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དེས་པར་བསྐྱབ་
དགོས་ཏེ། སྟོང་རྗེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་རང་དོན་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་
གྱི་དོན་གྱི་དོར་ཚོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་རྗེ་མེད་པ་ནི་
མཁུན་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ལ་དུས་སྟེ་མི་འདོམས་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། བཅེ་བས་ལེགས་དང་ཡེ་ཤེས་ལས། །

བདེན་པ་གསུངས་མཛད་སྐྱབ་ཀྱིད་བཅས། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ལས་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་ནི། ལུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཚོས་ཅན། གདུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པ་དང་བན་པ་འབའ་ཞིག་གསུང་གི་མི་བན་པ་མི་
གསུང་སྟེ། བཅེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་སོ། །འདིས་གྲོལ་བ་
དོན་གཉིད་གྱི་སྐྱབས་སུ་འོས་ཤིང་སྐྱབས་མཛད་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་

མ་ལོག་པ་གསུང་བར་མཛད་དེ། མཁེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་བ་ལས་
ཉེ་མངའ་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྐྱབས་བྱེད་ལུས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་རྟོ། །མཁེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཚོས་ཅན། ལྷ་མེད་དང་མི་མ་སྟན་པའི་ལྷ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། བཅེ་བ་དང་
བཅས་པའི་སྐྱབས་བྱེད་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། དེ་གསུང་བར་ཡང་མངོན་སྲོད་ལྡན། །

གང་ཕྱིར་དེས་ན་ཚད་མ་ཉིད། །

སྐབ་པ་ཚོས་ཅན། རྣོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཁེན་པ་དེ་གཞན་
ལ་གསུང་བར་ཡང་མངོན་པར་སྲོད་པའི་བཙོན་འགྲུས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་
དང་ལྡན་པའི་མཁེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཚད་མ་ཉིད་
དུ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དོན་གཉེས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པ་
དེས་ནའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། དེ་ལྟའི་དངོས་སྟོན་བསྟོད་པ་ནི། །

དེ་ཡི་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་ནི། །

ཚད་མའི་དེ་ཉིད་གྲུབ་དོན་དེ། །

གཉེས་པ་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐབ་པ་བཙོན་ལྡན་འདས་ལ་ཚད་མར་གྲུང་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་དེ་
ཡི་བསྟན་པ་གསུང་བར་ཉིད་ལས་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་
པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་དེའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁེན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་འཇུག་ཚུལ་

ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་
གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པ་ན། ལྷ་
མའི་ལྷེ་མིག་གིས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ་དང་པོར་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉན་བཤད་མ་བྱས་
པར་དོན་དེ་དག་རྟོགས་མི་བྱས་པར་མཐོང་ནས། ཐར་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་བསྐྱབ་པ་
ལ་ཡང་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། རིགས་པའི་རྒྱལ་ལུགས་མི་ཤེས་
ཤིང་། ཚིག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཚད་མའི་མཚན་
ཉིད་སོགས་རི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ་སློབ་པོ་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེས་བུས་
ནི། སློབ་པོ་ཤེས་ཀྱི་སློབ་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་མདོན་སྤྱི་
མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དང་པོས་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། གཉིས་པས་རྟོག་བྲལ་ལོ། །རྗེས་
དབལ་གྱང་ཚད་མར་བསྟན་ཏོ། །

- ཅ་བ། རྗེས་སུ་དབལ་བ་མ་བརྗོད་མྱོང་། །
- ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །
- གང་དེ་ཐམས་ཅད་འགག་ཚོས་ཅན། །
- ཞེས་སོགས་ནམ་པ་དུ་མར་ནི། །
- འདི་ཡི་སྐྱོར་བའང་མཐོང་མྱོང་རྟོ། །
- མེད་ན་མི་འབྱུང་མཚན་ཉིད་ཅན། །
- རྟགས་ནི་རྗེས་དབལ་རྟོན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཚད་མར་སློབ་མི་བཞེད་ན་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་རིགས་པ་ལ། རྗེས་སུ་

དཔལ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་མ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་
ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། འགག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མར་
རྗེས་དཔལ་འདི་ཡི་རྟེན་སྐྱུར་བའང་གསུངས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་
ཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་ཏོ། །སྐྱབ་པའི་ཡང་
དག་བསྟན་པས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔལ་བཞེད་པ་ཡང་གོ་བར་འགྲུང་ཏེ།
བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་ནི་རྗེས་དཔལ་གི་
རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། བསྐྱབ་བུས་གཏན་ཚིགས་ཁྲུབ་པ་ནི། །

བསྟན་ཕྱིར་དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད། །

མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད་དེ། བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་
འགག་པའི་ཚོས་ཅན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཁྲུབ་པ་གསལ་བར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་གསུང་རབ་ལས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལན་དུ་
མར་མ་གསུངས་པར་ལན་རེ་ཅུ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་གྱི།
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་དཔལ་གི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་
མི་སྲིད་པས། གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལས་གསུངས་པར་ཤེས་པའི་མཚན་བྱེད་དུ་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དམ་པའི་ཚོས་འགོག་ལམ་དང་། དེ་ཚུལ་
བཞེན་དུ་སྐྱབ་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་
རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས། དེས་བྱངས་པའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་

ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་དགོས་པ་དང། སྐྱབ་བྱས་པ་གཉིས་ཚད་མས་ལེགས་
 པར་གྲུབ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ལ་དམ་བཅའ་འདོག་ཅིང། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དེ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སློ་གོམས་པར་
 བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས། འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གིས་བསྐྱུས་པའི་བདེན་
 པ་བཞི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཅའ་ཏེ། དེའི་དོན་ལ་
 ཡང་དང་ཡང་ཏུ་འདོར་ལེན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིའི་མགོ་ཞབས་
 ཀུན་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་མ་འཕངས་པའང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སློ་འདོགས་གཙོ་བོ་
 པའི་ཐབས་མ་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་སློ་འདོགས་ཇི་ཅུང་གྲུབ་
 པ་དེ་ཅུང་གིས་ཚོས་དགོན་མཚོག་གི་གཞི་བཅུགས་པ་ཡིན་ལ། ཉམས་སློ་འདོགས་
 ཀྱི་ས་བོན་དང་གྲུབ་བ་ནས་གྲུབ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ཚོས་དགོན་མཚོག་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟ་སློ་འདོགས་མངོན་གྱུར་དང་གྲུབ་བ་ལ་དོན་གཉེར་ཞུགས་པ་ནས། སློ་འདོགས་
 མཐའ་དག་དང་གྲུབ་བ་ལ་དོན་གཉེར་ཞུགས་པའི་སློ་གྲུབ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སློན་པའི་བསྟན་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ། །དགོན་མཚོག་
 གསུམ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཡིད་ཆེས་རྟེན། །དེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་ལ་བཙོན་ལྡན་
 པ། །སྐྱེས་བུ་གང་དེ་རྟོག་ལྡན་ཡིན་ཞེས་པ། །

ཙ་བ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེ་ཏུར་བྱས་པ་ལས་ཚད་མ་གྲུབ་བ་ཞེས་བུ་བ་
 ལེ་ཏུ་གཉིས་པའོ། །།

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེ་ཏུ་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་

བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེ་བྱ་གཉིས་པའི་
འབྲེལ་བའོ། །

འདིས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་
ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཅུས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

བར་བྱང་སྟོན་ཚིག་

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྐྱུང་། །
 ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
 དྲི་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅེ་འདི། །

 དབར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ལྷུང་པོའི་མ་གྲུས། །
 ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྐོ་མོ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱ། །
 གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྷའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །
 དེས་ལེགས་ཚོར་བྱའི་མཚོན་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

ཅེས་འཇོམ་སྒྲིང་ཡངས་པའི་ཁྲིན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདེབ་ཤུག་སེལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་སོགས་འབྲས་ལྷན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྟན་གྱི་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལ་འད་རྒྱུར་ཚིག་པའི་དགོ་བསྟོའི་སྟོན་ཚིག་ཏུ་ཤུག་པའི་དགོ་སྟོང་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་གོ་བཟང་བསྟན་འཇིག་རྒྱ་མཚོས་སྐྱུར་བའོ། །

༄༅། །ནལ་ཅེས་སམ་རྣམ་ལྟར་དུ་སྐྱོན། །ཨ་ཅི་ན་ལྷུང་སྐྱུང་སྐྱོན། །ཨོྲེ་ལྷུང་སྐྱོན། །

ཡི་གེ་ཉེ་ལུ་ཅ་རྒྱལ་བ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོ་མ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

